Fra mit Besøg blandt Mormonerne

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk i frakturstil av **Andreas Mortensen** (1849-1904) har digitaliserats i augusti 2006 av Nasjonalbiblioteket i Oslo och anpassats för Projekt Runeberg i november 2013 av Ralph E.

Tyvärr saknas sidorna 261-268 i detta verk. Tacksam för komplettering!

Verket kan också läsas på svenska i ***Mormonernes hemligheter.***

Fortale.

—

Efter Opfordring fra mange, som hørte mine Foredrag om Mormonismen, vover jeg at lade dette Skrift udgaa. I Amerika, denne Vranglæres Hjemland, er der skrevet en Mængde om „Jesu Kristi Kirkes sidste Dages Hellige", som Mormonerne ynder at kalde sig selv. Denne Læres Indhold, dens Frugter, samt Ledernes personlige Liv og Stel er Sager, som just ikke er lystelige at gjøre Indblik i, og helst vilde jeg tie derom, hvis ikke en Pligt paalaa mig ligeoverfor mine Landsmænd.

Har Amerika reist sig i Tale og Skrift før at rense Utahs Augias-Stald, har England begyndt at kjæmpe mod de snedige Mormonmissionærers sjælemorderiske Førkyndelse, sandelig! da er det paa Tide, at ogsaa Skandinavien gjør noget, thi Hundreder fanges her af Mormonismen hvert Aar og lokkes fra disse Lande over til Utah, og hvad venter dem der? I de fleste Tilfælde grusomme Skuffelser, for mange Polygamiets Brændemærke paa dem selv og deres Afkom, og for alle, som er fængslede af Mormonismen, et Liv uden Haab for Evigheden.

Frækt vil Mormonmissionæren og alle de stakkels forførte som fanatisk tilhører Læren, og som ikke har faaet Øinene opfor Bedraget, negte Sandheden af Indholdet i denne Bog. Det er saa deres Vis, trods Sandheden kan belægges med Citater fra deres egne Skrifter, deres Læreboger og Prækener trykte i deres Kirkeorganer.

Hvad jeg her i denne Bøg fremfører er dels, hvad jeg hørte øg saa selv i „Ziøn“ under mit Ophold derude, dels Fortællinger af troværdige Vidner, som har levet blandt Mormonerne i mange Aar, dels hvad Mormonismens Ofre fortalte mig, medens Taarerne trillede ned ad Kinderne, og Læberne dirrede as indædt Harme mod den Religion, som havde bedraget dem saa skrækkeligt, og som havde suget deres aandelige Kraft til sidste Draabe.

Hvad Læren og Ledernes Liv og Stel angaar, da har jeg gjennemlæst en Mængde af Mormonliteraturen og gjort Uddrag deraf, hvorfor jeg paa hvert Punkt vil stræbe at nævne Kilderne, hvorfra Stoffet er taget.

Den trofaste Gud lægge sin Velsignelse til, at dette Arbeide maatte knnne hjælpe en eller anden tvivlende Sjæl til Klarhed, en eller anden as Mormonismen bunden, som føler sig ulykkelig, til at bryde Lænkerne, og kunde der vækkes en stærk Opinion her hjemme mod denne elendige Vranglæres Udsendinge, da var mit Maal naaet.

Kristiania i August 1887.

Forfatteren.

==========

I.

Mormonismens Oprindelse.

Mormonismens Oprindelse.

—

Der er Billeder, som, naar man ser dem, graver sig saa dybt ind i Sjælsgrunden, at de aldrig glemmes. Da jeg en Dag vandrede om i „Mormonernes Zion“ eller Saltsøstaden, sagde min Ledsager til mig: „Naar jeg tænker paa Utah, da staar altid et Billede for mig. Jeg saa det hos en Boghandler. Det var en Kvinde i Morgendragt, med Haaret udslaaet og forgrædte Øine. Ansigtet bar Præget af den dybeste Sorg, og hvert eneste Træk talte om de smerteligste Sjælslidelser og om et Hjerte, hvis ædleste Følelser var trampet paa i Aarrækker. Hun stod der med Armene strakte op mod Himmelen, Øinene stirrede bønfaldende opad, og huu raabte: „O Herre, Herre, hvor længe vil du vente?“

Et Billede blot! Og dog hvor gribende! Malerens Pensel har her været ført af den dybesteMedlidenhed, idet hau med talende Farver paa Lærredet har skildret sor os ikke et Livstræk sra den svundne Hedenold, eiheller fra Jordens barbariske Nationer; nei, det er fuldt ud et Nutidsbillede hentet fra „Mor-monernes Gudsrige paa Jorden", — „^ion blandt Bjergene".

Hvem over næften den hele Jord har ikke hørt om Mormonernes ,^ion? Underligt er det ikke, om faa var, thi i Løbet af et halvt Aarhundrede har dets Missionærer spredt sig ud over hele Europa; de stryger om i England, de er som Bisværme i Wales, de sniger sig ind paa tænkelige og utænkelige Steder i hele Skandinavien, de har gjæstet Asrika og Asien og de trodser Sydhavets Bølger sor at gjøre Proselyter paa dets mange ^cr.

J Havets Dyb sindes et Uhyre, som har en Mængde Fangarme slere Favne lange. Blandt Klip-per og Tang ligger det skjult og speider ester sit Bytte, og ve den, som kommer i dets Nærhed! Mormonismen er et faadant Uhyre l Blandt Klippebjergenes 10 000 Fod høie Fjelde ligger det skjult, og dets umaadelige Fangarme strækker fig ud over den hele Jord, medens Tusinder drages ind i dets omsluttende Arme og trykkes

med et Favntag saa fast, at der som ostest aldrig blir nogen Redning mere.

Vi har hørt om Mormonismen kanske sra vor Barndom as. Meget har været talt om den ogsaa her hjemme især tidligere, da den nye Læres sanatiske Ud-bredere drog Landet ruudt. En Smule er ogsaa skrevet om den. Men trods dette er der dog kun saa, som har stort mere Kjendskab til Mormonlæren, end de har til Søormen. Al salsk Lære har jo det Særkjende ved sig, at den kommer i Forklædning sor at kunne lokke de lettroende, ubefæftede og nyhedsjagende Sjæle til fig, men ingen har forstaaet den Kunst grundigere end netop Mormonismen. Skal dersor denne kunne afsløres, da maa man se „de sidste Dages hellige^, som de sortrinsvis kalder sig, i deres eget Hjem, deres „sorjættede ^ion^, man maa grave sig gjennem den kjedelige, aandssortærende Mormonliteratur, mau maa leve blaudt dem, og selv da er det vauskeligt at kuune trænge til Bunds i dette Dyb as Uretfærdighed og Løgn, fom Mormonismen er. Denne Lære har nem-lig noget kamæleonagtigt ved fig, idet den ftadig skister Udseende, og stadig er i Udvikling, og man kan aldrig vide, hvilke Fremtoninger paa Lærens Omraade Frem-tiden vil bringe, eftersom det staar i Ledernes Magt at fremkomme med alskens nye Paafund fom de, der fore-giver fig at være Guds umiddelbare Talerør.Under mit fleraarige Ophold i Verdensstaden^ Nem ^ork har jeg været Vidne til,

hvordan der aarlig kommer Skarer paa Tusinder af vore Laudsmænd. De stanser nogle Timer i Vestens Folkeport „Castle Garden", sor saa at spredes ud over det rige Lands vestlige Egne, hvor der venter dem Arbeide, men ogsaa Arbeidets Løn. Med Glæde og Tak til Gud har jeg kunnet hilse dem velkomne, og med ønsket om Herrens Velsignelse har jeg kunnet sige dem Farvel til deres Færd vestud. Dog ikke altid er det med Glæde, man hilser dem velkomne og med Haabets Lykkekrans om Fremtiden, man siger dem Farvel. Aarlig kommer der en Skare paa Hundreder ikke for at favnes af det fribaarue Amerika fom fribaarne Sønner og Døtre, men det er ulykkelige bedrague, fom er indfnevrede i den sørgeligste Religions Spændtrøie, omspundne af det mest beregnende og mest blodsugende Præstedømmes Garn. „^ionsbroderens" eller Mormonmissionærens skarpe og aarvaagne Oie sølger dem for at hindre, at nogen af „Hedningernes" Missionærer — som Mor-monerne kalder de kristne — skal faa tale med dem eller nærme fig dem med deres Smaaskrifter, og under samme strenge Opsigt søres de hen til det Land, som de mest glødende Sange har opslammet dem til at ^lske, som Fortællinger, der kappes med „Tusind og7

en Nats", fra ^ionsbroderens Mund, har prist og præ-get ind i deres Sjælsdyb.

Den 6te April 188l var mange Tusinder samlet i Saltsøstaden; de havde strømmet sammen sra alle Kanter i Utah for at feire Halvhuudredeaarsdageu for Mormonismens Stiftelfe. Da faa man, hvordan den havde vokset i Magt, Antal og Hjælpekilder. Med Forfærdelfe vaagnede nu deu amerikaufke Nation. Den saa, at der i det Samfund, som den hidtil havde be-tragtet som en Samling as blot religiøse Fanatikere, var et Sprængstos, der kunde blive skæbnesvangert sor Statens Vel, og siden den Tid har Mormonismen været et as Dagens brændende Spørgsmaal derover.

Mere og mere er denne asskyelige Lære bleven ^tssløret, esterat Opmærksomheden sor Uvæsenet i Utah blev tilsulde vakt. Da deu optræder uuder to gauske sorskjellige Skikkelser — eu i Europa og en i Utah — var det mit Maal at kunne saa give et sandt Billede af Mormonismen, og hvor ftort, om ogfaa Opmærk-somhedeu her kuude mere blive veudt mod deu fjæle-sordærveude Mission sra Utah, om det norske Folk vilde vaagne ogsaa overfor dette Onde, hvorved Hun- ^ breder af vore Landsmænd føres ind i et Trælleliv ^g glider paa den falske Religions slibrige Skraaplan ned mod eu evig Fortabelse!

Som saa mange havde ikke heller jeg agtet paaMormonismens hemmelige Arbeide i vort Land, indtil jeg under en Reise i de norske Settlementer i Amerika blev ubehageligt miudet om den Forsømmelsessynd, som her paahvilede os i Hjemmet. Naar jeg priste det religiøse Liv hjemme i Norge, kastede man mig undertiden i Næsen: det kan ikke staa synderligt rart til der, naar Mormonismen kan gjøre slig god Fangst hvert Aar. Her blandt os gaar aldrig nogen over til den Lære!" Hvad der imidlertid især stillede det klart sor mig, at noget burde gjøres, varsølgende: Et af de norfke Kirkesamsund havde gjennem dets For-mand tilskrevet Kirkedepartementet i Norge med Fore-spørgsel, om der ikke af Moderkirken kunde begyndes en Mission blandt Mormonerne i Utah. Herpaa blev der svaret, at det laa udenfor den norske Statskirke fom faadan at missionære. Da jeg hørte dette, slog den Tanke mig, at der alligevel hjemme kunde udrettes meget i deu Sag, naar bare Forholdet i Utah kunde undersøges og greit og levende sremstilles i Hjem-laudet. Denne Tanke lod mig ingen Ro, og idet For-holdene stillede sig gunstige sor mig, besluttede jeg at tage den lange Reise ud til Utah. Tilstanden derude var jo miudre lystelig paa den Tid, da Fanatismens Had brændte mod „Hedningerne" paa Grund af Re-gjeringens Optræden mod Polygamisterne, som blev strengt sorsulgte og arresterede sor Brud paa Landets Love.Reisen derud glemmes aldrig. Vi vil tage m^d Stillehavsbanen sra Byen Omaba, som ligger omtrent 1800 eng. Mile sra Nem ^ork. Lad os stige ombord paa^ det umaadelig Tog, som gaar vestover om Asteueu. Lokomotivet er kjæmpemæssigt, og det staar og stønner som en vælig Hingst urolig ester at faa sætte ivei hen over Vestens endeløse Prærier. Bognene er elegante, og ønsker man at prøve alle en amerikansk Jernbane-farts Bekvemmeligheder, da kan man tage Billet til eu faakaldt — en Sovevogn, der er udstyret med eu mageløs Luksus, og ret viduer om, hvilket langt Forsprang Amerikanerne har taget sor Europas Nationer. Men Lokomotivet begynder at bevæge sig, vi maa assted. Med middels Fart ruller Toget hen over Nebraskas Prærier, hvor ^iet ikke møder andet end Himmel og de umaadelige Græssletter, — og snart er vi inde i den bekjendte Plattedal, saaledes kaldt ester Elven af famme Navn, fom strømmer gjennem den. Gradvis stiger Lokomotivet

opad, skjønt den rei-sende ikke mærker det, det bærer opad paa Højsletten hen mod Klippebjergenes Ryg, medens man i detsjerne øiuer „Loug Peaks" evig snedækkede Toppe og Eolo-rados maleriske Bjerge. Hvor er der ikke eu over^ vældende Høihed og gribende Magt i Natureu! Se paa Oceanet, naar det brøler, syder og raser, naar de bjerghøie Bølger skummer afsted i frygtelig Fart som10

det vældigste Niagara; se de mægtige Sletter, der bølger om Sommeren som et uhyre Hav i deres En-somhed, og Bjergene i deres kneisende Majestæt med deres Toppe kronede med evig Sne; hvem søler ikke sin Ringhed og Lidenhed oversor disse Syn? — Men Toget iler assted. Nyt Sceneri træder frem. Snart uaar du Klippebjergenes høieste Punkt ved Sherman — 8400 Fod over Havet — og saa farer det ned-over, og Lokomotivet tordner mellem Ekko- og Weber Canyons forunderlige Klippeformationer og trange Revner ned mod Ogden. Derfra fører Utah-Central-banen os ned gjennem Utahdalen forbi trivelige Sett-lementer med den — man kuude næsten udbryde un-der Forbandelsen hvilende — uhyre Saltsø paa høire Side, og pludselig øiner vi det snart færdige Tem-:pel, fom rager op over alt — vi har ^lt^ I.^l^ ^it^ eller Saltføstaden sor os. ^un ^ Døgns Reise sra Omaha; — og dertil over 1000 eng. Mile!

J Utah har vi Mormouismen suldt udviklet, og der vover den at sremtræde i hele sin utilhyllede Fræk-hed. For dog ret uøie at kunne faa et klart Billede as den, maa vi gaa tilbage til dens tidligste Begynd delse, og da træder naturligvis srem paa den sørge-lige Skueplads som den sornemste Person Stisteren Josef Smith, der dog kun har været det tjenende Red-skab for en endnu mægtigere, nemlig Løgnens Fader. **Ogden City.** 11

Joses Smith blev sødt i Sharon, Vermont, om-kring Aaret 1805. Hans Forældre var as skotsk Herkomst. Joses var den tredie af ^ Børn. Da Gutten var 10 Aar gammel, flyttede Familien til Palmyra, i Stateu Nem ^ork, og fire Aar efter til Manchester, Ontario Eo., og paa dette Sted—l8 Maaneder senere, — begyndte „Vestens Muhamed", som hau træffende kaldes, sin Løbebane som stister af den nye Religion. Jofef var sin Moders Søn i mere end en Betydning. Flere af den Smithske Families Naboer i Palmyra har bevidnet, at Madam Smith var en uvideude og løgn-ctgtig Kvinde, og at den mormonske ypperstepræsts Moder var overtroisk til det yderste. Hun gav sig as med at spaa, og tjente mangen god Skilling ved at spaa i Kasfegruden og i Haandens Linier. Hun var bestemt paa, at en as hendes Sønner skulde blive Pro-set. Joses var Geniet; Moderen paatvang Gutten denne Tro, og saaledes sorberedtes han til den sørge-lige Rolle, som han skulde spille.

J 15 Aars Alderen, medens Joses staar og ser paa, hvordan Faderen graver en Brønd, faar han ^ie paa en Sten af forunderligt Udfeende, omtrent lig en liden Barnefod. Dette var den bekjendte „Pal-myra Seer-Sten", og fom det har været sagt: „Denne Sten blev Frøet for den uhyre Mormoneg". Opfkruet sorud af fin Moder, gjorde han nu Fordring paa ateie en undergjørende Kraft. J knælende Stilling med et Bind for linene og med Stenen i en stiv, hvid Eylinderhat, fom han satte soran Ansigtet, saa han usigelig undersulde Ting — skjulte Skatte as Guld og Sølv; han kunde opspore stjaalen Eiendom, sige, hvor bortkommet Kvæg kunde sindes, og hvor man kunde grave sor at finde Vand.

En Perfon fom Jofef Smith var vis paa at finde Efterfølgere, og fnart blev han Anfører for en Bande, der fov om Dagen og vandrede om ved Nattetid for at grave paa saadanne Steder, som Lederen havde seet i sin Sten skulde indeholde Skatte. Høitidelige Ceremonier gik altid forud for Arbeidet. Abfolut Taushed maatte iagttages, hvis der skulde blive et heldigt Udfald, og ofte hændte det, uaar han havde forfikret sine Kammerater om, at de nærmede sig Skatten, idet Stilheden blev brudt ved det mindste Forvent-ningsudraab, at han erklærede, at Guldet eller Skat-ten var bleven sørt bort as Aander, og at han maatte atter bruge siu Sten eller en Tryllekvist sor at komme den paa Spor igjen.

Denne Tingenes Tilstand varede nogen Tid, og Rygtet om ham spredte sig til de omliggende Egne, som han oste besøgte. Fra denne Egn sorsvinder han saa i 4 Aar, men man har Vished sor, at han i den Tid op-holdt sig i Onondago og Chenango Distrikterne, ester-fom man der fiuder haus Navn i Forbryderoptegnel-ferne fom en Omstreifer.

J sin Levnetsbeskrivelse fortæller Jofef Smith, at hau i 18^0 modtog siu førfte Aabenbaring. Der var paa den Tid eu stor Vækkelse i Egnen; den be-gyndte med Methodisterne og spredte sig straks til alle Samsund, som gjorde

Generalstorm paa Synderne. En Stuud var der Cmighed, men da de omvendte be-gyndte at vælge Kirkesamsuud, begyndte ogsaa Uenig-heden med Hensyn til Troesbekjendelsernes Fortrin, og den ungdommelige Proset blev sorvirret som faa mange andre. Han fortæller, at hau i denne fin Nød gik ud i eu Skov og bad ; nepp^ havde han begyndt, før han blev greben af en Magt, fom ganske overvældede ham og bandt hans Tunge, saa han ikke kunde tale. Han blev omgivet af et tykt Mørke, fom fyntes at true ham med ^delæggelfe. Under sin Forskrækkelse og Frygt faa han en Lyssøile ligeover sit Hoved, og samtidig to Personer, hvis Herlighed overgik al Be-skrivelse, svæve i Lysglansen. Den ene kaldte Jofef ved Navn, og idet han pegte mod deu audeu, fagde han: „Denne er min Søn, den elskelige, hør ham!" Paa sit Spørgsmaal sik Joses det Svar, at han ikke maatte sorene sig med nogen as de sorhaandenværende Kirkesamfund; thi de var en Afskyelighed i Herrens ^ine, og deres Tilhængere var alle fordærvede. Jofefsortæller videre, at da han kom til sig selv igjen, laa han paa Ryggeu og saa op mod Himmelen.

J de følgende Aar er det, at han driver om som Skattegraver og Spaamand, og som han selv fortæller, fank han i denne Tid ned i mange Slags Lafter og Ugudelighed. Omkriug ^ Aar efter hans første Syn, paastod han, at han fik Beføg af en Engel, som var klædt i straalende hvidt, og hans Ansigt var som Ly-net. Engelen kaldte sig „Nephi", og han sortalte Joses, at Gud havde et Værk sor ham at udføre, og at Jofefs Navn fkulde blive baade „for godt og ondt" blandt alle Nationer, Slægter og Tuugemaal paa Jorden. Ligesaa fortalte denne Nephi, at der var en Bog gjemt, fom var fkrevet paa Guldplader, og som for-talte om Amerikas Urindvaanere, famt om deres Op-rindelfe. Ligefaa fagde han, at det evige Evangeliums Fylde indeholdtes i Bogen, fom Frelseren havde overgivet de gamle Jndbyggere. Sammen med Pla-derne var der ogsaa gjemt ^ Stene i Sølvindsatning, heftede til en Brystplade, hvilket dannede den saa-kaldte Urim og Thummim, og ved deres Hjælp skulde Bogen kunne oversættes. Dog det skulde være ham sorbeholdt først senere at modtage Bogen af Engelens Hænder. Ligesaa sortæller Joses Smith, at Engelen i det natlige Syn saa klart havde betegnet ham Stedet, hvor Bogen var gjemt, at han næste Dag knnde gaa15

lige derhen, og ved lidt Arbeide sandt han Stenkast sen, hvori Hemmelighederne laa, men Englen forbød ham at tage dem, da der først maatte hengaa 4 Aar. Jmidlertid skulde Joses valfarte til Stedet idetmindste en Gang aarlig.

Naar man læser gjennem Josef Smiths Opteg-nelfer om disfe hans førfte Syn, da faar man Ind-trykket af, at man allerede staar oversor den religiøse Bedrager. Og dog, hans Ungdom paa den Tid gjør det ikke umuligt, at lidt vistnok maa tilskrives dette, at hans Sind var i høi Grad overspændt ved den religiøse Vækkelse, som paa den Tid feiede over Eg-nen, idet hans fra Bardommen opfkruede Overspændt-hed og Overtroifkhed blev mægtig paavirket af Opvæk-kelfesprædikanters Veltalenhed. J denne Tid blev han ogsaa adskillig bekjendt med Skristen, idet han fulgte den almindelige Tilbøielighed, fom der var, til at lytte til hvilkensomhelst nybagt Lære.

Men Joses Smith kunde aldrig have sabrikeret Mormonismens System alene. Her har vi Hjælpere og Hjælpers Hjælpere. Allerede i 18^6 havde Joses Smith begyndt saa smaat at tale om nogle Guldplader og eu Engel, som havde vist sig sor ham, hvorved han samlede om sig enkelte Tilhængere, samt sik Ry sor, at han kunde uddrive Djævle og helbrede syge. Dermed stod det indtil 18^7. Tidlig paa Sommeren16

kommer en hemmelighedsfuld fremmed og føger Adgang ljos Josef. Denne Perfon, hvis Komme gav Troen en ny Retning, var Sidney Rigdon, en frafalden Campbelliterprædikant^ i Mentor, Ohio. Nu har vi ^t literært Geui bag Kulisferne. Rigdou var lidt theologisk uddannet, var slu og dertil yderlig principløs. Med hans Fremtræden paa Scenen begynder Mormo-nismen at faa et Tilholdssted og et Navn. Nu taler Engelen mere bestemt med Smith, sortæller ham, at han skal stiste en ny Kirke, som den almægtige vil eie, at Jndianerne er en Levning af Jsraeliterne, at skjult uuder Jorden er det sande Evangelium, og at han alene kan se det og leve.

J Nattens Stilhed søger Smith Høien „Cumorah". Han paastod, at midt under Lyn og Torden og et skinbarligt himmelsk Fyrværkeri saa han, medens han bad, Høien aabne sig, og en Engel komme ud as Revuen; denne overleverede til Smiths Betroelse et Skrin, medens Legioner as Djævle kjæmpede med Engelen sor at hindre Overdragelsen. Engelens Navn var „Moroni", og han underrettede Smith om, at Amerikas Jndbyggeres tidligste Historie var skrevet paa Guldpladerne, som ^ Eampbelliterne kaldt saa efter Ale^. Eampbell, søm i Ve-gyndelsen

as Aarhnndredet stiftede en Sekt, der hævdede, at Trøesbekjendelser var unyttige, øg lærte, at den upartiske Førtølkn^ng as Vibelen vilde lede Menneskene til Kundskab øm Sandheden.17

laa i Skrinet, og at de kun kunde læfes ved Hjælp af uogle uuderfulde Steubriller, „Urim og Thummim", der fulgte med Pladerne.

Jofef Smith fagde, at Pladerne var indgraverede med Hieroglypher, fom han alene havde Magten til at læfe med Brillerne. Et lidet dammer i hans Hus blev gjort til Overfættelfesværelfe, idet Smith stod i et Hjørne as Værelset bag et Forhæng, som beskyttede ham sor hans Skrivers, Oliver Eomdrey^s, Nysgjer-righed. J Vinteren l 8^7—^8 gik Oversættelsesar-beidet sor sig, men Verden maatte vente paa det nye Evangeliums Trykning, da Smith og alle hans Hjæl-pere manglede Penge. Smith vidste dog Udvei. J hans Naboskab boede en rig Bonde ved Navn Martin Harris, og til ham henvendte Proseten sig med søl-gende Tale: „Herren har besalet mig at bede den sørste Mand, jeg møder, om 500 Dollars sor at hjælpe mig til at udsøre Herrens Værk og oversætte Guld-bibeleu." Martin Harris, som havde passeret Graderne, idet han vekselvis havde været Kvæker, Universalist, Presbyterianer, Baptist m. m. gik ind paa Forlan-gendet, sordi han, som han senere tilstod, havde Haab om at slaa Penge. Bogen udkom førsle Gang i 18^ Perioden fra 18^—^0 kan kaldes Profetens Forbe-redelsestid. Under Oversættelsesarbeidet paastod Smith og Oliver Comdrey, at de kom til en Del as Fortæl-18

lingen, som underrettede dem om, at Daab ved Ned-dyppelse til Syndernes Forladelse var brugt blandt Amerikas gamle Jndbyggere, og ivrige ester at saa vide noget nøiere derom gik de sammen ud i en Skov sor at spørge Herren. Smiths Beretning herom i ^I^rl ^ I^^ Pg. lyder faa, at Jo^ hannes Døberen, medens de bad, aabenbarede fig for dem i en Lyssky, og ester at have lagt Hænderne paa dem, ordinerede han dem til det aronitiske Præstedømme, hvorpaa de skulde døbe hinanden gjensidig. Paa denne Besaling steg de nu ned i Vandet begge to og døbte hinanden ved Neddyppelse. Hermed havde de naaet det sørste Trin i Mormonismen; det høieste, det mel-kisedekske Præstedømme, som kun kunde skjænkes dem gjennem Apostlerne Peter, Jakob og Johannes, skulde gives dem senere ester „Sendebudets" Sigende.

Den ^te April 18^0 organiferedes det første Mor-monkirkesamsund bestaaende af ^ Perfoner. De ud-valgte 6 Perfoner „sluttede en Pagt om at tjene Her-ren", hvorpaa Jofef og Oliver ordinerede hinanden til Kirkens aandelige Lærere. ^Saaledes", figer deres Theolog, Orfon Pratt, „blev Kristi Kirke atter gjenop-rettet paa Jorden, den Kirke, som har Magt til at be-segle paa Jorden og i Himmelen."

Det gik langsomt med Omvendelserne i det sørste; men „Gaverne" begyndte at aabenbare sig, og noglefaa blev vundne. Et Mirakel behøvedes, og Smith udførte det. Han fortæller, at en uug Mand, Neivel Knight, fom var befat af Djævle, og hvis Lemmer var ganfke forvredne af Smerte, blev ført til ham. Smith bød, at de onde Aander skulde fare ud af ham, og Knight fagde: „Jeg fer, hvordan de farer ret gjennem Taget!" Dette foregivne Mirakel fatte Rygtet i Bevægelfe, ligefom ogfaa den nye Troes Tilhængere begyndte at arbeide stærkt sor dens Udbredelse. Sid-ney Rigdon holdt sin første Præken i Palmyra, og ganske betegnede over en Tert as Mormons Bog — ^ Kap. as lste Nephis Bog Prædikanten vovede at sastslaa, at Bibelen og Mormons Bog er lige i Betydning og Jnspiration, og han sagde, at han var Guds Sendebud etc. Men Talen vakte saa megen Røre, at Mormonerne ikke forføgte fig mere i det Naboskab.

Joses Smiths Jver var glødende; Verdens Om-vendelse var Themaet stadigt; han sagde, at „Herren havde meddelt ham, at han vilde gjøre en brat Ende paa sit Værk i de ndste Dage." Missionærer blev ud-sendte „udeu Pung og Taske" ; Smith profeterede ftøt, og n^ar han tiltalte de „hellige" i en vigtig Sag, lød det: „Saaledes siger Herren!"

Hidtil havde de „hellige" været samlet i og om-kring Palmyra, men i Slutningen as 18^0 havde^0

Smith en „Aabenbaring" om, at Palmyra ikke var det rette Sted sor dem, og han begyndte saa løseligt at tale om det nye Jerusalem i Vesten. Jmidlertid gav han dem tilisende, at de skulde flytte med ham til Kirtland, Ohio; og dog Opholdet her var kun mid-lertidigt, thi allerede den 7de Marts 18^ l fik de Be-faling til at famle fammen deres Eiendele „med et Hjerte og et Sind" for at kjøbe den Arv, som Herren vilde udpege sor dem. J Juli s. A. traf Josef og nogle af de ældste sammen i „Jndenpendence, Jackson Co.", Missouri, og der sik han følgende

„Aabenbaring", fom har sin store Jnteresse, da den oiser, hvordan vor Tid kan tro Løgnen: „Sandelig, dette er Herrens Ord, at Staden Ny-Jerusalem skal blive bygget ved de helliges Samling, begyndende paa dette Sted, Tempelstedet, hvilket Tem-pel skal reises i denne Slægt; thi sandelig, denne Slægt skal ikke sorgaa, førend et Hus skal bygges sor Herren, og en Sky skal hvile over det, hvilken Sky skal være selve Herrens Herlighed, som skal sylde Huset."^oo^ I^^ritt^ ^ ^o^u^.nt^ Pg. 8^ „Lytter til, o J mine Kirkens ældste, siger Herren, eders Gud, som har samlet eder sammen ester mine Befalinger i dette Land, hvilket er Missouri Land, hvilket er det Land, som jeg har udpeget og helliget sor de helliges Sam-ljng, hvorsor dette er Forjættelsens Land og Stedet

for ,^ious Stad. Og faaledes figer Herren, eders Gud, hvis J vil annamme Visdom, her er Visdom. Se, det Sted, fom nu kaldes Jndependence, er Midtpunktet, og en Plet for Templet ligger et Stykke vestensor paa en Grund, som ikke er langt fra Raadhuset". ^ I^^rin^ ^ l^o^n^nt^ Pg. 165—6.^ Desværre, dette Løgnprofetens Sammeufurium burde jo vække vor dybe Smerte, men hvem kan læfe det uden at maatte trække paa Smilebaandet? Mormo-uernes feuere Historie i Missouri viser alt andet end Opfyldelsen af disfe Løfter, thi de „troendes" Haab om et ,^ion og et Tempel der, fauk i Grus. Dog Hundreder af bedragne ilede hen til Misfouri; det nye ,^ions Land blev indviet til Herren, og Grund-stenen til Templet blev lagt, hvorpaa Smith og Rig-don saa Dage senere forlod Jndependence og vendte tilbage til Kirtland.

Med rivende Fart gik Mormonismen frem. Ved Smiths Tilbagekomst til Kirtland, hilstes han velkom-men af 1000 omvendte. Nu begyndte en virkfom Tid. „Aabenbarelfer" formelig pøstes ud af Jofef Smith; man kan faa et Begreb om, hvor frugtbar hans Hjerne var i faa Henfeende, naar man hører, at han i 18^1 havde ikke mindre end ^7 „Aabenbarelfer". Men Misjonsarbeidet sik en brat Stans, thi For-følgelfer begyndte, — Jofef og Rigdon blev tjæredeog fjedrede af Pøbelen, og Smith blev faa slemt mis-handlet, at Mormonforfattere siger, at „Josefs Aand forlod hans Legeme under Voldshandlingen, men kom senere tilbage og tog det i Besiddelse igjen." Som Gjenopreisning sor denne Medsart as de ugudelige Hedninger blev Joses Dagen ester paa et Kirkemøde „anerkjendt sor at være Præsident sor det høiePræste-skab, og ester at have gjort en liden Forfriskningstur til Misfouri, finder vi ham atter i Kirtland, hvor han er ganfke opofret for de „hellige" og styrer Sa-gerne paa begge Steder.

J optræder Brigham ^ouug paa Skue-pladseu; iudtil da havde deune Mand boet i Staten Nelv ^ork og var Glasmester og Maler as Prosessiou. Under hans korte Besøg i Kirtland debuterer han med at „tale med Tunger", og gjør en stor Opsigt derved, da det var førfte Gang, at denne ,^Gave" var kommen tilsyne i Menigheden. Men sra nu as salder Tunge-talens Gave paa mange, og naturligvis maatte ogsaa Joses være blandt de begavede. Aabeubaringer og Syner gaar sremdeles Side om Side, Tilhængerne ^ger stadig, Glædessester og Hallelujaskrig høres over-alt blaudt Mormonerne, og alt peger paa, at intet skal stanse Værket. Allerede et Par Aar i Forveien havde Jofef Smith begyndt en „infpireret" Overfæt-telse af det nye Testamente lde gjængse Oversættelserpassede ikke efter Mormonbogens Mønster), og i Aaret 1833 fuldender han dette Arbeide, samt begynder som ægte Religionsstifter at revidere det gamle Testamente; i Juni samme Aar modtager han Aabenbaring med Hensyn til Dimensionerne paa det Tempel, som „Herren“ vilde de „hellige“ skulde bygge i Kirtland.

Der er en Udvikling i Ondskaben, naar man er i Løgnerens Tjeneste, og vi maa forbauses over den skrækkelige Frækhed, hvormed den falske Profet optræder dristigere for hvert Aar. Men skjønt Herren stundom tillader Ondskabens og Løgnens forførende Magter at føre deres frygtelige Spil til Straf for Folkenes Forvendthed og Gjenstridighed, hans Arm er dog ikke forkortet. Levende mindes vi her, hvad der staar saa alvorsfuldt hos Jerm. 14, 14–15: „Og Herren sagde til mig: Løgn profetere Profeterne i mit Navn; jeg har ikke sendt dem og ikke givet dem Befaling og ikke talet til dem; løgnagtigt Syn og Sandsigeri og Forfængelighed og sit Hjertes Svig profetere de Eder. Derfor, saa siger Herren om de Profeter, som profetere i mit Navn, uden at jeg har sendt dem, og som sige: Sværd og Hunger skal der ikke komme i dette Land: Ved Sværd og ved Hunger skulle de udryddes, disse Profeter.“

Det trækker op til Storm.

Missouri var af Profeten udpegt at skulle være det nye Zions Land. Men netop der var det, at Uveirsskyerne paa Mormonismens Himmel først trak op, og at Uveiret brød løs. Hvad Grunden var til Fiendtlighederne, derom er der forskjellige Udsagn. Mormonerne gjorde sig forhadte hos de kristne, de beskyldtes for adskillige Slags Udskeielser og hemmelige Forbrydelser. Sandsynligvis har Mormonerne vakt Forbitrelsen mod sig ved deres Stolthed over den herlige Fremtid, som efter Profetens Løfter skulde vente dem, samt ved deres Skryderi over deres Fortrin fremfor andre. Hertil kom, at de andre Borgere i Missouri saa klart, at med Mormonernes stadige Jndrykken i Staten vilde det kun vare en kort Tid, før de vilde blive en politisk Magt blandt dem, og de kunde vente sig alt af Folk, i hvis Prækener det bestandig lød: „Jsrael skulde være Hoved ikke Hale.“ Forspillet til Optøierne begyndte med, at Pøbelen den 20de Juli rev ned Kontoret for Mormonorganet „The Evening and Morning Star“, tjærede og fjedrede nogle as „Brødrene“ samt krævede, at Mormonerne skulde forlade Jackson County. Lederne maatte give efter og luskede bort. Men Antimormonerne nøiede sig ikke dermed; de vilde være kvit hele Slænget, og den 4de Novbr. kom det til etalvorligt Sammenstød, hvorved slere Mormoner ble^ skudte, andre pidskede og deres Huse brændte, og Følgen blev, at Flokken blev drevet hen til andre Egne i Staten.

Under disse sørgelige Begivenheder i Missouri holdt Jofef fig klogelig borte, men styrkede de troende ved sormelig at drysse ned over dem opmuutrende „Aabeubariuger". Samtidig hermed var han stærkt optagen med at bygge Templet i Kirtland, og sor at reife Midler hertil gjorde han en Misfionstur til de østlige Stater og til Eanada, hvorved slere blev fangne for den nye Lære, faa at hans Mod steg, skjønt Fra-sald paa enkelte Steder begyndte at vise sig.

Jndtil nu havde Smith været Proset, Seer, Aabeu-barer og Oversætter; men nu begyuder han at spille en ny Rolle. Hans umættelige ærgjerrighed og For-sængelighed drev ham altid videre^ Det var den milj-tære Løbebane, som han nu vilde ind paa. Jkke nok med at han var en aandelig Leder, han vilde ogsaa være Mormonernes militære Hoved og vilde gjengive de „hellige" deres Ejendomme i Missouri. J den An-ledning sik han en „Aabenbaring" i Febr. 18^ om at reise „Herrens Huses Styrke" og drage op til Mis-souri for at befri „„^ion", og Profeten blev valgt til „øverste Befalhaver over Jsraels Hære". Denne Aaben-baring har fin store Interesse, da den klart viser os^^hvordan den er paatagelig lavet for Anledningen. Den lyder saaledes: „Sandelig siger jeg dig, jeg har be-sluttet, at diue Brødre, som er blevne adspredte, skal vende tilbage til deres Eiendoms Land og bygge ,^ions øde Steder, thi efter mange Trængsler, faa fom jeg har sagt dig i en tidligere Besaling, kommer Velsig-nelsen. Se dette er Velsignelsen, fom jeg har lovet efter dine Trængfler og efter dine Brødres Trængsler, din og dine Brødres Befrielfe, ja deres Tilbagekomst til ^ions Land, som skal gjenoprettes sor aldrig mere ^tt ødelægges; ikke desmindre, hvis de besmitter deres Arv, skal de ødelægges, thi jeg vil ikke spare dem, ljvis de besmitter deres Arv. Se, jeg siger dig, ^ions Besrielfe maa nødvendigvis komme ved Magt, derfor vil jeg opreife mit Folk en Mand, som skal føre dem, ligesom Moses sørte Jsraels Børn, thi J er Jsraels Børn og Abrahams Sæd; og J maa nødvendigvis søres ud af Trældommeu ved Magt og med udstrakt Arm, og som eders Fædre sørtes første Gaug, saa skal ^ions Besrielse være. Dersor lad ikke eders Hjerte sorsage, thi jeg siger ikke til eder, som jeg sagde til eders Fædre: min Engel skal gaa soran eder, men uden mig; men jeg siger til dig: mine Engle skal gaa soran eder og jeg med, og i sin Tid skal J besidde det llerlige Land. Dersor lad min Tjener Baurak Ale ^alias Joses Smiths sige til mit Huses Styrke, mine^7

unge Mæud og de middelaldrende : samle eder sammen til ,^ions Land, til det Land, som jeg har kjøbt sor Penge, som er helliget sor mig; og lad alle Kirker sende hid vise Mænd med deres Penge sor at kjøbe Land, ja, som jeg har besalet dem, og mine Fiender, der kommer sor at fordrive eder, fkal J forbande, og J fkal hævne mig paa mine Fiender." . . . . ^ „Lad ingen være bange for at lægge sit Liv ned for min Skyld; thi den, fom mifter fit Liv for min Skyld, fkal finde det igjen, og den, fom ikke gjør det, er ikke min Discipel. Det er min Vilje, at min Tjener Sidney Rigdon skal opløste sin Nøst i Menighederne i de østlige Egne sor at berede Kirkerne til at holde de Besalinger, som jeg har givet dem angaaende ^jen-oprettelsen og ,^ions Besrielse. Det er min Vilje, at min Tjener Parley P. Pratt og min Tjener Lyman Wight ikke skal vende tilbage til deres Brødres Land, sør de har samlet Kompagnier paa 10, eller paa ^0, eller paa 50, eller paa 100, som kan drage op til indtil de har saaet et Tal paa 500 as mit Huses Styrke. Se, dette er min Vilje; beder og J skal saa; men Menneskene gjør ikke altid min

Vilje; dersor, hvis J ikke kan erholde 500, søger med Flid, saa J kanske kan faa ^00, eller hvis I ikke kan saa ^00, søger med Flid, at J kanske kan saa l00. Men sandelig siger eg dig, en Besaling giver jeg dig, at J ikke skal gaaop til „^ions Laud, førend J har erholdt 100 af mit Hufes Styrke ....."

Taler ikke dette for fig selv? Og dog, naar har ikke Løgnen fundet Ore, og naar har ikke Mennefkenes Oine været faa ftærblinde, at de ikke har villet fe Be-draget, skjønt det ligger soleklart i Dagen? Det er^ næsten med en Slags Medlidenhed, man ser, hvordan de dristige Forventninger med Hensyn til „Aabeuba-ringens" Opfyldelse blev gjorte til intet.

Hæren blev samlet, den bestod af 1^0 Mand, og øgede uuderveis til ^05. Under Begeistring marscherede de frem, men Kolera brød ud i „„^ions" Leir, og den rasede saa voldsomt, at den tilintetgjorde Toget. Ode-læggelsen af ,^ious Leir var en paatagelig Fallit og Skuffelse i enhver Henseende. De glimrende Løfter om Seir og ,^ions Arv var nu henveirede, og Joses Smith syntes at være i en slem ^nibe. Men som altid hjalp han sig ogsaa ud as deu ved ganske be-hændig at faa denne „Aabenbaring": „Se, jeg Her-ren, eders Gud, har befalet min Tjener Baurak Ale ^alias Jofef Smiths at fige til mit Hufes Styrke, jc^ mine Krigere, at de fkulle famle fig for at befri mit Folk og omstyrte mine Fienders Taarne og adsprede deres Vægtere; men mit Hufes Styrke har ikke lyttet til mine Ord. Jeg har forberedt en Velfignelse og en Begavelse for dem, hvis de blir tro. Jeg harhørt deres Bønner og vil modtage deres Offer, og det er min Vilje, at de skulde bringes saa langt for at prøve deres Tro." — Josef Smiths Gud er forunderlig selvmodsigende eller rettere, han driver en rædsom Spas med de stakkels vildledte. Med et Strøg udsletter Smith den seiersvulmende „Aabenbarings" Forjættelser, idet han faar de forblindede til at tro, at Aarsagen til, at det var gaaet galt, var deres Synd, samt det, at de ikke havde mødt op mandstærke nok. Hvilken skjærende Modsætning til den bibelske Fortælling om „Herrens Sværd og Gideons"!

Men denne lavede „Herrens Befaling" ud af Smiths Hjerne: „I skal hævne mig paa mine Fiender", har havt sin Virkning i Mormonkirken. Derfra stammer de lynende Forbandelser over „Hedningerne", d. e. de kristne, som Tabernaklet har saa tidt gjenlydt af, deraf kommer Forfølgelsen mod de frafaldne. Dog naar „Herrens Kampraab" lyder til Zions Krigere mod Fienden, da har det fra nu af ganske fiffigt dette Tillæg: „Men lad først min Hær blive stor".

Til Minde om dette Tog pleiede Brigham Young hvert Aar at samle Levningerne af „Zions Hær" i Saltføstaden, og da havde de sig en Dans og en Middag sammen, og de gamle pleiede at prøve en „Jig" til Sækkepiben for at vise, hvor godt de havde holdt ud.

Farten øger paa Glidebanen.

Josef Smiths Missouri-Mission havde lært ham, at Kirken ikke kunde stole paa Himlen alene, men at den maatte være en arbeidende Organisme. Fra nu af til sin Død bryggede Josef stadig nye Planer. Som den kristne Kirke begyndte med Valget as de 12 Apostler, saaledes valgte ogsaa Josef Smith i 1835 sine 12 Apostler, og omtrent samtidig organiserede han det saakaldte „Quorum af Syttiere". Dette skulde bestaa af 70 ældste, hvoraf de 7 første Medlemmer skulde være 7 Præsidenter over den hele Samling. Disse 70 skulde være Apostlernes Hjælpere. Det var intet mindre end Verdens Erobring, som spøgede i Josefs Hjerne den Gang. Hvordan Mormonkirken har vokset, viser bedst, at der nu er 85 Kredse af „Syttiere"!

Apostler blev nu udsendte til de østlige Stater, og medens disse for om og gjorde Proselyter, rettede Josef hele sin Opmærksomhed paa Fuldførelsen af Kirtlands Tempel. Dertil knyttede de „troende" deres største Forhaabninger, og de gjorde de største Anstrengelser for at faa det færdigt. Da det stod reist, bygget „ikke efter Verdens Skik", var det vistnok ikke noget Salomons Tempel, men en anselig Bygning var det dog. 40 000 Dollars kostede den. Det indre var afdelt særskilt for det aronitiske og melkisedekskePræstedømme, hvorimod Tagkammeretagen skulde brugen som Studerværelse for Hebraisk, Græfk og Latin — eu Plan, fom aldrig realiseredes af mange Grunde; men Josef Smith var fuldt ud en Planernes Mand. Mormonforfattere fortæller, at ved Templets Jndvielfe blev „Evighedens Syner opladt for de ældste, Engle betjente, den høiestes Kraft hvilte paa dem, og Huset blev

fyldt med Guds Herlighed." Vift er det, at den Gang havde de „hellige" en lystig Tid og gjorde en hel Del Kvalm, saa at Modstanderne sagde, „at de var fyldte af en ganfke anden Aand end den ovenfra."

Endelig blev det vel drøit for de af Jofefs „Aabenbaringen fynkvervede Mormoner. De skuf-fede Forventninger famt Jofefs Liv gav Stødet til, at det første ftvre Frafald begyndte. Det var vanske-ligt for fribaarne Amerikanere at underkafte fig Josess Eneraadighed baade i religiøs som verdslig Henseende. Men Joses var altid „Herrens Tjener", og alle havde at lyde ham, ingen havde nogen Ret til at kritisere ham, og om han seilede, knude Herren alene revse ham. Medens næsten alle de fra Begyndelfen ledende Mænd kom paatvers med Iofef, var der en. fom fta-digt klyngede fig til ham. Denne var ingen anden end Brigham ^onng, i hvis ^ren Smiths Ord, første Gang han saa ham, maatte ringe: „Den Tid vil komme, da Broder Brigham skal blive Præsident over^Kirken." Jmidlertid maatte noget gjøres sor at redde Kirken, og for at bortlede Opmærkfomheden fra Til-ftanden modtager Jofef en „Aabenbaring" om, at en udenlandsk Mission maa begyndes, sor paa denne Maade at saa ind et Element, som var mere søieligt ligeoverfor en absolut Herskermagt.

„Aabenbaringen strømmede sremdeles sra Pro-setens Mund, og de gjaldt ligesaavel birkens aandelige som verdslige Sager. Her har man vel ogsaa Gruu-den til, at han, skjønt omgiven as Mænd, som i Knud-skaber og Dannelse var ham langt overlegne, dog stedse sormaaede at holde sig paa den høieste Plads. Og dette er saa meget mærkeligere, som han indlod sig paa Foretagender og Omraader, som enten laa langt udensor hans Synskreds eller ogsaa grænsede til det strasbare. Saaledes oprettedes i l8^1 „Kirt-lands Sikkerheds-Selskabs Bank", sor hvilken hans Raadgiver Sidney Rigdon var Præsident, medens Josef felv var Kasserer. Ved dette Foretagende kan vi klart se, hvilken Tillid man havde til Mormoule-

dernes ærlighed ialsald paa den Tid. Banken sik Ret til at udstede Sedler, og disse Sedler modtoges

med mere Tryghed end de sleste Bankers i Vesten dengang, thi ingen ventede, at Folk, som soregav, at de havde Omgang med Herren og hans Engle daglig, kunde være istaud til at øve noget Bedrag. MenBoblen brast. Nogle Bankierer i Pittsburgh blev mis-tænkelige; de sendte en vis Mr. Jones til Kirtland; snart stod han Ansigt til Ansigt med Prosetbankiererne. Mr. Jones sorhørte sig sørst med Deltagelse om „de sidste Dages hellige og den gode Sags Fremgang". Sidney Rigdon sølte sig smigret, men da Jones aabnede sin Reisekussert og trak srem uhrjre Seddelbundter, var det sorbi med Bankpræsidentens Forekommenhed. Han er-klærede ligeud, at Mr. Jones Fremgangsmaade var som „Ulvens i Faareklæder^, at Sedlerne kun var udstedte, forat de fkulde cirkulere og derved komme Folket til Nytte, og at Banken intet indløfte. Mr. Jones bad om, at der maatte gjøres en Undtagelse fra Bankens Regler for ham, men Rigdon var urokke-lig; thi „han havde aldrig paanødt nogen at tage Sed-lerne Bedraget blev fnarl bekjendt, og Enden blev, at vi i Januar 18^8 fiuder begge „Profetbankiererne" paa Flugten t^l Misfouri, idet Forfølgerne den hele Tid var dem i Hælene. At de flap den Gang faa heldigt fra denne Streg, tilfkrives af Mormonforsattere Herrens naadige Bevarelfe: „Han beskyttede fine Tjenere og blindede deres Forfølgere." — Denne Streg gjorde Kirtland sor stedse umuligt som Til-holdssted. Flygtningerne ilede hen til „Far West" i Missouri, hvor de ankom den 1te Marts 18^ Men Hævnens Arm er allerede udstrakt til etknuseude lag over Mormonkirken. Nu vifer det sig klart, hvordan ^de „hellige" Grundlæggere og Vidner sor Mormonbogens Guddommelighed, saaledes som de slikker en imøde paa de førfte Sider i hin Bog, er en vakker Samling af Bedragere og vildledte. Den 8de Aarsdag ester Stiftelsen blev Oliver Comdery „overgiven til Satans ^Tugtelser" sammen med David Whitmer, det andet Vidne i Mormons Bog. Martin Harris, det tredie Vidne, havde allerede faaet fit Pas paaskrevet sorud. De „hellige" selv beskylder dem for at være Tyvekuægte, Røvere samt lignende, og dette var de Mænd, som „Herren ester Mormonernes Paastand havde udvalgt til at være hans Vidner sor det nye Evangelium!"

Det saa misligt ud sor Proseten og de „hellige" paa den Tid. Kirtland var gaaet; hvor skulde de nu vende sig hen? At stole paa Missouri vilde være vauskeligt, og dog, de havde intet audet at gjøre. En By bleo lagt ud paa Nordsiden as „Grand River" ^ Brødrene kaldte den „Spring Hill", men Proseten havde en Aabenbaring om, at den skulde hedde ^ncli hvilket ester Josess Oversættelse af det „reformert ^Egyptiske" fkal betyde: „Guds Dal, i hvilken Adam velfignede fine Børn." Jøfef havde nemlig faaet Aabenbaring om, at „Edens Have havde ligget

der; at der havde Adam og Eva vandret medGud.“ De „hellige“ fik nu Befaling om at samle sig til denne Dal; men denne himmelske Befaling forandrede ikke det ringeste Missouriernes Hjertelag mod Mormonerne. Kirtlandkolonien var sprengt, og de „hellige“ strømmede til Missouri. Stolte af sin voksende Magt begyndte Mormonerne at føle sig ovenpaa, og den Misnøie, som der var mod dem fra først af, øgedes til det bitreste Had, og snart blev der Krig paa Kniven. Den nærmeste Foranledning dertil var den saakaldte „Salttale“, som Sidney Rigdon holdt den 4de Juli, og som aandede Hævn og Død over de hedenske Missouriere.

Stormen bryder løs.

Saa laugt var det kommet nu, at et Sammenstød ikke kunde undgaaes. Fiendllighederne udbrød deu 6te August paa en Valgdag i Gallatin, Davis Co.; rigtignok var det kun et ganske almindeligt Slagsmaal, som havde nogle blaa Øine til Følge for begge Parter, men dette var blot Begyndelsen. Missourierne samlede sig under Vaaben, Rygter om nye Skjærmydsler for omkring, og Misnøien steg til den Grad, at Guvernøren tilslut udstedte den Ordre, at alle Mormoner skulde enten udryddes eller bortjages fra Staten. En saa grusom Befaling maatte naturligvis havelige Følger Der blev aaben Kamp den ^de Oktbr., og flere Mormoner blev dræbte. Mange Ugjerninger blev øvede mod de forsvarsløse s. Eks. det sørgelige Myrderi ved .,Haunts Mills", hvor l8 Mormoner, Mænd, Kvinder og Børn fik en ynkelig Død.

Mormonerne kafter naturligvis Skyloen paa Modstauderne, og disfe omvendt. Misfouriernes Op-træden var vistnok rædsom, men Dokumenter foreligger, fom viser, at de var drevet til yderlighed af Mormo-uerne. To Mormonap ostler ^ Thomas B. Hyde og Orsou Pratt — aflagde følgende Edsforklaring for Fredsdommeren i Ray Co. : „Mormonerne har et Kom-pagui blandt fig, som kalder sig „Daniter", der har gjort Ed paa, at de vil støtte Kirken i alt enten ret eller uret; at Smiths Heusigt er at tage den Stat, og at han tilstaar for fine Tilhængere, at han har ifinde et tage de forenede Stater og tilfidst den hele Verden; at dette er den Tr^, Profeten indprenter, og at hver fand Mormon tror Smiths Profetier fremfor hvilkenfomhelst Landets Lov." En as disse Mænd sagde videre: ,^Jeg hørte Profeten sige, at han vilde endnu nedtræde sine Fien-der og vandle paa deres døde Legemer; at hvis han fik styre sig selv, vilde han blive en anden Muhamed sor deune Slægt, og at han vilde danne en Jndsø af Blod fra Klippebjergene til Atlanterhavet." Mormonerne drev fine Modflandere bort fra sit Naboskab, brændtederes Huse og tog deres Eiendomme. Alt dette var Aarsager, som sødte Krigen.

Det manglede ikke Smith paa Mod til i aaben Kamp at ville hævne sig paa sine Modstandere; men der opstod Forræderi i Mormonleiren, og Proseten med slere as Lederne blev udleverede og stillede sor en Krigsret, samt dømte til at skydes. Dette sidste blev dog hindret, meu de maatte spadsere i Fængsel.

Jmidlertid maatte Mormonerne se sig om efter et nyt Tilholdssted, da alle Spaadomme om Missouri var gaaede op i Rog, Spaadomme, som var udtalte blot 6 Maaneder i Forvejen! Saadanne Falliterklæringer maatte dog være indlysende sor den blindeste Overtro; men ikke saa! Papirerne stod unegtelig daarligt, men de troende søger at sorsvare det derved, at Herren gav Pro-ieten en anden „Aabenbaring", som siger, at „naar Herren befaler de „hellige" at gjøre noget, og Fienderne hin-drer dem, vil han ikke kræve det af deres Hænder"; dog dermed kan de ikke hindre, at Folk fer „deres Guds Uvideuhed om de „helliges" Uddrivelse, samt haus Udyg-tighed til at sorhiudre den." Brigham ^oung og de andre Apostler, som endnu var i Frihed, forberedtte nu alt til en fuldftændig Udvandring. Under Brig-hams Anførfel drog de faa affted til Staten Jllinois, fom modtog dem, og de 000 ulykkelige Mortnoner,. der sent paa Høsten under ftore Lidelser havde draget^ver de øde Prærier midt under Storme, Regn og Sne, vakte almindelig Deltagelse. Mange, som havde forladt Hjem med Overflod, døde af Udmattelfe paa Veien og blev saaledes Ofrene for de Mænd, der havde ført dem ind i en falsk Religions Snarer.

Medens dette foregik, fad Jofef Smith og nogle ^af hans nærmeste i Fængslet i Missouri, men derfra fendte han ud den ene Skrivelfe efter den auden med det ftaaende: „Saa siger Herren!" Endelig blev Dom-men fældet over Profeten og hans meofangne, og Be-skyldningen lød paa „Forræderi, Mord, Røveri, Tyveri og Svindleri." De fkulde føres til et andet Sted for at udfone Straffen; men paa Veien fik de Anledning lil at flygte; de iler til

Ouincy, og fnart staar Pro-feten midt blandt de „hellige".

Det faa nu sortere ud for Mormonismen end nogensinde før, men Udfigterne lysnede plndfelig for Profeten, da en tvetydig Doktor skjænkede ham et stort Stykke Land i Earthage County. En ubetydelig By ved Navn „Eommerce" ved Misfisippifloden blev udseet lil det nye Jerusalem ester Smiths „Aabenbaring^, og han befalede de „hellige" at samle sig der sor at bygge Herren en By og et Tempel etc. Engelen sagde ham, at Byen skulde kaldes „Nauvoo", hvilket ester Joses Smiths „forbedrede ^Egyptiske" skal betyde „den yndige". Rauvoo blev fnart en vigtig By; Hufene sprang opsom sremtryllede as Jorden, og det nye Seltlement vokste ved Hestetyve, Husplyndrere, Røvere og Folk af tvivlfom Karakter, der forenede fig med Samsundet og vilde fkjule fine Kjeltringstreger under en religiøs Maske. Grundstenen til det nye Tempel blev lagt, og et Militærkorps kaldet „Nauvoolegionen" blev dannet, for hvilket Profeten var „Geuerralløitnant". Man tænke fig Profeten klædt i ftraalende Uniform tumle en fyrig Stridshingft! Mormonerne fynes godt om dette Bil-lede af ham; — jeg har feet det i Utah paa Væggen i deres Storftuer. — Ved Grundsteulæggelsen red han i Spidsen sor Kompagnierne. Se ham i Uniiortnen smilende modtage paa Legionens Vegne as de smukkeste Damers Hænder en nydelig Silkefane! Se ham i denne Dragt at skride til Nedlæggelsen af Grundstenen^ Mærker man ikke det antikriftelige Drag i alt? Paa denne Tid fik han den fnurrige „Aabenbaring" om, at de „hellige" skulde bygge ^n^o II^n^ — et Logi-hus — ved Hjælp as Aktier paa mindst 50 Dollars og ikke større end 15 000 Dollars. Her er en Stump as deu: „Og uu siger jeg til dig, min tjener Joses, hvad angaar det Logihus, som jeg har befalet dig at bygge til at gjæfte fremmede i, lad mit Navn nævnes over det; og som jeg sagde til Abraham angaaende Jordens Slægter, ja, saa siger jeg til min Tjener Joses, i dig og din Sæd skal alle Jordens Slægter velsignes."40

Et Opraab gjøres til alle Pengemænd om at tage Aktier deri, ja endog til Jordens Konger: „Vaagner op! o J Jordens Konger! Kommer, o kommer med eders Guld og eders Sølv til ,^ious Datters Hus for at hjælpe mit Folk!"

Alt faa ud til, at der var indtraadt lykkeligere Tider for Mormonismen. Halvaarlige Konferencer blev holdte og Missionærer blev udsendte til forskjellige Kanter, og til saadanne valgtes dengang de mest dan-nede og kundskabsrige, sor derved at give Aflob for al Misfornøielfe. Men Josefs Stjerne havde naaet fit høiefte, og fra nu af daler den med fkræksom Ha-stighed. Politiske Vanskeligheder begynder her som i Missouri, og Statens Borgere blev utilfredse med Mormonerne, mod hvem de sørte de værste Klager. Hvad der end nlere øgede Forbitrelsen, var et Snig-mord paa E^guvernør Boggs i Missouri, for ^hvilket man beskyldte Profeten og hans tro Haandlanger Orrin Porter Rockmell, som var Høvding for Morderenglene eller Daniterne. Det fortælles, at Josef lovede „Port" Beskyttelse for Livet, faa længe fom han bar fit Haar uklippet, og „Port" var hele fit Liv kjendelig paa fit lange, uklippede Haar. Misfourierne vilde stadig have fat paa Profeten, og paa en Anklage for Forræderi blev han arresteret, men hans Venner sik ham sri, før han kunde transporteres ind i Missouri.Just paa den Tid, da Sagerne stod saa mislige for Profeten og hans Tilhængere, har han den uhørte Frækhed at fremstille sig for den amerikanske Nation som Kandidat for Præsidentværdigheden. Hundreder af Mormonældste fløi Landet rundt for at agitere for Profeten, og denne fremholdt sine „Betragtninger om Regjeringen“, fraraadede blandt andet Straf for Rømning i Hæren og paa Flaaden, samt vilde frigive alle Forbrydere i Fængslerne og vilde bringe Enhed i alt ved at erklære alle Mænd for fri, „forat de kunde forsøge Ærlighed og Forsigtighed i deres Haandteringer.“ Josef kaldtes paa den Tid „Herrens Løve“, og en af haus Døtre sagde betegnende nok til en Dame i Nauvoo: „Hvis vi alle gjør, som Fader siger, skal vi blive istand til at erobre Verden; de Forenede Staters Præsident skal være glad ved at blive Faders Skopudser, naar vor Tusindaars Regjering paa Jorden begynder, og den Tid vil snart komme.“

Straffen kommer.

Deu barmhjertige Gud havde forhalet Straffen over Bespotteren Gang paa Gang, men den maatte komme. Gjennem Forbitrelsen og Hadet, som steg Dag for Dag omkring Profeten og hans Tilhængere, lød det med Evighedens Dommerrøst: „Mene, mene, tekel!“4^

du er veiet og sundet sor let! og Smiths skrækkelige Rolle var snart udspillet. Eu usynlig Magt drev ham videre i Bespottelser og hen mod Fordærvelsens Braa-dyb. Som Vestens Muhamed sætter han nu Kronen :paa Værket, idet han fremkommer med Aabenbaringen om Flerkoneri ^I^mi^. Man havde hvifket om Polygami blandt Mormonlederne i Kirtland, og end mere var det Tilfældet, da de var i Misfouri. Jngeu negter nu, at det fandt Sted i Nauvoo først hemme-ligt og senere aabent, skjønt Missionærerne sik Besa-ling til strengt at negte det. Profetens Bestræbelser for at bemægtige fig en af sine mest begavede Discip-les — William Lams — Hustru, gav Stødet til, at der maatte skasses en Aabenbarede, for at kafte en ljellig Kaabe over Lederens Synder og for at kunne stagge den Stortn, som truede med at bryde løs blaudt de gifte Mormonkvinder. En hel Del begavede og talentfulde Personer, som havde bosat sig i Nauvoo, forlod ham, da de sandt sig bedragne med Hensyn til Profetens Hellighed og deres timelige Sagers For-bedring, og de dannede et Parti sor at modsætte sig Profetens ulovlige og defpotifke Fremfærd. For bedre at kunne fremstille sine Anskuelser samt af-sløre Proseteu anskasfede de fig et Bogtrykkeri og be-gyndte Udgivelfen af et Blad l^c^it^; men paa Snliths Befaling blev Trykkeriet ødelagt den^te April 18^. En Arreftordre blev udftedt mod Pro-se^en, som sammen med sin Broder Hyrum flygtede over Missisippisloden ind i Jotva; men de vendte tilbage, efter at Iofef havde faaet en Skrivelfe fra fin Hustru Emma, hvori hun bebreidede dem at være „seige Hyrder, som havde forladt Hjorden, da den var i Fare." Ved sin Tilbagekomst blev de arreste-rede og sørt sangne til den nærliggende By „Cart-hage", foln var Countiets Hovedsæde. Guvernør Ford var i Nauvoo og sorsøgte at dælnpe Uroen blandt Mortonerne der; Tropperne var afskedigede, og der var intet, som tydede paa, at noget usædvanligt skulde ske. Mormonsorsattere fortæller, at Proseten i Fængslet „sølte sig ilde tilmode og anede Dødens Nærhed", saa at den nuværende Præsident for Kirken — John Taylor — maatte fynge for ham, hvorpaa de føgte at friske Stemningen med noget Vin. Jtnidlertid havde Proseten skrevet til sine Veuner og anmodet dem o^n at ruste sig til Hjælp; dog dette Brev kom først sor Dagen senere. Men Mormonprosetens Død var allerede besluttet. Aftenen den ^7de Juni kotn en væbnet, mafkeret Hob markerende hen mod Fængslet, og denne blodtørstige Pøbel havde besluttet at haand-hæve Retten paa sin Vis. Snart havde de over-vundet Vagterne og stormede løs paa Døren til det Værelse, hvvr Smithbrødrene og deres Medfanger fad.

En Salve blev syret ind igjennem Døren, og ved denne blev Hyrum Smith rammet dødeligt. Døren blev nu brudt op, og ind stormede Forbryderne; Profeten med Revolver i Haand sorfvarede sig sortvivlet; tre Gange affyrede han den og hver Gang med Virkning. Nu trak han fig hen til Vinduet for at undfly ved at springe ud, men en Kugle fra Pøbelen nedenunder rammede ham, og „ Mormonprofeten" faldt til Jorden, hvor han ftraks udaandede.

Efterretuiugen om Mordet naaede først Nauvoo den følgende Morgen, og den vakte almindelig Sorg og Fortvivlelse blandt Mormonerne. De to Apostler,. Richard og Taylor, som var tilsiede, da Joses Smith blev skudt, havde paa Forhaand sendt et Brev til de „hellige" i Nauvoo^ hvori de formanede dem til at være rolige.

Retfærdighedens Slag havde rammet. Det „1de Aarhundredes Profet" havde endt fin førgelige Løbe-bane. Den fattige Bondegut ftiger til Prædikant, blir saa Aabenbarer, Overfætter, Profet, Seer, Bankier^ Bladftyrer, Borgernlefter, Generalløitnant, Kandidat til Præfidentværdigheden i Amerika og tilslut Polygamift eller Flerkonemand. Det Arbeide, han i l4 Aar udførte, vifer en faa frugtbar Hjerne fom faa, men det ftentpler ham ogfaa fom en af de lifligste Bedra-gere — som et Redskab sor Mørkets Magter. Smiths**Mormonprophet Josef Smith.**Død gav ham en Plads i Hiftorien, som en naturlig Død aldrig vilde have givet ham, øg Pøbelens blod-tørstige Voldsomhed dengang gjødede udentvivl Mor-monismens Jordbund. Efterfom Tiden har flaaet en Fortryllelfens Helgenglans om hans Navn, er Hym-ner til hans Pris blevne digtede, og de fynges med blødende Begeistring af dem, der tror, at Profethelge-nen regjerer som Gud over en herlig Klode, som han selv har skabt, omgiven as lykkelige Dronninger og muntre Børn, saa som Mormonerne lærer. Fra Tu-siuder as hans Tilhængere lyder det i Lovsange: „Han svævede med Gnder i Hvidernes Ssære, øg Himmelveien han Følk skulde lære." Og i en anden Sang hedder det:

„Med en Frelsers Kiærlighed sig lig i Døden før den himmelske Dømstøl han hjælper Nøden." „Hans Hjem er i

Himlen, høs Guder hau bør langt børte fra Pøblens blodtørstige Iørd." „Før dem, søm han elskte, han døde saa glad, Han hersker, han hersker i Himmelens Stad."

Men levende maa vi mindes, hvad der staar i ^ Thessal. 8 slg. om Antikristen, hvis Forløber ogsaa Joses Smith var : „Og da skal den uretsærdige aaben-bares, hvem Herren skal sortære med sin Munds Aande og tilintetgjøre ved sin Tilkommelses Aabenbarede, hvis Tilkommelse sker ester Satans krastige Virkenmed al Løgnens Magt og Tegn, og underlige Gjerninger og med al Uretfærdighedens Forførelse blandt dem, som fortabes, fordi de ikke annammede Sandhedens Kjærlighed til deres Frelse.“

Brigham Young som Profetens Efterfølger.

Vestens Muhamed var død, og hans Tilhængere stod som Faar uden Hyrde. Smith havde ingen aaben Bestemmelse taget med Hensyn til Efterfølger i Præsidentskabet, skjønt mange paastaar, at han havde udseet og salvet sin ældste Søn til Arvtager. Spørgsmaalet var blandt de forvirrede Mormoner, „paa hvem Profetkappen skulde falde.“ Sidney Rigdon havde sammen med Smithbrødrene dannet det første Præsidentskab i Kirken. Rigdon var alene tilbage og stod nærmest til Værdigheden, men han havde levet tilbagetrukken lang Tid, da han var bleven fornærmet paa Mormonprofeten, fordi denne vilde have hans Datter Nancy til „aandelig Hustru“. Rigdon boede i Pittsburgh, Pa., men da Efterretningen kom om Smiths Død, ilede han til Nauvoo, hvor han haabede, at han skulde blive udnævnt til midlertidig „Formynder“, indtil han kunde faa en „Aabenbaring“ om Efterfølgeren i Værdigheden som Præsident. Kirken holdt paa at splittes i en Mængde Partier, da ingen blev helt anerkjendt.47

Rigdons ærgjerrighed stod til at blive Høvding sor Folket, og for at naa dette mente han, at han maatte

spille Josefs Rolle fom Seer og Aabenbarer. Han havde natlige Syner om Gog og Magog. „Det store Slag paa Armageddon var nær, og Rigdou skulde ansøre Herrens Hære i Slaget, indtil Blodet skulde naa til Hestenes Bidsler", og hans Taler sor Forsam-liugerne var som en rasende assindigs. Privat sorkyndte han, at han holdt „Davids Nøgler", og han salvede nogle as sine Venner til „Profeter, Præster og Kongers Da optraadte Brigham ^oung som den ældste i „Apost-lernes Ouorum". Han havde været paa Mission i Boston, da Joses blev skudt, men var straks ilet til Nauvoo, hvor han snart fik Ledelfen i fin kraftige Haand. Rigdon blev ftillet for de tolvs Ret, og Brig-ham holdt en Tale, i hvilken han befkyldte Rigdon

for at „fabrikere Aabenbaringen, og erklærede ligeud, at Rigdou var en Fyr, som var ligesaa sort som Djæ-

velen og meget mere as samme Slags. Tilslut overgav Brigham ham til „Satans Tugtelser for Tusinde Aar". Brigham triumserede nu; den samme Forsamling, som dømte Rigdon, valgte Brigham ^oung til Første-Præsident over de tolv og beklædte ham med „Nøglerne". Med Joses havde de troende „vandret ved Syn", med Brigham skulde de nu „vandre i Tro". Mormonismens Sjæl var gaaet; der kunde ikke komme nogen Efterfølger^8

efter Josef. Brigham erklærede engang, at „Josef havde efterladt Aabenbaringer nok til at føre Mormo-nerne i ^0 Aar." Der var blot en Ting, fom kunde gjores nu efter Brighams Raad i sit Hyrdebrev, og det var „at bygge op Riget sor Joses, bygge det op sor Josef!" „Han fer ned paa os og er med os lige-saa meget som før."

Ved Mordet i Earthage Fængfel blev der som et Stille under Stormen; men snart brød Stormen løs igjen, og ikke mindst var Hadet brændende hos Mor-monerne mod „ Hedningerne", som havde myrdet deres Profet. Paa begge Sider kom det til Voldsomheder, og Forbitrelsen mod Mormonerne steg til deu Grad, at selv Statens Guvernør ikke formaaede længere at skaffe dem Befkyttelfe. danske Mormoukirkeu aldrig havde været faa nær fin Undergang fom dengang^ Urolighedens, Forfagt-hedens, Hadets, Forfølgelfens og Splidens Brændinger truede med Tilintetgjøres. O, hoor mange Tufinde Sjæle havde ikke været reddede for Fremtiden, om Undergangen var kommet, hvor megen Graad, Sorg og Fortvivlelfe vilde da ikke været sparet! Men Mør-kets Fyrste, som stod bag, slap ikke sit Bytte saa let. Brigham ^oung blir Redskabet til Kirkens Redning, og da han sørst havde faaet Tømmerne i fin Haand, slap han dem aldrig mere i sit Liv.Der var Modstand nok oversor Brigham, men deu

Energi, han viste, bragte al Modstand til at op-høre. De, som ikke elskede ham, frygtede ham. Han var beftemt paa at ville herfke. Brigham drømte om Kongekaabeu og Kroneu i en affides Dal blandt Klippe-bjergene, hvor „Hedningerne" og deres Love ei kunde forulempe de „hellige".

Under alle de førgelige Forviklinger tabte dog ikke Brigham Fremtiden affyne. Jofef havde forudsagt Tem-plets Fuldførelfe, og Brigham befalede de „hellige" ^rt forblive i Nauvoo i den Henfigt at fuldbyrde Pro-feteus „Aabenbaring". Med umaadelige Anstrengelser blev Besalingen esterkommet, og Templet blev suldført endog til de mindste Ubetydeligheder. Da det var færdigt, ilede Mormonerne til Byen for at deltage i Jndvielfen. Templet var prydet paa det herligste, men saa snart Judvielseu var over, blev Kransene nedrevne sra Mureue, og Symbolerne paa Mormonernes Tro sjernede, og „Bygningen stod der blottet, sor at blive uedtraadt af Hedningerne". Brigham lod Folket fkynde sig gjennem sine religiøse Eeremonier, han bandt dem til sig med de srrjgteligste Eder og opvakte deres dy-beste Had mod Hedningerne, indtil de var rede til at gjøre og vove alt sor sin Religion og Leder. Saa „aabenbarede" han dem „Herrens Vilje": „De maatte sorlade deres skjønne Nauvoo, deres Tempel,50

deres Hjem, og følge ham som den nye Pagts Moseso idet han vilde søre dem til et Kanaan, som slød med Melk og Honning, hvor Hedningerne aldrig skulde komme. De græd, de bad, de saa fig om ester ,,^Egyp-tens Kjød gry der"; men Brighams stærke Jernvilje sei-rede, og de adlød. Tegnet til Opbrud kom, da Forsølgelserne atter brød ud. Et stort Antal af Mænd og Kvinder be-gyndte i Febr. 1846 at forlade Byen Nauvoo. Under store Lidelser satte de over den tilfrosne Missisippiflod og drog gjennem Jolva. Maalet var Missouri, hvor de skulde. gjøre Holdt under Vintertiden i Couueil Bluffs. Brigham fulgte efter med sine Kompagnier. Jmid-lertid ødelagde den rasende Pøbel Nauvoo og lagde Templet i Ruiner. Kun Smiths Enke Emma, og hen-des Børu samt nogle saa andre Mormoner blev til-bage i Byens Nærhed. Atter laa Mormonernes store Forhaabninger tilintetgjorte, og „Aabenbaringen" au-gaaende Nauvoo var iutet mindre end en Fallit.

Opholdet i Missouri skulde blot være midlertidigt. Maalet gjaldt Vesten — men hvor? Brigham young havde nok havt en Slags „Aabenbaring" om Saltsø-dalen, saa sagde man, men dermed var mau lige klog. Apostlen John Taylor digtede en Sang, som havde til Omkvæde: „^vre Ealisornia, ja det er Landet sor mig,"51

og den trøstede mange. Jmidlertid var Nøden blandt Emigranterne stor, men Brigham vidste Raad. Der fortælles fra enkelte Kilder, at „Daniterne" eller Mor-dereuglene blev fendte ud for at stjæle Kvæg og Heste, andre var Falskmyntnere o. s. v. Medens Mormonerne laa i Vinterkvarter ved Missouriflodens Bredder skede noget, fom altid har i Ledernes Haand været et stadigt Middel til at vække Mormonernes Forbitrelse mod Regjeringen. Krigen mellem de Forenede Stater og Mexico var da udbrudt. Regjeriugen havde udlovet store Summer til alle, som vilde træde iud i Armeens Rækker. Mormonerne tog Fordel af dette, og idet de skjulte siu virkelige Hensigt uuder en falsk Patrio-tisme, fendte de en Agent til Washington for at faa Tilladelfe til at kjæmpe mod den fælles Fiende. En Afdeling Soldater blev dannet, den faakaldte ^Mormon Bataljon", og da den drog afsted, esterat et storartet Asskedsbal var holdt, krævede Brigham ^ouug af Regje-riugen ^0 000 Dollars, hvorved han fik Midler til at faa besørge Emigranterne over Sletten til Utah. Men faa langt fra at Regjeringen har faaet Tak for denne Hjælp, ha^ derimod Mormonlederne udlagt dette fom eu Forfølgelse fra Regjeringen, hvormed den vilde ødelægge de „hellige" med et eneste Slag.

Brighams Planer var Vesten; men han følte, at der maatte en Aabenbaring til, og den 1de Januar

184^7 udstedte han den sra sit Hovedkvarter. Naar man udelader i den Ordet „Herren", hvor det fore-kommer, faa ligner den paa en Prik en Befaling, som enhver Anfører for en Ekspedition vilde udstede.

Der var besluttet at udsende en Fortrop sor at uuderføge Laudet, og den 14de April drog en Ekspe-dition paa 14^ Mand under Brighams Ledelfe vestover. Før de naaede Saltsødalen, mødte de en gammel Ene-boer ved Navn Jim, som var godt kjendt i de Egne. Han raadede dem sra at bosætte sig der, thi hankuude ikke begribe, hvordan den solstegte Jordbund med den skyløse Himmel over sig kunde give Ophold sor nogen. Men jo mere det fremtidige ,^ion var tvivlfomt for Jims Begribelfe, deftomere jublede og profeterede Brig-ham. Jim havde kun sjelden seet Himlen give Regn; Brigham havde studeret det kunstige Vandingssyftem. Jim saa ester Goder

ovenfra; Brigham regnede paa Arbeidet herneden. Da Brigham og hans Trop den ^4de Juli 1847 fik det første Glimt af Saltsøen, blev der et stort Jubelskrig: „Forjættelsens Land, fom Gud har gjemt til et Hvilefted for sine hellige!" lød det. Saltsøstaden blev lagt ud, Tempelkvarteret blev valgt, og ester at Høstsæden var kommet i Hus, vendte Brigham med nogle faa tilbage til Vinterkvarteret ved Misfouri, hvor der var uhyre Nød blandt Emigranterne. Synet af Brigham lindrede dog alt, og det5^

stakkels vildledte Folk glemte, at han var Aarsagen i al deres Elendighed.

Skjønt Brigham ^oung havde erklæret straks ester Prosetens Død, at „ingen kunde indtage Josefs Plads", viste det sig dog, at han ikke havde ment syn-derligt med denne Erklæring. Endnu var hau kun Præsident sor de Apostler, meu „Broder Brighams" umættelige ærgjerrighed stilede høiere. Hvorvel han godt vidste, at han aldrig vilde formaa at indtage Jofefs Plads i Folkets Hengivenhed, vilde han dog være Kirkens Overhoved i Navnet, fom han allerede var det i Virkeligheden. Morgenen den ^4de Decbr. 18^7 besteg han Mormonprækestolen i deres midlertidige Tabernakel, og med den Esterabelsens Evne, hvorsor han var bekjendt, samt ogfaa uden Tvivl hjulpet af en eller anden Ansigtsmaler for at kunne fremstille Josess Træk, antog han saa fuldstændig dennes-Stemme, Geberder og Udseende, at de forsamlede „hellige" troede, at deres døde Profet stod for dem. Virkningen var elektrisk. Kvinder skreg og besvimede; stærke Mænd græd ; Bedrageriet var i høieste Grad lykkedes. „Jo-fefs Profetkappe var falden paa Brigham." Fra nu af var han deres Seer, Profet, Aabenbarer, den rette Eftermand i Præsidentskabet.

Nu var det, som kom der atter Viud i de slappe Seil. Det kjendtes i alt, at der var kommen en nyLeder, den Mand, om hvem Josef Smith selv skulde have sagt: „Dersom Broder Brigham skal føre Kirken, saa vil han føre den til Helvede.“ Mormonemigrationen fra Europa og alle andre Lande, hvilken var bleven afbrudt ved Udvandringen fra „Nauvoo“, blev atter aabnet. Straks efter Brighams Valg udstedte han en Kundgjørelse, hvori han befalede, at Emigrantruten skulde gaa fra Liverpool over New-Orleans, St. Louis og op Missouri til Council Bluffs, at Emigranterne skulde have med sig alle Slags Frøsorter, Kvæg, Fugle, Vildt, Redskaber og Maskineri samt Karter og Bøger. Alt, hvad de havde, skulde de bringe med „for at bygge Herrens Hus og kaste en Herligheds Glans over det.“ I samme Kundgjørelse meldte Brigham i Lighed med de britiske Kongers Skik paa hin Tid, at „Mormonerne havde Fred med alle Nationer, Kongeriger, Magter og Regjeringer, undtagen med Satans Rige og Magt“, og han indbød Præsidenter, Keisere, Konger, Prinser og Adelsmænd samt Resten af Menneskeheden til at komme og hjælpe dem med at opbygge Jakobs Guds Hus. Sandelig, hvem føler ikke, hvordan Brighams ærgjerrige Frækhed slaar over i Narrens Forskruethed?

Over Prærien til Saltsødalen.

Til Utah! var Løsenet, og i Vaaren 1848 drog en Skare paa 1900 Mænd, Kvinder og Børn fra Council Bluffs til Saltsøen. Afstanden var uhyre, Veienes Farer store, men de „helliges“ fanatiske Tro overvandt alt. Man har fra mormonsk Synspunkt gjort meget Væsen af dette Tog og hævet Brigham Young op i Linje med de største Anførere, men nøgternt seet, falder der kun liden Glans paa ham fra dette Tog. Vistnok var det ikke øvede Troppemasser, forsynede med alt til en saadan Tur nødvendigt, men tvertom fattige Mænd, Kvinder og Børn, hvoraf mange var skjælvende af Feberen, blege af Lidelser og udtærede af Hunger. Dog kommer vi ihu, at disse Hundreder bestod af Folk, som mente, at de hørte Herrens tydelige Vilje til dem gjennem Løgnprofeternes foregivne Aabenbaringer, lægger vi hertil den intet skyende Selvopofrelse, ja Dødsforagt, som en falsk Religions Tilhængere kan faa ved at loves et Paradis som Løn for alt, da vil vi greit forstaa, hvordan Brigham Young kunde foretage denne Reise med den blandede Skare henover Sletterne mod det fjerne Maal. Hvad brød han eller de øvrige Ledere sig om, om Sygdommen rasede blandt de vildledte! Var der tilsyneladende en Smule Medlidenhed hos dem, naar Veiene var mærket

efter dem med Gravstene, det opveiedes fuldstændig ved deres ærgjerrige Planer, sor hvis Gjennemsørelse kun de mange Menneskeliv var Brikker i et Schakspil. For en retsærdig Domstol i Guds Ords Lys vil Brighams

Handling falde til Jorden blottet for al

ædelhedens og Storhedens Stempel, medens Brigham da blir staaende som en, der vover alt sor sit hensynsløse, ugudelige Magtbegjær.

Men opvækker Brigham og Lederne vor dybeste Assky, vi kan dog ikke andet end søle den største Med-lidenhed med de stakkels bedragne, sorblindede Mormo-ner. Ræsten uden .^nur drog de henover Sletterne; de havde Sygdom og Skjærmydsler med Jndianerne, men de tog ogsaa deres Mon igjen i Fornøielser paa denne flere Maaneder lange Reife. Brigham fortalte dem lystige Historier, opmuntrede dem til Dans, og de havde Teaterforestillinger. Til Lyden af Violiner og Trækspil dansede de, naar de havde slaaet Leir, sranske Danse, skotske Jigger, og skandinaviske Hopsaer. Paa denne Maade druknedes Sorgen. Endelig paa Høsten 1848 stod de og saa ned over Saltsødalen, „Bjergenes ^ion". Den store Saltsø blinkede som en Sølvplade i Solstraalerne, de omkransende Bjer-ges taarnende Tinder, kronede med evig Sne og Dalen nedenunder, alt bragte dem til at tro, at det var Lan-det, som flyder med Melk og Honning. Og dog, det**Mormonpresident Brigham Young. Uteindianere.**57

var eu ^rkeu, hvortil de var komne. Nye Anstreu-gelser krævedes; det gjaldt Livsopholdet^ og ved Brig-hams djærve Optræden, idet han arbeidede, skjændte, proseterede og tvang, lykkedes det at dyrke denne Orkeu. Jordbunden blev kunstig vandet, og Nybygger blev dannede. De kaldte sit Land, „Staten Deseret", hvil-ket efter Josefs „reformerte ^Egyptisk" skal betyde „Honningbiens Land"; en Konstitution blev vedtagen, men den var af den Beskaffenhed, at Kongressen ikke vilde anerkjende den; dog bestemte den Utah Territo-riums Grænser, og Præsident Fillmore udnævnte Brig-ham til Guvernør.

Men Uroligheder sulgte fremdeles Mormonernes Lobebane. Dommerne, fom af Præsidenten udnævntes for det nye Territorium, blev drevne bort af Profet-guvernøren. Klager løb ind til Washington, og man besluttede i Kongressen at affætte Brigham young fra Guvernørværdigheden, faa meget mere fom det uu var almindeligt bekjendt, at han var Polygamist, og at Polygamilæren offentlig forkyndtes derude, tvert imod Statens Love. Men Brigham var Guvernør, og med det gode vilde han ikke gaa. J Tabernaklet erklæ-rede han: „Jeg er Guvernør og vil være det, og ingen Magt kan hindre det"; men under denne tilsyne-ladende Djærvhed havde han alligevel en listig Udvei, idet han lagde til: „førend Herren, den almægtige58

siger: Brigham, du behøver ikke at være Guvernør længer!"

Oberst Steptoe blev as den amerikanske Præsident sendt sor at indtage Brighams Plads. Han kom til Utah i 18^, men han sandt Mormonerne saa talrige og krigerske, at han ansaa det for klogt ikke at over-tage sin Post. Der fortælles, at Profeten brugte den-gang, hvad der ganske nylig har været brugt, et høist vanærende Middel sor at skræmme Steptoe, idet han sendte to Mormondamer as tvivlsomt Rygte, som lok-kede Obersten ind i Syndens Net, hvorved, som det ljedte i Tabernakelsproget: „Herren satte en Krog i Oberstens Næse."

Virkningen as Oberst Steptoes seige Tilbagetog var høist skadelig, thi sra den Dag trodsede Mormon-profeten aabent Regjeringen, og alt fyntes at styrke ljans Magt.

Mormonerne søgte at retsærdiggjøre Behandlingen us Regjeringens sendte Dommere og Embedsmænd der-^ved, at de sagde, at de var liderlige og forlorne Subjekter, meu dette var i de fleste Tilsælde blot Skalkeskjul for „Profetens" gridske Planer og Selv-raadighed. Tilstanden blev tilslut saa slet, at Regjeringen maatte sende en Troppestyrke paa ^ 500 Mand sor at kunne beskytte Embedsmændene og haandhæve Lovene. Mormonerne blev i høi Grad ophidsede ved Tropper-5^

nes Ankomst, og Brigham young udstedte i Egenskab ctf Guvernør en Proklamation, hvori han erklærede Hæren sor en Pøbelhob, forbød den at komme ind i Territoriet og kaldte Folket til Vaaben mod deu. Vinteren ødelagde Hæren, og Mormonerne brændte Pro-viantvognene famt stjal Hærens Trækdyr. Denne Eks-spedition kostede Regjeringen mange Millioner Dollars^ Den nye Guvernør Cumming udstedte en Proklamation, llvori han erklærede Territoriet at være i Oprørstilstand.

Dette sørgelige Udfald paa Ekspeditionen gjorde Mormonerne jubleude. De stolede paa sin Proset og skrød as, at „intet kunde skade dem". Brigham havde vist en samvittighedsløs Forvovenhed parret med den slueste List. Fra den Tid har Forholdene i Utah udviklet sig til den sørgelige Elendighed, hvori vi nu sinder dem, og den store Løgnens og Usædelighedens Kloak mellem Bjergene har spredt sit stinkende Smit-stof til alle Jordens Kanter.

Tusinder as Bekjendere talte Mormonismen, da den fandt Ly i Utah. Mørkets Fyrste fik en frygtelig Tjener i Brigham young, og det fynes, fom skal denne dæmoniske Religion sluge Tusinder af Ofre endnu. Forfærdelfe kan vel gribe os mangen en Gang, naar vi hører om antikristelige Redskaber, saaledes fom de fremtræder faa aabenlyft i Jofef Smiths og Brigham youngs Perfoner, og naar vi fer den fkrækkelige Række-evne, som deres Løgne og Gjerning har havt. Men under alt ved den troende kristne, skjønt hans Hjerte mangen en Gang græder over den dæmoniske Magts ødelæggende Herjinger omkring blandt Sjælene, at dette Ord skal aldrig rokkes: „Saa langt skal du komme og ikke længer!“ — Er Løgnens Fader stærk, — og hvor mærker vi det ikke særlig i vor Tid! — der er en, som er stærkere, vor Frelsermand, som har overvundet den stærke. For hans Flammeblik skal ogsaa Mormonprofeterne engang paa den store Dag staa afslørede i al deres Løgn og Ondskab, medens Tusinder bedragnes Forbandelser skal lyde over dem.

*

Mormonismens Oprindelse.

—

Der er Billeder, som, naar man ser dem, graver sig saa dybt ind i Sjælsgrunden, at de aldrig glemmes. Da jeg en Dag vandrede om i „Mormonernes Zion“ eller Saltsøstaden, sagde min Ledsager til mig: „Naar jeg tænker paa Utah, da staar altid et Billede for mig. Jeg saa det hos en Boghandler. Det var en Kvinde i Morgendragt, med Haaret udslaaet og forgrædte Øine. Ansigtet bar Præget af den dybeste Sorg, og hvert eneste Træk talte om de smerteligste Sjælslidelser og om et Hjerte, hvis ædleste Følelser var trampet paa i Aarrækker. Hun stod der med Armene strakte op mod Himmelen, Øinene stirrede bønfaldende opad, og huu raabte: „O Herre, Herre, hvor længe vil du vente?“

Et Billede blot! Og dog hvor gribende! Malerens Pensel har her været ført af den dybesteMedlidenhed, idet hau med talende Farver paa Lærredet har skildret sor os ikke et Livstræk sra den svundne Hedenold, eiheller fra Jordens barbariske Nationer; nei, det er fuldt ud et Nutidsbillede hentet fra „Mor-monernes Gudsrige paa Jorden", — „^ion blandt Bjergene".

Hvem over næften den hele Jord har ikke hørt om Mormonernes ‚^ion? Underligt er det ikke, om faa var, thi i Løbet af et halvt Aarhundrede har dets Missionærer spredt sig ud over hele Europa; de stryger om i England, de er som Bisværme i Wales, de sniger sig ind paa tænkelige og utænkelige Steder i hele Skandinavien, de har gjæstet Asrika og Asien og de trodser Sydhavets Bølger sor at gjøre Proselyter paa dets mange ^cr.

J Havets Dyb sindes et Uhyre, som har en Mængde Fangarme slere Favne lange. Blandt Klip-per og Tang ligger det skjult og speider ester sit Bytte, og ve den, som kommer i dets Nærhed! Mormonismen er et faadant Uhyre l Blandt Klippebjergenes 10 000 Fod høie Fjelde ligger det skjult, og dets umaadelige Fangarme strækker fig ud over den hele Jord, medens Tusinder drages ind i dets omsluttende Arme og trykkes

med et Favntag saa fast, at der som ostest aldrig blir nogen Redning mere.

Vi har hørt om Mormonismen kanske sra vor Barndom as. Meget har været talt om den ogsaa her hjemme især tidligere, da den nye Læres sanatiske Ud-bredere drog Landet ruudt. En Smule er ogsaa skrevet om den. Men trods dette er der dog kun saa, som har stort mere Kjendskab til Mormonlæren, end de har til Søormen. Al salsk Lære har jo det Særkjende ved sig, at den kommer i Forklædning sor at kunne lokke de lettroende, ubefæftede og nyhedsjagende Sjæle til fig, men ingen har forstaaet den Kunst grundigere end netop Mormonismen. Skal dersor

denne kunne afsløres, da maa man se „de sidste Dages hellige^, som de sortrinsvis kalder sig, i deres eget Hjem, deres „sorjættede ^ion^, man maa grave sig gjennem den kjedelige, aandssortærende Mormonliteratur, mau maa leve blaudt dem, og selv da er det vauskeligt at kuune trænge til Bunds i dette Dyb as Uretfærdighed og Løgn, fom Mormonismen er. Denne Lære har nem-lig noget kamæleonagtigt ved fig, idet den ftadig skister Udseende, og stadig er i Udvikling, og man kan aldrig vide, hvilke Fremtoninger paa Lærens Omraade Frem-tiden vil bringe, eftersom det staar i Ledernes Magt at fremkomme med alskens nye Paafund fom de, der fore-giver fig at være Guds umiddelbare Talerør.Under mit fleraarige Ophold i Verdensstaden^ Nem ^ork har jeg været Vidne til, hvordan der aarlig kommer Skarer paa Tusinder af vore Laudsmænd. De stanser nogle Timer i Vestens Folkeport „Castle Garden", sor saa at spredes ud over det rige Lands vestlige Egne, hvor der venter dem Arbeide, men ogsaa Arbeidets Løn. Med Glæde og Tak til Gud har jeg kunnet hilse dem velkomne, og med ønsket om Herrens Velsignelse har jeg kunnet sige dem Farvel til deres Færd vestud. Dog ikke altid er det med Glæde, man hilser dem velkomne og med Haabets Lykkekrans om Fremtiden, man siger dem Farvel. Aarlig kommer der en Skare paa Hundreder ikke for at favnes af det fribaarue Amerika fom fribaarne Sønner og Døtre, men det er ulykkelige bedrague, fom er indfnevrede i den sørgeligste Religions Spændtrøie, omspundne af det mest beregnende og mest blodsugende Præstedømmes Garn. „^ionsbroderens" eller Mormonmissionærens skarpe og aarvaagne Oie sølger dem for at hindre, at nogen af „Hedningernes" Missionærer — som Mor-monerne kalder de kristne — skal faa tale med dem eller nærme fig dem med deres Smaaskrifter, og under samme strenge Opsigt søres de hen til det Land, som de mest glødende Sange har opslammet dem til at ^lske, som Fortællinger, der kappes med „Tusind og7

en Nats", fra ^ionsbroderens Mund, har prist og præ-get ind i deres Sjælsdyb.

Den 6te April 188l var mange Tusinder samlet i Saltsøstaden; de havde strømmet sammen sra alle Kanter i Utah for at feire Halvhuudredeaarsdageu for Mormonismens Stiftelfe. Da faa man, hvordan den havde vokset i Magt, Antal og Hjælpekilder. Med Forfærdelfe vaagnede nu deu amerikaufke Nation. Den saa, at der i det Samfund, som den hidtil havde be-tragtet som en Samling as blot religiøse Fanatikere, var et Sprængstos, der kunde blive skæbnesvangert sor Statens Vel, og siden den Tid har Mormonismen været et as Dagens brændende Spørgsmaal derover.

Mere og mere er denne asskyelige Lære bleven ^tssløret, esterat Opmærksomheden sor Uvæsenet i Utah blev tilsulde vakt. Da deu optræder uuder to gauske sorskjellige Skikkelser — eu i Europa og en i Utah — var det mit Maal at kunne saa give et sandt Billede af Mormonismen, og hvor ftort, om ogfaa Opmærk-somhedeu her kuude mere blive veudt mod deu fjæle-sordærveude Mission sra Utah, om det norske Folk vilde vaagne ogsaa overfor dette Onde, hvorved Hun- ^ breder af vore Landsmænd føres ind i et Trælleliv ^g glider paa den falske Religions slibrige Skraaplan ned mod eu evig Fortabelse!

Som saa mange havde ikke heller jeg agtet paaMormonismens hemmelige Arbeide i vort Land, indtil jeg under en Reise i de norske Settlementer i Amerika blev ubehageligt miudet om den Forsømmelsessynd, som her paahvilede os i Hjemmet. Naar jeg priste det religiøse Liv hjemme i Norge, kastede man mig undertiden i Næsen: det kan ikke staa synderligt rart til der, naar Mormonismen kan gjøre slig god Fangst hvert Aar. Her blandt os gaar aldrig nogen over til den Lære!" Hvad der imidlertid især stillede det klart sor mig, at noget burde gjøres, varsølgende: Et af de norfke Kirkesamsund havde gjennem dets For-mand tilskrevet Kirkedepartementet i Norge med Fore-spørgsel, om der ikke af Moderkirken kunde begyndes en Mission blandt Mormonerne i Utah. Herpaa blev der svaret, at det laa udenfor den norske Statskirke fom faadan at missionære. Da jeg hørte dette, slog den Tanke mig, at der alligevel hjemme kunde udrettes meget i deu Sag, naar bare Forholdet i Utah kunde undersøges og greit og levende sremstilles i Hjem-laudet. Denne Tanke lod mig ingen Ro, og idet For-holdene stillede sig gunstige sor mig, besluttede jeg at tage den lange Reise ud til Utah. Tilstanden derude var jo miudre lystelig paa den Tid, da Fanatismens Had brændte mod „Hedningerne" paa Grund af Re-gjeringens Optræden mod Polygamisterne, som blev strengt sorsulgte og arresterede sor Brud paa Landets Love.Reisen derud glemmes aldrig. Vi vil tage m^d Stillehavsbanen sra Byen Omaba, som ligger omtrent 1800 eng. Mile sra Nem ^ork. Lad os stige ombord paa^ det umaadelig Tog, som gaar vestover om Asteueu. Lokomotivet er

kjæmpemæssigt, og det staar og stønner som en vælig Hingst urolig ester at faa sætte ivei hen over Vestens endeløse Prærier. Bognene er elegante, og ønsker man at prøve alle en amerikansk Jernbane-farts Bekvemmeligheder, da kan man tage Billet til eu faakaldt — en Sovevogn, der er udstyret med eu mageløs Luksus, og ret viduer om, hvilket langt Forsprang Amerikanerne har taget sor Europas Nationer. Men Lokomotivet begynder at bevæge sig, vi maa assted. Med middels Fart ruller Toget hen over Nebraskas Prærier, hvor ^iet ikke møder andet end Himmel og de umaadelige Græssletter, — og snart er vi inde i den bekjendte Plattedal, saaledes kaldt ester Elven af famme Navn, fom strømmer gjennem den. Gradvis stiger Lokomotivet opad, skjønt den rei-sende ikke mærker det, det bærer opad paa Højsletten hen mod Klippebjergenes Ryg, medens man i detsjerne øiuer „Loug Peaks" evig snedækkede Toppe og Eolo-rados maleriske Bjerge. Hvor er der ikke eu over^ vældende Høihed og gribende Magt i Natureu! Se paa Oceanet, naar det brøler, syder og raser, naar de bjerghøie Bølger skummer afsted i frygtelig Fart som10

det vældigste Niagara; se de mægtige Sletter, der bølger om Sommeren som et uhyre Hav i deres En-somhed, og Bjergene i deres kneisende Majestæt med deres Toppe kronede med evig Sne; hvem søler ikke sin Ringhed og Lidenhed oversor disse Syn? — Men Toget iler assted. Nyt Sceneri træder frem. Snart uaar du Klippebjergenes høieste Punkt ved Sherman — 8400 Fod over Havet — og saa farer det ned-over, og Lokomotivet tordner mellem Ekko- og Weber Canyons forunderlige Klippeformationer og trange Revner ned mod Ogden. Derfra fører Utah-Central-banen os ned gjennem Utahdalen forbi trivelige Sett-lementer med den — man kuude næsten udbryde un-der Forbandelsen hvilende — uhyre Saltsø paa høire Side, og pludselig øiner vi det snart færdige Tem-:pel, fom rager op over alt — vi har ^lt^ I.^l^ ^it^ eller Saltføstaden sor os. ^un ^ Døgns Reise sra Omaha; — og dertil over 1000 eng. Mile!

J Utah har vi Mormouismen suldt udviklet, og der vover den at sremtræde i hele sin utilhyllede Fræk-hed. For dog ret uøie at kunne faa et klart Billede as den, maa vi gaa tilbage til dens tidligste Begynd delse, og da træder naturligvis srem paa den sørge-lige Skueplads som den sornemste Person Stisteren Josef Smith, der dog kun har været det tjenende Red-skab for en endnu mægtigere, nemlig Løgnens Fader.**Ogden City.**11

Joses Smith blev sødt i Sharon, Vermont, om-kring Aaret 1805. Hans Forældre var as skotsk Herkomst. Joses var den tredie af ^ Børn. Da Gutten var 10 Aar gammel, flyttede Familien til Palmyra, i Stateu Nem ^ork, og fire Aar efter til Manchester, Ontario Eo., og paa dette Sted—l8 Maaneder senere, — begyndte „Vestens Muhamed", som hau træffende kaldes, sin Løbebane som stister af den nye Religion. Jofef var sin Moders Søn i mere end en Betydning. Flere af den Smithske Families Naboer i Palmyra har bevidnet, at Madam Smith var en uvideude og løgn-ctgtig Kvinde, og at den mormonske ypperstepræsts Moder var overtroisk til det yderste. Hun gav sig as med at spaa, og tjente mangen god Skilling ved at spaa i Kasfegruden og i Haandens Linier. Hun var bestemt paa, at en as hendes Sønner skulde blive Pro-set. Joses var Geniet; Moderen paatvang Gutten denne Tro, og saaledes sorberedtes han til den sørge-lige Rolle, som han skulde spille.

J 15 Aars Alderen, medens Joses staar og ser paa, hvordan Faderen graver en Brønd, faar han ^ie paa en Sten af forunderligt Udfeende, omtrent lig en liden Barnefod. Dette var den bekjendte „Pal-myra Seer-Sten", og fom det har været sagt: „Denne Sten blev Frøet for den uhyre Mormoneg". Opfkruet sorud af fin Moder, gjorde han nu Fordring paa ateie en undergjørende Kraft. J knælende Stilling med et Bind for linene og med Stenen i en stiv, hvid Eylinderhat, fom han satte soran Ansigtet, saa han usigelig undersulde Ting — skjulte Skatte as Guld og Sølv; han kunde opspore stjaalen Eiendom, sige, hvor bortkommet Kvæg kunde sindes, og hvor man kunde grave sor at finde Vand.

En Perfon fom Jofef Smith var vis paa at finde Efterfølgere, og fnart blev han Anfører for en Bande, der fov om Dagen og vandrede om ved Nattetid for at grave paa saadanne Steder, som Lederen havde seet i sin Sten skulde indeholde Skatte. Høitidelige Ceremonier gik altid forud for Arbeidet. Abfolut Taushed maatte iagttages, hvis der skulde blive et heldigt Udfald, og ofte hændte det, uaar han havde forfikret sine Kammerater om, at de nærmede sig Skatten, idet Stilheden blev brudt ved det mindste Forvent-ningsudraab, at han erklærede, at Guldet eller Skat-ten var bleven sørt bort as Aander, og at han maatte atter bruge siu Sten eller en Tryllekvist sor at komme

den paa Spor igjen.

Denne Tingenes Tilstand varede nogen Tid, og Rygtet om ham spredte sig til de omliggende Egne, som han oste besøgte. Fra denne Egn sorsvinder han saa i 4 Aar, men man har Vished sor, at han i den Tid op-holdt sig i Onondago og Chenango Distrikterne, ester-fom man der fiuder haus Navn i Forbryderoptegnel-ferne fom en Omstreifer.

J sin Levnetsbeskrivelse fortæller Jofef Smith, at hau i 18^0 modtog siu førfte Aabenbaring. Der var paa den Tid eu stor Vækkelse i Egnen; den be-gyndte med Methodisterne og spredte sig straks til alle Samsund, som gjorde Generalstorm paa Synderne. En Stuud var der Cmighed, men da de omvendte be-gyndte at vælge Kirkesamsuud, begyndte ogsaa Uenig-heden med Hensyn til Troesbekjendelsernes Fortrin, og den ungdommelige Proset blev sorvirret som faa mange andre. Han fortæller, at hau i denne fin Nød gik ud i eu Skov og bad ; nepp^ havde han begyndt, før han blev greben af en Magt, fom ganske overvældede ham og bandt hans Tunge, saa han ikke kunde tale. Han blev omgivet af et tykt Mørke, fom fyntes at true ham med ^delæggelfe. Under sin Forskrækkelse og Frygt faa han en Lyssøile ligeover sit Hoved, og samtidig to Personer, hvis Herlighed overgik al Be-skrivelse, svæve i Lysglansen. Den ene kaldte Jofef ved Navn, og idet han pegte mod deu audeu, fagde han: „Denne er min Søn, den elskelige, hør ham!" Paa sit Spørgsmaal sik Joses det Svar, at han ikke maatte sorene sig med nogen as de sorhaandenværende Kirkesamfund; thi de var en Afskyelighed i Herrens ^ine, og deres Tilhængere var alle fordærvede. Jofefsortæller videre, at da han kom til sig selv igjen, laa han paa Ryggeu og saa op mod Himmelen.

J de følgende Aar er det, at han driver om som Skattegraver og Spaamand, og som han selv fortæller, fank han i denne Tid ned i mange Slags Lafter og Ugudelighed. Omkriug ^ Aar efter hans første Syn, paastod han, at han fik Beføg af en Engel, som var klædt i straalende hvidt, og hans Ansigt var som Ly-net. Engelen kaldte sig „Nephi", og han sortalte Joses, at Gud havde et Værk sor ham at udføre, og at Jofefs Navn fkulde blive baade „for godt og ondt" blandt alle Nationer, Slægter og Tuugemaal paa Jorden. Ligesaa fortalte denne Nephi, at der var en Bog gjemt, fom var fkrevet paa Guldplader, og som for-talte om Amerikas Urindvaanere, famt om deres Op-rindelfe. Ligefaa fagde han, at det evige Evangeliums Fylde indeholdtes i Bogen, fom Frelseren havde overgivet de gamle Jndbyggere. Sammen med Pla-derne var der ogsaa gjemt ^ Stene i Sølvindsatning, heftede til en Brystplade, hvilket dannede den saa-kaldte Urim og Thummim, og ved deres Hjælp skulde Bogen kunne oversættes. Dog det skulde være ham sorbeholdt først senere at modtage Bogen af Engelens Hænder. Ligesaa sortæller Joses Smith, at Engelen i det natlige Syn saa klart havde betegnet ham Stedet, hvor Bogen var gjemt, at han næste Dag knnde gaa15

lige derhen, og ved lidt Arbeide sandt han Stenkast sen, hvori Hemmelighederne laa, men Englen forbød ham at tage dem, da der først maatte hengaa 4 Aar. Jmidlertid skulde Joses valfarte til Stedet idetmindste en Gang aarlig.

Naar man læser gjennem Josef Smiths Opteg-nelfer om disfe hans førfte Syn, da faar man Ind-trykket af, at man allerede staar oversor den religiøse Bedrager. Og dog, hans Ungdom paa den Tid gjør det ikke umuligt, at lidt vistnok maa tilskrives dette, at hans Sind var i høi Grad overspændt ved den religiøse Vækkelse, som paa den Tid feiede over Eg-nen, idet hans fra Bardommen opfkruede Overspændt-hed og Overtroifkhed blev mægtig paavirket af Opvæk-kelfesprædikanters Veltalenhed. J denne Tid blev han ogsaa adskillig bekjendt med Skristen, idet han fulgte den almindelige Tilbøielighed, fom der var, til at lytte til hvilkensomhelst nybagt Lære.

Men Joses Smith kunde aldrig have sabrikeret Mormonismens System alene. Her har vi Hjælpere og Hjælpers Hjælpere. Allerede i 18^6 havde Joses Smith begyndt saa smaat at tale om nogle Guldplader og eu Engel, som havde vist sig sor ham, hvorved han samlede om sig enkelte Tilhængere, samt sik Ry sor, at han kunde uddrive Djævle og helbrede syge. Dermed stod det indtil 18^7. Tidlig paa Sommeren16

kommer en hemmelighedsfuld fremmed og føger Adgang ljos Josef. Denne Perfon, hvis Komme gav Troen en ny Retning, var Sidney Rigdon, en frafalden Campbelliterprædikant^ i Mentor, Ohio. Nu har vi ^t literært Geui bag Kulisferne. Rigdou var lidt theologisk uddannet, var slu og dertil yderlig principløs. Med hans Fremtræden paa Scenen begynder Mormo-nismen at faa et Tilholdssted og et Navn. Nu taler Engelen mere bestemt med

Smith, sortæller ham, at han skal stiste en ny Kirke, som den almægtige vil eie, at Jndianerne er en Levning af Jsraeliterne, at skjult uuder Jorden er det sande Evangelium, og at han alene kan se det og leve.

J Nattens Stilhed søger Smith Høien „Cumorah". Han paastod, at midt under Lyn og Torden og et skinbarligt himmelsk Fyrværkeri saa han, medens han bad, Høien aabne sig, og en Engel komme ud as Revuen; denne overleverede til Smiths Betroelse et Skrin, medens Legioner as Djævle kjæmpede med Engelen sor at hindre Overdragelsen. Engelens Navn var „Moroni", og han underrettede Smith om, at Amerikas Jndbyggeres tidligste Historie var skrevet paa Guldpladerne, som ^ Eampbelliterne kaldt saa efter Ale^. Eampbell, søm i Ve-gyndelsen as Aarhnndredet stiftede en Sekt, der hævdede, at Trøesbekjendelser var unyttige, øg lærte, at den upartiske Førtølkn^ng as Vibelen vilde lede Menneskene til Kundskab øm Sandheden.17

laa i Skrinet, og at de kun kunde læfes ved Hjælp af uogle uuderfulde Steubriller, „Urim og Thummim", der fulgte med Pladerne.

Jofef Smith fagde, at Pladerne var indgraverede med Hieroglypher, fom han alene havde Magten til at læfe med Brillerne. Et lidet dammer i hans Hus blev gjort til Overfættelfesværelfe, idet Smith stod i et Hjørne as Værelset bag et Forhæng, som beskyttede ham sor hans Skrivers, Oliver Eomdrey^s, Nysgjer-righed. J Vinteren l 8^7—^8 gik Oversættelsesar-beidet sor sig, men Verden maatte vente paa det nye Evangeliums Trykning, da Smith og alle hans Hjæl-pere manglede Penge. Smith vidste dog Udvei. J hans Naboskab boede en rig Bonde ved Navn Martin Harris, og til ham henvendte Proseten sig med søl-gende Tale: „Herren har besalet mig at bede den sørste Mand, jeg møder, om 500 Dollars sor at hjælpe mig til at udsøre Herrens Værk og oversætte Guld-bibeleu." Martin Harris, som havde passeret Graderne, idet han vekselvis havde været Kvæker, Universalist, Presbyterianer, Baptist m. m. gik ind paa Forlan-gendet, sordi han, som han senere tilstod, havde Haab om at slaa Penge. Bogen udkom førsle Gang i 18^ Perioden fra 18^—^0 kan kaldes Profetens Forbe-redelsestid. Under Oversættelsesarbeidet paastod Smith og Oliver Comdrey, at de kom til en Del as Fortæl-18

lingen, som underrettede dem om, at Daab ved Ned-dyppelse til Syndernes Forladelse var brugt blandt Amerikas gamle Jndbyggere, og ivrige ester at saa vide noget nøiere derom gik de sammen ud i en Skov sor at spørge Herren. Smiths Beretning herom i ^I^rl ^ I^^ Pg. lyder faa, at Jo^ hannes Døberen, medens de bad, aabenbarede fig for dem i en Lyssky, og ester at have lagt Hænderne paa dem, ordinerede han dem til det aronitiske Præstedømme, hvorpaa de skulde døbe hinanden gjensidig. Paa denne Besaling steg de nu ned i Vandet begge to og døbte hinanden ved Neddyppelse. Hermed havde de naaet det sørste Trin i Mormonismen; det høieste, det mel-kisedekske Præstedømme, som kun kunde skjænkes dem gjennem Apostlerne Peter, Jakob og Johannes, skulde gives dem senere ester „Sendebudets" Sigende.

Den ^te April 18^0 organiferedes det første Mor-monkirkesamsund bestaaende af ^ Perfoner. De ud-valgte 6 Perfoner „sluttede en Pagt om at tjene Her-ren", hvorpaa Jofef og Oliver ordinerede hinanden til Kirkens aandelige Lærere. ^Saaledes", figer deres Theolog, Orfon Pratt, „blev Kristi Kirke atter gjenop-rettet paa Jorden, den Kirke, som har Magt til at be-segle paa Jorden og i Himmelen."

Det gik langsomt med Omvendelserne i det sørste; men „Gaverne" begyndte at aabenbare sig, og noglefaa blev vundne. Et Mirakel behøvedes, og Smith udførte det. Han fortæller, at en uug Mand, Neivel Knight, fom var befat af Djævle, og hvis Lemmer var ganfke forvredne af Smerte, blev ført til ham. Smith bød, at de onde Aander skulde fare ud af ham, og Knight fagde: „Jeg fer, hvordan de farer ret gjennem Taget!" Dette foregivne Mirakel fatte Rygtet i Bevægelfe, ligefom ogfaa den nye Troes Tilhængere begyndte at arbeide stærkt sor dens Udbredelse. Sid-ney Rigdon holdt sin første Præken i Palmyra, og ganske betegnede over en Tert as Mormons Bog — ^ Kap. as lste Nephis Bog Prædikanten vovede at sastslaa, at Bibelen og Mormons Bog er lige i Betydning og Jnspiration, og han sagde, at han var Guds Sendebud etc. Men Talen vakte saa megen Røre, at Mormonerne ikke forføgte fig mere i det Naboskab.

Joses Smiths Jver var glødende; Verdens Om-vendelse var Themaet stadigt; han sagde, at „Herren havde meddelt ham, at han vilde gjøre en brat Ende paa sit Værk i de ndste Dage." Missionærer blev ud-sendte „udeu Pung og Taske" ; Smith profeterede ftøt, og n^ar han tiltalte de „hellige" i en vigtig Sag, lød det: „Saaledes siger Herren!"

Hidtil havde de „hellige" været samlet i og om-kring Palmyra, men i Slutningen as 18^0 havde^0

Smith en „Aabenbaring" om, at Palmyra ikke var det rette Sted sor dem, og han begyndte saa løseligt at tale om det nye Jerusalem i Vesten. Jmidlertid gav han dem tilisende, at de skulde flytte med ham til Kirtland, Ohio; og dog Opholdet her var kun mid-lertidigt, thi allerede den 7de Marts 18^ l fik de Be-faling til at famle fammen deres Eiendele „med et Hjerte og et Sind" for at kjøbe den Arv, som Herren vilde udpege sor dem. J Juli s. A. traf Josef og nogle af de ældste sammen i „Jndenpendence, Jackson Co.", Missouri, og der sik han følgende „Aabenbaring", fom har sin store Jnteresse, da den oiser, hvordan vor Tid kan tro Løgnen: „Sandelig, dette er Herrens Ord, at Staden Ny-Jerusalem skal blive bygget ved de helliges Samling, begyndende paa dette Sted, Tempelstedet, hvilket Tem-pel skal reises i denne Slægt; thi sandelig, denne Slægt skal ikke sorgaa, førend et Hus skal bygges sor Herren, og en Sky skal hvile over det, hvilken Sky skal være selve Herrens Herlighed, som skal sylde Huset."^oo^ I^^ritt^ ^ ^o^u^.nt^ Pg. 8^ „Lytter til, o J mine Kirkens ældste, siger Herren, eders Gud, som har samlet eder sammen ester mine Befalinger i dette Land, hvilket er Missouri Land, hvilket er det Land, som jeg har udpeget og helliget sor de helliges Sam-ljng, hvorsor dette er Forjættelsens Land og Stedet

for ,^ious Stad. Og faaledes figer Herren, eders Gud, hvis J vil annamme Visdom, her er Visdom. Se, det Sted, fom nu kaldes Jndependence, er Midtpunktet, og en Plet for Templet ligger et Stykke vestensor paa en Grund, som ikke er langt fra Raadhuset". ^ I^^rin^ ^ l^o^n^nt^ Pg. 165—6.^ Desværre, dette Løgnprofetens Sammeufurium burde jo vække vor dybe Smerte, men hvem kan læfe det uden at maatte trække paa Smilebaandet? Mormo-uernes feuere Historie i Missouri viser alt andet end Opfyldelsen af disfe Løfter, thi de „troendes" Haab om et ,^ion og et Tempel der, fauk i Grus. Dog Hundreder af bedragne ilede hen til Misfouri; det nye ,^ions Land blev indviet til Herren, og Grund-stenen til Templet blev lagt, hvorpaa Smith og Rig-don saa Dage senere forlod Jndependence og vendte tilbage til Kirtland.

Med rivende Fart gik Mormonismen frem. Ved Smiths Tilbagekomst til Kirtland, hilstes han velkom-men af 1000 omvendte. Nu begyndte en virkfom Tid. „Aabenbarelfer" formelig pøstes ud af Jofef Smith; man kan faa et Begreb om, hvor frugtbar hans Hjerne var i faa Henfeende, naar man hører, at han i 18^1 havde ikke mindre end ^7 „Aabenbarelfer". Men Misjonsarbeidet sik en brat Stans, thi For-følgelfer begyndte, — Jofef og Rigdon blev tjæredeog fjedrede af Pøbelen, og Smith blev faa slemt mis-handlet, at Mormonforfattere siger, at „Josefs Aand forlod hans Legeme under Voldshandlingen, men kom senere tilbage og tog det i Besiddelse igjen." Som Gjenopreisning sor denne Medsart as de ugudelige Hedninger blev Joses Dagen ester paa et Kirkemøde „anerkjendt sor at være Præsident sor det høiePræste-skab, og ester at have gjort en liden Forfriskningstur til Misfouri, finder vi ham atter i Kirtland, hvor han er ganfke opofret for de „hellige" og styrer Sa-gerne paa begge Steder.

J optræder Brigham ^ouug paa Skue-pladseu; iudtil da havde deune Mand boet i Staten Nelv ^ork og var Glasmester og Maler as Prosessiou. Under hans korte Besøg i Kirtland debuterer han med at „tale med Tunger", og gjør en stor Opsigt derved, da det var førfte Gang, at denne ,^Gave" var kommen tilsyne i Menigheden. Men sra nu as salder Tunge-talens Gave paa mange, og naturligvis maatte ogsaa Joses være blandt de begavede. Aabeubaringer og Syner gaar sremdeles Side om Side, Tilhængerne ^ger stadig, Glædessester og Hallelujaskrig høres over-alt blaudt Mormonerne, og alt peger paa, at intet skal stanse Værket. Allerede et Par Aar i Forveien havde Jofef Smith begyndt en „infpireret" Overfæt-telse af det nye Testamente lde gjængse Oversættelserpassede ikke efter Mormonbogens Mønster), og i Aaret 1833 fuldender han dette Arbeide, samt begynder som ægte Religionsstifter at revidere det gamle Testamente; i Juni samme Aar modtager han Aabenbaring med Hensyn til Dimensionerne paa det Tempel, som „Herren“ vilde de „hellige“ skulde bygge i Kirtland.

Der er en Udvikling i Ondskaben, naar man er i Løgnerens Tjeneste, og vi maa forbauses over den skrækkelige Frækhed, hvormed den falske Profet optræder dristigere for hvert Aar. Men skjønt Herren stundom tillader Ondskabens og Løgnens forførende Magter at føre deres frygtelige Spil til Straf for Folkenes Forvendthed og Gjenstridighed, hans Arm er dog ikke forkortet. Levende mindes vi her, hvad der staar saa alvorsfuldt hos Jerm. 14, 14–15: „Og Herren sagde til mig: Løgn profetere Profeterne i mit Navn; jeg har ikke sendt dem og ikke givet

dem Befaling og ikke talet til dem; løgnagtigt Syn og Sandsigeri og Forfængelighed og sit Hjertes Svig profetere de Eder. Derfor, saa siger Herren om de Profeter, som profetere i mit Navn, uden at jeg har sendt dem, og som sige: Sværd og Hunger skal der ikke komme i dette Land: Ved Sværd og ved Hunger skulle de udryddes, disse Profeter.“

Det trækker op til Storm.

Missouri var af Profeten udpegt at skulle være det nye Zions Land. Men netop der var det, at Uveirsskyerne paa Mormonismens Himmel først trak op, og at Uveiret brød løs. Hvad Grunden var til Fiendtlighederne, derom er der forskjellige Udsagn. Mormonerne gjorde sig forhadte hos de kristne, de beskyldtes for adskillige Slags Udskeielser og hemmelige Forbrydelser. Sandsynligvis har Mormonerne vakt Forbitrelsen mod sig ved deres Stolthed over den herlige Fremtid, som efter Profetens Løfter skulde vente dem, samt ved deres Skryderi over deres Fortrin fremfor andre. Hertil kom, at de andre Borgere i Missouri saa klart, at med Mormonernes stadige Jndrykken i Staten vilde det kun vare en kort Tid, før de vilde blive en politisk Magt blandt dem, og de kunde vente sig alt af Folk, i hvis Prækener det bestandig lød: „Jsrael skulde være Hoved ikke Hale.“ Forspillet til Optøierne begyndte med, at Pøbelen den 20de Juli rev ned Kontoret for Mormonorganet „The Evening and Morning Star“, tjærede og fjedrede nogle as „Brødrene“ samt krævede, at Mormonerne skulde forlade Jackson County. Lederne maatte give efter og luskede bort. Men Antimormonerne nøiede sig ikke dermed; de vilde være kvit hele Slænget, og den 4de Novbr. kom det til etalvorligt Sammenstød, hvorved slere Mormoner ble^ skudte, andre pidskede og deres Huse brændte, og Følgen blev, at Flokken blev drevet hen til andre Egne i Staten.

Under disse sørgelige Begivenheder i Missouri holdt Jofef fig klogelig borte, men styrkede de troende ved sormelig at drysse ned over dem opmuutrende „Aabeubariuger". Samtidig hermed var han stærkt optagen med at bygge Templet i Kirtland, og sor at reife Midler hertil gjorde han en Misfionstur til de østlige Stater og til Eanada, hvorved slere blev fangne for den nye Lære, faa at hans Mod steg, skjønt Fra-sald paa enkelte Steder begyndte at vise sig.

Jndtil nu havde Smith været Proset, Seer, Aabeu-barer og Oversætter; men nu begyuder han at spille en ny Rolle. Hans umættelige ærgjerrighed og For-sængelighed drev ham altid videre^ Det var den milj-tære Løbebane, som han nu vilde ind paa. Jkke nok med at han var en aandelig Leder, han vilde ogsaa være Mormonernes militære Hoved og vilde gjengive de „hellige" deres Ejendomme i Missouri. J den An-ledning sik han en „Aabenbaring" i Febr. 18^ om at reise „Herrens Huses Styrke" og drage op til Mis-souri for at befri „„^ion", og Profeten blev valgt til „øverste Befalhaver over Jsraels Hære". Denne Aaben-baring har fin store Interesse, da den klart viser os^^hvordan den er paatagelig lavet for Anledningen. Den lyder saaledes: „Sandelig siger jeg dig, jeg har be-sluttet, at diue Brødre, som er blevne adspredte, skal vende tilbage til deres Eiendoms Land og bygge ,^ions øde Steder, thi efter mange Trængsler, faa fom jeg har sagt dig i en tidligere Besaling, kommer Velsig-nelsen. Se dette er Velsignelsen, fom jeg har lovet efter dine Trængfler og efter dine Brødres Trængsler, din og dine Brødres Befrielfe, ja deres Tilbagekomst til ^ions Land, som skal gjenoprettes sor aldrig mere ^tt ødelægges; ikke desmindre, hvis de besmitter deres Arv, skal de ødelægges, thi jeg vil ikke spare dem, ljvis de besmitter deres Arv. Se, jeg siger dig, ^ions Besrielfe maa nødvendigvis komme ved Magt, derfor vil jeg opreife mit Folk en Mand, som skal føre dem, ligesom Moses sørte Jsraels Børn, thi J er Jsraels Børn og Abrahams Sæd; og J maa nødvendigvis søres ud af Trældommeu ved Magt og med udstrakt Arm, og som eders Fædre sørtes første Gaug, saa skal ^ions Besrielse være. Dersor lad ikke eders Hjerte sorsage, thi jeg siger ikke til eder, som jeg sagde til eders Fædre: min Engel skal gaa soran eder, men uden mig; men jeg siger til dig: mine Engle skal gaa soran eder og jeg med, og i sin Tid skal J besidde det llerlige Land. Dersor lad min Tjener Baurak Ale ^alias Joses Smiths sige til mit Huses Styrke, mine^7

unge Mæud og de middelaldrende : samle eder sammen til ,^ions Land, til det Land, som jeg har kjøbt sor Penge, som er helliget sor mig; og lad alle Kirker sende hid vise Mænd med deres Penge sor at kjøbe Land, ja, som jeg har besalet dem, og mine Fiender, der kommer sor at fordrive eder, fkal J forbande, og J fkal hævne mig paa

mine Fiender." . . . . ^ „Lad ingen være bange for at lægge sit Liv ned for min Skyld; thi den, fom mifter fit Liv for min Skyld, fkal finde det igjen, og den, fom ikke gjør det, er ikke min Discipel. Det er min Vilje, at min Tjener Sidney Rigdon skal opløste sin Nøst i Menighederne i de østlige Egne sor at berede Kirkerne til at holde de Besalinger, som jeg har givet dem angaaende ^jen-oprettelsen og ,^ions Besrielse. Det er min Vilje, at min Tjener Parley P. Pratt og min Tjener Lyman Wight ikke skal vende tilbage til deres Brødres Land, sør de har samlet Kompagnier paa 10, eller paa ^0, eller paa 50, eller paa 100, som kan drage op til indtil de har saaet et Tal paa 500 as mit Huses Styrke. Se, dette er min Vilje; beder og J skal saa; men Menneskene gjør ikke altid min Vilje; dersor, hvis J ikke kan erholde 500, søger med Flid, saa J kanske kan faa ^00, eller hvis I ikke kan saa ^00, søger med Flid, at J kanske kan saa l00. Men sandelig siger eg dig, en Besaling giver jeg dig, at J ikke skal gaaop til ,^ions Laud, førend J har erholdt 100 af mit Hufes Styrke ....."

Taler ikke dette for fig selv? Og dog, naar har ikke Løgnen fundet Ore, og naar har ikke Mennefkenes Oine været faa ftærblinde, at de ikke har villet fe Be-draget, skjønt det ligger soleklart i Dagen? Det er^ næsten med en Slags Medlidenhed, man ser, hvordan de dristige Forventninger med Hensyn til „Aabeuba-ringens" Opfyldelse blev gjorte til intet.

Hæren blev samlet, den bestod af 1^0 Mand, og øgede uuderveis til ^05. Under Begeistring marscherede de frem, men Kolera brød ud i „,^ions" Leir, og den rasede saa voldsomt, at den tilintetgjorde Toget. Ode-læggelsen af ,^ious Leir var en paatagelig Fallit og Skuffelse i enhver Henseende. De glimrende Løfter om Seir og ,^ions Arv var nu henveirede, og Joses Smith syntes at være i en slem ^nibe. Men som altid hjalp han sig ogsaa ud as deu ved ganske be-hændig at faa denne „Aabenbaring": „Se, jeg Her-ren, eders Gud, har befalet min Tjener Baurak Ale ^alias Jofef Smiths at fige til mit Hufes Styrke, jc^ mine Krigere, at de fkulle famle fig for at befri mit Folk og omstyrte mine Fienders Taarne og adsprede deres Vægtere; men mit Hufes Styrke har ikke lyttet til mine Ord. Jeg har forberedt en Velfignelse og en Begavelse for dem, hvis de blir tro. Jeg harhørt deres Bønner og vil modtage deres Offer, og det er min Vilje, at de skulde bringes saa langt for at prøve deres Tro.“ — Josef Smiths Gud er forunderlig selvmodsigende eller rettere, han driver en rædsom Spas med de stakkels vildledte. Med et Strøg udsletter Smith den seiersvulmende „Aabenbarings“ Forjættelser, idet han faar de forblindede til at tro, at Aarsagen til, at det var gaaet galt, var deres Synd, samt det, at de ikke havde mødt op mandstærke nok. Hvilken skjærende Modsætning til den bibelske Fortælling om „Herrens Sværd og Gideons“!

Men denne lavede „Herrens Befaling“ ud af Smiths Hjerne: „I skal hævne mig paa mine Fiender“, har havt sin Virkning i Mormonkirken. Derfra stammer de lynende Forbandelser over „Hedningerne“, d. e. de kristne, som Tabernaklet har saa tidt gjenlydt af, deraf kommer Forfølgelsen mod de frafaldne. Dog naar „Herrens Kampraab“ lyder til Zions Krigere mod Fienden, da har det fra nu af ganske fiffigt dette Tillæg: „Men lad først min Hær blive stor“.

Til Minde om dette Tog pleiede Brigham Young hvert Aar at samle Levningerne af „Zions Hær“ i Saltføstaden, og da havde de sig en Dans og en Middag sammen, og de gamle pleiede at prøve en „Jig“ til Sækkepiben for at vise, hvor godt de havde holdt ud.

Farten øger paa Glidebanen.

Josef Smiths Missouri-Mission havde lært ham, at Kirken ikke kunde stole paa Himlen alene, men at den maatte være en arbeidende Organisme. Fra nu af til sin Død bryggede Josef stadig nye Planer. Som den kristne Kirke begyndte med Valget as de 12 Apostler, saaledes valgte ogsaa Josef Smith i 1835 sine 12 Apostler, og omtrent samtidig organiserede han det saakaldte „Quorum af Syttiere“. Dette skulde bestaa af 70 ældste, hvoraf de 7 første Medlemmer skulde være 7 Præsidenter over den hele Samling. Disse 70 skulde være Apostlernes Hjælpere. Det var intet mindre end Verdens Erobring, som spøgede i Josefs Hjerne den Gang. Hvordan Mormonkirken har vokset, viser bedst, at der nu er 85 Kredse af „Syttiere“!

Apostler blev nu udsendte til de østlige Stater, og medens disse for om og gjorde Proselyter, rettede Josef hele sin

Opmærksomhed paa Fuldførelsen af Kirtlands Tempel. Dertil knyttede de „troende“ deres største Forhaabninger, og de gjorde de største Anstrengelser for at faa det færdigt. Da det stod reist, bygget „ikke efter Verdens Skik“, var det vistnok ikke noget Salomons Tempel, men en anselig Bygning var det dog. 40 000 Dollars kostede den. Det indre var afdelt særskilt for det aronitiske og melkisedekskePræstedømme, hvorimod Tagkammeretagen skulde brugen som Studerværelse for Hebraisk, Græfk og Latin — eu Plan, fom aldrig realiseredes af mange Grunde; men Josef Smith var fuldt ud en Planernes Mand. Mormonforfattere fortæller, at ved Templets Jndvielfe blev „Evighedens Syner opladt for de ældste, Engle betjente, den høiestes Kraft hvilte paa dem, og Huset blev fyldt med Guds Herlighed." Vift er det, at den Gang havde de „hellige" en lystig Tid og gjorde en hel Del Kvalm, saa at Modstanderne sagde, „at de var fyldte af en ganfke anden Aand end den ovenfra."

Endelig blev det vel drøit for de af Jofefs „Aabenbaringen fynkvervede Mormoner. De skuf-fede Forventninger famt Jofefs Liv gav Stødet til, at det første ftvre Frafald begyndte. Det var vanske-ligt for fribaarne Amerikanere at underkafte fig Josess Eneraadighed baade i religiøs som verdslig Henseende. Men Joses var altid „Herrens Tjener", og alle havde at lyde ham, ingen havde nogen Ret til at kritisere ham, og om han seilede, knude Herren alene revse ham. Medens næsten alle de fra Begyndelfen ledende Mænd kom paatvers med Iofef, var der en. fom fta-digt klyngede fig til ham. Denne var ingen anden end Brigham ^onng, i hvis ^ren Smiths Ord, første Gang han saa ham, maatte ringe: „Den Tid vil komme, da Broder Brigham skal blive Præsident over^Kirken." Jmidlertid maatte noget gjøres sor at redde Kirken, og for at bortlede Opmærkfomheden fra Til-ftanden modtager Jofef en „Aabenbaring" om, at en udenlandsk Mission maa begyndes, sor paa denne Maade at saa ind et Element, som var mere søieligt ligeoverfor en absolut Herskermagt.

„Aabenbaringen strømmede sremdeles sra Pro-setens Mund, og de gjaldt ligesaavel birkens aandelige som verdslige Sager. Her har man vel ogsaa Gruu-den til, at han, skjønt omgiven as Mænd, som i Knud-skaber og Dannelse var ham langt overlegne, dog stedse sormaaede at holde sig paa den høieste Plads. Og dette er saa meget mærkeligere, som han indlod sig paa Foretagender og Omraader, som enten laa langt udensor hans Synskreds eller ogsaa grænsede til det strasbare. Saaledes oprettedes i l8^1 „Kirt-lands Sikkerheds-Selskabs Bank", sor hvilken hans Raadgiver Sidney Rigdon var Præsident, medens Josef felv var Kasserer. Ved dette Foretagende kan vi klart se, hvilken Tillid man havde til Mormoule-

dernes ærlighed ialsald paa den Tid. Banken sik Ret til at udstede Sedler, og disse Sedler modtoges

med mere Tryghed end de sleste Bankers i Vesten dengang, thi ingen ventede, at Folk, som soregav, at de havde Omgang med Herren og hans Engle daglig, kunde være istaud til at øve noget Bedrag. MenBoblen brast. Nogle Bankierer i Pittsburgh blev mis-tænkelige; de sendte en vis Mr. Jones til Kirtland; snart stod han Ansigt til Ansigt med Prosetbankiererne. Mr. Jones sorhørte sig sørst med Deltagelse om „de sidste Dages hellige og den gode Sags Fremgang". Sidney Rigdon sølte sig smigret, men da Jones aabnede sin Reisekussert og trak srem uhrjre Seddelbundter, var det sorbi med Bankpræsidentens Forekommenhed. Han er-klærede ligeud, at Mr. Jones Fremgangsmaade var som „Ulvens i Faareklæder^, at Sedlerne kun var udstedte, forat de fkulde cirkulere og derved komme Folket til Nytte, og at Banken intet indløfte. Mr. Jones bad om, at der maatte gjøres en Undtagelse fra Bankens Regler for ham, men Rigdon var urokke-lig; thi „han havde aldrig paanødt nogen at tage Sed-lerne Bedraget blev fnarl bekjendt, og Enden blev, at vi i Januar 18^8 fiuder begge „Profetbankiererne" paa Flugten t^l Misfouri, idet Forfølgerne den hele Tid var dem i Hælene. At de flap den Gang faa heldigt fra denne Streg, tilfkrives af Mormonforsattere Herrens naadige Bevarelfe: „Han beskyttede fine Tjenere og blindede deres Forfølgere." — Denne Streg gjorde Kirtland sor stedse umuligt som Til-holdssted. Flygtningerne ilede hen til „Far West" i Missouri, hvor de ankom den 1te Marts 18^ Men Hævnens Arm er allerede udstrakt til etknuseude lag over Mormonkirken. Nu vifer det sig klart, hvordan ^de „hellige" Grundlæggere og Vidner sor Mormonbogens Guddommelighed, saaledes som de slikker en imøde paa de førfte Sider i hin Bog, er en vakker Samling af Bedragere og vildledte. Den 8de Aarsdag ester Stiftelsen blev Oliver Comdery „overgiven til Satans ^Tugtelser" sammen med David Whitmer, det andet Vidne i Mormons Bog. Martin Harris, det tredie Vidne, havde allerede faaet fit Pas paaskrevet sorud. De „hellige" selv beskylder dem for at være Tyvekuægte, Røvere samt lignende, og dette var de Mænd, som „Herren ester Mormonernes Paastand havde udvalgt til at være hans

Vidner sor det nye Evangelium!"

Det saa misligt ud sor Proseten og de „hellige" paa den Tid. Kirtland var gaaet; hvor skulde de nu vende sig hen? At stole paa Missouri vilde være vauskeligt, og dog, de havde intet audet at gjøre. En By bleo lagt ud paa Nordsiden as „Grand River" ^ Brødrene kaldte den „Spring Hill", men Proseten havde en Aabenbaring om, at den skulde hedde ^ncli hvilket ester Josess Oversættelse af det „reformert ^Egyptiske" fkal betyde: „Guds Dal, i hvilken Adam velfignede fine Børn." Jøfef havde nemlig faaet Aabenbaring om, at „Edens Have havde ligget der; at der havde Adam og Eva vandret medGud." De „hellige" fik nu Befaling om at samle sig til denne Dal; men denne himmelske Befaling forandrede ikke det ringeste Missouriernes Hjertelag mod Mormonerne. Kirtlandkolonien var sprengt, og de „hellige" strømmede til Missouri. Stolte af sin voksende Magt begyndte Mormonerne at føle sig ovenpaa, og den Misnøie, som der var mod dem fra først af, øgedes til det bitreste Had, og snart blev der Krig paa Kniven. Den nærmeste Foranledning dertil var den saakaldte „Salttale", som Sidney Rigdon holdt den 4de Juli, og som aandede Hævn og Død over de hedenske Missouriere.

Stormen bryder løs.

Saa laugt var det kommet nu, at et Sammenstød ikke kunde undgaaes. Fiendllighederne udbrød deu 6te August paa en Valgdag i Gallatin, Davis Co.; rigtignok var det kun et ganske almindeligt Slagsmaal, som havde nogle blaa Øine til Følge for begge Parter, men dette var blot Begyndelsen. Missourierne samlede sig under Vaaben, Rygter om nye Skjærmydsler for omkring, og Misnøien steg til den Grad, at Guvernøren tilslut udstedte den Ordre, at alle Mormoner skulde enten udryddes eller bortjages fra Staten. En saa grusom Befaling maatte naturligvis have Gud." De „hellige" fik nu Befaling om at samle sig til denne Dal; men denne himmelske Befaling forandrede ikke det ringeste Missouriernes Hjertelag mod Mormonerne. Kirtlandkolonien var sprengt, og de „hellige" strømmede til Missouri. Stolte af sin voksende Magt begyndte Mormonerne at føle sig ovenpaa, og den Misnøie, som der var mod dem fra først af, øgedes til det bitreste Had, og snart blev der Krig paa Kniven. Den nærmeste Foranledning dertil var den saakaldte „Salttale", som Sidney Rigdon holdt den 4de Juli, og som aandede Hævn og Død over de hedenske Missouriere.

Stormen bryder løs.

Saa laugt var det kommet nu, at et Sammenstød ikke kunde undgaaes. Fiendllighederne udbrød deu 6te August paa en Valgdag i Gallatin, Davis Co.; rigtignok var det kun et ganske almindeligt Slagsmaal, som havde nogle blaa Øine til Følge for begge Parter, men dette var blot Begyndelsen. Missourierne samlede sig under Vaaben, Rygter om nye Skjærmydsler for omkring, og Misnøien steg til den Grad, at Guvernøren tilslut udstedte den Ordre, at alle Mormoner skulde enten udryddes eller bortjages fra Staten. En saa grusom Befaling maatte naturligvis havelige Følger Der blev aaben Kamp den ^de Oktbr., og flere Mormoner blev dræbte. Mange Ugjerninger blev øvede mod de forsvarsløse s. Eks. det sørgelige Myrderi ved .,Haunts Mills", hvor l8 Mormoner, Mænd, Kvinder og Børn fik en ynkelig Død.

Mormonerne kafter naturligvis Skyloen paa Modstauderne, og disfe omvendt. Misfouriernes Op-træden var vistnok rædsom, men Dokumenter foreligger, fom viser, at de var drevet til yderlighed af Mormo-uerne. To Mormonap ostler ^ Thomas B. Hyde og Orsou Pratt — aflagde følgende Edsforklaring for Fredsdommeren i Ray Co. : „Mormonerne har et Kom-pagui blandt fig, som kalder sig „Daniter", der har gjort Ed paa, at de vil støtte Kirken i alt enten ret eller uret; at Smiths Heusigt er at tage den Stat, og at han tilstaar for fine Tilhængere, at han har ifinde et tage de forenede Stater og tilfidst den hele Verden; at dette er den Tr^, Profeten indprenter, og at hver fand Mormon tror Smiths Profetier fremfor hvilkenfomhelst Landets Lov." En as disse Mænd sagde videre: ,^Jeg hørte Profeten sige, at han vilde endnu nedtræde sine Fien-der og vandle paa deres døde Legemer; at hvis han fik styre sig selv, vilde han blive en anden Muhamed sor deune Slægt, og at han vilde danne en Jndsø af

Blod fra Klippebjergene til Atlanterhavet." Mormonerne drev fine Modflandere bort fra sit Naboskab, brændtederes Huse og tog deres Eiendomme. Alt dette var Aarsager, som sødte Krigen.

Det manglede ikke Smith paa Mod til i aaben Kamp at ville hævne sig paa sine Modstandere; men der opstod Forræderi i Mormonleiren, og Proseten med slere as Lederne blev udleverede og stillede sor en Krigsret, samt dømte til at skydes. Dette sidste blev dog hindret, meu de maatte spadsere i Fængsel.

Jmidlertid maatte Mormonerne se sig om efter et nyt Tilholdssted, da alle Spaadomme om Missouri var gaaede op i Rog, Spaadomme, som var udtalte blot 6 Maaneder i Forvejen! Saadanne Falliterklæringer maatte dog være indlysende sor den blindeste Overtro; men ikke saa! Papirerne stod unegtelig daarligt, men de troende søger at sorsvare det derved, at Herren gav Pro-ieten en anden „Aabenbaring", som siger, at „naar Herren befaler de „hellige" at gjøre noget, og Fienderne hin-drer dem, vil han ikke kræve det af deres Hænder"; dog dermed kan de ikke hindre, at Folk fer „deres Guds Uvideuhed om de „helliges" Uddrivelse, samt haus Udyg-tighed til at sorhiudre den." Brigham ^oung og de andre Apostler, som endnu var i Frihed, forberedte nu alt til en fuldftændig Udvandring. Under Brig-hams Anførfel drog de faa affted til Staten Jllinois, fom modtog dem, og de 000 ulykkelige Mortnoner,. der sent paa Høsten under ftore Lidelser havde draget^ver de øde Prærier midt under Storme, Regn og Sne, vakte almindelig Deltagelse. Mange, som havde forladt Hjem med Overflod, døde af Udmattelfe paa Veien og blev saaledes Ofrene for de Mænd, der havde ført dem ind i en falsk Religions Snarer.

Medens dette foregik, fad Jofef Smith og nogle ^af hans nærmeste i Fængslet i Missouri, men derfra fendte han ud den ene Skrivelfe efter den auden med det ftaaende: „Saa siger Herren!" Endelig blev Dom-men fældet over Profeten og hans meofangne, og Be-skyldningen lød paa „Forræderi, Mord, Røveri, Tyveri og Svindleri." De fkulde føres til et andet Sted for at udfone Straffen; men paa Veien fik de Anledning lil at flygte; de iler til Ouincy, og fnart staar Pro-feten midt blandt de „hellige".

Det faa nu sortere ud for Mormonismen end nogensinde før, men Udfigterne lysnede plndfelig for Profeten, da en tvetydig Doktor skjænkede ham et stort Stykke Land i Earthage County. En ubetydelig By ved Navn „Eommerce" ved Misfisippifloden blev udseet lil det nye Jerusalem ester Smiths „Aabenbaring^, og han befalede de „hellige" at samle sig der sor at bygge Herren en By og et Tempel etc. Engelen sagde ham, at Byen skulde kaldes „Nauvoo", hvilket ester Joses Smiths „forbedrede ^Egyptiske" skal betyde „den yndige". Rauvoo blev fnart en vigtig By; Hufene sprang opsom sremtryllede as Jorden, og det nye Seltlement vokste ved Hestetyve, Husplyndrere, Røvere og Folk af tvivlfom Karakter, der forenede fig med Samsundet og vilde fkjule fine Kjeltringstreger under en religiøs Maske. Grundstenen til det nye Tempel blev lagt, og et Militærkorps kaldet „Nauvoolegionen" blev dannet, for hvilket Profeten var „Geueralløitnant". Man tænke fig Profeten klædt i ftraalende Uniform tumle en fyrig Stridshingft! Mormonerne fynes godt om dette Bil-lede af ham; — jeg har feet det i Utah paa Væggen i deres Storftuer. — Ved Grundsteulæggelsen red han i Spidsen sor Kompagnierne. Se ham i Uniiortnen smilende modtage paa Legionens Vegne as de smukkeste Damers Hænder en nydelig Silkefane! Se ham i denne Dragt at skride til Nedlæggelsen af Grundstenen^ Mærker man ikke det antikriftelige Drag i alt? Paa denne Tid fik han den fnurrige „Aabenbaring" om, at de „hellige" skulde bygge ^n^o II^n^ — et Logi-hus — ved Hjælp as Aktier paa mindst 50 Dollars og ikke større end 15 000 Dollars. Her er en Stump as deu: „Og uu siger jeg til dig, min tjener Joses, hvad angaar det Logihus, som jeg har befalet dig at bygge til at gjæfte fremmede i, lad mit Navn nævnes over det; og som jeg sagde til Abraham angaaende Jordens Slægter, ja, saa siger jeg til min Tjener Joses, i dig og din Sæd skal alle Jordens Slægter velsignes."40

Et Opraab gjøres til alle Pengemænd om at tage Aktier deri, ja endog til Jordens Konger: „Vaagner op! o J Jordens Konger! Kommer, o kommer med eders Guld og eders Sølv til ,^ious Datters Hus for at hjælpe mit Folk!"

Alt faa ud til, at der var indtraadt lykkeligere Tider for Mormonismen. Halvaarlige Konferencer blev holdte og Missionærer blev udsendte til forskjellige Kanter, og til saadanne valgtes dengang de mest dan-nede og kundskabsrige, sor derved at give Aflob for al Misfornøielfe. Men Josefs Stjerne havde naaet fit høiefte, og fra nu af daler den med fkræksom Ha-stighed. Politiske Vanskeligheder begynder her som i Missouri, og Statens

Borgere blev utilfredse med Mormonerne, mod hvem de sørte de værste Klager. Hvad der end nlere øgede Forbitrelsen, var et Snig-mord paa E^guvernør Boggs i Missouri, for ^hvilket man beskyldte Profeten og hans tro Haandlanger Orrin Porter Rockmell, som var Høvding for Morderenglene eller Daniterne. Det fortælles, at Josef lovede „Port" Beskyttelse for Livet, faa længe fom han bar fit Haar uklippet, og „Port" var hele fit Liv kjendelig paa fit lange, uklippede Haar. Misfourierne vilde stadig have fat paa Profeten, og paa en Anklage for Forræderi blev han arresteret, men hans Venner sik ham sri, før han kunde transporteres ind i Missouri.Just paa den Tid, da Sagerne stod saa mislige for Profeten og hans Tilhængere, har han den uhørte Frækhed at fremstille sig for den amerikanske Nation som Kandidat for Præsidentværdigheden. Hundreder af Mormonældste fløi Landet rundt for at agitere for Profeten, og denne fremholdt sine „Betragtninger om Regjeringen“, fraraadede blandt andet Straf for Rømning i Hæren og paa Flaaden, samt vilde frigive alle Forbrydere i Fængslerne og vilde bringe Enhed i alt ved at erklære alle Mænd for fri, „forat de kunde forsøge Ærlighed og Forsigtighed i deres Haandteringer.“ Josef kaldtes paa den Tid „Herrens Løve“, og en af haus Døtre sagde betegnende nok til en Dame i Nauvoo: „Hvis vi alle gjør, som Fader siger, skal vi blive istand til at erobre Verden; de Forenede Staters Præsident skal være glad ved at blive Faders Skopudser, naar vor Tusindaars Regjering paa Jorden begynder, og den Tid vil snart komme.“

Straffen kommer.

Deu barmhjertige Gud havde forhalet Straffen over Bespotteren Gang paa Gang, men den maatte komme. Gjennem Forbitrelsen og Hadet, som steg Dag for Dag omkring Profeten og hans Tilhængere, lød det med Evighedens Dommerrøst: „Mene, mene, tekel!“ Just paa den Tid, da Sagerne stod saa mislige for Profeten og hans Tilhængere, har han den uhørte Frækhed at fremstille sig for den amerikanske Nation som Kandidat for Præsidentværdigheden. Hundreder af Mormonældste fløi Landet rundt for at agitere for Profeten, og denne fremholdt sine „Betragtninger om Regjeringen“, fraraadede blandt andet Straf for Rømning i Hæren og paa Flaaden, samt vilde frigive alle Forbrydere i Fængslerne og vilde bringe Enhed i alt ved at erklære alle Mænd for fri, „forat de kunde forsøge Ærlighed og Forsigtighed i deres Haandteringer.“ Josef kaldtes paa den Tid „Herrens Løve“, og en af haus Døtre sagde betegnende nok til en Dame i Nauvoo: „Hvis vi alle gjør, som Fader siger, skal vi blive istand til at erobre Verden; de Forenede Staters Præsident skal være glad ved at blive Faders Skopudser, naar vor Tusindaars Regjering paa Jorden begynder, og den Tid vil snart komme.“

Straffen kommer.

Deu barmhjertige Gud havde forhalet Straffen over Bespotteren Gang paa Gang, men den maatte komme. Gjennem Forbitrelsen og Hadet, som steg Dag for Dag omkring Profeten og hans Tilhængere, lød det med Evighedens Dommerrøst: „Mene, mene, tekel!“4^

du er veiet og sundet sor let! og Smiths skrækkelige Rolle var snart udspillet. Eu usynlig Magt drev ham videre i Bespottelser og hen mod Fordærvelsens Braa-dyb. Som Vestens Muhamed sætter han nu Kronen :paa Værket, idet han fremkommer med Aabenbaringen om Flerkoneri ^I^mi^. Man havde hvifket om Polygami blandt Mormonlederne i Kirtland, og end mere var det Tilfældet, da de var i Misfouri. Jngeu negter nu, at det fandt Sted i Nauvoo først hemme-ligt og senere aabent, skjønt Missionærerne sik Besa-ling til strengt at negte det. Profetens Bestræbelser for at bemægtige fig en af sine mest begavede Discip-les — William Lams — Hustru, gav Stødet til, at der maatte skasses en Aabenbarede, for at kafte en ljellig Kaabe over Lederens Synder og for at kunne stagge den Stortn, som truede med at bryde løs blaudt de gifte Mormonkvinder. En hel Del begavede og talentfulde Personer, som havde bosat sig i Nauvoo, forlod ham, da de sandt sig bedragne med Hensyn til Profetens Hellighed og deres timelige Sagers For-bedring, og de dannede et Parti sor at modsætte sig Profetens ulovlige og defpotifke Fremfærd. For bedre at kunne fremstille sine Anskuelser samt af-sløre Proseteu anskasfede de fig et Bogtrykkeri og be-gyndte Udgivelfen af et Blad l^c^it^; men paa Snliths Befaling blev

Trykkeriet ødelagt den^te April 18^. En Arreftordre blev udftedt mod Pro-se^en, som sammen med sin Broder Hyrum flygtede over Missisippisloden ind i Jotva; men de vendte tilbage, efter at Iofef havde faaet en Skrivelfe fra fin Hustru Emma, hvori hun bebreidede dem at være „seige Hyrder, som havde forladt Hjorden, da den var i Fare." Ved sin Tilbagekomst blev de arreste-rede og sørt sangne til den nærliggende By „Cart-hage", foln var Countiets Hovedsæde. Guvernør Ford var i Nauvoo og sorsøgte at dælnpe Uroen blandt Mortonerne der; Tropperne var afskedigede, og der var intet, som tydede paa, at noget usædvanligt skulde ske. Mormonsorsattere fortæller, at Proseten i Fængslet „sølte sig ilde tilmode og anede Dødens Nærhed", saa at den nuværende Præsident for Kirken — John Taylor — maatte fynge for ham, hvorpaa de føgte at friske Stemningen med noget Vin. Jtnidlertid havde Proseten skrevet til sine Veuner og anmodet dem o^n at ruste sig til Hjælp; dog dette Brev kom først sor Dagen senere. Men Mormonprosetens Død var allerede besluttet. Aftenen den ^7de Juni kotn en væbnet, mafkeret Hob markerende hen mod Fængslet, og denne blodtørstige Pøbel havde besluttet at haand-hæve Retten paa sin Vis. Snart havde de over-vundet Vagterne og stormede løs paa Døren til det Værelse, hvvr Smithbrødrene og deres Medfanger fad.

En Salve blev syret ind igjennem Døren, og ved denne blev Hyrum Smith rammet dødeligt. Døren blev nu brudt op, og ind stormede Forbryderne; Profeten med Revolver i Haand sorfvarede sig sortvivlet; tre Gange affyrede han den og hver Gang med Virkning. Nu trak han fig hen til Vinduet for at undfly ved at springe ud, men en Kugle fra Pøbelen nedenunder rammede ham, og „ Mormonprofeten" faldt til Jorden, hvor han ftraks udaandede.

Efterretuiugen om Mordet naaede først Nauvoo den følgende Morgen, og den vakte almindelig Sorg og Fortvivlelse blandt Mormonerne. De to Apostler,. Richard og Taylor, som var tilsiede, da Joses Smith blev skudt, havde paa Forhaand sendt et Brev til de „hellige" i Nauvoo^ hvori de formanede dem til at være rolige.

Retfærdighedens Slag havde rammet. Det „1de Aarhundredes Profet" havde endt fin førgelige Løbe-bane. Den fattige Bondegut ftiger til Prædikant, blir saa Aabenbarer, Overfætter, Profet, Seer, Bankier^ Bladftyrer, Borgernlefter, Generalløitnant, Kandidat til Præfidentværdigheden i Amerika og tilslut Polygamift eller Flerkonemand. Det Arbeide, han i l4 Aar udførte, vifer en faa frugtbar Hjerne fom faa, men det ftentpler ham ogfaa fom en af de lifligste Bedra-gere — som et Redskab sor Mørkets Magter. Smiths**Mormonprophet Josef Smith.**Død gav ham en Plads i Hiftorien, som en naturlig Død aldrig vilde have givet ham, øg Pøbelens blod-tørstige Voldsomhed dengang gjødede udentvivl Mor-monismens Jordbund. Efterfom Tiden har flaaet en Fortryllelfens Helgenglans om hans Navn, er Hym-ner til hans Pris blevne digtede, og de fynges med blødende Begeistring af dem, der tror, at Profethelge-nen regjerer som Gud over en herlig Klode, som han selv har skabt, omgiven as lykkelige Dronninger og muntre Børn, saa som Mormonerne lærer. Fra Tu-siuder as hans Tilhængere lyder det i Lovsange: „Han svævede med Gnder i Hvidernes Ssære, øg Himmelveien han Følk skulde lære." Og i en anden Sang hedder det:

„Med en Frelsers Kiærlighed sig lig i Døden før den himmelske Dømstøl han hjælper Nøden." „Hans Hjem er i Himlen, høs Guder hau bør langt børte fra Pøblens blodtørstige Iørd." „Før dem, søm han elskte, han døde saa glad, Han hersker, han hersker i Himmelens Stad."

Men levende maa vi mindes, hvad der staar i ^ Thessal. 8 slg. om Antikristen, hvis Forløber ogsaa Joses Smith var : „Og da skal den uretsærdige aaben-bares, hvem Herren skal sortære med sin Munds Aande og tilintetgjøre ved sin Tilkommelses Aabenbarede, hvis Tilkommelse sker ester Satans krastige Virkenmed al Løgnens Magt og Tegn, og underlige Gjerninger og med al Uretfærdighedens Forførelse blandt dem, som fortabes, fordi de ikke annammede Sandhedens Kjærlighed til deres Frelse.“

Brigham Young som Profetens Efterfølger.

Vestens Muhamed var død, og hans Tilhængere stod som Faar uden Hyrde. Smith havde ingen aaben

Bestemmelse taget med Hensyn til Efterfølger i Præsidentskabet, skjønt mange paastaar, at han havde udseet og salvet sin ældste Søn til Arvtager. Spørgsmaalet var blandt de forvirrede Mormoner, „paa hvem Profetkappen skulde falde.“ Sidney Rigdon havde sammen med Smithbrødrene dannet det første Præsidentskab i Kirken. Rigdon var alene tilbage og stod nærmest til Værdigheden, men han havde levet tilbagetrukken lang Tid, da han var bleven fornærmet paa Mormonprofeten, fordi denne vilde have hans Datter Nancy til „aandelig Hustru“. Rigdon boede i Pittsburgh, Pa., men da Efterretningen kom om Smiths Død, ilede han til Nauvoo, hvor han haabede, at han skulde blive udnævnt til midlertidig „Formynder“, indtil han kunde faa en „Aabenbaring“ om Efterfølgeren i Værdigheden som Præsident. Kirken holdt paa at splittes i en Mængde Partier, da ingen blev helt anerkjendt. med al Løgnens Magt og Tegn, og underlige Gjerninger og med al Uretfærdighedens Forførelse blandt dem, som fortabes, fordi de ikke annammede Sandhedens Kjærlighed til deres Frelse.“

Brigham Young som Profetens Efterfølger.

Vestens Muhamed var død, og hans Tilhængere stod som Faar uden Hyrde. Smith havde ingen aaben
Bestemmelse taget med Hensyn til Efterfølger i Præsidentskabet, skjønt mange paastaar, at han havde udseet og salvet sin ældste Søn til Arvtager. Spørgsmaalet var blandt de forvirrede Mormoner, „paa hvem Profetkappen skulde falde.“ Sidney Rigdon havde sammen med Smithbrødrene dannet det første Præsidentskab i Kirken. Rigdon var alene tilbage og stod nærmest til Værdigheden, men han havde levet tilbagetrukken lang Tid, da han var bleven fornærmet paa Mormonprofeten, fordi denne vilde have hans Datter Nancy til „aandelig Hustru“. Rigdon boede i Pittsburgh, Pa., men da Efterretningen kom om Smiths Død, ilede han til Nauvoo, hvor han haabede, at han skulde blive udnævnt til midlertidig „Formynder“, indtil han kunde faa en „Aabenbaring“ om Efterfølgeren i Værdigheden som Præsident. Kirken holdt paa at splittes i en Mængde Partier, da ingen blev helt anerkjendt.47

Rigdons ærgjerrighed stod til at blive Høvding sor Folket, og for at naa dette mente han, at han maatte

spille Josefs Rolle fom Seer og Aabenbarer. Han havde natlige Syner om Gog og Magog. „Det store Slag paa Armageddon var nær, og Rigdou skulde ansøre Herrens Hære i Slaget, indtil Blodet skulde naa til Hestenes Bidsler", og hans Taler sor Forsam-liugerne var som en rasende assindigs. Privat sorkyndte han, at han holdt „Davids Nøgler", og han salvede nogle as sine Venner til „Profeter, Præster og Kongers Da optraadte Brigham ^oung som den ældste i „Apost-lernes Ouorum". Han havde været paa Mission i Boston, da Joses blev skudt, men var straks ilet til Nauvoo, hvor han snart fik Ledelfen i fin kraftige Haand. Rigdon blev ftillet for de tolvs Ret, og Brig-ham holdt en Tale, i hvilken han befkyldte Rigdon

for at „fabrikere Aabenbaringen, og erklærede ligeud, at Rigdou var en Fyr, som var ligesaa sort som Djæ-

velen og meget mere as samme Slags. Tilslut overgav Brigham ham til „Satans Tugtelser for Tusinde Aar". Brigham triumserede nu; den samme Forsamling, som dømte Rigdon, valgte Brigham ^oung til Første-Præsident over de tolv og beklædte ham med „Nøglerne". Med Joses havde de troende „vandret ved Syn", med Brigham skulde de nu „vandre i Tro". Mormonismens Sjæl var gaaet; der kunde ikke komme nogen Efterfølger^8

efter Josef. Brigham erklærede engang, at „Josef havde efterladt Aabenbaringer nok til at føre Mormo-nerne i ^0 Aar." Der var blot en Ting, fom kunde gjores nu efter Brighams Raad i sit Hyrdebrev, og det var „at bygge op Riget sor Joses, bygge det op sor Josef!" „Han fer ned paa os og er med os lige-saa meget som før."

Ved Mordet i Earthage Fængfel blev der som et Stille under Stormen; men snart brød Stormen løs igjen, og ikke mindst var Hadet brændende hos Mor-monerne mod „ Hedningerne", som havde myrdet deres Profet. Paa begge Sider kom det til Voldsomheder, og Forbitrelsen mod Mormonerne steg til deu Grad, at selv Statens Guvernør ikke formaaede længere at skaffe dem Befkyttelfe. danske Mormoukirkeu aldrig havde været faa nær fin Undergang fom dengang^ Urolighedens, Forfagt-hedens, Hadets, Forfølgelfens og Splidens Brændinger truede med Tilintetgjøres. O, hoor mange Tufinde Sjæle havde ikke været reddede for Fremtiden, om Undergangen var

kommet, hvor megen Graad, Sorg og Fortvivlelfe vilde da ikke været sparet! Men Mør-kets Fyrste, som stod bag, slap ikke sit Bytte saa let. Brigham ^oung blir Redskabet til Kirkens Redning, og da han sørst havde faaet Tømmerne i fin Haand, slap han dem aldrig mere i sit Liv.Der var Modstand nok oversor Brigham, men deu Energi, han viste, bragte al Modstand til at op-høre. De, som ikke elskede ham, frygtede ham. Han var beftemt paa at ville herfke. Brigham drømte om Kongekaabeu og Kroneu i en affides Dal blandt Klippe-bjergene, hvor „Hedningerne" og deres Love ei kunde forulempe de „hellige".

Under alle de førgelige Forviklinger tabte dog ikke Brigham Fremtiden affyne. Jofef havde forudsagt Tem-plets Fuldførelfe, og Brigham befalede de „hellige" ^rt forblive i Nauvoo i den Henfigt at fuldbyrde Pro-feteus „Aabenbaring". Med umaadelige Anstrengelser blev Besalingen esterkommet, og Templet blev suldført endog til de mindste Ubetydeligheder. Da det var færdigt, ilede Mormonerne til Byen for at deltage i Jndvielfen. Templet var prydet paa det herligste, men saa snart Judvielseu var over, blev Kransene nedrevne sra Mureue, og Symbolerne paa Mormonernes Tro sjernede, og „Bygningen stod der blottet, sor at blive uedtraadt af Hedningerne". Brigham lod Folket fkynde sig gjennem sine religiøse Eeremonier, han bandt dem til sig med de srrjgteligste Eder og opvakte deres dy-beste Had mod Hedningerne, indtil de var rede til at gjøre og vove alt sor sin Religion og Leder. Saa „aabenbarede" han dem „Herrens Vilje": „De maatte sorlade deres skjønne Nauvoo, deres Tempel,50

deres Hjem, og følge ham som den nye Pagts Moseso idet han vilde søre dem til et Kanaan, som slød med Melk og Honning, hvor Hedningerne aldrig skulde komme. De græd, de bad, de saa fig om ester „^Egyp-tens Kjød gry der"; men Brighams stærke Jernvilje sei-rede, og de adlød. Tegnet til Opbrud kom, da Forsølgelserne atter brød ud. Et stort Antal af Mænd og Kvinder be-gyndte i Febr. 1846 at forlade Byen Nauvoo. Under store Lidelser satte de over den tilfrosne Missisippiflod og drog gjennem Jolva. Maalet var Missouri, hvor de skulde. gjøre Holdt under Vintertiden i Couueil Bluffs. Brigham fulgte efter med sine Kompagnier. Jmid-lertid ødelagde den rasende Pøbel Nauvoo og lagde Templet i Ruiner. Kun Smiths Enke Emma, og hen-des Børu samt nogle saa andre Mormoner blev til-bage i Byens Nærhed. Atter laa Mormonernes store Forhaabninger tilintetgjorte, og „Aabenbaringen" au-gaaende Nauvoo var iutet mindre end en Fallit.

Opholdet i Missouri skulde blot være midlertidigt. Maalet gjaldt Vesten — men hvor? Brigham young havde nok havt en Slags „Aabenbaring" om Saltsø-dalen, saa sagde man, men dermed var mau lige klog. Apostlen John Taylor digtede en Sang, som havde til Omkvæde: „^vre Ealisornia, ja det er Landet sor mig,"51

og den trøstede mange. Jmidlertid var Nøden blandt Emigranterne stor, men Brigham vidste Raad. Der fortælles fra enkelte Kilder, at „Daniterne" eller Mor-dereuglene blev fendte ud for at stjæle Kvæg og Heste, andre var Falskmyntnere o. s. v. Medens Mormonerne laa i Vinterkvarter ved Missouriflodens Bredder skede noget, fom altid har i Ledernes Haand været et stadigt Middel til at vække Mormonernes Forbitrelse mod Regjeringen. Krigen mellem de Forenede Stater og Mexico var da udbrudt. Regjeriugen havde udlovet store Summer til alle, som vilde træde iud i Armeens Rækker. Mormonerne tog Fordel af dette, og idet de skjulte siu virkelige Hensigt uuder en falsk Patrio-tisme, fendte de en Agent til Washington for at faa Tilladelfe til at kjæmpe mod den fælles Fiende. En Afdeling Soldater blev dannet, den faakaldte ^Mormon Bataljon", og da den drog afsted, esterat et storartet Asskedsbal var holdt, krævede Brigham ^ouug af Regje-riugen ^0 000 Dollars, hvorved han fik Midler til at faa besørge Emigranterne over Sletten til Utah. Men faa langt fra at Regjeringen har faaet Tak for denne Hjælp, ha^ derimod Mormonlederne udlagt dette fom eu Forfølgelse fra Regjeringen, hvormed den vilde ødelægge de „hellige" med et eneste Slag.

Brighams Planer var Vesten; men han følte, at der maatte en Aabenbaring til, og den 1de Januar

184^7 udstedte han den sra sit Hovedkvarter. Naar man udelader i den Ordet „Herren", hvor det fore-kommer, faa ligner den paa en Prik en Befaling, som enhver Anfører for en Ekspedition vilde udstede.

Der var besluttet at udsende en Fortrop sor at uuderføge Laudet, og den 14de April drog en Ekspe-dition paa 14^ Mand under Brighams Ledelfe vestover. Før de naaede Saltsødalen, mødte de en gammel Ene-boer ved Navn Jim, som var godt kjendt i de Egne. Han raadede dem sra at bosætte sig der, thi hankuude ikke begribe, hvordan

den solstegte Jordbund med den skyløse Himmel over sig kunde give Ophold sor nogen. Men jo mere det fremtidige ,^ion var tvivlfomt for Jims Begribelfe, deftomere jublede og profeterede Brig-ham. Jim havde kun sjelden seet Himlen give Regn; Brigham havde studeret det kunstige Vandingssyftem. Jim saa ester Goder ovenfra; Brigham regnede paa Arbeidet herneden. Da Brigham og hans Trop den ^4de Juli 1847 fik det første Glimt af Saltsøen, blev der et stort Jubelskrig: „Forjættelsens Land, fom Gud har gjemt til et Hvilefted for sine hellige!" lød det. Saltsøstaden blev lagt ud, Tempelkvarteret blev valgt, og ester at Høstsæden var kommet i Hus, vendte Brigham med nogle faa tilbage til Vinterkvarteret ved Misfouri, hvor der var uhyre Nød blandt Emigranterne. Synet af Brigham lindrede dog alt, og det5^

stakkels vildledte Folk glemte, at han var Aarsagen i al deres Elendighed.

Skjønt Brigham ^oung havde erklæret straks ester Prosetens Død, at „ingen kunde indtage Josefs Plads", viste det sig dog, at han ikke havde ment syn-derligt med denne Erklæring. Endnu var hau kun Præsident sor de Apostler, meu „Broder Brighams" umættelige ærgjerrighed stilede høiere. Hvorvel han godt vidste, at han aldrig vilde formaa at indtage Jofefs Plads i Folkets Hengivenhed, vilde han dog være Kirkens Overhoved i Navnet, fom han allerede var det i Virkeligheden. Morgenen den ^4de Decbr. 18^7 besteg han Mormonprækestolen i deres midlertidige Tabernakel, og med den Esterabelsens Evne, hvorsor han var bekjendt, samt ogfaa uden Tvivl hjulpet af en eller anden Ansigtsmaler for at kunne fremstille Josess Træk, antog han saa fuldstændig dennes-Stemme, Geberder og Udseende, at de forsamlede „hellige" troede, at deres døde Profet stod for dem. Virkningen var elektrisk. Kvinder skreg og besvimede; stærke Mænd græd ; Bedrageriet var i høieste Grad lykkedes. „Jo-fefs Profetkappe var falden paa Brigham." Fra nu af var han deres Seer, Profet, Aabenbarer, den rette Eftermand i Præsidentskabet.

Nu var det, som kom der atter Viud i de slappe Seil. Det kjendtes i alt, at der var kommen en nyLeder, den Mand, om hvem Josef Smith selv skulde have sagt: „Dersom Broder Brigham skal føre Kirken, saa vil han føre den til Helvede.“ Mormonemigrationen fra Europa og alle andre Lande, hvilken var bleven afbrudt ved Udvandringen fra „Nauvoo“, blev atter aabnet. Straks efter Brighams Valg udstedte han en Kundgjørelse, hvori han befalede, at Emigrantruten skulde gaa fra Liverpool over New-Orleans, St. Louis og op Missouri til Council Bluffs, at Emigranterne skulde have med sig alle Slags Frøsorter, Kvæg, Fugle, Vildt, Redskaber og Maskineri samt Karter og Bøger. Alt, hvad de havde, skulde de bringe med „for at bygge Herrens Hus og kaste en Herligheds Glans over det.“ I samme Kundgjørelse meldte Brigham i Lighed med de britiske Kongers Skik paa hin Tid, at „Mormonerne havde Fred med alle Nationer, Kongeriger, Magter og Regjeringer, undtagen med Satans Rige og Magt“, og han indbød Præsidenter, Keisere, Konger, Prinser og Adelsmænd samt Resten af Menneskeheden til at komme og hjælpe dem med at opbygge Jakobs Guds Hus. Sandelig, hvem føler ikke, hvordan Brighams ærgjerrige Frækhed slaar over i Narrens Forskruethed?

Over Prærien til Saltsødalen.

Til Utah! var Løsenet, og i Vaaren 1848 drog en Skare paa 1900 Mænd, Kvinder og Børn fra Council Bluffs til Saltsøen. Afstanden var uhyre, Veienes Farer store, men de „helliges“ fanatiske Tro overvandt alt. Man har fra mormonsk Synspunkt gjort meget Væsen af dette Tog og hævet Brigham Young op i Linje med de største Anførere, men nøgternt seet, falder der kun liden Glans paa ham fra dette Tog. Vistnok var det ikke øvede Troppemasser, forsynede med alt til en saadan Tur nødvendigt, men tvertom fattige Mænd, Kvinder og Børn, hvoraf mange var skjælvende af Feberen, blege af Lidelser og udtærede af Hunger. Dog kommer vi ihu, at disse Hundreder bestod af Folk, som mente, at de hørte Herrens tydelige Vilje til dem gjennem Løgnprofeternes foregivne Aabenbaringer, lægger vi hertil den intet skyende Selvopofrelse, ja Dødsforagt, som en falsk Religions Tilhængere kan faa ved at loves et Paradis som Løn for alt, da vil vi greit forstaa, hvordan Brigham Young kunde foretage denne Reise med den blandede Skare henover Sletterne mod det fjerne Maal. Hvad brød han eller de øvrige Ledere sig om, om Sygdommen rasede blandt de vildledte! Var der tilsyneladende en Smule Medlidenhed

hos dem, naar Veiene var mærket

efter dem med Gravstene, det opveiedes fuldstændig ved deres ærgjerrige Planer, sor hvis Gjennemsørelse kun de mange Menneskeliv var Brikker i et Schakspil. For en retsærdig Domstol i Guds Ords Lys vil Brighams Handling falde til Jorden blottet for al

ædelhedens og Storhedens Stempel, medens Brigham da blir staaende som en, der vover alt sor sit hensynsløse,

ugudelige Magtbegjær.

Men opvækker Brigham og Lederne vor dybeste Assky, vi kan dog ikke andet end søle den største Med-lidenhed med de stakkels bedragne, sorblindede Mormo-ner. Ræsten uden .^nur drog de henover Sletterne; de havde Sygdom og Skjærmydsler med Jndianerne, men de tog ogsaa deres Mon igjen i Fornøielser paa denne flere Maaneder lange Reife. Brigham fortalte dem lystige Historier, opmuntrede dem til Dans, og de havde Teaterforestillinger. Til Lyden af Violiner og Trækspil dansede de, naar de havde slaaet Leir, sranske Danse, skotske Jigger, og skandinaviske Hopsaer. Paa denne Maade druknedes Sorgen. Endelig paa Høsten 1848 stod de og saa ned over Saltsødalen, „Bjergenes ^ion". Den store Saltsø blinkede som en Sølvplade i Solstraalerne, de omkransende Bjer-ges taarnende Tinder, kronede med evig Sne og Dalen nedenunder, alt bragte dem til at tro, at det var Lan-det, som flyder med Melk og Honning. Og dog, det**Mormonpresident Brigham Young. Uteindianere.**57

var eu ^rkeu, hvortil de var komne. Nye Anstreu-gelser krævedes; det gjaldt Livsopholdet^ og ved Brig-hams djærve Optræden, idet han arbeidede, skjændte, proseterede og tvang, lykkedes det at dyrke denne Orkeu. Jordbunden blev kunstig vandet, og Nybygger blev dannede. De kaldte sit Land, „Staten Deseret", hvil-ket efter Josefs „reformerte ^Egyptisk" skal betyde „Honningbiens Land"; en Konstitution blev vedtagen, men den var af den Beskaffenhed, at Kongressen ikke vilde anerkjende den; dog bestemte den Utah Territo-riums Grænser, og Præsident Fillmore udnævnte Brig-ham til Guvernør.

Men Uroligheder sulgte fremdeles Mormonernes Lobebane. Dommerne, fom af Præsidenten udnævntes for det nye Territorium, blev drevne bort af Profet-guvernøren. Klager løb ind til Washington, og man besluttede i Kongressen at affætte Brigham young fra Guvernørværdigheden, faa meget mere fom det uu var almindeligt bekjendt, at han var Polygamist, og at Polygamilæren offentlig forkyndtes derude, tvert imod Statens Love. Men Brigham var Guvernør, og med det gode vilde han ikke gaa. J Tabernaklet erklæ-rede han: „Jeg er Guvernør og vil være det, og ingen Magt kan hindre det"; men under denne tilsyne-ladende Djærvhed havde han alligevel en listig Udvei, idet han lagde til: „førend Herren, den almægtige58

siger: Brigham, du behøver ikke at være Guvernør længer!"

Oberst Steptoe blev as den amerikanske Præsident sendt sor at indtage Brighams Plads. Han kom til Utah i 18^, men han sandt Mormonerne saa talrige og krigerske, at han ansaa det for klogt ikke at over-tage sin Post. Der fortælles, at Profeten brugte den-gang, hvad der ganske nylig har været brugt, et høist vanærende Middel sor at skræmme Steptoe, idet han sendte to Mormondamer as tvivlsomt Rygte, som lok-kede Obersten ind i Syndens Net, hvorved, som det ljedte i Tabernakelsproget: „Herren satte en Krog i Oberstens Næse."

Virkningen as Oberst Steptoes seige Tilbagetog var høist skadelig, thi sra den Dag trodsede Mormon-profeten aabent Regjeringen, og alt fyntes at styrke ljans Magt.

Mormonerne søgte at retsærdiggjøre Behandlingen us Regjeringens sendte Dommere og Embedsmænd der-^ved, at de sagde, at de var liderlige og forlorne Subjekter, meu dette var i de fleste Tilsælde blot Skalkeskjul for „Profetens" gridske Planer og Selv-raadighed. Tilstanden blev tilslut saa slet, at Regjeringen maatte sende en Troppestyrke paa ^ 500 Mand sor at kunne beskytte Embedsmændene og haandhæve Lovene. Mormonerne blev i høi Grad ophidsede ved Tropper-5^

nes Ankomst, og Brigham young udstedte i Egenskab ctf Guvernør en Proklamation, hvori han erklærede Hæren sor en Pøbelhob, forbød den at komme ind i Territoriet og kaldte Folket til Vaaben mod deu. Vinteren ødelagde

Hæren, og Mormonerne brændte Pro-viantvognene famt stjal Hærens Trækdyr. Denne Eks-spedition kostede Regjeringen mange Millioner Dollars^ Den nye Guvernør Cumming udstedte en Proklamation, llvori han erklærede Territoriet at være i Oprørstilstand.

Dette sørgelige Udfald paa Ekspeditionen gjorde Mormonerne jubleude. De stolede paa sin Proset og skrød as, at „intet kunde skade dem". Brigham havde vist en samvittighedsløs Forvovenhed parret med den slueste List. Fra den Tid har Forholdene i Utah udviklet sig til den sørgelige Elendighed, hvori vi nu sinder dem, og den store Løgnens og Usædelighedens Kloak mellem Bjergene har spredt sit stinkende Smit-stof til alle Jordens Kanter.

Tusinder as Bekjendere talte Mormonismen, da den fandt Ly i Utah. Mørkets Fyrste fik en frygtelig Tjener i Brigham young, og det fynes, fom skal denne dæmoniske Religion sluge Tusinder af Ofre endnu. Forfærdelfe kan vel gribe os mangen en Gang, naar vi hører om antikristelige Redskaber, saaledes fom de fremtræder faa aabenlyft i Jofef Smiths og Brigham youngs Perfoner, og naar vi fer den fkrækkelige Række-evne, som deres Løgne og Gjerning har havt. Men under alt ved den troende kristne, skjønt hans Hjerte mangen en Gang græder over den dæmoniske Magts ødelæggende Herjinger omkring blandt Sjælene, at dette Ord skal aldrig rokkes: „Saa langt skal du komme og ikke længer!“ — Er Løgnens Fader stærk, — og hvor mærker vi det ikke særlig i vor Tid! — der er en, som er stærkere, vor Frelsermand, som har overvundet den stærke. For hans Flammeblik skal ogsaa Mormonprofeterne engang paa den store Dag staa afslørede i al deres Løgn og Ondskab, medens Tusinder bedragnes Forbandelser skal lyde over dem.

*

II.

Mormonlæren.

Mormonlæren.

I Saltsøstaden mødte jeg en gammel amerikansk Dommer, som havde boet i Utah mange Aar. Jeg fortalte ham min Hensigt med mit Komme derud. „Hvorlænge agter De at opholde Dem her?“ spurgte han saa. „Aa, omtrent en Maaned“, svarede jeg. „Jeg har tænkt mig, at man kunde komme ganske godt ind i Mormonismen paa den Tid.“ Med et fint Smil om Munden svarede han da: „Ah, der kræves et helt Liv for ret tilbunds at kunne trænge ind i dette Dyb af Uretfærdighed og Løgn, som Mormonismen er.“

Mormonismen er et af vor Tids Uhyrer paa det religiøse Omraade. Det synes at være forbeholdt det 19de Aarhundrede, da man brammer af Kunsten og Videnskaben, og Oplysningen har naaet en Høide i Landene omkring som aldrig før, at fostre enReligion, fom ved nærlnere Berøring med den er mod-bydelig for hvert hjertedanuet Mennefke og strider mod alle Hjertets ædlere Følelser. Mormouismeu er sammenlimet af saagodtsom alle Troesbekendelsen Vi finder i den den gamle Jødedom fammen med Methodisme, Millenisme, Katholicisme, Muhamedau-isme, Buddhaisme, ^Egypternes Sjælevandringslære, paa samme Tid som den er indfprængt med Lærefætninger af Baptisme, Presbyterianisme, Episcopalisme, som ogsaa med Stumper fra Kvækerues og Shakernes Lære-fætninger.

Mormons Bog er Hovedhjørnestenen i Mormon-kirken. Apostelen Orson Pratt, deres skarpeste For-satter og snueste Forsvarer, siger om Mormons Bog sølgende: „Det Budskab, som indeholdes i Mormons Bog, er as den Beskassenhed, at hvis den er sand, da kan ingen blive frelst, fom forkafter den; og er den falsk, saa kan ingen

blive frelft, som annammer den." Orfon Pratt flaar med disfe Ord Sømmen paa Hove-det, thi Mormons Bog er Mormonernes Bibel i Virke-ligheden. Hvilket rædsomt Dyb der er i hans Udsagn, vil Mormons Bogs Jndhold samt Læren i det hele taget vise.

Mormonprædikanterne søger at hævde, at baade Joses Smith og Mormons Bog er Opfyldelsen af over tretusindaarige bibelske Forjættelser.Som enhver salsk Lære altid vil støtte sig til Bibelen og hente Forsvar sra den, saaledes piner ogsaa Mormonismen ud Beviser sor sine Galskaber af Bibelen. Hvad Mormonprofeten og hans Bog angaar, da har Mormonerne to Kjærnesteder, som de mener klart peger hen paa dem, nemlig ^ach. 8: „Løb hen, tal til den unge Mand o^ s. v." og Es. ^4: „Og din Røst skal som en Dødningemaners være sra Jorden, og fra Støvet skal din Tale hviske." Spiger-fast sidder det i dem, at den unge Mand, som omtales, er Joses Smith, og Røsten sra Jordeu skal være „Guld-pladerue i Cumorahs Høi". „Ser De", sagde be-geistret eu gammel amerikansk Apostel, som jeg tras paa i Tabernaklet i Saltsøstaden en Søndag, idet han fulgte mig om i II^tt^ eller Sammen-komfthuset, „ser De hint Billede i Taget? Der er den evige Joses, da han faar Pladerne af Engelens Haand ! Nu vel flaa op i Profeten Zacharias og i Profeten Efaias og læs." Det var netop de to førnævnte Steder; men min Jndbildningskraft var ikke faa levende, at jeg kunde finde nogen Hentydning til Jofef Smith og hans foregivne Plader i Ordene. Enhver opmærk-som Bibellæfer vil fe klart, at Ordene i Zacharias angaar Profeten Zacharias felv. Engelen, fom fkal maale Jerufalem, faar Befaling af en høiere Engel at give den unge Profet, Zacharias, et Budskab, som hanatter skal bringe sit Folk. Man maa læse x for u og sex for sju, om man skal kunne faa noget ud af Verset hos Profeten Esaias til Fordel for Mormons Bog. Der fortælles simpelthen, at Jerusalem skal trænges haardt as Assyrierne; dets stolte Blikke og dets stolte Sprog skal nedtrykkes. „Fra Jorden skal du tale“ ɔ: de skulde blive svage og usle, ikke istand til at sige fra, eller fige, hvad de vilde; men som de, der er syge, eller hvis Mod er knækket, skulde deres Tale være lav og afbrudt. Da Ezechias underkastede sig Assyriens Konge og sagde: „Jeg har syndet, vend tilbage fra mig, hvad du lægger paa mig, vil jeg bære“, (2 Kgb. 18, 14) da var hans Tale lav, ud as Støvet.

Forresteu er Esaias Mormonernes Yndlingsprofet, og han siges at have været særlig begavet med omfattende Syner af den vestlige Halvkugle, Josef Smiths Mission, Saltsøstadens Beliggenhed og Bygningen af Stillehavsbanen!

Mormontheologeu Orson Pratt, som har paataget sig at bevise Mormons Bogs Sandhed, siger, at Vidnesbyrdene for Mormons Bog er ikke alene lige i Antal, men endog af større Paalidelighed end de, som denne Slægt har om Kristi Opstandelse. Et andet Sted siger han, at „denne Slægt har mere end Tusind Gange flere Beviser for Mormons Bogs guddommelige Oprindelse, end de har for Bibelen.“ Vi maa betragte

Forskjellige Beviser mod Mormons Bog.

Mormons Bog siges at have bestaaet as Guldplader, 7 Tommer brede, 8 Tommer lange og tykke som Jernblik. Efter Sigende skulde de være sammenfæstede paa den ene Side med tre Ringe og bedækkede eller indgraverede med et Slags Hieroglyfer, som ingen Sprogkyndig kunde læse. Josef Smith kalder Tegnene for „forbedret Ægyptisk“, og disse Plader skal altsaa danne Originalen til Mormons Bog, som tæller 5 à 600 tættrykte Sider. Den unge Josef Smith kunde ikke engang skrive sit Modersmaal; men vi har tidligere hørt, at han sammen med Pladerne fik den saakaldte „Urim og Thummim“, som efter nogle skal være et Par store Briller, efter andre en i Guld eller Sølv indfattet klar Sten, og ved Hjælp heraf kunde han oversætte Pladerne.

Ved Martin Harris's Pengehjælp samt Oliver Cowderys Hjælp som Sekretær kunde Pladernes Oversættelse skride frem. Men Martin Harris vil nødig vove sine Penge paa det uvisse, han vil have Garanti for, at der ikke er noget Fusk med Hensyn til det „reformert Ægyptiske", hvorfor han tvinger Josef Smith til at give ham en Afskrift af en af Pladerne. Med denne begiver Harris sig til den sprogkyndige Professor Anthon i Nem York, som efter Mormonvidnesbyrd

skulde have erklæret, at Skristeu var „forbedret ægyp-tisk" og var falnmenfat af ^Egyptisk, Chaldæisk, Assyrisk

og Arabisk Prosessor Anthon erklærede senere, „at Papirstykket med Tegnene paa var en ægte Labskaus, idet det var bemalet med alle Slags Kragetæer, ord-nede i Rækker, og var klarlig bleven tilstelt as en, som havde havt sor sig en Bog, der indeholdt sorskjellige Alsabeter"

Da Harriss Reise til Nem ^ork ikke stillede ham tilsreds, modtog Smith følgende „Aabenbaring" med Hen-fyu til Harris : „Se, jeg siger dig, eftersom min Tjener Martin Harris har begjæret as mig et Vidnesbyrd om, at du, min Tjener Josef Smith, har faaet de Plader, om hvilke du har fagt og vidnet, at du har annammet dem af mig; se, dette skal du sige til ham: Jeg, Herren, er Gud og har givet dig, min Tjener Josef Smith, disfe Ting, . . og jeg har ladet dig indgaa i Pagt med mig, at du ikke ikulde vise dem til nogen uden til den, hvem jeg besalede dig, og du haver ingen Magt over dem, uden den gives as mig . . . Sandelig siger jeg dig, ve Jordens Jndvaanere, dersom de ikke hører mine Ord; thi herefter skal du vorde ordineret og gaa ud og bringe mine Ord til Menneskenes Børn. Se, dersom de ikke tror mine Ord, ville de ikke tro dig, min Tjener Joses, om det var muligt at vise dem alle disse Ting, som jeg har betroet dig. O! denne vantro6^

og haardnakkede Slægt, min Vrede er optændt mod den." . . . Pagtens Bog ^te Stykke. Jofef Smith var i Martin Harris^ ^lør dengang. Først tre Maaneder senere fik Jofef Smith af „Herren" Befaling til at vife Oliver Comdery, David Whitmer og Martin Har-ris Pladerne paa Betingelfen, at de skulde underskrive et af Josef Smith forfattet Vidnesbyrd, fom findes i Mormons Bog. J dette Vidnesbyrd lyder det: „Vi erklærer med ædruelige Ord, at en Guds Engel kom ned fra Himlen, og han bragte og lagde ned for vore ^ine, hvad vi skuede og saa, Pladerne og Jndgrave-ringerne derpaa." Alle tre negtede senere Mormonismen og optraadte mod den. As hvad Art denne Seen har været, kan man skjønne deraf, at Harris erklærede, at han „skuede dem med Troens ^ie".

Trods Vidnesbyrdet og Guds Engels Forevisning as Pladerne var Harris ikke endnu tilsreds, thi kort efter ftjal han paa fin Hustrues Tilskyndelse 118 Sider af det oversatte Manuskript i den Tanke, at, hvis Joses Smith virkelig hav^e Originalen og Urim og Thummim, da vilde han kunne gjengive det ord-lydende i en anden Oversættelse. Smith var i en slem Knibe, og Arbeidet stansede i ^ Maaneder. Harriss Beregning var ikke saa uessen, men Smith hjalp sig ud as Kniben ved en ny Aabenbaring, som simpelthen er et Mesterstykke as snu, udkrøben Snildhed. J Aaben-70

baringen ^I^triu^ ^ ^^nt^ Pag. fik Jofef den Underretning, at Satan havde indgivet ^ Martin Harris og hans Venner at komme i Besiddelse as Haan^-skristet, og at de havde bestemt, at hvis hans anden Oversættelse asveg fra deres, vilde de blotte ham og sige, at han var en Bedrager, og gjorde han et suld-komment Sidestykke til det sørste, da vilde de sorandre sit og saaledes bringe ham til at modsige sig selv. Det blev ham sorbudt at oversætte den stjaalne Del as Bogen paany, da der blandt Pladerne var en „Nephis Bog^, som vilde gjøre samme Tjeneste som den stjaalne. — Saadan Tøielighed og Aaleglathed taler sor sig selv.

Martin Harris blev afløst som Skriver af Oliver Colvdery. Denne Mand var heller ikke fri for utidig Nysgjerrighed, og han begjærede ikke alene at fe Profetens Guldplader, men ogsaa Evne til at kunne oversætte dem. Han fik derfor gjennenl Smith følgende Aaben-baring i April 18^: „Oliver Eomderyl sandelig siger jeg dig, saavist som Herren lever, hvilken er din Gud og diu Gjenløser, saa vist skal du annamme Kundskab om, hvad du begjærer i Tro med et oprig-tigt Hjerte: troende, at du skal annamme Kundskab om gamle indgraverede Optegnelser sra Oldtiden . . . Tvivl dersor ikke, thi det er Guds Gave ^Urim og Thummim^, og du skal holde deu i dine Hænder og71

gjøre vidunderlige Gjerninger ... Spøg ikke med disse Ting, bed ikke om det, som ikke behøves. Bed at du maa kjende Guds Hemmeligheder, og at du maa annamme Kundskab til at oversætte alle disse hellige og ældgamle Optegnelser, og ester den Tro skal det gives dig ... . Se, det er mig, som har talt dette, og jeg er den samme, som talede med dig sra Begyn-delsen — . . Amen ! ^Pagtens Bog ^te Stykke^. Meget var lovet Oliver Comdery, men da det kom til Alvor kunde han alligevel ikke oversætte Urim og Thummim var krastesløse paa Smiths „sorbedrede ^Egyptisk" trods „Herrens" Eder og Løster.

Oliver Eomdery begyndte at tvivle, og Smith sølte, at alle hans Fremtjdsdrømme holdt paa at ramle sammen.

Meu han smøg atter gjennem Vanskeligheden ved en ny „Aabenbaring" i April 18^ til Cotvdery: „Se, jeg siger dig min Søn, at sordi du ikke oversatte ester, hvad du begjæreoe as mig, og begyudte atter at skrive for miu Tjener Jofef Smith, faa vil jeg, at du skal vedblive, indtil du har fuldendt disse Optegnelser, som jeg har anbetroet ham, og se, da har jeg andre Optegnelser, fom jeg vil give dig Kraft til at hjælpe til at overfætte. Vær taalmodig min Søn, thi det er Visdom for mig, og det er ikke fornødent, at du over-fætter for uærværende Tid. Se Arbeidet, fom du er kaldet til, er at skrive sor miu Tjener Joses; og se,5^

det er, sordi du ikke vedblev, som du havde begyndt, da du gjorde Begyndelsen med at oversætte, at jeg har taget denne Gave fra dig. Knur ikke, min Søn, thi det er Visdom for mig, at jeg har handlet faale-des imod dig. Se, du har ikke forstaaet, du troede, at jeg vilde give dig det, naar du ikke ^tænkte videre derpaa end at adspørge mig, men se, jeg siger dig, du maa studere det ud i dit Siud; og da maa du spørge mig, om det er rigtigt, og dersom det el^ rigtigt, vil jeg gjøre, at dit Hjejle brænder i dig^ og derved skal du vide, at det er rigtigtl!^. Men dersom det ikke er rigtigt, da skal du ingeu saadan Følelse have, men din Tanke skal vorde duukel, saaledes, at du skal glemme det, som er rigtigt. Dersor kan du ikke skrive, hvad der er helligt, undtagen det bliver givet dig sra mig. Men dersom du havde vidst dette, kunde du have oversat; dog er det ikke fornødent, at du oversætter nu. Se, det var sornødent, da du be-gyndte, og Tiden er iorbi, og det er ikke soruødeut nu, thi ser du ikke, at jeg har givet min Tjener Joses tilstrækkelig Styrke, hvorved det bliver erstattet, og ingen as eder agter jeg skyldig!" ^Pagtens Bog ^5te Stykke^.

J denne saakaldte Aabenbaring har man ret et Billede paa, hvordan den hellige og uforanderlige Gud kan trækkes ued i Skarnet af vildførende Lærere. „Aabenbaringen" er simpelthen den groveste Gudsbe-5^

fpottelfe, og ved Sideu deraf den jammerligste Drav^-røre, som kan tænkes. At tænke sig en Gud, som ikke ved, hvad han selv vil, som en Stund siger et, og i en anden det stik modsatte, som tager sin Ed og sit Ord tilbage, og siger at det er Visdom sor ham, som handler saaledes, at enhver Dumsak maa smile as det,. alene dette stiller Mormonismen i Rang med de la-veste Religioner. — Hvad vilde man vel sige om et skrøbeligt Menneske, som handlede saaledes? Og dog^ skulde dette komme sra den alvidende Gud!

Oliver havde gjort alt, hvad Herren havde befalet ham for at faa „^uudskab", thi Herreu sinder ingen Skyld hos ham. Men hvad var der da i Veien med^ „min Søn Oliver"? Jo simpelthen det: han har ikke^ sorstaaet! Han har været ensoldig nok til at tro paæ „Smiths Guldplader med det forbedrede ^Egyptiske", som skulde oversættes ved „Guds Gave og Krast".^ Jntet andet behøvedes end at udstudere det i sil: eget Sind. J dette sidste har vi igrunden Mormon-bogens guddommelige Oprindelse. Den kommer saa^-ledes i Klasse med enhver anden Romanforfatter^ Værker, og Titelbladet paa den første Udgave af Mormons Bog traf det paa en Prik, naar der staar „Josef Smith, Forfatter og Eier".

Det mangler heller ikke paa andre Vidnesbyrd^ som godtgjør paa det kraftigfte, at Mormons Bogs^guddommelige Oprindelse kun er et Bedrag. Dens Ophavsmand, Josef Smith, stemples as mangfoldige Vidner for at være en Bedrager og et umoralsk Menneske, og et Produkt som Mormons Bog passer saa fortrinligt til Manden. Peter Ingersoll, en af Smiths fortroligste Venner, siger: „Smith fortalte mig, at den hele Historie kun var et Eventyr, at han ikke havde nogen saadan Bog og troede heller ikke, at den eksisterede; men — sagde han — da jeg nu har faaet disse Tosser ind paa det, skal jeg fortsætte Legen.“ — Isaac Hale, Smiths Svigerfader, fortæller: „Jeg spurgte Smith om, hvem det først vilde blive tilladt at se Pladebogen, og han svarede, at det vilde blive et lidet Barn.“ — „Smith fortalte mig“, siger Pastor R. Lewis, „at det var blevet ham befalet at vise Pladerne til al Verden. Til en bestemt Tid — henved 18 Maaneder efter, skulde ogsaa han faa dem at se, men da Tiden kom, sagde han, at han var bleven bedragen.“ — Sophie Lewis fortæller: „Jeg hørte Smith sige, at Pladebogen ikke kunde aabnes af andre end hans egen førstefødte, hvilken skulde være et Drengebarn.“ Sophie Lewis var tilfældigvis tilstede ved dettes Fødsel og siger, at „Barnet var dødfødt og meget vanskabt“.

Mormons Bogs egentlige Oprindelse.

Josef Smith satte paa den første Udgaves Titelblad: „Forfatter og Eier", men kommer vi ihu hans Ungdom og Uvidenhed, da kan vi ikke andet end tro, at han har havt gode Hjælpere og Hjælpekilder til sit Bedrag. Der er Vidner nok, som negter Historien om Guldpladerne. Men just paa den Tid, da Profeten fremkom med sin Oversættelse, var det, at man i Mellemamerika og de store Høie i Missisippidalen fandt Levninger af Bygværker, som tydede paa en stor Befolkning, der for længe siden var forsvunden. Professor Rasinesque beskriver (i Atlant. Journal 1832) nogle Skrifttegn fra Otolum, Mexiko, som var skrevne ovenfra nedad ligesom Kinesisk. — Andre Steder fandt man ogsaa Plader, som var indgraverede med en underlig Skrift. Om nogle offentliggjordes følgende Dokument: „Vi undertegnede, Borgere i Kinderhook, erklærer, at, medens vi den 23de April 1843 var beskjæftigede med at udgrave en stor Høi her i Nærheden, fandt R. Whilly 6 klokkeformede Messingplader, som var bedækkede med en Slags gamle Skrifttegn. Pladerne var meget stærkt anløbne af Rust, og Ringen og Spænderne smuldrede istykker, naar man rørte ved dem." Under dette Dokumeut staar 9 Navne. — Kan være, at Josef Smith under sine Skattegraverier

har fundet nogle lignende Plader. Den Afskrift, hvor-med Harris gik til Profesfor Anthon, tyder derpaa, thi Skriften var vistnok lavet af forvrængte græske, ara-biske og hebraiske Skristtegn, men blandet med Ester-ligninger as Halvmaaner, Stjerner og andre Natur-gjenstande; det hele endte med en simpel l^sterligning af den merikanske Dyrekreds. ^ Nogle Stykker saa-danne Plader kunde vel danne en god Kilde for Bedraget.

Angaaende Urim og Thummims „Oprindelse", da asgiver Willard Chase derom en beediget Forklaring til Dommer King i Wayne Co.^ N. J. saalydende : „J gravede han og Jofef Smith en Brønd, og han fandt da en besynderlig Sten. Jofef Smit^h lagde den i fin Hat og paastod, at han kuude se i Stenen, naar han holdt Hatten for Ansigtet." Den følgende Dag laante Smith Stenen. fom Chafe var noget uvillig til at give fra fig, og kort efter begyndte Smith at fortælle om mange forunderlige Ting, fom han kuude fe i Stenen. J 18^5 laante Smith Stenen under det Paaskud, at han ønskede den af en meget vigtig Gruud, og lovede at bringe den tilbage. Chafe fendte Bud efter den, men Smith negtede at tilbage-levere den. — „Smith fortalte mig, at han havde fundet fin Guldbibel og fagde: om din Sten ikke havde været, saa kunde jeg ikke have modtaget Bogen." —77

Dette Vidnesbyrd bestyrkes as en beediget Forklaring uf Jfaac Hale, Jofess Svigerfader: „Jeg blev først kjendt med Smith i November 18^5. Hau var da i Tjeneste hos uogle Mæud, som mau kaldte Skattegra-vere, og hans Bestilling var at opdage Mineralier og skjulte Skatte ved Hjælp as en Sten, som han lagde i sin Hat og holdt sor sit Ansigt. Paa samme Maade paastod han, at han knude læse og oversætte Pladerne med Stenen i Hatten og Hatten sor Ansigtet, medens Pladerne var gjemte nedenuuder." Hales Vidnesbyrd har særlig Vægt, sordi en Del as Oversættelsen skede i hans Hus, indtil han blev træt as Bedraget og viste Smith Døren.

Naar man vil osre Tid paa at gjennemlæse den yderst kjedelige Mormons Bog, vil man straks blive slaaet af den Mængde Citater fra Bibelen. Der sin-des ikke alene ligelydende Sætninger, men endog hele Kapitler f. Eks. ^ap. ^ af Profeten Esaias, et Ka-pitel af Malakias, ^ af Mathæns, og et Kapitel af Pauli første Brev til Korinthierne. John Hyde i sin ^IIi^tor^ ^ ^Iorm^ui^ siger: „Fra Side ^8, som soregiver at omhandle Begivenheder, der soregaar 600 Aar sør Kristi Fødsel, har jeg talt ikke mindre end Citater as det nye Testamente. Disse bibelske Citater findes indstukne hist og her i Mormons Bog og er anførte ordret og ligelydende med den en-78

gelske ^ong Jakobs Bibeloversættelse, ligesom de har nøiagtig beholdt dennes Feil i Oversættelsen^" — Saa-dant taler for fig selv. Hertil kommer, at man finder Stumper af Shakspeare i Mormons Bog, og denne Forfatter, fom jo aldrig havde seet Lehis Skrivelse, maa da Lehi ^000 Aar tidligere have kjendt! — En Løierlighed, der fremfor alt stikker i Oinene, er den, at Mormons Bog har en ganske simpel Forklaring paa disse Ord: „Sol staa stille i Gibeon, stans o, Maane i Ajalons Dal!" Proseten Helaman siger: „Ester hans Ord gaar Jorden tilbage, og det synes sor os, at Solen staar stille; ja og se dette er saale-des; thi visselig det er Jorden, som bevæger sig og ikke Solen." — ^M. B. Pg. Den ældste, John Hyde, siger herom: „Her overstraales alle Profeter; Ptolemæus gjendrives; Eopernicus og alle hans Op-dagelfer kjendes ^000 Aar før hans Fødsel; Skade, at det ikke blev bekjendtgjør før ^00 Aar efter hans Død!"

Klarere og klarere blir Vidnesbyrdene mod Mor-monismen famt Mormons Bog, efterhvert fom Folk fordyber fig

i denne Sekts Historie. Det mormonske Præsteskab stræber vistnok at kaste en guddommelig Glans omkring sin Bibel, Mormons Bog; men saa mange Beviser er sremkomne mod den, at Spørgsmaa-let: „Hvorfra kommer den egentlig?" nu kau løfeslet og uden ringeste Skygge af Tvivl. Det kan godt^ gjøres, at Bogeus Hovedmasse er skrevet as Præsten Salomon Spaulding, Student sra Dartmouth College i l785. Mellem 180^—181^ boede han i Conneaul Ashtabulah Co. Ohio, og da hau var en Ven af historiske og arkæologiske studier, blev han snart i høi Grad interesseret i de mange Oldsuud, som gjor-des i hiu Egn. Jdet han antog den Formening, al

dette Fastland var besolket as en koloni gamle Jsrae-liter, tog han fat paa at fkrive eu historisk Roman om

det Emne. Bogens Stil var en plump Esterligning as den engelske Bibel, og den havde Titelen: „Det fuudne Manuskript". Det blev bragt til et Trykkeri i Pittsburgh med Udsigt til at trykkes og sorblev de^ slere Maaueder. En tvetydig Campbellitpræst luskede paa deu Tid omkring i Trykkeriet. Det er uimodsige-ligt, at Rigdou er den Mand, fom afskrev Spauldings Roman og omdannede deu i deu Form, hvori vi fin^ der deu i Mormons Bog. Hvad der gjør Visheden endnu større er, at Rigdon nogle saa Aar ester kom til Mentor, Ohio, og gjorde Lykke som Prædikant over netop de Lærdomme, der senere kom srem i „Mormous Bog."

At „Mormons Bog" simpelthen er Spauldings Roman i sorandret Form godtgjøres ogsaa sra andre Hold. John Spaulding, hans Hustru, Henry Lake^(Salomon Spauldings Kompagnon), John N. Miller, Aron Wright og Oliver Smith bevidner alle, at de før 1812 hørte Hovedmassen af Mormons Bog oplæst af Salomon Spaulding. Han var paa den Tid beskjæftiget med at skrive en historisk Roman om Amerikas første Beboere, som han vilde have til at være Efterkommere af Jøder fra Palestina. Ofte forelæste han store Dele af sin Bog for Venner og Naboer. Deres Vidnesbyrd, som findes i Haves History of Mormonism, er et Vidnesbyrd, der ikke kan bestrides, og det godtgjør, at saalangt fra at være en Aabenbaring fra Herren er Mormons Bog snarere en diabolisk literær og religiøs Svindel, der har været et Redskab til at føre Tusinder as Sjæle paa Vildfarelsens Vei.

Mormons Bogs Indhold.

Den begynder saa: „Jeg, Nephi, var avlet af retskafne Forældre, derfor var jeg nogenlunde undervist i al min Faders Lærdom; og jeg har seet megen Kummer i mine Dages Løb; men ikke destomindre har Herren velsignet mig meget i alle mine Dage; ja, jeg har havt stor Kunskab om Guds Godhed og Hemmeligheder, derfor gjør jeg en Beskrivelse over mine Gjerninger i mine Dage, ja, jeg gjør en Beskrivelse i min Faders Sprog, hvilket er Jødernes Lærdom og Ægypternes Sprog osv.“81

Vi kan ikke andet end spørge: „Hvad Slags Sprog er det, som er sammensat as ^Egypternes Sprog og Jødernes Lærdom? Naar skrev Jøderne Mose Lov og Profeterne paa ^Egyptisk?" Enhver, som har lidt Kjendskab til Oldtiden, ved, at det hebraiske Sprog er helligt sor Jøderne, og hvordan kunde da Nephi, en Hebræer, som havde levet i Jerusalem alle siue Daae, falde paa at kalde de hadede ^Egypters Tuugemaal „miu Faders Sprog?" Efter 1800 Aars Landflygtighed og Forfølgelfer under vi endnu Loveu i jødifke Syua-goger skreven eller trykt paa Hebraisk. Forresten skrev Jøderne paa ^edekias^s Tid Mosebøgerne paa Perga-ment, Papyrus og lignende Materialier og ikke paa Messingplader.

Efter Mormons Bog var Amerika først besolket ^ts en vis Jareds Familie, som efter Sprogforvirringen i Babel fatte over til den vestlige Halvkugle. Der sor-tælles Læserne, at „Jared og hans Broder ikke tabte Modet". Med deres Tjenere og Ledsagere drog de mod Havet og forblev omtrent 4 Aar ved Kysten. Ved Enden af disfe 4^ Aar kom Herren og ftod og talte med Jared i en Sky. Han befalede, at Jared med Familie skulde sorlade deu østlige Halvkugle og søge Hjem i deu nye Verden. De byggede i den Anled-ning 8 Pramme, hvormed de skulde sætte over Havet. Beskrivelsen lyder saa: „Og Herren sagde: Gaa tilArbeide og byg Pramme. Og det begav sig, at Jared og hans Brødre tog sat og byggede efter Herrens Un-dervisning. Og de var fmaa og lette paa Vandet, lig en Fugl paa Vandet. De var tætte fom en Skaal, og „Toppen" var tæt som en Skaal; og Længden var fom Længden af et Træ; og Døren, naar den var lukket, var tæt som en Skaal. Og det begav ug, at Jareds Broder raabte til Herren og sagde: O, Herre, jeg har udsørt dit Værk, og jeg har bygget Baadene saa, som du har undervist mig.

Og se, o Herre, i dem er intet Lys; hvorhen skal vi nyre? Og vi skal ogsaa omkomme, thi i dem kan vi ikke aande! Og Herren sagde til Jareds Broder: Se, du skal gjøre et Hul i Toppen derpaa og ogsaa i Bunden, og uaar du mangler Lust, skal du aabne Hullet og saa Lust" .... Gud havde altsaa glemt at give Besaling om Lys- og Lusthuller!! Samtidig underrettede Herren Jared om, at „almindelige Vin-duer" l!^ vilde knuses as Bølgerne, hvorpaa Jared „snleltede" ud as en Klippe 16 smaa Stene, og de „var hvide og klare som gjennemsigtigt Glas". Ved at Herren „berørte dem med sine Fingre, gav de Lys ud as sig selv." — J Bibelen sortælles, at Moses saa Gud bagfra, men Jared saa ham ganske anderledes, saa han vidste, at han havde „Kjød og Ben", og endog Navnet fikban at vide, „thi Herren viste sig for ham og fagde: Se, jeg er Jefus Kriftus, jeg er Fadereu og Sønnen!" J disfe smaa Baade pakkede de ind alle Slags Sæd, Biefværme og ,,Vandsiske" og „Flokke og Hjorder" ^Pg. ligesaa blev Føde medtaget for Mennefker og Dyr for næsten et Aar.

De skaalformede Pramme var uden Seil og Rig, og de blev drevne af en voldsom Storm, fom blæste uafladelig i famme Retning i Dage, heu mod det forjættede Land. J Amerika tiltog Jared og hans Kame-rater i Antal og blev meget fyndefulde; de fkilte fig i Nationer, og der blev Strid mellem dem. Odelæggende Krige opkom, og i et Slag saldt ^ Millioner Mand.

Da Jareds Esterkommere var omtrent udryddede, skede eu auden Udvandring 600 Aar sør Kristus, idet Lehi as Manasse Stamme sorlod Jerusalem i Kong ,^edekias^s Dage. Da Lehi var kommen et Stykke paa Veien, saldt det ham ind, at han slet intet havde med sig as sit Folks hellige Skrister. Han sendte dersor sin Søn Nephi tilbage til Jerusalem sor at stjæle disse sra Laban, hans Slægtning. Nephi udsørte sit trinde med megen Dristighed, thi „tvuugen af Aanden" dræbte han Laban og tog med ikke alene lmns hellige Bøger, men ogfaa hans Tjenere. De van-drede en Tid om i Arabiens Orken og levede af vilde Dyr, men „Herrens Velsignelser var saa store over dem,84

at medens de levede paa raat Ksød, kunde deres Kvin-der give rigelig Die til sine Børn og var stærke som Mænd." Da de var paa Vandring mod bysten ^hvil-ken Kyst det var, er umuligt at angive^ saudt Lehi en Morgen udensor sit Telt en rund Kugle as besyn-derligt Arbeide; den var as sint Messing ! l Jnde i fuglen var to Visere, og den ene viste Veien, hvorhen de skulde gaa i ørkenen. Dette Jnstrument kaldes et andet Sted ^M B. Pg. et Kompas, som vistnok ikke pegede mod Nordpolen, men „hvis de troede, at Gud kunde bevirke, at disse to Visere skulde pege den Vei, de skulde gaa, se, da blev det gjort." Messing og Kompasset hører med til de nyere Opfindelser, men Mormons Bog kjendte baade Navn og Jnstru-ment 600 Aar før Kristus ! !

Da Tiden kom, sik Nephi Besaling til at bygge et Fartøi, og alle indskibede sig deri. De havde Seil og endog Kompas l!^ „Nephis Brødre begyndte paa sine onde Veie ester nogle Dages Forløb, og de gjorde sig lystige, saa at de endog begyndte at danse og synge og tale liderligt." Nephi irettesatte dem, og de bandt ham i 4 Dage, men maatte løse ham igjen, da der opstod en Storm, og Kompasset ikke vilde arbeide. Ester denne Vanskelighed seilede de gjennem det røde Hav, forbi Jndien og Australien over det stille Hav til Vestkysten af Amerika og landede lidt nordenfor85

Landtungen Panama!! Hvilket Tab sor Europa, at denne Jordomseiling kun blev Mormons Bogs Hemme-lighed !

Da de kom til „denne Havets ^Pg. 78^, dyrkede de Jorden og fandt i Skovene baade Koen,

Oksen, æslet og Hesteu osv. Ligefaa fandt de Ele-fanter og andre rare Dyr. Men Videnskabsmænd

stemmer overens om, at der aldrig har været Elesan-ter paa Amerikas Fastland, og at Husdyrene er bleven indsørte as europæiske Nybyggere. Disse Jsraeliter spiste uden videre Svinekjød, begik Mord i Herrens Tjeneste og glemte ganske deres Fædres Maal og Vægt. De tiltog i Antal og blev en stor Nation, men laa bestandig i Krig indbyrdes. Ligesom Jø-derne havde de sine Profeter og Lærere, hvem de ofte forfnlgte. Disses Mission var at sorudsige Kristi Komme, ikke paa Bibelens Maade dunkelt, men med de tydeligste Ord. Paa Pg. ^5 lyder det: „Alle de, som i Sandhed troede paa Jesus Kristus, tog gladelig paa sig Kristi Navn og kaldtes kristne, sordi de troede paa Kristus, som skulde komme." — Altsaa et Aarhundrede sør Kristi Komme! Men dette er ikke underligere, end naar der i Mormons Bog tales om ,, Evangeliet" og „Kirker" 600 Aar sør Kristi Fødsel!

Kort sør Frelserens Fødsel var der megen Van-trø; de vilde ikke tro paa Løstet om hans Komme,86

^Pg. Men de blev overbeviste, thi Mormons Bog sortæller, at, „i det Døgn, Jesus blev født, var der ingen Nat i Amerika." Nephi benyttede dette og holdt for-melig nymodens Opvækkelfesmøder, hvori mange blev omvendte. Som en religiøs Romau, i hvilkeu Digtereu famler fammen enhver blodstivnende Historie, tænkeligt og utænkeligt, lyder Bogen, og altid har den som Op-gave langt at overtræsse Bibelen^ Men Mesterstykket faar han Anledning til at putte ind ved Jefu Død. Mormons Bog Pg. 450 flg. fortæller, at der ved den Anledning var i Amerika ^ Timers Storm faa fryg-telig, at den feiede over hele Fastlandet. 16 store og solkerige Byer blev suldstændig ødelagte ved Storm, Lynild, Jordskjælv eller ved, at Bjergene saldt over dem, og derpaa fulgte ^ Dages Mørke, faa tykt og fugtigt, at „man ikke kunde tænde Jld i det tørreste Træ", og midt under dette viser sig den Herre Jesus paa See-nen. Han talte til dem i to Timer, og derpaa sagde han: „Staa op, kom srem og stik eders Hænder i min Side, at J kan vide, at jeg er Jsraels Gud og den hele Verdens Gud." Tænk nu paa, at ^500 gik en sor en og stak deres Hænder i hans Side!! Dette maatte have medtaget omtrent 11 Timer. — Jesus var hos dem i 40 Dage, sortalte dem om Daaben og Alterens Sakramente og helbredede deres syge. Derpaaforsvandt han, efterat han der havde udvalgt 12 Apostler.

Snart blev der Splid blandt Folket. Krige opkom, og paa Høien Cumorah mødtes Lameniterne og Nephiterne, og der faldt 230 000! Da var det, at Mormon modtog Pladerne af sin Fader og skjulte dem der, og de laa gjemte i 1400 Aar, til Josef Smith ved Engelens Hjælp fandt dem.

Mormonernes Lære.

De fleste Folk, som har hørt om Mormonismen, mener, at dens Begreber om Guddommen ikke er synderligt afvigende fra vore. Mormonismens Talsmænd udenfor Utah er ogsaa meget omhyggelige for at skjule dens besynderlige og frygtelige Læresætninger. Vort Maal er at indstævne denne Sekt for Sandhedens Domstol, men skal dette gjøres saaledes, at Dommen kan fældes, da maa Spørgsmaalet ogsaa blive dette: Hvad lærer Mormonerne?

Mormonernes Forestilling om Guddommen er tagen fra Buddhaismen. Vistnok vil en Mormon udenfor Utah stikke os i Haanden deres saakaldte Troesbekjendelse, og i den finder vi som Artikel 1: „Vi tror paa Gud, den evige Fader, og paa hans Søn, Jesus Kristus og paa den Hellig Aand.“ Dette høres88

jo greit nok ud, men det er kun for at kaste Folk Blaar i linene; thi Løgnen er saa tyk her, at den kan skjæres med Kniv. J deres Bog — „Nøgle til Theo-logien" — læres : „Et udødeligt Menneske med en fuld-kommen Bygning af Aand, ^jød og Ben og fuldkom-men i sine Egenskaber i den eelestiale himmelske Herligheds Fylde kaldes en Gud. Hver Gud eier alle Organer, Lemmer og Legemsdele, som Manden eier." John Taylor, deres nuværende Præsident, sagde paa et Kvartalsmøde i Ephraim ^i det fydlige Utah^ for et Par Aar uden: „Gud har været et Mennefke, som har skredet srem i Fornust og Magt til sit uuværeude Standpunkt." Han skal ester Mor-monerue ligne Abraham as Udseende, skjønt han har den Fordel sremsor et almindeligt Menueske, at han kan bevæge sig o p og ned uden at bevæge Benene. Vor Tids „helliges" Syn paa Guddommen er ført ned til den største Simpelhed. Det evige Rums Gud er ester deres Talemaader lig en „trivelig eller Bonde af kraftigt udseende med god Ap-petit, og fom ikke flaar Vrag paa prima gammelt Maltøl". ^uut. ^iu^ Pg. En Ven af mig derude mødte eu Dag en ældre Mormon paa Jernbanen. De kom snart i Samtale om de sorskjel-lige Religioner, samt Gudsbegreberue. Mormouen sagde: „Aa, jeg tror, at Gud er eu gammel Mand, med8^

hvidt Skjæg, stærkt bygget og ærværdig. Jeg tror, at naar jeg skal henslyttes til den celestiale Herlighed, skal jeg møde ham, og jeg vil da trykke hans Haand og sige: IIc^ cl^ clc^ ^ir:^ ^Hvordan lever De, min Herre

Mormonernes Tanker om Gud er saaledes den skjæ-reste Materialisme. De latterliggjør Fremstillingen as Gud som en Aand. Brigham ^oung, der i over ^0 Aar var Proset, Seer vg Aabenbarer for Mormonkirken, lærte faa: „Nu hør det, o, J Jordeus Judbyggere, Jøde og Heduing, hellig og Synder! Da vor Fader Adam steg ned i Edens

Have, kom han der med et himmelsk Legeme og bragte Eva, en as sine Husrruer med sig. Han hjalp til at skabe denne Verden. Han er Mikael, Erkeenglen, den gamle af Dage. Han er vor Fader og vor Gud og den enefte Gud, med hvem vi har at gjøre." ^Præk. i Tabern ^ 185^. Der var blot et Skridt videre at tage, og Apostelen Kimbal tog det, da han erklærede, at Brigham selv var Gud for Folket. J Tabernaklet har det ofte lydt fra Lederne: „Brigham ^oung er min Gud; han er god nok for mig, og jeg ønsker ingen anden." Brig-ham pleiede i sine Prækener at latterliggjøre Troen paa en treenig Gud og sluttede saa: „Hvor meget mere sornuftigt er det ikke for et Folk at tro paa en retfkaffen Mand!"^0

Kristus er Guds og Jomsru Marias Askom efter deres legemlige Samkvem lm^ri^l uui^ paa Pale-stinas Sletter, og den sidste blev retmæssig gift efter Forlov elfen ved Engelen Gabriel. Brigham figer: „Han blev ikke undfangen af den Hellig Aand. Jesus, vor ældre Broder, blev avlet i Kjødet ved den samme Person, som var i Edens Have, og som er vor Fader i Himlen" ^altsaa Adam^. De lærer endvidere, at han ester sin Opstandelse havde et Legeme af Kjød og Ben lBlod fkal nemlig ikke de himmelske Legemer have, da det skal udtømmes as Aarerne, der skal fyldes med Aand^. Han er forfkjellig fra Faderen i Alder og Myndighed. Brigham siger i en Tale: „Kristus er den sørste as den menneskelige Familie, og da han antog Legeme, blev det undsanget as hans Fader paa samme Maade som Kains, Abels og alle Menneskers . .

Det maa vække vor Forfærdelse at høre alle disse Gudsbespottelser. Dog Mormontheologien boltrer sig paa Gudsbegrebernes Omraade omkap med de vil-deste hedenske Religioner. Om den Hellig Aand lærer den: „Det reneste og fineste as alle Stosse, og det, som er mindst kjendt eller til og med erkjendt blandt Menneskene, er det Stof, fom kaldes den Hellig Aand eller den hellige guddommelige Væfke. Dette Stof er vidt udbredt i det evige Rums Elementer; denne hellige Aand er uuder den store Elohims Kontrol; den er denstore Drivkrast, gjennem hvilken alle Jntelligentser virker. Den gjennemtrænge Porerne i de allerfasteste Stosfe, gjennemfarer Menneskelegemet i dets inderste Dele, randsager Hjerter og prøver Nyrer. Den bevæ-ger sig i Rummet med utæukelig Hurtighed, langt overtræffende Elektriciteten; deu gennemtrænger Mad, Drikke ofv. J fin grovere Form er den Lyfet, fom straaler sra Solen, Maanen og Stjernene samt andre Stoffe." ^Nøgle til Theol. Pg. ^ slg^.

Mormonerne lærer ogsaa en ældre Tresoldighed, nemlig Elohim, Jehovah og Mikael eller Adam. Adam erklæres sor at være Jesu Kristi Gud, og Jesus Joses Smiths Gud, og Joses Smith denne Slægts Gud.

Kristendommens Sol har spredt Hedenskabets Mørke; den kristne Verden bekjender Troen paa en treenig Gud, Fader, Søn og Hellig Aand, saaledes som vor Bibel lærer os, tre Personer hinanden fuldkommen lige i Væfen og Værdighed. Vi har allerede feet, at der er en Modfætning mellem Mormonlæren og den kristelige Lære som mellem Dag og Nat. Men det er, som blir Afgrundsdybet større, jo mere man trænger ind i denne Lære. J „Nøgle til Theol." Pg. 65 staar der: „Menneskenes store Familie, omsattende uregne-lige Millioner as Verdeners Judvaanere i alle Fremad-skridendets ulige Slags og Grader, bestaar as 5 As-delinger paa Udviklingens Stige : Guder, ^ Engle,^ afdødes Aander, Meuuesker ^i indskrænket For--stande, 5^ usødtes Aander. Foruden disse er der et^ 6te Asdeling, nemlig ufuldkomne Aander eller Djævle. Deres Hovedgud er Elohim, og Mormonerne lærer, at han bor midt i Universet paa Planeten „Kolob",. som dreier sig rundt om sin Akse i et Tusiude Aar,. og eu Omdreining as Kolob er en Dag for den al-mægtige. De lærer følgende: „Det vil erindres, at det foregaaende Kapitel har bevift, at der er en Fa-milie af Guder eller et Slags Væfener, som har s^-siske Tabernakler as Kjød og Ben i Menneskets Skik-kelse, men dannede saa, at de har et evigt Liv. En^ Generalforsamling eller høieste Raad af Guder med deres Præsident i Spidsen danner den bestemmende eller skabende Magt. Visdom indgiver Guderne at mangfoldiggjøre deres Arter, at lægge Grunden til alle Livets Former for at forøge fig i Antal og for hver at have sin Nydelse paa den Klode, han er pas-set sor." ^Nøgle til Theol. Pg.

Mormonismen løser ogsaa det vanskelige Spørgs^ maal om Englene. Den siger: „Et udødeligt Menne^ ske paa Vei til Fuldkommenhed og Delagtighed i en mindre Grad af Herlighed kaldes en Engel." l^Nøgle til Theol. Pg. Ligesaa lærer de: „Et udødeligt Meuneske iklædt et dødeligt Legeme kaldes et Menneske."^ l^Nøgle til Theol. Pg. Tvertimod hvad virken:^har bekjendt i alle Tider: „Jeg tror, at Gud har skabt mig — at hau har givet mig Legeme og Sjæl, Oine, ^ren og alle Lemmer, Foruuft og alle Sandser . . " siger Mormonerne i „Nøgle til Theol."

Pg. 50 : „Da Paradiset ved Synden tabtes, da Mennesket bortdreves sra sin himmelske Faders Ansigt sor at arbeide og dø, ^a Himlen skjultes sor dets Blik og paa saa Und-tagelser nær Mennesket ikke længere ausaaes værdigt til at beholde Kundskaben om sit himmelske Udspring, da skjultes det svundne og tilkommende i Mørke; Menne-sket hverken kjendte sig selv, hvvrsra det kom, eller hvorhen det skulde gaa." Brigham ^oung siger: „Lad mig her sige til alle Jordens Filososer, at naar J vil sige mig, at Adam dannedes as Jordens Støv ligesom en danner Teglsten, da svarer jeg, at det er eu stor Daarskab!" lSkand. Stjerne 5^ Pg. — Fremdeles lærer de om Mennesket : „Da Jorden, deus Mineralier, Dyr, Vækster, dens Paradis var færdigt, nedsteg sra en høiere Verden en Gudesøn med sin udkaarede, og saaledes grundedes her et Ny-bygge, kan hænde fra Solen!!" lNøgle til Theol. Pg. 55^. Brigham ^oung siger lSkand. Stjerne 185^ Pg. 1^: „Oprindelsen til Menneskets Tilværelse her er, at det avledes as Forældre, som sørst hidsørtes sra en anden Planet. Men dette Menneske var et sær-skilt Væsen, som særdedes i de evige Boliger hos sinFader. Denne Aandekrop avledes af den himmelske Fader i hans egen Lignelse og efter Forplantnings-lovene. De fostredes og bragtes til Modenhed i de himmelske Boliger, gik i Kjærlighedens Skole i Fami-liekredsen, omgivne as de allerømmeste Beviser paa Forældreømhed." l^Nøgle til Theol^ Pg. 56^. De havde sin første Prøvetid i Himmelen. J „Nøgle til Theol." Pg. 5^ staar der: „Vi har et Vink om, at as disse Aander saldt en Trediedel, og disse ned-styrtedes og sorvaredes til Dommen. De udgjør, hvad der forud har været beuævnt den 6te Afdeling, og de tillades ikke at forøge fig ved Gistermaal, thi det til-lades oem ei at have Kjødlegemer. Aanderne derimod, font bestod Prøven, sik nedstige til Jorden og sik iklæde sig et Kjødlegeme, og saaledes sinder vi dem nu."

Angaaende dette Fald i Aandeverdenen, da kan Mormonernes saakaldte „Abrahams Bog" oplyse os derom. Denne Bog er ret Bevis sor, hvad en for-virret, af Løgnens Aander befat Hjerne, kan fostre. Der fortælles Pg. at „Herren viste Abraham de Fornustvæseuer, som var organiserede, før Verden var, og iblandt alle disse var der mange ædle og store. Og Gud saa disse Sjæle, at de var gode, og han ftod i deres Midte og sagde: disse vil jeg gjøre til miue Herskere. — Disse Aander havde i deres første Til-stand en stor Samling sor at træffe Foranstaltninger:

med Hensyn til siu jordiske Tilværelse, naar de an-tog Legemer. Jesus, som var den „sørstesødte as Aanderne", blev paa Grund as sin Alder tilladt at aabne Forsamlingen med en Tale. Han foreslog, at Adam, hans Fader, og Eva, hans Moder, skulde stige ned og gjøre, som de gjorde; og at han ogsaa i Tidens Fylde skulde nedstige blandt sine Brødre og Søstre og lære dem de Sandheder, som skulde løste dem og forløse dem fra deres Vildfarelser, frelse dem fra deres Synder og bringe dem tilbage til Faderens Nærhed renfede ved Trængslens Erfaring. — Lucifer ^Morgenens Søn^ var en af Fyrsterne i Adams Aanderace, Adams anden Søn i den Verden. Han var misundelig paa Jesus paa Grund af den Stemning, dennes Plan havde faaet, og han foreslog at srelse Menneskene i deres Synder. Hans Forslag var uhyre tilfredsstillende sor omtrent en Trediedel as Aanderne, og de begyndte at modarbeide Jesu Plan. Tilsidst opstod en Kamp ; men under denne Kamp var der en Del Aander, som helst vilde staa udensor som Tilskuere. Kampeu endte der-med, at Lucifer fik Bank, og med „en Trediedel af Himmelens Hær" blev han fordrevet og maatte opflaa sit Paulun paa det Sted, som siden har været bekjendt som Helvede. — Dette Fald var ester Mormonprosetens Mening Aarsag i Raceforfkjellen blandt Menneskene. — De Aander, som kjælnpede paa Jesu Side, fik hviden^6

Legemer; de ikke kjæmpende sik sorte, og disse kaldes Negre. De kan nok tilhøre Mormonkirken, men saar aldrig Præstedømmet i Kirken." — Ester det „Celestiale

ægteskab" lPg. 106^ „sorspildte Djævelen og hans Engle sin Rettighed til at ^indtræde i en anden

Prøvetid og tabte Fordelen af at gifte fig og sorøge sin Slægt. Disse Erkesorsørere kjender meget vel, hvilken Velsignelse de tabte, og som de ser Menneskene eier, nemlig den Velsignelse at have Hustru og Børn."

Naar saa Mennesket indtræder i den anden Prøvetid, er det aldeles ubevidst om sin tidligere Tilværelse.

J den anden Prøvetid indtraadte Syndefaldet paa Jorden, og i Mormons Bog, ^den Nephi ^8, læres, at Adam faldt, forat Mennesket skulde blive til, og sorat det kunde faa Glæde. J Tabernaklet hørte jeg selv en af deres „Biskoper" udbryde: „Jorden vilde have været et ^de, de sørste Mennesker vilde have gaaet der uden Børn, og

Millioner af Aander i de himmelske Riger vilde have svævet omkring uden at kuuue faa iklæde fig et Kjødlegeme, hvis ikke Syudefaldet havde fuudet Sted." Altfaa stik imod Bibeleus Lære siges her, at Syudesaldet indtraadte til Menneskenes bedste!! — ja Synden muliggjør Guders og Menneskers Tilværelse ! Saa langt gaar altsaa denne skrækkelige Sekt, at den regner „Syn-den, der er Folkenes Forbandelse", som den størsteVelsignelse, som den der er Ophavet til Gud selv!! Kau Galskabeu blive større? Og dog der aabnes Sy-ner sor os i dette Asgrundsdyb us Løgn, som endnu mere skal sorfærde os.

Mormonerne lærer, at Menneskene ved Faldet sorfpildte sine Legemer og tabte dem Kroppen og Aanden blev for altid adskilte, og dette er den første Død. ^ I^i^ur^ Bind I. Pg. ^88^. Som Følge heraf negter de Arvefynden, idet de lærer, at den „har sin Oprindelfe fra det store Frasaldets Tid og har sorplantet sig fra Slægt til Slægt indtil vore Dage. Den er Grnnden til Barnebeftænkelfen eller den faakaldte Daab. Den er Grunden til, at Sekterne for-fægter, at „i Mennesket bor intet godt", og paa denne Paastand, saavelsom paa den Lære: Tro blot, saa blir du salig! hviler alle de salske, grundløse, usornuf-tige Slutninger, hvormed Kristendommens Bekjendere lader sig nøie angaaende Salighedssagen ! ^Skand. Stjerne Pg. Denne syndige Brug er opkommet fra Djævelen for at forblinde Menuefkebørneue og iud-bilde dem, at Baruedaabeu er nok." ^Skand. Stj. 1854. Pg. Altsaa erklæres ligesrem Arvesynden, hvorom Apostelen Paulus og Guds Ord lærer, sor en Løgn. J ^I^riu^ ^ ^c^u^nt^ Pg. ^8 læres: „Hver Menneskeaand var uskyldig i Begyndelsen, og da Gud havde gjenløst Mennesket sra Faldet, blev det somnyfødt atter uskyldigt for Gud.“ Mormonerne siger, at Barnet er uskyldigt til det 8de Aar. Herren gav efter Syndefaldet Menneskene en anden Lov tillempet efter deres Evne og sagde til dem: „Du maa ikke gjøre ondt!“ Et andet Sted læres, at den eneste Vei til Opstandelse og til de høie Grader af Udødelighed bestaar i at nedstige til Jorden og underkaste sig Sorg, Nød og Død. (Nøgle til Theolog. Pg. 162).

Mormonernes „Saliggjørelsesens Orden“.

Man skulde vel allermindst tro, at Mormonkirken havde Brug sor en Saliggjørelsens Orden, og dog opstiller den virkelig en saadan, skjønt det ved nærmere Betragtning viser sig, at den kun staar der for et Syns Skyld, eller hvad der er rettere, den skal tjene som Lokkemad for at fange de lettroende. Syndsbegrebet er naturligvis meget tøieligt i en Religion, som hylder Flerkoneriet og lignende Sager, men man kunde ikke godt lade det være udenfor Systemet ialfald i Navnet. Der læres et Syndefald og følgelig en Syndens Indtrædelse i Verden, samt Synder i ens eget Liv. Hvordan man kan befries fra sine Synder, derom taler „Journ. of Disc.“ Pg. 288—89: „Gjenløsningen fra ens egne Synder sker ved Gjerninger fra Synderens Side. Jesus Kristus har ved sin Død fyldestgjort forStraffen paa det Vilkaar, at du tror paa ham, om-vender dig fra Synderne, døbes til deres Forladelfe og modtager den Hellig Aands ^Væskens^ Gave ved Hænders Paalægning samt sortsætter ydmygt, stille og bedeude, til du uedstiger i Graveu." Her maa eu op-lyst kristen kjeude sig aldeles sremmed; thi i Guds Ord staar der: „Omvender Eder og tror Evangelium!" Men Mormouerue kræver først Tro og saa Omven-delse, og altsammen som Gjerninger. Mormonernes Tro er blandt andet bare : „et seilsrit Begreb om Guds Karakter, Fuldkommeuheder og Egenskaber", og vi har seet, hvilket Begreb de har om Guddommen. Om Omvendelsen, som de sætter i Kundskab om Synden, Anger og Bekjendelse samt Løstet om aldrig at synde mere ^se Skaud. Stj. 185^1 Pg. 181^, lærer de, at „den skjænker ikke Forladelsen for Synden; den blot bereder Hjertet til ^et at adlyde en stor og hellig Judstistelse ^Ordinance^, som Gud indstiftede just til Syndernes Forladelse; vi mener Daaben." For ret at kunne fatte Daabeus Betydning siger Mormonerne, at „man maa kjende den videnskabelige Forklaring as den naturlige Fødsel, som i sig indbesatter tre Principer ^riu^l^ nemlig Aanden, Vandet og Blodet. Foster-dannelsen i Moders Liv paabegyudes og underholdes gjennem Blodet og Aanden, hvorpaa Fosteret flyder i Vand indtil Fødselsstunden. Mennesket sremsødes alt-100

saa bogstavelig som eu Vaudæt, det er, han føres ud af dette Element ind i et andet kaldet Luften, som da blir nødvendigt for hans Tilværelfe. At fødes paany bestaar altsaa i at nedsænkes igjen i samme Element, holde Aandedrættet i Vandets Moderliv og fremkomme ud af dette Element i Lufteu og igjen aande for første Gang i den nye Skabelse." Nøgle til Theol. Pg.

Her maa vi atter mindes de alvorlige Ord i vor Børnelærdom angaaende Daaben: „Vand kan vistnok ikke udrette det ^nemlig Besrielse sra Synd, Død og Djævels men Guds Ord, som er forenet med Vandet og Troen, fom forlader fig fast paa det Ord, som er lagt til Vandet ....", thi Mormonerne lægger i Virkeligheden den rensende Krast i selve Vandet, naar det lyder i Skand. Stj. 1860 Pg. ^15: „Jeg formo-der, at Herren har fagt, at det gjør det, og videre an-gaar det ikke mig. Daaben har været indfat til Syn-dernes Forladelfe, derfor døber jeg mig for at borttage mine Synder. Om der er noget strafværdigt heri, faa salder det paa dens Jndstifter og ei paa mig". J ^ou^u. ol^i^ Bind ^ Pg. 4 hedder det vistnok: „Om Synderen vil omvende sig sra Synden og gaa ned i Daabens Vand og der begraves i Lighed med Ned-læggelsen i Jorden, og atter srigjøres fra Vandet i Lighed med at fødes — om han med oprigtigt Hjerte gjør dette, fkal hans Synder aftvættes"; men dette er10l

intet andet end en Slags grov Overtro paa, at Van-det udretter det.

Følgen as denne Overtro kommer tilsyne i den skjændige Lære^at det ikke er nok at være døbt blot^n Gang, saaledes som den kristelige Lære har havt det sra sørste Tid. Uden at bryde sig det ringeste om, at den Hellig Aand bespottes derved, døbes de, som slytter til „„^ion" ved Ankomsten did, samt de, som skal er-holde sine Begavelser ^nclc^m^ut^, og desuden naar nogen er salden i Synd, maa han døbes om igjen. Saaledes lyder det i ^^llrll.ok^e.^ Bind^ Pg. 8,^: „Jeg vil igjen henvise til de Brødre og Søstre, som uylig er komne over Sletterne. Mit Raad til dem idag er, som det ved soregaaende Tilsælder har været til alle, der er komne ind i disse Dale: Gaar og blir døbte til Syndernes Forladelse og omvender eder sra alle eders Asveie. Spørger nogen, hvorsor J skal døbes, da J ikke har begaaet nogen Synd, saa svarer jeg: det er nødvendigt for at opfylde al Ret-færdighed. Jeg har hørt nogle af eder bande og sværge; jeg skulde lade mig døbe syv Gange, om jeg var i eders Sted. Jeg skulde ei ophøre at hænge efter en og anden fnil ældste for at faa ham til at døbe mig Gang paa Gang, til jeg kunde anse mine Synder sorladne." Da Daaben efter dette næften erden eneste Maade, hvorpaa Synderne forlades, saa fører dette til, at der ogsaa er en

Daab for de døde.

Denne forfærdelige Lære grundes paa 1 Kor. 15, 29. Den kristelige Kirkes Lærere har overveiende erklæret sig for den Fortolkning, at Korinthiermenigheden forrettede Daaben over Gravene, hvorved de kanske tænkte, at Andagten blev større. Men af dette Sted har Mormonerne lavet sig en umaadelig bred Port, hvorigjennem de kan ved Daaben kjøre de døde lige ind i Herligheden. I „Pagtens Bog“ 103die Styk. § 10 lyder det: „Bygger mit Navn et Hus for den allerhøieste at bo derudi, thi paa den hele Jord findes ei en Døbefont, hvor I kunne døbes for dem, som er døde.“ Og i „Nøgle til Theol.“ Pg. 122 staar der: „Der er Katholiker og Protestanter af alle Sekter, som trænger til at undervises og komme til Kundskab om det uforanderlige Evangelium i dets Fylde, saa at de kan dømmes, som om de havde faaet det at høre i Livet. Der er Jøder og Muhamedaner, Fritænkere o. s. v., som ei har troet paa Kristus, medens de var i Kjødet. Der er alle Slags hedenske Aander. Her er der et stort Felt for Præstedømmet. Gjennem Daab og Ægteskabsbesegling for de døde aabnesDørene til Aandeverdenen dystre Huler, og disse bestraa-les af Haabets opfriskende Lys. De, som har Præste-dømmet, eier den Salighed, at de heri saar tjene nne Kamerater, de andre Aander." Som rimeligt er, om-sattes denne Lære af Mormonerne med færlig Forkjærlig-hed, thi paa denne Maade kan de frelfe sine For-fædre fra evig Straf og bringe deres Sjæle indenfor ,^ions Omraade. Og dog her vifes netop klart, hvor ftor Forblindelfen maa være^hos^disse arme Mennesker!

„Et Medlem af Mormonkirken i Utah bestemte sig til sorrige Vinter at lade sig døbe sor sem as sine døde Venner. Da Veiret var koldt, kviede han sig sor selv at dyppes ned i det iskolde Vand sem Gange. Han averterede dersor ester en Mand, som vilde tage For-retningen paa sig sor ^ Dollars pr. Stykke, og Daaben blev nu udsørt paa den Maade." ^II^tncl I^oo^ ^lorn^ „En rig Mormon, som i Sommeren 1884^ besøgte Boston, sysselsatte en Dame med at esterspore hans Slægtregister; paa denne Maade srk han Knndskab om ^00 as sine „hedenske" Forsædre, sor hvilke saa Daa-ben blev udsørt og de slupne ind i Herligheden." ^^ I^i^t ou ^rln.^. En Frasalden, som holdt et Foredrag om Daab for de døde, fortalte følgende: „En gammel Mormon, som boede i det sydlige Utah, gjorde sor

en Tid siden en Pilgrimsreise til George-tomn, hvor de „hellige" havde Konserents, sor at srelsenæsten 100 as sine afdøde Slægtninge ved at døbes for dem. Han gjorde Reisen i en Oksekjærre med sine to Sønner. Daaben skede ved Neddyppelse i en Flod, og den gamle Mand blev „dyppet“ saa mange Gange, som han kuude udholde det, idet hvert „Dyp“ bevirkede en af hans Forfædres Indtrædelse i Herligheden. Da den gamle ikke aarkede mere, afløste hans to Sønner ham.“ Denne Daab kan ogsaa udstrækkes udensor Slægtskabets Grænser og gives til Historiens Helte og Heltinder. Saaledes har Mormoner forbarmet sig over Washington, og han skal nu være lykkelig sammen med Brigham og Josef og de andre sidste Dages hellige. Det er os fortalt derude, at Luther og Gustav Adolf skal være frelste paa deune Maade, idet nogle af de mormonske Skandinaver vistnok har forbarmet sig over dem!!

Polygamiet.

Som al Verden ved, er Polygamiet eller Flerkoneriet en af Mormonkirkens Yndlingslærdomme. Denne Lære er saaledes indvævet i hele Systemet, at den danner Hovedhjørnestenen i Kirken. Forbyd dens praktiske Udførelse, om det var muligt, og Mormonismen røves for alt, hvad der kan nære den. Men i denne Læresætning har vi ogsaa Grunddraget iMormonismen, det som stiller den i Linje med Muhamedau^ ismen, Sanseligheden. Hvordan kan denne Lære sor-svares? Hvordan kan Kvindens Lykke saa grusomt trampes under Fødder? Mormons Bog kjæmper paa det skarpeste mod den, og dog der skulde blot en „Aabenbaring" til sor at slaa Følgeslutningerne af Læren og Ledernes lønlige Praksis fast og sor at kunne omdanne mangfoldige Hjem i disfe Territorier til private Prostitutionshuse med Jndfkriften. „Helli-get Herren!"

Allerede under Opholdet i Nauvoo havde der jo været Rygte om „aaudelige Hustruer", om Flerkoneri, „Affinitet" o. f. v., men den Gang blev dette paa det skarpeste imødegaaet. J „Pagtens Bog" staar der. „Efterfom denne Kirke er bleven beskyldt for at bedrive Skjørlevnet og Flerkoneri, faa erklærer vi herved, at efter vor Tro skal en Mand have en Hustru og en Kvinde have en Mand." Paa samme Tid vidste man bevisligt, at Josef Smith havde levende Børn med flere Koner. Parley P. Pratt, den meft anfeede Apo-stel gjendrev samme Beskyldning i en Tale, som han holdt paa en af Mormonkirkens almindelige Konfe-rentfer i Manchester, England, i disse Ord : „En saa-dan Lære er hverken kjendt, troet eller udøvet af de sidste Dages hellige. Flerkoneri er kun et andet Navn sor Hor og ligesaa ^fjernt fra denne Kirkes virkelig^106

Princip, som Satan er fra Gud. lSe ^lill^uui^l 6te Bind, Pg. John Taylor, Kirkens nu-værende Præfident, imødegik famme Befkyldniug, me-dens han i 1850 virkede for Missionen i Boulogue i Frankrige. Han blev der af en anden geistlig opsord-ret til Diskussion, og uuder deune erklærede han, at Flerkoneriet er en Løgn paa Mormonkirken, en skjæn-dig Synd o. s. v., og det paa samme Tid som han havde fire „Hustruer" boende i Utah samt vilde have fat paa en femte fra ^en Jerfey. lSe ^drnu^i^nl.

Hvad der i aarevis havde fneget fig omkring i al Lønlighed blandt Kirkens Mænd, gav Brigham Ossentlighedens og „Hellighedens" Præg, idet han ved et politisk-religiøst Møde i Saltsøstaden den ^de Aug. 185^ sorkyndte den nye Lære, og soregav, at han havde i sit Gjemme en „Aabenbaring", som Joses Smith havde saaet den 1te Juli 184^. Denne Aaben-baring bestaar af ^5 Paragrafer. Den begynder med: „Sandelig, saa siger Herren" ... og den ender med: „Se, jeg er Alsa og Omegas Amen." Proseten skulde have saaet den, idet han om Morgenen gik ind paa sit Kontor og lukkede Døren. Den ældste, William Clayton, skrev Aabenbaringen, medens Josef dikterede den til ham. Aabenbaringens Jndhold er, fom man kan vente det, fuldt af de gyfeligfte Gudsbefpottelfer.107

J dens ^ ^0 hedder det: „Lad min Tjenerinde, Emma Smith ^Josefs Hustru^, modtage alle dem, som er givne til min Tjener Joses, hvilke er dydige og rene Jom-sruer sor mig!!" Josess ældre Broder, Hyrum, troede sø^rst, at hans Prosetbroder havde været ledet af sine slette Lidenskaber, og han modsatte sig baade ossentlig og privat hans Polygami. Fru Smith var sorbitret og gjorde Josess Liv uhyggeligt. Gunnison fortæller i sin Bog Pg. 7^, at „Profetens Huftru stred mod, og erklærede, at huu vilde sorlade Maudeu og tage eu auden, om han sortsatte." Smith var endog sor-beredt paa et saadant Skridt, men beleilig kom „Herren" ham tilhjælp, og deu berygtede

Aabenbaring om Polygami indeholder følgende meget betydningsfulde Trudfel: „Jeg befaler miu Tjenerinde Emma at blive hos og holde fig til min Tjener Josef og ingen andens Men vil hun ikke adlyde denne Befaling, da fkal huu blive ødelagt, siger Herreu; thi jeg er Herren, diu Gud, og vil ødelægge hende, om huu ikke holder miu Lov." — ^Aabeub. om Polyg. ^ Hvilken Betydning Flerkonerilæren har for Mor-monerne, vifer en Præken, fom Orfon Pratt holdt i 185^. Han siger der: „De sidste Dages hellige har antaget Læren om en Flerhed af Koner font en Del af sin religiøse Tro. Den er indordnet som en Del108

af vor Religion og nødvendig for vor Ophøielfe til Herrens Herligheds Fylde i den evige Verden."

Siden „Aabenbarelfen" om Flerkoneriet blev truk-ket srem as Brigham og virkeliggjort i Livet, har der været præket Tusiuder af Prækener om dens guddom^ melige Opriudelfe, tykke Skrifter er blevne skrevne om den, og Mormontheologen, Orson Pratt, har sorsøgt at bevise videnskabelig dens Sandhed. Hau lader den uemlig følge fom et nødvendigt Refultat af deres Tro paa eu celestial himmelsk Verden og Sjælens Forud-tilværelse. „Aanden" siger han, „som bor i enhver Mond og Kvinde, er, vover jeg at sige, mere end 5 000^ Aar gammel. Herren har forordnet, at disfe Aander skulde komme herned og tage Boliger ved en vis Lov og gjennem en vis Kanal, og denne Lov er ægteskabets

Lov. Herren forordnede ægteskab paa denne Klode mellem Adam og Eva som evigt i dets Natur, dersom

tror vi paa ægteskab sor Evighed. Blandt disse Aan^-der er der mange ædle, som er bevarede til Tidens

Fylde sor at fremftaa paa Jorden gjennem ædle For-ældre, og blandt de hellige er det bedste Sted sor disse Aander til at faa sine Legemer. Dette er Grunden til, at Herren sender dem til Brødre og Søstre ; Herren har ikke holdt dem i Himmelen i 5 a 6000 Aar sor at sende dem til Hottentotter eller Negre, men til Guds hellige, som samles i ,^ion. Er det da ikke rimelig^**Mormonapostel Orson Pratt.**10^

at Herren skulde sige til sine tro og udvalgte Tjenere: „Tag eder flere Hustruer, sorat slere as disse ædle Aander kan komme til Verden gjennem disse mine tro og ud-valgte Tjenere." „Disse Hustruer skal besegles til de hellige sor Tid og Evighed kun ved Præstedømmet. Hvis Mændene sorsømmer denne Besegling, vil de blive fordømte i Evighed; hvis de frelfes, vil de nok blive Guder, meu vil ikke faa herske paa Throner. Hvis de ikke befegles til sine Hustruer, vil de ikke have nogen Ret til hverandre i den evige Verden, men skal skilles ad og blive Tjenere sor andre."

Mormonerne lærer saaledes, at de hellige skal ester Døden blive Guder, og deune Læresats skal drive dem til at opreise sig et talrigt Askom her og i den kommende Verden, altsaa Gudesønner, eller „Guder, som skal herske paa Throner." Brigham ^oung sagde i en Prækeu holdt i 1856: „Hvis min Hustru havde sødt mig alle de Børn, som hun kunde søde, vilde den himmelske Lov lære mig at tage unge Kvinder, som^vilde søde Børn." Apostelen Heber Kimball sagde: „Hvorlænge antager J, at det vil være, sør mit As-kom vokser til over en Million? 100 Aar vil ikke være sorløbne, sør jeg vil være en Million. Broder Brigham og jeg holder paa at blive lig Abraham, Jsak og Jakob. Vi har taget et herligt Løb og aagret med vort Liv og vor Krast, og vi skal arve de Vel-110

signelser, fom er lovet de troende!" Her fer vi Be-fpottelfer saa faftige fom muligt; meu hvilken Sjæle-føde er det ikke paa samme Tid for Tusiuder i Taber-naklet!! J Flerkoneriet fremtræder ret klart Brighams umættelige Magtbegjær og Mormouernes kjæmpemæsfige Planer til at erobre Jorden. Brighams Tanke var: „Der er Magt i Tallet!" Mormonaskommet skulde op-sylde Jorden! Apostelen Orson Hyde sagde: „Fler-koueriet er den Magt, som skal omordne hele Verden, og det skal bringe de Forenede Stater til at skjælve fra Hoved til Fodfaale." Brigham fagde i eu Tale i 1856: „Hvis vi indfører Flerkoneriet, da har ikke de Forenede Staters Præsideut noget at bestille dermed, og Regjeringen behøver ei at blande sig deri. Jeg siger, saasandt Herren lever, vi skal blive en herskende Stat i Unionen, eller en uafhængig Nation for os felv. Og lad dem drive os fra dette Sted, om de kan. Hvis de skal blive fri for Flerkoneri, faa maa de fpendere tre Hundrede Millioner Dollars paa et Fængsel og fpænde Taget derpaa fra Klippebjergene til Sierra Nevadas Toppe. Flerkoneriet er en Skræk for den foregivne republikaufke Regjering. Hvorfor? Fordi dette Værk er bestemt til at omsorme hele Ver-den og bringe alle uuder sig^ Mormonerne lærer, at Flerkoneriet sinder Sted i Evigheden. Saaledes hedder det: „Den Almægtiges111

Aabenbaring fra Gud til Meunesket, fom indehar Præ-ftedømmet og er oplyst as den Hellig Aand, og som Gud vil gjøre til en Hersker i sit evige Rige, er, at han maa have flere Hustruer, sor at hau, naar han gaar til en anden Klode, kan endnu sortsætte at sormere sine Arter, saa der ei skal blive Ende paa hans Rige." Naar man indvender herimod, at Frelseren siger: „J Himlen skal der ikke gives tilægte eller tages tilægte . . .",

da svarer de: „Derfor gjør vi det her". ægteskabet maa udsøres i det saakaldte ^n^^m^t^lton^ eller

Begavelfeshus. Et kristeligt ægteskab anfees ikke for gyldigt af Mormonerne. ^Om den saa asskyelige Eere-

moni i Begavelseshuset skal der senere udsørlig tales^.

Fremdeles læres om ægteskabet, at hvis en Mand har tabt sin Hustru ved Døden, sør han ved „Bega^

velsen i Templet" kunde saa sikre sig hende sor Evig-heden, saa er det den anden Hustrues Pligt først at blive befeglet til Manden til bedste for den afdødes Navn for Evigheden, og for det andet at blive gift for Tid og Evighed selv med den samme Mand. Saaledes skal begge blive hans i den kommende Ver-

den. Meu hvis en Kvinde sør ægteskabet for Evig-heden mister sin Maud ved Døden og ægter en anden,

da er det den anden Mands Pligt at giste sig med hende sor Evigheden ikke for fig selv, men i hendes asdøde Mands Navn, medens den anden Mand kun kan blive gift132^

med hende sor Tiden. Og han maa aflevere hendes Børn til den asdøde paa den sørste Opstandelses Mor-gen!! — Blodskam er den nødvendige Følge af denne djævelske Lære om Flerkoneri. ægteskab mellem Brødre og Søstre blir tilraadet, og det hænder, at „en Mand er gift med Moder, Datter ja Datterdatter paa en Gang!!" ^II^ucl ou ^Ioruu^tu.^.

Brigham youngs Planer med Hensyn til Mormon-riget var mere svimlende end en Alexanders og Napoleons. ^Bygger op Riget!" det var Raabet. For ret krastigt ^t oprette dette store Rige, indsørte Brigham ester Joses Smiths Død blandt Mormonerne den saakaldte Adoptionslov, som, hvad Snuhed angaar, kræver sin Lige. Denne Lov lærte, at „Joses Smith sør Verdens Skabelse var udpeget og bestemt til at være deu sidste Pagts Hoved og Hersker. Adam, Noah, Abraham, Moses, Elias og Jesus havde hver siu Plads i Verdeushistorieu som store Mænd, til hvem særlige Opgaver var overdraget; men „Tidens Fyldes Pagt" var givet Joses, og han skulde bringe i Samklang alle Tiders Proseters og Apostlers Arbeider, hvilket skulde være det kroueude Værk i Himlene oventil og paa Jorden nedentil." Dette Ord: „Jugeu kommer til Faderen udeu ved mig" ^Johs. 1^1, 6^ blev as de l^e Apostler anvendt paa Josef Smith, og senere paa Brig-ham young, og om hau skulde have Tusinde Ester-11^

følgere, vilde det betragtes lige anvendeligt paa dem ulle. Om Brighams Forhold til Folket sagde hans anden Raadgiver, Grant: „Han holder Livets og Frelsens Nøgler paa Jorden; du kau stræbe, saa meget du vil, meu ingen vil nogensinde gaa gjennem den snævre Port ind i Guds Rige, udeu de, som gaar gjeuuem ved denne Mand og hans Brødre; thi de vil være de Personer, hvis Besigtelse J maa passere."

^^ Dec. l856^. Heber, hans sørste Raad-giver, var endnu krastigere i siu Udtalelse: „Jeg har oste sagt, at vor Leders og Prosets Ord er Guds Ord til sit Folk. Vi kan ikke se Gud, ei tale med ham, meu hau har givet os en Mand, som vi kan tale med og derved kjende hans Vilje ligesaa godt, som han selv var nærværende. Jeg er ikke mere bange sor at vove min Frelse i denne Mands Hænder, end jeg er ræd for at kaste mig i den Almægtiges Hænder. Han vil lede mig ret, om jeg gjør, som han siger, i enhver Hen-seende." ^^ Oct. 56^. Allerede i Nauvoo blev der lært, at „Riget var givet til Josefa og det var nødvendigt til Frelfe, at alle de hellige skulde be-segles den ene til den anden og tilslut til ham". Brig-ham lærte, at det var de helliges Forret at adopteres ind i de tolv Mormonapostlers Familier, og disse skulde alle igjen besegles til Josef og Josef Smith til

Kristus. Dette var den korteste Vei til at naa eu suld Salighed.

Hvordau sorsvarer uu Mormonerne Polygamiet? Deres „Mormons Bog" og „Pagtens Bog" kjæmper mod det; Bibelen har allerede paa dens første Blade sat fom Lov Monogamiet l^Enkoneægtefkabet^ dermed, at Herren

fkabte blot eu Kvinde, Eva, og gav hende til Adam. Altfaa han gav ham ikke mange Hustruer, men ^n Hustru. J dette har vi den guddommelige Lov sastnaglet, og naar vi sinder, at en og anden af Folket famt Hedningerne omkring henfaldt til Flerkoneri, da var det en Overtrædelfe af denne Lov, fom ogsaa Herren straffede og maa straffe. Aldrig kan vi komme forbi Steder fom disse: „Mand og Kvinde skabte han dem"; 1ste Moseb. 5, — „Og en Kvinde tilligemed hen-des Søster skal du ikke tage til Plage sor deune —"; ^die Moseb. 18, 18 o. s. v. Med en uforskammet Frækhed, hvorved Mormonerne vil give hele den kristne civiliserede Verden et Næveslag i Ansigtet, søger de at dække over den mere end muhamedansk ufædelige Lære om Flerkoneri, trampende Kvindens Ret og Følelse^ ja Liv bunder Lastefuldhedens Fødder, idet de ha^ erklæret, og erklærer fra sine Prækestole, at alle de gamle Patriarker og alle Konger og alle Profeter var Flerkonemænd!! Det er Løgn, som Satan frem-sører sor at besnære de uvidende! Hvem var Fler-115

kouemændene i det gamle Testamente? Vi vil uævue dem straks: Lamek Morderen! Jakob, som bedrog sin gamle, blinde Fader og stjal sin Broders Førstesød-felsret! David, som sorsørte Urias^s Hustru og siden lod ham dræbe! Salomo, der endte som Asgudsdyrker! Disse er nogle as Bibelens Flerkonemæud. Men lad saa

ærens Rækker gaa os sorbi! Der kommer Adam, Noah, Abraham, Jsak, Moses, Aron, Josva, Joses

og Samuel og se, alle Proseter og Apostler!! Vistnok kan man indvende, at der i det gamle Testamente ikke er noget bestemt Bud derom, men Grundloven har vi i Skabelsen, og hvor læser vi ikke i Jakobs Prøvelser og Sorger, hans Hustruers Strid og Avindsyge, i Davids Stras og Salomos sørgelige Fald netop Guds hævnende Arm over Synden mod hans Grundlov, en Mand og en Hustru! Hør hvilken Klagesang, som burde røre Mormonernes Hjertestrenge, om de vil adlyde Guds Ord: „Og J sige: Hvorsor? Fordi Herren har været Vidne mellem dig og din Ungdoms Hustru, mod hvem du har handlet troløst, endog hun er din Mage og din Pagts Hustru, og En, som havde en Rest as Aand, har ikke handlet saaledes; — men hvad gjorde den Ene? Han søgte Guds Sæd ^den forjættede Søn^; men J skulle tage Vare paa Eders Aaud og mod diu Ungdoms Hustru være du ei troløs!" Mal. 14. — Det gamle Testamentes Aand erll6

imod Flerkoneriet, og i det nye Testamente, hvis Børn vi er, staar det soleklart; der har Guds Ord sastnaglet Enkoneægteskabet som en ubrødelig Lov, og kun deu, som vil omstyrte Euds Ord, kan lære det modsatte. ægteskabet er et Middel mod Skjørlevnet, og Apostelen Paulus rammer netop Sagens Kjerne, naar han siger i 1 ^or. 7, 6 : „men for Skjørlevnets Skyld have hver Mand sin egen Hustru, og hver Hustru have sin egen Mand!" Forholdet er her gjensidige og hvis Manden kan fordre en hel Hustru, kau ogsaa Hustruen fordre eu hel Maud. Se 1 Tim. „Derfor bør eu Bifkop være ustrasselig, ^n ^vindes Mand . . . ." Tit. 1, 6: „Om nogen er ustraffelig, ^u Kviudes Maud . . ." Frelfereu felv trækker frem og fastslaar Eukoneægteskabsloven: Mat. 5, ^7. 1^, 8. Mrc. l0, 11. 1^. Efter den hellige Skrift, se Steder som: Mat. 5, Rom. 7, 1 Kor. 7, l—4, maa vi paastaa, at Flerkoneri er intet mindre end Hor, og hvad maa vi da sige om en Lære, som ^indprenter sine Tilhængere at leve i Hor?

Paa den væmmeligste og mest bespottelige Maade søger Mormdnlederne at forfvare Flerkoneriet. Saa-ledes paastaar de, at Apostelen Johannes var Fler-konemand, thi han taler i sine Breve om sine Børn; Frelseren skulde særlig paaskjønue ham sor dette der-ved, at hau alene fik ligge op til Jesu Bryst! Ja1l7

Bespottelsen gaar endnu videre: J „det celestialc himmelske ægteskab" ^oversat paa danskj — en Bog, som kappes med Nutidens vantro Forsatteres Skrister, staar der: „Lad os dernæst spørge, om der er nogen Hentyd-ning i Skr^sten angaaende Jesu Hustruer. Vi har allerede sorhen talt om den uendelige Forøgelse as Kristi Herredømme. V^ har

ingen Grund til at sormode, at denne Tilvækst vil ske paa anden Maade end ved Forplantelsesloven, hvorved Jesus, ligesom sin Fader, skulde blive Fader til Aander, og sorat det skal ske, er det nødvendigt, at han skulde have ^u eller slere Hustruer, med hvilke han kunde sorøge sin Sæd sra Evighed til Evighed .... Evangelisterne taler ikke om Jesu ægteskab særskilt, meu det er ikke at sorundres over, thi Johannes siger: „Der er ogsaa mange andre Ting, som Jesus har gjort o. s. v." ^Johs. ^l, En Ting er imidlertid vist, at der var flere hellige Kvinder, fom høiligen elskede Jesus, saasom Martha, Maria, Maria Magdalena, og Jesus elskede dem og omgikkes dem; og da han opstod sra de døde, — istedetsor at vise sig sørst sor sine udvalgte Vidner, Apostlerne — viste han sig sørst

sor disse Kvinder, eller i det mindste sor en as dem, nemlig Maria Mag-dalenæ Det vil være meget naturligt sor en Mand i Opstandelsen først at vise fig sor sine egne kjære Hu-struer og derpaa sor sine andre Venner. Om alle118

Jesu Handlinger var nedskrevne, vilde vi uden Tvivl erfare, at disfe elfkede Kvinder var hans Hustruer " Naturligvis tager Mormonerne Davids Ps. 45 bog-stavelig om Jesus og hans Hustruer, samt alle Steder, hvor Jesus sammenligner Himmeriges Rige med et Bryl-lup, hvilket da skal være hans Bryllup ; og nu, siger de, lever han i den celestiale Herlighed, hvor han skal være Gud paa en eller anden Planet og hans Hustruer Drouuinger.

Et as de stærkeste Argumeuter, som de sremfører til Forfvar for Flerkoneriet, er, at det er det eneste Middel mod Samfundsondet. Med denne Løgn har mangen en Mormoumisfionær slaaet an i det lavere Samfundslag og fisket for sin Lære. Mormonerne paa-staar nemlig, at det Samfund, hvor der er Flerkoneri, er dydigere end det Samfuud, hvor det kristelige ægteskab hævdes. De liderligste Historier om Usædeligheden i den kristelige Verden drages srem for den velfornøiede For-famling, medens famtidig Flerkoneriets Velsignelser og Dydsmønstre stilles op som en Modgift for Plagen. Er nu dette fandt? Tvertom, Kjendsgjerninger bevi-fer netop det modsatte. De, fom har den bedste An-ledning til at forvisfe fig om den fande Tingenes Tilstand i denne Henseende i Utah, siger, at der er mere privat Usædelighed og slere nægte Fødsler i Utah end noget andet Sted i den civiliserede Verden. For nogle Aar siden blev der gjort en Undersøgelseangaaende Flerkoneægteskaber paa Forlangende af et Selskab i Østen, og af de Kjendsgjerninger, som erholdtes, drog man den Slutning, at over 80 af 100 Flerkoneægteskaber blev fremtvungne ved forudgaaende Usædelighed. Flerkoneægteskabet er jo en meget bekvem Kaabe til at kaste over Synden, men trods dette paastaar Retslærde, som er vel underrettet og har boet derude lang Tid, at der findes en frygtelig Mængde uægte Fødsler. Meddeleren as disse Oplysninger kan nævne en liden Landsby, hvor ingen „Hedning“ findes, som kan fordærve de unge „helliges“ Sæder, og alligevel var der over en Tylvt uægte Fødsler i et Aar paa en Befolkning af 400!!“ (Hand. Book on Mormonism.).

De himmelske Forøgelseslove.

Et ægteskab for Tid og Evighed! Vi har hørt, hvordan Mormonerne lærer, at Overgudeu lever i et grænseløst Flerkoneri, hvordan Jesus ogfaa er Flerkonegud samt alle de hellige afdøde. Og, hvad vi allermindst havde ventet, Adam skal efter Mormonlæren være vor Gud, som vi alene har at gjøre med! Enhver Gud er haandgribelig, saaledes at han bestaar af „Kjød øg Ben“. — Mormonerne tror nemlig paa tre Tilværelsesformer: „l) en ren aandelig, før Mennesket kom til denne Verden; 2) en dødelig i denne Verden —Kjød- og Blod-Tilværelsen; ^ Tilværelsen efter Op-ftandelfen — Kjød og Ben, da Blodet tørres ud as Aarerne, og disse blir syldte med Aand." — Ud af Læren om Adam som Gud springer den Lære, at alle de „hellige" skal blive Guder eller Gudiuder. Denne Jord skal blive et Hjem sor de gjenopvukte „hellige", og den skal blive en Slags Børnekrybbe sor Besolk-ning as andre Verdener. Skjønt de lærer, at Forplant-ningslovene skal være de samme, skal der dog blive en væsentlig Forskjel paa den sornyede Jord. „For det førfte er Afkommet Aandevæfener og ikke Kjød og Ben; endvidere kan disfe Aandevæfener ikke ægte hinanden eller forøges, endfkjønt de er begge Kjøn, og tilflut er hverken Forældre eller Børn dødelige. Der kan altfaa ikke findes nogen Børnebørn o. f. v." ^Celest. ^Egtesk. Pg. l58^. Disse Aandebørn skal dog ikke gaa uden

Efterkommere, thi i „det celest. ægtesk " Pg^ 15^ staar der: „Førend dette andet Led kan have Ret til at

opreise et Askom as Aander eller et tredie Led, maa de saa en Verden skabt sor sig, modtage Legemer af Kjød og Ben, paa famme Klode gjennemgaa en Prø-velfestilftand i Lighed med den, som Jordens Beboere nu gjennemgaar, dø og blive sorløste sra Graven, og deres Verden blive sorløst, sorherliget og sornyet, saa-som vor skal blive. Siden skal disse paa den sor-nyede Jord avle et nyt Afkom as Aandevæfener, hvilke

udgjør i Virkeligheden det tredie Led. En ny Verden maa saaledes skabes for hvert Led, og ligesaa mange, som Leddene er, skal og de tilkommende Verdener være " Vi kan spørge: Hvem skal skabe den nye Verdeu

sor disse Aandebøru? „Det celest. ægtesk." Pg. l61 svarer herpaa: „Naar Forældrene skaber en ny Ver^

den og sender sine Børn til den sor at modtage Le-gemer as .^jød og Ben, kan deres Kjærlighed til dem ikke sormindskes." Dette sker rigtignok ikke i en Haande

vending, thi „det celest. ægtesk." siger: „Det kom-mer sandelig til at tage slere Tusinde Millioner Aar,

inden en Fader kan avle et tilstrækkeligt Antal Aande-væsener til at besolke en hel Verden saa stor som denne." ^Her ser man altsaa den store Velsignelse as at have slere Hustruer, thi da kan man paa saa meget kortere Tid skabe sig en Verden til at være Gud over^. Med Hensyn til dette Punkt opstiller Mormonerne en Sandsynlighedsberegning, hvorved vises det største Antal Esterkommere, som en Enkonemand og en Fler-konemand kan have, naar hver gister sig tidlig og lever, til de naar en Alder as 78 Aar. „Enkonemanden vil kunne høit anslaaet saa l ; Flerkonemanden derimod ^5804^!" Sæt nu, at Halvdelen deras er Mænd, og at en Fjerdedel as dem er ugiste, saa vil ester Mormon-beregningen denne Flerkonemaud, sør han slutter sine 4 Snes, se 8^5 besolkede Verdener som det Rige,der maa tilfredsstille al ærgjerrighed!! ^Iill^u. London ^ 1857^. Engang lovede Satan Frelseren ^n Verden! nu lover hau dem, fom vil tilbede ham, Millioner af Verdener^ Men for at gjøre Billedet suldstæudigt l De, som nok tror paa den nye Aabenbaring, men ikke prak-tiferer den, vil ikke blive Guder og Gudinder i den fremtidige Verden, men kun Tjenere i disse Guders og Gudinders Haremer. ^^^ ^ 7^ Pg. 517 har følgende herom: „Om en Mand i Kirken siger: Jeg vil have blot en Hustru og vil leve ester min Religion med blot ^n, saa turde han nok srelses ind i det celestiale Rige, men naar han kommer derhen, skal han sinde sig uden Hustru helt og holdent. Han har havt et Pund og nedgravet det i Jorden, og det skal blive ham frataget og givet den, fom har havt flere Puud. Han kommer til at være ugift i evig Tid og blir blot eu Tjener." Om Kvinden lyder ^et i „det celest. ^Egtesk." Pg. 165: „J kan aldrig er-holde en suldkommeu Herlighed udeu ved at besegles til eu retsærdig Mand sor Tid og al Evighed." J ^.I^^t^^ for 187^ ftaar der: „Om en Kvinde ei vil indgaa i Flerkoneri, faa har huu deu Fordel at fremleve ugift siu Salighed. Det er sandelig og-saa skjønt der at saa tjene andre. Jeg mindes, at en Søster eugang sagde til Joses Smith angaaende denneSag : Sig intet videre til mig ; om jeg engang kom-mer i det celestiale Rige, saa skal jeg begjære at saa være en tjenende Engel, det er mig nok. Jeg vil ingen Mage have i den anden Verden. Joses svarede: Søster, du taler ganske daarligt, du ved ikke, hvad du da kommer til at ønske dig. Derpaa sagde han til mig: Her, Broder Brigham, besegl denne Dame til mig. Jeg beseglede hende til ham; hun var min kjødelige Søster. Søstre, sig dersor ikke: Jeg vil ingen Mand have i Opstandelsen. J ved ikke, hvad J vil have. Jeg siger det, saa J kan vide det."

Tænk nu! Aposteleu Paulus som Skopudser hos Mormouguden Brigham young! thi Brigham sagde, at der ogsaa trængtes Skopudsere i Himmeleu!!

De stakkels Kvinder i Utah! Der læres dem, at Flerkoneriet er en guddommelig Judstistelse, som kræves holdt i disse Dage sor at gjeusøde deu Verden, der ligger i Ugudelighed; de taaler den mest hjerterivende Sorg, medens Mændene sætter dem i Klasse med sine Husdyr. En Apostel sagde: „Vi gjør os ikke mere Tanke over det at tage en Hustru til eud over Kjøbet as en Ko eller en Hest!" Flerkoneriet gjør Mændene til Sla-ver, medens det gjør Kvinderne til Martyrer.

Man skulde tro, at man nu var særdig med Sa-lighedsvilkaarene, thi vi har allerede mødt en Skare as dem. Og hvilken Modsætning til Bibelens Lære,hvor det lyder saa simpelt og trøsteligt for et angstfuldt Hjerte: „Jeg er Veien, Sandheden og Livet! Den, som tror paa mig, han skal blive salig!“ Men Mormonismen har ligesom en grusom Fornøielse i at gjøre Aaget tungt, og i at piske Sjælene med Svøber med Pigge paa. Efter Mormonlæren er en af de vigtigste Betingelser for Saligheden det at adlyde.

Det hellige Præstedømme.

Mormonkirken gjør nemlig Fordring paa at have, hvad man knude kalde et guddommeligt Patent paa Præstedømmet, hvilket røver enhver anden udenfor Kirken Retten til at præke samt udføre Kirkens Handlinger.

Det er to Slags, nemlig det melchisedekske, som er det høieste og har med de aandelige Sager at bestille, og det aronitiske, som hovedsagelig har med de verdslige Sager at gjøre. Men selv Brigham Young siger, at det er meget vanskeligt at kunne sige, hvor det enes Gjerning slutter, og det andets begynder. Efter „Nøgle til Theol.“ Pg. 67: „holder dette Præstedømme Nøglerne til Guds Ords Aabenbarelse til Menneskene paa Jorden, Magten og Rettigheden til at give Love og Befalinger til enkelte Personer, Kirker, Herskere og Folkeslag og hele Verden, at forordne Grundloven og oprette Kongeriger, at indsætte Konger, Præsidenter,Guvernører o. s. v., at indvie, salve, krone dem hver til sine hellige Hverv, fom og at undervise, advare eller sormane dem gjennem Herrens Ord. Det holder ogsaa Nøglerne til at forlade Synder, give den Hellig Aands Gave, helbrede fyge, kaste ud Djævle eller udsøre Mi-rakler — kort: binde eller løse paa Jorden og i Him-melen. Det ringere Præstedømmes Magt og Myndighed er at holde Nøglerne til Engletjenesten og til at be-tjene i ydre Anliggender, Evangeliets Bogstav og Be-dringens Daab til Syndernes Forladelse."

„Jesus Kristus var deu første, som iudehavde dette Embede sør Verdens Skabelse, og fenere gik det i Arv til Adam, Seth, Enok, Noah, Sem, Mel^hifedek og Abraham og hans Sæd." „Nøgle til Theol." Pg. 66. „Sidste Gang overgaves det til Joses Smith og Oliver Comdery, idet de sik Arons Præstedømme deu ^ 18^ gjeunem Johannes Døberen og Melchifedeks den ^ 18^ gjennem Peter, Jakob og Johannes." ^I^triu^ ^ ^ett. ^ 84: Til det aronitiske Præstedømme hører Biskoper, Præster, Lærere og Tjenere lDiakouer^; til det melchisedekske hører Præsidentskabet lPræsideuteu og to Raadgiver^ Apostler, Syttiere, Patriarker, ^pperstepræ-ster og ældste. ^I^triu^ ^ ^^ ^ 167: ^1, siger: „Det høieste Præstedømmes Præsidentembedes Pligt er at staa over hele Kirken og at være lig Moses. Se, her er Visdom! Ja, en Seer, Aabenbarer, Oversætter og

Proset med alle Guds Gaver, som han tildeler Hoved-manden i Kirken."

Altsaa soregivende, at Præstedømmet har Him-melens og Helvedes Nøgler, kræver det absolut Magt ikke alene i aandelige, men ogsaa i timelige Sager. J Virkeligheden er streng Lydighed mod Præstedømmet og Tiendebetaling de eneste Betingelser sor Salighed.

Lige i Dagen ligger Løgnen med Hensyn til Præste-dømmet. Tøvet om det melchisedekske Præstedømme modsiges paa det klareste i Heb. hvor det siges, at Mel^hisedek forbliver Præst sor stedse, og altsaa kan der ikke blive nogen Estermand. Det aronitiske Præste-dømme gik sra Fader til Søn, og dersor har ingen anden Ret til dette end hans ^Etlinge, ligesom ogsaa Hebræerbrevets Hensigt er at vise, at det aronitiske

Præstedømme var et Forbillede paa kristus. Se kap. 8. 10. 11, hvor det netop bevises, at Kristus suld-

byrdede alt, hvad det arouitiske Præstedømme var For-billedet paa, idet hau blev vor guddommelige ypperste-præst og gjorde ved siu srivillige Død en fuldkommen Forsoning sor vore Synder. Han er nok sor os. Bort med den bespottelige, afskyelige Paastand, som Mor-monerne gjør paa et Præstedømme, der opstiller nogle as de elendigste Mennesker med Skavanker samt grove Sanseligheder og Synder i Mængde som Gud^ Sted-sortrædere og Midlere! Jkke mere Ret havde Josef11^

Smith, Brigham ^ouug og hele Slænget dertil end^ enhver anden Bedrager blandt os.

Men hvilken mægtig Organisation! For hver femte Perfon i Territoriet er der en, fom indehar et kirkeligt Embede. Hvilken vid Mark for Forfænge-lighed og Trællesind! Disse „kirkelige" Embedsmænd har hver sine Bestillinger. Der har vi Læreren, som farer om i fin Kreds og hører, om Familierne holder Visdomsreglerne, det vil sige: Afhold fra Tobak, Vin, The og Kaffe; den ældste farer omkring og falver med Olje og helbreder; Patriarkerne har den Forret, at de kan reife rundt og meddele Velsignelser for Penge. Vel-signelsen skriver de paa et Stykke Papir, og dette gjem-mes senere som en Helligdom, og jo bedre man betaler,^ desto bedre lyder dem Mange as dem gjør dermed en udmærket Forretning : 5 Dollars i Regelen sor hver Vel-signelfe, eller det tilsvarende i Smør, Poteter o. s. v. Enhver er beslaglagt ligefra den lavest stillede til Præ-sidenten for Kirken, fom er intet mindre end Guds Profet eller omtrent Gud. Ved dette flu System leder Præsidenten alt. Hans Oie er altseende og hans Ore althørende; alt indberettes til ham. Akkurat som han er i det smaa, tror Mormonerne, at Gud er i det store; dersor sagde Apostelen, George O. Cannon : „Gud er ikke alene en Gud, som har med

aandelige Ting atgjøre; han er en „Business“-Gud ɔ: en Forretnings-Gud!!“

I Forbindelse hermed maa vi fæste vort Blik ved Mormonernes Lære om

Det tusindaarige Rige, det store Frafald, Skjøgen o. s. v.

Ligefra Aposteldagene har der vrimlet af Anskuelser om disse dunkle Sager. Det ene Gjetværk har slaaet det andet ihjæl, og Overspændtheden har her havt et rigt Stof til de vildeste Drømme. Ikke underligt er det, at netop de mest udskeiende Sekter her boltrer sig med særlig Lyst i det grænseløse Fautasiens Hav, og her plasker da ogsaa Mormonerne om, saa Sprøiten naar langt udenom Utahs Grænser.

Aabenbaringens store Frafald indtraadte efter Mormonernes Mening straks efter Kristi Bortgang fra Jorden, hvorved Præstedømmet borttoges fra Jorden. Profetiens Gave ophørte, ligesaa Daab for de døde, Flerkoneri, syges Helbredelse ved Salvelse og Haandspaalægning, Fællesskab i Eiendom, Englebesøg, inspirerede Drømme, Aabenbarelser — kort: alle Præstedømmets og Kristi Kirkes Kjendetegn forsvandt, og den store Skjøge regjerede Verden. Da besluttede Guderne i høitideligt Raad en retvis Hævn. Protester afgaves, den ene efter den anden, Reform paa Reform og alle mulige SlagsAnordninger; Skjøgen og hendes Børn kjæmpede om Herre-dømmet, den ene dømle og sordømte den anden. Og se! „da sløi en mægtig Engel ^Joses Smiths gjennem Himmelen med et evigt Evangelium. Hedningernes Fylde og Dommene over det store Babylon indtras. Joses Smith kaldtes til at gjenoprette Præstedømmet paa Jorden." lNøgle til Theol. Pg. 10—^. „Frafaldet fremskyndtes derved, at Bibelen sorandredes, saa at en hel Del af de hellige Skrifter udelukkedes, og de, font beholdtes, forandredes faa, at de ikke er paalide-lige, ^Orson Pratts men Josef Smith har formedelst Aabenbarelfens Gave omskrevet eller oversat baade det gamle og nye Testamente, og dertil har han sra Perga-mentruller sundne i ægyptiske Grave oversat Abrahams Bog. Forandringerne i Bibelen vedrørte især Præste-dømmet, detsMagt og Gjenoprettelse. En temmelig^fuld-stændig Proseti om Joses Smith og hans Værk var næ-sten helt og holdent udeladt. Daabeu sandtes ei nævnt i hele det gamle Testamente, og Profetierne om de sidste Dages helliges Jndsamling og det tusindaarige Rige var ogsaa i meget afstumpede." Om de kristne, som holder fast paa Bibelen, siger Mormonerne, at de er blinde, og „den svageste as de ældste, en as Drengene, som er kjendt med Bibelen, er fuldt mægtig til at undervife den lærde kristne Præst, og formedelst Bibellærdom, bringe Jordens lærdeste Theologer til at forstumme, ja11^

kaste omkuld, sorvirre og fylde med Modsigelser deres fkarpfindigste Theorier" ^Brigh. ^ „Virkningerne af Kristendommens salske og sordær-vede Lærdomme og de kristnes endnu sordærveligere Levnetsvaner har forværret Menneskeslægten i mange Aar-hundreder", siger „Nøgle til Theol." Pg. 17^. „Syndslo-dens Straf skal være et Forbillede paa, hvad som venter de Nationer, der kaldes kristne eller med andre Ord hele Jordens Skjøge. Hvor er den kristne Nation, som ei har ophævet Guds Lov om Flerkoneriet! . . .

Dersor maa Strassedommeu komme. Se „Skand. Stjerne" 1860, Pg. „Den mørke Tid, som gaar sorud sor Dæmringen, sorestaar snart . . Krige skal ved-vare og stadig tiltage indtil Oprøret; Syd Carolina ^Amerika^ bebuder deu sidste Akt as dette skrækkelige Drama, da Nationernes tætsluttede Skarer skal ødelægge hverandre sor Herrens Oine .... Uhyre Hære, sorsynte med skrækkelige Vaaben, styrter srem til Undergang. Hære kjæmper mod Hære, mægtige Flaader kjæm-per med hverandre og sender Myriader af Ofre til en vaad Grav. Da, midt under Slagets Torden, de kjæmpendes Nække r, de døendes Stønnen, og de lem-læstedes og lidendes Jammer, sarer Himmelens Artilleri srem; Jorden rystes i sine Grundvolde, og en Røst som as et stærkt Tordenveir slaar de blodtørstige Hærskarers Hjerter med Frygt. Plagee, Jld øg Pestilentse skal11^

suldende Scenen; de store og mægtige, som tiloversbliver, skal ydmygede i Støvet, grædende og hylende staa som Tilskuere langt borte, medens en Røst sra Himmelen skal tale Trøstens Ord til de „hellige" . . . Ester dette skal der en Tid herske et suldstændigt Kaos eller Forvirring ; men den Allerhøiestes „hellige" skal i hans skjønne ‚^ion ^Utah^ bringe Orden og Fred til Veie." ^Skand. Stjerne 1860, Pg. 100.^ Tre almindelige Opstandelser læres der; den sørste skede med Jesu Opstandelse; den anden skal indtræsse om kort Tid, og den tredie og sidste

skal sinde Sted Tnsinde Aar senere. „De, som allerede har Del i Opstandelsen, gik med Jesus sjernt i Høiden til Fa-derens herlige Boliger eller til et eller andet Planet-system, som allerede er sorløst og sorherliget." „Nøgle til Theol." Pg. 1^6. „Ved det tusindaarige Riges Jnd-trædelse skal Jorden sorandres i Udseende, Klimat, Jordsmon og Vækster samt i den politiske, verdslige og aandelige Styrelse. Bjergene skal sænkes og Da-lene ophøies, sumpige Trakter udtørres, de brændende ørkener og de kolde Polaregne skal blive srugtbærende og behagelige, Kongelist, Præstelist, Tyranni, Under-trykkelse og Asguderi skal tage slut, Mørke og Vankun-dighed sorsvinde o. s. v. De hellige skal blive Jord-eiere. De hedenske kristne^ Folk skal ogsaa gjen-løses og skal erholde den Fordel, at saa være Tjenerefor den Allerhøiestes „hellige“. De skal blive Agerdyrkere, Vingaardsmænd, Gartnere, Bygmestere, o. s. v.“ (Nøgle til Theol. Pg. 137).

Den afskyeligste Bespottelse, ja Topmaalet paa alt, staar endnu tilbage at nævne, nemlig

Blodsforsoningen.

Som den kolde, klamme Snog, der sniger sig omkring paa mørke Steder, og hvis slimede Bugtninger, altid vækker en uhygglig Afsky, saaledes er denne skrækkelige Lære. Den taaler ikke Dagens Lys, og hvor tidt har det ikke været erklæret for den sorteste Løgn, om man fremfører, at Blodsforsoningen virkelig læres. Apostelen George O. Cannon sagde til en Bladkorrespondent: „Der er en hel Del Snak om Blodsforsoningen. Hele Praten kommer af, at vi ikke tror paa Hængning. Vi tror, at hvis en Mand udgyder Blod, bør hans Blod udgydes ved Henrettelse. Deraf følger ikke, at hver Mormon i Utah skal blive Bøddel. Det er en Lovens Sag og har ikke nogen Hentydning til nogen kirkelig Anordning.“ Men Sagen er, at Blodsforsoningen ikke alene er bleven lært offentlig, men den slimede Affødning af Helvede selv har jaget Dødsfrygten ind i Hundreders Hjerter, har bragt Sandhedens Ord til at forstumme paa Læberne ved sit truende Sprang og har fra sit lumske Baghold saaret mangen en dødeligt.Jfølge deuue Lære, fkal der nemlig være Synder, som ikke kan tilgives eller sones sor paa anden Maade end ved at skjære Halsen over paa vedkommende, som begaar dem, og udgyde Blodet paa Jorden som et Sonoffer. Tre af disse Synder er: Frafald fra Mormonismen; Aabeudagelse as Hemmelighederne i Begavelseshuset og Hustruens Utroskab mod sin Mand. ^I^t.r. ^ ^^ ^ 1^, ^6 siger herom: „Sandelig, sandelig siger jeg dig, om en Mand ægter en Hustru isølge mit Ord ... og han eller hun begaar nogensomhelst Synd eller Overtrædelse mod det nye og evige For-

bund ^ægteskabet^, skal de alligevel opstaa i den sørste Opstandelse, men de skal sordærves i Kjødet og

overantvordes til Satan til at strasses til Gjenløsningens Dag" Og ^urn.^i^ Bind 4, Pg. ^slg. samt ^I^. ^^ 1856 kan tale herom, saa det maa bringe Blodet i os til at stivne: „Jeg ønsker, at alle Folk skal sige, hvad de vil gjøre, og jeg ved, at Gud vil, at alle hans Tjenere, hans tro Sønner og Døtre, de Mænd og Kvinder, som bebor denne By, skal angre sin Ugudelighed, ellers vil vi skjære dem bort."

„Brødre og Søstre, vi vil, at J skal omvende eder og lade eders Synder sare, og J, som har begaaet Synder, der ikke kan sorlades gjennem Daab, lad eders Blod udgydes, og lad Røgen deraf opstige, at Lugteu maa komme ind for Gud som en Forsoningfor eders Synder, og forat Syndere i ,^ion maa frygte". „Menneskene begaar Synder, sor hvilke de ei kan saa Forladelse, hverken i denne eller den tilkommende Ver-den, og havde de linene aabne for sin virkelige Stilling, skulde de være fuldkommen villige til at lade sit Blod udgyde paa Jorden, for at lade Røgen deraf opgaa til Himmelen fom en Forfoning for sine Syn-der; hvis ikke skal Synderne hænge fast ved dem ind i Aandeverdenen. Jeg ved, at naar J, mine Brødre, hører omtale det at bortfkjære Mennesker fra Jorden, vil J anse det som en haard Tale; men det er at srelse dem, ei at ødelægge dem." Endvidere: „Jeg ved, at der begaaes Synder as saadan Natur, at hvis Folket forstod Læreu om Frelse, vilde de skjælve paa Gruud af sin Stilling. Og jeg ved, at der er Over-trædere, som, hvis de kjendte sig selv og den eneste Betingelse, hvorpaa de alene kan faa Tilgivelfe, vilde de bede sine Brødre om at udgyde deres Blod, sorat Røgen deras maatte stige op til Gud som et Osser til at slukke den Vrede, der er optændt mod dem. Jeg siger sremdeles: Der er komne Mænd til mig, som har tilbudt sig at sone med sit Liv sor sine Synder."

Hvor har Mormonerne gjort as Fredsbudskabet, som lød ved Frelserens Fødsel? Hører vi i disse hjerteklemmende Ord andet end Røster sra selve Under-verdenen, Skoggerlatteren sra Helvede selv? De him-11^

melske Toner, som lyder gjennem Kristi Evangelium til arme Syndere, kjender Mormonerne intet til. Hvil-ken Sjælesøde! Hvilket indisk Selvpinerliv sor at op-naa en sanselig Himmel med kjødelige Glæder! Et as Jesu dyrebareste Ord: „Elsk din næste soul dig selv!" udlagde Brigham paa deune Vis: „J ved, at Broder Cummins kom til det Punkt, at vi skulde elske vor næste som os selv. Naar gjør vi det? For det sørste sagde Jesus, at intet Menneske hader sit eget Kjød. Det indrømmes as alle, at hvert Menneske el-sker sig selv. Nu, hvis vi ret elsker os selv, da ønsker vi at frelfes og at leve. Tag nu i denne Menighed en Mand, fom har Kundskab med Hensyn til, hvorledes han skal srelfes ind i Guds Rige, fom ved og forstaar det evige Livs Principer, og sæt nu, at han begaar en Synd, fom han ved vil berøve ham den Ophøielfe, han ønsker, og at han ikke kan naa den uden at ud-gyde sit Blod, idet han ved, at han derved vil frelfes og ophøies fom Gud, er derno^en Mand eller Kvinde her, som ikke vil sige: „Udgyd mit Blod, at jeg kau srel^ fes og ophøies som Gud?" „Jeg har seet Snefe og Huudreder af Folk, for hvem der vilde have været eu Mulighed, hvis deres Liv var blevet tagne og deres Blod udgydt paa Jorden fom et Røgoffer til den Al-mægtige, men fom nu er Djævelens Engle, indtil vor ældre Broder Kristus reiser dem op og overvinder11^

Død, Helvede og Graven." „Dette er at elske vor næste som os selv: hvis han trænger Hjælp, hjælp ham, og hvis han ønsker Frelse, og det er nødvendigt at spilde hans Blod paa Jorden, forat han kan blive frelst, udgyd det ! Enhver, som forstaar Evighedsprin-ciperne vilde, hvis dn har begaaet Synd, fom kræver Blodsudgydelfe, ikke være tilfreds eller hvile, føreud dit Blod blev udøft, at du kunde vinde den Frelse, du ønsker"

Og Mormonkirken har praktiseret dette Jord-bunden derude er bleven gjødet med Blod af fra-faldne, fom ved Blodsudgydelfe fkulde reddes for Evig-heden. Lad mig slutte dette Affnit med en Fortælling: „En Polygamisthustru var utro mod sin Mand under hans Fravær paa Missionen. Ved hans Tilbagekomst troede hun, at huu var dømt til at miste Retten til de Børn^ hun havde sødt, at huu skulde sorkastes for Tid og Evighed as Maudeu, at huu kuu skulde blive Tjeneste-pige i Herlighedeu, og at hun ikke sknlde naa til en Gude-dronnings Stilling, med mindre hendes Blod blev ud-gydt. Huu gik ind paa at strasses for sin Synd, og idet hendes Hjerte brændte af Kjærlighed til Mand^ og Børn, og medens hun blindt hen troede pau Menneskeofring satte hun sig paa sin Mands Knæ; efter den ømmeste Omfavnelse, medens hans Læbers Varme endnu rødmede hendes Kind, skar hun med finl^7

høire Haand rolig Struben over paa hende og sendte^ hendes Aand til Gudernes Herlighed. Denne ømme Mand lever endnu i Saltføftaden, præker af og til og fer lykkelig ud!" ^Iouut^in ^int^ Pg. 4^70^.

Nutildags gjærer det rundt om i Verden paa det religiøfe Omraade. Tidens mærkelige Særkjende er de mangfoldige Røster, som lyder, den ene mere asvi-gende end den anden. Sekt paa Sekt reiser sik Hoved, det hører snart til Dagens Orden; sra Hundreder af Sekter raabes der i Kor: „Se her er Kristus! Se der er Kristus!" og skjønt den troende kristne, som har^ sat sine Fødder paa Sandhedens Grundvold, ser i alt dette kun en Opfyldelfe af Frelferens Ord, han føler dog, hvordan Tiden end mere indtrængende for hver Dag opfordrer ham til at staa fast og ikke rokkes ud as Sandheden.

Kjender vi i Sværmeriets vildfarende Røster Løg-nens gistige Angreb paa Gudsriget, hvor meget mere blir ikke dette Tilsældet, naar vi møder Religioner som Mormonismen, hvorsra næsten alle Sandhedsmomenter er bortryddede, og hvor der vrimler as Afskyeligheder, Be-spottelser og topmaalte Løgne! Staar vi med Bang-hed oversor hine, sra denne maa vi vende os bort i Rædsel og Assky. Og dog, hvordan maa ikke Bevidst-heden om, at selv en saadan Religion, fandhedsfor-vrængende til det yderste og pirrende alle Mennesket^kjødelige Drifter, kan vinde Tilhængere i tusindvis hvert Aar, vække Forfærdelse hos os! Men som det hvide er allerhvidest paa den sorte Baggrund, saaledes faar Gudsordet ligesom en fornyet Sandhedsglorie om sin Pande netop paa Mormonismens sorte, rædselsfulde Løgnens Baggrund. Netop i Mormonismen maa det siges, at vi har ret en haandgribelig foreløbig Opfyldelse af hint profetiske Formanings Ord om det Syndens Menneske, Fortabelsens Søn, han, som sætter sig op imod og ophøier sig over alt, hvad der kaldes Gud eller helligt, saa at han sætter sig i

Guds Tempel og udgiver sig for at være Gud. De foregaaende Blade om den mormonske Religion har paa det klareste vist, hvor forfærdeligt gribende netop denne Skildring i 2det Brev til Thessalonikerne passer; Bibelen ombyttes med Mormons Bog, mod Gud og alt helligt har Mormonstyrerne sat sig op, Hedenskabets Fane heises midt i Kristenheden, og Mennesker udgiver sig for Gud! — Og dog, Bibelens gamle Sandheds Ord: „Dersom de ikke vil tro Sandheden, skal de tro Løgnen!“ faar ogsaa her sin Stadfæstelse, idet vi ser, hvordan selv en saadan Religion som Mormonismen blandt kristne kan vinde Tilhængere.

*

Mormonlæren.

I Saltsøstaden mødte jeg en gammel amerikansk Dommer, som havde boet i Utah mange Aar. Jeg fortalte ham min Hensigt med mit Komme derud. „Hvorlænge agter De at opholde Dem her?“ spurgte han saa. „Aa, omtrent en Maaned“, svarede jeg. „Jeg har tænkt mig, at man kunde komme ganske godt ind i Mormonismen paa den Tid.“ Med et fint Smil om Munden svarede han da: „Ah, der kræves et helt Liv for ret tilbunds at kunne trænge ind i dette Dyb af Uretfærdighed og Løgn, som Mormonismen er.“

Mormonismen er et af vor Tids Uhyrer paa det religiøse Omraade. Det synes at være forbeholdt det 19de Aarhundrede, da man brammer af Kunsten og Videnskaben, og Oplysningen har naaet en Høide i Landene omkring som aldrig før, at fostre enReligion, fom ved nærlnere Berøring med den er mod-bydelig for hvert hjertedanuet Mennefke og strider mod alle Hjertets ædlere Følelser. Mormouismeu er sammenlimet af saagodtsom alle Troesbekendelsen Vi finder i den den gamle Jødedom fammen med Methodisme, Millenisme, Katholicisme, Muhamedau-isme, Buddhaisme, ^Egypternes Sjælevandringslære, paa samme Tid som den er indfprængt med Lærefætninger af Baptisme, Presbyterianisme, Episcopalisme, som ogsaa med Stumper fra Kvækerues og Shakernes Lære-fætninger.

Mormons Bog er Hovedhjørnestenen i Mormon-kirken. Apostelen Orson Pratt, deres skarpeste For-satter og snueste Forsvarer, siger om Mormons Bog sølgende: „Det Budskab, som indeholdes i Mormons Bog, er as den Beskassenhed, at hvis den er sand, da kan ingen blive frelst, fom forkafter den; og er den falsk, saa kan ingen blive frelft, som annammer den." Orfon Pratt flaar med disfe Ord Sømmen paa Hove-det, thi Mormons Bog er Mormonernes Bibel i Virke-ligheden. Hvilket rædsomt Dyb der er i hans Udsagn, vil Mormons Bogs Jndhold samt Læren i det hele taget vise.

Mormonprædikanterne søger at hævde, at baade Joses Smith og Mormons Bog er Opfyldelsen af over tretusindaarige bibelske Forjættelser.Som enhver salsk Lære altid vil støtte sig til Bibelen og hente Forsvar sra den, saaledes piner ogsaa Mormonismen ud Beviser sor sine Galskaber af Bibelen. Hvad Mormonprofeten og hans Bog angaar, da har Mormonerne to Kjærnesteder, som de mener klart peger hen paa dem, nemlig ^ach. 8: „Løb hen, tal til den unge Mand o^ s. v." og Es. ^4: „Og din Røst skal som en Dødningemaners være sra Jorden, og fra Støvet skal din Tale hviske." Spiger-fast sidder det i dem, at den unge Mand, som omtales, er Joses Smith, og Røsten sra Jordeu skal være „Guld-pladerue i Cumorahs Høi". „Ser De", sagde be-geistret eu gammel amerikansk Apostel, som jeg tras paa i Tabernaklet i Saltsøstaden en Søndag, idet han fulgte mig om i II^tt^ eller Sammen-komfthuset, „ser De hint Billede i Taget? Der er den evige Joses, da han faar Pladerne af Engelens Haand ! Nu vel flaa op i Profeten Zacharias og i Profeten Efaias og læs." Det var netop de to førnævnte Steder; men min Jndbildningskraft var ikke faa levende, at jeg kunde finde nogen Hentydning til Jofef Smith og hans foregivne Plader i Ordene. Enhver opmærk-som Bibellæfer vil fe klart, at Ordene i Zacharias angaar Profeten Zacharias felv. Engelen, fom fkal maale Jerufalem, faar Befaling af en høiere Engel at give den unge Profet, Zacharias, et Budskab, som hanatter skal bringe sit Folk. Man maa læse x for u og sex for sju, om man skal kunne faa noget ud af Verset hos Profeten Esaias til Fordel for Mormons Bog. Der fortælles simpelthen, at

Jerusalem skal trænges haardt as Assyrierne; dets stolte Blikke og dets stolte Sprog skal nedtrykkes. „Fra Jorden skal du tale“ ɔ: de skulde blive svage og usle, ikke istand til at sige fra, eller fige, hvad de vilde; men som de, der er syge, eller hvis Mod er knækket, skulde deres Tale være lav og afbrudt. Da Ezechias underkastede sig Assyriens Konge og sagde: „Jeg har syndet, vend tilbage fra mig, hvad du lægger paa mig, vil jeg bære“, (2 Kgb. 18, 14) da var hans Tale lav, ud as Støvet.

Forresteu er Esaias Mormonernes Yndlingsprofet, og han siges at have været særlig begavet med omfattende Syner af den vestlige Halvkugle, Josef Smiths Mission, Saltsøstadens Beliggenhed og Bygningen af Stillehavsbanen!

Mormontheologeu Orson Pratt, som har paataget sig at bevise Mormons Bogs Sandhed, siger, at Vidnesbyrdene for Mormons Bog er ikke alene lige i Antal, men endog af større Paalidelighed end de, som denne Slægt har om Kristi Opstandelse. Et andet Sted siger han, at „denne Slægt har mere end Tusind Gange flere Beviser for Mormons Bogs guddommelige Oprindelse, end de har for Bibelen.“ Vi maa betragte

Forskjellige Beviser mod Mormons Bog.

Mormons Bog siges at have bestaaet as Guldplader, 7 Tommer brede, 8 Tommer lange og tykke som Jernblik. Efter Sigende skulde de være sammenfæstede paa den ene Side med tre Ringe og bedækkede eller indgraverede med et Slags Hieroglyfer, som ingen Sprogkyndig kunde læse. Josef Smith kalder Tegnene for „forbedret Ægyptisk“, og disse Plader skal altsaa danne Originalen til Mormons Bog, som tæller 5 à 600 tættrykte Sider. Den unge Josef Smith kunde ikke engang skrive sit Modersmaal; men vi har tidligere hørt, at han sammen med Pladerne fik den saakaldte „Urim og Thummim“, som efter nogle skal være et Par store Briller, efter andre en i Guld eller Sølv indfattet klar Sten, og ved Hjælp heraf kunde han oversætte Pladerne.

Ved Martin Harris's Pengehjælp samt Oliver Cowderys Hjælp som Sekretær kunde Pladernes Oversættelse skride frem. Men Martin Harris vil nødig vove sine Penge paa det uvisse, han vil have Garanti for, at der ikke er noget Fusk med Hensyn til det „reformert Ægyptiske", hvorfor han tvinger Josef Smith til at give ham en Afskrift af en af Pladerne. Med denne begiver Harris sig til den sprogkyndige Professor Anthon i Nem York, som efter Mormonvidnesbyrd

skulde have erklæret, at Skristeu var „forbedret ægyp-tisk" og var falnmenfat af ^Egyptisk, Chaldæisk, Assyrisk

og Arabisk Prosessor Anthon erklærede senere, „at Papirstykket med Tegnene paa var en ægte Labskaus, idet det var bemalet med alle Slags Kragetæer, ord-nede i Rækker, og var klarlig bleven tilstelt as en, som havde havt sor sig en Bog, der indeholdt sorskjellige Alsabeter"

Da Harriss Reise til Nem ^ork ikke stillede ham tilsreds, modtog Smith følgende „Aabenbaring" med Hen-fyu til Harris : „Se, jeg siger dig, eftersom min Tjener Martin Harris har begjæret as mig et Vidnesbyrd om, at du, min Tjener Josef Smith, har faaet de Plader, om hvilke du har fagt og vidnet, at du har annammet dem af mig; se, dette skal du sige til ham: Jeg, Herren, er Gud og har givet dig, min Tjener Josef Smith, disfe Ting, . . og jeg har ladet dig indgaa i Pagt med mig, at du ikke ikulde vise dem til nogen uden til den, hvem jeg besalede dig, og du haver ingen Magt over dem, uden den gives as mig . . . Sandelig siger jeg dig, ve Jordens Jndvaanere, dersom de ikke hører mine Ord; thi herefter skal du vorde ordineret og gaa ud og bringe mine Ord til Menneskenes Børn. Se, dersom de ikke tror mine Ord, ville de ikke tro dig, min Tjener Joses, om det var muligt at vise dem alle disse Ting, som jeg har betroet dig. O! denne vantro6^

og haardnakkede Slægt, min Vrede er optændt mod den." . . . Pagtens Bog ^te Stykke. Jofef Smith var i Martin Harris^ ^lør dengang. Først tre Maaneder senere fik Jofef Smith af „Herren" Befaling til at vife Oliver Comdery, David Whitmer og Martin Har-ris Pladerne paa Betingelfen, at de skulde underskrive et af Josef Smith forfattet Vidnesbyrd, fom findes i Mormons Bog. J dette Vidnesbyrd lyder det: „Vi erklærer med ædruelige Ord, at en Guds Engel kom ned fra Himlen, og han bragte og lagde ned for vore ^ine, hvad vi skuede og saa, Pladerne og

Jndgrave-ringerne derpaa." Alle tre negtede senere Mormonismen og optraadte mod den. As hvad Art denne Seen har været, kan man skjønne deraf, at Harris erklærede, at han „skuede dem med Troens ^ie".

Trods Vidnesbyrdet og Guds Engels Forevisning as Pladerne var Harris ikke endnu tilsreds, thi kort efter ftjal han paa fin Hustrues Tilskyndelse 118 Sider af det oversatte Manuskript i den Tanke, at, hvis Joses Smith virkelig hav^e Originalen og Urim og Thummim, da vilde han kunne gjengive det ord-lydende i en anden Oversættelse. Smith var i en slem Knibe, og Arbeidet stansede i ^ Maaneder. Harriss Beregning var ikke saa uessen, men Smith hjalp sig ud as Kniben ved en ny Aabenbaring, som simpelthen er et Mesterstykke as snu, udkrøben Snildhed. J Aaben-70

baringen ^I^triu^ ^ ^^nt^ Pag. fik Jofef den Underretning, at Satan havde indgivet ^ Martin Harris og hans Venner at komme i Besiddelse as Haan^-skristet, og at de havde bestemt, at hvis hans anden Oversættelse asveg fra deres, vilde de blotte ham og sige, at han var en Bedrager, og gjorde han et suld-komment Sidestykke til det sørste, da vilde de sorandre sit og saaledes bringe ham til at modsige sig selv. Det blev ham sorbudt at oversætte den stjaalne Del as Bogen paany, da der blandt Pladerne var en „Nephis Bog^, som vilde gjøre samme Tjeneste som den stjaalne. — Saadan Tøielighed og Aaleglathed taler sor sig selv.

Martin Harris blev afløst som Skriver af Oliver Colvdery. Denne Mand var heller ikke fri for utidig Nysgjerrighed, og han begjærede ikke alene at fe Profetens Guldplader, men ogsaa Evne til at kunne oversætte dem. Han fik derfor gjennenl Smith følgende Aaben-baring i April 18^: „Oliver Eomderyl sandelig siger jeg dig, saavist som Herren lever, hvilken er din Gud og diu Gjenløser, saa vist skal du annamme Kundskab om, hvad du begjærer i Tro med et oprig-tigt Hjerte: troende, at du skal annamme Kundskab om gamle indgraverede Optegnelser sra Oldtiden . . . Tvivl dersor ikke, thi det er Guds Gave ^Urim og Thummim^, og du skal holde deu i dine Hænder og71

gjøre vidunderlige Gjerninger ... Spøg ikke med disse Ting, bed ikke om det, som ikke behøves. Bed at du maa kjende Guds Hemmeligheder, og at du maa annamme Kundskab til at oversætte alle disse hellige og ældgamle Optegnelser, og ester den Tro skal det gives dig ... . Se, det er mig, som har talt dette, og jeg er den samme, som talede med dig sra Begyn-delsen — . . Amen ! ^Pagtens Bog ^te Stykke^. Meget var lovet Oliver Comdery, men da det kom til Alvor kunde han alligevel ikke oversætte Urim og Thummim var krastesløse paa Smiths „sorbedrede ^Egyptisk" trods „Herrens" Eder og Løster.

Oliver Eomdery begyndte at tvivle, og Smith sølte, at alle hans Fremtjdsdrømme holdt paa at ramle sammen. Meu han smøg atter gjennem Vanskeligheden ved en ny „Aabenbaring" i April 18^ til Cotvdery: „Se, jeg siger dig min Søn, at sordi du ikke oversatte ester, hvad du begjæreoe as mig, og begyudte atter at skrive for miu Tjener Jofef Smith, faa vil jeg, at du skal vedblive, indtil du har fuldendt disse Optegnelser, som jeg har anbetroet ham, og se, da har jeg andre Optegnelser, fom jeg vil give dig Kraft til at hjælpe til at overfætte. Vær taalmodig min Søn, thi det er Visdom for mig, og det er ikke fornødent, at du over-fætter for uærværende Tid. Se Arbeidet, fom du er kaldet til, er at skrive sor miu Tjener Joses; og se,5^

det er, sordi du ikke vedblev, som du havde begyndt, da du gjorde Begyndelsen med at oversætte, at jeg har taget denne Gave fra dig. Knur ikke, min Søn, thi det er Visdom for mig, at jeg har handlet faale-des imod dig. Se, du har ikke forstaaet, du troede, at jeg vilde give dig det, naar du ikke ^tænkte videre derpaa end at adspørge mig, men se, jeg siger dig, du maa studere det ud i dit Siud; og da maa du spørge mig, om det er rigtigt, og dersom det el^ rigtigt, vil jeg gjøre, at dit Hjejle brænder i dig^ og derved skal du vide, at det er rigtigtl!^. Men dersom det ikke er rigtigt, da skal du ingeu saadan Følelse have, men din Tanke skal vorde duukel, saaledes, at du skal glemme det, som er rigtigt. Dersor kan du ikke skrive, hvad der er helligt, undtagen det bliver givet dig sra mig. Men dersom du havde vidst dette, kunde du have oversat; dog er det ikke fornødent, at du oversætter nu. Se, det var sornødent, da du be-gyndte, og Tiden er iorbi, og det er ikke soruødeut nu, thi ser du ikke, at jeg har givet min Tjener Joses tilstrækkelig Styrke, hvorved det bliver erstattet, og ingen as eder agter jeg skyldig!" ^Pagtens Bog ^5te Stykke^.

J denne saakaldte Aabenbaring har man ret et Billede paa, hvordan den hellige og uforanderlige Gud kan trækkes

ued i Skarnet af vildførende Lærere. „Aabenbaringen" er simpelthen den groveste Gudsbe-5^

fpottelfe, og ved Sideu deraf den jammerligste Drav^-røre, som kan tænkes. At tænke sig en Gud, som ikke ved, hvad han selv vil, som en Stund siger et, og i en anden det stik modsatte, som tager sin Ed og sit Ord tilbage, og siger at det er Visdom sor ham, som handler saaledes, at enhver Dumsak maa smile as det,. alene dette stiller Mormonismen i Rang med de la-veste Religioner. — Hvad vilde man vel sige om et skrøbeligt Menneske, som handlede saaledes? Og dog^ skulde dette komme sra den alvidende Gud!

Oliver havde gjort alt, hvad Herren havde befalet ham for at faa „^uudskab", thi Herreu sinder ingen Skyld hos ham. Men hvad var der da i Veien med^ „min Søn Oliver"? Jo simpelthen det: han har ikke^ sorstaaet! Han har været ensoldig nok til at tro paæ „Smiths Guldplader med det forbedrede ^Egyptiske", som skulde oversættes ved „Guds Gave og Krast".^ Jntet andet behøvedes end at udstudere det i sil: eget Sind. J dette sidste har vi igrunden Mormon-bogens guddommelige Oprindelse. Den kommer saa^-ledes i Klasse med enhver anden Romanforfatter^ Værker, og Titelbladet paa den første Udgave af Mormons Bog traf det paa en Prik, naar der staar „Josef Smith, Forfatter og Eier".

Det mangler heller ikke paa andre Vidnesbyrd^ som godtgjør paa det kraftigfte, at Mormons Bogs^guddommelige Oprindelse kun er et Bedrag. Dens Ophavsmand, Josef Smith, stemples as mangfoldige Vidner for at være en Bedrager og et umoralsk Menneske, og et Produkt som Mormons Bog passer saa fortrinligt til Manden. Peter Ingersoll, en af Smiths fortroligste Venner, siger: „Smith fortalte mig, at den hele Historie kun var et Eventyr, at han ikke havde nogen saadan Bog og troede heller ikke, at den eksisterede; men — sagde han — da jeg nu har faaet disse Tosser ind paa det, skal jeg fortsætte Legen.“ — Isaac Hale, Smiths Svigerfader, fortæller: „Jeg spurgte Smith om, hvem det først vilde blive tilladt at se Pladebogen, og han svarede, at det vilde blive et lidet Barn.“ — „Smith fortalte mig“, siger Pastor R. Lewis, „at det var blevet ham befalet at vise Pladerne til al Verden. Til en bestemt Tid — henved 18 Maaneder efter, skulde ogsaa han faa dem at se, men da Tiden kom, sagde han, at han var bleven bedragen.“ — Sophie Lewis fortæller: „Jeg hørte Smith sige, at Pladebogen ikke kunde aabnes af andre end hans egen førstefødte, hvilken skulde være et Drengebarn.“ Sophie Lewis var tilfældigvis tilstede ved dettes Fødsel og siger, at „Barnet var dødfødt og meget vanskabt“.

Mormons Bogs egentlige Oprindelse.

Josef Smith satte paa den første Udgaves Titelblad: „Forfatter og Eier“, men kommer vi ihu hans Ungdom og Uvidenhed, da kan vi ikke andet end tro, at han har havt gode Hjælpere og Hjælpekilder til sit Bedrag. Der er Vidner nok, som negter Historien om Guldpladerne. Men just paa den Tid, da Profeten fremkom med sin Oversættelse, var det, at man i Mellemamerika og de store Høie i Missisippidalen fandt Levninger af Bygværker, som tydede paa en stor Befolkning, der for længe siden var forsvunden. Professor Rasinesque beskriver (i Atlant. Journal 1832) nogle Skrifttegn fra Otolum, Mexiko, som var skrevne ovenfra nedad ligesom Kinesisk. — Andre Steder fandt man ogsaa Plader, som var indgraverede med en underlig Skrift. Om nogle offentliggjordes følgende Dokument: „Vi undertegnede, Borgere i Kinderhook, erklærer, at, medens vi den 23de April 1843 var beskjæftigede med at udgrave en stor Høi her i Nærheden, fandt R. Whilly 6 klokkeformede Messingplader, som var bedækkede med en Slags gamle Skrifttegn. Pladerne var meget stærkt anløbne af Rust, og Ringen og Spænderne smuldrede istykker, naar man rørte ved dem.“ Under dette Dokumeut staar 9 Navne. — Kan være, at Josef Smith under sine Skattegraverier

har fundet nogle lignende Plader. Den Afskrift, hvor-med Harris gik til Profesfor Anthon, tyder derpaa, thi Skriften var vistnok lavet af forvrængte græske, ara-biske og hebraiske Skristtegn, men blandet med Ester-ligninger as Halvmaaner, Stjerner og andre Natur-gjenstande; det hele endte med en simpel l^sterligning af den merikanske Dyrekreds. ^ Nogle Stykker saa-danne Plader kunde vel danne en god Kilde for Bedraget.

Angaaende Urim og Thummims „Oprindelse", da asgiver Willard Chase derom en beediget Forklaring til Dommer King i Wayne Co.^ N. J. saalydende : „J gravede han og Jofef Smith en Brønd, og han fandt da en

besynderlig Sten. Jofef Smit^h lagde den i fin Hat og paastod, at han kuude se i Stenen, naar han holdt Hatten for Ansigtet." Den følgende Dag laante Smith Stenen. fom Chafe var noget uvillig til at give fra fig, og kort efter begyndte Smith at fortælle om mange forunderlige Ting, fom han kuude fe i Stenen. J 18^5 laante Smith Stenen under det Paaskud, at han ønskede den af en meget vigtig Gruud, og lovede at bringe den tilbage. Chafe fendte Bud efter den, men Smith negtede at tilbage-levere den. — „Smith fortalte mig, at han havde fundet fin Guldbibel og fagde: om din Sten ikke havde været, saa kunde jeg ikke have modtaget Bogen." —77

Dette Vidnesbyrd bestyrkes as en beediget Forklaring uf Jfaac Hale, Jofess Svigerfader: „Jeg blev først kjendt med Smith i November 18^5. Hau var da i Tjeneste hos uogle Mæud, som mau kaldte Skattegra-vere, og hans Bestilling var at opdage Mineralier og skjulte Skatte ved Hjælp as en Sten, som han lagde i sin Hat og holdt sor sit Ansigt. Paa samme Maade paastod han, at han knude læse og oversætte Pladerne med Stenen i Hatten og Hatten sor Ansigtet, medens Pladerne var gjemte nedenuuder." Hales Vidnesbyrd har særlig Vægt, sordi en Del as Oversættelsen skede i hans Hus, indtil han blev træt as Bedraget og viste Smith Døren.

Naar man vil osre Tid paa at gjennemlæse den yderst kjedelige Mormons Bog, vil man straks blive slaaet af den Mængde Citater fra Bibelen. Der sin-des ikke alene ligelydende Sætninger, men endog hele Kapitler f. Eks. ^ap. ^ af Profeten Esaias, et Ka-pitel af Malakias, ^ af Mathæns, og et Kapitel af Pauli første Brev til Korinthierne. John Hyde i sin ^IIi^tor^ ^ ^Iorm^ui^ siger: „Fra Side ^8, som soregiver at omhandle Begivenheder, der soregaar 600 Aar sør Kristi Fødsel, har jeg talt ikke mindre end Citater as det nye Testamente. Disse bibelske Citater findes indstukne hist og her i Mormons Bog og er anførte ordret og ligelydende med den en-78

gelske ^ong Jakobs Bibeloversættelse, ligesom de har nøiagtig beholdt dennes Feil i Oversættelsen^" — Saa-dant taler for fig selv. Hertil kommer, at man finder Stumper af Shakspeare i Mormons Bog, og denne Forfatter, fom jo aldrig havde seet Lehis Skrivelse, maa da Lehi ^000 Aar tidligere have kjendt! — En Løierlighed, der fremfor alt stikker i Oinene, er den, at Mormons Bog har en ganske simpel Forklaring paa disse Ord: „Sol staa stille i Gibeon, stans o, Maane i Ajalons Dal!" Proseten Helaman siger: „Ester hans Ord gaar Jorden tilbage, og det synes sor os, at Solen staar stille; ja og se dette er saale-des; thi visselig det er Jorden, som bevæger sig og ikke Solen." — ^M. B. Pg. Den ældste, John Hyde, siger herom: „Her overstraales alle Profeter; Ptolemæus gjendrives; Eopernicus og alle hans Op-dagelfer kjendes ^000 Aar før hans Fødsel; Skade, at det ikke blev bekjendtgjør før ^00 Aar efter hans Død!"

Klarere og klarere blir Vidnesbyrdene mod Mor-monismen famt Mormons Bog, efterhvert fom Folk fordyber fig i denne Sekts Historie. Det mormonske Præsteskab stræber vistnok at kaste en guddommelig Glans omkring sin Bibel, Mormons Bog; men saa mange Beviser er sremkomne mod den, at Spørgsmaa-let: „Hvorfra kommer den egentlig?" nu kau løfeslet og uden ringeste Skygge af Tvivl. Det kan godt^ gjøres, at Bogeus Hovedmasse er skrevet as Præsten Salomon Spaulding, Student sra Dartmouth College i l785. Mellem 180^—181^ boede han i Conneaul Ashtabulah Co. Ohio, og da hau var en Ven af historiske og arkæologiske studier, blev han snart i høi Grad interesseret i de mange Oldsuud, som gjor-des i hiu Egn. Jdet han antog den Formening, al

dette Fastland var besolket as en koloni gamle Jsrae-liter, tog han fat paa at fkrive eu historisk Roman om

det Emne. Bogens Stil var en plump Esterligning as den engelske Bibel, og den havde Titelen: „Det fuudne Manuskript". Det blev bragt til et Trykkeri i Pittsburgh med Udsigt til at trykkes og sorblev de^ slere Maaueder. En tvetydig Campbellitpræst luskede paa deu Tid omkring i Trykkeriet. Det er uimodsige-ligt, at Rigdou er den Mand, fom afskrev Spauldings Roman og omdannede deu i deu Form, hvori vi fin^ der deu i Mormons Bog. Hvad der gjør Visheden endnu større er, at Rigdon nogle saa Aar ester kom til Mentor, Ohio, og gjorde Lykke som Prædikant over netop de Lærdomme, der senere kom srem i „Mormous Bog."

At „Mormons Bog" simpelthen er Spauldings Roman i sorandret Form godtgjøres ogsaa sra andre Hold. John Spaulding, hans Hustru, Henry Lake^(Salomon Spauldings Kompagnon), John N. Miller, Aron Wright og Oliver Smith bevidner alle, at de før 1812 hørte Hovedmassen af Mormons Bog oplæst af Salomon Spaulding. Han var paa den Tid beskjæftiget med at skrive en historisk Roman om Amerikas første Beboere, som han vilde have til at være Efterkommere af Jøder fra Palestina. Ofte forelæste han store Dele af sin Bog for Venner og Naboer.

Deres Vidnesbyrd, som findes i Haves History of Mormonism, er et Vidnesbyrd, der ikke kan bestrides, og det godtgjør, at saalangt fra at være en Aabenbaring fra Herren er Mormons Bog snarere en diabolisk literær og religiøs Svindel, der har været et Redskab til at føre Tusinder as Sjæle paa Vildfarelsens Vei.

Mormons Bogs Indhold.

Den begynder saa: „Jeg, Nephi, var avlet af retskafne Forældre, derfor var jeg nogenlunde undervist i al min Faders Lærdom; og jeg har seet megen Kummer i mine Dages Løb; men ikke destomindre har Herren velsignet mig meget i alle mine Dage; ja, jeg har havt stor Kunskab om Guds Godhed og Hemmeligheder, derfor gjør jeg en Beskrivelse over mine Gjerninger i mine Dage, ja, jeg gjør en Beskrivelse i min Faders Sprog, hvilket er Jødernes Lærdom og Ægypternes Sprog osv.“ (Salomon Spauldings Kompagnon), John N. Miller, Aron Wright og Oliver Smith bevidner alle, at de før 1812 hørte Hovedmassen af Mormons Bog oplæst af Salomon Spaulding. Han var paa den Tid beskjæftiget med at skrive en historisk Roman om Amerikas første Beboere, som han vilde have til at være Efterkommere af Jøder fra Palestina. Ofte forelæste han store Dele af sin Bog for Venner og Naboer. Deres Vidnesbyrd, som findes i Haves History of Mormonism, er et Vidnesbyrd, der ikke kan bestrides, og det godtgjør, at saalangt fra at være en Aabenbaring fra Herren er Mormons Bog snarere en diabolisk literær og religiøs Svindel, der har været et Redskab til at føre Tusinder as Sjæle paa Vildfarelsens Vei.

Mormons Bogs Indhold.

Den begynder saa: „Jeg, Nephi, var avlet af retskafne Forældre, derfor var jeg nogenlunde undervist i al min Faders Lærdom; og jeg har seet megen Kummer i mine Dages Løb; men ikke destomindre har Herren velsignet mig meget i alle mine Dage; ja, jeg har havt stor Kunskab om Guds Godhed og Hemmeligheder, derfor gjør jeg en Beskrivelse over mine Gjerninger i mine Dage, ja, jeg gjør en Beskrivelse i min Faders Sprog, hvilket er Jødernes Lærdom og Ægypternes Sprog osv.“81

Vi kan ikke andet end spørge: „Hvad Slags Sprog er det, som er sammensat as ^Egypternes Sprog og Jødernes Lærdom? Naar skrev Jøderne Mose Lov og Profeterne paa ^Egyptisk?" Enhver, som har lidt Kjendskab til Oldtiden, ved, at det hebraiske Sprog er helligt sor Jøderne, og hvordan kunde da Nephi, en Hebræer, som havde levet i Jerusalem alle siue Daae, falde paa at kalde de hadede ^Egypters Tuugemaal „miu Faders Sprog?" Efter 1800 Aars Landflygtighed og Forfølgelfer under vi endnu Loveu i jødifke Syua-goger skreven eller trykt paa Hebraisk. Forresten skrev Jøderne paa ^edekias^s Tid Mosebøgerne paa Perga-ment, Papyrus og lignende Materialier og ikke paa Messingplader.

Efter Mormons Bog var Amerika først besolket ^ts en vis Jareds Familie, som efter Sprogforvirringen i Babel fatte over til den vestlige Halvkugle. Der sor-tælles Læserne, at „Jared og hans Broder ikke tabte Modet". Med deres Tjenere og Ledsagere drog de mod Havet og forblev omtrent 4 Aar ved Kysten. Ved Enden af disfe 4^ Aar kom Herren og ftod og talte med Jared i en Sky. Han befalede, at Jared med Familie skulde sorlade deu østlige Halvkugle og søge Hjem i deu nye Verden. De byggede i den Anled-ning 8 Pramme, hvormed de skulde sætte over Havet. Beskrivelsen lyder saa: „Og Herren sagde: Gaa tilArbeide og byg Pramme. Og det begav sig, at Jared og hans Brødre tog sat og byggede efter Herrens Un-dervisning. Og de var fmaa og lette paa Vandet, lig en Fugl paa Vandet. De var tætte fom en Skaal, og „Toppen" var tæt som en Skaal; og Længden var fom Længden af et Træ; og Døren, naar den var lukket, var tæt som en Skaal. Og det begav ug, at Jareds Broder raabte til Herren og sagde: O, Herre, jeg har udsørt dit Værk, og jeg har bygget Baadene saa, som du har undervist mig. Og se, o Herre, i dem er intet Lys; hvorhen skal vi nyre? Og vi skal ogsaa omkomme, thi i dem kan vi ikke aande! Og Herren sagde til Jareds Broder: Se, du skal gjøre et Hul i Toppen derpaa og ogsaa i Bunden, og uaar du mangler Lust, skal du aabne Hullet og saa Lust" .... Gud havde altsaa glemt at give Besaling om Lys- og Lusthuller!! Samtidig underrettede Herren Jared om, at „almindelige Vin-duer" l!^ vilde knuses as Bølgerne,

hvorpaa Jared „snleltede" ud as en Klippe 16 smaa Stene, og de „var hvide og klare som gjennemsigtigt Glas". Ved at Herren „berørte dem med sine Fingre, gav de Lys ud as sig selv." — J Bibelen sortælles, at Moses saa Gud bagfra, men Jared saa ham ganske anderledes, saa han vidste, at han havde „Kjød og Ben", og endog Navnet fikban at vide, „thi Herren viste sig for ham og fagde: Se, jeg er Jefus Kriftus, jeg er Fadereu og Sønnen!" J disfe smaa Baade pakkede de ind alle Slags Sæd, Biefværme og „Vandsiske" og „Flokke og Hjorder" ^Pg. ligesaa blev Føde medtaget for Mennefker og Dyr for næsten et Aar.

De skaalformede Pramme var uden Seil og Rig, og de blev drevne af en voldsom Storm, fom blæste uafladelig i famme Retning i Dage, heu mod det forjættede Land. J Amerika tiltog Jared og hans Kame-rater i Antal og blev meget fyndefulde; de fkilte fig i Nationer, og der blev Strid mellem dem. Odelæggende Krige opkom, og i et Slag saldt ^ Millioner Mand.

Da Jareds Esterkommere var omtrent udryddede, skede eu auden Udvandring 600 Aar sør Kristus, idet Lehi as Manasse Stamme sorlod Jerusalem i Kong ,^edekias^s Dage. Da Lehi var kommen et Stykke paa Veien, saldt det ham ind, at han slet intet havde med sig as sit Folks hellige Skrister. Han sendte dersor sin Søn Nephi tilbage til Jerusalem sor at stjæle disse sra Laban, hans Slægtning. Nephi udsørte sit trinde med megen Dristighed, thi „tvuugen af Aanden" dræbte han Laban og tog med ikke alene lmns hellige Bøger, men ogfaa hans Tjenere. De van-drede en Tid om i Arabiens Orken og levede af vilde Dyr, men „Herrens Velsignelser var saa store over dem,84

at medens de levede paa raat Ksød, kunde deres Kvin-der give rigelig Die til sine Børn og var stærke som Mænd." Da de var paa Vandring mod bysten ^hvil-ken Kyst det var, er umuligt at angive^ saudt Lehi en Morgen udensor sit Telt en rund Kugle as besyn-derligt Arbeide; den var as sint Messing ! l Jnde i fuglen var to Visere, og den ene viste Veien, hvorhen de skulde gaa i ørkenen. Dette Jnstrument kaldes et andet Sted ^M B. Pg. et Kompas, som vistnok ikke pegede mod Nordpolen, men „hvis de troede, at Gud kunde bevirke, at disse to Visere skulde pege den Vei, de skulde gaa, se, da blev det gjort." Messing og Kompasset hører med til de nyere Opfindelser, men Mormons Bog kjendte baade Navn og Jnstru-ment 600 Aar før Kristus ! !

Da Tiden kom, sik Nephi Besaling til at bygge et Fartøi, og alle indskibede sig deri. De havde Seil og endog Kompas l!^ „Nephis Brødre begyndte paa sine onde Veie ester nogle Dages Forløb, og de gjorde sig lystige, saa at de endog begyndte at danse og synge og tale liderligt." Nephi irettesatte dem, og de bandt ham i 4 Dage, men maatte løse ham igjen, da der opstod en Storm, og Kompasset ikke vilde arbeide. Ester denne Vanskelighed seilede de gjennem det røde Hav, forbi Jndien og Australien over det stille Hav til Vestkysten af Amerika og landede lidt nordenfor85

Landtungen Panama!! Hvilket Tab sor Europa, at denne Jordomseiling kun blev Mormons Bogs Hemme-lighed !

Da de kom til „denne Havets ^Pg. 78^, dyrkede de Jorden og fandt i Skovene baade Koen,

Oksen, æslet og Hesteu osv. Ligefaa fandt de Ele-fanter og andre rare Dyr. Men Videnskabsmænd

stemmer overens om, at der aldrig har været Elesan-ter paa Amerikas Fastland, og at Husdyrene er bleven indsørte as europæiske Nybyggere. Disse Jsraeliter spiste uden videre Svinekjød, begik Mord i Herrens Tjeneste og glemte ganske deres Fædres Maal og Vægt. De tiltog i Antal og blev en stor Nation, men laa bestandig i Krig indbyrdes. Ligesom Jø-derne havde de sine Profeter og Lærere, hvem de ofte forfnlgte. Disses Mission var at sorudsige Kristi Komme, ikke paa Bibelens Maade dunkelt, men med de tydeligste Ord. Paa Pg. ^5 lyder det: „Alle de, som i Sandhed troede paa Jesus Kristus, tog gladelig paa sig Kristi Navn og kaldtes kristne, sordi de troede paa Kristus, som skulde komme." — Altsaa et Aarhundrede sør Kristi Komme! Men dette er ikke underligere, end naar der i Mormons Bog tales om „ Evangeliet" og „Kirker" 600 Aar sør Kristi Fødsel!

Kort sør Frelserens Fødsel var der megen Van-trø; de vilde ikke tro paa Løstet om hans Komme,86

^Pg. Men de blev overbeviste, thi Mormons Bog sortæller, at, „i det Døgn, Jesus blev født, var der ingen Nat i Amerika." Nephi benyttede dette og holdt for-melig nymodens Opvækkelfesmøder, hvori mange blev omvendte. Som en religiøs Romau, i hvilkeu Digtereu famler fammen enhver blodstivnende Historie, tænkeligt og

utænkeligt, lyder Bogen, og altid har den som Op-gave langt at overtræsse Bibelen^ Men Mesterstykket faar han Anledning til at putte ind ved Jefu Død. Mormons Bog Pg. 450 flg. fortæller, at der ved den Anledning var i Amerika ^ Timers Storm faa fryg-telig, at den feiede over hele Fastlandet. 16 store og solkerige Byer blev suldstændig ødelagte ved Storm, Lynild, Jordskjælv eller ved, at Bjergene saldt over dem, og derpaa fulgte ^ Dages Mørke, faa tykt og fugtigt, at „man ikke kunde tænde Jld i det tørreste Træ", og midt under dette viser sig den Herre Jesus paa See-nen. Han talte til dem i to Timer, og derpaa sagde han: „Staa op, kom srem og stik eders Hænder i min Side, at J kan vide, at jeg er Jsraels Gud og den hele Verdens Gud." Tænk nu paa, at ^500 gik en sor en og stak deres Hænder i hans Side!! Dette maatte have medtaget omtrent 11 Timer. — Jesus var hos dem i 40 Dage, sortalte dem om Daaben og Alterens Sakramente og helbredede deres syge. Derpaaforsvandt han, efterat han der havde udvalgt 12 Apostler.

Snart blev der Splid blandt Folket. Krige opkom, og paa Høien Cumorah mødtes Lameniterne og Nephiterne, og der faldt 230 000! Da var det, at Mormon modtog Pladerne af sin Fader og skjulte dem der, og de laa gjemte i 1400 Aar, til Josef Smith ved Engelens Hjælp fandt dem.

Mormonernes Lære.

De fleste Folk, som har hørt om Mormonismen, mener, at dens Begreber om Guddommen ikke er synderligt afvigende fra vore. Mormonismens Talsmænd udenfor Utah er ogsaa meget omhyggelige for at skjule dens besynderlige og frygtelige Læresætninger. Vort Maal er at indstævne denne Sekt for Sandhedens Domstol, men skal dette gjøres saaledes, at Dommen kan fældes, da maa Spørgsmaalet ogsaa blive dette: Hvad lærer Mormonerne?

Mormonernes Forestilling om Guddommen er tagen fra Buddhaismen. Vistnok vil en Mormon udenfor Utah stikke os i Haanden deres saakaldte Troesbekjendelse, og i den finder vi som Artikel 1: „Vi tror paa Gud, den evige Fader, og paa hans Søn, Jesus Kristus og paa den Hellig Aand.“ Dette høres forsvandt han, efterat han der havde udvalgt 12 Apostler.

Snart blev der Splid blandt Folket. Krige opkom, og paa Høien Cumorah mødtes Lameniterne og Nephiterne, og der faldt 230 000! Da var det, at Mormon modtog Pladerne af sin Fader og skjulte dem der, og de laa gjemte i 1400 Aar, til Josef Smith ved Engelens Hjælp fandt dem.

Mormonernes Lære.

De fleste Folk, som har hørt om Mormonismen, mener, at dens Begreber om Guddommen ikke er synderligt afvigende fra vore. Mormonismens Talsmænd udenfor Utah er ogsaa meget omhyggelige for at skjule dens besynderlige og frygtelige Læresætninger. Vort Maal er at indstævne denne Sekt for Sandhedens Domstol, men skal dette gjøres saaledes, at Dommen kan fældes, da maa Spørgsmaalet ogsaa blive dette: Hvad lærer Mormonerne?

Mormonernes Forestilling om Guddommen er tagen fra Buddhaismen. Vistnok vil en Mormon udenfor Utah stikke os i Haanden deres saakaldte Troesbekjendelse, og i den finder vi som Artikel 1: „Vi tror paa Gud, den evige Fader, og paa hans Søn, Jesus Kristus og paa den Hellig Aand.“ Dette høres88

jo greit nok ud, men det er kun for at kaste Folk Blaar i linene; thi Løgnen er saa tyk her, at den kan skjæres med Kniv. J deres Bog — „Nøgle til Theo-logien" — læres : „Et udødeligt Menneske med en fuld-kommen Bygning af Aand, ^jød og Ben og fuldkom-men i sine Egenskaber i den eelestiale himmelske Herligheds Fylde kaldes en Gud. Hver Gud eier alle Organer, Lemmer og Legemsdele, som Manden eier." John Taylor, deres nuværende Præsident, sagde paa et Kvartalsmøde i Ephraim ^i det fydlige Utah^ for et Par Aar uden: „Gud har været et Mennefke, som har skredet srem i Fornust og Magt til sit uuværeude Standpunkt." Han skal ester Mor-monerue

ligne Abraham as Udseende, skjønt han har den Fordel sremsor et almindeligt Menueske, at han kan bevæge sig o p og ned uden at bevæge Benene. Vor Tids „helliges" Syn paa Guddommen er ført ned til den største Simpelhed. Det evige Rums Gud er ester deres Talemaader lig en „trivelig eller Bonde af kraftigt udseende med god Ap-petit, og fom ikke flaar Vrag paa prima gammelt Maltøl". ^uut. ^iu^ Pg. En Ven af mig derude mødte eu Dag en ældre Mormon paa Jernbanen. De kom snart i Samtale om de sorskjel-lige Religioner, samt Gudsbegreberue. Mormouen sagde: „Aa, jeg tror, at Gud er eu gammel Mand, med8^

hvidt Skjæg, stærkt bygget og ærværdig. Jeg tror, at naar jeg skal henslyttes til den celestiale Herlighed, skal jeg møde ham, og jeg vil da trykke hans Haand og sige: IIc^ cl^ clc^ ^ir:^ ^Hvordan lever De, min Herre

Mormonernes Tanker om Gud er saaledes den skjæ-reste Materialisme. De latterliggjør Fremstillingen as Gud som en Aand. Brigham ^oung, der i over ^0 Aar var Proset, Seer vg Aabenbarer for Mormonkirken, lærte faa: „Nu hør det, o, J Jordeus Judbyggere, Jøde og Heduing, hellig og Synder! Da vor Fader Adam steg ned i Edens Have, kom han der med et himmelsk Legeme og bragte Eva, en as sine Husrruer med sig. Han hjalp til at skabe denne Verden. Han er Mikael, Erkeenglen, den gamle af Dage. Han er vor Fader og vor Gud og den enefte Gud, med hvem vi har at gjøre." ^Præk. i Tabern ^ 185^. Der var blot et Skridt videre at tage, og Apostelen Kimbal tog det, da han erklærede, at Brigham selv var Gud for Folket. J Tabernaklet har det ofte lydt fra Lederne: „Brigham ^oung er min Gud; han er god nok for mig, og jeg ønsker ingen anden." Brig-ham pleiede i sine Prækener at latterliggjøre Troen paa en treenig Gud og sluttede saa: „Hvor meget mere sornuftigt er det ikke for et Folk at tro paa en retfkaffen Mand!"^0

Kristus er Guds og Jomsru Marias Askom efter deres legemlige Samkvem lm^ri^l uui^ paa Pale-stinas Sletter, og den sidste blev retmæssig gift efter Forlov elfen ved Engelen Gabriel. Brigham figer: „Han blev ikke undfangen af den Hellig Aand. Jesus, vor ældre Broder, blev avlet i Kjødet ved den samme Person, som var i Edens Have, og som er vor Fader i Himlen" ^altsaa Adam^. De lærer endvidere, at han ester sin Opstandelse havde et Legeme af Kjød og Ben lBlod fkal nemlig ikke de himmelske Legemer have, da det skal udtømmes as Aarerne, der skal fyldes med Aand^. Han er forfkjellig fra Faderen i Alder og Myndighed. Brigham siger i en Tale: „Kristus er den sørste as den menneskelige Familie, og da han antog Legeme, blev det undsanget as hans Fader paa samme Maade som Kains, Abels og alle Menneskers . .

Det maa vække vor Forfærdelse at høre alle disse Gudsbespottelser. Dog Mormontheologien boltrer sig paa Gudsbegrebernes Omraade omkap med de vil-deste hedenske Religioner. Om den Hellig Aand lærer den: „Det reneste og fineste as alle Stosse, og det, som er mindst kjendt eller til og med erkjendt blandt Menneskene, er det Stof, fom kaldes den Hellig Aand eller den hellige guddommelige Væfke. Dette Stof er vidt udbredt i det evige Rums Elementer; denne hellige Aand er uuder den store Elohims Kontrol; den er denstore Drivkrast, gjennem hvilken alle Jntelligentser virker. Den gjennemtrænge Porerne i de allerfasteste Stosfe, gjennemfarer Menneskelegemet i dets inderste Dele, randsager Hjerter og prøver Nyrer. Den bevæ-ger sig i Rummet med utæukelig Hurtighed, langt overtræffende Elektriciteten; deu gennemtrænger Mad, Drikke ofv. J fin grovere Form er den Lyfet, fom straaler sra Solen, Maanen og Stjernene samt andre Stoffe." ^Nøgle til Theol. Pg. ^ slg^.

Mormonerne lærer ogsaa en ældre Tresoldighed, nemlig Elohim, Jehovah og Mikael eller Adam. Adam erklæres sor at være Jesu Kristi Gud, og Jesus Joses Smiths Gud, og Joses Smith denne Slægts Gud.

Kristendommens Sol har spredt Hedenskabets Mørke; den kristne Verden bekjender Troen paa en treenig Gud, Fader, Søn og Hellig Aand, saaledes som vor Bibel lærer os, tre Personer hinanden fuldkommen lige i Væfen og Værdighed. Vi har allerede feet, at der er en Modfætning mellem Mormonlæren og den kristelige Lære som mellem Dag og Nat. Men det er, som blir Afgrundsdybet større, jo mere man trænger ind i denne Lære. J „Nøgle til Theol." Pg. 65 staar der: „Menneskenes store Familie, omsattende uregne-lige Millioner as Verdeners Judvaanere i alle Fremad-skridendets ulige Slags og Grader, bestaar as 5 As-delinger paa Udviklingens Stige : Guder, ^ Engle,^ afdødes Aander, Meuuesker ^i indskrænket For--stande, 5^ usødtes Aander. Foruden disse er der et^ 6te Asdeling, nemlig ufuldkomne Aander eller Djævle. Deres Hovedgud er Elohim, og Mormonerne lærer, at han bor midt i Universet paa Planeten „Kolob",. som dreier sig rundt om sin Akse i et Tusiude Aar,. og

eu Omdreining as Kolob er en Dag for den al-mægtige. De lærer følgende: „Det vil erindres, at det foregaaende Kapitel har bevift, at der er en Fa-milie af Guder eller et Slags Væfener, som har s^-siske Tabernakler as Kjød og Ben i Menneskets Skik-kelse, men dannede saa, at de har et evigt Liv. En^ Generalforsamling eller høieste Raad af Guder med deres Præsident i Spidsen danner den bestemmende eller skabende Magt. Visdom indgiver Guderne at mangfoldiggjøre deres Arter, at lægge Grunden til alle Livets Former for at forøge fig i Antal og for hver at have sin Nydelse paa den Klode, han er pas-set sor." ^Nøgle til Theol. Pg.

Mormonismen løser ogsaa det vanskelige Spørgs^ maal om Englene. Den siger: „Et udødeligt Menne^ ske paa Vei til Fuldkommenhed og Delagtighed i en mindre Grad af Herlighed kaldes en Engel." l^Nøgle til Theol. Pg. Ligesaa lærer de: „Et udødeligt Meuneske iklædt et dødeligt Legeme kaldes et Menneske."^ l^Nøgle til Theol. Pg. Tvertimod hvad virken:^har bekjendt i alle Tider: „Jeg tror, at Gud har skabt mig — at hau har givet mig Legeme og Sjæl, Oine, ^ren og alle Lemmer, Foruuft og alle Sandser . . " siger Mormonerne i „Nøgle til Theol." Pg. 50 : „Da Paradiset ved Synden tabtes, da Mennesket bortdreves sra sin himmelske Faders Ansigt sor at arbeide og dø, ^a Himlen skjultes sor dets Blik og paa saa Und-tagelser nær Mennesket ikke længere ausaaes værdigt til at beholde Kundskaben om sit himmelske Udspring, da skjultes det svundne og tilkommende i Mørke; Menne-sket hverken kjendte sig selv, hvvrsra det kom, eller hvorhen det skulde gaa." Brigham ^oung siger: „Lad mig her sige til alle Jordens Filososer, at naar J vil sige mig, at Adam dannedes as Jordens Støv ligesom en danner Teglsten, da svarer jeg, at det er eu stor Daarskab!" lSkand. Stjerne 5^ Pg. — Fremdeles lærer de om Mennesket : „Da Jorden, deus Mineralier, Dyr, Vækster, dens Paradis var færdigt, nedsteg sra en høiere Verden en Gudesøn med sin udkaarede, og saaledes grundedes her et Ny-bygge, kan hænde fra Solen!!" lNøgle til Theol. Pg. 55^. Brigham ^oung siger lSkand. Stjerne 185^ Pg. 1^: „Oprindelsen til Menneskets Tilværelse her er, at det avledes as Forældre, som sørst hidsørtes sra en anden Planet. Men dette Menneske var et sær-skilt Væsen, som særdedes i de evige Boliger hos sinFader. Denne Aandekrop avledes af den himmelske Fader i hans egen Lignelse og efter Forplantnings-lovene. De fostredes og bragtes til Modenhed i de himmelske Boliger, gik i Kjærlighedens Skole i Fami-liekredsen, omgivne as de allerømmeste Beviser paa Forældreømhed." l^Nøgle til Theol^ Pg. 56^. De havde sin første Prøvetid i Himmelen. J „Nøgle til Theol." Pg. 5^ staar der: „Vi har et Vink om, at as disse Aander saldt en Trediedel, og disse ned-styrtedes og sorvaredes til Dommen. De udgjør, hvad der forud har været beuævnt den 6te Afdeling, og de tillades ikke at forøge fig ved Gistermaal, thi det til-lades oem ei at have Kjødlegemer. Aanderne derimod, font bestod Prøven, sik nedstige til Jorden og sik iklæde sig et Kjødlegeme, og saaledes sinder vi dem nu."

Angaaende dette Fald i Aandeverdenen, da kan Mormonernes saakaldte „Abrahams Bog" oplyse os derom. Denne Bog er ret Bevis sor, hvad en for-virret, af Løgnens Aander befat Hjerne, kan fostre. Der fortælles Pg. at „Herren viste Abraham de Fornustvæseuer, som var organiserede, før Verden var, og iblandt alle disse var der mange ædle og store. Og Gud saa disse Sjæle, at de var gode, og han ftod i deres Midte og sagde: disse vil jeg gjøre til miue Herskere. — Disse Aander havde i deres første Til-stand en stor Samling sor at træffe Foranstaltninger:

med Hensyn til siu jordiske Tilværelse, naar de an-tog Legemer. Jesus, som var den „sørstesødte as Aanderne", blev paa Grund as sin Alder tilladt at aabne Forsamlingen med en Tale. Han foreslog, at Adam, hans Fader, og Eva, hans Moder, skulde stige ned og gjøre, som de gjorde; og at han ogsaa i Tidens Fylde skulde nedstige blandt sine Brødre og Søstre og lære dem de Sandheder, som skulde løste dem og forløse dem fra deres Vildfarelser, frelse dem fra deres Synder og bringe dem tilbage til Faderens Nærhed renfede ved Trængslens Erfaring. — Lucifer ^Morgenens Søn^ var en af Fyrsterne i Adams Aanderace, Adams anden Søn i den Verden. Han var misundelig paa Jesus paa Grund af den Stemning, dennes Plan havde faaet, og han foreslog at srelse Menneskene i deres Synder. Hans Forslag var uhyre tilfredsstillende sor omtrent en Trediedel as Aanderne, og de begyndte at modarbeide Jesu Plan. Tilsidst opstod en Kamp ; men under denne Kamp var der en Del Aander, som helst vilde staa udensor som Tilskuere. Kampeu endte der-med, at Lucifer fik Bank, og med „en Trediedel af Himmelens Hær" blev han fordrevet og maatte opflaa sit Paulun paa det Sted, som siden har været bekjendt som Helvede. — Dette Fald var ester Mormonprosetens Mening Aarsag i Raceforfkjellen blandt Menneskene. — De Aander, som

kjælnpede paa Jesu Side, fik hviden^6

Legemer; de ikke kjæmpende sik sorte, og disse kaldes Negre. De kan nok tilhøre Mormonkirken, men saar aldrig Præstedømmet i Kirken." — Ester det „Celestiale

ægteskab" lPg. 106^ „sorspildte Djævelen og hans Engle sin Rettighed til at ^indtræde i en anden

Prøvetid og tabte Fordelen af at gifte fig og sorøge sin Slægt. Disse Erkesorsørere kjender meget vel, hvilken Velsignelse de tabte, og som de ser Menneskene eier, nemlig den Velsignelse at have Hustru og Børn."

Naar saa Mennesket indtræder i den anden Prøvetid, er det aldeles ubevidst om sin tidligere Tilværelse.

J den anden Prøvetid indtraadte Syndefaldet paa Jorden, og i Mormons Bog, ^den Nephi ^8, læres, at Adam faldt, forat Mennesket skulde blive til, og sorat det kunde faa Glæde. J Tabernaklet hørte jeg selv en af deres „Biskoper" udbryde: „Jorden vilde have været et ^de, de sørste Mennesker vilde have gaaet der uden Børn, og Millioner af Aander i de himmelske Riger vilde have svævet omkring uden at kuuue faa iklæde fig et Kjødlegeme, hvis ikke Syudefaldet havde fuudet Sted." Altfaa stik imod Bibeleus Lære siges her, at Syudesaldet indtraadte til Menneskenes bedste!! — ja Synden muliggjør Guders og Menneskers Tilværelse ! Saa langt gaar altsaa denne skrækkelige Sekt, at den regner „Syn-den, der er Folkenes Forbandelse", som den størsteVelsignelse, som den der er Ophavet til Gud selv!! Kau Galskabeu blive større? Og dog der aabnes Sy-ner sor os i dette Asgrundsdyb us Løgn, som endnu mere skal sorfærde os.

Mormonerne lærer, at Menneskene ved Faldet sorfpildte sine Legemer og tabte dem Kroppen og Aanden blev for altid adskilte, og dette er den første Død. ^ I^i^ur^ Bind I. Pg. ^88^. Som Følge heraf negter de Arvefynden, idet de lærer, at den „har sin Oprindelfe fra det store Frasaldets Tid og har sorplantet sig fra Slægt til Slægt indtil vore Dage. Den er Grnnden til Barnebeftænkelfen eller den faakaldte Daab. Den er Grunden til, at Sekterne for-fægter, at „i Mennesket bor intet godt", og paa denne Paastand, saavelsom paa den Lære: Tro blot, saa blir du salig! hviler alle de salske, grundløse, usornuf-tige Slutninger, hvormed Kristendommens Bekjendere lader sig nøie angaaende Salighedssagen ! ^Skand. Stjerne Pg. Denne syndige Brug er opkommet fra Djævelen for at forblinde Menuefkebørneue og iud-bilde dem, at Baruedaabeu er nok." ^Skand. Stj. 1854. Pg. Altsaa erklæres ligesrem Arvesynden, hvorom Apostelen Paulus og Guds Ord lærer, sor en Løgn. J ^I^riu^ ^ ^c^u^nt^ Pg. ^8 læres: „Hver Menneskeaand var uskyldig i Begyndelsen, og da Gud havde gjenløst Mennesket sra Faldet, blev det somnyfødt atter uskyldigt for Gud.“ Mormonerne siger, at Barnet er uskyldigt til det 8de Aar. Herren gav efter Syndefaldet Menneskene en anden Lov tillempet efter deres Evne og sagde til dem: „Du maa ikke gjøre ondt!“ Et andet Sted læres, at den eneste Vei til Opstandelse og til de høie Grader af Udødelighed bestaar i at nedstige til Jorden og underkaste sig Sorg, Nød og Død. (Nøgle til Theolog. Pg. 162).

Mormonernes „Saliggjørelsesens Orden“.

Man skulde vel allermindst tro, at Mormonkirken havde Brug sor en Saliggjørelsens Orden, og dog opstiller den virkelig en saadan, skjønt det ved nærmere Betragtning viser sig, at den kun staar der for et Syns Skyld, eller hvad der er rettere, den skal tjene som Lokkemad for at fange de lettroende. Syndsbegrebet er naturligvis meget tøieligt i en Religion, som hylder Flerkoneriet og lignende Sager, men man kunde ikke godt lade det være udenfor Systemet ialfald i Navnet. Der læres et Syndefald og følgelig en Syndens Indtrædelse i Verden, samt Synder i ens eget Liv. Hvordan man kan befries fra sine Synder, derom taler „Journ. of Disc.“ Pg. 288—89: „Gjenløsningen fra ens egne Synder sker ved Gjerninger fra Synderens Side. Jesus Kristus har ved sin Død fyldestgjort for nyfødt atter uskyldigt for Gud.“ Mormonerne siger, at Barnet er uskyldigt til det 8de Aar. Herren gav efter Syndefaldet Menneskene en anden Lov tillempet efter deres Evne og sagde til dem: „Du maa ikke gjøre ondt!“ Et andet Sted læres, at den eneste Vei til Opstandelse og til de høie Grader af Udødelighed bestaar i at nedstige til Jorden og underkaste sig Sorg, Nød og Død. (Nøgle til Theolog. Pg. 162).

Mormonernes „Saliggjørelsesens Orden“.

Man skulde vel allermindst tro, at Mormonkirken havde Brug sor en Saliggjørelsens Orden, og dog opstiller den virkelig en saadan, skjønt det ved nærmere Betragtning viser sig, at den kun staar der for et Syns Skyld, eller hvad der er rettere, den skal tjene som Lokkemad for at fange de lettroende. Syndsbegrebet er naturligvis meget tøieligt i en Religion, som hylder Flerkoneriet og lignende Sager, men man kunde ikke godt lade det være udenfor Systemet ialfald i Navnet. Der læres et Syndefald og følgelig en Syndens Indtrædelse i Verden, samt Synder i ens eget Liv. Hvordan man kan befries fra sine Synder, derom taler „Journ. of Disc.“ Pg. 288—89: „Gjenløsningen fra ens egne Synder sker ved Gjerninger fra Synderens Side. Jesus Kristus har ved sin Død fyldestgjort forStraffen paa det Vilkaar, at du tror paa ham, om-vender dig fra Synderne, døbes til deres Forladelfe og modtager den Hellig Aands ^Væskens^ Gave ved Hænders Paalægning samt sortsætter ydmygt, stille og bedeude, til du uedstiger i Graveu." Her maa eu op-lyst kristen kjeude sig aldeles sremmed; thi i Guds Ord staar der: „Omvender Eder og tror Evangelium!" Men Mormouerue kræver først Tro og saa Omven-delse, og altsammen som Gjerninger. Mormonernes Tro er blandt andet bare : „et seilsrit Begreb om Guds Karakter, Fuldkommeuheder og Egenskaber", og vi har seet, hvilket Begreb de har om Guddommen. Om Omvendelsen, som de sætter i Kundskab om Synden, Anger og Bekjendelse samt Løstet om aldrig at synde mere ^se Skaud. Stj. 185^1 Pg. 181^, lærer de, at „den skjænker ikke Forladelsen for Synden; den blot bereder Hjertet til ^et at adlyde en stor og hellig Judstistelse ^Ordinance^, som Gud indstiftede just til Syndernes Forladelse; vi mener Daaben." For ret at kunne fatte Daabeus Betydning siger Mormonerne, at „man maa kjende den videnskabelige Forklaring as den naturlige Fødsel, som i sig indbesatter tre Principer ^riu^l^ nemlig Aanden, Vandet og Blodet. Foster-dannelsen i Moders Liv paabegyudes og underholdes gjennem Blodet og Aanden, hvorpaa Fosteret flyder i Vand indtil Fødselsstunden. Mennesket sremsødes alt-100

saa bogstavelig som eu Vaudæt, det er, han føres ud af dette Element ind i et andet kaldet Luften, som da blir nødvendigt for hans Tilværelfe. At fødes paany bestaar altsaa i at nedsænkes igjen i samme Element, holde Aandedrættet i Vandets Moderliv og fremkomme ud af dette Element i Lufteu og igjen aande for første Gang i den nye Skabelse." Nøgle til Theol. Pg.

Her maa vi atter mindes de alvorlige Ord i vor Børnelærdom angaaende Daaben: „Vand kan vistnok ikke udrette det ^nemlig Besrielse sra Synd, Død og Djævels men Guds Ord, som er forenet med Vandet og Troen, fom forlader fig fast paa det Ord, som er lagt til Vandet ....", thi Mormonerne lægger i Virkeligheden den rensende Krast i selve Vandet, naar det lyder i Skand. Stj. 1860 Pg. ^15: „Jeg formo-der, at Herren har fagt, at det gjør det, og videre an-gaar det ikke mig. Daaben har været indfat til Syn-dernes Forladelfe, derfor døber jeg mig for at borttage mine Synder. Om der er noget strafværdigt heri, faa salder det paa dens Jndstifter og ei paa mig". J ^ou^u. ol^i^ Bind ^ Pg. 4 hedder det vistnok: „Om Synderen vil omvende sig sra Synden og gaa ned i Daabens Vand og der begraves i Lighed med Ned-læggelsen i Jorden, og atter srigjøres fra Vandet i Lighed med at fødes — om han med oprigtigt Hjerte gjør dette, fkal hans Synder aftvættes"; men dette er10l

intet andet end en Slags grov Overtro paa, at Van-det udretter det.

Følgen as denne Overtro kommer tilsyne i den skjændige Lære^at det ikke er nok at være døbt blot^n Gang, saaledes som den kristelige Lære har havt det sra sørste Tid. Uden at bryde sig det ringeste om, at den Hellig Aand bespottes derved, døbes de, som slytter til „„^ion" ved Ankomsten did, samt de, som skal er-holde sine Begavelser ^nclc^m^ut^, og desuden naar nogen er salden i Synd, maa han døbes om igjen. Saaledes lyder det i ^^llrll.ok^e.^ Bind^ Pg. 8,^: „Jeg vil igjen henvise til de Brødre og Søstre, som uylig er komne over Sletterne. Mit Raad til dem idag er, som det ved soregaaende Tilsælder har været til alle, der er komne ind i disse Dale: Gaar og blir døbte til Syndernes Forladelse og omvender eder sra alle eders Asveie. Spørger nogen, hvorsor J skal døbes, da J ikke har begaaet nogen Synd, saa svarer jeg: det er nødvendigt for at opfylde al Ret-færdighed. Jeg har hørt nogle af eder bande og sværge; jeg skulde lade mig døbe syv Gange, om jeg var i eders Sted. Jeg skulde ei ophøre at hænge efter en og anden fnil ældste for at faa ham til at døbe mig Gang paa Gang, til jeg

kunde anse mine Synder sorladne." Da Daaben efter dette næften erden eneste Maade, hvorpaa Synderne forlades, saa fører dette til, at der ogsaa er en

Daab for de døde.

Denne forfærdelige Lære grundes paa 1 Kor. 15, 29. Den kristelige Kirkes Lærere har overveiende erklæret sig for den Fortolkning, at Korinthiermenigheden forrettede Daaben over Gravene, hvorved de kanske tænkte, at Andagten blev større. Men af dette Sted har Mormonerne lavet sig en umaadelig bred Port, hvorigjennem de kan ved Daaben kjøre de døde lige ind i Herligheden. I „Pagtens Bog" 103die Styk. § 10 lyder det: „Bygger mit Navn et Hus for den allerhøieste at bo derudi, thi paa den hele Jord findes ei en Døbefont, hvor I kunne døbes for dem, som er døde." Og i „Nøgle til Theol." Pg. 122 staar der: „Der er Katholiker og Protestanter af alle Sekter, som trænger til at undervises og komme til Kundskab om det uforanderlige Evangelium i dets Fylde, saa at de kan dømmes, som om de havde faaet det at høre i Livet. Der er Jøder og Muhamedaner, Fritænkere o. s. v., som ei har troet paa Kristus, medens de var i Kjødet. Der er alle Slags hedenske Aander. Her er der et stort Felt for Præstedømmet. Gjennem Daab og Ægteskabsbesegling for de døde aabnes den eneste Maade, hvorpaa Synderne forlades, saa fører dette til, at der ogsaa er en

Daab for de døde.

Denne forfærdelige Lære grundes paa 1 Kor. 15, 29. Den kristelige Kirkes Lærere har overveiende erklæret sig for den Fortolkning, at Korinthiermenigheden forrettede Daaben over Gravene, hvorved de kanske tænkte, at Andagten blev større. Men af dette Sted har Mormonerne lavet sig en umaadelig bred Port, hvorigjennem de kan ved Daaben kjøre de døde lige ind i Herligheden. I „Pagtens Bog" 103die Styk. § 10 lyder det: „Bygger mit Navn et Hus for den allerhøieste at bo derudi, thi paa den hele Jord findes ei en Døbefont, hvor I kunne døbes for dem, som er døde." Og i „Nøgle til Theol." Pg. 122 staar der: „Der er Katholiker og Protestanter af alle Sekter, som trænger til at undervises og komme til Kundskab om det uforanderlige Evangelium i dets Fylde, saa at de kan dømmes, som om de havde faaet det at høre i Livet. Der er Jøder og Muhamedaner, Fritænkere o. s. v., som ei har troet paa Kristus, medens de var i Kjødet. Der er alle Slags hedenske Aander. Her er der et stort Felt for Præstedømmet. Gjennem Daab og Ægteskabsbesegling for de døde aabnesDørene til Aandeverdenen dystre Huler, og disse bestraa-les af Haabets opfriskende Lys. De, som har Præste-dømmet, eier den Salighed, at de heri saar tjene nne Kamerater, de andre Aander." Som rimeligt er, om-sattes denne Lære af Mormonerne med færlig Forkjærlig-hed, thi paa denne Maade kan de frelfe sine For-fædre fra evig Straf og bringe deres Sjæle indenfor ,^ions Omraade. Og dog her vifes netop klart, hvor ftor Forblindelfen maa være^hos^disse arme Mennesker!

„Et Medlem af Mormonkirken i Utah bestemte sig til sorrige Vinter at lade sig døbe sor sem as sine døde Venner. Da Veiret var koldt, kviede han sig sor selv at dyppes ned i det iskolde Vand sem Gange. Han averterede dersor ester en Mand, som vilde tage For-retningen paa sig sor ^ Dollars pr. Stykke, og Daaben blev nu udsørt paa den Maade." ^II^tncl I^oo^ ^lorn^ „En rig Mormon, som i Sommeren 1884^ besøgte Boston, sysselsatte en Dame med at esterspore hans Slægtregister; paa denne Maade srk han Knndskab om ^00 as sine „hedenske" Forsædre, sor hvilke saa Daa-ben blev udsørt og de slupne ind i Herligheden." ^^ I^i^t ou ^rln.^. En Frasalden, som holdt et Foredrag om Daab for de døde, fortalte følgende: „En gammel Mormon, som boede i det sydlige Utah, gjorde sor en Tid siden en Pilgrimsreise til George-tomn, hvor de „hellige" havde Konserents, sor at srelsenæsten 100 as sine afdøde Slægtninge ved at døbes for dem. Han gjorde Reisen i en Oksekjærre med sine to Sønner. Daaben skede ved Neddyppelse i en Flod, og den gamle Mand blev „dyppet" saa mange Gange, som han kuude udholde det, idet hvert „Dyp" bevirkede en af hans Forfædres Indtrædelse i Herligheden. Da den gamle ikke aarkede mere, afløste hans to Sønner ham." Denne Daab kan ogsaa udstrækkes udensor Slægtskabets Grænser og gives til Historiens Helte og Heltinder. Saaledes har Mormoner forbarmet sig over Washington, og han skal nu være

lykkelig sammen med Brigham og Josef og de andre sidste Dages hellige. Det er os fortalt derude, at Luther og Gustav Adolf skal være frelste paa deune Maade, idet nogle af de mormonske Skandinaver vistnok har forbarmet sig over dem!!

Polygamiet.

Som al Verden ved, er Polygamiet eller Flerkoneriet en af Mormonkirkens Yndlingslærdomme. Denne Lære er saaledes indvævet i hele Systemet, at den danner Hovedhjørnestenen i Kirken. Forbyd dens praktiske Udførelse, om det var muligt, og Mormonismen røves for alt, hvad der kan nære den. Men i denne Læresætning har vi ogsaa Grunddraget i næsten 100 as sine afdøde Slægtninge ved at døbes for dem. Han gjorde Reisen i en Oksekjærre med sine to Sønner. Daaben skede ved Neddyppelse i en Flod, og den gamle Mand blev „dyppet“ saa mange Gange, som han kuude udholde det, idet hvert „Dyp“ bevirkede en af hans Forfædres Indtrædelse i Herligheden. Da den gamle ikke aarkede mere, afløste hans to Sønner ham.“ Denne Daab kan ogsaa udstrækkes udensor Slægtskabets Grænser og gives til Historiens Helte og Heltinder. Saaledes har Mormoner forbarmet sig over Washington, og han skal nu være lykkelig sammen med Brigham og Josef og de andre sidste Dages hellige. Det er os fortalt derude, at Luther og Gustav Adolf skal være frelste paa deune Maade, idet nogle af de mormonske Skandinaver vistnok har forbarmet sig over dem!!

Polygamiet.

Som al Verden ved, er Polygamiet eller Flerkoneriet en af Mormonkirkens Yndlingslærdomme. Denne Lære er saaledes indvævet i hele Systemet, at den danner Hovedhjørnestenen i Kirken. Forbyd dens praktiske Udførelse, om det var muligt, og Mormonismen røves for alt, hvad der kan nære den. Men i denne Læresætning har vi ogsaa Grunddraget iMormonismen, det som stiller den i Linje med Muhamedau^ ismen, Sanseligheden. Hvordan kan denne Lære sor-svares? Hvordan kan Kvindens Lykke saa grusomt trampes under Fødder? Mormons Bog kjæmper paa det skarpeste mod den, og dog der skulde blot en „Aabenbaring" til sor at slaa Følgeslutningerne af Læren og Ledernes lønlige Praksis fast og sor at kunne omdanne mangfoldige Hjem i disfe Territorier til private Prostitutionshuse med Jndfkriften. „Helli-get Herren!"

Allerede under Opholdet i Nauvoo havde der jo været Rygte om „aaudelige Hustruer", om Flerkoneri, „Affinitet" o. f. v., men den Gang blev dette paa det skarpeste imødegaaet. J „Pagtens Bog" staar der. „Efterfom denne Kirke er bleven beskyldt for at bedrive Skjørlevnet og Flerkoneri, faa erklærer vi herved, at efter vor Tro skal en Mand have en Hustru og en Kvinde have en Mand." Paa samme Tid vidste man bevisligt, at Josef Smith havde levende Børn med flere Koner. Parley P. Pratt, den meft anfeede Apo-stel gjendrev samme Beskyldning i en Tale, som han holdt paa en af Mormonkirkens almindelige Konfe-rentfer i Manchester, England, i disse Ord : „En saa-dan Lære er hverken kjendt, troet eller udøvet af de sidste Dages hellige. Flerkoneri er kun et andet Navn sor Hor og ligesaa ^fjernt fra denne Kirkes virkelig^106

Princip, som Satan er fra Gud. lSe ^lill^uui^l 6te Bind, Pg. John Taylor, Kirkens nu-værende Præfident, imødegik famme Befkyldniug, me-dens han i 1850 virkede for Missionen i Boulogue i Frankrige. Han blev der af en anden geistlig opsord-ret til Diskussion, og uuder deune erklærede han, at Flerkoneriet er en Løgn paa Mormonkirken, en skjæn-dig Synd o. s. v., og det paa samme Tid som han havde fire „Hustruer" boende i Utah samt vilde have fat paa en femte fra ^en Jerfey. lSe ^drnu^i^nl.

Hvad der i aarevis havde fneget fig omkring i al Lønlighed blandt Kirkens Mænd, gav Brigham Ossentlighedens og „Hellighedens" Præg, idet han ved et politisk-religiøst Møde i Saltsøstaden den ^de Aug. 185^ sorkyndte den nye Lære, og soregav, at han havde i sit Gjemme en „Aabenbaring", som Joses Smith havde saaet den 1te Juli 184^. Denne Aaben-baring bestaar af ^5 Paragrafer. Den begynder med: „Sandelig, saa siger Herren" ... og den ender med: „Se, jeg er Alsa og Omegas Amen." Proseten skulde have saaet den, idet han om Morgenen gik ind

paa sit Kontor og lukkede Døren. Den ældste, William Clayton, skrev Aabenbaringen, medens Josef dikterede den til ham. Aabenbaringens Jndhold er, fom man kan vente det, fuldt af de gyfeligfte Gudsbefpottelfer.107

J dens ^ ^0 hedder det: „Lad min Tjenerinde, Emma Smith ^Josefs Hustru^, modtage alle dem, som er givne til min Tjener Joses, hvilke er dydige og rene Jom-sruer sor mig!!" Josess ældre Broder, Hyrum, troede sø^rst, at hans Prosetbroder havde været ledet af sine slette Lidenskaber, og han modsatte sig baade ossentlig og privat hans Polygami. Fru Smith var sorbitret og gjorde Josess Liv uhyggeligt. Gunnison fortæller i sin Bog Pg. 7^, at „Profetens Huftru stred mod, og erklærede, at huu vilde sorlade Maudeu og tage eu auden, om han sortsatte." Smith var endog sor-beredt paa et saadant Skridt, men beleilig kom „Herren" ham tilhjælp, og deu berygtede Aabenbaring om Polygami indeholder følgende meget betydningsfulde Trudfel: „Jeg befaler miu Tjenerinde Emma at blive hos og holde fig til min Tjener Josef og ingen andens Men vil hun ikke adlyde denne Befaling, da fkal huu blive ødelagt, siger Herreu; thi jeg er Herren, diu Gud, og vil ødelægge hende, om huu ikke holder miu Lov." — ^Aabeub. om Polyg. ^ Hvilken Betydning Flerkonerilæren har for Mor-monerne, vifer en Præken, fom Orfon Pratt holdt i 185^. Han siger der: „De sidste Dages hellige har antaget Læren om en Flerhed af Koner font en Del af sin religiøse Tro. Den er indordnet som en Del108

af vor Religion og nødvendig for vor Ophøielfe til Herrens Herligheds Fylde i den evige Verden."

Siden „Aabenbarelfen" om Flerkoneriet blev truk-ket srem as Brigham og virkeliggjort i Livet, har der været præket Tusiuder af Prækener om dens guddom^ melige Opriudelfe, tykke Skrifter er blevne skrevne om den, og Mormontheologen, Orson Pratt, har sorsøgt at bevise videnskabelig dens Sandhed. Hau lader den uemlig følge fom et nødvendigt Refultat af deres Tro paa eu celestial himmelsk Verden og Sjælens Forud-tilværelse. „Aanden" siger han, „som bor i enhver Mond og Kvinde, er, vover jeg at sige, mere end 5 000^ Aar gammel. Herren har forordnet, at disfe Aander skulde komme herned og tage Boliger ved en vis Lov og gjennem en vis Kanal, og denne Lov er ægteskabets

Lov. Herren forordnede ægteskab paa denne Klode mellem Adam og Eva som evigt i dets Natur, dersom

tror vi paa ægteskab sor Evighed. Blandt disse Aan^-der er der mange ædle, som er bevarede til Tidens

Fylde sor at fremftaa paa Jorden gjennem ædle For-ældre, og blandt de hellige er det bedste Sted sor disse Aander til at faa sine Legemer. Dette er Grunden til, at Herren sender dem til Brødre og Søstre ; Herren har ikke holdt dem i Himmelen i 5 a 6000 Aar sor at sende dem til Hottentotter eller Negre, men til Guds hellige, som samles i ,^ion. Er det da ikke rimelig^**Mormonapostel Orson Pratt.**10^

at Herren skulde sige til sine tro og udvalgte Tjenere: „Tag eder flere Hustruer, sorat slere as disse ædle Aander kan komme til Verden gjennem disse mine tro og ud-valgte Tjenere." „Disse Hustruer skal besegles til de hellige sor Tid og Evighed kun ved Præstedømmet. Hvis Mændene sorsømmer denne Besegling, vil de blive fordømte i Evighed; hvis de frelfes, vil de nok blive Guder, meu vil ikke faa herske paa Throner. Hvis de ikke befegles til sine Hustruer, vil de ikke have nogen Ret til hverandre i den evige Verden, men skal skilles ad og blive Tjenere sor andre."

Mormonerne lærer saaledes, at de hellige skal ester Døden blive Guder, og deune Læresats skal drive dem til at opreise sig et talrigt Askom her og i den kommende Verden, altsaa Gudesønner, eller „Guder, som skal herske paa Throner." Brigham ^oung sagde i en Prækeu holdt i 1856: „Hvis min Hustru havde sødt mig alle de Børn, som hun kunde søde, vilde den himmelske Lov lære mig at tage unge Kvinder, som^vilde søde Børn." Apostelen Heber Kimball sagde: „Hvorlænge antager J, at det vil være, sør mit As-kom vokser til over en Million? 100 Aar vil ikke være sorløbne, sør jeg vil være en Million. Broder Brigham og jeg holder paa at blive lig Abraham, Jsak og Jakob. Vi har taget et herligt Løb og aagret med vort Liv og vor Krast, og vi skal arve de Vel-110

signelser, fom er lovet de troende!" Her fer vi Be-fpottelfer saa faftige fom muligt; meu hvilken Sjæle-føde er det ikke paa samme Tid for Tusiuder i Taber-naklet!! J Flerkoneriet fremtræder ret klart Brighams umættelige Magtbegjær og Mormouernes kjæmpemæsfige Planer til at erobre Jorden. Brighams Tanke var: „Der er Magt i Tallet!" Mormonaskommet skulde op-sylde Jorden! Apostelen Orson Hyde sagde: „Fler-koueriet er den Magt,

som skal omordne hele Verden, og det skal bringe de Forenede Stater til at skjælve fra Hoved til Fodfaale." Brigham fagde i eu Tale i 1856: „Hvis vi indfører Flerkoneriet, da har ikke de Forenede Staters Præsideut noget at bestille dermed, og Regjeringen behøver ei at blande sig deri. Jeg siger, saasandt Herren lever, vi skal blive en herskende Stat i Unionen, eller en uafhængig Nation for os felv. Og lad dem drive os fra dette Sted, om de kan. Hvis de skal blive fri for Flerkoneri, faa maa de fpendere tre Hundrede Millioner Dollars paa et Fængsel og fpænde Taget derpaa fra Klippebjergene til Sierra Nevadas Toppe. Flerkoneriet er en Skræk for den foregivne republikaufke Regjering. Hvorfor? Fordi dette Værk er bestemt til at omsorme hele Ver-den og bringe alle uuder sig^ Mormonerne lærer, at Flerkoneriet sinder Sted i Evigheden. Saaledes hedder det: „Den Almægtiges111

Aabenbaring fra Gud til Meunesket, fom indehar Præ-ftedømmet og er oplyst as den Hellig Aand, og som Gud vil gjøre til en Hersker i sit evige Rige, er, at han maa have flere Hustruer, sor at hau, naar han gaar til en anden Klode, kan endnu sortsætte at sormere sine Arter, saa der ei skal blive Ende paa hans Rige." Naar man indvender herimod, at Frelseren siger: „J Himlen skal der ikke gives tilægte eller tages tilægte . . .",

da svarer de: „Derfor gjør vi det her". ægteskabet maa udsøres i det saakaldte ^n^^m^t^lton^ eller

Begavelfeshus. Et kristeligt ægteskab anfees ikke for gyldigt af Mormonerne. ^Om den saa asskyelige Eere-

moni i Begavelseshuset skal der senere udsørlig tales^.

Fremdeles læres om ægteskabet, at hvis en Mand har tabt sin Hustru ved Døden, sør han ved „Bega^

velsen i Templet" kunde saa sikre sig hende sor Evig-heden, saa er det den anden Hustrues Pligt først at blive befeglet til Manden til bedste for den afdødes Navn for Evigheden, og for det andet at blive gift for Tid og Evighed selv med den samme Mand. Saaledes skal begge blive hans i den kommende Ver-

den. Meu hvis en Kvinde sør ægteskabet for Evig-heden mister sin Maud ved Døden og ægter en anden,

da er det den anden Mands Pligt at giste sig med hende sor Evigheden ikke for fig selv, men i hendes asdøde Mands Navn, medens den anden Mand kun kan blive gift132^

med hende sor Tiden. Og han maa aflevere hendes Børn til den asdøde paa den sørste Opstandelses Mor-gen!! — Blodskam er den nødvendige Følge af denne djævelske Lære om Flerkoneri. ægteskab mellem Brødre og Søstre blir tilraadet, og det hænder, at „en Mand er gift med Moder, Datter ja Datterdatter paa en Gang!!" ^II^ucl ou ^Ioruu^tu.^.

Brigham youngs Planer med Hensyn til Mormon-riget var mere svimlende end en Alexanders og Napoleons. ^Bygger op Riget!" det var Raabet. For ret krastigt ^t oprette dette store Rige, indsørte Brigham ester Joses Smiths Død blandt Mormonerne den saakaldte Adoptionslov, som, hvad Snuhed angaar, kræver sin Lige. Denne Lov lærte, at „Joses Smith sør Verdens Skabelse var udpeget og bestemt til at være deu sidste Pagts Hoved og Hersker. Adam, Noah, Abraham, Moses, Elias og Jesus havde hver siu Plads i Verdeushistorieu som store Mænd, til hvem særlige Opgaver var overdraget; men „Tidens Fyldes Pagt" var givet Joses, og han skulde bringe i Samklang alle Tiders Proseters og Apostlers Arbeider, hvilket skulde være det kroueude Værk i Himlene oventil og paa Jorden nedentil." Dette Ord: „Jugeu kommer til Faderen udeu ved mig" ^Johs. 1^1, 6^ blev as de l^e Apostler anvendt paa Josef Smith, og senere paa Brig-ham young, og om hau skulde have Tusinde Ester-11^

følgere, vilde det betragtes lige anvendeligt paa dem ulle. Om Brighams Forhold til Folket sagde hans anden Raadgiver, Grant: „Han holder Livets og Frelsens Nøgler paa Jorden; du kau stræbe, saa meget du vil, meu ingen vil nogensinde gaa gjennem den snævre Port ind i Guds Rige, udeu de, som gaar gjeuuem ved denne Mand og hans Brødre; thi de vil være de Personer, hvis Besigtelse J maa passere."

^^ Dec. l856^. Heber, hans sørste Raad-giver, var endnu krastigere i siu Udtalelse: „Jeg har oste sagt, at vor Leders og Prosets Ord er Guds Ord til sit Folk. Vi kan ikke se Gud, ei tale med ham, meu hau har givet os en Mand, som vi kan tale med og derved kjende hans Vilje ligesaa godt, som han selv var nærværende. Jeg er ikke mere bange sor at vove min Frelse i denne Mands Hænder, end jeg er ræd for at kaste mig i den Almægtiges Hænder. Han vil lede mig ret, om jeg gjør, som han siger, i enhver Hen-seende." ^^ Oct. 56^. Allerede i Nauvoo

blev der lært, at „Riget var givet til Josefa og det var nødvendigt til Frelfe, at alle de hellige skulde be-segles den ene til den anden og tilslut til ham". Brig-ham lærte, at det var de helliges Forret at adopteres ind i de tolv Mormonapostlers Familier, og disse skulde alle igjen besegles til Josef og Josef Smith til

114

Kristus. Dette var den korteste Vei til at naa eu suld Salighed.

Hvordau sorsvarer uu Mormonerne Polygamiet? Deres „Mormons Bog" og „Pagtens Bog" kjæmper mod det; Bibelen har allerede paa dens første Blade sat fom Lov Monogamiet l^Enkoneægtefkabet^ dermed, at Herren fkabte blot eu Kvinde, Eva, og gav hende til Adam. Altfaa han gav ham ikke mange Hustruer, men ^n Hustru. J dette har vi den guddommelige Lov sastnaglet, og naar vi sinder, at en og anden af Folket famt Hedningerne omkring henfaldt til Flerkoneri, da var det en Overtrædelfe af denne Lov, fom ogsaa Herren straffede og maa straffe. Aldrig kan vi komme forbi Steder fom disse: „Mand og Kvinde skabte han dem"; 1ste Moseb. 5, — „Og en Kvinde tilligemed hen-des Søster skal du ikke tage til Plage sor deune —"; ^die Moseb. 18, 18 o. s. v. Med en uforskammet Frækhed, hvorved Mormonerne vil give hele den kristne civiliserede Verden et Næveslag i Ansigtet, søger de at dække over den mere end muhamedansk ufædelige Lære om Flerkoneri, trampende Kvindens Ret og Følelse^ ja Liv bunder Lastefuldhedens Fødder, idet de ha^ erklæret, og erklærer fra sine Prækestole, at alle de gamle Patriarker og alle Konger og alle Profeter var Flerkonemænd!! Det er Løgn, som Satan frem-sører sor at besnære de uvidende! Hvem var Fler-115

kouemændene i det gamle Testamente? Vi vil uævue dem straks: Lamek Morderen! Jakob, som bedrog sin gamle, blinde Fader og stjal sin Broders Førstesød-felsret! David, som sorsørte Urias^s Hustru og siden lod ham dræbe! Salomo, der endte som Asgudsdyrker! Disse er nogle as Bibelens Flerkonemæud. Men lad saa

ærens Rækker gaa os sorbi! Der kommer Adam, Noah, Abraham, Jsak, Moses, Aron, Josva, Joses

og Samuel og se, alle Proseter og Apostler!! Vistnok kan man indvende, at der i det gamle Testamente ikke er noget bestemt Bud derom, men Grundloven har vi i Skabelsen, og hvor læser vi ikke i Jakobs Prøvelser og Sorger, hans Hustruers Strid og Avindsyge, i Davids Stras og Salomos sørgelige Fald netop Guds hævnende Arm over Synden mod hans Grundlov, en Mand og en Hustru! Hør hvilken Klagesang, som burde røre Mormonernes Hjertestrenge, om de vil adlyde Guds Ord: „Og J sige: Hvorsor? Fordi Herren har været Vidne mellem dig og din Ungdoms Hustru, mod hvem du har handlet troløst, endog hun er din Mage og din Pagts Hustru, og En, som havde en Rest as Aand, har ikke handlet saaledes; — men hvad gjorde den Ene? Han søgte Guds Sæd ^den forjættede Søn^; men J skulle tage Vare paa Eders Aaud og mod diu Ungdoms Hustru være du ei troløs!" Mal. 14. — Det gamle Testamentes Aand erll6

imod Flerkoneriet, og i det nye Testamente, hvis Børn vi er, staar det soleklart; der har Guds Ord sastnaglet Enkoneægteskabet som en ubrødelig Lov, og kun deu, som vil omstyrte Euds Ord, kan lære det modsatte. ægteskabet er et Middel mod Skjørlevnet, og Apostelen Paulus rammer netop Sagens Kjerne, naar han siger i 1 ^or. 7, 6 : „men for Skjørlevnets Skyld have hver Mand sin egen Hustru, og hver Hustru have sin egen Mand!" Forholdet er her gjensidige og hvis Manden kan fordre en hel Hustru, kau ogsaa Hustruen fordre eu hel Maud. Se 1 Tim. „Derfor bør eu Bifkop være ustrasselig, ^n ^vindes Mand . . . ." Tit. 1, 6: „Om nogen er ustraffelig, ^u Kviudes Maud . . ." Frelfereu felv trækker frem og fastslaar Eukoneægteskabsloven: Mat. 5, ^7. 1^, 8. Mrc. l0, 11. 1^. Efter den hellige Skrift, se Steder som: Mat. 5, Rom. 7, 1 Kor. 7, l—4, maa vi paastaa, at Flerkoneri er intet mindre end Hor, og hvad maa vi da sige om en Lære, som ^indprenter sine Tilhængere at leve i Hor?

Paa den væmmeligste og mest bespottelige Maade søger Mormdnlederne at forfvare Flerkoneriet. Saa-ledes paastaar de, at Apostelen Johannes var Fler-konemand, thi han taler i sine Breve om sine Børn; Frelseren skulde særlig paaskjønue ham sor dette der-ved, at hau alene fik ligge op til Jesu Bryst! Ja117

Bespottelsen gaar endnu videre: J „det celestialc himmelske ægteskab" ^oversat paa danskj — en Bog, som kappes med Nutidens vantro Forsatteres Skrister, staar der: „Lad os dernæst spørge, om der er nogen Hentyd-ning i Skr^sten angaaende Jesu Hustruer. Vi har allerede sorhen talt om den uendelige Forøgelse as Kristi

Herredømme. V^ har

ingen Grund til at sormode, at denne Tilvækst vil ske paa anden Maade end ved Forplantelsesloven, hvorved Jesus, ligesom sin Fader, skulde blive Fader til Aander, og sorat det skal ske, er det nødvendigt, at han skulde have ^u eller slere Hustruer, med hvilke han kunde sorøge sin Sæd sra Evighed til Evighed .... Evangelisterne taler ikke om Jesu ægteskab særskilt, meu det er ikke at sorundres over, thi Johannes siger: „Der er ogsaa mange andre Ting, som Jesus har gjort o. s. v." ^Johs. ^l, En Ting er imidlertid vist, at der var flere hellige Kvinder, fom høiligen elskede Jesus, saasom Martha, Maria, Maria Magdalena, og Jesus elskede dem og omgikkes dem; og da han opstod sra de døde, — istedetsor at vise sig sørst sor sine udvalgte Vidner, Apostlerne — viste han sig sørst sor disse Kvinder, eller i det mindste sor en as dem, nemlig Maria Mag-dalenæ Det vil være meget naturligt sor en Mand i Opstandelsen først at vise fig sor sine egne kjære Hu-struer og derpaa sor sine andre Venner. Om alle118

Jesu Handlinger var nedskrevne, vilde vi uden Tvivl erfare, at disfe elfkede Kvinder var hans Hustruer " Naturligvis tager Mormonerne Davids Ps. 45 bog-stavelig om Jesus og hans Hustruer, samt alle Steder, hvor Jesus sammenligner Himmeriges Rige med et Bryl-lup, hvilket da skal være hans Bryllup ; og nu, siger de, lever han i den celestiale Herlighed, hvor han skal være Gud paa en eller anden Planet og hans Hustruer Drouuinger.

Et as de stærkeste Argumeuter, som de sremfører til Forfvar for Flerkoneriet, er, at det er det eneste Middel mod Samfundsondet. Med denne Løgn har mangen en Mormoumisfionær slaaet an i det lavere Samfundslag og fisket for sin Lære. Mormonerne paa-staar nemlig, at det Samfund, hvor der er Flerkoneri, er dydigere end det Samfuud, hvor det kristelige ægteskab hævdes. De liderligste Historier om Usædeligheden i den kristelige Verden drages srem for den velfornøiede For-famling, medens famtidig Flerkoneriets Velsignelser og Dydsmønstre stilles op som en Modgift for Plagen. Er nu dette fandt? Tvertom, Kjendsgjerninger bevi-fer netop det modsatte. De, fom har den bedste An-ledning til at forvisfe fig om den fande Tingenes Tilstand i denne Henseende i Utah, siger, at der er mere privat Usædelighed og slere nægte Fødsler i Utah end noget andet Sted i den civiliserede Verden. For nogle Aar siden blev der gjort en Undersøgelseangaaende Flerkoneægteskaber paa Forlangende af et Selskab i Østen, og af de Kjendsgjerninger, som erholdtes, drog man den Slutning, at over 80 af 100 Flerkoneægteskaber blev fremtvungne ved forudgaaende Usædelighed. Flerkoneægteskabet er jo en meget bekvem Kaabe til at kaste over Synden, men trods dette paastaar Retslærde, som er vel underrettet og har boet derude lang Tid, at der findes en frygtelig Mængde uægte Fødsler. Meddeleren as disse Oplysninger kan nævne en liden Landsby, hvor ingen „Hedning“ findes, som kan fordærve de unge „helliges“ Sæder, og alligevel var der over en Tylvt uægte Fødsler i et Aar paa en Befolkning af 400!!“ (Hand. Book on Mormonism.).

De himmelske Forøgelseslove.

Et ægteskab for Tid og Evighed! Vi har hørt, hvordan Mormonerne lærer, at Overgudeu lever i et grænseløst Flerkoneri, hvordan Jesus ogfaa er Flerkonegud samt alle de hellige afdøde. Og, hvad vi allermindst havde ventet, Adam skal efter Mormonlæren være vor Gud, som vi alene har at gjøre med! Enhver Gud er haandgribelig, saaledes at han bestaar af „Kjød øg Ben“. — Mormonerne tror nemlig paa tre Tilværelsesformer: „l) en ren aandelig, før Mennesket kom til denne Verden; 2) en dødelig i denne Verden — angaaende Flerkoneægteskaber paa Forlangende af et Selskab i Østen, og af de Kjendsgjerninger, som erholdtes, drog man den Slutning, at over 80 af 100 Flerkoneægteskaber blev fremtvungne ved forudgaaende Usædelighed. Flerkoneægteskabet er jo en meget bekvem Kaabe til at kaste over Synden, men trods dette paastaar Retslærde, som er vel underrettet og har boet derude lang Tid, at der findes en frygtelig Mængde uægte Fødsler. Meddeleren as disse Oplysninger kan nævne en liden Landsby, hvor ingen „Hedning“ findes, som kan fordærve de unge „helliges“ Sæder, og alligevel var der over en Tylvt uægte Fødsler i et Aar paa en Befolkning af 400!!“ (Hand. Book on Mormonism.).

De himmelske Forøgelseslove.

Et ægteskab for Tid og Evighed! Vi har hørt, hvordan Mormonerne lærer, at Overgudeu lever i et grænseløst Flerkoneri, hvordan Jesus ogfaa er Flerkonegud samt alle de hellige afdøde. Og, hvad vi allermindst havde ventet, Adam skal efter Mormonlæren være vor Gud, som vi alene har at gjøre med! Enhver Gud er haandgribelig, saaledes at han bestaar af „Kjød øg Ben". — Mormonerne tror nemlig paa tre Tilværelsesformer: „l) en ren aandelig, før Mennesket kom til denne Verden; 2) en dødelig i denne Verden —Kjød- og Blod-Tilværelsen; ^ Tilværelsen efter Op-ftandelfen — Kjød og Ben, da Blodet tørres ud as Aarerne, og disse blir syldte med Aand." — Ud af Læren om Adam som Gud springer den Lære, at alle de „hellige" skal blive Guder eller Gudiuder. Denne Jord skal blive et Hjem sor de gjenopvukte „hellige", og den skal blive en Slags Børnekrybbe sor Besolk-ning as andre Verdener. Skjønt de lærer, at Forplant-ningslovene skal være de samme, skal der dog blive en væsentlig Forskjel paa den sornyede Jord. „For det førfte er Afkommet Aandevæfener og ikke Kjød og Ben; endvidere kan disfe Aandevæfener ikke ægte hinanden eller forøges, endfkjønt de er begge Kjøn, og tilflut er hverken Forældre eller Børn dødelige. Der kan altfaa ikke findes nogen Børnebørn o. f. v." ^Celest. ^Egtesk. Pg. l58^. Disse Aandebørn skal dog ikke gaa uden

Efterkommere, thi i „det celest. ægtesk " Pg^ 15^ staar der: „Førend dette andet Led kan have Ret til at

opreise et Askom as Aander eller et tredie Led, maa de saa en Verden skabt sor sig, modtage Legemer af Kjød og Ben, paa famme Klode gjennemgaa en Prø-velfestilftand i Lighed med den, som Jordens Beboere nu gjennemgaar, dø og blive sorløste sra Graven, og deres Verden blive sorløst, sorherliget og sornyet, saa-som vor skal blive. Siden skal disse paa den sor-nyede Jord avle et nyt Afkom as Aandevæfener, hvilke

udgjør i Virkeligheden det tredie Led. En ny Verden maa saaledes skabes for hvert Led, og ligesaa mange, som Leddene er, skal og de tilkommende Verdener være " Vi kan spørge: Hvem skal skabe den nye Verdeu

sor disse Aandebøru? „Det celest. ægtesk." Pg. l61 svarer herpaa: „Naar Forældrene skaber en ny Ver^

den og sender sine Børn til den sor at modtage Le-gemer as .^jød og Ben, kan deres Kjærlighed til dem ikke sormindskes." Dette sker rigtignok ikke i en Haande

vending, thi „det celest. ægtesk." siger: „Det kom-mer sandelig til at tage slere Tusinde Millioner Aar,

inden en Fader kan avle et tilstrækkeligt Antal Aande-væsener til at besolke en hel Verden saa stor som denne." ^Her ser man altsaa den store Velsignelse as at have slere Hustruer, thi da kan man paa saa meget kortere Tid skabe sig en Verden til at være Gud over^. Med Hensyn til dette Punkt opstiller Mormonerne en Sandsynlighedsberegning, hvorved vises det største Antal Esterkommere, som en Enkonemand og en Fler-konemand kan have, naar hver gister sig tidlig og lever, til de naar en Alder as 78 Aar. „Enkonemanden vil kunne høit anslaaet saa l ; Flerkonemanden derimod ^5804^!" Sæt nu, at Halvdelen deras er Mænd, og at en Fjerdedel as dem er ugiste, saa vil ester Mormon-beregningen denne Flerkonemaud, sør han slutter sine 4 Snes, se 8^5 besolkede Verdener som det Rige,der maa tilfredsstille al ærgjerrighed!! ^Iill^u. London ^ 1857^. Engang lovede Satan Frelseren ^n Verden! nu lover hau dem, fom vil tilbede ham, Millioner af Verdener^ Men for at gjøre Billedet suldstæudigt l De, som nok tror paa den nye Aabenbaring, men ikke prak-tiferer den, vil ikke blive Guder og Gudinder i den fremtidige Verden, men kun Tjenere i disse Guders og Gudinders Haremer. ^^^ ^ 7^ Pg. 517 har følgende herom: „Om en Mand i Kirken siger: Jeg vil have blot en Hustru og vil leve ester min Religion med blot ^n, saa turde han nok srelses ind i det celestiale Rige, men naar han kommer derhen, skal han sinde sig uden Hustru helt og holdent. Han har havt et Pund og nedgravet det i Jorden, og det skal blive ham frataget og givet den, fom har havt flere Puud. Han kommer til at være ugift i evig Tid og blir blot eu Tjener." Om Kvinden lyder ^et i „det celest. ^Egtesk." Pg. 165: „J kan aldrig er-holde en suldkommeu Herlighed udeu ved at besegles til eu retsærdig Mand sor Tid og al Evighed." J ^.I^^t^^ for 187^ ftaar der: „Om en Kvinde ei vil indgaa i Flerkoneri, faa har huu deu Fordel at fremleve ugift siu Salighed. Det er sandelig og-saa skjønt der at saa tjene andre. Jeg mindes, at en Søster eugang sagde til Joses Smith angaaende denneSag : Sig intet videre til mig ;

om jeg engang kom-mer i det celestiale Rige, saa skal jeg begjære at saa være en tjenende Engel, det er mig nok. Jeg vil ingen Mage have i den anden Verden. Joses svarede: Søster, du taler ganske daarligt, du ved ikke, hvad du da kommer til at ønske dig. Derpaa sagde han til mig: Her, Broder Brigham, besegl denne Dame til mig. Jeg beseglede hende til ham; hun var min kjødelige Søster. Søstre, sig dersor ikke: Jeg vil ingen Mand have i Opstandelsen. J ved ikke, hvad J vil have. Jeg siger det, saa J kan vide det."

Tænk nu! Aposteleu Paulus som Skopudser hos Mormouguden Brigham young! thi Brigham sagde, at der ogsaa trængtes Skopudsere i Himmeleu!!

De stakkels Kvinder i Utah! Der læres dem, at Flerkoneriet er en guddommelig Judstistelse, som kræves holdt i disse Dage sor at gjeusøde deu Verden, der ligger i Ugudelighed; de taaler den mest hjerterivende Sorg, medens Mændene sætter dem i Klasse med sine Husdyr. En Apostel sagde: „Vi gjør os ikke mere Tanke over det at tage en Hustru til eud over Kjøbet as en Ko eller en Hest!" Flerkoneriet gjør Mændene til Sla-ver, medens det gjør Kvinderne til Martyrer.

Man skulde tro, at man nu var særdig med Sa-lighedsvilkaarene, thi vi har allerede mødt en Skare as dem. Og hvilken Modsætning til Bibelens Lære,hvor det lyder saa simpelt og trøsteligt for et angstfuldt Hjerte: „Jeg er Veien, Sandheden og Livet! Den, som tror paa mig, han skal blive salig!“ Men Mormonismen har ligesom en grusom Fornøielse i at gjøre Aaget tungt, og i at piske Sjælene med Svøber med Pigge paa. Efter Mormonlæren er en af de vigtigste Betingelser for Saligheden det at adlyde.

Det hellige Præstedømme.

Mormonkirken gjør nemlig Fordring paa at have, hvad man knude kalde et guddommeligt Patent paa Præstedømmet, hvilket røver enhver anden udenfor Kirken Retten til at præke samt udføre Kirkens Handlinger. Det er to Slags, nemlig det melchisedekske, som er det høieste og har med de aandelige Sager at bestille, og det aronitiske, som hovedsagelig har med de verdslige Sager at gjøre. Men selv Brigham Young siger, at det er meget vanskeligt at kunne sige, hvor det enes Gjerning slutter, og det andets begynder. Efter „Nøgle til Theol.“ Pg. 67: „holder dette Præstedømme Nøglerne til Guds Ords Aabenbarelse til Menneskene paa Jorden, Magten og Rettigheden til at give Love og Befalinger til enkelte Personer, Kirker, Herskere og Folkeslag og hele Verden, at forordne Grundloven og oprette Kongeriger, at indsætte Konger, Præsidenter, hvor det lyder saa simpelt og trøsteligt for et angstfuldt Hjerte: „Jeg er Veien, Sandheden og Livet! Den, som tror paa mig, han skal blive salig!“ Men Mormonismen har ligesom en grusom Fornøielse i at gjøre Aaget tungt, og i at piske Sjælene med Svøber med Pigge paa. Efter Mormonlæren er en af de vigtigste Betingelser for Saligheden det at adlyde.

Det hellige Præstedømme.

Mormonkirken gjør nemlig Fordring paa at have, hvad man knude kalde et guddommeligt Patent paa Præstedømmet, hvilket røver enhver anden udenfor Kirken Retten til at præke samt udføre Kirkens Handlinger. Det er to Slags, nemlig det melchisedekske, som er det høieste og har med de aandelige Sager at bestille, og det aronitiske, som hovedsagelig har med de verdslige Sager at gjøre. Men selv Brigham Young siger, at det er meget vanskeligt at kunne sige, hvor det enes Gjerning slutter, og det andets begynder. Efter „Nøgle til Theol.“ Pg. 67: „holder dette Præstedømme Nøglerne til Guds Ords Aabenbarelse til Menneskene paa Jorden, Magten og Rettigheden til at give Love og Befalinger til enkelte Personer, Kirker, Herskere og Folkeslag og hele Verden, at forordne Grundloven og oprette Kongeriger, at indsætte Konger, Præsidenter,Guvernører o. s. v., at indvie, salve, krone dem hver til sine hellige Hverv, fom og at undervise, advare eller sormane dem gjennem Herrens Ord. Det holder ogsaa Nøglerne til at forlade Synder, give den Hellig Aands Gave, helbrede fyge, kaste ud Djævle eller udsøre Mi-rakler — kort: binde eller løse paa Jorden og i Him-melen. Det ringere Præstedømmes Magt og Myndighed er at holde Nøglerne til Engletjenesten og til at be-tjene i ydre Anliggender, Evangeliets Bogstav og

Be-dringens Daab til Syndernes Forladelse."

„Jesus Kristus var deu første, som iudehavde dette Embede sør Verdens Skabelse, og fenere gik det i Arv til Adam, Seth, Enok, Noah, Sem, Mel^hifedek og Abraham og hans Sæd." „Nøgle til Theol." Pg. 66. „Sidste Gang overgaves det til Joses Smith og Oliver Comdery, idet de sik Arons Præstedømme deu ^ 18^ gjeunem Johannes Døberen og Melchifedeks den ^ 18^ gjennem Peter, Jakob og Johannes." ^I^triu^ ^ ^ett. ^ 84: Til det aronitiske Præstedømme hører Biskoper, Præster, Lærere og Tjenere lDiakouer^; til det melchisedekske hører Præsidentskabet lPræsideuteu og to Raadgiver^ Apostler, Syttiere, Patriarker, ^pperstepræ-ster og ældste. ^I^triu^ ^ ^^ ^ 167: ^1, siger: „Det høieste Præstedømmes Præsidentembedes Pligt er at staa over hele Kirken og at være lig Moses. Se, her er Visdom! Ja, en Seer, Aabenbarer, Oversætter og

Proset med alle Guds Gaver, som han tildeler Hoved-manden i Kirken."

Altsaa soregivende, at Præstedømmet har Him-melens og Helvedes Nøgler, kræver det absolut Magt ikke alene i aandelige, men ogsaa i timelige Sager. J Virkeligheden er streng Lydighed mod Præstedømmet og Tiendebetaling de eneste Betingelser sor Salighed.

Lige i Dagen ligger Løgnen med Hensyn til Præste-dømmet. Tøvet om det melchisedekske Præstedømme modsiges paa det klareste i Heb. hvor det siges, at Mel^hisedek forbliver Præst sor stedse, og altsaa kan der ikke blive nogen Estermand. Det aronitiske Præste-dømme gik sra Fader til Søn, og dersor har ingen anden Ret til dette end hans ^Etlinge, ligesom ogsaa Hebræerbrevets Hensigt er at vise, at det aronitiske

Præstedømme var et Forbillede paa kristus. Se kap. 8. 10. 11, hvor det netop bevises, at Kristus suld-

byrdede alt, hvad det arouitiske Præstedømme var For-billedet paa, idet hau blev vor guddommelige ypperste-præst og gjorde ved siu srivillige Død en fuldkommen Forsoning sor vore Synder. Han er nok sor os. Bort med den bespottelige, afskyelige Paastand, som Mor-monerne gjør paa et Præstedømme, der opstiller nogle as de elendigste Mennesker med Skavanker samt grove Sanseligheder og Synder i Mængde som Gud^ Sted-sortrædere og Midlere! Jkke mere Ret havde Josef11^

Smith, Brigham ^ouug og hele Slænget dertil end^ enhver anden Bedrager blandt os.

Men hvilken mægtig Organisation! For hver femte Perfon i Territoriet er der en, fom indehar et kirkeligt Embede. Hvilken vid Mark for Forfænge-lighed og Trællesind! Disse „kirkelige" Embedsmænd har hver sine Bestillinger. Der har vi Læreren, som farer om i fin Kreds og hører, om Familierne holder Visdomsreglerne, det vil sige: Afhold fra Tobak, Vin, The og Kaffe; den ældste farer omkring og falver med Olje og helbreder; Patriarkerne har den Forret, at de kan reife rundt og meddele Velsignelser for Penge. Vel-signelsen skriver de paa et Stykke Papir, og dette gjem-mes senere som en Helligdom, og jo bedre man betaler,^ desto bedre lyder dem Mange as dem gjør dermed en udmærket Forretning : 5 Dollars i Regelen sor hver Vel-signelfe, eller det tilsvarende i Smør, Poteter o. s. v. Enhver er beslaglagt ligefra den lavest stillede til Præ-sidenten for Kirken, fom er intet mindre end Guds Profet eller omtrent Gud. Ved dette flu System leder Præsidenten alt. Hans Oie er altseende og hans Ore althørende; alt indberettes til ham. Akkurat som han er i det smaa, tror Mormonerne, at Gud er i det store; dersor sagde Apostelen, George O. Cannon : „Gud er ikke alene en Gud, som har med aandelige Ting atgjøre; han er en „Business“-Gud ɔ: en Forretnings-Gud!!“

I Forbindelse hermed maa vi fæste vort Blik ved Mormonernes Lære om

Det tusindaarige Rige, det store Frafald, Skjøgen o. s. v.

Ligefra Aposteldagene har der vrimlet af Anskuelser om disse dunkle Sager. Det ene Gjetværk har slaaet det andet ihjæl, og Overspændtheden har her havt et rigt Stof til de vildeste Drømme. Ikke underligt er det, at netop de mest udskeiende Sekter her boltrer sig med særlig Lyst i det grænseløse Fautasiens Hav, og her plasker da ogsaa Mormonerne om, saa Sprøiten naar langt udenom Utahs Grænser.

Aabenbaringens store Frafald indtraadte efter Mormonernes Mening straks efter Kristi Bortgang fra Jorden, hvorved Præstedømmet borttoges fra Jorden. Profetiens Gave ophørte, ligesaa Daab for de døde, Flerkoneri, syges Helbredelse ved Salvelse og Haandspaalægning, Fællesskab i Eiendom, Englebesøg, inspirerede Drømme, Aabenbarelser — kort: alle Præstedømmets og Kristi Kirkes Kjendetegn forsvandt, og den store Skjøge regjerede Verden. Da besluttede Guderne i høitideligt Raad en retvis Hævn. Protester afgaves, den ene efter den anden, Reform paa Reform og alle mulige Slags gjøre; han er en „Business"-Gud ɔ: en Forretnings-Gud!!"

I Forbindelse hermed maa vi fæste vort Blik ved Mormonernes Lære om

Det tusindaarige Rige, det store Frafald, Skjøgen o. s. v.

Ligefra Aposteldagene har der vrimlet af Anskuelser om disse dunkle Sager. Det ene Gjetværk har slaaet det andet ihjæl, og Overspændtheden har her havt et rigt Stof til de vildeste Drømme. Ikke underligt er det, at netop de mest udskeiende Sekter her boltrer sig med særlig Lyst i det grænseløse Fautasiens Hav, og her plasker da ogsaa Mormonerne om, saa Sprøiten naar langt udenom Utahs Grænser.

Aabenbaringens store Frafald indtraadte efter Mormonernes Mening straks efter Kristi Bortgang fra Jorden, hvorved Præstedømmet borttoges fra Jorden. Profetiens Gave ophørte, ligesaa Daab for de døde, Flerkoneri, syges Helbredelse ved Salvelse og Haandspaalægning, Fællesskab i Eiendom, Englebesøg, inspirerede Drømme, Aabenbarelser — kort: alle Præstedømmets og Kristi Kirkes Kjendetegn forsvandt, og den store Skjøge regjerede Verden. Da besluttede Guderne i høitideligt Raad en retvis Hævn. Protester afgaves, den ene efter den anden, Reform paa Reform og alle mulige SlagsAnordninger; Skjøgen og hendes Børn kjæmpede om Herre-dømmet, den ene dømle og sordømte den anden. Og se! „da sløi en mægtig Engel ^Joses Smiths gjennem Himmelen med et evigt Evangelium. Hedningernes Fylde og Dommene over det store Babylon indtras. Joses Smith kaldtes til at gjenoprette Præstedømmet paa Jorden." lNøgle til Theol. Pg. 10—^. „Frafaldet fremskyndtes derved, at Bibelen sorandredes, saa at en hel Del af de hellige Skrifter udelukkedes, og de, font beholdtes, forandredes faa, at de ikke er paalide-lige, ^Orson Pratts men Josef Smith har formedelst Aabenbarelfens Gave omskrevet eller oversat baade det gamle og nye Testamente, og dertil har han sra Perga-mentruller sundne i ægyptiske Grave oversat Abrahams Bog. Forandringerne i Bibelen vedrørte især Præste-dømmet, detsMagt og Gjenoprettelse. En temmelig^fuld-stændig Proseti om Joses Smith og hans Værk var næ-sten helt og holdent udeladt. Daabeu sandtes ei nævnt i hele det gamle Testamente, og Profetierne om de sidste Dages helliges Jndsamling og det tusindaarige Rige var ogsaa i meget afstumpede." Om de kristne, som holder fast paa Bibelen, siger Mormonerne, at de er blinde, og „den svageste as de ældste, en as Drengene, som er kjendt med Bibelen, er fuldt mægtig til at undervife den lærde kristne Præst, og formedelst Bibellærdom, bringe Jordens lærdeste Theologer til at forstumme, ja11^

kaste omkuld, sorvirre og fylde med Modsigelser deres fkarpfindigste Theorier" ^Brigh. ^ „Virkningerne af Kristendommens salske og sordær-vede Lærdomme og de kristnes endnu sordærveligere Levnetsvaner har forværret Menneskeslægten i mange Aar-hundreder", siger „Nøgle til Theol." Pg. 17^. „Syndslo-dens Straf skal være et Forbillede paa, hvad som venter de Nationer, der kaldes kristne eller med andre Ord hele Jordens Skjøge. Hvor er den kristne Nation, som ei har ophævet Guds Lov om Flerkoneriet! . . .

Dersor maa Strassedommeu komme. Se „Skand. Stjerne" 1860, Pg. „Den mørke Tid, som gaar sorud sor Dæmringen, sorestaar snart . . Krige skal ved-vare og stadig tiltage indtil Oprøret; Syd Carolina ^Amerika^ bebuder deu sidste Akt as dette skrækkelige Drama, da Nationernes tætsluttede Skarer skal ødelægge hverandre sor Herrens Oine .... Uhyre Hære, sorsynte med skrækkelige Vaaben, styrter srem til Undergang. Hære kjæmper mod Hære, mægtige Flaader kjæm-per med hverandre og sender Myriader af Ofre til en vaad Grav. Da, midt under Slagets Torden, de kjæmpendes Nækker, de døendes Stønnen, og de lem-læstedes og lidendes Jammer, sarer Himmelens Artilleri srem; Jorden rystes i sine Grundvolde, og en Røst som as et stærkt Tordenveir slaar de blodtørstige Hærskarers Hjerter med Frygt. Plagee, Jld øg Pestilentse skal11^

suldende Scenen; de store og mægtige, som tiloversbliver, skal ydmygede i Støvet, grædende og hylende staa som Tilskuere langt borte, medens en Røst sra Himmelen skal tale Trøstens Ord til de „hellige" . . . Ester dette skal der en Tid herske et suldstændigt Kaos eller Forvirring ; men den Allerhøiestes „hellige" skal i hans skjønne ‚^ion ^Utah^ bringe Orden og Fred til Veie." ^Skand. Stjerne 1860, Pg. 100.^ Tre almindelige Opstandelser læres der; den sørste skede med Jesu Opstandelse; den anden skal indtræsse om kort Tid, og den tredie og sidste skal sinde Sted Tnsinde Aar senere. „De, som allerede har Del i Opstandelsen, gik med Jesus sjernt i Høiden til Fa-derens herlige Boliger eller til et eller andet Planet-system, som allerede er sorløst og sorherliget." „Nøgle til Theol." Pg. 1^6. „Ved det tusindaarige Riges Jnd-trædelse skal Jorden sorandres i Udseende, Klimat, Jordsmon og Vækster samt i den politiske, verdslige og aandelige Styrelse. Bjergene skal sænkes og Da-lene ophøies, sumpige Trakter udtørres, de brændende ørkener og de kolde Polaregne skal blive srugtbærende og behagelige, Kongelist, Præstelist, Tyranni, Under-trykkelse og Asguderi skal tage slut, Mørke og Vankun-dighed sorsvinde o. s. v. De hellige skal blive Jord-eiere. De hedenske kristne^ Folk skal ogsaa gjen-løses og skal erholde den Fordel, at saa være Tjenerefor den Allerhøiestes „hellige“. De skal blive Agerdyrkere, Vingaardsmænd, Gartnere, Bygmestere, o. s. v.“ (Nøgle til Theol. Pg. 137).

Den afskyeligste Bespottelse, ja Topmaalet paa alt, staar endnu tilbage at nævne, nemlig

Blodsforsoningen.

Som den kolde, klamme Snog, der sniger sig omkring paa mørke Steder, og hvis slimede Bugtninger, altid vækker en uhygglig Afsky, saaledes er denne skrækkelige Lære. Den taaler ikke Dagens Lys, og hvor tidt har det ikke været erklæret for den sorteste Løgn, om man fremfører, at Blodsforsoningen virkelig læres. Apostelen George O. Cannon sagde til en Bladkorrespondent: „Der er en hel Del Snak om Blodsforsoningen. Hele Praten kommer af, at vi ikke tror paa Hængning. Vi tror, at hvis en Mand udgyder Blod, bør hans Blod udgydes ved Henrettelse. Deraf følger ikke, at hver Mormon i Utah skal blive Bøddel. Det er en Lovens Sag og har ikke nogen Hentydning til nogen kirkelig Anordning.“ Men Sagen er, at Blodsforsoningen ikke alene er bleven lært offentlig, men den slimede Affødning af Helvede selv har jaget Dødsfrygten ind i Hundreders Hjerter, har bragt Sandhedens Ord til at forstumme paa Læberne ved sit truende Sprang og har fra sit lumske Baghold saaret mangen en dødeligt. for den Allerhøiestes „hellige“. De skal blive Agerdyrkere, Vingaardsmænd, Gartnere, Bygmestere, o. s. v.“ (Nøgle til Theol. Pg. 137).

Den afskyeligste Bespottelse, ja Topmaalet paa alt, staar endnu tilbage at nævne, nemlig

Blodsforsoningen.

Som den kolde, klamme Snog, der sniger sig omkring paa mørke Steder, og hvis slimede Bugtninger, altid vækker en uhygglig Afsky, saaledes er denne skrækkelige Lære. Den taaler ikke Dagens Lys, og hvor tidt har det ikke været erklæret for den sorteste Løgn, om man fremfører, at Blodsforsoningen virkelig læres. Apostelen George O. Cannon sagde til en Bladkorrespondent: „Der er en hel Del Snak om Blodsforsoningen. Hele Praten kommer af, at vi ikke tror paa Hængning. Vi tror, at hvis en Mand udgyder Blod, bør hans Blod udgydes ved Henrettelse. Deraf følger ikke, at hver Mormon i Utah skal blive Bøddel. Det er en Lovens Sag og har ikke nogen Hentydning til nogen kirkelig Anordning.“ Men Sagen er, at Blodsforsoningen ikke alene er bleven lært offentlig, men den slimede Affødning af Helvede selv har jaget Dødsfrygten ind i Hundreders Hjerter, har bragt Sandhedens Ord til at forstumme paa Læberne ved sit truende Sprang og har fra sit lumske Baghold saaret mangen en dødeligt.Jfølge deuue Lære, fkal der nemlig være Synder, som ikke kan tilgives eller sones sor paa anden Maade end ved at skjære Halsen over paa vedkommende, som begaar dem, og udgyde Blodet paa Jorden som et Sonoffer. Tre af disse Synder er: Frafald fra Mormonismen; Aabeudagelse as Hemmelighederne i Begavelseshuset og Hustruens Utroskab mod sin Mand. ^I^t.r. ^ ^^ ^ 1^, ^6 siger herom: „Sandelig, sandelig

siger jeg dig, om en Mand ægter en Hustru isølge mit Ord ... og han eller hun begaar nogensomhelst Synd eller Overtrædelse mod det nye og evige For-

bund ^ægteskabet^, skal de alligevel opstaa i den sørste Opstandelse, men de skal sordærves i Kjødet og

overantvordes til Satan til at strasses til Gjenløsningens Dag" Og ^urn.^i^ Bind 4, Pg. ^slg. samt ^I^. ^^ 1856 kan tale herom, saa det maa bringe Blodet i os til at stivne: „Jeg ønsker, at alle Folk skal sige, hvad de vil gjøre, og jeg ved, at Gud vil, at alle hans Tjenere, hans tro Sønner og Døtre, de Mænd og Kvinder, som bebor denne By, skal angre sin Ugudelighed, ellers vil vi skjære dem bort."

„Brødre og Søstre, vi vil, at J skal omvende eder og lade eders Synder sare, og J, som har begaaet Synder, der ikke kan sorlades gjennem Daab, lad eders Blod udgydes, og lad Røgen deraf opstige, at Lugteu maa komme ind for Gud som en Forsoningfor eders Synder, og forat Syndere i ,^ion maa frygte". „Menneskene begaar Synder, sor hvilke de ei kan saa Forladelse, hverken i denne eller den tilkommende Ver-den, og havde de linene aabne for sin virkelige Stilling, skulde de være fuldkommen villige til at lade sit Blod udgyde paa Jorden, for at lade Røgen deraf opgaa til Himmelen fom en Forfoning for sine Syn-der; hvis ikke skal Synderne hænge fast ved dem ind i Aandeverdenen. Jeg ved, at naar J, mine Brødre, hører omtale det at bortfkjære Mennesker fra Jorden, vil J anse det som en haard Tale; men det er at srelse dem, ei at ødelægge dem." Endvidere: „Jeg ved, at der begaaes Synder as saadan Natur, at hvis Folket forstod Læreu om Frelse, vilde de skjælve paa Gruud af sin Stilling. Og jeg ved, at der er Over-trædere, som, hvis de kjendte sig selv og den eneste Betingelse, hvorpaa de alene kan faa Tilgivelfe, vilde de bede sine Brødre om at udgyde deres Blod, sorat Røgen deras maatte stige op til Gud som et Osser til at slukke den Vrede, der er optændt mod dem. Jeg siger sremdeles: Der er komne Mænd til mig, som har tilbudt sig at sone med sit Liv sor sine Synder."

Hvor har Mormonerne gjort as Fredsbudskabet, som lød ved Frelserens Fødsel? Hører vi i disse hjerteklemmende Ord andet end Røster sra selve Under-verdenen, Skoggerlatteren sra Helvede selv? De him-11^

melske Toner, som lyder gjennem Kristi Evangelium til arme Syndere, kjender Mormonerne intet til. Hvil-ken Sjælesøde! Hvilket indisk Selvpinerliv sor at op-naa en sanselig Himmel med kjødelige Glæder! Et as Jesu dyrebareste Ord: „Elsk din næste soul dig selv!" udlagde Brigham paa deune Vis: „J ved, at Broder Cummins kom til det Punkt, at vi skulde elske vor næste som os selv. Naar gjør vi det? For det sørste sagde Jesus, at intet Menneske hader sit eget Kjød. Det indrømmes as alle, at hvert Menneske el-sker sig selv. Nu, hvis vi ret elsker os selv, da ønsker vi at frelfes og at leve. Tag nu i denne Menighed en Mand, fom har Kundskab med Hensyn til, hvorledes han skal srelfes ind i Guds Rige, fom ved og forstaar det evige Livs Principer, og sæt nu, at han begaar en Synd, fom han ved vil berøve ham den Ophøielfe, han ønsker, og at han ikke kan naa den uden at ud-gyde sit Blod, idet han ved, at han derved vil frelfes og ophøies fom Gud, er derno^en Mand eller Kvinde her, som ikke vil sige: „Udgyd mit Blod, at jeg kau srel^ fes og ophøies som Gud?" „Jeg har seet Snefe og Huudreder af Folk, for hvem der vilde have været eu Mulighed, hvis deres Liv var blevet tagne og deres Blod udgydt paa Jorden fom et Røgoffer til den Al-mægtige, men fom nu er Djævelens Engle, indtil vor ældre Broder Kristus reiser dem op og overvinder11^

Død, Helvede og Graven." „Dette er at elske vor næste som os selv: hvis han trænger Hjælp, hjælp ham, og hvis han ønsker Frelse, og det er nødvendigt at spilde hans Blod paa Jorden, forat han kan blive frelst, udgyd det ! Enhver, som forstaar Evighedsprin-ciperne vilde, hvis dn har begaaet Synd, fom kræver Blodsudgydelfe, ikke være tilfreds eller hvile, føreud dit Blod blev udøft, at du kunde vinde den Frelse, du ønsker"

Og Mormonkirken har praktiseret dette Jord-bunden derude er bleven gjødet med Blod af fra-faldne, fom ved Blodsudgydelfe fkulde reddes for Evig-heden. Lad mig slutte dette Affnit med en Fortælling: „En Polygamisthustru var utro mod sin Mand under hans Fravær paa Missionen. Ved hans Tilbagekomst troede hun, at huu var dømt til at miste Retten til de Børn^ hun havde sødt, at huu skulde sorkastes for Tid og Evighed as Maudeu, at huu kuu skulde blive Tjeneste-pige i Herlighedeu, og at hun ikke sknlde naa til en Gude-dronnings Stilling, med mindre hendes Blod blev ud-gydt. Huu gik ind paa at strasses for sin Synd, og idet hendes Hjerte brændte af Kjærlighed til Mand^ og Børn, og medens hun blindt hen troede pau Menneskeofring satte hun sig

paa sin Mands Knæ; efter den ømmeste Omfavnelse, medens hans Læbers Varme endnu rødmede hendes Kind, skar hun med finl^7

høire Haand rolig Struben over paa hende og sendte^ hendes Aand til Gudernes Herlighed. Denne ømme Mand lever endnu i Saltføftaden, præker af og til og fer lykkelig ud!" ^Iouut^in ^int^ Pg. 4^70^.

Nutildags gjærer det rundt om i Verden paa det religiøfe Omraade. Tidens mærkelige Særkjende er de mangfoldige Røster, som lyder, den ene mere asvi-gende end den anden. Sekt paa Sekt reiser sik Hoved, det hører snart til Dagens Orden; sra Hundreder af Sekter raabes der i Kor: „Se her er Kristus! Se der er Kristus!" og skjønt den troende kristne, som har^ sat sine Fødder paa Sandhedens Grundvold, ser i alt dette kun en Opfyldelfe af Frelferens Ord, han føler dog, hvordan Tiden end mere indtrængende for hver Dag opfordrer ham til at staa fast og ikke rokkes ud as Sandheden.

Kjender vi i Sværmeriets vildfarende Røster Løg-nens gistige Angreb paa Gudsriget, hvor meget mere blir ikke dette Tilsældet, naar vi møder Religioner som Mormonismen, hvorsra næsten alle Sandhedsmomenter er bortryddede, og hvor der vrimler as Afskyeligheder, Be-spottelser og topmaalte Løgne! Staar vi med Bang-hed oversor hine, sra denne maa vi vende os bort i Rædsel og Assky. Og dog, hvordan maa ikke Bevidst-heden om, at selv en saadan Religion, fandhedsfor-vrængende til det yderste og pirrende alle Mennesket^kjødelige Drifter, kan vinde Tilhængere i tusindvis hvert Aar, vække Forfærdelse hos os! Men som det hvide er allerhvidest paa den sorte Baggrund, saaledes faar Gudsordet ligesom en fornyet Sandhedsglorie om sin Pande netop paa Mormonismens sorte, rædselsfulde Løgnens Baggrund. Netop i Mormonismen maa det siges, at vi har ret en haandgribelig foreløbig Opfyldelse af hint profetiske Formanings Ord om det Syndens Menneske, Fortabelsens Søn, han, som sætter sig op imod og ophøier sig over alt, hvad der kaldes Gud eller helligt, saa at han sætter sig i Guds Tempel og udgiver sig for at være Gud. De foregaaende Blade om den mormonske Religion har paa det klareste vist, hvor forfærdeligt gribende netop denne Skildring i 2det Brev til Thessalonikerne passer; Bibelen ombyttes med Mormons Bog, mod Gud og alt helligt har Mormonstyrerne sat sig op, Hedenskabets Fane heises midt i Kristenheden, og Mennesker udgiver sig for Gud! — Og dog, Bibelens gamle Sandheds Ord: „Dersom de ikke vil tro Sandheden, skal de tro Løgnen!“ faar ogsaa her sin Stadfæstelse, idet vi ser, hvordan selv en saadan Religion som Mormonismen blandt kristne kan vinde Tilhængere.

*

III.

Tilstanden i Utah.

Utah Territorium og Saltsøstaden.

Kom, Israels ældste! forenet med mig, og opsøger alle, som ei elske Svig, at Frelse til Salighed de kan opnaa og fyldte med Glæde til Ziøn hjemgaa. :|:Til Babyløn, o Babylon, vi sige Farvel, I Efraims Land vi vil fryde vor Sjæl.:|:

„Saaledes sang vi paa Kristianias Brygge den Dag, vi drog afsted“, sagde en gammel norsk Kone i Saltsøstaden. Hun lagde til: „Aa om jeg nu kunde faa vende Sangen om og faa drage hjem igjen!“

Hvordan ser da dette Land ud, som er Samlingsstedet sor „de sidste Dages hellige?“

Utah Territorium ligger for Størstedelen i den store Wahsatch Dal mellem Klippebjergene og Sierra Nevada. Det er begrænset i Nord as Idaho og Wyoming, i Øst af Colorado, i Syd af Arizona og iVest af Nevada. Det er ^50 eng. Mile langt, ^00 Mile bredt og udgjør 84476 Mile. Wahsat^ Bjergene, som danner Dalens østlige Mur, gjennem-skjærer Territoriet sra Nord mod Syd og med Uintah-bjergene i Nordost og Jernbjergene i Sydost har Flo-derne ikke noget Asløb, men salder i den store Saltsø og andre Søer i Dalen. Alle disse Floder har skaaret sig Vei gjennem den let sorvitrende Stenart og danner trange Dalstrøg, som har en Dybde fra ^000^5000 Fod. Utahs østlige Del er srugtbar, skjønt den ligger mellem 5 til 6000 Fod over Havet, og Bjergene rundt om i Territoriet er rige paa alle Slags Mineralier ligesra Guld til Jern. Før vi nøi-ere betragter dette Lands underlige Forhold, maa vi tage en Tur omkring i Territoriet, da Skandinaver sindes spredte om overalt.

Lad os først gjøre Turen nordover med Jern-banen fra Saltsøstaden. Ester en halv Times Fart ruller vi langs den verdensberømte Saltsø. Aldrig skal jeg glemme den Morgenstund, da den laa aldeles speilklar, og Solen rødmede de snedækte, taarneude Bjerge paa dens vestlige Bredder. Hvilken majestætisk Skjønhed! Og dog, var det ikke, som arbeidede Solen paa at give Liv i Døden omkring? thi Saltsøen ligner det døde Hav. Den modtager en Mængde Tilløb, men har intet synligt Afløb, og dens Vand er saasaltholdigt, at Bredderne er overfaaet med Salt. Snart løber Toget ind til Ogden, som er en halv „hedensk" By, skjønt de „hellige" er stærkt repræsenterede der; men Stillehavsbanen har dog sorandret Byens Karakter. Ogsaa der har Mormonerne et Tabernakel, men det lignede mere en Stald, og vidnede paa det klareste om, hvordan den kristelige Civilisations Jndslydelse her holdt paa at sprænge Mormonismens Lænker. Længere nordover er Landskabet meget storslaaet. Ester-som Lokomotivet stiger opad Bjergskraaningen, saar man den herligste Udsigt over Saltsøen øg dens Oer, og sra Toppen ser man pludselig den nydelige Bjørne-slod-Dal med dens Landsbyer samt i det sjerne trange Bjergpas og Tinder. Her har vi Logan, hvor Mormo-nerne har et pragtsuldt Tempel; sra Høiden nær Byen ser man over 14 Mormonlandsbyer, og Bag-grunden er snedækte Bjerge.

Er Turen interessant nordover, saa er den det ikke mindre sydover. Fra Saltsøstaden som Udgangs-punktet bærer det assted gjennem dyrkede Marker og Frugthaver, hvor alt vidner om Flid og Jordbundens Frugtbarhed. Strømme as krystalklart Vand rinder gjennem Grøster, som leder det om over Egnen, og Modsætningen mellem det dyrkede Land og Salvie-moerne er oste vidunderlig. Til venstre rager de væl-dige Bjerge op, med næsten evige Snekroner om sin.Jsfe, og tilhøire har vi Jordans Flod. Den reisende faar ret fryde fig ved Synet af den rivende, dybblaa Elv, fom fkjærer fig Vei, og det herlige Skue, som ligger for ham, idet han pludselig kommer ind i Utah-Jndsø-Dalen. Overalt er der den mest storslagne Skjøn-hed i Omgivelserne, og fortryllende griber det os at se med et Utah-Jndsøen eller, som Mormonerne ynder at kalde den, Genefarethføen, omringet af fmaa Lands-byer og Nybygger famt Bjerge i Baggrunden, hvoraf Nebos Bjerg naar op til 1^000 Fod. Utah-Jndsøen ligger 500 Fod høiere end Saltsøen; det er fom et lidet, klart Oie lukket inde mellem de høie Tinder, og det er, som vil den gjemme sin Skjønhed for Uden-verdenens Blikke.

Jevnlig ftanser Toget ved smaa Byer, og det har for en Skandinav sin Juteresse at dvæle lidt ved dem, da man ved, at det skandinaviske Element overalt udgjør en væsentlig Del as Besolkningeu. Oste hører man Skandinavisk i Kupeen, og dog, saa glædeligt som det er saa fjernt fra Hjemlandet at høre sit Moders-maal, der er et betydeligt Skaar i Glæden, da man ved, at de fleste er hildede i Mormonismen. Mormo-nerne har de største Tanker om det sydlige Territorium, da dets Klimat gjør det skikket til Dyrkning as Bomuld og alle Sydens Vækster. Utah er mærkeligt i klimatiskHenseende, da vi her finder alle Yderligheder i Veirliget ligefra den evige Js til 37° Reaumur i Skyggen.

Hele Territoriets Folkemængde beløber sig til henved 200 000, hvoraf man anslaar, at omkring 50 000 skal være Skandinaver. Kanske dette Tal kan være vel drøit, men Tusinder findes der ialfald. Kommer man sydover, f. Eks. til San Pete County, finder man hele smaa skandinaviske Byer. Først i Antal kommer de danske, saa svenske og tilslut Nordmænd. Man antager, at der i Utah skal være henimod 10 000 norske, og disse er enten gode Mormoner eller ogsaa Apostater ɔ: frafaldne, og yderst saa har vendt tilbage til Kristendommen.

Saltsøstaden.

Der er neppe nogen By paa 30 000 Indbyggere, som er saa vel kjendt som Saltsøstaden. Den er Profetens Bosted, det store Centrum sor „Gudsriget paa Jorden“. Lad os forbigaa alle Mormonernes overdrevne Skildringer af den, vi skal alligevel blive slaaet af dens Skjønhed. Den er et fortryllende Maleri af By og Haver, og dens Beliggenhed er storartet med de snekronede Wahsatch Bjerge paa Østsiden, Jordans Dalen i syd og vest, medens i det fjerne andre Bjergkjæder træder frem. Byen er udlagt med 137 Fodl46

brede Gader, fom løber i rette Vinkler syd og nord og danner 10 Acres store Kvadrater. Disse deles igjen i Arealer, store nok til at asgive Plads sor et Hus og eu Have. Langs Gadernes Fortoug er der smukke Løvtræer, som blir vandede af det overflødige Vand, som løber bort efter at have overrislet Byens Frugthaver. Byen ligner paa sine Steder et storartet Parkanlæg. Et ,^ion i Skjønhed, og dog, hvad saa mange har kaldt dette Sted : „et Helvede paa Jorden".

Saltsøstaden har euduu de i Vesten brugelige Adobehuse Huse as foltørkede Mursten; men i det sidste har Byen faaet en hel Del vakre Forretnings-hufe famt Privatboliger af Mursten og Granit. Den reisende, som gjør blot et flygtigt Beføg derud, vil finde kuu lidet af Jnteresfe, og dog, hvor meget der er, font maa vække den flittige Granskers hele Op-mærksomhed. For nogle Aar siden lød det: „Lad os først saa besøge Brigham ^oung og se hans Hustruer!" Dermed er det nu sorbi. thi han døde i l877 ester et kort Sygeleie; nogle siger, at han tog Gist, da han srygtede for atter at fængfles af den amerikanske Re-gjering. Mormonerne fætter ham nu i Guderues Række; alle de gyselige Ugjerninger, fom klæber ved hans Navn, fynes for de fanatiske at være glemte. J Profetens Kvartal, bag et af hans Families Hufe, ligger en liden, aaben Plads bevokset med Grønfvær.**Parti af Saltsøtaden** (nær Profetens Kvartal).Der er Profetens Grav. En uhyre Granitblok er lagt over Graven for at hindre, at nogen skulde bemægtige sig Liget. Et Jernstakit omgiver Graven. Kan være, at mange valfarter til Profetgraven; men da vi stod der og saa paa den kolde Sten, gik hele hans Liv i Mørkets Tjeneste, dets Rænker, Bedrag og Gyseligheder forbi i Tanken som et stort, skrækkeligt Panorama, og jeg følte det, som Tusinders rædsomme Forbandelser lød over Graven.

Deu nuværende Præsident for Kirken, John Taylor, var desværre ikke at faa se. Jeg spurgte mange efter ham, men Svaret var, at han holdt sig skjult, fordi der var Arrestordre mod ham paa Grund as Flerkoneri.

I Tabernaklet.

Se, hvilken Folkestrøm der Søndags Eftermiddag iler op ad Byens fornemste Gade, Main Street. Kom med! Det bærer afsted til Tabernaklet til Gudstjenesten Kl.3. Seet sra en Høide tager Tabernaklet sig ud som eu uhyre stor Skildpadde. Det er den snurrigste Bygning for Gudsdyrkelse, som jeg endnu har seet; men den skal kunne rumme omkring 13 000 Mennesker. Den er aflang, med rundt, hvælvet Tag og er 250 Fod lang, 150 Fod bred og 80 Fod fra Gulv til Tag.148

Brigham selv var Bygmester ester „Herrens Anvis-ning", men da Bygningen skulde indvies, var den udeusor alle Lydforhold, og kun Trediedelen af Forfamlingen kunde høre. Stygheden i det ydre skal just ikke fængsle. Vi gaar derfor iud fammeu med Strømmen. Hvilken uhyre Forfamliug! Medliden-heden vælter fig fom store Braat ind over en, naar man sidder der og ser denne Menneskeskare og hører, hvad disse Tusinder af Sjæle fødes paa! Næst ester den uhyre Menneskemasse, som sylder Gulvet og Galle-rierne, sængsles vor Opmærksomhed ved det umaade-lige Rum, hvor der ikke findes en Søile, fom hindrer ^iet, famt ved de fvære Løvkranfe i Taget for Lyd-forholdenes Skyld. Jkke mindst Beundring vækker det kjæmpemæssige Orgel, det tredie i Størrelse i de For-enede Stater. Under dette sindes tre Rader Prækestole, den ene over den anden, hvoras hver Prækestol i en Halvcirkel træder ud fra de til begge Sider løbende Stolerader. Den øverste Prækestol er for Profeten og hans to Raadgivere; den næste for de tolv Apost-ler og den tredie i Rang sor Biskoperne. Sangkoret indtager de øvre

Sæder paa begge Sider as Orgelet. Foran Prækestolene paa Gulvet staar Alterbordet, der ser ud som en lang Kjøbmandsdifk. Kiger man ind under Bordet, sinder man der tre store Tønder fyldte med Vand.**Tabernakel og Tempel.**Gudstjenesten begynder med en Salme s. Eks. om deres Martyrproset, som nu svælger i Herligheden blandt sine Hustruer, — og det store Kor paa 1^0 Mænd og Kvinder gjør sine Sager godt. En Biskop eller en Apostel aabner saa med en Bøn, hvorpaa Jndvielsen as Nadverdelementerne soregaar. Den hele Handling sra sørst til sidst, som den sorrettes i en mormonsk Forsamling, er den mest suldendte Forvræn-gelse as hellige Ting, som kan tænkes. Jstedetsor Vin bruges Vaud, dersor de tre Tønder. Hvorfor bruges da Vand? kunde en fpørge. Jo, ogsaa heri kommer klart Brighams Snuhed og Pengegriskhed srem. Vin til saadanne Mængder blev sor dyrt, derfor fik han en „Aabenbaring" om, at man kunde bruge Vand istedetfor Vin. Alle endog fmaa Diebørn deltager i dette Karikaturfakrament. Det skar mig i Hjertet, da jeg sad midt blandt dem øg saa, hvordan Vandkruset og Brødbakkerne vankede om sra Stolerad til Stolerad, og as de Tusinder, som var der, var der vist neppe nogens anden end min Ven og jeg, som ei deltog. Uvidenhedens og Fanatismens Andagt var over somme, men de sleste saa sløve ud. Betegnende sor Opsatnin-gen er, hvad jeg hørte om en svenske, da han kom hjem fra Tabernaklet en varm Sommerdag: ^I n^I^t^ sagde han, m^tu br^t tr^li^ t^l50

Drukne Personer tilstedes ogsaa Nydelsen af Sakra-mentet. En Skolemand, som har boet derude i mauge Aar, og har studeret Mormouismen tilbunds, siger: „Jeg har seet en Person tage Del i dette Mormon-sakrament faa drukken, at han knapt kunde sidde paa Bænken." ^ucl I^l^ ou ^ldrlu.^.

Men Prækenen da? Jeg var i Tabernaklet flere Gange, men aldrig faa jeg Taleren aabne Bibelen; i Reglen gaar det uden Tekst og uden den ringeste Forberedelse. Engang hørte jeg en as deres ^tor-talere, som tog Teksten sra Abrahams Bog. — Denne Bog er Joses Slniths „inspirerede" Oversættelse as en Papyrusrul, som fandtes fammen med to ægyptiske Mumier, der i forevistes i Kirtland. Ester

Josefs Smiths Fortolkning af det „forbedrede ægyp-tiske" skal Bogen handle om Abrahams Liv, hans

Kongedømme i Damaskus, hans Sæde paa Pharaos Throne, haus Kjendskab til den ægyptiske Astronomi og mangt andet. Skristtegnene blev imidlertid kopierede og sendte til Paris, hvor en ^Egyptolog gav en ganske anden Fortolkning, idet Skristet ester ham sortæller om Osiris og andre ægyptiske Guder. — Mormoumissionæ-rerue siger slot, at de tror paa Bibelen, men i Utah læg-ger de den tilside og sortolker den med Taabeligheder sra Mormons Bog og Vrøvl sra Præsteskabet. Neppe ^t eneste Ord i de Prækener, jeg hørte, kuude kaldes151

Sandhed eller Føde for en Sjæl. Just deugaug var Forbitrelseu uhyre, da Flerkonemæud sængsledes, og Soldater var trukne ind i Byen, og derfor glødede Talerne af Had mod Regjeringen og „Hedningerne". Cn ung Biskop talte om deres Forfølgelfer, eu anden, fom netop var kommen hjem fra Mission, om Nød-veudigheden af at holde „Ordinancerne" Daab, Be-taling af Tiende og Lydighed mod Præstedømmet. En tredie oplyste os om, at Gud havde Krop og Lemmer o. s. v. Tilslut traadte Brigham Youngs Broder, Loren^o young, op og sortalte, hvordan han havde modtaget Mormonevangeliet. En Mormonapostel eller Biskop vil paa Søndagen staa op og erklære, at han vil tale, som Aanden giver ham; men hvordan? Oste blir det en røret, verdslig Tale om kunstig Vanding, om Nødvendigheden as at begynde Fabrikvirksomhed, ^hvilket er John Taylors yndlingsemne^, om Plantuiug us Skyggetræer, og deu bedste Maade, hvorpaa mau kau sorbedre Kvæg- og Faareavlen, og ester saadant Vrøvl, slutter han pludselig med et ^c^cl dl^ ^^ ^ut^u!^ Gud velsigue eder, Ameu^ Undertiden lyner det i Tabernaklet as Had og Bespottelser. En-kelte Ansørsler har vi hørt, men lidt mere skader ikke: J en Præken mod Biskop Gladden og hans Til-hængere sagde Brigham: „Nu, J Gladdeniter! hold jer Mund, ellers skal pludselig ødelæggelse ramme jer!15^

Heller end at srafaldne skulde trives her, vil jeg drage min Bomiekniv og seire eller dø^ Hvis Forsamlingen mener, at det er ret, saa ræk op eders Hænder. Lad os paakalde Herren, at han kan hjælpe os i denne og al god Gjerning." ^Icmrn^I ^ I^our^ Bind l Pg. J en Præken mod Regjeringen lyder det: „De siger, at deres Hær er lovlig, jeg siger, at sligt Snak er ligesaa salskt som selve Helvede, og at de er raadne som et gammelt Kaalhoved, der har været srosset syv Gange og derpaa er smeltet i Vaarsolen." ^^ ^^ Apostelen Heber brugte engang søl-gende Sprog i en Præken: — „. . Og der skal ikke være nogen ugudelig Dommer med sin Skjøge, som sidder i

vor Retssal. Den Aand, som er over mig idag, er Herrens Aand, det er den Hellig Aand, skjønt nogle as jer kan tro, at den Hellig Aand aldrig er spøgesuld. Godt, lad mig sige jer, at den Hellig Aand er en Mand. Han er en as vor Faders Sønner, og han er den Mand, som stod næst Jesus, akkurat som jeg staar ved Siden af Broder Brigham. J tror, at vor Fader og vor Gud ikke er en livlig, felskabelig og muuter Mand ; han er en as de muntreste Mænd, som nogensinde levede." J det skandinaviske Forsamlingshus i Saltsøstaden, hvor der en Hverdagsaften var famlet omtr. 6 ^ 700 Mennesker, hørte jeg en dansk Mormon-biskop tale om deres Evangelinm og om Visdoms-11^

reglerne, hvorpaa han flog over i en Formaning til de unge Piger om at holde fig hjemme og blive „Mødre i Jsrael", faa at de kunde leve med sine Børn i deu „celestiale" Herlighed. Flerkoneriet stikker altid som Hestesoden srem i deres Taler. Det raa, slibrige Sprog, som kan bruges i deres Gudstjenester, er saaledes, at det vilde bringe enhver anden Forsamling til at pibe Talerne ud; meu i Tabernaklerne derude lyder der Bisald sra Tilhørerne, og Talerens Røst anerkjendes som Guds Røst. Det prosane Sprog, som Lederne kan tillade sig, smitter paa Folket, og man maa gyse ved at tænke paa den sremtidige Moral blandt dette Folk, dersom Mormonkirkens sorpestende Jndslydel^e skal saa raade. Undertiden mærkede jeg derude, hvor-dau Kvinder og Mænd kunde tale om Ting, som vilde bringe Skamrødmen op hos en, der ikke i aarevis havde indaandet den moralsk forpestede Lust, der strøm-mer. ud sra Tabernaklet baade i Tale og Skrist. ^licl ^ou d^r ^lcl l^td^r ^dun^ it ^ju^ lil^ ^ tl^lt u^u ltitu!^ ^„Aa, hørte du gamle Broder ^ouug? det kom som et Lynglimt over ham!"^ saa hørte jeg en gammel, rettroende Mormon udbryde, da jeg kom ud sra Tabernaklet. Den gamle, sortær-skede Omvendelseshistorie, hvormed han vilde bevise Mormonismens Sandhed, havde disse synkvervede Mennesker slugt som den bedste aandelige Kost; menmit Hjerte græd, og jeg maatte raabe til mig selv: „Ak, naar skal disse forblindedes Øine aabnes!“

Tempelstedet.

Lige i Nærheden as Tabernaklet reiser sig Tempelbygningen, og de store, tilhugne Kvartsblokke, som er bestemte for den, ligger slængte omkring paa hele Tempelgrunden. Straks efter Ankomsten til Utah fik de „hellige“ Befaling til at bygge Herren et Tempel (!) Pengeindsamlinger til dets Fuldførelse blev gjorte under det Løfte, at naar Templet er færdigt, da skal Jesus sammen med Englene træde ind i det og der finde et Hvilested paa Jorden. Der skal de „hellige“ faa Velsignelser, som ikke kan faaes noget andet Sted. I over 30 Aar har man i Europa samlet Penge til Glas og Tagsten til det Tempel, som blev paabegyndt i 1853, men endnu ikke er færdigt. Folk, som har Penge, narres til at betale for Sæder i Templet. En gammel Dame betalte 200 Dollars, og da hun kom for at se sin Stol, var Templet ikke halvfærdigt. (The Mormon Prophet etc. Pg. 143). Templet skal have seks Taarne. Det skal inddeles i flere Etager. Der findes to Rader I de massive Stene findes udhugget en hel Del symbolske Tegn f. Eks. Halvmaaner o. s. v.**Det Indre af Asembly House.**I hvert Hjørne er der en Vindeltrappe, og der skal blive hemmelige Gange og Hvælvinger under Jorden. Paa Frontfacaden staar der indhugget i forgyldte Bogstaver: „Church of Jesus Christ of latter day saints commenced April 1853 — completed (blankt)“. Det gaar saa langsomt med Fuldendelsen, at mange tror, at Templet aldrig vil blive særdigt, hvilket er ganske rimeligt, da Mormonerne i sine Løfter om det har taget Munden vel fuld.

Endowmentshuset eller Begavelseshuset og dets Hemmeligheder.

Blir Templet færdigt engang, da skal det afløse det saakaldte Endowmentshus eller Eiendomshuset — egendomshuset — som den skandinaviske Befolkning derude træffende kalder det. I det ydre ser dette Hus ganske tarveligt ud, og det ligger ogsaa ganske beskedent bag Tabernaklet, halvt skjult af dette. Men er der intet fængslende ved det i det ydre, dets Betydning har dog været overordentlig, thi indensor dets Døre udføres alle de Ceremonier og Handlinger, som holder Mormonismen sammen. For Tiden staar dette Hus i Regelen ubrugt af

Frygt for Regjeringen, og Mormonerne udfører de afskyelige, bespottelige Handlinger i Templerne i Manti, St. George og Logan. Ingenl56

Hedning kristen har saaet Tilladelse til at betræde dette hemmelighedsfulde Hus. Løftet om Begavelfer eller guddommelige Naadegavcr, fom intetsteds paa Jorden kunde saaes udeu i dette Hus, har draget Tusinder as Tilhængere sra den gamle Verden til ,^ion. De, fom har gjennemgaaet Hemmeligheden, søger ofte at fremftille det som noget stort; as og til lader de dunkle Hentydninger salde, og undertiden sremviser de besynderlige Underklæder, besat med hemme-lighedssulde Mærker. J lang Tid sorblev alt en dyb Hemmelighed, da man er hjemsalden til de skrækkeligste Forbandelser og Straffe, om man aabenbarer noget. Og dog, der har været dem, fom har havt Mod nok til at afsløre Bedraget øg Vederstyggeligheden. Lad os se lidt paa Stellet: Paa den Dag, som Kirkens øverste har bestemt til Festlighederne i Endommenls-huset, møder de Par op, som skal besegles; hver har sin Bylt under Armen, bestaaende af de faakaldte ^rn^ut^ ^Underklæder^, Kaabe, Hue, Forklæde og Sko, alt af hvidt Bomuldstøi. De træder ind i et lidet Forværelfe, hvor man maa opgive fine Navne etc. til den forrettende Biskop. Derpaa maa man fætte fra fig sine Sko samt lægge tilbage fit ^dertøi, og føres nn ind i Venteværelfet, indtil Turen kommer for den enkelte til at vaskes. Badeværelset er ved et Teppe afdelt for Mænd og Kvinder, og naar Turenkommer, blir man ført ind og blir afklædt samt vasket over hele Legemet, hvorpaa vedkommende Præst eller Præstinde, som betjener der, tager et Oksehorn fyldt med Olivenolie og en stor Træske, og oversmører Kandidatens Hoved, Øren, Øine, Mund, Næse, Bryst og alle Legemsdele, og mumler over hver enkelt en særegen Velsignelse. Nærmere at tale om disse „Velsignelser“ vilde gaa Sømmelighedens Grænse for nær,

Garments.l58

og selv de asstumpede Anstændighedssølelser i Utah gaar det sor nær at tale derom. — Mormonerne neg-ter dette i Regelen, og dog mangsoldige har paa det højtideligste bevidnet Sandheden heras. — Derefter hvifkes til vedkommende det nye og celestiale Navn, som man skal kaldes med i Opstandelsen. Dette Navn maa aldrig udtales, men oste tænkes paa for at holde onde Aander borte; kuu en Gang til skal det udtales den samme Dag. Derpaa isøres man de saakaldte som ligner Smaabørns Natdragter, de saakaldte „Buksebjørne". Denne Dragt er gjort i et. Paa høire Bryst er en Vinkel udskaaret, paa venstre en Passer, paa Midtpartiet et Hul og paa ^næet et stort Hul, som kaldes „Stenen". Denne Dragt skal have den Egenskab, at saalænge man har den paa, skal intet ondt vedersares en; den maa dersor aldrig helt lægges as. Skister man, da maa det ske saa, at man tager den ene as, medens man tager den anden paa. Naar denne Handling er sorbi, trækkes Teppet tilside, og Mænd og Kvinder staar nu oversor hinanden. Tænk, hvilket Skue! Mændene i sine ^rut^ut^ kun med Skjorter over sig! Nu kommer en af Apostlerne hen og siger til de ventende, at dersom nogen ønsker at trække sig tilbage, da maa man nu, thi senere hen er det umuligt!! Alle, som ønsker at gaa gjennem Hemme-lighederne, maa række op sine Hænder, hvilket natur-11^

ligvis alle gjør, enten af Fl^ygt, elle fordi de tror, at alle de gode og hellige Ting, fom fkal fees og h^res

i „Herrens Hus", endnu er dem forbeholdte. Nulyder det til alle, at derfom nogen forføger at aabenbare, hvad han hører og fer i Hufet, skal Erindringen om en saadan blive udslettet, og hau skal blive evig sor-dømt, thi det er Ting, fom er altfor hellige til at tales om!!

Saa begynder Spillet for Alvor. Tys! der er Røster i det tilstødende Værelse. Elohim ^Mormonernes Hovedgud^ og Jehovah har en Samtale om Jordens Skabelse:

Elohim til Jehovah: „Vel, Jehovah, jeg tror, vi vil skabe en Jord; lad Mikael gaa ned og samle alle Elementer sammen og danne en."

Svar: — „Meget godt, o Herre Gud, det skal ske."

Jdet hau derpaa kalder paa eu anden tjenst-gjørende, siger han:

„Mikael sar ned og sank alle Elementer sammen, og dan eu Jord, og meld os saa. hvad du har gjort. ^

Svar: — „Meget godt, o Herre Gud."

Deu Mand, som spiller Mikaels Rolle, gaar nu gjennem et Værelse, som sorestiller Verden, ind i Edens Have, hvor han stanser et Par Sekunder, og alt er stille. Derpaa gaar han saa tilbage til Elohim og160

melder, at han har samlet Elementerne og skabt Jorden. „Hvad skal jeg gjøre deruæst?" spørger hau saa de høie Guder. Jdet han bruger det samme Spørgsmaal^ hver Gang de sender ham ned til Verden, besaler de ham, at han skal skille Land sra Vand, Lys fra Mørke og m. nl., og altid fkal han komme og melde dem, hvad han har gjort.

Da Skabelsen er endt, ^gaar Mikael tilbage og sortæller dem, at alt er meget smukt og vakkert at fe paa. Elohim og Jehovah tager faa en Snartur til Verden for at fe paa alt det fkjønue, og finder, at Edens Have mangler et Menneske; og de finder den Jde, at skabe et Menneske, god. Med majestætisk Gang gaar nu de høie Guder heu til Værelset, hvor ^Egte-skabsparene er. „Lukker Oinene!" lyder det til dem, og under dette siger Jehovah til Mikael: „Giv mig en Haaudsuld Jord, saa vil jeg skabe Mennesket." Mikael trækker nu en ud as Flokken. „Aabner Oinenel" lyder det igjen. Manden staar nu ved Jehovahs Side, som udbryder: „Jeg vil kalde dig Adam, thi du skal være Menneskehedens Fader." Derpaa siger Jehovah, at det ikke er godt for Mennefket at være alene, og at han vil skabe Kvinden som en Hjælp sor ham. „Lnkker Oinene!" lyder det nu igjen. Adam maa ligesaa tage en Lur, og nu skabes en Kvinde paa samme Vis, fom tidligere Manden blev skabt. Ester denne**Mormonapostel D. H. Wells.**Akt blir Døren til Edens Have aabnet, og Brudeparene gaar ind med sine Bylter og sætter sig paa Bæfs Fugle, Kvæg, Træer, Blomster og lignende. Taget er malt blaat og oversaaet med Guldstjerner, og Solen er sat i Midten og lidt til Siden Maanen. I hvert Hjørne er et Frimurertegn. I den ene Ende as Værelset er der reist et lidet Træ, som skal forestille Kundskabens Træ, og i den anden findes et Alter.

Djævelens Forklæde.

Derpaa begynder Fristelsesakten. En livlig Herre, klædt i sort med gult Forklæde broderet med Slanger, kommer ind. Han ser ud som en Mefistofeles og spiller ogsaa Djævlerollen. Den spillende var før Mr. Wells, som om Søndagen var med at omdele Sakramentet i Tabernaklet. Idet han fornøjet gnider sine Hænder, gaar han op til Eva og udbryder: „Hvorledes leverdu Eva? Det er smukt Veir, ikke sandt? Og denne Frugt er saa deilig. Vil du ikke smage paa den?“ (Paa Træet hænger Rosiner istedetfor Æbler.) Eva nøler lidt, men han frister hende med Frugten, og hun spiser og vil saa Adam til at spise. Han gjør Indvending, men Eva overvinder hans Skrupler ved at sige: „O, min kjære, de er saa vakre, og denne gamle Herre anbefaler dem paa det varmeste.“ Adam spiser ogsaa, men straks efter udbryder han: „O, hvad har jeg gjort! hvor daarlig jeg var, som lyttede til dig!“ Nu opdager de, at de ikke har Klæder paa, og at de maa skjule sig med Figenblade. Paa et Vink tager nu alle „Figenbladet“ ud as sin Bylt og binder det om sig.

Førklædet, (baaret as Mænd øg Kvinder).

Dette bestaar i et grønt Silkeforklæde udsyet med ni Figenblade i brun Silke. Jehovah triner nu frem og giver Adam en god Overhaling i moderne Skjældsord,men slutter med, at han vil give ham visse Paalæg, hvorved han vil have Anledning til at komme Gud nær igjen. Disse Paalæg bestaar i Haandgreb og lignende, og Buksebjørnen skal beskytte ham fra alt ondt.

Hue for Mænd. Hue for Kvinder og Sko.

Atter maa alle ned i Bylten igjen og tage paa sig sine Huer og Sko af hvidt Linned, hvorpaa de

modtager det første Haandgreb as det aronitiske Præste-dømme. Medens dette sker, maa de sværge: „at adlyde Mormonkirkens Love sremsor de Forenede Staters." Strassen sor at aabenbare dette Greb og denne Ed er at saa Halsen overskaaret sra Ore til Ore og Tungen revet ud as Munden, og Tegnet derpaa er, at skjære med Tommelfingeren over Halsen og række Haanden mod Himmelen som Tegn paa, at mau vil bolde Edeu.

Nu drives alle ind i det Værelse, som forestiller Verden. Ved et lidet Alter staar tre Mænd sorestillende Peler, Jakob og Johannes, Peter i Midten som den, der tænkes at have Himlens Nøgler. Mænd, som re-præsenterer de sorskjellige religiøse Sekter, kommer nu ind og begynder at udvikle sin Lære og siger, at de vil srelse disse

faldne Børn; men dette gjør de for paa det jammerligste at latterliggjøre disse Troesbekjen^ delser. Umiddelbart sorud overgiver Peter Brude-aarene „Mormonevangeliet" og meddeler nu de sorskjellige Troesbekendelsen Repræsentanter, at deres Læresæl-uinger ikke passar sor dette Folk^ og at de kan gaa. Djævelen kommer tilslut for at lokke Kandidaterne, men Peter giver ham Reisepas. Peter giver derpaa det andet Greb as det aronitiske Præstedømme, hvilket bestaar

i at sætte Tommelfingeren mellem knuerue paa Pege-fingeren og Langsiugereu og klemme med deu eue Haaud

om den anden. Strassen for at aabenbare dette er atblive saget i stykker, og Lemmerne kaftet i Søen. Straffens Tegn er at drage Haanden skarpt over Kroppens Midte. For at modtage dette Greb maa man tage Kaaben celler Ornatet) paa, hvilken bestaar af hvidt Tøi; den skal hænges over den høire Skulder meget folderig og holdes sammen om Livet med et Baand eller Skjerf. Udenpaa den bærer man Figenbladet. Konen sværger nu paa, at hun vil se op til sin Mand som Gud.

Kaaben.

!66

Mau saar uu høre deu sorslidte Historie om Joses Smith og Guldpladerue, at Mormous Bog er det sand .^.Evangelium, at intet andet kan fyldestgjøre, og derester modtages det sørste Greb as det melkifedekske Præstedømme, hvilket bestaar deri, at Tommelsingeren sættes paa Pegesingerens Knue, medens Haanden om-sluttes af de audre Fingre. For at modtage dette flyttes Kaaben fra høire til venstre Skulder. Deu Ed, som her maa sværges, er, at de vil hævue Josef Smiths famt hans Broders Død paa deu amerikauske Nation og lære Børn og Børnebørn det sammes Strassen for at bryde denne Ed er, at Jndvoldene fkal tages ud.

Akteu deriude er nu flut, og alle føres til „Bøuue-cirkelværelfet", hvor de maa fværge Lydighed mod Mormonpræstedømmet, og nu faar de det høiefte Greb af det melkifedekske Præstedømme. Alle danner en Ring, idet den ene holder den anden om Haanden med Pegesingerens Ende hvilende paa Haandledet og Lillefingrene sast lænkede sammen. Kaaben fkiftes atter fra venftre til høire Skulder, forat de kau modtage dette Greb. Mændene danner nu en Kreds om Alte-ret, idet de holder hinanden om Skuldrene, og Præ-sten knæler ved Alteret, tager en as Mændenes Hænder og beder. Han sortæller dem, at den elektriske Bønne-strømning gaar gjennem Kredsen, og denne Slags Bøn167^

skal være overmaade kraftig. Kvinderne staar under dette udenom Bønnecirkelem

Tilslut søres ægteskabskandidaterne op i anden Etage til det saakaldte „Belærelsesværelse", hvor alle

faar Plads paa Bænkene omkring i Værelfet. Midt i Værelset er ophængt et Tæppe, der kaldes „Sløret" ^ller Forhænget, som skal være en Esterligning as Sa-lomons Tempels. Paa dette Forhæng er der Tegn, Huller og Viukler som i Uuderklædniugen, og ekstra Huller til at stikke Armene og Benene igjennem. Manden blir sørst sørt hen til en as Aabningerne i Forhænget, og der bankes paa. „ ^vem der?" høres Apostelen Peter at spørge indensor. Præsten, som leder Manden, svarer sor ham: „Adam, som har været tro, ønsker at træde ind " Han ledes nu hen til Hullerue i Forhænget, hvor han stikker Armene gjennem og omsavner Petrus, til hvem hau hvisker sit nye Navu — den eneste, til hvem han maa sige dette Navn — gjennem Hullet. Nu saar han Tilladelse til at træde ind i et Værelse, hvor man træuger eu ma-gcløs Judbildningskrast for at kuuue tæuke fig det eu Smule ligt Himmeleu, fom det kaldes. Er Manden da kommen indensor, gaar han hen til den anden Aabning i Forbænget og beder Dørvogteren at kalde hans tilkommende Hustruer eller Hustru. Huu kommer da hen, og de to stikker nu Armene gjennem Hullernel68

og lægger den eue Haand paa den andens Skulder og den anden om Livet, hvorpaa de stikker Benene gjen-nem de nedre Huller med Knæerne ind i hverandre, og i deuue løierlige Stilling hvisker Kvinden sit nye celestiale Navn til Manden. Nu byder Præstinden, som staar hos dem, at de skal gjentage en saa væmmelig Eds-formular, at felv Polygamiftkvinder derude, fom næsten har bidt Hovedet as al Skam, undser sig sor at nævne den. Eva blir saa sluppet ind i „Himmelen".

J „Himmelen" sidder en as Apostlerne og optegner ^Egteskabskandidaternes Navne Saa tilspørges de, om de vil have hinanden, hvorpaa de besegles sor Tid og Evighed. Den sidste Akt er, at de knæler ved Alteret og kysser hinanden. Undertiden har de Vid-uer, undertiden ikke. Nu søres de atter tilbage til det første Værelse, hvor de saar deres Hverdagsdragt paa igjen, og Handlingen er tilende. Hvor grusomt Tusinders Forventninger er blevne skuffede^ En dan-net Mand, fom i mange Aar havde imødefeet den Tid, da han skulde modtage sine „Begavelser" eller Velsig-nelser i Endolvmentshuset, sagde: „Jeg gik ind og ventede alt; jeg kom ud, og havde intet faaet

De gyselige Eder og Strasse, som disse Hemme-ligheder er omgjærdede med, har asskrækket de fleste as dem, som har sorladt Morm^nismens Løgn, sra at aaben-bare noget derom. Der er dog dem, som har havtMod nok dertil, og alle disses Vidnesbyrd herom stemmer i det væsentligste overens. Blandt dem, som har afgivet sine Bekjendelser om disse Bespotteligheder, maa nævnes en Mormonældste, John Hyde, som nu er Præst i et religiøst Samfund i England, Mrs. Stenhouse, og flere andre, og selv har jeg hørt ikke saa faa Skandinaver fortælle derom, og alle disse har gjennemgaaet Endowmentshuset mindst en Gang, enkelte flere Gange.

Sorgens Billeder.

Hvordan kan de arme Kvinder i Utah taale Flerkoneriets Skjændsel? Mormonmænd siger, at „de blir vant til Flerkoneægteskabet og er lykkelige i det“; men det er en skrækkelig Forbaanelse mod Kvinderne at tro sligt. Aldrig deler Hustruen godvillig sin Mand med en anden. Kvindens Hjerte oprøres ved, at nogen anden skal trænge ind mellem Gjenstanden for hendes Ungdoms Kjærlighed og hjemlige Lykke; hun blir afsindig ved Tanken paa, at han, som var hendes udkaarede, hendes egen, en Dag skal deles med en anden. Freden flygter fra hendes Bryst, og i hendes Sjæl begynder en voldsom Kamp mellem Lydighed mod den foregivne Guds Befaling, som Mormonpræstedømmet lærer, og hendes af den sande Gud i Hjertet nedlagte hellige170^

Uvillie mod et saadant Forhold. Og dog trods dette,

beseires hun snart i Mormonismen, idet æresrygten sor Manden, Frygten sor at sornærme Gud og Skræk-

ken for at tabe Himmelens Herlighed driver hende til at give tabt. S^lvfornegtelfe prækes hende i Orene, de himmelske Aander venter paa at sødes, den største as alle havde givet sit Liv til en Gjenløsning, hvorsor skulde ikke ogsaa hun hjælpe til at srelse? Hvilkeu skrækkelig Jldprøve! Natskygger hænger over hendes Livs Sti; Livet taber sin ^nde; hun sørger, hun græ-der, og hendes engang kjærlighedssulde Hjerte visner og dør i hendes Barm.

Hvem kan tale om den Elendighedens Bitterhed, som saadanne ulykkelige Sjæle søler? Hvilke Taare-strømme, hvilkeu taus Sorg! hvilke lauge, søvnløse Nætter! hvilke forfærdelige Tanker! Ulykkelige Kvinder! bange for hver kommende Time; bange for de Mænd, fom ved Alteret har fvoret dem Troskab gjennem Livet. Ak, hvormange har ikke i deres overhændige Sorg ønsket fig Døden, og ventet paa den Stund, da den kolde Grav kunde skjule dem sor de levendes Blikkel Og al denne Sorg stammer sra en soregiven „Aaben-baring sra Jesus Kristus", som befaler Lydighed mod Flerkoneriet og truer med Forbandelse og Fordømmelse dem, som ei vil det! Hvor den milde Jesus maa171^

!have sorandret sig fra, hvad vi læfer om ham i vor Bibel!!

Men fpørg Kvinderne felv derude! Jeg talte med en norsk Kvinde om Polygamiet. Hun svarede: „Ser du Kirkegaarden paa Skraaningeu deroppe? Den kan sortælle om Tusinders knuste Hjerter, som ^hviler der paa Grund af det skrækkelige Helvede, Flerkoneriet har beredt dem!" Jeg har hørt Fortæl-linger, som maa reise Haaret paa Hovedet as For-færdelfe.

For nogle Aar siden kom en ung, intelligent Fa-milie over til Utah, og begge syntes at være alvorlige Bekjendere as det nye Evangelium. Snart begyndte Kirkens øverste at drive paa Manden, at han maatte tage en Hustru til. Hustruen fandt, at Modstand var forgjæves og gav sit Samtykke, og den nye Medhustru blev sørt hjem. En Tid ester sødte den retmæssige Hustru et Barn. Det stakkels Barn, som var dømt lil at lide for andres Synder, smilte

aldrig; det græd aldrig høit, men Nat og Dag græd det i Stilhed. Endog i Søvne tvang store Taarer sig srem sra dets lukkede Oienlaag, medens dets Ansigt bar Udtrykket af den frygtelige Kval, som Moderen havde baaret paa i Hemmelighed. Om en Tid begyndte det at tæres hen, og det sank i Graven. „Mit Barn døde as et brustet Hjerte", sagde den ulykkelige Moder. „Hver Time idets kot te Tilværelse fældte det de Taarer, fom jeg undertrykte før dets Fødfel, og Kvalen, fom jeg bat^ i mit Bryst, dræbte det omsider." — En Kone sortalte mig, at hun var bleven narret til at lade sig be-segle for Tid og Evighed til en norfk Mand, som havde to Koner sør. Da huu kom ind i Familien, blev huu brugt som Tjenestepige; de andre Hustruen slog og sparkede hende. Naar „Læreren" kom og spurgte, om de holdt Visdomsreglerne, l^i de andre paa hende, skjønt de feld vvertraadte de^n. Hun maatte tage Vafk hos fremmede for at faa Klæder paa fig.

.„Jeg har grædt Dag og Nat i disse Aar, og mine Taarer kunde sylde den Stamp, som staar der", sagde huu, og med Harme blussende i det forgrædte An-sigt udbrod hun: „Aa, det er et Helvede, som jeg har levet i!"

En Enke, som var vunden sor det nye Evanger lium i det gamle Land, kom over til Utah, hvor hun snart sik mange Polygamistsriere, da hun saa godt ud, og havde i Danmark levet i gode Kaar. Hun vilde dog ikke besegle sig til nogen as dem ; endnu var Fler-koneriet hende ufordøieligt. Tilsidst blev hun gift med en norsk Mand som første Hustru. Straks ester skulde hau have en til. Da denne kom ind, begyndte Elen-digheden. Manden hang sig nu til deu unge Kone, vilde ikke give sin lovlige Hustru Mad, bandte hende201^

og viste hende al Ringeagt. En Dag kom hun hen til det Hus, hvor han boede med Hustru No. sor at faa noget Mad af ham; han tog mod hende med Stene i Hænderne og fagde: „Jeg fkal give dig nok for idag og mere til!" hvorpaa Medhuftruen begyndte at flaa hende over Anfigtet og Ryggen, faa at hun faldt besvimet om. „Nei", sagde hun, „det er umuligt at kunne leve lykkeligt i Polygami! Det er, fom man skulde skjære i Hjertet med en Kniv!"

„Tal med den svenske Mand, som gaar der, han vil kunne sortælle dig om Flerkoneriets Forbandelser!" sagde en Kjending til mig, som jeg en Dag talte med ham paa Gaden. Jeg mødte den ulykkelige Mand senere. Han bor i Saltsøstaden, har en god Forret-ning og har brudt med Mormonkirken. Hvor haardt hans Ansigt var! Hvor livstræt og suld as Hjerte-kval han samtidig saa ud^ Og han havde Aarsag dertil. Hans retmæssige Hustru hjemmefra, hvem han havde lovet Trofkab til Døden, gaar nu omkring derude aldeles sindssvag. Da Mormonpræstedøntmet tvang ham til Flerkoneri, og hans Hjerte blev delt mellem to andre Kvinder,^blev det hans Hustru sor bit-tert. Hendes Forstand gik as Sorg! Nu siger han selv, naar han ser hendes ulykkelige Tilstand: „Det ljar det sataniske Polygami gjort!"

Hvilke Sorgens Hjem man kan sinde derude!174^

J eu lideu By, uord sor Saltsøstadeu, tras jeg en Familie. Hustrueu ligger tilseugs, og det lakker mod Evighedeu, men hun er udeu Trøst og Haab. Denne Kvinde har sammen med sin Mand, der har været Mormonprædikant og Missionær, tabt Troen paa alt. Han vilde have en Hustru til, men Konen satte sig imod, og dermed begyndte Mørkets Magter at spille sit Drama i Hjemmet Hendes Ansigt er udtæret, hendes Taarekilder udtørrede. Sorgeu har forsteuet det Hjerte, som engang var eu Kvindes Hjerte. For nogle Maa-neder siden gik huu til de smaa Møder, fom deu svensk-lutherske Missiouær holdt; hun sang de kjendte Salmer, og syntes, at det var saa skjønt, — men tro! „Nei", raabte hun, „jeg kan ikke! Jeg vilde saa gjerne tro, som da jeg var et Barn, m^n Mormonismen har gjort det!" Hun havde, som faa mange, føgt Fred i Mormonismen, men hun fagde: „Findes der noget Helvede efter dette Liv, faa ved jeg, at jeg flipper at komme did, thi jeg har været i et!" Da hun blev spurgt, om huu ikke gjerne vilde komme ind i Mormon-ismen igjeu, skreg huu ud : „Før tager jeg mine Børn med til Helvede, end jeg gaar ind i Mormonkirken igjeu! Aa, var der eu Gud", udbrød huu i For-tvivlelse, medeus hendes Ansigt blusfede af Harme, „aa, var der en Gud!" ^ og dermed truede huu mod Himmelen, — „aa, var der en Gud, faa havde^ han175^

ikke været faa grusom, faa havde hau hørt mine Bøn-ner Dag og Nat, faa havde han seet mine Hjerte-

kvaler og mine Taarestrømme og sriet mig ud as dette Lidelsens Helvede, som jeg maa leve il" Jkke saa sjelden

har Hustru No. 1 i fuld religiøs Fanatisme og Tanken paa den Ophøielfe, som venter hende, dersom hun ligner Sara, og giver sin Mand Medhustruer, været deu, fom har drevet paa, at Man-den fkulde tage en Huftru til. Saaledes mødte jeg en ældre Mand, fom fortalte mig om sin Elendighed, hvordan hans sørste Hustru ikke havde givet ham Ro, sørend han havde sørt hjem en ung Pige paa 16 Aar. Formodentlig havde hans retmæssige Hustru tiltænkt sig en saadan „Troeskraft", at huu skulde kunne tage Selvforfagelfen paa fig med Udsigt til Dronning-stillingen paa en evig Klode, men straks den unge Pige kom i Huset som Hustru No. brød Uveiret løs. Den gamle kuude ikke dy sig, hun skjældte den unge ud for Skjøge og alfkens af famme Sort, vilde ikke tale til hende og mishandlede hende. Manden sagde: „Jeg pintes i denne Tilstand værre, end om jeg skulde have været i Fordømmelsen." Den unge, narrede Kvinde græd; den gamle hentæredes af Græmmelfe og Skin-fyge, og tilflut endte Historien med, at hun gik sin Vei.

Flerkonerilæren omkalfatrer Kvindens finefte og ædleste Følelser i den Grad, at man i et kristent176^

Samfund først sinder noget lignende, naar Vantro, Ugudelighed og Verdensaandens dødelige Gist har i Aarrækker øvet sit Hærværk paa Hjertelivet og Hjem-met. Apostelen Kimball mødte en Dag Taussig, en prøjsisk Broder:

„Broder Taussig", sagde han, „gjør du det godt?"

„Ja", var Svaret.

„Da gjør du det vel ogsaa godt sor Kirken", sagde den værdige Apostel, „hvor mange Koner har du?"

„To".

„Det er ikke nok; du maa tage et Par til. Jeg vil sende dem til dig. Hører du?"

„Ja vel!"

Den sølgende Aslen, da Broder Taussig kom hjem, sandt han to Kvinder, som sad der. Hans sørste Hustru sagde: „Broder Taussig, dette er Sø-sirene Pratt. De er Parley P. Pratts Enker." Den ene as disse, Sara, sagde derpaa : „Broder Taussig, Broder Kimball besalte os at besøge Dem, og De ved, as hvad Grund." „Ja, mine Damer", svarede Broder Taussig, „men det er en meget vanskelig Sag for mig at ægte to." Den anden bemærkede: „Broder Kimball fortalte os, at du havde en god Forretning og kunde forsørge flere Koner." Sara saldt nu ind i Samtalen : „Nu vel, Broder Taussig, hvorom alting er, jeg vil^l77

blive gist." Broder Taussig svarede: „Godt miue Damer, jeg vil se, hvad jeg kan gjøre, og give eder Besked."

Næste Dag besøgte Broder Taussig Biskopen og sik en Akkord istand. Ved at ægte Sara skulde han blive kvit den anden. Ester at han havde levet en Stund med disse tre Koner, blev Sara missornøiet og ansøgte Broder Brigham om Skilsmisse. Broder Taussig blev kaldt op sor Præsidenten og gjorde kun liden Indsigelse, idet han soregav, at han ikke havde Raad til at sørge sor mere end to Hustruer. Skils-missen kom istand, og Broder Taussig skulde betale l0 Dollars til Skriveren. Da han ikke havde Penge, bandte Skriveren ham, og Sara blev tilbage i Pro-fetens Nærhed med den Forsikring, at oet ikke var nogen Skilsmisse, sørend Pengene var betalte. Bro-der Taussig maatte ud og laane Pengene, og dermed endte denne tragi-komiske Scene.

Billeder paa Billeder sra disse Sorgens Hjem kunde rulles op; rystende Fortællinger, som maa vække vor dybeste Medsølelse, vrimler der af. En gammel Mand, en Brygger af Haandtering, ægtede en ung Pige fom Kone No. Manden og den første Kone mishandlede hende skjændigt. Endelig ester lang Mis-handling begyndte Manden at bære sig som et Dyr. Ved en Anledning, nogle faa Dage efter hendes Ned-178^

komst, slæbte han hende efter Haaret ud af Sengen^ drog hende ned i Kjælderen og holdt hende der adskil-lige Dage og Nætter paa Vand og Brød, indtil hendes Skrig og Klager hørtes as dem, som gik sorbi paa Gaden. Sagen blev undersøgt, og den stakkels, næsten døende Kvinde blev revet ud as Umenneskets Klør. Hun blev heftig fyg, og fnart efter tabte hun ganske sin Forstand. Kirkens ^Myndigheder gjorde intet ved denne Sag, og Uhyret gik ustraffet.

Et Sorgens Anfigt sstaar stadig sor mig. „Du vilde gjøre en Velgjerning, om du kuude besøge en norsk Dame, som er saa rædsomt ulykkelig", sagde en Ven en Dag til mig. Jeg fik hendes Adresse, tog derpaa afsted ^med Jernbanen, og lik tale med hende. Hendes Mand havde været en driftig Haandverker i det gamle Land, men det var gaaet ud for ham paa Grund af uheldige Spekulatiouer. For uogle Aar siden havde han pludselig gaaet over til Mor-monismen og havde uden videre reist over til Utah. Derfra skrev han til sin Hustru Gang paa Gang, at hun maatte komme ester. Denne, fom var en dannet Dame og dertil en alvorlig, dyb kristen, blev forfærdet ved at høre, at hendes Mand havde ladet fig fange af Mormonerne. Hun tænkte paa deres Børn famt ^Faren for fig selv og fandt det ret-test ei at følge efter. Dog Brevene blev mere og mere207^

bønsaldeude, og da hun havde konsereret med en kri-sten Præst derude om, hvad hun burde gjøre, beslut-tede huu at reise paa de Betingelser, at Manden ei skulde tviuge hende til at blive Mormon, samt at Børnene skulde opdrages i den kristelige Tro. Straks huu kom over, skjønte hun, at hans Løster kuu havde været Paaskud sor at saa sat i Børuene og hende, og Sorgen skyllede ind over den stakkels Kvinde som væl-dige Braatsøer. Han forsøgte først at lokke hende over til Mormonismeu med det gode, meu da det ikke lyk-kedes, blev hau som eu Djævel mod hende. „Aa, hvor jeg lider, hvor jeg er ulykkelig!" saa udbrød hun. „Han haaner mig, søger at vende mine Børns Kjær-lighed fra mig. Han bryder fig ikke om Løfterne. Gjeuuem Sorg vil han dræbe mig, — forat han kan tage fig andre Huftruer!" Ved Tvaug har han slere Gange villet faa hendes Samtykke til at leve i Poly-gami. Børnene tager han stadig med paa Mormon-ballerne, og hau har ladet de ældre af dem døbe i Mormoukirkeu ; de indfuger den fordærvelige Lære i Søndagsfkolerne. For ret at pine sin Hustru gaar han med andre Kvinder til langt paa Nat. Da hun sik den sidste lille Gut, seudte hau imod hendes Vilje Bud efter Mormonbiskopen, forat han skulde give Barnet Haaudspaalæggelse. Hun vilde have det døbt as en kristen Præst, men han sagde: ^Dersom dugjør det, skal du være forbandet i Helvede!“ Han har svoret paa, at dersom en kristen Missionær kommer ind i hans Hus, skal han skyde ham ned! — Min Ven, som fulgte mig, sagde, da jeg gik fra hende: „Sorgen vil dræbe hende; jeg kjender hende ikke igjen paa 14 Dage.“

Jkke alle Mormoner er Flerkonemænd; men Præstedømmet paanøder dets Tilhængere Flerkoneriet. Især er de unge, intelligente Mænd, som har Indflydelse og Karakterens Uafhængighed, udsatte for et haardt Pres, thi ved Polygamiet binder Kirken dem fastere til sig. Og dog en Mand, som er lykkelig gist, har en naturlig Afsky for at tage en Hustru til, saasandt Mormonismen ikke har brændt ud al Moral og Følelse i ham. Selv Brigham Young har tilstaaet, at da Josef Smith gav ham „Guds Befaling“ for første Gang, var det en stor Prøvelse for ham. Der fortælles, at en Apostels Haar blev hvidt paa en eneste Nat, da han fik Befaling at tage en Hustru til. Med Polygamilæren aabner netop Kirken Fløidørene for Sanseligheden paa vid Væg. — Det er et Ordsprog derude, at eu Mand, som forstaar at stelle med sit Kvæg, vil ogsaa forstaa sig paa at stelle med sine Koner, og hvordan finder man ikke Tilstanden derude?

Hundeliv.

Missionærerne pleier at skildre Livet i „Zion“ med de skjønneste Farver. Det lyder for de som oftest fattige Europæere, som venter der dem et Land, hvor enhver „sidder trygt under sit Vintræ og under sit Figentræ, og hvor der flyder med Melk og Honning“. Nu vel, lad os se paa Virkeligheden. Tænk eder en fattig Bonde eller Arbeider med 2 til 6 halvnøgne Koner og diverse forsultne Børneflokke! Læg saa hertil Skinsyge og Mistillid, og vi har et Virkelighedsbillede, som vel maa vække vor dybe Medlidenhed og maa mane os til alvorlig Kamp mod Mormonismens Missionsvirksomhed i vort Land! Det falder af sig selv, at Polygamistkonerne sjelden kan bo sammen. Enten bor de i særskilte Smaahuse i Byen eller paa Boudegaarden, eller spredte om paa forskjellige Steder i Territoriet, især nuomstunder paa Grund as Regjeringens Holdning overfor Flerkoneriet. Undertiden bor de nok i samme Hus, men har da almindelig særskilt Husholdning. Saadanne Polygamisthuse af gammel, ægte Stil er ganske snurrige at se. Jeg maatte le høit, da jeg første Gang saa dem. De største ligner lange Reberbaner. Manden, som nemlig strengt har „levet sin Religion“, har bygget til i Længden, efter som han har tiltaget som Flerkonemand. Paa et saadant Hus taltejeg Skorstenspiber, Døre, Vinduer — alt-saa et Hus sor Koner! Manden

lever en Uge hos hver i Regelen sor at dæmpe Skinsygen.

Jkke saa faa Skandinaver er Polygamifter. J en liden By ved Navn „Spanish Fork" er der en danske, som har Hustruer. Jeg beføgte hans Hus og faa flere af hans Hustruer samt en Mængde Smaa-gutter; selv var han rømt til Danmark paa „Mission" for at undgaa Straf for Flerkoneri. Man fortalte mig derude, at han havde faaet en stor Landeiendom derved, at han havde lokket Enker, fom kom over, til at „tage Regjeringsland" og havde faa ægtet dem. — En Nordmand i San Pete Eo., fom ved fin Sluhed har uaaet en høiere Stilliug derude, har mange Hustruer og skal have omkring .^0 ^ 4^0 Børn. — Naar en sattig Mormon tager slere Hustruer, venter han, at de skal underholde sig selv og ham paa Kjøbet. „Fattigdom med Polygami", siger en anseet Forsatter, „sænker Folket ned i Dyriskhed". En kristen Præst derude siger: „Jntetsteds i^ Staterne er der mere skidden Fattigdom i Forhold til Besolkningen eller en større Mangel paa huslig Hygge eud i Utah."

„Men", turde en spørge, „er det ikke anderledes blandt de mere velstaaende Familier?" Der tales faa meget om saakaldte .^c^l^tmili^ Mønsterfami-lier derude, og felve Profetens Familie maa da holde**Mormonfamilie med 3 Hustruer.**18^

Proven, skulde vi tro. Lad os se paa hans Husstand eller „Harem", — om det tillades. Med al hans Stillings bydende Jndslydelse kuude Brigham ikke kue den Skinsygens og Kjævleriets Aand, som der var blandt hans Hustruer. Hau pleiede at sige: „Naar jeg gaar mellem mine Hustruer, da er det, som jeg gaar blandt en hel Mængde Bajonetter." J en as hans saakaldte Prækener siger han: „ . . . Nu, noget til mine Søstre, da det hyppigt hænder, at Kvinder siger, at de er ulykkelige. Nogle Mænd vil sige: min Hu-stru har ikke seet en lykkelig Dag, siden jeg tog en Hustru til. Man sortæller, at Kvinder bindes og ^kagstryges, at de mishandles, at mange as d^m gaar gjennem en Taareslotn sormedelst deres Mænds Op-førsel. Hvad jeg nu vil sige er so^ ede^ fom sol^ alle: Jeg giver eder Betænkningstid til 6te Oktbr., saa J ^kan bestemme, enten J vil være hos eders Mænd eller ei! Mine Koner skal enten taale denne Verdens Trængsler og leve sin Religion eller gaa. Jeg vil gaa til Himmelen alene heller end at have Kloring og Slagsmaal omkring mig . . . Hvis Kvinderne vil sor-agte Himmelens Bud, vil jeg bede, at deu almægtiges Forbandelse maa følge dem i Hælene. Men dem, fom ^vil være tro, vil jeg love, at de fkal blive Dronninger ^i Himmelen og Herskerinder i al Evighed." ^I^^t Oct. 1 1856^.

Anerkjende Forfattere, fom har et indgaaende Kjendfkab til Forholdene, siger, at det er en given Kjendsgjerning, at Mormonismen undergraver alle Sjælens finere Følelser, og hvad andet kan man vente af denne skrækkelige Løgnreligion ^ Alderdommen hædres lidet blandt Mormonerne. Hvis der er en gammel Hustru i Husstaudeu, er hun alles Arbeidstræl^ Brig-ham youngs sørste, lovlige Hustru, Mary Ann, blev skudt tilside, da han tog Hustruer i dusinvis. Hun maatte sorlade Hovedbygningen og slytte ind i et as-sidesliggende Hns, som ligner en Strafanftalt. Hendes Mands Troløshed gjorde dybe Skaar i hendes For-stand, og hun blev værre Aar for Aar. Margaret Alley, Hustru No^ l^, blev meget tilsidesat af Brigham, og døde i 185^ halvt sindssvag. Mrs. Hampton, Hustru No. 14, blev i Nauvoo beseglet til Brigham. Senere blev hun sorladt og ægtede Mr. Cole, som reiste til Californien, hvorpaa Brigham atter fendte Bud efter hende; hun adlød og blev hans Medhustru for anden Gang. Mary Bigelom, Hustru No. l5, sor-lod Haremet, og ingen ved, hvad der senere blev af hende. — Emeline, Haremets Lys, Huftru No. 16 var længe Profetens yndlingshustru. Hun herskede over alle de andre; men Herligheden varede ikke længen Hun blev kastet tilside sor „Amelia", No. 17. Hun var stødt ned fra fin Throne, Græmmelse og Smerte**Eliza R. Snow,**

Brigham Youngs Proxy-Hustru No. 1.**Mormonfamilie med 4 Hustruer og 7 Børn.**185^

knuste hendes Hjerte, og man sortæller, at hun dræbte ug ved Gift. Elara Ehafe, en af hans Prory-Huftruer eu Hustru, som tilhører en anden i Evigheden, blev aldeles sindssvag, da Brigham hegyndte at behandle hende med Kulde og Ligegyldighed. Heudes Tilstand var ynkværdig. Under sit sidste Svangerskab raabte hun næsten bestandig: „O, jeg har begaaet Synd mod den Hellig Aand! O, advar mine stakkels Børn til ikke at sølge mit Eksempel. Jeg gaar til Helvede. Brigham er Skyld deri. O, gaa ikke ind i Polygami! Det vil fordømme eders Sjæle evigt." Naar Brigham nærmede fig, forbandte hun ham fom Aarfag til hen-des Ulykke. Huu døde siudssvag. — Amelia lever der-ude, som en salden Storhed, og der ser ødsligt ud i og om det lille Hus, som hun

har maattet bytte med det pragtsulde Slot, Brigham byggede til hende, det saakaldte „Gardohus". Samvittigheden spøger nok i hendes indre, fom hun engang imellem vifer sig, høi og ligbleg i den sorte Silkedragt Djævelsk var den Maade, hvorpaa han lokkede hende til sig som Med-hustru: „Amelia", sagde han, „du maa blive miu Hustru; Gud har aabenbaret mig det^ Du kan ikke blive srelst ved nogen anden. Hvis du vil ægte mig, vil je^g srelse dig og ophøie dig til at være Drouning i den himmelske Verden, men hvis du vægrer dig, vil du blive sordærvet baade til Legeme og Sjæl." Dette186^

sidste ægteskab fandt Sted ^ 186^ — 6 Mdr. efter ^at Regjeringen havde udstedt Anti-Polygamiloven!!

Amelia maatte snart vige Pladsen sor andre, saa-som Ann Elisabeth, hans l^de Hustru, og uogle paa-staar, at hau havde ^6!!

Hvilken Elendighed sor Kvinden, hvilken Ufæde-lighedens Dybde hos Lederne! Brigham blev snart kjed af sin l^de Hustru og seudte hende ud sor at arbeide paa eu as sine mange Bondegaarde; men huu rmr selvstæudig. Ester eu Tid at have ladet sig be^ handle som en Trælkvinde, brød hun overtvært, sor-langte Skilsmisse as slere Grunde samt en aarlig Understøttelse i Forhold til sin Mands Jndtægter. Under Ed sor Dommeren, svarede Brigham, at Ann Elisabeth aldrig havde været hans Kone, og at han kun havde en, Mary A. Angell, som var bleven viet til ham i Kirtland, Ohio. Ann Elisabeth beviste lige-suldt i Retten, at hun havde været gist med Brigham ^oung siden 6te April l868, men at han havde sor-ladt hende og intet givet til hendes Underhold, skjønt han var Eier as Millioner. Omsider erklærede Prose-ten, at han rigtignok havde været gist med Ann ^Eli^abeth, men huu havde kuu været hans „aandelige Hustru". Ved sin salske Ed sor Retten brændemærkede Brigham ^oung, „Mornlongudens Proset", alle Poly-.gamistkoner med det dybeste Skjændselsmærke, skjønt**Ann Eliza Young.**187^

Kirken famtidig lokker de ftakkels Kvinder ind i denne religiøfe Ufædelighed uuder de fanfeligste Løster og de grusomste Trudsler. Hvor længe vil Norge kaste sine Ofre for Mormonkirkens al kristelige Moral ned-trampende Fødder?

Det blir en Selvsølge, at disse ægteskaber er yderst løse. Brigham youug drev en trivelig Forret-

ning med Vielser og Skilsmisser. Han sagde: „Disse Handlinger forftrækker mine Huftruer med Lommepenge". Der findes intet Sidestykke til denne Løshed endog blandt de mest sorkomne blandt de kristne Nationer.

Før vi sorlader Prosetens Kvartal, maa vi korte-lig nævne Brighams Bolig, det saakaldte Bikubehus, eu temmelig uauselig Byguiug. Lidt nordensor ligger Løvehuset, en lang Bygning med ^0 Dagligværelser, Soveværelser for Børnene, og meget andet. Og der behøvedes Værelfer for hans 75 Børn! Løvehuset kaldes det efter eu vældig Stenløve over Jndgangen. Løven var Brighams Mærke, idet han i Mormonernes „hellige" Skrifter kaldes „Herrens Løve". Alle disfe Bygninger er omgivne af en høi Stenmur Hvem haster ikke ud as disse Sorgens Boliger, hvor Skjændselen tildækkes med eu Løgureligions for-argelige Slør, og hvilken oplyst Mand eller Kvinde vil ikke med Assky vende sig bort sra et saadant Sam-fuud, der paa det groveste træder baade guddommeligeog menneskelige Love under Fødder! Og dog vi vil faa se Mormonkirkens mørke Baggrund endnu sortere, jo mere vi trænger ned i dens Histories Dybder. Den kristne Kirkes lysende Overskrift er Kjærlighed, men Mormonkirkens? Svaret vil gives med Skildringen af

Morderenglene som Kirkens lydige Tjenere.

Læren om Blodsforsoningen har draget sine skrækkelige Følger, og Mormonkirken, som i sin Missionsvirksomhed kræver Tolerance, har i Utah vist hele Fanatismens Intolerance. Hvor tidt jeg i Utah hørte Fortællinger derom! I „Brigham City“ blev den presbyterianske Præst udsat for alle Slags Forfølgelser undtagen Voldshandlinger. Mormonerne negtede i flere Maaneder at sælge ham Fødemidler fra sine Butikker, og han blev nødsagen til at gaa 6 eng. Mile for at kjøbe, hvad han trængte til Livsophold. De skadede hans Eiendom paa forskjellige Maader, og tilslut forsøgte de at drive ham bort ved at stene hans Hus om Natten. Hans eneste

Forbrydelse var den, at han var amerikansk Borger. For et Par Aar siden fik en af de kristne Missionærer, som arbeidede i det sydlige Utah, leie sig ind i en mormonsk Familie. Saa snart Præsteskabet hørte det, blev denne Familie tvungen til at lukke sine Døre for Missionæren, skjønt Familien saa18^

ljøilig trængte de Penge, han betalte. En anden havde leiet et Hus i det nordlige Utah, men Præsteskabet kom imellem, og han frk ikke beholde det^ For nogle Aar siden kom en ung, kristen Missionær til Utah sor Helbredens Skyld. Han bosatte sig i det sydlige, og da han saa, at der ikke var Skoler, at Børnene vokste op i Uvidenhed, begyndte han at holde Skole. Da Brigham ^oung og hans Raadgivere hørte det, opfor-drede de en Søndag i en stor Forsamling til at dræbe Missionæren^ lII^ucl I^ol^ ^rtu.^.

Tvivl paa Mormonismen var sor nogle Aar siden jevngodt med at sætte sit Liv paa Spil. Overalt var der Spioner ude sor at opspore de tvivlsomme. „Skulde ru tale sammen", sagde et gammelt ægtepar, som endnu ikke havde brudt med Kirkeu, „da maatte vi sætte os hen til Skorstenen og lade Lyden gaa op der, sorat ingen skulde høre os." Før den amerikanske Regjering tog sor Alvor sat, blev de skrækkeligste Mord begaaet dels sor at srelse de srasaldne, dels sor at hævne sig paa Kirkens Fiender. Og Kirken havde en trosast Hjælpetrop i Daniterne eller Morderenglene, som al-mindelig paa mindste Vink stod særdige til at udøse Blod sor at tjene Kirken. Man fortæller, at Brigham ^oung havde et Tegn, naar han vilde have ryddet nogen af Veien. Jdet han nævnte vedkommendes Navn i Tabernaklet, løftede han Armen halvt i Veiret,1^

og dermed havde hans lydige Kreaturer saaet Vinket. Mormonerne vil nu negte Daniternes Tilværelse, men der er Beviser nok sor, at de baade har eksisteret og endnu i Lønlighed spiller sin Rolle.

Daniternes Tilværelse kan allerede paavises uuder Mormonernes Ophold i Missouri l8^8, hvilket sees af et beediget Viduesbyrd af Ths., B^ Marsh, den-gang Præsident for de tolv Apostler, og as Orson Hyde, senere Apostelpræsident i Saltsøstaden. Mars's Vidnesbyrd lyder saa: „De havde et Kompagnt — anseet sor at bestaa af paalidelige Mormoner — fom kaldes „Daniter", og disse har gjort Ed paa, at ville understøtte Kirkens Ledere i alt — enten Ret eller Uret. En Del as Kompagniet er dog utilfreds med deune Ed, som de anser for at ftride mod moralske og religiøse Principer. Mormoner har fortalt mig, at der i „Far West" forrige Lørdag blev valgt et Kompagni, bestaaende uf 1:^, fom kaldes „det ødelæggende Kom-pagni". Det blev bestemt, at hvis Folket i Buucombe kommer sor at bringe Skade og Odelæggelse over Fol-ket i Caldmell ^hvilke var Mormoner^, saa skulde dettes Kompagni asbrænde Buucombe .... Det er Proseten Josess Planer at tage denne Stat i Besiddelse, og han forsikrer sit Folk om, at det er hans Hensigt at erobre de Forenede Stater og tilslut hele Verden. Det er Pro-setens Lære og Folkets Tro, at hans Aaben^aringer1^1

er høiere end Landets Love. Jeg har hørt Proseteu sige, at han endnu vilde uedtræde sine Fiender og gaa^ over dcre^ døde Legemer; at, om de ikke lod ham være i Fred, saa skulde han blive en anden Muhamed^ for denne Slægt, at han vilde gjøre Landet til eu Blodfø fra Atlanterhavet til Klippebjergene, og at som Muhameds Motto var: „Koraneu eller Sværdet^" saaledes skulde vort blive: „Josef Smith eller Svær-det!" Disse sidste ytringer blev udtalte sorrige Som-mer. Antallet as bevæbnede Mænd i „Adam Ondi Ahman" var mellem tre og sire Huudrede."

Beediget og uuderskrevet sor mig.

Richmond Missouri, ^ Okt. 1^8.

Henry Jakobs Fredsdommer i Ray County, Mo.

„Jeg ved, at Størsteparten as soregaaende As^ sløring er Sandhed, og det øvrige tror jeg er Sandhed.

Orson Hyde.

Hertil er søiet et Certisikat fra 7 Perfoner, bosid-dende i Ray Couuty, som beviduer, at Marsh var Præsideut sor de tolv Apostler, og Orsou Hyde var eu as dem, og at de uu havde sorladt Kirken paa Gruud as Mormonernes umoralske og ugudelige Opsørsel. ^mnt^. ^int^ Pg.

En Doktor Avard skal have organiseret denne hemmelige Morderbaude. J eu Tale til dette Selskabflutter han paa

følgende Maade: „Mine Brødre, J er nu valgte til at være vore ledende Mænd, vore Kapteiner og til at regjere over denne Jefu Kristi Kirke, som uu er organiseret ester den gamle Orden. Jeg har samlet eder idag sor at lære og undervise eder om de Ting, som henhører til eders Pligter, og for at anfkueliggjøre, hvad eders Forrettigheder fnart vil blive l Ved J ikke, Brødre, at J fnart fkal gaa ud med eders Kompagnier sor at hærje og tage Bytte fra Hedningerne? thi der staar skrevet: „Hedningernes Rigdomme fkal blive helligede mit Folk, fom er Jsruels Hus" . . . Det er paa denne Maade, Gud har i Siude at oprette sit Rige i^disse sidste Dage. Hvis uogeu af os skulde blive opdaget, hvem kan vel skade os? — thi vi skal staa sammen og forfvare os. Sværger vore Fiender imod os, faa kan vi ogfaa fværge . . . Hvorledes? J synes at frygte for dette, Brødre! Saa vist som Her-ren lever, saa vist vilde jeg fværge paa en Løgn for at redde hvemfomhelst as eder, og om dette ikke kunde hjælpe, saa vilde jeg begrave ham eller dem i Sanden — ligesom Moses gjorde med ^Egypteren! Paa denne Maade vil vi hellige meget til Herren og opbygge hans Rige. Hvem kan modstaa os? Og hvis nogen as dette Danitfelskab aabenbarer noget as disse Ting, da vil jeg skjule ham paa et Sted, hvor ikke en Hund skal kunne bide ham . . " ^^ ^uut. ^iut^ Pg.Navuet „Daniter" er taget fra 1 Mosebg. 4^,17, hvor det hedder: „Dau skal være som en Slange paa Veien, som en Pil-Slange paa Stien, der bider Hesten i Hælene, saa at dens Rytter salder tilbage!" J Be-gyndelsen kaldtes de „Dans Sønner", og deres Opgave er udsørt: „mauge Mennesker er saldne tilbage sor aldrig mere at staa op igjen sør hin store Dag." m^ui^nt John Hyde^.

Mormonkirken kan negte, men Kjendsgjerninger taler stærkere end Ord, og sra Brighams egen Mund har vi — 18 Aar senere — sølgende Udtalelse, som er tydelig nok: „Dersom nogen kommer hid og ikke opsører sig, som han bør, da vil han ikke alene sinde Daniter, som vil bide Hestenes Hæle; men saadanne Uslinger vil sinde noget, som skal bide deres egne Hæle. J mine simple Bemærkninger kalder jeg blot Tingene med deres rette Navn" . . . ^I^^t 7de Bind Pg. 14^.

Disse samvittighedsløse Mænd var altid paa sin Post; de var øvede i at læse som i en trykt Bog Fod-trinene paa Marken, var fortrolige med Livet og Kli-matet derude, og fremfor alt med de vilde Bjergpas og de dybe Dalstrøg, gjennem hvilke man for nogle Aar siden alene kuude træuge iud i Territoriet.

Kirkeus Forfølgelfer er ikke stanset endnu lige-oversor frafaldne. En Dag kjørte jeg fammen med en1^4

Mand, som sagde, at han holdt paa at sulte ihjæl med sin Familie, siden han havde brudt med det skrækkelige Præstedømme. De slog itu hans Vindusruder, det blev forbudt at give ham Arbeide, og hau kunde ikke gaa ud, ester at det var blevet mørkt, da hau ei var tryg

sor Livet.

Mormonerne kræver lltah som sit eget Land ; der-sor erklærer de høit og lydt, at alle andre as asvi-gende Bekjendelser intet har der at bestille. Hør, hvad en as deres Apostler vover at sige i deres Ta-bernakel: „Til hver Hedning vil jeg sige: Gaa ud as denne By og dette Territorium eller tag Følgerne!" ^II^uclb^ ^ldrm.^ Lad Historien give Svaret paa, hvad Følgerne er. Midnattens Ugjerninger skal engang læses i Dommens Flammeskrist^ Vi nævner blot Pro-seten Morris og hans Tilhængeres Skjæbne. Morris sremtraadte i l 86:^ som eu ny Proset og paastod, at Herren havde sendt ham sor at „forløse Jsrael", fom var sunket ned i Synd og Ugudelighed under Brighams Styrelse. Han fik talrige Tilhængere, oprettede et nyt ,^ion nord for Saltføstaden, indsatte Fællesskab i Formue osv., og Folk strømmede til ham. Talrige „Aabenbarelser" modtog han, deriblandt en til Brigham, hvori denne advares as Herren. Haus sorrykte Jdeer var mauge; saaledes lærte han, at han og de sornemste as Tilhæn-gerne havde levet tidligere paa Jorden under Navne

1^5

som Enoch, Elias og Ester ... 6 Sekretærer beskjæs-tigede han stadig med Nedskrivelsen as sine Aaben-barelser. Da hans Aabenbarede om Kristi snare Komme ikke slog til, blev der Uenighed i det nye ,^ion; endel srafaldue vilde forlade Kolonien, men de kom ikke overens ^om Eiendommen, og der blev Plyndrerier.

Sagen blev nu indanket for Brigham ^oung, og fra ham gik den til Dommer Kinney, fom var hans Ven. Dommerens Jndgriben nyttede intet, og tilslut blev der sendt Tropper mod Morrisiterne, som ventede, at Her-ren

skulde komme ned sra Himmelen med sine mange Tu-sinder sor aldeles at tilintetgjøre deres Fiender, Brig-hamiterne. Troppernes Ansører udstedte en Skrivelse, som han krævede Svar paa inden ^0 Minutter; de skulde overgive sig, eller tvinges dertil med Magt. Da Morrisiterne modtog dette Dokument, blev Spørgsmaalet, hvad de skulde gjøre. Proseten Morris vilde adspørge Herren, og en Stund ester traadte han ind i Forsam-lingslokalet med en skreven Aabenbaring, hvori der stod, at Herren havde sendt Soldaterne mod sine udvalgte, Morrisiterne, sorat disse ved deres Fienders suldkomne Odelæggelse skulde lære at kjende hans Magt. Et Haar skulde ikke krummes paa deres Hoveder. Medens Folket nu raadslog om, hvad de skulde gjøre, udløb de ^0 Minutter; et Skud lød, og en Kanonkugle slog neo i Forsamlingshuset, dræbte to Kvinoer samt rev Kjæven1^6

af paa en lideu Pige. Nu begyndte en formelig Be-leiring, og Morriuterne sorsvarede sig i ^ Dage. Mor-ris proseterede, Folket saftede og bad, iførte fig hvide Klæder og ventede Kristi ^omme, men sorgjæves, og ende-lig besluttede de at overgive sig til den fiendtlige Anfører. Oberst Burton uærtnede sig Leiren med en Afdeling Soldater, og hvad der nu fulgte, fortæller et Oienvidne: Obersten og hans Ledsager red ind blandt Morrisiterne; Burton var meget vred og raabte! „Hvor er Manden? jeg kjender ham ikke!" Da Morris blev ham vist, red han hen mod ham og besalede ham at overgive sig „Nei, aldrig. aldrig!" svarede Morris, som begjærede at saa tale til Folket. „Det maa ske snart !" raabte Bur-ton. „Brødre!" — begyndte Morris — „jeg har lært eder sande Principer . . ." Neppe havde han sagt disse Ord, sør han faldt rammet as Burtous Kugle. „Der er eders Proset!" raabte Burtou, og idet han affyrede et Skud til, sagde hau: „Hvad tl^ J nu om eders Proset?" Derpaa vendte han sin Hest om og skjød Bauks, som stod 5 Skridt borte. Da Banks faldt, kom James Botvmans Hustru løbende og udbrød: „O, du blodtørstige Usling !" „Jngen skal sige mig det og leve!" raabte Burton igjen og skjød hende. En dansk Kone løb grædende hen til Morris og vilde hjælpe ham. Burton dræbte ogsaa hende ved et Pistolskud! De sangne Morrisiter blev førte til Saltsøstaden ogtagne i Forhør sor den omtalte Dommer Kinney. Femten blev dømte til Tugthus, hvilket i Utah var ensbetydende med at arbeide i Lænker paa Brighams Veianlæg under Opsyn as Brighams Svoger. Resten blev mulkterede. Da disse Scener soregik, var Brig-ham enevældig i Utah, skjønt han ikke mere var Gu-vernør. Med Undtagelse as Overdommerembedet var hele den udøvende Magt i Mormonernes Hænder, og Dommer Kinney var den, som udsørte Brighams Onsker.

Den nye Guvernør, Harding, tog sig as de stakkels sængslede Morrisiter. En Petition blev sat i Omløb sor Morrisiternes Benaadning, underskrevet as alle „Hedninger", de to Dommere samt de Forenede Staters Militær. Kun eu eneste Mormon underskrev, og det var — den berygtede Danithøvding Bill Hickman. Herom skriver Guvernør Harding i et Brev dat. ^de Decbr. 1871: „Den ^die Marts 186^ holdtes et stort Massemøde under Brighams Ledelse, hvor jeg og de to Dommere blev opsordret til at sorlade Territoriet straks. Om Astenen den 6te kom Bill Hickman til mit Hus og blev der til langt paa Nat. Han sorsikrede mig, at han var imod — ja sordømte — Massemødets Beslutninger, samt at han var venlig sindet mod mig ... Jeg havde naturligvis ikke stor Tro til, hvad han sagde, da jeg vidste, at Hickman var en høitstaaendeMormon. Han udtalte sig særdeles skarpt angaaende den Grusomhed, som var udvist mod Morrisiterne, men skjønt hans Ord glædede mig, kuude jeg dog ikke rime disse Udtalelser sammen med, hvad jeg havde hørt om hans forrige, blodige Bedrifter. Han gav mig en Skildring af sit Liv og syntes ikke særdeles stolt as sin Titel som „Danitkaptein". Jeg spurgte, hvorledes han turde vove at udtale slige Meninger stik mod Brig-hams Onske. Ved Udtrykket „vove" syntes Blodet at stige ham til Hovedet; han asbrød mig, reiste sig op og sagde: „Guvernør! ^ De spørger om, hvorledes jeg tør vove at gjøre noget, som ikke behager Brigham ^oung! Jeg kjender ham og hans Rævestreger! Jeg srygte Brigham ^oung! Guvernør! Brigham har større Grund til at srygte Bill Hickman, end Bill Hick-man har til at frygte Brigham ^oung!" — Jeg har aldrig seet et Ansigt, siger Guvernøren, der udtrykte mere Trods og Foragt ... De dømte Morrisiters Koner og Mødre kom til mig i dusinvis og bad mig med Taarer i Oinene at vise Barmhjertighed mod deres Mænd og Sønner. Ondskabsfulde Trudsler udstødtes mod mig samtidig fra Mormonernes Side, hvis jeg viste dem nogen Gunst. Biskop Wolley kom og sorsøgte at skræmme mig med den Bemærkning, at han vilde ikke svare sor min personlige Sikkerhed, hvis jeg gjorde det."

„Endelig blev Benaadnings-Petitionen præsenteretsor mig; det skede temmelig silde om Astenen, saa den ikke kunde sættes i Krast sør næste Dag. Ud paa Natten hørte vi en Stemme, som raabte paa Guver-nøren. Der blev

spurgt: „Hvem der?" „BillHickman!" lød det. Ved sin Jndtrædelse sagde han: „Guvernør, tænkte De ikke, at Brigham havde sendt Bud ester Dem, da De hørte miu Røst; var De ikke bange?" — . . . Han havde redet 14 Mile sor at komme og underskrive. Han spurgte, om uogen Morlnon havde underskrevet. Da jeg dertil svarede nei, bad han om Dokumentet, tog en Pen og skrev tvert over Dokumeutet „Bill Hick-man". „Der!" sagde han tilsreds og skjøv Papiret tilside, „nu kan han gjøre, hvad han lyster ved det. Der er dog en Mormon, som tør gjøre ester sit eget Hoved tiltrods sor ham." ^Se Guv. Hardings Brev til J. G. Beadles. Brigham og Mormonerne var rasende over Benaadningen, men nogle Kanoner sra Fort Douglas og Connors Soldater holdt dem i Tømme.

Det gyser i os, uaar vi læser om Parrishsamilieu, som træt af Kirkens Tyranni og Bedraget vilde for-lade Utah, hvordan Brigham ^oung gav Ordre til, at de skulde oppasses, og hvordau Halsen blev skaaret over paa dem, forat de kunde frelfes.

Den berygtede Bill Hickman, Daniterhøvdingen, famt O. P. Rockmell har i sine egenhændige skristlig^ Bekjendelser, som ossentliggjordes i Saltsøstaden i 187^,^00

assløret en Mængde gyselige Forbrydelser, som blev begaaet isølge Brighams direkte Besaling. J l858 fik Bill Hickman, medens han var ude for at bekjæmpe Johnstons Hær, Ordre sra Brigham youug — gjennem Profetens æld fte Søn. Josef A. young — til at dræbe eu Maud ved Navu yates. Denne Mand var eu Slags Kjøbmaud, der tidligere havde forladt Bjergeue, men nu var kommeu tilbage med et Vareoplag til Værdi af omtrent 6000 Dollars, fom han tufkede bort til Jndianerne Da Johnftonvar gaaet i Vinter-kvarter, besluttede Hickman at drage hjem med nogle af sine Mænd for at rekrutere uue Heste. Paa samme Tid blev yates fangen af en af Mormonerne, og af den kommanderende General, D. Wells, overgivet til Hickman med den Forstaaelse, at „han burde slaaes ihjæl". Foreløbig skulde Hickman bringe ham ud til „Oberst Joues Leir, bvor han sandsynligvis vilde modtage nærmere Ordre". Paa Veien mødte de J. A. youug, der fortalte, at haus Fader øuskede yates dræbt. Ved Solnedgang kom de til Jones, som tog Hickman tilside og sagde, at han havde Ordre til at gjøre det af med yates. De blev enige om Sagen. Mordet udførtes ved Leirildeu Kl. om Natteu, da der ingen var tilstede undtagen Jones og et Par andre, som spurgte om yales sov. Hickman svarede ja, og knuste i det samme yates Hoved med en ^kse.

Morderengel Hichmann.^01

Et Sengetæppe blev kastet over den myrdede, medens de andre grov et dybt Hul. Derester begrov de Liget og flyttede Leirilden hen over Graven for at fkjule Stedet. Hickman og hans Kamerat reiste derpaa til Saltsøstaden, hvor de meldte sig paa Brighams Kontor. Proseten spurgte førft om Forholdene i Osten og senere, hvad der var blevet as ^ates. Hickman sortalte det. Brigham vilde dernæst vide, om han havde saaet hans Ordre. Hickman svarede, at han fik den baade gjennem Jones og J. A. ^oung. Brigham fagde: „Det var rigtig godt!" Hickman tog frem ^00 Dollars i Guld, fom var tagne fra ^ates, da han blev fangen, og gav Profeten dem med Bøn om at faa beholde en Del af dem, da han trængte dem. Profeten negtede, og Da-uiterhøvdingen maatte nøies med en Jrettefættelfe sor sit ubillige Forlangende.

J Mai l850 blev en Mand ved Navn Jesse T. Hartley myrdet, og derom sortæller Hickman: . . . „Vi havde oversteget ^i^ ^lcmnt^tin^ og var komne nogle Mil ued i Ost-Eanyon, da Hartley sra Provo City kom os imøde og sorenede sig med vort Selskab. Denne Hart-ley var en uug Jurist, som Sommeren sorud havde udvandret sra Oregon til Saltsøstaden, hvor han gis-t^de fig med eu agtværdig, ung Dame fra Provo City .... Han fortalte mig, at han aldrig havde været vant til haardt Arbeide og reiste nu til Fort

Bridger eller Green River for at føge Plads fom Bog-holder eller lignende. Han var en Mand med et tiltalende, intelligent ^dre, men Brigham havde paa den fidste April^Konserents givet ham et srygteligt Skudsmaal og sagt, at han burde saa sin Strube skaaret over. Hartley erklærede, at han var uskyldig, meu sølte sig meget ilde tilmode over det hele. Jeg bemærkede, at Orsou Hyde saa meget surt til ham, og da vi havde været i Leir et Par Timer, sagde hau til mig, at han havde Ordre sra Brigham at lade Hartley dræbe. „Jeg ønsker, at du og Boyd skal gjøre det —" sagde hau. Seuere saa jeg ham og Boyd tale sammeu, hvorpaa Boyd kom hen til mig og sagde: „Det er i sin Orden, Bill, jeg vil hjælpe ^ dig at slaa Fyren ihjæl!" Et Par Vogne var endnu tilbage paa Veien, og Orson Hyde aumodede mig om at ride tilbage for at fe, om der var uoget iveieu med dem. Boyd fadlede siu Hest sor at

drage med, men Hartley tilbød sig at gaa, isald Boyd vilde lade ham saa sin Hest. Orson Hyde sagde: „Lad ham saa din Hest!" Hyde hviskede derpaa til mig: „Nu er Tideu — lad ham ikke ^komme tilbage l" Vi drog assted og kom, ester at have redet omtrent en halv Mil, til en Flod, hvor Vandet naaede midt op paa vore Heste. Medens vi svømmede over, sik Hartley et Skud og faldt død ned i Floden. Ved min Tilbagekomst tilLeiren fortalte Boyd, at hans Heft var kommen ind til Leiren med Sadlen befmurt med Blod. Orfon Hyde fagde til mig, at jeg havde gjort det godt." ^Se IIi^m^u^ ^uI^iou^. J Mariette Smiths Bog „Femten Aar blandt Mormonerne" fortælles følgende: „Næsten et Aar ester denne Begivenhed lMordet^ saa jeg Jesse Hartleys Enke ved Green River, medens jeg var paa Veien til Staterne. Hun havde været en smuk Kvinde og var blot ^ Aar gammel. Hun fore-kom mig at være det mest nedbøiede og as Hjertesorg knuste Meuueske, jeg uogensiude havde seet. Hun levede hos un^Broder, der var Mormon og Færgemand. Medens vi ventede for at blive fat over Floden, blev jeg opmærkfom paa denne Kvinde med det blege An-sigt." De to Kvinder blev fnart kjendte, og Enken siger: . . . „Hvis De har været gist som Mormou, maa De være kjeudt med Sorgeu; men den Grusomhed, jeg har lidt, er vist udeu Lige selv i dette ubarmhjer-tige og usølsomme Laud. Da jeg gistede. mig med Jesse Hartley, vidste jeg, at han ikke var Mormon, skjønt han blev anseet sor at være det, men dette havde intet at sige sor mig. Vort Gistermaal bragte ham i nærmere Berørelse med Kirkens øverste, og paa denne Maade kom han til at saa Kundskab om noget, som han ikke kuude tro, og som vilde skade os, hvis det kom ud blaudt „Hedningerne". Jeg var aldeles uvi-

^04

dende om disse Ting, skjønt jeg er opvokset blandt de „hellige". Jeg begriber ikke alt, hvad han opdagede, eller hvad han gjorde, men de sandt ud, at han havde skrevet mod Kirken, dersor blev han udelukket, og Brig-ham forlaugte, at han skulde give sit Liv hen til en Forsoning sor sine Synder, at han skulde lade sig osre i Eudommeutshuset, hvor saadaune Forsoninger sker. Jeg kjendte ikke noget til det, førend min Mand for-talte mig derom; men det er fandt, de dræber dem, fom har begaaet faa ftore Synder, at de ikke kan ud-fones paa anden Maade. Profeten siger, at hvis de uuderkaster sig dette, saa kan han frelfe dem, ellers er de fortabte. O, det er frygteligt, men min Mand vilde ikke lade fig ofre, og derfor begav han sig alene til de Forenede Stater sor at sinde Udkomme der. Jeg sagde ham, da han forlod mig, at han vilde blive dræbt, — og det blev han. Bill Hickman og en anden Danit skjød ham; jeg har oste været nødt til at op-varte Hickman, naar han reiser denne Vei, skjønt jeg hele Tiden vidste, at han var min Mands Morder. Mit Barn fulgte fnart sin Fader, og jeg haaber lige-ledes fnart at følge efter dem. Hvorfor fkulde jeg leve? De har bragt mig hertil, og jeg vil heller leve her, end gaa tilbage til Saltføftaden, hvor min Mands Mordere forbander Jorden, de betræder, og lever uftraf-fede i fine Vellyster!"

^05

Mormonernes dødelige Had til alt, hvad de kalder Apostat ^frafalden^, gruuder fig meget i Frygten for, ut deres onde Gjerninger derved skal komme forLyfet. Her er en Prøve paa, hvordan Lederne ved flige An-ledninger kan udtrykke fig. J Tabernaklet sagde Brig-^ham engang om en Apostat: „Saadan en Mand skulde kappes as lidt nedensor Orene . . . Jeg vilde tage den Brystnaal, som jeg bar i Nauvoo, og skjære hans forbandede Strube over fra det ene ^re til det audet, og sige: Gaa lige lukt ad Helvede til!" Aposteleu Kimball sagde med ægte dyrisk Raahed: „Jeg beder i Sandhed sor mine Fiender! Jeg beder den almæg-tige Gud om at sorbande dem " Vi blegner, naar vi læser om det skjændige Mord paa Aikens-Selskabet. Den sørnævnte Beadle siger: „Mountain Meadoms Myrderiet overgaar det vel i Størrelse, men ikke i letsindig Grusomhed og Brud paa Gjæstsriheden". Hver Enkelthed i denne srygtelige Begi-venhed er bleven bevist. Selskabet bestod as 6 Mænd: John Aiken, Wm. Aiken, Buck, Obersten og to andre. De sorlod Sakramento i ^Mai 1857 og reiste østover sor at møde General Johnstons Hær. Da de ankom til Hum-boldt-Floden sandt de, at Jndianerne var meget siendt-lige, og derfor befluttede de at vente her paa et ftørre Mormon-Selfkab, fom paa denne Tid havde faaet Ordre til at vende hjem fra sine Nybygger i Carson-dalen. J Selskab med dem fortfatte de Reisen til Saltsøen. John Pendleton, en Mormon, siger: „Et bedre Selskab as Mænd har jeg aldrig seet. De var høflige, godhjertede, brave og stedse rede til at udføre enhver Gjerning, fom var nødvendig paa Veien."

Mormonernes Vogntog gik kun langfomt frem, og derfor forlod Aikens- Selskabet dem, da de var omtrent 100^ Mile sra Saltsøstaden, og reiste i Forveien. Men ved Ankomsten til Kanesville, Mile sra Saltsøstaden, blev de alle arresterede under Paaskud as, at de var Spioner sor Regjeringen. Nogle Dage senere ankom Pendleton og Mormonerne og sandt Aikens Heste i Kirkens Jnd-hegning. Ved at spørge om Aarsagen dertil, under-rettedes de om, at Aiken var arresteret sor Spioneri. „Spioner!" udbrød Pendleton, „de har reist med os . hele Veien og ved intet om Hæren." „Det bryder vi os ikke om; vi beholder dem alligevel^" blev der svaret. Aiken og hans Kamerater havde Penge og Eiendom med sig til et Beløb as ^5000 Dollars. De blev sørte ind i Byen og sængslede, men da intet kunde bevises mod dem, sik de Besaling at pakke sig sydover. Fire as dem beg^tv sig paa Veien, men to blev tilbage i Byen. De, som rciste, blev eskorterede as Port Rock-tvell og tre andre. Da de naaede Nephi, som ligger l00 Mile syd sor Saltsøen, underrettede Rockmell Byens Biskop, Bryant, om, at han havde Ordre til at saa

gjort Ende paa disse Mænd. Biskopen loo straks et Raad sammenkalde, og fire Mænd blev valgte til at hjælpe.

Morderne listede sig ud sra Tiendehuset Kl. 11 om Natten og lagde sig i Baghold sor Aikens-Selskabet, som begav sig paa Veien ved Daggry. Da de havde naaet Seviersloden, sortalte Rocktvell dem, at de maatte stanse der. Kort efter kom Morderne og bad om at faa Lov til at ftanfe sammen med dem. De trætte Mænd fkilte fig nu ved sine Vaaben o. s. v , og saldt snart i en dyb Søvn, hvoras to aldrig mere opvaagnede. Alt var i Orden for den djævelske Plan, og dog holdt en Frygt Morderne tilbage. De synes at have srygtet for, at Mordet ikke kunde udøves i fuldkommen Hentmelighed, og af denne Grund besluttede de ikke at bruge Skyde-vaaben. Dersor oversaldt de de sovende med Stokke og Jernbolter. To døde udeu at røre sig, men John Aiken sprang op let saaret og løb hen i Buskadset, hvor et Skud strakte ham sansesløs til Jorden. Obersten naaede ogsaa Buskadset ester at havesaaet en Kugle sra Rocktvells Risle, og da han mente, at Angrebet skrev sig sra en Nøoerbande, begav han sig straks til-bage til Nephi. Derhen kom han i Graalysningen og vaklede nu dødbleg, svag og blodig gjennem Byens Gader hen til Biskop Footes, hvor hans Fortælling frembragte en velforstilt Forsærdelse.^08

Morderbandeu havde nu opsamlet de andre tre og kastet dem i Floden i deu Tro, at de var døde. Men John Aiken kom tillive igjen, krøb iland paa samme Side og skjulte sig i Krattet, hvor han hørte sølgeude Samtale: „Er alle de sorbandede Hedninger døde, Rockmell?" — „Ja, alle, undtagen en, som pak-kede sig!" — Aiken, som troede, at det var ham, hvorom Samtalen var, laa ganske stille, indtil Dani-terne havde sjernet sig, og begav sig derpaa paa Veien i den kolde Nat til Nephi. Hvem kan forestille fig denne Mands Følelfer? Han var ikke længere uvi-deude lig Obersten, om hvem der var Morderne, og han antog fig selv for den eneste undkomne. Han vidste, at der var ringe Haab om Frelse i Nephi, men hvor skulde hau hen? Da han næste Dag ester uhyre Anstrengelser naaede frem, faldt han kraftesløs om udenfor den første Dør, han kom til. Dog syntes de første Ord, han hørte, at indgyde ham nyt Liv, thi Konen i Huset, som siden blev et Vidne i denne Sag, udbrød: „Se, der er jo en til, som ogsaa er sluppen bort sra Røverne; en er nu hos Footes." — „Gud ske Lov, det er min Broder!" — raabte Aiken og fort-satte sin Vei derhen. — Folk i Byen fortalte forfær-dede, hvorledes han faa ud dengang: Hans Haar var fuldt af størknet Blod, og han ravede som en drukkeu Mand. Jstedetsor sin Broder mødte han Oberstenklos Footes. De to Mænds Møde er ikke til at be-skrive med Ord. De styrtede i hinandens Arme. En Sten maatte have sattet Medlidenhed ved et saadant Syn, men Mormonbispen gjorde det ikke. En Tiger kan lokkes bort sra sit Offer, men kun religiøs Fana-tisme kan befeire enhver mild og medlidende Følelfe og gjøre Mennefket til et Uhyre. Medens dette rørende Optrin forefaldt, holdt disfe Dæmoner Raad igjen, og besluttede, at de to undflupne skulde dø. Biskop Bryaut kom iud til dem og raadede dem til at drage tilbage til Saltsøstadeu snarest muligt, ester at han sørst havde trukket Kuglerne ud og forbuudet Saarene. En af Biskop Footes Sønner viste sig venlig mod dem, og Aiken bad ham at nedskrive, hvorledes det hele var gaaet til. Beretningen blev skreven; Aikens og Ober-stens Dødsudfagn er endnu til.

Efter Mordernes Tilbagekomft udklækkedes der nye Planer. Aiken havde frelst en Revolver og Obersten et Gulduhr, som var værd ^50 Dollars. Da de var færdige at forlade Byen, fik de vide, at de fkyldte ^0 Dollars. De lovede at fende disse sra Saltsøstaden, men sik at vide, al det ikke lod sig afgjøre paa den Maade. Aiken fvarede da: „Her er min Revolver og min Kamerats Uhr, tag, hvad De vil!" Footes tog Revolveren. Da Aiken gav ham

den, fagde han: „Der, tag min bedste Ven, — dog Gud ved, den er

os til liden Nytte!" — hvorpaa han vendte fig til sin Kamerat og sagde med Taarer i Oinene: „Bered dig paa Døden, thi vi kommer aldrig levende ud a^ denne Dal." Jfølge den førnævnte Kone i Nephi, fom er en af Hovedvidnerne i Sagen, blev disse Mænd betragtede som dødsdømte af enhver. De var komne fire Mile fra Nephi, da deres Kudfk, en Mormon ved Navn Woolie, stansede Vognen i Nærheden af et gammelt Hus, fpændte Hestene sra og sørte dem bort uuder Paaskud as at vande dem. Derpaa kom to Mænd ud as Huset med dobbeltløbede Bøsser, som de assyrede. Aiken og Obersten blev begge skudte gjennem Hovedet og faldt fra Vognen døde til Jorden. Ligene blev betyngede med Stene og nedfænkede i en af de faakaldte „bundløfe Kilder", hvoraf der findes mange paa detle Sted.

Jmidlertid havde Rockmell og hans Bande naaet Saltsøstaden og f^rt de to der tilbageblevne med fig syd-paa efter førft at have berufet dem med Brændevin^ Dog er det muligt, at Buck bare lod, fom hau var berufet, men den anden Mand var aldeles fanfesløs, da de naaede Bjergpasfet, hvor der skulde gjøres Ende paa dem. De blev angrebne med Knipler og Bly-slynger, og den ene blev øieblikkelig dræbt, men Buck sprang ud af Vognen og undløb, skjønt hans Forsøl-gere sendte ^ Skud efter ham. ^Han svømmede overJordans Flod, sulgte dens venstre Bred og ankom til Saltsøstaden, hvor hans Fortællinger om, hvad der var skeet, snart foraarsagede en hel Del ubehageligt Folkesuak. Bill Hi^kman blev saa hentet sor at „as-slutte Forretningen", og hvorledes han udsørte dette, sortæller hau selv i sine Bekjendelser: . . . „Jeg satte mig straks tilhest og red hen til Brighams Kontor. Han spurgte mig, om jeg havde seet Dreugeue. Jeg spurgte: hvilke Drenge? og han svarede: George Grant og William Kimball. Jeg sagde ham, at jeg havde saaet Ordre til at møde paa hans Kontor, hvorpaa han svarede: Drengene har gjort noget Fuskeri; de var fulde allefammen. De faarede en Fyr og lod ham løbe fra fig ved Bjerg-pynten. Han er nu kommen til Byen, og hans For-tællinger gjør en sæl Stank. Han bad mig gjøre Ende paa ham ^Bu^ og ødelægge ham". Da en Mand ved Navn Dalton, som boede Mil nord sor Saltsøstaden, hvor Aikens- Selskabet havde opholdt sig nogle Uger, just var i Byen, saa ordnede Grant og Kimball det saaledes, at Dalton skulde indbyde Buck med sig til sit Hjem. Hi^kman fik en Beskrivelse paa Daltons Heste og drog afsted sorud sor dem i Selskab med en as Drengene ved Navn „Meachhum". „Vi be-gav os paa Veien", siger Hickman, „til det Sted, som var bestemt, og just i Mørkningen kom Dalton kjørende.Vi raabte: Holdt! og Buck fik et Skud gjennem Hovedet og blev kastet over Gjerdet ned i en Grøft. En Klud blev hængt op paa en af Buskene for at mærke Stedet. Vi red tilbage til Byen, og hos General Grant, hvis Hus var bestemt til Mødested, fandt vi Kimball, Rochwell og andre. De spurgte, om det var i Orden. Jeg svarede: Ja, det er det. Saa kom de med Spaden, og vi gik alle sammen tilbage til Stedet og grov ham ned. Derpaa blev vi trakterede hos Grant med Brændevin og skiltes.“ (Se Hickmans Bekjendelser).

Fjorten Aar efter, i 1872, blev Brigham Young, Bill Hickman, General Wells og Port Rockwell fængslede sor Delagtighed i disse Mord. Den Gang naaede Sagen idetmindste for Domstolene; men paa Grund af nogle Formfeil i Rettergangen løslodes alle disse Mordere, og Saltsøstadens Borgere havde den Fornøielse at se Daniterhøvdingen Rockwell paa Gaden svingende sin Hat med høie Hurraraab til Ære for amerikansk Ret og Lov i Utah.

Ingen af Mormonkirkens hidtil nævnte Ugjerninger kan dog sammenlignes med

Mount Meadows Myrderierne.

I „Rocky Mountain Saints“ faar vi en gribende Skildring af denne skrækkelige Begivenhed, idet der leveres Uddrag as „Aabne Breve fra „Argus“ til Brigham Young“, hvilke offentliggjordes i „Corinne Reporter“, et Hedningeblad, som udkom i Utah. Denne Argus havde i 30 Aar været Mormon, havde været Ypperstepræst i Kirken og indehavt flere høie Stillinger i Territoriet.

„Det Emigrantselskab, som blev myrdet 15de Septbr. 1857 ved Mount Meadows og inden Deres Retsomraade, var et af de mest velhavende, fredelige og agtværdige, som nogensinde drog over Sletterne. De var amerikanske

Borgere, som slog Leir ved Jordans Flod paa det frie, offentlige, uafhændede Land, og deres Eiendele var uantastelige. De fleste af disse Emigranter var Bønder, og De har aldrig beskyldt dem for Tyveri, Rov, Overgreb og Forstyrrelse af den offentlige Orden. Da de leirede sig ved Jordan, trætte og udmattede, var deres Forraad og Fødemidler saa godt som opbrugt, og deres Trækdyr næsten udslidte efter den lange Reise. Det var nødvendigt for dem at stanse i Utah, indtil deres Proviantforraad kunde fornyes og deres Trækdyr kunde erstattes med friske. I Utah havde man netop havt en overflødig Høst^14

dette Aar; Bjergene og Dalene var bedækkede med rigt Græs. Hvad var der da til Hinder sor, at Emi-granterne kunde have opholdt sig der, saalænge de lystede? Hvorfor frk de ikke kjøbe, hvad de trængte til, og fortfætte Reifen, uaar de vilde? Hvori havde de forfyndet fig, da Loven, fom her repræfenteres af Deres Perfon, ikke maatte befkytte dem? Hvorfor be-falede man ^dem at bryde op med fin Leir og reife videre? Eller endnu værre! Hvorfor blev et ^Bud sendt sorud med skrevet Magtsprog til alle Mormouerne paa Emigranternes Reiserute, om ikke at have det rin-geste Samkvem i Handel^og Vandel med disse Men-nesker?"

Brigham ^ouug var dengang Guvernør i Utah og de Forenede Staters edsvorne Embedsmand. Op-retholdelsen af Folkets helligste Friheder og Rettigheder var ham betroet, og det paahvilede ham at udstrække Lovens Beskyttelse til alle.

Da det ikke var Emigranterne tilladt at blive ved Jordan, brød de op og sortsatte Reisen i Retning as Los Angelos ; men de gjorde kun laugsomme Fremskridt. Ved Ankomsten til American Fork sorsøgte de at kjøbe Proviant og bytte sine udmattede Dyr bort mod sriske, — men hvor fordelagtige Betingelfer de end tilbød, kunde de til deres Forundring intet faa erholde. De reiste da videre gjennem Battle Ereek og Smaabyerne^15

nedigjennem og sorsøgte paa hvert Sted at kjøbe Pro-viant samt bytte Kvæg, men overalt sorgjæves. Trods den oprørende Behandling, de saaledes fik, opførte Emi-granterne fig venligt og sredeligt mod Mormonerne^ Det var øiensynlig deres Hensigt at komme gjennem Utah sor om muligt at naa et „kristent Settlement", hvor de sor sine Penge og Kvæg kunde saa kjøbe sig noget at spise. Almindeligt provianterede Emigranttog i Saltsø-staden. Hvad var da Grunden til denne usædvanlige Fremgangsmaade mod disse Udvandrere? Jo, Grunden var den, at de var sra Arkansas, sra den Stat, hvori Apostelen Parley P. Pratt var bleven dræbt.

J Fillmore stansede de stakkels Emigranter lidt; det saa ud, som de skulde med tomme Vogne og ud-mattede Trækdyr maatte soretage en Reise over Ame-rikas mest srygtede Orken. Den næste By, de kom gjennem, var Eorn-Ereek, og her hørte de de^første venlige Ord, siden de sorlod Jordan. Det var Jndianere, som boede der, og disse solgte dem ^0 Bushels Mais. Deu-gang havde Emigranterne draget gjennem 15 Settle-menter, befolkede med „Jefu Kristi Kirkes sidste Dages hellige", som ikke vilde fælge dem Føde! De drog videre til Paroman, hvor de ikke engang fik komme ind i Byen; de slog Leir ved en liden Bæk i Nærheden og sorsøgte pua at kjøbe Mad, men forgjæves. En .ung Englænder ^ilde gaa ud sor at sælge dem nogleFødevarer, men Biskop Letvis Søn og Raadgiver tvang ham med en dragen Bomiekniv til at afstaa derfra!

Argus retter følgende Spørgsmaal til Brigham: „Hvorfor blev det forbudt disfe Emigranter at reife gjennem Parolvan? De kan befvare det, ligefaavel fom Deres Adjutant George A. Smith, famt Wm. Dame, Oberst for det Regiment, fom kort efter overfaldt de stakkels Emigranter og myrdede dem. Men De svarer ikke, sør De blir nødt derlil! Lad mig da antage, at Paroman var dette Regiments Hovedkvarter, at der var visse militære Foranstaltninger indensor Voldene, som det ikke var klogt at lade Emigranterne ane; thi Mormonernes passive Fiendtlighed skulde snart gaa over til at være aktiv!"

Emigranterne kom saa til Cedar City; her sik de kjøbe 50 Bushels Tiendehvede, men dermed var de kun halvt provianterede sor sin Reise til Calisornien. Dersra fortfatte Folkene fra Arkansas til Jron Creek — ^0 Mile —, hvilket medtog Dage. Det varede 6 Dage for dem at drage fra Jron Creek til Mount Meadotvs — 15 eng. Mile. Denne Langfomhed taler høit om deres forkomne Tilftand.

Jmidlertid havde et Krigsraad, fom blev afholdt i Paroman, og hvor Præsident J. C. Haight ^Mormon-ypperstepræst i Syd-Utah^, Oberst Dame, John D. Lee var tilstede, udstedt en Jndkaldelsesordre til ,,Nanvoo

Morderengel John D. Lee.^17

Legionen" om at møde bevæbnet. Regimentet organs

feredes i Cedar Eity under Anførfel af Major John D. Lee, og begyndte derfra at forfølge Emigranterne famme Dag, fom disfe forlod Jron Creek. Lee, fom ogfaa var Jndianeragent, indbød „Pjede-Jndianerne" til at ledfage sig, og nu havde han en Styrke, som de stakkels sorkomne Emigranter ei kunde modstaa. Om Morgenen den 1te Septbr. indhentedes Emigranterne, som just havde begyudt sin Dagsreise, ved „Mount Meadoms". Jkke saa snart var de komne et tilstræk-keligt Stykke bort fra den Kilde, de havde været leirede ved om Natten, før ^ Jndianerne gav Jld paa dem. Emigranterne blev faare overraskede; dog de sattede snart Stillingen, og inden saa Minutter stod de færdige til et modigt Forsvar bag en Forskandsning as Vogne, men desværre, sor langt borte sra Vand ! J to Dage holdt de sig ikke destomindre saa tappert, at Lee begyndte at blive urolig. Han sendte derfor Bud til Cedar City efter Forstærkning, hvilken kom til ham den sjerde Dags Morgen.

Den tredie Kampdag kuude Emigranterne ikke længere undvære Vand. Den forfærdeligste Tørst be-røvede dem næsten Forstanden. De kuude se Vaudet, saa nær var det, men Jlden fra Mormonernes Risler hindrede dem Adgangen dertil. De gjorde slere skjæbne-svangre Forsøg paa at komme derhen. Tilsidst haa-^l8

bede de, at der kunde være lidt Medlidenhed tilbage hos Mormouerue, klædte to smaa Piger i hvide Drag-ter og sendte dem afsted til Kilden med et Spand, men — Mormonerne skjød dem ned!

Dagen ester at Forstærkningen var kommen, f am-menkaldte Lee sine Soldater og holdt en Tale til dem, hvori han uuderrettede dem om, at han havde saaet Ordre fra „Hovedkvarteret" til at dræbe hele Emi-grantfelskabet uudtageu Børuene. Ester at John D. Lee havde gjort sine Soldater bekjendt med deu skjæbne-svangre Ordre, samt instrueret dem om, hvorledes det hele skulde udsøres, gik hau uuder Parlamentærflag hen til Emigrauterue og tilbød at beskytte dem, dersom de vilde nedlægge sine Vaaben. Dette Tilbud kom ikke sra snedige, troløse Jndianere, men sra Major Lee, eu Mormou og en af Regjeringens Officerer! Hvad fkulde Emigrauterue gjøre? De var vel ikke befeirede, men de var overaustreugte og halvdøde af Tørste De modtog Tilbudet, sorlod sin lille Forskandsning, nedlagde Vaabneue, gik heu til Lee, som stod tæt ved Kilden og stillede sig under hans Beskyttelse. Nu sore-gik der en Scene, hvis Rædsler Jndbildningen neppe er istand til at sorestille sig.

Major Lee tog disse halvdøde, stakkels Mennesker uuder siu Beskyttelse, hau opstillede øieblikkelig alle Mæud i Linje, lod Kvinderne og Børnene gaa sorud oglod dem nu marchere omtreut en halv Mil henimod Cedar City^ Fra Spidsen as Toget gav han derpaa Besaling til at stanse, og straks ester lød Kommando-raabet: „Giv Fyr!" Deu første Salve affyredes, førend Emigranterne forstod Situationen. De, som endnu levede, udstødte da et hjerteskjærende Skrig og flygtede i alle Retninger, men faa begyndte en Jagt paa Mennesker, som i grænseløs Grusomhed søger sin Lige . . . Saa sulgte en anden Scene, hvori disse

Mormonuhyrer sormelig slagtede de arme kvinder og de voksne Børn. Snart blev alting stille med Und-

tagelse as en hæs Dødsrallen hist og her, Klageskrig sra de overlevende Smaabørn og maaske nogle tunge Suk sra eu eller audeu as Soldaterne, som nu beskuede den gruelige Blodscene omkring dem.

Myrderiet var nu suldsørt, men Rædslerne var ikke endnu slut. Nogle as de mormonske Soldater be-gyndte nu at plyudre de dødes Legemer. Ligene as Mænd og Oldinger, Hustruer og unge Piger blev lig^ gende uden Begravelse, ester at man først under den raaeste Spøg havde berøvet dem alle klædningsstykker! Emigranternes Vogne, Kvæg og øvrige Eiendele blev naturligvis betragtede som god Fangst. Man fø^te alt til Cedar City og folgte det der under den flotte Betegnelfe: „Eiendom taget ved Sebastopol Be-leiring".Besalingen lød vel, at de smaa Børn skulde skaa-ues; meu adskillige omkom i Myrderiet. Kun l7 frel-stes, og de sørtes til Cedar City, hvor de sordeltes mellem de mormonske Familier . . . Siden gjorde et Par as dem nogle Bemærkninger om Myrderiet, hvilke ansaaes sor sarlige, og deres Muud lukkedes sor be-standig.

Flere Oienvidner sortæller sølgende Enkeltheder sra Blodbadet^ Da den sørste Salve var assyret mod Emigranterne, løb en ung Pige hen til Major Lees Søn og bønsaldt ham om Beskyttelse. En menneskelig Følelse

vaagnede i ynglingens Bryst ved Synet as den smukke, uuge Pige, og han besluttede at frelfe heude. Meu Faderen sprang øieblikkelig til, tvang sin Søn tilside ved at gribe ham i Halseu og skjød deu unge Pige i Ansigtet med sin Revolver, saa hun saldt livløs ned for hans Fødder.

Robert Keyes siger i sin Vidnesorklaring : „J 185^ reiste jeg sra Calisornia til Utah. Naaede dertil i Oktober Passerede dengang Mount Meadoms sydvest for Cedar City. Saa to Ligdynger der. Den ene bestod af Kvinder, den anden af Mænd. Ligene var aldeles nøgne De faa ud til at være myrdede. Jeg tænker, at der var 60 eller 70 Lig af Kvinder og Børn. Børnene var i en Alder fra 1 Maaned til Aar Rovfugle havde for det meste opædt de smaaBørn. Paa nogle var Halsen overskaaret, andre havde Knivstik, andre var trufne as Geværkugler. Myrderiet var nylig soregaaet. Ligene havde sandsynligvis ligget der 15—16 Dage. Jeg kom der sorbi den ^den Ok-tober Vi var l1 i Selskab, og 7 gik hen for at fe de dræbte Mænd; jeg gik ikke."

J Aaret 185^, kom Major Earlton paa sin Rcise sra Calisornia til Utah sorbi Stedet med et Kompagni Ryttere. Emigranternes blegede Ben laa der endnu, men denne Ossicer lod dem samle sammen, byg-gede en stor Stendynge og satte et høit Kors paa den. Paa en as Stenene indhuggedes sølgende: „Her ligger Benene as 1^0 Mænd, Kvinder og Børn, som blev myrdede den 10de Septbr. 1857." Paa Korsets Tværstykke blev malet: „Hævnen tilhører mig, jeg vil betale, siger Herren!" Dette Monument blev ødelagt, sørste Gang Brigham besøgte Stedet. En as dem, sont stod ved Brighams Side, har sorlalt, at „Proseten" læste høit Jndskristeu og sagde paa deu koldblodigste Maade til sit Følge, at Indskriften skulde have lydt: „Hævnen tilhører mig, jeg har betalt, siger Herren!"

Med Ret kunde man spørge, efter at have gjen-nemlæst disse skrækkelige Sider, hvad der egentlig drev Mormonerne til denne Grusomhed. Morntonismens egentlige Maal er „Hedningernes Udryddelse" — „Jo-ses Smith eller Sværdet"; men dertil kom, at de havdeat hævne sin Uddrivelse fra Misfouri og Jllinois, famt Mordet paa sin „Proset", og Brigham youug sørgede sor, at deune Pligt altid pressede paa hver Mormon. Tillige skulde Parley P. Pratt hævnes. Pratt blev myrdet i Arkansas Aar 1857 af Mr. Mc. Lean, med hvis Hustru han havde været gift i længere Tid, og fom nu havde lagt en Plan til ogfaa at bort-føre sine tidligere Børn, der boede hos Bedstesorældrene i Louisiana Hun begav sig dertil, soregivende Anger og Fortrydelse, og hun blev troet og tilgivet og vandt snart sine Børns Tillid. Da hun havde faaet dem omvendt til Mormonismen, rømte hun over til Arkan-fas, hvor Pratt ventede for at modtage dem; og der var det, at den forbitrede Fader indhentede dem og skjød Apostelen. Mrs. Mc. Lean var Pratts tredieKone i Polygami. Alt dette i Forbindelse med den Ontstæn-dighed, at den nye Guveruør med Embedsmæud var paa Veien til Utah ledsagede as de Forenede Staters Tropper,

havde paany opflammet Mormonernes Fanatisme og Hævngjerrighed i en srygtelig Grao, og under denne

Ophidselse passerede Emigranttoget gjennem Utah.

J blev 57 as de vigtigste Deltagere ankla-gede sor en Jury i Provo City, men Juryeus Med-lemmer bestod as Mormoner, og intet blev gjort.

Dommer Cradlebough henvendte sig til de Forenede Staters Congress og sremstillede Myrderiets Enkelt-heder. As hans Udtalelser vil vi kun anføre: „Under vort Ophold i Santa Clara fik jeg Besøg af nogle Jndianerhøvdinger, fom gav ^mig sin Beretning om Myrderiet; de tilstod, at nogle as deres Mænd tog Del deri, men ingen Jndianere var tilstede ved Over-saldet. En Høvding ved Navn Jackfon fagde i de andres Nærværelfe, at en hvid Mand kom til deres Leir Dagen før Overfaldet med et Stykke Papir, fom han sagde Brigham ^onng havde sendt, hvilket indeholdt Besaling til dem om at gaa hen og hjælpe til at slaa Emigranterne. Jackson sagde, at alle Mormonerne var malede som Jndianere, endvidere, at Jndianerne sik en Del as Klædningsstykkerne, samt at John D. Lee, Præsis dent Haight og Biskop Highbee var de vigtigste Ledere".

Paa den store Dag skal alt aabenbarer hvordan Lee og hans Hjælpere fik Ordre sra Kirkens Myndig-heder, hvordan de tilbragte hele Natten i Bøn, idet de bad sin Gud at give dem sin Aand, Ledelse og Velsignelse til Hævnens store Værk, som de nn skulde udsøre til hans ^Ere og i hans Navn.

Da Lee kom tilbage til Brigham, sagde denne, al Bærket var Herren velbehageligt, og belønnede Lee, som sør havde l6 Hustruer, med ^ Hustruer til, samt besa-lede, at Sagen maatte holdes strengt hemmelig.

^0 Aar gik hen, sør Retsærdighedens Arm naaede Lee. J l877 maatte han bøde med sit Liv sor UdaademFlere Aar ester Myrderiet tras en amerikansk Lærerinde i Utah tilsældig paa en as Deltagerne. Det var en Tømmermand, som arbeidede sor hende paa et Skolehus. Da han var særdig, sagde han: „Jeg tror, De er en kristen. Tror De, at jeg kan saa Tilgivelse sor Deltagelsen i Mount Meadoms Slagte-riet? Jeg maa sortælle det; Nat som Dag staar det sor mig." Han sortalte hende, hvordan han var en as dem, som sik Besaling til at skyde ned de to smaa, hvidklædte Piger. Den enes bønsaldende Blikke stod altid sor ham. Og saa græd den stærke Mand ved Erindringen om en Udaad, som han ikke havde vovet at negte at udsøre.

Daniterne tæller ogsaa Skandinaver i sin Midte. En svensk Kvinde, som var gist med en Nordmand, fortalte mig følgende: „Altid havde min Mand

ærinder ude om Kvælden og Natten, og altid gik han bevæbnet ud. En Aften sagde han: „Jeg gaar ud

et Oieblik!" Det drøiede lidt, før han kom igjen; bedst, fom jeg ventede, hørte jeg to Skud. Jeg faa ud af Vinduet og faa min Mand komme fra den Kant, Skudene kom, men da jeg spurgte ham, om han havde hørt Skudene, negtede han det. Næste Morgen sandt man Dr. Robertson myrdet" Konen viste mig sin Mands Billede som ung, og det var et vakkert, intelli-gent Ansigt; men denne Bestilling i Kirken havdebragt ham til at se ud som en Djævel, og han var det i Sandhed mod sin Hustru. Det var rystende at høre, hvilke Lidelser hun havde udstaaet med sin Mand, og hvor skammeligt han havde behandlet hende. Fler-koneriet blev ogsaa i dette ægteskab den djævelske Magt, som bragte Eleudighedeu til sin Høide. Da han ester længere Tids Kulde mod sin lovlige Hustru endelig begyndte at røbe sor hende sine Hensigter at ville leve ester sin Religion i Polygami, og hun krastigt satte sig imod, brugte hau alle Midler sor at saa hende asveien. Blandt andet lokkede han hende op til en afsides Mineby i Bjergene, hvor han straks sorlod hende ester sørst at have lagt en djævelsk Plan, hvorved hun skulde salde, og han derved blive istand til at reise en grusom Anklage mod hendes Hun op-dagede dog Anslaget. Under megen timelig Nød, om-given as slere smaa Børn, maatte hun as Mangel paa Midler stanse deroppe, skjønt hendes Mand havde lovet snart at sende dem Reisepenge ned igjen. Jmid-lertid havde han i Hemmelighed været i Endomments-huset med eu uorsk Kvinde, som var rømt sra sin Mand i Norge, havde saa indgaaet Forbindelse med en anden i Utah, og sor at kunne saa indgaa den nye Forbindelse ladet sin Mand indsætte paa et Galehospital ved sormaaende Venners Hjælp. Da den skjændigt bedragne Hustru sik Vished sor siu Mandsforbryderske Forhold, henvendte hun sig til Retten, men uden Resultat, og siden den Tid har hun stræbt og kavet i yderste Fattigdom for sig og sine Børns Underhold, forbandende deu Religion, som har blegnet alle hendes Forhaabninger og har ødelagt hendes hele Livs Lykke.

Utahs Jordbund har drukket manges Blod, og disse haarreifende Historier er blot nogle faa af de mange, som er komne for Offentligheden. Med Vilje har jeg draget dem frem, disse gyseligt mørke Billeder, for om muligt at kunne vise de lutherske kristne herhjemme, hvad Mormonismen er, at den ikke maa regnes til de i en vis Forstand uskadelige falske Religioner, og hvilke Resultater dens Lærdomme giver.

Maatte Jammerraabene derudefra naa hjem til Myndighedernes Øren, maatte de ulykkeliges Taarer falde brændende ned paa deres Hjerter og vække dem, og gid sørgende Fædre og Mødre, arme Kvinder, skuffede Mænd og vildledte Børn kunde staa frem og i Retfærdighedens Navn bede om Lovens Beskyttelse sor Hundreder af vort Lands Sønner og Døtre mod Mormonismens skrækkelige Favntag.

*

Utah Territorium og Saltsøstaden.

—

Kom, Israels ældste! forenet med mig, og opsøger alle, som ei elske Svig, at Frelse til Salighed de kan opnaa og fyldte med Glæde til Ziøn hjemgaa. :|:Til Babyløn, o Babylon, vi sige Farvel, I Efraims Land vi vil fryde vor Sjæl.:|:

„Saaledes sang vi paa Kristianias Brygge den Dag, vi drog afsted“, sagde en gammel norsk Kone i Saltsøstaden. Hun lagde til: „Aa om jeg nu kunde faa vende Sangen om og faa drage hjem igjen!“

Hvordan ser da dette Land ud, som er Samlingsstedet sor „de sidste Dages hellige?“

Utah Territorium ligger for Størstedelen i den store Wahsatch Dal mellem Klippebjergene og Sierra Nevada. Det er begrænset i Nord as Idaho og Wyoming, i Øst af Colorado, i Syd af Arizona og iVest af Nevada. Det er ^50 eng. Mile langt, ^00 Mile bredt og udgjør 84476 Mile. Wahsat^ Bjergene, som danner Dalens østlige Mur, gjennem-skjærer Territoriet sra Nord mod Syd og med Uintah-bjergene i Nordost og Jernbjergene i Sydost har Flo-derne ikke noget Asløb, men salder i den store Saltsø og andre Søer i Dalen. Alle disse Floder har skaaret sig Vei gjennem den let sorvitrende Stenart og danner trange Dalstrøg, som har en Dybde fra ^000^5000 Fod. Utahs østlige Del er srugtbar, skjønt den ligger mellem 5 til 6000 Fod over Havet, og Bjergene rundt om i Territoriet er rige paa alle Slags Mineralier ligesra Guld til Jern. Før vi nøi-ere betragter dette Lands underlige Forhold, maa vi tage en Tur omkring i Territoriet, da Skandinaver sindes spredte om overalt.

Lad os først gjøre Turen nordover med Jern-banen fra Saltsøstaden. Ester en halv Times Fart ruller vi langs den verdensberømte Saltsø. Aldrig skal jeg glemme den Morgenstund, da den laa aldeles speilklar, og Solen rødmede de snedækte, taarneude Bjerge paa dens vestlige Bredder. Hvilken majestætisk Skjønhed! Og dog, var det ikke, som arbeidede Solen paa at give Liv i Døden omkring? thi Saltsøen ligner det døde Hav. Den modtager en Mængde Tilløb, men har intet synligt Afløb, og dens Vand er saasaltholdigt, at Bredderne er overfaaet med Salt. Snart løber Toget ind til Ogden, som er en halv „hedensk" By, skjønt de „hellige" er stærkt repræsenterede der; men Stillehavsbanen har dog sorandret Byens Karakter. Ogsaa der har Mormonerne et Tabernakel, men det lignede mere en Stald, og vidnede paa det klareste om, hvordan den kristelige Civilisations Jndslydelse her holdt paa at sprænge Mormonismens Lænker. Længere nordover er Landskabet meget storslaaet. Ester-som Lokomotivet stiger opad Bjergskraaningen, saar man den herligste Udsigt over Saltsøen øg dens Oer, og sra Toppen ser man pludselig den nydelige Bjørne-slod-Dal med dens Landsbyer samt i det sjerne trange Bjergpas og Tinder. Her har vi Logan, hvor Mormo-nerne har et pragtsuldt Tempel; sra Høiden nær Byen ser man over 14 Mormonlandsbyer, og Bag-grunden er snedække Bjerge.

Er Turen interessant nordover, saa er den det ikke mindre sydover. Fra Saltsøstaden som Udgangs-punktet bærer det assted gjennem dyrkede Marker og Frugthaver, hvor alt vidner om Flid og Jordbundens Frugtbarhed. Strømme as krystalklart Vand rinder gjennem Grøster, som leder det om over Egnen, og Modsætningen mellem det dyrkede Land og Salvie-moerne er oste vidunderlig. Til venstre rager de væl-dige Bjerge op, med næsten evige Snekroner om sin.Jsfe, og tilhøire har vi Jordans Flod. Den reisende faar ret fryde fig ved Synet af den rivende, dybblaa Elv, fom fkjærer fig Vei, og det herlige Skue, som ligger for ham, idet han pludselig kommer ind i Utah-Jndsø-Dalen. Overalt er der den mest storslagne Skjøn-hed i Omgivelserne, og fortryllende griber det os at se med et Utah-Jndsøen eller, som Mormonerne ynder at kalde den, Genefarethføen, omringet af fmaa Lands-byer og Nybygger famt Bjerge i Baggrunden, hvoraf Nebos Bjerg naar op til 1^000 Fod. Utah-Jndsøen ligger 500 Fod høiere end Saltsøen; det er fom et lidet, klart Oie lukket inde mellem de høie Tinder, og det er, som vil den gjemme sin Skjønhed for Uden-verdenens Blikke.

Jevnlig ftanser Toget ved smaa Byer, og det har for en Skandinav sin Juteresse at dvæle lidt ved dem, da man ved, at det skandinaviske Element overalt udgjør en væsentlig Del as Besolkningeu. Oste hører man Skandinavisk i Kupeen, og dog, saa glædeligt som det er saa fjernt fra Hjemlandet at høre sit Moders-maal, der er et betydeligt Skaar i Glæden, da man ved, at de fleste er hildede i Mormonismen. Mormo-nerne har de største Tanker om det sydlige Territorium, da dets Klimat gjør det skikket til Dyrkning as Bomuld og alle Sydens Vækster. Utah er mærkeligt i klimatiskHenseende, da vi her finder alle Yderligheder i Veirliget ligefra den evige Js til 37° Reaumur i Skyggen.

Hele Territoriets Folkemængde beløber sig til henved 200 000, hvoraf man anslaar, at omkring 50 000 skal være Skandinaver. Kanske dette Tal kan være vel drøit, men Tusinder findes der ialfald. Kommer man sydover, f. Eks. til San Pete County, finder man hele smaa skandinaviske Byer. Først i Antal kommer de danske, saa svenske og tilslut Nordmænd. Man antager, at der i Utah skal være henimod 10 000 norske, og disse er enten gode Mormoner eller ogsaa Apostater ɔ: frafaldne, og yderst saa har vendt tilbage til Kristendommen.

Saltsøstaden.

Der er neppe nogen By paa 30 000 Indbyggere, som er saa vel kjendt som Saltsøstaden. Den er Profetens Bosted, det store Centrum sor „Gudsriget paa Jorden“. Lad os forbigaa alle Mormonernes overdrevne Skildringer af den, vi skal alligevel blive slaaet af dens Skjønhed. Den er et fortryllende Maleri af By og Haver, og dens Beliggenhed er storartet med de snekronede Wahsatch Bjerge paa Østsiden, Jordans Dalen i syd og vest, medens i det fjerne andre Bjergkjæder træder frem. Byen er udlagt med 137 Fod Henseende, da vi her finder alle Yderligheder i Veirliget ligefra den evige Js til 37° Reaumur i Skyggen.

Hele Territoriets Folkemængde beløber sig til henved 200 000, hvoraf man anslaar, at omkring 50 000 skal være Skandinaver. Kanske dette Tal kan være vel drøit, men Tusinder findes der ialfald. Kommer man sydover, f. Eks. til San Pete County, finder man hele smaa skandinaviske Byer. Først i Antal kommer de danske, saa svenske og tilslut Nordmænd. Man antager, at der i Utah skal være henimod 10 000 norske, og disse er enten gode Mormoner eller ogsaa Apostater ɔ: frafaldne, og yderst saa har vendt tilbage til Kristendommen.

Saltsøstaden.

Der er neppe nogen By paa 30 000 Indbyggere, som er saa vel kjendt som Saltsøstaden. Den er Profetens Bosted, det store Centrum sor „Gudsriget paa Jorden“. Lad os forbigaa alle Mormonernes overdrevne Skildringer af den, vi skal alligevel blive slaaet af dens Skjønhed. Den er et fortryllende Maleri af By og Haver, og dens Beliggenhed er storartet med de snekronede Wahsatch Bjerge paa Østsiden, Jordans Dalen i syd og vest, medens i det fjerne andre Bjergkjæder træder frem. Byen er udlagt med 137 Fodl46

brede Gader, fom løber i rette Vinkler syd og nord og danner 10 Acres store Kvadrater. Disse deles igjen i Arealer, store nok til at asgive Plads sor et Hus og eu Have. Langs Gadernes Fortoug er der smukke Løvtræer, som blir vandede af det overflødige Vand, som løber bort efter at have overrislet Byens Frugthaver. Byen ligner paa sine Steder et storartet Parkanlæg. Et ‚^ion i Skjønhed, og dog, hvad saa mange har kaldt dette Sted : „et Helvede paa Jorden".

Saltsøstaden har euduu de i Vesten brugelige Adobehuse Huse as foltørkede Mursten; men i det sidste har Byen faaet en hel Del vakre Forretnings-hufe famt Privatboliger af Mursten og Granit. Den reisende, som gjør blot et flygtigt Beføg derud, vil finde kuu lidet af Jnteresfe, og dog, hvor meget der er, font maa vække den flittige Granskers hele Op-mærksomhed. For nogle Aar siden lød det: „Lad os først saa besøge Brigham ^oung og se hans Hustruer!" Dermed er det nu sorbi. thi han døde i l877 ester et kort Sygeleie; nogle siger, at han tog Gist, da han srygtede for atter at fængfles af den amerikanske Re-gjering. Mormonerne fætter ham nu i Guderues Række; alle de gyselige Ugjerninger, fom klæber ved hans Navn, fynes for de fanatiske at være glemte. J Profetens Kvartal, bag et af hans Families Hufe, ligger en liden, aaben Plads bevokset med Grønfvær.**Parti af Saltsøtaden** (nær Profetens Kvartal).Der er Profetens Grav. En uhyre Granitblok er lagt over Graven for at hindre, at nogen skulde bemægtige sig Liget. Et Jernstakit omgiver Graven. Kan være, at mange valfarter til Profetgraven; men da vi stod der og saa paa den kolde Sten, gik hele hans Liv i Mørkets Tjeneste, dets Rænker, Bedrag og Gyseligheder forbi i Tanken som et stort, skrækkeligt Panorama, og jeg følte det, som Tusinders rædsomme Forbandelser lød over Graven.

Deu nuværende Præsident for Kirken, John Taylor, var desværre ikke at faa se. Jeg spurgte mange efter ham, men Svaret var, at han holdt sig skjult, fordi der var Arrestordre mod ham paa Grund as Flerkoneri.

I Tabernaklet.

Se, hvilken Folkestrøm der Søndags Eftermiddag iler op ad Byens fornemste Gade, Main Street. Kom med! Det bærer afsted til Tabernaklet til Gudstjenesten Kl.3. Seet sra en Høide tager Tabernaklet sig ud som eu uhyre stor Skildpadde. Det er den snurrigste Bygning for Gudsdyrkelse, som jeg endnu har seet; men den skal kunne rumme omkring 13 000 Mennesker. Den er aflang, med rundt, hvælvet Tag og er 250 Fod lang, 150 Fod bred og 80 Fod fra Gulv til Tag. Der er Profetens Grav. En uhyre Granitblok er lagt over Graven for at hindre, at nogen skulde bemægtige sig Liget. Et Jernstakit omgiver Graven. Kan være, at mange valfarter til Profetgraven; men da vi stod der og saa paa den kolde Sten, gik hele hans Liv i Mørkets Tjeneste, dets Rænker, Bedrag og Gyseligheder forbi i Tanken som et stort, skrækkeligt Panorama, og jeg følte det, som Tusinders rædsomme Forbandelser lød over Graven.

Deu nuværende Præsident for Kirken, John Taylor, var desværre ikke at faa se. Jeg spurgte mange efter ham, men Svaret var, at han holdt sig skjult, fordi der var Arrestordre mod ham paa Grund as Flerkoneri.

I Tabernaklet.

Se, hvilken Folkestrøm der Søndags Eftermiddag iler op ad Byens fornemste Gade, Main Street. Kom med! Det bærer afsted til Tabernaklet til Gudstjenesten Kl.3. Seet sra en Høide tager Tabernaklet sig ud som eu uhyre stor Skildpadde. Det er den snurrigste Bygning for Gudsdyrkelse, som jeg endnu har seet; men den skal kunne rumme omkring 13 000 Mennesker. Den er aflang, med rundt, hvælvet Tag og er 250 Fod lang, 150 Fod bred og 80 Fod fra Gulv til Tag.148

Brigham selv var Bygmester ester „Herrens Anvis-ning", men da Bygningen skulde indvies, var den udeusor alle Lydforhold, og kun Trediedelen af Forfamlingen kunde høre. Stygheden i det ydre skal just ikke fængsle. Vi gaar derfor iud fammeu med Strømmen. Hvilken uhyre Forfamliug! Medliden-heden vælter fig fom store Braat ind over en, naar man sidder der og ser denne Menneskeskare og hører, hvad disse Tusinder af Sjæle fødes paa! Næst ester den uhyre Menneskemasse, som sylder Gulvet og Galle-rierne, sængsles vor Opmærksomhed ved det umaade-lige Rum, hvor der ikke findes en Søile, fom hindrer ^iet, famt ved de fvære Løvkranfe i Taget for Lyd-forholdenes Skyld. Jkke mindst Beundring vækker det kjæmpemæssige Orgel, det tredie i Størrelse i de For-enede Stater. Under dette sindes tre Rader Prækestole, den ene over den anden, hvoras hver Prækestol i en Halvcirkel træder ud fra de til begge Sider løbende Stolerader. Den øverste Prækestol er for Profeten og hans to Raadgivere; den næste for de tolv Apost-ler og den tredie i Rang sor Biskoperne. Sangkoret indtager de øvre Sæder paa begge Sider as Orgelet. Foran Prækestolene paa Gulvet staar Alterbordet, der ser ud som en lang Kjøbmandsdifk. Kiger man ind under Bordet, sinder man der tre store Tønder fyldte med Vand.**Tabernakel og Tempel.**Gudstjenesten begynder med en Salme s. Eks. om deres Martyrproset, som nu svælger i Herligheden blandt sine Hustruer, — og det store Kor paa 1^0 Mænd og Kvinder gjør sine Sager godt. En Biskop eller en Apostel aabner saa med en Bøn, hvorpaa Jndvielsen as Nadverdelementerne soregaar. Den hele Handling sra sørst til sidst, som den sorrettes i en mormonsk Forsamling, er den mest suldendte Forvræn-gelse as hellige Ting, som kan tænkes. Jstedetsor Vin bruges Vaud, dersor de tre Tønder. Hvorfor bruges da Vand? kunde en fpørge. Jo, ogsaa heri kommer klart Brighams Snuhed og Pengegriskhed srem. Vin til saadanne Mængder blev sor dyrt, derfor fik han en „Aabenbaring" om, at man kunde bruge Vand istedetfor Vin. Alle endog fmaa Diebørn deltager i dette Karikaturfakrament. Det skar mig i Hjertet, da jeg sad midt blandt dem øg saa, hvordan Vandkruset og Brødbakkerne vankede om sra Stolerad til Stolerad, og as de Tusinder, som var der, var der vist neppe nogens anden end min Ven og jeg, som ei deltog. Uvidenhedens og Fanatismens Andagt var over somme, men de sleste

saa sløve ud. Betegnende sor Opsatnin-gen er, hvad jeg hørte om en svenske, da han kom hjem fra Tabernaklet en varm Sommerdag: ^I n^I^t^ sagde han, m^tu br^t tr^li^ t^l50

Drukne Personer tilstedes ogsaa Nydelsen af Sakra-mentet. En Skolemand, som har boet derude i mauge Aar, og har studeret Mormouismen tilbunds, siger: „Jeg har seet en Person tage Del i dette Mormon-sakrament faa drukken, at han knapt kunde sidde paa Bænken." ^ucl I^l^ ou ^ldrlu.^.

Men Prækenen da? Jeg var i Tabernaklet flere Gange, men aldrig faa jeg Taleren aabne Bibelen; i Reglen gaar det uden Tekst og uden den ringeste Forberedelse. Engang hørte jeg en as deres ^tor-talere, som tog Teksten sra Abrahams Bog. — Denne Bog er Joses Slniths „inspirerede" Oversættelse as en Papyrusrul, som fandtes fammen med to ægyptiske Mumier, der i forevistes i Kirtland. Ester

Josefs Smiths Fortolkning af det „forbedrede ægyp-tiske" skal Bogen handle om Abrahams Liv, hans

Kongedømme i Damaskus, hans Sæde paa Pharaos Throne, haus Kjendskab til den ægyptiske Astronomi og mangt andet. Skristtegnene blev imidlertid kopierede og sendte til Paris, hvor en ^Egyptolog gav en ganske anden Fortolkning, idet Skristet ester ham sortæller om Osiris og andre ægyptiske Guder. — Mormoumissionæ-rerue siger slot, at de tror paa Bibelen, men i Utah læg-ger de den tilside og sortolker den med Taabeligheder sra Mormons Bog og Vrøvl sra Præsteskabet. Neppe ^t eneste Ord i de Prækener, jeg hørte, kuude kaldes151

Sandhed eller Føde for en Sjæl. Just deugaug var Forbitrelseu uhyre, da Flerkonemæud sængsledes, og Soldater var trukne ind i Byen, og derfor glødede Talerne af Had mod Regjeringen og „Hedningerne". Cn ung Biskop talte om deres Forfølgelfer, eu anden, fom netop var kommen hjem fra Mission, om Nød-veudigheden af at holde „Ordinancerne" Daab, Be-taling af Tiende og Lydighed mod Præstedømmet. En tredie oplyste os om, at Gud havde Krop og Lemmer o. s. v. Tilslut traadte Brigham Youngs Broder, Loren^o young, op og sortalte, hvordan han havde modtaget Mormonevangeliet. En Mormonapostel eller Biskop vil paa Søndagen staa op og erklære, at han vil tale, som Aanden giver ham; men hvordan? Oste blir det en røret, verdslig Tale om kunstig Vanding, om Nødvendigheden as at begynde Fabrikvirksomhed, ^hvilket er John Taylors yndlingsemne^, om Plantuiug us Skyggetræer, og deu bedste Maade, hvorpaa mau kau sorbedre Kvæg- og Faareavlen, og ester saadant Vrøvl, slutter han pludselig med et ^c^cl dl^ ^^ ^ut^u!^ Gud velsigue eder, Ameu^ Undertiden lyner det i Tabernaklet as Had og Bespottelser. En-kelte Ansørsler har vi hørt, men lidt mere skader ikke: J en Præken mod Biskop Gladden og hans Til-hængere sagde Brigham: „Nu, J Gladdeniter! hold jer Mund, ellers skal pludselig ødelæggelse ramme jer!15^

Heller end at srafaldne skulde trives her, vil jeg drage min Bomiekniv og seire eller dø^ Hvis Forsamlingen mener, at det er ret, saa ræk op eders Hænder. Lad os paakalde Herren, at han kan hjælpe os i denne og al god Gjerning." ^Icmrn^I ^ I^our^ Bind l Pg. J en Præken mod Regjeringen lyder det: „De siger, at deres Hær er lovlig, jeg siger, at sligt Snak er ligesaa salskt som selve Helvede, og at de er raadne som et gammelt Kaalhoved, der har været srosset syv Gange og derpaa er smeltet i Vaarsolen." ^^ ^^ Apostelen Heber brugte engang søl-gende Sprog i en Præken: — „. . Og der skal ikke være nogen ugudelig Dommer med sin Skjøge, som sidder i vor Retssal. Den Aand, som er over mig idag, er Herrens Aand, det er den Hellig Aand, skjønt nogle as jer kan tro, at den Hellig Aand aldrig er spøgesuld. Godt, lad mig sige jer, at den Hellig Aand er en Mand. Han er en as vor Faders Sønner, og han er den Mand, som stod næst Jesus, akkurat som jeg staar ved Siden af Broder Brigham. J tror, at vor Fader og vor Gud ikke er en livlig, felskabelig og muuter Mand ; han er en as de muntreste Mænd, som nogensinde levede." J det skandinaviske Forsamlingshus i Saltsøstaden, hvor der en Hverdagsaften var famlet omtr. 6 ^ 700 Mennesker, hørte jeg en dansk Mormon-biskop tale om deres Evangelinm og om Visdoms-11^

reglerne, hvorpaa han flog over i en Formaning til de unge Piger om at holde fig hjemme og blive „Mødre i Jsrael", faa at de kunde leve med sine Børn i deu „celestiale" Herlighed. Flerkoneriet stikker altid som Hestesoden srem i deres Taler. Det raa, slibrige Sprog, som kan bruges i deres Gudstjenester, er saaledes, at det vilde bringe enhver anden Forsamling til at pibe Talerne ud; meu i Tabernaklerne derude lyder der Bisald sra Tilhørerne, og Talerens Røst anerkjendes som Guds Røst. Det prosane Sprog, som Lederne kan tillade sig,

smitter paa Folket, og man maa gyse ved at tænke paa den sremtidige Moral blandt dette Folk, dersom Mormonkirkens sorpestende Jndslydel^e skal saa raade. Undertiden mærkede jeg derude, hvor-dau Kvinder og Mænd kunde tale om Ting, som vilde bringe Skamrødmen op hos en, der ikke i aarevis havde indaandet den moralsk forpestede Lust, der strøm-mer. ud sra Tabernaklet baade i Tale og Skrist. ^licl ^ou d^r ^lcl l^td^r ^dun^ it ^ju^ lil^ ^ tl^lt u^u ltitu!^ ^„Aa, hørte du gamle Broder ^ouug? det kom som et Lynglimt over ham!"^ saa hørte jeg en gammel, rettroende Mormon udbryde, da jeg kom ud sra Tabernaklet. Den gamle, sortær-skede Omvendelseshistorie, hvormed han vilde bevise Mormonismens Sandhed, havde disse synkvervede Mennesker slugt som den bedste aandelige Kost; menmit Hjerte græd, og jeg maatte raabe til mig selv: „Ak, naar skal disse forblindedes Øine aabnes!“

Tempelstedet.

Lige i Nærheden as Tabernaklet reiser sig Tempelbygningen, og de store, tilhugne Kvartsblokke, som er bestemte for den, ligger slængte omkring paa hele Tempelgrunden. Straks efter Ankomsten til Utah fik de „hellige“ Befaling til at bygge Herren et Tempel (!) Pengeindsamlinger til dets Fuldførelse blev gjorte under det Løfte, at naar Templet er færdigt, da skal Jesus sammen med Englene træde ind i det og der finde et Hvilested paa Jorden. Der skal de „hellige“ faa Velsignelser, som ikke kan faaes noget andet Sted. I over 30 Aar har man i Europa samlet Penge til Glas og Tagsten til det Tempel, som blev paabegyndt i 1853, men endnu ikke er færdigt. Folk, som har Penge, narres til at betale for Sæder i Templet. En gammel Dame betalte 200 Dollars, og da hun kom for at se sin Stol, var Templet ikke halvfærdigt. (The Mormon Prophet etc. Pg. 143). Templet skal have seks Taarne. Det skal inddeles i flere Etager. Der findes to Rader I de massive Stene findes udhugget en hel Del symbolske Tegn f. Eks. Halvmaaner o. s. v. mit Hjerte græd, og jeg maatte raabe til mig selv: „Ak, naar skal disse forblindedes Øine aabnes!“

Tempelstedet.

Lige i Nærheden as Tabernaklet reiser sig Tempelbygningen, og de store, tilhugne Kvartsblokke, som er bestemte for den, ligger slængte omkring paa hele Tempelgrunden. Straks efter Ankomsten til Utah fik de „hellige“ Befaling til at bygge Herren et Tempel (!) Pengeindsamlinger til dets Fuldførelse blev gjorte under det Løfte, at naar Templet er færdigt, da skal Jesus sammen med Englene træde ind i det og der finde et Hvilested paa Jorden. Der skal de „hellige“ faa Velsignelser, som ikke kan faaes noget andet Sted. I over 30 Aar har man i Europa samlet Penge til Glas og Tagsten til det Tempel, som blev paabegyndt i 1853, men endnu ikke er færdigt. Folk, som har Penge, narres til at betale for Sæder i Templet. En gammel Dame betalte 200 Dollars, og da hun kom for at se sin Stol, var Templet ikke halvfærdigt. (The Mormon Prophet etc. Pg. 143). Templet skal have seks Taarne. Det skal inddeles i flere Etager. Der findes to Rader I de massive Stene findes udhugget en hel Del symbolske Tegn f. Eks. Halvmaaner o. s. v.**Det Indre af Asembly House.**I hvert Hjørne er der en Vindeltrappe, og der skal blive hemmelige Gange og Hvælvinger under Jorden. Paa Frontfacaden staar der indhugget i forgyldte Bogstaver: „Church of Jesus Christ of latter day saints commenced April 1853 — completed (blankt)“. Det gaar saa langsomt med Fuldendelsen, at mange tror, at Templet aldrig vil blive særdigt, hvilket er ganske rimeligt, da Mormonerne i sine Løfter om det har taget Munden vel fuld.

Endowmentshuset eller Begavelseshuset og dets Hemmeligheder.

Blir Templet færdigt engang, da skal det afløse det saakaldte Endowmentshus eller Eiendomshuset — egendomshuset — som den skandinaviske Befolkning derude træffende kalder det. I det ydre ser dette Hus ganske tarveligt ud, og det ligger ogsaa ganske beskedent bag Tabernaklet, halvt skjult af dette. Men er der intet

fængslende ved det i det ydre, dets Betydning har dog været overordentlig, thi indensor dets Døre udføres alle de Ceremonier og Handlinger, som holder Mormonismen sammen. For Tiden staar dette Hus i Regelen ubrugt af Frygt for Regjeringen, og Mormonerne udfører de afskyelige, bespottelige Handlinger i Templerne i Manti, St. George og Logan. Ingen I hvert Hjørne er der en Vindeltrappe, og der skal blive hemmelige Gange og Hvælvinger under Jorden. Paa Frontfacaden staar der indhugget i forgyldte Bogstaver: „Church of Jesus Christ of latter day saints commenced April 1853 — completed (blankt)“. Det gaar saa langsomt med Fuldendelsen, at mange tror, at Templet aldrig vil blive særdigt, hvilket er ganske rimeligt, da Mormonerne i sine Løfter om det har taget Munden vel fuld.

Endowmentshuset eller Begavelseshuset og dets Hemmeligheder.

Blir Templet færdigt engang, da skal det afløse det saakaldte Endowmentshus eller Eiendomshuset — egendomshuset — som den skandinaviske Befolkning derude træffende kalder det. I det ydre ser dette Hus ganske tarveligt ud, og det ligger ogsaa ganske beskedent bag Tabernaklet, halvt skjult af dette. Men er der intet fængslende ved det i det ydre, dets Betydning har dog været overordentlig, thi indensor dets Døre udføres alle de Ceremonier og Handlinger, som holder Mormonismen sammen. For Tiden staar dette Hus i Regelen ubrugt af Frygt for Regjeringen, og Mormonerne udfører de afskyelige, bespottelige Handlinger i Templerne i Manti, St. George og Logan. Ingenl56

Hedning kristen har saaet Tilladelse til at betræde dette hemmelighedsfulde Hus. Løftet om Begavelfer eller guddommelige Naadegavcr, fom intetsteds paa Jorden kunde saaes udeu i dette Hus, har draget Tusinder as Tilhængere sra den gamle Verden til ,^ion. De, fom har gjennemgaaet Hemmeligheden, søger ofte at fremftille det som noget stort; as og til lader de dunkle Hentydninger salde, og undertiden sremviser de besynderlige Underklæder, besat med hemme-lighedssulde Mærker. J lang Tid sorblev alt en dyb Hemmelighed, da man er hjemsalden til de skrækkeligste Forbandelser og Straffe, om man aabenbarer noget. Og dog, der har været dem, fom har havt Mod nok til at afsløre Bedraget øg Vederstyggeligheden. Lad os se lidt paa Stellet: Paa den Dag, som Kirkens øverste har bestemt til Festlighederne i Endommenls-huset, møder de Par op, som skal besegles; hver har sin Bylt under Armen, bestaaende af de faakaldte ^rn^ut^ ^Underklæder^, Kaabe, Hue, Forklæde og Sko, alt af hvidt Bomuldstøi. De træder ind i et lidet Forværelfe, hvor man maa opgive fine Navne etc. til den forrettende Biskop. Derpaa maa man fætte fra fig sine Sko samt lægge tilbage fit ^dertøi, og føres nn ind i Venteværelfet, indtil Turen kommer for den enkelte til at vaskes. Badeværelset er ved et Teppe afdelt for Mænd og Kvinder, og naar Turenkommer, blir man ført ind og blir afklædt samt vasket over hele Legemet, hvorpaa vedkommende Præst eller Præstinde, som betjener der, tager et Oksehorn fyldt med Olivenolie og en stor Træske, og oversmører Kandidatens Hoved, Øren, Øine, Mund, Næse, Bryst og alle Legemsdele, og mumler over hver enkelt en séregen Velsignelse. Nærmere at tale om disse „Velsignelser“ vilde gaa Sømmelighedens Grænse for nær,

Garments.l58

og selv de asstumpede Anstændighedssølelser i Utah gaar det sor nær at tale derom. — Mormonerne neg-ter dette i Regelen, og dog mangsoldige har paa det højtideligste bevidnet Sandheden heras. — Derefter hvifkes til vedkommende det nye og celestiale Navn, som man skal kaldes med i Opstandelsen. Dette Navn maa aldrig udtales, men oste tænkes paa for at holde onde Aander borte; kuu en Gang til skal det udtales den samme Dag. Derpaa isøres man de saakaldte som ligner Smaabørns Natdragter, de saakaldte „Buksebjørne". Denne Dragt er gjort i et. Paa høire Bryst er en Vinkel udskaaret, paa venstre en Passer, paa Midtpartiet et Hul og paa ^næet et stort Hul, som kaldes „Stenen". Denne Dragt skal have den Egenskab, at saalænge man har den paa, skal intet ondt vedersares en; den maa dersor aldrig helt lægges as. Skister man, da maa det ske saa, at man tager den ene as, medens man tager den anden paa. Naar denne Handling er sorbi, trækkes Teppet tilside, og Mænd og Kvinder staar nu oversor hinanden. Tænk, hvilket Skue! Mændene i sine ^rut^ut^ kun med Skjorter over sig! Nu kommer

en af Apostlerne hen og siger til de ventende, at dersom nogen ønsker at trække sig tilbage, da maa man nu, thi senere hen er det umuligt!! Alle, som ønsker at gaa gjennem Hemme-lighederne, maa række op sine Hænder, hvilket natur-11^

ligvis alle gjør, enten af Fl^ygt, elle fordi de tror, at alle de gode og hellige Ting, fom fkal fees og h^res

i „Herrens Hus", endnu er dem forbeholdte. Nulyder det til alle, at derfom nogen forføger at aabenbare, hvad han hører og fer i Hufet, skal Erindringen om en saadan blive udslettet, og hau skal blive evig sor-dømt, thi det er Ting, fom er altfor hellige til at tales om!!

Saa begynder Spillet for Alvor. Tys! der er Røster i det tilstødende Værelse. Elohim ^Mormonernes Hovedgud^ og Jehovah har en Samtale om Jordens Skabelse:

Elohim til Jehovah: „Vel, Jehovah, jeg tror, vi vil skabe en Jord; lad Mikael gaa ned og samle alle Elementer sammen og danne en."

Svar: — „Meget godt, o Herre Gud, det skal ske."

Jdet hau derpaa kalder paa eu anden tjenst-gjørende, siger han:

„Mikael sar ned og sank alle Elementer sammen, og dan eu Jord, og meld os saa. hvad du har gjort. ^

Svar: — „Meget godt, o Herre Gud."

Deu Mand, som spiller Mikaels Rolle, gaar nu gjennem et Værelse, som sorestiller Verden, ind i Edens Have, hvor han stanser et Par Sekunder, og alt er stille. Derpaa gaar han saa tilbage til Elohim og160

melder, at han har samlet Elementerne og skabt Jorden. „Hvad skal jeg gjøre deruæst?" spørger hau saa de høie Guder. Jdet han bruger det samme Spørgsmaal^ hver Gang de sender ham ned til Verden, besaler de ham, at han skal skille Land sra Vand, Lys fra Mørke og m. nl., og altid fkal han komme og melde dem, hvad han har gjort.

Da Skabelsen er endt, ^gaar Mikael tilbage og sortæller dem, at alt er meget smukt og vakkert at fe paa. Elohim og Jehovah tager faa en Snartur til Verden for at fe paa alt det fkjønue, og finder, at Edens Have mangler et Menneske; og de finder den Jde, at skabe et Menneske, god. Med majestætisk Gang gaar nu de høie Guder heu til Værelset, hvor ^Egte-skabsparene er. „Lukker Oinene!" lyder det til dem, og under dette siger Jehovah til Mikael: „Giv mig en Haaudsuld Jord, saa vil jeg skabe Mennesket." Mikael trækker nu en ud as Flokken. „Aabner Oinenel" lyder det igjen. Manden staar nu ved Jehovahs Side, som udbryder: „Jeg vil kalde dig Adam, thi du skal være Menneskehedens Fader." Derpaa siger Jehovah, at det ikke er godt for Mennefket at være alene, og at han vil skabe Kvinden som en Hjælp sor ham. „Lnkker Oinene!" lyder det nu igjen. Adam maa ligesaa tage en Lur, og nu skabes en Kvinde paa samme Vis, fom tidligere Manden blev skabt. Ester denne**Mormonapostel D. H. Wells.**Akt blir Døren til Edens Have aabnet, og Brudeparene gaar ind med sine Bylter og sætter sig paa Bæfs Fugle, Kvæg, Træer, Blomster og lignende. Taget er malt blaat og oversaaet med Guldstjerner, og Solen er sat i Midten og lidt til Siden Maanen. I hvert Hjørne er et Frimurertegn. I den ene Ende as Værelset er der reist et lidet Træ, som skal forestille Kundskabens Træ, og i den anden findes et Alter.

Djævelens Forklæde.

Derpaa begynder Fristelsesakten. En livlig Herre, klædt i sort med gult Forklæde broderet med Slanger, kommer ind. Han ser ud som en Mefistofeles og spiller ogsaa Djævlerollen. Den spillende var før Mr. Wells, som om Søndagen var med at omdele Sakramentet i Tabernaklet. Idet han fornøjet gnider sine Hænder, gaar han op til Eva og udbryder: „Hvorledes leverdu Eva? Det er smukt Veir, ikke sandt? Og denne Frugt er saa deilig. Vil du ikke smage paa den?“ (Paa Træet hænger Rosiner istedetfor Æbler.) Eva nøler lidt, men han frister hende med Frugten, og hun spiser og vil saa Adam til at spise. Han gjør Indvending, men Eva overvinder hans Skrupler ved at sige: „O, min kjære, de er saa vakre, og denne gamle Herre anbefaler dem paa det varmeste.“ Adam spiser ogsaa, men straks efter udbryder han: „O, hvad har jeg gjort! hvor daarlig jeg var, som lyttede til dig!“ Nu opdager de, at de ikke har Klæder paa, og at de maa skjule sig med Figenblade. Paa et Vink tager nu alle

„Figenbladet“ ud as sin Bylt og binder det om sig.

Førklædet, (baaret as Mænd øg Kvinder).

Dette bestaar i et grønt Silkeforklæde udsyet med ni Figenblade i brun Silke. Jehovah triner nu frem og giver Adam en god Overhaling i moderne Skjældsord,men slutter med, at han vil give ham visse Paalæg, hvorved han vil have Anledning til at komme Gud nær igjen. Disse Paalæg bestaar i Haandgreb og lignende, og Buksebjørnen skal beskytte ham fra alt ondt.

Hue for Mænd. Hue for Kvinder og Sko.

Atter maa alle ned i Bylten igjen og tage paa sig sine Huer og Sko af hvidt Linned, hvorpaa de

modtager det første Haandgreb as det aronitiske Præste-dømme. Medens dette sker, maa de sværge: „at adlyde Mormonkirkens Love sremsor de Forenede Staters." Strassen sor at aabenbare dette Greb og denne Ed er at saa Halsen overskaaret sra Ore til Ore og Tungen revet ud as Munden, og Tegnet derpaa er, at skjære med Tommelfingeren over Halsen og række Haanden mod Himmelen som Tegn paa, at mau vil bolde Edeu.

Nu drives alle ind i det Værelse, som forestiller Verden. Ved et lidet Alter staar tre Mænd sorestillende Peler, Jakob og Johannes, Peter i Midten som den, der tænkes at have Himlens Nøgler. Mænd, som re-præsenterer de sorskjellige religiøse Sekter, kommer nu ind og begynder at udvikle sin Lære og siger, at de vil srelse disse faldne Børn; men dette gjør de for paa det jammerligste at latterliggjøre disse Troesbekjen^ delser. Umiddelbart sorud overgiver Peter Brude-aarene „Mormonevangeliet" og meddeler nu de sorskjellige Troesbekendelsen Repræsentanter, at deres Læresæl-uinger ikke passar sor dette Folk^ og at de kan gaa. Djævelen kommer tilslut for at lokke Kandidaterne, men Peter giver ham Reisepas. Peter giver derpaa det andet Greb as det aronitiske Præstedømme, hvilket bestaar

i at sætte Tommelfingeren mellem knuerue paa Pege-fingeren og Langsiugereu og klemme med deu eue Haaud

om den anden. Strassen for at aabenbare dette er atblive saget i stykker, og Lemmerne kaftet i Søen. Straffens Tegn er at drage Haanden skarpt over Kroppens Midte. For at modtage dette Greb maa man tage Kaaben celler Ornatet) paa, hvilken bestaar af hvidt Tøi; den skal hænges over den høire Skulder meget folderig og holdes sammen om Livet med et Baand eller Skjerf. Udenpaa den bærer man Figenbladet. Konen sværger nu paa, at hun vil se op til sin Mand som Gud.

Kaaben.

!66

Mau saar uu høre deu sorslidte Historie om Joses Smith og Guldpladerue, at Mormous Bog er det sand .^.Evangelium, at intet andet kan fyldestgjøre, og derester modtages det sørste Greb as det melkifedekske Præstedømme, hvilket bestaar deri, at Tommelsingeren sættes paa Pegesingerens Knue, medens Haanden om-sluttes af de audre Fingre. For at modtage dette flyttes Kaaben fra høire til venstre Skulder. Deu Ed, som her maa sværges, er, at de vil hævue Josef Smiths famt hans Broders Død paa deu amerikauske Nation og lære Børn og Børnebørn det sammes Strassen for at bryde denne Ed er, at Jndvoldene fkal tages ud.

Akteu deriude er nu flut, og alle føres til „Bøuue-cirkelværelfet", hvor de maa fværge Lydighed mod Mormonpræstedømmet, og nu faar de det høiefte Greb af det melkifedekske Præstedømme. Alle danner en Ring, idet den ene holder den anden om Haanden med Pegesingerens Ende hvilende paa Haandledet og Lillefingrene sast lænkede sammen. Kaaben fkiftes atter fra venftre til høire Skulder, forat de kau modtage dette Greb. Mændene danner nu en Kreds om Alte-ret, idet de holder hinanden om Skuldrene, og Præ-sten knæler ved Alteret, tager en as Mændenes Hænder og beder. Han sortæller dem, at den elektriske Bønne-strømning gaar gjennem Kredsen, og denne Slags Bøn167^

skal være overmaade kraftig. Kvinderne staar under dette udenom Bønnecirkelem

Tilslut søres ægteskabskandidaterne op i anden Etage til det saakaldte „Belærelsesværelse", hvor alle

faar Plads paa Bænkene omkring i Værelfet. Midt i Værelset er ophængt et Tæppe, der kaldes „Sløret" ^ller Forhænget, som skal være en Esterligning as Sa-lomons Tempels. Paa dette Forhæng er der Tegn, Huller og Viukler som i Uuderklædniugen, og ekstra Huller til at stikke Armene og Benene igjennem. Manden blir sørst sørt hen til en as Aabningerne i Forhænget, og der bankes paa. „ ^vem der?" høres Apostelen Peter at spørge indensor. Præsten, som leder Manden, svarer sor ham: „Adam, som har været tro, ønsker at træde ind " Han ledes nu hen til Hullerue i Forhænget, hvor han stikker Armene gjennem og omsavner Petrus, til hvem hau hvisker sit nye Navu — den eneste, til hvem han maa sige dette Navn — gjennem Hullet. Nu saar han Tilladelse til at træde ind i et Værelse, hvor man træuger eu ma-gcløs Judbildningskrast for at kuuue tæuke fig det eu Smule ligt Himmeleu, fom det kaldes. Er Manden da kommen indensor, gaar han hen til den anden Aabning i Forbænget og beder Dørvogteren at kalde hans tilkommende Hustruer eller Hustru. Huu kommer da hen, og de to stikker nu Armene gjennem Hullernel68

og lægger den eue Haand paa den andens Skulder og den anden om Livet, hvorpaa de stikker Benene gjen-nem de nedre Huller med Knæerne ind i hverandre, og i deuue løierlige Stilling hvisker Kvinden sit nye celestiale Navn til Manden. Nu byder Præstinden, som staar hos dem, at de skal gjentage en saa væmmelig Eds-formular, at felv Polygamiftkvinder derude, fom næsten har bidt Hovedet as al Skam, undser sig sor at nævne den. Eva blir saa sluppet ind i „Himmelen".

J „Himmelen" sidder en as Apostlerne og optegner ^Egteskabskandidaternes Navne Saa tilspørges de, om de vil have hinanden, hvorpaa de besegles sor Tid og Evighed. Den sidste Akt er, at de knæler ved Alteret og kysser hinanden. Undertiden har de Vid-uer, undertiden ikke. Nu søres de atter tilbage til det første Værelse, hvor de saar deres Hverdagsdragt paa igjen, og Handlingen er tilende. Hvor grusomt Tusinders Forventninger er blevne skuffede^ En dan-net Mand, fom i mange Aar havde imødefeet den Tid, da han skulde modtage sine „Begavelser" eller Velsig-nelser i Endolvmentshuset, sagde: „Jeg gik ind og ventede alt; jeg kom ud, og havde intet faaet

De gyselige Eder og Strasse, som disse Hemme-ligheder er omgjærdede med, har asskrækket de fleste as dem, som har sorladt Morm^nismens Løgn, sra at aaben-bare noget derom. Der er dog dem, som har havtMod nok dertil, og alle disses Vidnesbyrd herom stemmer i det væsentligste overens. Blandt dem, som har afgivet sine Bekjendelser om disse Bespotteligheder, maa nævnes en Mormonældste, John Hyde, som nu er Præst i et religiøst Samfund i England, Mrs. Stenhouse, og flere andre, og selv har jeg hørt ikke saa faa Skandinaver fortælle derom, og alle disse har gjennemgaaet Endowmentshuset mindst en Gang, enkelte flere Gange.

Sorgens Billeder.

Hvordan kan de arme Kvinder i Utah taale Flerkoneriets Skjændsel? Mormonmænd siger, at „de blir vant til Flerkoneægteskabet og er lykkelige i det“; men det er en skrækkelig Forbaanelse mod Kvinderne at tro sligt. Aldrig deler Hustruen godvillig sin Mand med en anden. Kvindens Hjerte oprøres ved, at nogen anden skal trænge ind mellem Gjenstanden for hendes Ungdoms Kjærlighed og hjemlige Lykke; hun blir afsindig ved Tanken paa, at han, som var hendes udkaarede, hendes egen, en Dag skal deles med en anden. Freden flygter fra hendes Bryst, og i hendes Sjæl begynder en voldsom Kamp mellem Lydighed mod den foregivne Guds Befaling, som Mormonpræstedømmet lærer, og hendes af den sande Gud i Hjertet nedlagte hellige Mod nok dertil, og alle disses Vidnesbyrd herom stemmer i det væsentligste overens. Blandt dem, som har afgivet sine Bekjendelser om disse Bespotteligheder, maa nævnes en Mormonældste, John Hyde, som nu er Præst i et religiøst Samfund i England, Mrs. Stenhouse, og flere andre, og selv har jeg hørt ikke saa faa Skandinaver fortælle derom, og alle disse har gjennemgaaet Endowmentshuset mindst en Gang, enkelte flere Gange.

Sorgens Billeder.

Hvordan kan de arme Kvinder i Utah taale Flerkoneriets Skjændsel? Mormonmænd siger, at „de blir vant til Flerkoneægteskabet og er lykkelige i det“; men det er en skrækkelig Forbaanelse mod Kvinderne at tro sligt. Aldrig deler Hustruen godvillig sin Mand med en anden. Kvindens Hjerte oprøres ved, at nogen anden skal trænge ind mellem Gjenstanden for hendes Ungdoms Kjærlighed og hjemlige Lykke; hun blir afsindig ved Tanken paa, at han, som var hendes udkaarede, hendes egen, en Dag skal deles med en anden. Freden flygter fra hendes Bryst, og i hendes Sjæl begynder en voldsom Kamp mellem Lydighed mod den foregivne Guds Befaling, som Mormonpræstedømmet lærer, og hendes af den sande Gud i Hjertet nedlagte hellige170^

Uvillie mod et saadant Forhold. Og dog trods dette,

beseires hun snart i Mormonismen, idet æresrygten sor Manden, Frygten sor at sornærme Gud og Skræk-

ken for at tabe Himmelens Herlighed driver hende til at give tabt. S^lvfornegtelfe prækes hende i Orene, de himmelske Aander venter paa at sødes, den største as alle havde givet sit Liv til en Gjenløsning, hvorsor skulde ikke ogsaa hun hjælpe til at srelse? Hvilkeu skrækkelig Jldprøve! Natskygger hænger over hendes Livs Sti; Livet taber sin ^nde; hun sørger, hun græ-der, og hendes engang kjærlighedssulde Hjerte visner og dør i hendes Barm.

Hvem kan tale om den Elendighedens Bitterhed, som saadanne ulykkelige Sjæle søler? Hvilke Taare-strømme, hvilkeu taus Sorg! hvilke lauge, søvnløse Nætter! hvilke forfærdelige Tanker! Ulykkelige Kvinder! bange for hver kommende Time; bange for de Mænd, fom ved Alteret har fvoret dem Troskab gjennem Livet. Ak, hvormange har ikke i deres overhændige Sorg ønsket fig Døden, og ventet paa den Stund, da den kolde Grav kunde skjule dem sor de levendes Blikkel Og al denne Sorg stammer sra en soregiven „Aaben-baring sra Jesus Kristus", som befaler Lydighed mod Flerkoneriet og truer med Forbandelse og Fordømmelse dem, som ei vil det! Hvor den milde Jesus maa171^

!have sorandret sig fra, hvad vi læfer om ham i vor Bibel!!

Men fpørg Kvinderne felv derude! Jeg talte med en norsk Kvinde om Polygamiet. Hun svarede: „Ser du Kirkegaarden paa Skraaningeu deroppe? Den kan sortælle om Tusinders knuste Hjerter, som ^hviler der paa Grund af det skrækkelige Helvede, Flerkoneriet har beredt dem!" Jeg har hørt Fortæl-linger, som maa reise Haaret paa Hovedet as For-færdelfe.

For nogle Aar siden kom en ung, intelligent Fa-milie over til Utah, og begge syntes at være alvorlige Bekjendere as det nye Evangelium. Snart begyndte Kirkens øverste at drive paa Manden, at han maatte tage en Hustru til. Hustruen fandt, at Modstand var forgjæves og gav sit Samtykke, og den nye Medhustru blev sørt hjem. En Tid ester sødte den retmæssige Hustru et Barn. Det stakkels Barn, som var dømt lil at lide for andres Synder, smilte aldrig; det græd aldrig høit, men Nat og Dag græd det i Stilhed. Endog i Søvne tvang store Taarer sig srem sra dets lukkede Oienlaag, medens dets Ansigt bar Udtrykket af den frygtelige Kval, som Moderen havde baaret paa i Hemmelighed. Om en Tid begyndte det at tæres hen, og det sank i Graven. „Mit Barn døde as et brustet Hjerte", sagde den ulykkelige Moder. „Hver Time idets kot te Tilværelse fældte det de Taarer, fom jeg undertrykte før dets Fødfel, og Kvalen, fom jeg bat^ i mit Bryst, dræbte det omsider." — En Kone sortalte mig, at hun var bleven narret til at lade sig be-segle for Tid og Evighed til en norfk Mand, som havde to Koner sør. Da huu kom ind i Familien, blev huu brugt som Tjenestepige; de andre Hustruen slog og sparkede hende. Naar „Læreren" kom og spurgte, om de holdt Visdomsreglerne, l^i de andre paa hende, skjønt de feld vvertraadte de^n. Hun maatte tage Vafk hos fremmede for at faa Klæder paa fig.

.„Jeg har grædt Dag og Nat i disse Aar, og mine Taarer kunde sylde den Stamp, som staar der", sagde huu, og med Harme blussende i det forgrædte An-sigt udbrod hun: „Aa, det er et Helvede, som jeg har levet i!"

En Enke, som var vunden sor det nye Evanger lium i det gamle Land, kom over til Utah, hvor hun snart sik mange Polygamistsriere, da hun saa godt ud, og havde i Danmark levet i gode Kaar. Hun vilde dog ikke besegle sig til nogen as dem ; endnu var Fler-koneriet hende ufordøieligt. Tilsidst blev hun gift med en norsk Mand som første Hustru. Straks ester skulde hau have en til. Da denne kom ind, begyndte Elen-digheden. Manden hang sig nu til deu unge Kone, vilde ikke give sin lovlige Hustru Mad, bandte hende201^

og viste hende al Ringeagt. En Dag kom hun hen til det Hus, hvor han boede med Hustru No. sor at faa noget Mad af ham; han tog mod hende med Stene i Hænderne og fagde: „Jeg fkal give dig nok for idag og mere til!" hvorpaa Medhuftruen begyndte at flaa hende over Anfigtet og Ryggen, faa at hun faldt besvimet om. „Nei", sagde hun, „det er umuligt at kunne leve lykkeligt i Polygami! Det er, fom man skulde skjære i Hjertet med en Kniv!"

„Tal med den svenske Mand, som gaar der, han vil kunne sortælle dig om Flerkoneriets Forbandelser!" sagde en Kjending til mig, som jeg en Dag talte med ham paa Gaden. Jeg mødte den ulykkelige Mand senere. Han bor i Saltsøstaden, har en god Forret-ning og har brudt med Mormonkirken. Hvor haardt hans Ansigt var! Hvor livstræt og suld as Hjerte-kval han samtidig saa ud^ Og han havde Aarsag dertil. Hans retmæssige Hustru hjemmefra, hvem han havde lovet Trofkab til Døden, gaar nu omkring derude aldeles sindssvag. Da Mormonpræstedøntmet tvang ham til Flerkoneri, og hans Hjerte blev delt mellem to andre Kvinder,^blev det hans Hustru sor bit-tert. Hendes Forstand gik as Sorg! Nu siger han selv, naar han ser hendes ulykkelige Tilstand: „Det ljar det sataniske Polygami gjort!"

Hvilke Sorgens Hjem man kan sinde derude!174^

J eu lideu By, uord sor Saltsøstadeu, tras jeg en Familie. Hustrueu ligger tilseugs, og det lakker mod Evighedeu, men hun er udeu Trøst og Haab. Denne Kvinde har sammen med sin Mand, der har været Mormonprædikant og Missionær, tabt Troen paa alt. Han vilde have en Hustru til, men Konen satte sig imod, og dermed begyndte Mørkets Magter at spille sit Drama i Hjemmet Hendes Ansigt er udtæret, hendes Taarekilder udtørrede. Sorgeu har forsteuet det Hjerte, som engang var eu Kvindes Hjerte. For nogle Maa-neder siden gik huu til de smaa Møder, fom deu svensk-lutherske Missiouær holdt; hun sang de kjendte Salmer, og syntes, at det var saa skjønt, — men tro! „Nei", raabte hun, „jeg kan ikke! Jeg vilde saa gjerne tro, som da jeg var et Barn, m^n Mormonismen har gjort det!" Hun havde, som faa mange, føgt Fred i Mormonismen, men hun fagde: „Findes der noget Helvede efter dette Liv, faa ved jeg, at jeg flipper at komme did, thi jeg har været i et!" Da hun blev spurgt, om huu ikke gjerne vilde komme ind i Mormon-ismen igjeu, skreg huu ud : „Før tager jeg mine Børn med til Helvede, end jeg gaar ind i Mormonkirken igjeu! Aa, var der eu Gud", udbrød huu i For-tvivlelse, medeus hendes Ansigt blusfede af Harme, „aa, var der en Gud!" ^ og dermed truede huu mod Himmelen, — „aa, var der en Gud, faa havde^ han175^

ikke været faa grusom, faa havde hau hørt mine Bøn-ner Dag og Nat, faa havde han seet mine Hjerte-

kvaler og mine Taarestrømme og sriet mig ud as dette Lidelsens Helvede, som jeg maa leve il" Jkke saa sjelden har Hustru No. 1 i fuld religiøs Fanatisme og Tanken paa den Ophøielfe, som venter hende, dersom hun ligner Sara, og giver sin Mand Medhustruer, været deu, fom har drevet paa, at Man-den fkulde tage en Huftru til. Saaledes mødte jeg en ældre Mand, fom fortalte mig om sin Elendighed, hvordan hans sørste Hustru ikke havde givet ham Ro, sørend han havde sørt hjem en ung Pige paa 16 Aar. Formodentlig havde hans retmæssige Hustru tiltænkt sig en saadan „Troeskraft", at huu skulde kunne tage Selvforfagelfen paa fig med Udsigt til Dronning-stillingen paa en evig Klode, men straks den unge Pige kom i Huset som Hustru No. brød Uveiret løs. Den gamle kuude ikke dy sig, hun skjældte den unge ud for Skjøge og alfkens af famme Sort, vilde ikke tale til hende og mishandlede hende. Manden sagde: „Jeg pintes i denne Tilstand værre, end om jeg skulde have været i Fordømmelsen." Den unge, narrede Kvinde græd; den gamle hentæredes af Græmmelfe og Skin-fyge, og tilflut endte Historien med, at hun gik sin Vei.

Flerkonerilæren omkalfatrer Kvindens finefte og ædleste Følelser i den Grad, at man i et kristent176^

Samfund først sinder noget lignende, naar Vantro, Ugudelighed og Verdensaandens dødelige Gist har i Aarrækker øvet sit Hærværk paa Hjertelivet og Hjem-met. Apostelen Kimball mødte en Dag Taussig, en prøjsisk Broder:

„Broder Taussig", sagde han, „gjør du det godt?"

„Ja", var Svaret.

„Da gjør du det vel ogsaa godt sor Kirken", sagde den værdige Apostel, „hvor mange Koner har du?"

„To".

„Det er ikke nok; du maa tage et Par til. Jeg vil sende dem til dig. Hører du?"

„Ja vel!"

Den sølgende Aslen, da Broder Taussig kom hjem, sandt han to Kvinder, som sad der. Hans sørste Hustru sagde: „Broder Taussig, dette er Sø-sirene Pratt. De er Parley P. Pratts Enker." Den ene as disse, Sara, sagde derpaa : „Broder Taussig, Broder Kimball besalte os at besøge Dem, og De ved, as hvad Grund." „Ja, mine Damer", svarede Broder Taussig, „men det er en meget vanskelig Sag for mig at ægte to." Den anden bemærkede: „Broder Kimball fortalte os, at du havde en god Forretning og kunde forsørge flere Koner." Sara saldt nu ind i Samtalen : „Nu vel, Broder Taussig, hvorom alting er, jeg vil^l77

blive gist." Broder Taussig svarede: „Godt miue Damer, jeg vil se, hvad jeg kan gjøre, og give eder Besked."

Næste Dag besøgte Broder Taussig Biskopen og sik en Akkord istand. Ved at ægte Sara skulde han blive kvit den anden. Ester at han havde levet en Stund med disse tre Koner, blev Sara missornøiet og ansøgte Broder Brigham om Skilsmisse. Broder Taussig blev kaldt op sor Præsidenten og gjorde kun liden Indsigelse, idet han soregav, at han ikke havde Raad til at sørge sor mere end to Hustruer. Skils-missen kom istand, og Broder Taussig skulde betale l0 Dollars til Skriveren. Da han ikke havde Penge, bandte Skriveren ham, og Sara blev tilbage i Pro-fetens Nærhed med den Forsikring, at oet ikke var nogen Skilsmisse, sørend Pengene var betalte. Bro-der Taussig maatte ud og laane Pengene, og dermed endte denne tragi-komiske Scene.

Billeder paa Billeder sra disse Sorgens Hjem kunde rulles op; rystende Fortællinger, som maa vække vor dybeste Medsølelse, vrimler der af. En gammel Mand, en Brygger af Haandtering, ægtede en ung Pige fom Kone No. Manden og den første Kone mishandlede hende skjændigt. Endelig ester lang Mis-handling begyndte Manden at bære sig som et Dyr. Ved en Anledning, nogle faa Dage efter hendes Ned-178^

komst, slæbte han hende efter Haaret ud af Sengen^ drog hende ned i Kjælderen og holdt hende der adskil-lige Dage og Nætter paa Vand og Brød, indtil hendes Skrig og Klager hørtes as dem, som gik sorbi paa Gaden. Sagen blev undersøgt, og den stakkels, næsten døende Kvinde blev revet ud as Umenneskets Klør. Hun blev heftig fyg, og fnart efter tabte hun ganske sin Forstand. Kirkens ^Myndigheder gjorde intet ved denne Sag, og Uhyret gik ustraffet.

Et Sorgens Anfigt sstaar stadig sor mig. „Du vilde gjøre en Velgjerning, om du kuude besøge en norsk Dame, som er saa rædsomt ulykkelig", sagde en Ven en Dag til mig. Jeg fik hendes Adresse, tog derpaa afsted ^med Jernbanen, og lik tale med hende. Hendes Mand havde været en driftig Haandverker i det gamle Land, men det var gaaet ud for ham paa Grund af uheldige Spekulatiouer. For uogle Aar siden havde han pludselig gaaet over til Mor-monismen og havde uden videre reist over til Utah. Derfra skrev han til sin Hustru Gang paa Gang, at hun maatte komme ester. Denne, fom var en dannet Dame og dertil en alvorlig, dyb kristen, blev forfærdet ved at høre, at hendes Mand havde ladet fig fange af Mormonerne. Hun tænkte paa deres Børn famt ^Faren for fig selv og fandt det ret-test ei at følge efter. Dog Brevene blev mere og mere207^

bønsaldeude, og da hun havde konsereret med en kri-sten Præst derude om, hvad hun burde gjøre, beslut-tede huu at reise paa de Betingelser, at Manden ei skulde tviuge hende til at blive Mormon, samt at Børnene skulde opdrages i den kristelige Tro. Straks huu kom over, skjønte hun, at hans Løster kuu havde været Paaskud sor at saa sat i Børuene og hende, og Sorgen skyllede ind over den stakkels Kvinde som væl-dige Braatsøer. Han forsøgte først at lokke hende over til Mormonismeu med det gode, meu da det ikke lyk-kedes, blev hau som eu Djævel mod hende. „Aa, hvor jeg lider, hvor jeg er ulykkelig!" saa udbrød hun. „Han haaner mig, søger at vende mine Børns Kjær-lighed fra mig. Han bryder fig ikke om Løfterne. Gjeuuem Sorg vil han dræbe mig, — forat han kan tage fig andre Huftruer!" Ved Tvaug har han slere Gange villet faa hendes Samtykke til at leve i Poly-gami. Børnene tager han stadig med paa Mormon-ballerne, og hau har ladet de ældre af dem døbe i Mormoukirkeu ; de indfuger den fordærvelige Lære i Søndagsfkolerne. For ret at pine sin Hustru gaar han med

andre Kvinder til langt paa Nat. Da hun sik den sidste lille Gut, seudte hau imod hendes Vilje Bud efter Mormonbiskopen, forat han skulde give Barnet Haaudspaalæggelse. Hun vilde have det døbt as en kristen Præst, men han sagde: ^Dersom dugjør det, skal du være forbandet i Helvede!“ Han har svoret paa, at dersom en kristen Missionær kommer ind i hans Hus, skal han skyde ham ned! — Min Ven, som fulgte mig, sagde, da jeg gik fra hende: „Sorgen vil dræbe hende; jeg kjender hende ikke igjen paa 14 Dage.“

Jkke alle Mormoner er Flerkonemænd; men Præstedømmet paanøder dets Tilhængere Flerkoneriet. Især er de unge, intelligente Mænd, som har Indflydelse og Karakterens Uafhængighed, udsatte for et haardt Pres, thi ved Polygamiet binder Kirken dem fastere til sig. Og dog en Mand, som er lykkelig gist, har en naturlig Afsky for at tage en Hustru til, saasandt Mormonismen ikke har brændt ud al Moral og Følelse i ham. Selv Brigham Young har tilstaaet, at da Josef Smith gav ham „Guds Befaling“ for første Gang, var det en stor Prøvelse for ham. Der fortælles, at en Apostels Haar blev hvidt paa en eneste Nat, da han fik Befaling at tage en Hustru til. Med Polygamilæren aabner netop Kirken Fløidørene for Sanseligheden paa vid Væg. — Det er et Ordsprog derude, at eu Mand, som forstaar at stelle med sit Kvæg, vil ogsaa forstaa sig paa at stelle med sine Koner, og hvordan finder man ikke Tilstanden derude?

Hundeliv.

Missionærerne pleier at skildre Livet i „Zion“ med de skjønneste Farver. Det lyder for de som oftest fattige Europæere, som venter der dem et Land, hvor enhver „sidder trygt under sit Vintræ og under sit Figentræ, og hvor der flyder med Melk og Honning“. Nu vel, lad os se paa Virkeligheden. Tænk eder en fattig Bonde eller Arbeider med 2 til 6 halvnøgne Koner og diverse forsultne Børneflokke! Læg saa hertil Skinsyge og Mistillid, og vi har et Virkelighedsbillede, som vel maa vække vor dybe Medlidenhed og maa mane os til alvorlig Kamp mod Mormonismens Missionsvirksomhed i vort Land! Det falder af sig selv, at Polygamistkonerne sjelden kan bo sammen. Enten bor de i særskilte Smaahuse i Byen eller paa Boudegaarden, eller spredte om paa forskjellige Steder i Territoriet, især nuomstunder paa Grund as Regjeringens Holdning overfor Flerkoneriet. Undertiden bor de nok i samme Hus, men har da almindelig særskilt Husholdning. Saadanne Polygamisthuse af gammel, ægte Stil er ganske snurrige at se. Jeg maatte le høit, da jeg første Gang saa dem. De største ligner lange Reberbaner. Manden, som nemlig strengt har „levet sin Religion“, har bygget til i Længden, efter som han har tiltaget som Flerkonemand. Paa et saadant Hus taltejeg Skorstenspiber, Døre, Vinduer — alt-saa et Hus sor Koner! Manden lever en Uge hos hver i Regelen sor at dæmpe Skinsygen.

Jkke saa faa Skandinaver er Polygamifter. J en liden By ved Navn „Spanish Fork" er der en danske, som har Hustruer. Jeg beføgte hans Hus og faa flere af hans Hustruer samt en Mængde Smaa-gutter; selv var han rømt til Danmark paa „Mission" for at undgaa Straf for Flerkoneri. Man fortalte mig derude, at han havde faaet en stor Landeiendom derved, at han havde lokket Enker, fom kom over, til at „tage Regjeringsland" og havde faa ægtet dem. — En Nordmand i San Pete Eo., fom ved fin Sluhed har uaaet en høiere Stilliug derude, har mange Hustruer og skal have omkring .^0 ^ 4^0 Børn. — Naar en sattig Mormon tager slere Hustruer, venter han, at de skal underholde sig selv og ham paa Kjøbet. „Fattigdom med Polygami", siger en anseet Forsatter, „sænker Folket ned i Dyriskhed". En kristen Præst derude siger: „Jntetsteds i^ Staterne er der mere skidden Fattigdom i Forhold til Besolkningen eller en større Mangel paa huslig Hygge eud i Utah."

„Men", turde en spørge, „er det ikke anderledes blandt de mere velstaaende Familier?" Der tales faa meget om saakaldte .^c^l^tmili^ Mønsterfami-lier derude, og felve Profetens Familie maa da holde**Mormonfamilie med 3 Hustruer.**18^

Proven, skulde vi tro. Lad os se paa hans Husstand eller „Harem", — om det tillades. Med al hans Stillings bydende Jndslydelse kuude Brigham ikke kue den Skinsygens og Kjævleriets Aand, som der var blandt hans Hustruer. Hau pleiede at sige: „Naar jeg gaar mellem mine Hustruer, da er det, som jeg gaar blandt en hel Mængde Bajonetter." J en as hans saakaldte Prækener siger han: „ . . . Nu, noget til mine Søstre, da det hyppigt

hænder, at Kvinder siger, at de er ulykkelige. Nogle Mænd vil sige: min Hu-stru har ikke seet en lykkelig Dag, siden jeg tog en Hustru til. Man sortæller, at Kvinder bindes og ^kagstryges, at de mishandles, at mange as d^m gaar gjennem en Taareslotn sormedelst deres Mænds Op-førsel. Hvad jeg nu vil sige er so^ ede^ fom sol^ alle: Jeg giver eder Betænkningstid til 6te Oktbr., saa J ^kan bestemme, enten J vil være hos eders Mænd eller ei! Mine Koner skal enten taale denne Verdens Trængsler og leve sin Religion eller gaa. Jeg vil gaa til Himmelen alene heller end at have Kloring og Slagsmaal omkring mig . . . Hvis Kvinderne vil sor-agte Himmelens Bud, vil jeg bede, at deu almægtiges Forbandelse maa følge dem i Hælene. Men dem, fom ^vil være tro, vil jeg love, at de fkal blive Dronninger ^i Himmelen og Herskerinder i al Evighed." ^I^^t Oct. 1 1856^.

Anerkjende Forfattere, fom har et indgaaende Kjendfkab til Forholdene, siger, at det er en given Kjendsgjerning, at Mormonismen undergraver alle Sjælens finere Følelser, og hvad andet kan man vente af denne skrækkelige Løgnreligion ^ Alderdommen hædres lidet blandt Mormonerne. Hvis der er en gammel Hustru i Husstaudeu, er hun alles Arbeidstræl^ Brig-ham youngs sørste, lovlige Hustru, Mary Ann, blev skudt tilside, da han tog Hustruer i dusinvis. Hun maatte sorlade Hovedbygningen og slytte ind i et as-sidesliggende Hns, som ligner en Strafanftalt. Hendes Mands Troløshed gjorde dybe Skaar i hendes For-stand, og hun blev værre Aar for Aar. Margaret Alley, Hustru No^ l^, blev meget tilsidesat af Brigham, og døde i 185^ halvt sindssvag. Mrs. Hampton, Hustru No. 14, blev i Nauvoo beseglet til Brigham. Senere blev hun sorladt og ægtede Mr. Cole, som reiste til Californien, hvorpaa Brigham atter fendte Bud efter hende; hun adlød og blev hans Medhustru for anden Gang. Mary Bigelom, Hustru No. l5, sor-lod Haremet, og ingen ved, hvad der senere blev af hende. — Emeline, Haremets Lys, Huftru No. 16 var længe Profetens yndlingshustru. Hun herskede over alle de andre; men Herligheden varede ikke længen Hun blev kastet tilside sor „Amelia", No. 17. Hun var stødt ned fra fin Throne, Græmmelse og Smerte**Eliza R. Snow,**

Brigham Youngs Proxy-Hustru No. 1.**Mormonfamilie med 4 Hustruer og 7 Børn.**185^

knuste hendes Hjerte, og man sortæller, at hun dræbte ug ved Gift. Elara Ehafe, en af hans Prory-Huftruer eu Hustru, som tilhører en anden i Evigheden, blev aldeles sindssvag, da Brigham hegyndte at behandle hende med Kulde og Ligegyldighed. Heudes Tilstand var ynkværdig. Under sit sidste Svangerskab raabte hun næsten bestandig: „O, jeg har begaaet Synd mod den Hellig Aand! O, advar mine stakkels Børn til ikke at sølge mit Eksempel. Jeg gaar til Helvede. Brigham er Skyld deri. O, gaa ikke ind i Polygami! Det vil fordømme eders Sjæle evigt." Naar Brigham nærmede fig, forbandte hun ham fom Aarfag til hen-des Ulykke. Huu døde siudssvag. — Amelia lever der-ude, som en salden Storhed, og der ser ødsligt ud i og om det lille Hus, som hun har maattet bytte med det pragtsulde Slot, Brigham byggede til hende, det saakaldte „Gardohus". Samvittigheden spøger nok i hendes indre, fom hun engang imellem vifer sig, høi og ligbleg i den sorte Silkedragt Djævelsk var den Maade, hvorpaa han lokkede hende til sig som Med-hustru: „Amelia", sagde han, „du maa blive miu Hustru; Gud har aabenbaret mig det^ Du kan ikke blive srelst ved nogen anden. Hvis du vil ægte mig, vil je^g srelse dig og ophøie dig til at være Drouning i den himmelske Verden, men hvis du vægrer dig, vil du blive sordærvet baade til Legeme og Sjæl." Dette186^

sidste ægteskab fandt Sted ^ 186^ — 6 Mdr. efter ^at Regjeringen havde udstedt Anti-Polygamiloven!!

Amelia maatte snart vige Pladsen sor andre, saa-som Ann Elisabeth, hans l^de Hustru, og uogle paa-staar, at hau havde ^6!!

Hvilken Elendighed sor Kvinden, hvilken Ufæde-lighedens Dybde hos Lederne! Brigham blev snart kjed af sin l^de Hustru og seudte hende ud sor at arbeide paa eu as sine mange Bondegaarde; men huu rmr selvstæudig. Ester eu Tid at have ladet sig be^ handle som en Trælkvinde, brød hun overtvært, sor-langte Skilsmisse as slere Grunde samt en aarlig Understøttelse i Forhold til sin Mands Jndtægter. Under Ed sor Dommeren, svarede Brigham, at Ann Elisabeth aldrig havde været hans Kone, og at han kun havde en, Mary A. Angell, som var bleven viet til ham i Kirtland, Ohio. Ann Elisabeth beviste lige-suldt i Retten, at hun havde været gist med Brigham ^oung siden 6te April l868, men at han havde sor-ladt hende og intet givet til hendes Underhold, skjønt han var Eier as Millioner. Omsider erklærede Prose-ten, at han rigtignok havde været gist med Ann ^Eli^abeth,

men huu havde kuu været hans „aandelige Hustru". Ved sin salske Ed sor Retten brændemærkede Brigham ^oung, „Mornlongudens Proset", alle Poly-.gamistkoner med det dybeste Skjændselsmærke, skjønt**Ann Eliza Young.**187^

Kirken famtidig lokker de ftakkels Kvinder ind i denne religiøfe Ufædelighed uuder de fanfeligste Løster og de grusomste Trudsler. Hvor længe vil Norge kaste sine Ofre for Mormonkirkens al kristelige Moral ned-trampende Fødder?

Det blir en Selvsølge, at disse ægteskaber er yderst løse. Brigham youug drev en trivelig Forret-

ning med Vielser og Skilsmisser. Han sagde: „Disse Handlinger forftrækker mine Huftruer med Lommepenge". Der findes intet Sidestykke til denne Løshed endog blandt de mest sorkomne blandt de kristne Nationer.

Før vi sorlader Prosetens Kvartal, maa vi korte-lig nævne Brighams Bolig, det saakaldte Bikubehus, eu temmelig uauselig Byguiug. Lidt nordensor ligger Løvehuset, en lang Bygning med ^0 Dagligværelser, Soveværelser for Børnene, og meget andet. Og der behøvedes Værelfer for hans 75 Børn! Løvehuset kaldes det efter eu vældig Stenløve over Jndgangen. Løven var Brighams Mærke, idet han i Mormonernes „hellige" Skrifter kaldes „Herrens Løve". Alle disfe Bygninger er omgivne af en høi Stenmur Hvem haster ikke ud as disse Sorgens Boliger, hvor Skjændselen tildækkes med eu Løgureligions for-argelige Slør, og hvilken oplyst Mand eller Kvinde vil ikke med Assky vende sig bort sra et saadant Sam-fuud, der paa det groveste træder baade guddommeligeog menneskelige Love under Fødder! Og dog vi vil faa se Mormonkirkens mørke Baggrund endnu sortere, jo mere vi trænger ned i dens Histories Dybder. Den kristne Kirkes lysende Overskrift er Kjærlighed, men Mormonkirkens? Svaret vil gives med Skildringen af

Morderenglene som Kirkens lydige Tjenere.

Læren om Blodsforsoningen har draget sine skrækkelige Følger, og Mormonkirken, som i sin Missionsvirksomhed kræver Tolerance, har i Utah vist hele Fanatismens Intolerance. Hvor tidt jeg i Utah hørte Fortællinger derom! I „Brigham City“ blev den presbyterianske Præst udsat for alle Slags Forfølgelser undtagen Voldshandlinger. Mormonerne negtede i flere Maaneder at sælge ham Fødemidler fra sine Butikker, og han blev nødsagen til at gaa 6 eng. Mile for at kjøbe, hvad han trængte til Livsophold. De skadede hans Eiendom paa forskjellige Maader, og tilslut forsøgte de at drive ham bort ved at stene hans Hus om Natten. Hans eneste Forbrydelse var den, at han var amerikansk Borger. For et Par Aar siden fik en af de kristne Missionærer, som arbeidede i det sydlige Utah, leie sig ind i en mormonsk Familie. Saa snart Præsteskabet hørte det, blev denne Familie tvungen til at lukke sine Døre for Missionæren, skjønt Familien saa og menneskelige Love under Fødder! Og dog vi vil faa se Mormonkirkens mørke Baggrund endnu sortere, jo mere vi trænger ned i dens Histories Dybder. Den kristne Kirkes lysende Overskrift er Kjærlighed, men Mormonkirkens? Svaret vil gives med Skildringen af

Morderenglene som Kirkens lydige Tjenere.

Læren om Blodsforsoningen har draget sine skrækkelige Følger, og Mormonkirken, som i sin Missionsvirksomhed kræver Tolerance, har i Utah vist hele Fanatismens Intolerance. Hvor tidt jeg i Utah hørte Fortællinger derom! I „Brigham City“ blev den presbyterianske Præst udsat for alle Slags Forfølgelser undtagen Voldshandlinger. Mormonerne negtede i flere Maaneder at sælge ham Fødemidler fra sine Butikker, og han blev nødsagen til at gaa 6 eng. Mile for at kjøbe, hvad han trængte til Livsophold. De skadede hans Eiendom paa forskjellige Maader, og tilslut forsøgte de at drive ham bort ved at stene hans Hus om Natten. Hans eneste Forbrydelse var den, at han var amerikansk Borger. For et Par Aar siden fik en af de kristne Missionærer, som arbeidede i det sydlige Utah, leie sig ind i en mormonsk Familie. Saa snart Præsteskabet hørte det, blev denne

Familie tvungen til at lukke sine Døre for Missionæren, skjønt Familien saa18^

ljøilig trængte de Penge, han betalte. En anden havde leiet et Hus i det nordlige Utah, men Præsteskabet kom imellem, og han frk ikke beholde det^ For nogle Aar siden kom en ung, kristen Missionær til Utah sor Helbredens Skyld. Han bosatte sig i det sydlige, og da han saa, at der ikke var Skoler, at Børnene vokste op i Uvidenhed, begyndte han at holde Skole. Da Brigham ^oung og hans Raadgivere hørte det, opfor-drede de en Søndag i en stor Forsamling til at dræbe Missionæren^ lII^ucl I^ol^ ^rtu.^.

Tvivl paa Mormonismen var sor nogle Aar siden jevngodt med at sætte sit Liv paa Spil. Overalt var der Spioner ude sor at opspore de tvivlsomme. „Skulde ru tale sammen", sagde et gammelt ægtepar, som endnu ikke havde brudt med Kirkeu, „da maatte vi sætte os hen til Skorstenen og lade Lyden gaa op der, sorat ingen skulde høre os." Før den amerikanske Regjering tog sor Alvor sat, blev de skrækkeligste Mord begaaet dels sor at srelse de srasaldne, dels sor at hævne sig paa Kirkens Fiender. Og Kirken havde en trosast Hjælpetrop i Daniterne eller Morderenglene, som al-mindelig paa mindste Vink stod særdige til at udøse Blod sor at tjene Kirken. Man fortæller, at Brigham ^oung havde et Tegn, naar han vilde have ryddet nogen af Veien. Jdet han nævnte vedkommendes Navn i Tabernaklet, løftede han Armen halvt i Veiret,1^

og dermed havde hans lydige Kreaturer saaet Vinket. Mormonerne vil nu negte Daniternes Tilværelse, men der er Beviser nok sor, at de baade har eksisteret og endnu i Lønlighed spiller sin Rolle.

Daniternes Tilværelse kan allerede paavises uuder Mormonernes Ophold i Missouri l8^8, hvilket sees af et beediget Viduesbyrd af Ths., B^ Marsh, den-gang Præsident for de tolv Apostler, og as Orson Hyde, senere Apostelpræsident i Saltsøstaden. Mars's Vidnesbyrd lyder saa: „De havde et Kompagnt — anseet sor at bestaa af paalidelige Mormoner — fom kaldes „Daniter", og disse har gjort Ed paa, at ville understøtte Kirkens Ledere i alt — enten Ret eller Uret. En Del as Kompagniet er dog utilfreds med deune Ed, som de anser for at ftride mod moralske og religiøse Principer. Mormoner har fortalt mig, at der i „Far West" forrige Lørdag blev valgt et Kompagni, bestaaende uf 1:^, fom kaldes „det ødelæggende Kom-pagni". Det blev bestemt, at hvis Folket i Buucombe kommer sor at bringe Skade og Odelæggelse over Fol-ket i Caldmell ^hvilke var Mormoner^, saa skulde dettes Kompagni asbrænde Buucombe .... Det er Proseten Josess Planer at tage denne Stat i Besiddelse, og han forsikrer sit Folk om, at det er hans Hensigt at erobre de Forenede Stater og tilslut hele Verden. Det er Pro-setens Lære og Folkets Tro, at hans Aaben^aringer1^1

er høiere end Landets Love. Jeg har hørt Proseteu sige, at han endnu vilde uedtræde sine Fiender og gaa^ over dcre^ døde Legemer; at, om de ikke lod ham være i Fred, saa skulde han blive en anden Muhamed^ for denne Slægt, at han vilde gjøre Landet til eu Blodfø fra Atlanterhavet til Klippebjergene, og at som Muhameds Motto var: „Koraneu eller Sværdet^" saaledes skulde vort blive: „Josef Smith eller Svær-det!" Disse sidste ytringer blev udtalte sorrige Som-mer. Antallet as bevæbnede Mænd i „Adam Ondi Ahman" var mellem tre og sire Huudrede."

Beediget og uuderskrevet sor mig.

Richmond Missouri, ^ Okt. 1^8.

Henry Jakobs Fredsdommer i Ray County, Mo.

„Jeg ved, at Størsteparten as soregaaende As^ sløring er Sandhed, og det øvrige tror jeg er Sandhed.

Orson Hyde.

Hertil er søiet et Certisikat fra 7 Perfoner, bosid-dende i Ray Couuty, som beviduer, at Marsh var Præsideut sor de tolv Apostler, og Orsou Hyde var eu as dem, og at de uu havde sorladt Kirken paa Gruud as Mormonernes umoralske og ugudelige Opsørsel. ^mnt^. ^int^ Pg.

En Doktor Avard skal have organiseret denne hemmelige Morderbaude. J eu Tale til dette Selskabflutter han paa følgende Maade: „Mine Brødre, J er nu valgte til at være vore ledende Mænd, vore Kapteiner og til at regjere over denne Jefu Kristi Kirke, som uu er organiseret ester den gamle Orden. Jeg har samlet eder idag sor at lære

og undervise eder om de Ting, som henhører til eders Pligter, og for at anfkueliggjøre, hvad eders Forrettigheder fnart vil blive l Ved J ikke, Brødre, at J fnart fkal gaa ud med eders Kompagnier sor at hærje og tage Bytte fra Hedningerne? thi der staar skrevet: „Hedningernes Rigdomme fkal blive helligede mit Folk, fom er Jsruels Hus" . . . Det er paa denne Maade, Gud har i Siude at oprette sit Rige i^disse sidste Dage. Hvis uogeu af os skulde blive opdaget, hvem kan vel skade os? — thi vi skal staa sammen og forfvare os. Sværger vore Fiender imod os, faa kan vi ogfaa fværge . . . Hvorledes? J synes at frygte for dette, Brødre! Saa vist som Her-ren lever, saa vist vilde jeg fværge paa en Løgn for at redde hvemfomhelst as eder, og om dette ikke kunde hjælpe, saa vilde jeg begrave ham eller dem i Sanden — ligesom Moses gjorde med ^Egypteren! Paa denne Maade vil vi hellige meget til Herren og opbygge hans Rige. Hvem kan modstaa os? Og hvis nogen as dette Danitfelskab aabenbarer noget as disse Ting, da vil jeg skjule ham paa et Sted, hvor ikke en Hund skal kunne bide ham . . " ^^ ^uut. ^iut^ Pg.Navuet „Daniter" er taget fra 1 Mosebg. 4^,17, hvor det hedder: „Dau skal være som en Slange paa Veien, som en Pil-Slange paa Stien, der bider Hesten i Hælene, saa at dens Rytter salder tilbage!" J Be-gyndelsen kaldtes de „Dans Sønner", og deres Opgave er udsørt: „mauge Mennesker er saldne tilbage sor aldrig mere at staa op igjen sør hin store Dag." m^ui^nt John Hyde^.

Mormonkirken kan negte, men Kjendsgjerninger taler stærkere end Ord, og sra Brighams egen Mund har vi — 18 Aar senere — sølgende Udtalelse, som er tydelig nok: „Dersom nogen kommer hid og ikke opsører sig, som han bør, da vil han ikke alene sinde Daniter, som vil bide Hestenes Hæle; men saadanne Uslinger vil sinde noget, som skal bide deres egne Hæle. J mine simple Bemærkninger kalder jeg blot Tingene med deres rette Navn" . . . ^I^^t 7de Bind Pg. 14^.

Disse samvittighedsløse Mænd var altid paa sin Post; de var øvede i at læse som i en trykt Bog Fod-trinene paa Marken, var fortrolige med Livet og Kli-matet derude, og fremfor alt med de vilde Bjergpas og de dybe Dalstrøg, gjennem hvilke man for nogle Aar siden alene kuude træuge iud i Territoriet.

Kirkeus Forfølgelfer er ikke stanset endnu lige-oversor frafaldne. En Dag kjørte jeg fammen med en1^4

Mand, som sagde, at han holdt paa at sulte ihjæl med sin Familie, siden han havde brudt med det skrækkelige Præstedømme. De slog itu hans Vindusruder, det blev forbudt at give ham Arbeide, og hau kunde ikke gaa ud, ester at det var blevet mørkt, da hau ei var tryg

sor Livet.

Mormonerne kræver lltah som sit eget Land ; der-sor erklærer de høit og lydt, at alle andre as asvi-gende Bekjendelser intet har der at bestille. Hør, hvad en as deres Apostler vover at sige i deres Ta-bernakel: „Til hver Hedning vil jeg sige: Gaa ud as denne By og dette Territorium eller tag Følgerne!" ^II^uclb^ ^ldrm.^ Lad Historien give Svaret paa, hvad Følgerne er. Midnattens Ugjerninger skal engang læses i Dommens Flammeskrist^ Vi nævner blot Pro-seten Morris og hans Tilhængeres Skjæbne. Morris sremtraadte i l 86:^ som eu ny Proset og paastod, at Herren havde sendt ham sor at „forløse Jsrael", fom var sunket ned i Synd og Ugudelighed under Brighams Styrelse. Han fik talrige Tilhængere, oprettede et nyt ,^ion nord for Saltføstaden, indsatte Fællesskab i Formue osv., og Folk strømmede til ham. Talrige „Aabenbarelser" modtog han, deriblandt en til Brigham, hvori denne advares as Herren. Haus sorrykte Jdeer var mauge; saaledes lærte han, at han og de sornemste as Tilhæn-gerne havde levet tidligere paa Jorden under Navne

1^5

som Enoch, Elias og Ester ... 6 Sekretærer beskjæs-tigede han stadig med Nedskrivelsen as sine Aaben-barelser. Da hans Aabenbarede om Kristi snare Komme ikke slog til, blev der Uenighed i det nye ,^ion; endel srafaldue vilde forlade Kolonien, men de kom ikke overens ^om Eiendommen, og der blev Plyndrerier.

Sagen blev nu indanket for Brigham ^oung, og fra ham gik den til Dommer Kinney, fom var hans Ven. Dommerens Jndgriben nyttede intet, og tilslut blev der sendt Tropper mod Morrisiterne, som ventede, at Her-ren skulde komme ned sra Himmelen med sine mange Tu-sinder sor aldeles at tilintetgjøre deres Fiender, Brig-hamiterne. Troppernes Ansører udstedte en Skrivelse, som han krævede Svar paa inden ^0 Minutter; de skulde

overgive sig, eller tvinges dertil med Magt. Da Morrisiterne modtog dette Dokument, blev Spørgsmaalet, hvad de skulde gjøre. Proseten Morris vilde adspørge Herren, og en Stund ester traadte han ind i Forsam-lingslokalet med en skreven Aabenbaring, hvori der stod, at Herren havde sendt Soldaterne mod sine udvalgte, Morrisiterne, sorat disse ved deres Fienders suldkomne Odelæggelse skulde lære at kjende hans Magt. Et Haar skulde ikke krummes paa deres Hoveder. Medens Folket nu raadslog om, hvad de skulde gjøre, udløb de ^0 Minutter; et Skud lød, og en Kanonkugle slog neo i Forsamlingshuset, dræbte to Kvinoer samt rev Kjæven1^6

af paa en lideu Pige. Nu begyndte en formelig Be-leiring, og Morriuterne sorsvarede sig i ^ Dage. Mor-ris proseterede, Folket saftede og bad, iførte fig hvide Klæder og ventede Kristi ^omme, men sorgjæves, og ende-lig besluttede de at overgive sig til den fiendtlige Anfører. Oberst Burton uærtnede sig Leiren med en Afdeling Soldater, og hvad der nu fulgte, fortæller et Oienvidne: Obersten og hans Ledsager red ind blandt Morrisiterne; Burton var meget vred og raabte! „Hvor er Manden? jeg kjender ham ikke!" Da Morris blev ham vist, red han hen mod ham og besalede ham at overgive sig „Nei, aldrig. aldrig!" svarede Morris, som begjærede at saa tale til Folket. „Det maa ske snart !" raabte Bur-ton. „Brødre!" — begyndte Morris — „jeg har lært eder sande Principer . . ." Neppe havde han sagt disse Ord, sør han faldt rammet as Burtous Kugle. „Der er eders Proset!" raabte Burtou, og idet han affyrede et Skud til, sagde hau: „Hvad tl^ J nu om eders Proset?" Derpaa vendte han sin Hest om og skjød Bauks, som stod 5 Skridt borte. Da Banks faldt, kom James Botvmans Hustru løbende og udbrød: „O, du blodtørstige Usling !" „Jngen skal sige mig det og leve!" raabte Burton igjen og skjød hende. En dansk Kone løb grædende hen til Morris og vilde hjælpe ham. Burton dræbte ogsaa hende ved et Pistolskud! De sangne Morrisiter blev førte til Saltsøstaden ogtagne i Forhør sor den omtalte Dommer Kinney. Femten blev dømte til Tugthus, hvilket i Utah var ensbetydende med at arbeide i Lænker paa Brighams Veianlæg under Opsyn as Brighams Svoger. Resten blev mulkterede. Da disse Scener soregik, var Brig-ham enevældig i Utah, skjønt han ikke mere var Gu-vernør. Med Undtagelse as Overdommerembedet var hele den udøvende Magt i Mormonernes Hænder, og Dommer Kinney var den, som udsørte Brighams Onsker.

Den nye Guvernør, Harding, tog sig as de stakkels sængslede Morrisiter. En Petition blev sat i Omløb sor Morrisiternes Benaadning, underskrevet as alle „Hedninger", de to Dommere samt de Forenede Staters Militær. Kun eu eneste Mormon underskrev, og det var — den berygtede Danithøvding Bill Hickman. Herom skriver Guvernør Harding i et Brev dat. ^de Decbr. 1871: „Den ^die Marts 186^ holdtes et stort Massemøde under Brighams Ledelse, hvor jeg og de to Dommere blev opsordret til at sorlade Territoriet straks. Om Astenen den 6te kom Bill Hickman til mit Hus og blev der til langt paa Nat. Han sorsikrede mig, at han var imod — ja sordømte — Massemødets Beslutninger, samt at han var venlig sindet mod mig ... Jeg havde naturligvis ikke stor Tro til, hvad han sagde, da jeg vidste, at Hickman var en høitstaaendeMormon. Han udtalte sig særdeles skarpt angaaende den Grusomhed, som var udvist mod Morrisiterne, men skjønt hans Ord glædede mig, kuude jeg dog ikke rime disse Udtalelser sammen med, hvad jeg havde hørt om hans forrige, blodige Bedrifter. Han gav mig en Skildring af sit Liv og syntes ikke særdeles stolt as sin Titel som „Danitkaptein". Jeg spurgte, hvorledes han turde vove at udtale slige Meninger stik mod Brig-hams Onske. Ved Udtrykket „vove" syntes Blodet at stige ham til Hovedet; han asbrød mig, reiste sig op og sagde: „Guvernør! ^ De spørger om, hvorledes jeg tør vove at gjøre noget, som ikke behager Brigham ^oung! Jeg kjender ham og hans Rævestreger! Jeg srygte Brigham ^oung! Guvernør! Brigham har større Grund til at srygte Bill Hickman, end Bill Hick-man har til at frygte Brigham ^oung!" — Jeg har aldrig seet et Ansigt, siger Guvernøren, der udtrykte mere Trods og Foragt ... De dømte Morrisiters Koner og Mødre kom til mig i dusinvis og bad mig med Taarer i Oinene at vise Barmhjertighed mod deres Mænd og Sønner. Ondskabsfulde Trudsler udstødtes mod mig samtidig fra Mormonernes Side, hvis jeg viste dem nogen Gunst. Biskop Wolley kom og sorsøgte at skræmme mig med den Bemærkning, at han vilde ikke svare sor min personlige Sikkerhed, hvis jeg gjorde det."

„Endelig blev Benaadnings-Petitionen præsenteretsor mig; det skede temmelig silde om Astenen, saa den ikke kunde sættes i Krast sør næste Dag. Ud paa Natten hørte vi en Stemme, som raabte paa Guver-nøren. Der blev spurgt: „Hvem der?" „BillHickman!" lød det. Ved sin Jndtrædelse sagde han: „Guvernør, tænkte De ikke, at Brigham havde sendt Bud ester Dem, da De hørte miu Røst; var De ikke bange?" — . . . Han havde redet 14

Mile sor at komme og underskrive. Han spurgte, om uogen Morlnon havde underskrevet. Da jeg dertil svarede nei, bad han om Dokumentet, tog en Pen og skrev tvert over Dokumeutet „Bill Hick-man". „Der!" sagde han tilsreds og skjøv Papiret tilside, „nu kan han gjøre, hvad han lyster ved det. Der er dog en Mormon, som tør gjøre ester sit eget Hoved tiltrods sor ham." ^Se Guv. Hardings Brev til J. G. Beadles. Brigham og Mormonerne var rasende over Benaadningen, men nogle Kanoner sra Fort Douglas og Connors Soldater holdt dem i Tømme.

Det gyser i os, uaar vi læser om Parrishsamilieu, som træt af Kirkens Tyranni og Bedraget vilde for-lade Utah, hvordan Brigham ^oung gav Ordre til, at de skulde oppasses, og hvordau Halsen blev skaaret over paa dem, forat de kunde frelfes.

Den berygtede Bill Hickman, Daniterhøvdingen, famt O. P. Rockmell har i sine egenhændige skristlig^ Bekjendelser, som ossentliggjordes i Saltsøstaden i 187^,^00

assløret en Mængde gyselige Forbrydelser, som blev begaaet isølge Brighams direkte Besaling. J l858 fik Bill Hickman, medens han var ude for at bekjæmpe Johnstons Hær, Ordre sra Brigham youug — gjennem Profetens ældfte Søn. Josef A. young — til at dræbe eu Maud ved Navu yates. Denne Mand var eu Slags Kjøbmaud, der tidligere havde forladt Bjergeue, men nu var kommeu tilbage med et Vareoplag til Værdi af omtrent 6000 Dollars, fom han tufkede bort til Jndianerne Da Johnftonvar gaaet i Vinter-kvarter, besluttede Hickman at drage hjem med nogle af sine Mænd for at rekrutere uue Heste. Paa samme Tid blev yates fangen af en af Mormonerne, og af den kommanderende General, D. Wells, overgivet til Hickman med den Forstaaelse, at „han burde slaaes ihjæl". Foreløbig skulde Hickman bringe ham ud til „Oberst Joues Leir, bvor han sandsynligvis vilde modtage nærmere Ordre". Paa Veien mødte de J. A. youug, der fortalte, at haus Fader øuskede yates dræbt. Ved Solnedgang kom de til Jones, som tog Hickman tilside og sagde, at han havde Ordre til at gjøre det af med yates. De blev enige om Sagen. Mordet udførtes ved Leirildeu Kl. om Natteu, da der ingen var tilstede undtagen Jones og et Par andre, som spurgte om yales sov. Hickman svarede ja, og knuste i det samme yates Hoved med en ^kse.

Morderengel Hichmann.^01

Et Sengetæppe blev kastet over den myrdede, medens de andre grov et dybt Hul. Derester begrov de Liget og flyttede Leirilden hen over Graven for at fkjule Stedet. Hickman og hans Kamerat reiste derpaa til Saltsøstaden, hvor de meldte sig paa Brighams Kontor. Proseten spurgte førft om Forholdene i Osten og senere, hvad der var blevet as ^ates. Hickman sortalte det. Brigham vilde dernæst vide, om han havde saaet hans Ordre. Hickman svarede, at han fik den baade gjennem Jones og J. A. ^oung. Brigham fagde: „Det var rigtig godt!" Hickman tog frem ^00 Dollars i Guld, fom var tagne fra ^ates, da han blev fangen, og gav Profeten dem med Bøn om at faa beholde en Del af dem, da han trængte dem. Profeten negtede, og Da-uiterhøvdingen maatte nøies med en Jrettefættelfe sor sit ubillige Forlangende.

J Mai l850 blev en Mand ved Navn Jesse T. Hartley myrdet, og derom sortæller Hickman: . . . „Vi havde oversteget ^i^ ^lcmnt^tin^ og var komne nogle Mil ued i Ost-Eanyon, da Hartley sra Provo City kom os imøde og sorenede sig med vort Selskab. Denne Hart-ley var en uug Jurist, som Sommeren sorud havde udvandret sra Oregon til Saltsøstaden, hvor han gis-t^de fig med eu agtværdig, ung Dame fra Provo City .... Han fortalte mig, at han aldrig havde været vant til haardt Arbeide og reiste nu til Fort

Bridger eller Green River for at føge Plads fom Bog-holder eller lignende. Han var en Mand med et tiltalende, intelligent ^dre, men Brigham havde paa den fidste April^Konserents givet ham et srygteligt Skudsmaal og sagt, at han burde saa sin Strube skaaret over. Hartley erklærede, at han var uskyldig, meu sølte sig meget ilde tilmode over det hele. Jeg bemærkede, at Orsou Hyde saa meget surt til ham, og da vi havde været i Leir et Par Timer, sagde hau til mig, at han havde Ordre sra Brigham at lade Hartley dræbe. „Jeg ønsker, at du og Boyd skal gjøre det —" sagde hau. Seuere saa jeg ham og Boyd tale sammeu, hvorpaa Boyd kom hen til mig og sagde: „Det er i sin Orden, Bill, jeg vil hjælpe ^ dig at slaa Fyren ihjæl!" Et Par Vogne var endnu tilbage paa Veien, og Orson Hyde aumodede mig om at ride tilbage for at fe, om der var uoget iveieu med dem. Boyd fadlede siu Hest sor at drage med, men Hartley tilbød sig at gaa, isald Boyd vilde lade ham saa sin Hest. Orson Hyde sagde: „Lad ham saa din Hest!" Hyde hviskede derpaa til mig: „Nu er Tideu — lad ham ikke ^komme tilbage l" Vi drog assted og

kom, ester at have redet omtrent en halv Mil, til en Flod, hvor Vandet naaede midt op paa vore Heste. Medens vi svømmede over, sik Hartley et Skud og faldt død ned i Floden. Ved min Tilbagekomst tilLeiren fortalte Boyd, at hans Heft var kommen ind til Leiren med Sadlen befmurt med Blod. Orfon Hyde fagde til mig, at jeg havde gjort det godt." ^Se IIi^m^u^ ^uI^iou^. J Mariette Smiths Bog „Femten Aar blandt Mormonerne" fortælles følgende: „Næsten et Aar ester denne Begivenhed lMordet^ saa jeg Jesse Hartleys Enke ved Green River, medens jeg var paa Veien til Staterne. Hun havde været en smuk Kvinde og var blot ^ Aar gammel. Hun fore-kom mig at være det mest nedbøiede og as Hjertesorg knuste Meuueske, jeg uogensiude havde seet. Hun levede hos un^Broder, der var Mormon og Færgemand. Medens vi ventede for at blive fat over Floden, blev jeg opmærkfom paa denne Kvinde med det blege An-sigt." De to Kvinder blev fnart kjendte, og Enken siger: . . . „Hvis De har været gist som Mormou, maa De være kjeudt med Sorgeu; men den Grusomhed, jeg har lidt, er vist udeu Lige selv i dette ubarmhjer-tige og usølsomme Laud. Da jeg gistede. mig med Jesse Hartley, vidste jeg, at han ikke var Mormon, skjønt han blev anseet sor at være det, men dette havde intet at sige sor mig. Vort Gistermaal bragte ham i nærmere Berørelse med Kirkens øverste, og paa denne Maade kom han til at saa Kundskab om noget, som han ikke kuude tro, og som vilde skade os, hvis det kom ud blaudt „Hedningerne". Jeg var aldeles uvi-

^04

dende om disse Ting, skjønt jeg er opvokset blandt de „hellige". Jeg begriber ikke alt, hvad han opdagede, eller hvad han gjorde, men de sandt ud, at han havde skrevet mod Kirken, dersor blev han udelukket, og Brig-ham forlaugte, at han skulde give sit Liv hen til en Forsoning sor sine Synder, at han skulde lade sig osre i Eudommeutshuset, hvor saadaune Forsoninger sker. Jeg kjendte ikke noget til det, førend min Mand for-talte mig derom; men det er fandt, de dræber dem, fom har begaaet faa ftore Synder, at de ikke kan ud-fones paa anden Maade. Profeten siger, at hvis de uuderkaster sig dette, saa kan han frelfe dem, ellers er de fortabte. O, det er frygteligt, men min Mand vilde ikke lade fig ofre, og derfor begav han sig alene til de Forenede Stater sor at sinde Udkomme der. Jeg sagde ham, da han forlod mig, at han vilde blive dræbt, — og det blev han. Bill Hickman og en anden Danit skjød ham; jeg har oste været nødt til at op-varte Hickman, naar han reiser denne Vei, skjønt jeg hele Tiden vidste, at han var min Mands Morder. Mit Barn fulgte fnart sin Fader, og jeg haaber lige-ledes fnart at følge efter dem. Hvorfor fkulde jeg leve? De har bragt mig hertil, og jeg vil heller leve her, end gaa tilbage til Saltføftaden, hvor min Mands Mordere forbander Jorden, de betræder, og lever uftraf-fede i fine Vellyster!"

^05

Mormonernes dødelige Had til alt, hvad de kalder Apostat ^frafalden^, gruuder fig meget i Frygten for, ut deres onde Gjerninger derved skal komme forLyfet. Her er en Prøve paa, hvordan Lederne ved flige An-ledninger kan udtrykke fig. J Tabernaklet sagde Brig-^ham engang om en Apostat: „Saadan en Mand skulde kappes as lidt nedensor Orene . . . Jeg vilde tage den Brystnaal, som jeg bar i Nauvoo, og skjære hans forbandede Strube over fra det ene ^re til det audet, og sige: Gaa lige lukt ad Helvede til!" Aposteleu Kimball sagde med ægte dyrisk Raahed: „Jeg beder i Sandhed sor mine Fiender! Jeg beder den almæg-tige Gud om at sorbande dem " Vi blegner, naar vi læser om det skjændige Mord paa Aikens-Selskabet. Den sørnævnte Beadle siger: „Mountain Meadoms Myrderiet overgaar det vel i Størrelse, men ikke i letsindig Grusomhed og Brud paa Gjæstsriheden". Hver Enkelthed i denne srygtelige Begi-venhed er bleven bevist. Selskabet bestod as 6 Mænd: John Aiken, Wm. Aiken, Buck, Obersten og to andre. De sorlod Sakramento i ^Mai 1857 og reiste østover sor at møde General Johnstons Hær. Da de ankom til Hum-boldt-Floden sandt de, at Jndianerne var meget siendt-lige, og derfor befluttede de at vente her paa et ftørre Mormon-Selfkab, fom paa denne Tid havde faaet Ordre til at vende hjem fra sine Nybygger i Carson-dalen. J Selskab med dem fortfatte de Reisen til Saltsøen. John Pendleton, en Mormon, siger: „Et bedre Selskab as Mænd har jeg aldrig seet. De var høflige, godhjertede, brave og stedse rede til at udføre enhver Gjerning, fom var nødvendig paa Veien."

Mormonernes Vogntog gik kun langfomt frem, og derfor forlod Aikens- Selskabet dem, da de var omtrent 100^ Mile sra Saltsøstaden, og reiste i Forveien. Men ved Ankomsten til Kanesville, Mile sra Saltsøstaden, blev de

alle arresterede under Paaskud as, at de var Spioner sor Regjeringen. Nogle Dage senere ankom Pendleton og Mormonerne og sandt Aikens Heste i Kirkens Jnd-hegning. Ved at spørge om Aarsagen dertil, under-rettedes de om, at Aiken var arresteret sor Spioneri. „Spioner!" udbrød Pendleton, „de har reist med os . hele Veien og ved intet om Hæren." „Det bryder vi os ikke om; vi beholder dem alligevel^" blev der svaret. Aiken og hans Kamerater havde Penge og Eiendom med sig til et Beløb as ^5000 Dollars. De blev sørte ind i Byen og sængslede, men da intet kunde bevises mod dem, sik de Besaling at pakke sig sydover. Fire as dem beg^tv sig paa Veien, men to blev tilbage i Byen. De, som rciste, blev eskorterede as Port Rock-tvell og tre andre. Da de naaede Nephi, som ligger l00 Mile syd sor Saltsøen, underrettede Rockmell Byens Biskop, Bryant, om, at han havde Ordre til at saa

gjort Ende paa disse Mænd. Biskopen loo straks et Raad sammenkalde, og fire Mænd blev valgte til at hjælpe.

Morderne listede sig ud sra Tiendehuset Kl. 11 om Natten og lagde sig i Baghold sor Aikens-Selskabet, som begav sig paa Veien ved Daggry. Da de havde naaet Seviersloden, sortalte Rocktvell dem, at de maatte stanse der. Kort efter kom Morderne og bad om at faa Lov til at ftanfe sammen med dem. De trætte Mænd fkilte fig nu ved sine Vaaben o. s. v , og saldt snart i en dyb Søvn, hvoras to aldrig mere opvaagnede. Alt var i Orden for den djævelske Plan, og dog holdt en Frygt Morderne tilbage. De synes at have srygtet for, at Mordet ikke kunde udøves i fuldkommen Hentmelighed, og af denne Grund besluttede de ikke at bruge Skyde-vaaben. Dersor oversaldt de de sovende med Stokke og Jernbolter. To døde udeu at røre sig, men John Aiken sprang op let saaret og løb hen i Buskadset, hvor et Skud strakte ham sansesløs til Jorden. Obersten naaede ogsaa Buskadset ester at havesaaet en Kugle sra Rocktvells Risle, og da han mente, at Angrebet skrev sig sra en Nøoerbande, begav han sig straks til-bage til Nephi. Derhen kom han i Graalysningen og vaklede nu dødbleg, svag og blodig gjennem Byens Gader hen til Biskop Footes, hvor hans Fortælling frembragte en velforstilt Forsærdelse.^08

Morderbandeu havde nu opsamlet de andre tre og kastet dem i Floden i deu Tro, at de var døde. Men John Aiken kom tillive igjen, krøb iland paa samme Side og skjulte sig i Krattet, hvor han hørte sølgeude Samtale: „Er alle de sorbandede Hedninger døde, Rockmell?" — „Ja, alle, undtagen en, som pak-kede sig!" — Aiken, som troede, at det var ham, hvorom Samtalen var, laa ganske stille, indtil Dani-terne havde sjernet sig, og begav sig derpaa paa Veien i den kolde Nat til Nephi. Hvem kan forestille fig denne Mands Følelfer? Han var ikke længere uvi-deude lig Obersten, om hvem der var Morderne, og han antog fig selv for den eneste undkomne. Han vidste, at der var ringe Haab om Frelse i Nephi, men hvor skulde hau hen? Da han næste Dag ester uhyre Anstrengelser naaede frem, faldt han kraftesløs om udenfor den første Dør, han kom til. Dog syntes de første Ord, han hørte, at indgyde ham nyt Liv, thi Konen i Huset, som siden blev et Vidne i denne Sag, udbrød: „Se, der er jo en til, som ogsaa er sluppen bort sra Røverne; en er nu hos Footes." — „Gud ske Lov, det er min Broder!" — raabte Aiken og fort-satte sin Vei derhen. — Folk i Byen fortalte forfær-dede, hvorledes han faa ud dengang: Hans Haar var fuldt af størknet Blod, og han ravede som en drukkeu Mand. Jstedetsor sin Broder mødte han Oberstenklos Footes. De to Mænds Møde er ikke til at be-skrive med Ord. De styrtede i hinandens Arme. En Sten maatte have sattet Medlidenhed ved et saadant Syn, men Mormonbispen gjorde det ikke. En Tiger kan lokkes bort sra sit Offer, men kun religiøs Fana-tisme kan befeire enhver mild og medlidende Følelfe og gjøre Mennefket til et Uhyre. Medens dette rørende Optrin forefaldt, holdt disfe Dæmoner Raad igjen, og besluttede, at de to undflupne skulde dø. Biskop Bryaut kom iud til dem og raadede dem til at drage tilbage til Saltsøstadeu snarest muligt, ester at han sørst havde trukket Kuglerne ud og forbuudet Saarene. En af Biskop Footes Sønner viste sig venlig mod dem, og Aiken bad ham at nedskrive, hvorledes det hele var gaaet til. Beretningen blev skreven; Aikens og Ober-stens Dødsudfagn er endnu til.

Efter Mordernes Tilbagekomft udklækkedes der nye Planer. Aiken havde frelst en Revolver og Obersten et Gulduhr, som var værd ^50 Dollars. Da de var færdige at forlade Byen, fik de vide, at de fkyldte ^0 Dollars. De lovede at fende disse sra Saltsøstaden, men sik at vide, al det ikke lod sig afgjøre paa den Maade. Aiken fvarede da: „Her er min Revolver og min Kamerats Uhr, tag, hvad De vil!" Footes tog Revolveren. Da Aiken gav ham den, fagde han: „Der, tag min bedste Ven, — dog Gud ved, den er

os til liden Nytte!" — hvorpaa han vendte fig til sin Kamerat og sagde med Taarer i Oinene: „Bered dig paa Døden, thi vi kommer aldrig levende ud a^ denne Dal." Jfølge den førnævnte Kone i Nephi, fom er en af Hovedvidnerne i Sagen, blev disse Mænd betragtede som dødsdømte af enhver. De var komne fire Mile fra Nephi, da deres Kudfk, en Mormon ved Navn Woolie, stansede Vognen i Nærheden af et gammelt Hus, fpændte Hestene sra og sørte dem bort uuder Paaskud as at vande dem. Derpaa kom to Mænd ud as Huset med dobbeltløbede Bøsser, som de assyrede. Aiken og Obersten blev begge skudte gjennem Hovedet og faldt fra Vognen døde til Jorden. Ligene blev betyngede med Stene og nedfænkede i en af de faakaldte „bundløfe Kilder", hvoraf der findes mange paa detle Sted.

Jmidlertid havde Rockmell og hans Bande naaet Saltsøstaden og f^rt de to der tilbageblevne med fig syd-paa efter førft at have berufet dem med Brændevin^ Dog er det muligt, at Buck bare lod, fom hau var berufet, men den anden Mand var aldeles fanfesløs, da de naaede Bjergpasfet, hvor der skulde gjøres Ende paa dem. De blev angrebne med Knipler og Bly-slynger, og den ene blev øieblikkelig dræbt, men Buck sprang ud af Vognen og undløb, skjønt hans Forsøl-gere sendte ^ Skud efter ham. ^Han svømmede overJordans Flod, sulgte dens venstre Bred og ankom til Saltsøstaden, hvor hans Fortællinger om, hvad der var skeet, snart foraarsagede en hel Del ubehageligt Folkesuak. Bill Hi^kman blev saa hentet sor at „as-slutte Forretningen", og hvorledes han udsørte dette, sortæller hau selv i sine Bekjendelser: . . . „Jeg satte mig straks tilhest og red hen til Brighams Kontor. Han spurgte mig, om jeg havde seet Dreugeue. Jeg spurgte: hvilke Drenge? og han svarede: George Grant og William Kimball. Jeg sagde ham, at jeg havde saaet Ordre til at møde paa hans Kontor, hvorpaa han svarede: Drengene har gjort noget Fuskeri; de var fulde allefammen. De faarede en Fyr og lod ham løbe fra fig ved Bjerg-pynten. Han er nu kommen til Byen, og hans For-tællinger gjør en sæl Stank. Han bad mig gjøre Ende paa ham ^Bu^ og ødelægge ham". Da en Mand ved Navn Dalton, som boede Mil nord sor Saltsøstaden, hvor Aikens- Selskabet havde opholdt sig nogle Uger, just var i Byen, saa ordnede Grant og Kimball det saaledes, at Dalton skulde indbyde Buck med sig til sit Hjem. Hi^kman fik en Beskrivelse paa Daltons Heste og drog afsted sorud sor dem i Selskab med en as Drengene ved Navn „Meachhum". „Vi be-gav os paa Veien", siger Hickman, „til det Sted, som var bestemt, og just i Mørkningen kom Dalton kjørende.Vi raabte: Holdt! og Buck fik et Skud gjennem Hovedet og blev kastet over Gjerdet ned i en Grøft. En Klud blev hængt op paa en af Buskene for at mærke Stedet. Vi red tilbage til Byen, og hos General Grant, hvis Hus var bestemt til Mødested, fandt vi Kimball, Rochwell og andre. De spurgte, om det var i Orden. Jeg svarede: Ja, det er det. Saa kom de med Spaden, og vi gik alle sammen tilbage til Stedet og grov ham ned. Derpaa blev vi trakterede hos Grant med Brændevin og skiltes.“ (Se Hickmans Bekjendelser).

Fjorten Aar efter, i 1872, blev Brigham Young, Bill Hickman, General Wells og Port Rockwell fængslede sor Delagtighed i disse Mord. Den Gang naaede Sagen idetmindste for Domstolene; men paa Grund af nogle Formfeil i Rettergangen løslodes alle disse Mordere, og Saltsøstadens Borgere havde den Fornøielse at se Daniterhøvdingen Rockwell paa Gaden svingende sin Hat med høie Hurraraab til Ære for amerikansk Ret og Lov i Utah.

Ingen af Mormonkirkens hidtil nævnte Ugjerninger kan dog sammenlignes med

Mount Meadows Myrderierne.

I „Rocky Mountain Saints“ faar vi en gribende Skildring af denne skrækkelige Begivenhed, idet der leveres Uddrag as „Aabne Breve fra „Argus“ til Brigham Young“, hvilke offentliggjordes i „Corinne Reporter“, et Hedningeblad, som udkom i Utah. Denne Argus havde i 30 Aar været Mormon, havde været Ypperstepræst i Kirken og indehavt flere høie Stillinger i Territoriet.

„Det Emigrantselskab, som blev myrdet 15de Septbr. 1857 ved Mount Meadows og inden Deres Retsomraade, var et af de mest velhavende, fredelige og agtværdige, som nogensinde drog over Sletterne. De var amerikanske Borgere, som slog Leir ved Jordans Flod paa det frie, offentlige, uafhændede Land, og deres Eiendele var

uantastelige. De fleste af disse Emigranter var Bønder, og De har aldrig beskyldt dem for Tyveri, Rov, Overgreb og Forstyrrelse af den offentlige Orden. Da de leirede sig ved Jordan, trætte og udmattede, var deres Forraad og Fødemidler saa godt som opbrugt, og deres Trækdyr næsten udslidte efter den lange Reise. Det var nødvendigt for dem at stanse i Utah, indtil deres Proviantforraad kunde fornyes og deres Trækdyr kunde erstattes med friske. I Utah havde man netop havt en overflødig Høst^14

dette Aar; Bjergene og Dalene var bedækkede med rigt Græs. Hvad var der da til Hinder sor, at Emi-granterne kunde have opholdt sig der, saalænge de lystede? Hvorfor frk de ikke kjøbe, hvad de trængte til, og fortfætte Reifen, uaar de vilde? Hvori havde de forfyndet fig, da Loven, fom her repræfenteres af Deres Perfon, ikke maatte befkytte dem? Hvorfor be-falede man ^dem at bryde op med fin Leir og reife videre? Eller endnu værre! Hvorfor blev et ^Bud sendt sorud med skrevet Magtsprog til alle Mormouerne paa Emigranternes Reiserute, om ikke at have det rin-geste Samkvem i Handel^og Vandel med disse Men-nesker?"

Brigham ^ouug var dengang Guvernør i Utah og de Forenede Staters edsvorne Embedsmand. Op-retholdelsen af Folkets helligste Friheder og Rettigheder var ham betroet, og det paahvilede ham at udstrække Lovens Beskyttelse til alle.

Da det ikke var Emigranterne tilladt at blive ved Jordan, brød de op og sortsatte Reisen i Retning as Los Angelos ; men de gjorde kun laugsomme Fremskridt. Ved Ankomsten til American Fork sorsøgte de at kjøbe Proviant og bytte sine udmattede Dyr bort mod sriske, — men hvor fordelagtige Betingelfer de end tilbød, kunde de til deres Forundring intet faa erholde. De reiste da videre gjennem Battle Ereek og Smaabyerne^15

nedigjennem og sorsøgte paa hvert Sted at kjøbe Pro-viant samt bytte Kvæg, men overalt sorgjæves. Trods den oprørende Behandling, de saaledes fik, opførte Emi-granterne fig venligt og sredeligt mod Mormonerne^ Det var øiensynlig deres Hensigt at komme gjennem Utah sor om muligt at naa et „kristent Settlement", hvor de sor sine Penge og Kvæg kunde saa kjøbe sig noget at spise. Almindeligt provianterede Emigranttog i Saltsø-staden. Hvad var da Grunden til denne usædvanlige Fremgangsmaade mod disse Udvandrere? Jo, Grunden var den, at de var sra Arkansas, sra den Stat, hvori Apostelen Parley P. Pratt var bleven dræbt.

J Fillmore stansede de stakkels Emigranter lidt; det saa ud, som de skulde med tomme Vogne og ud-mattede Trækdyr maatte soretage en Reise over Ame-rikas mest srygtede Orken. Den næste By, de kom gjennem, var Eorn-Ereek, og her hørte de de^sørste venlige Ord, siden de sorlod Jordan. Det var Jndianere, som boede der, og disse solgte dem ^0 Bushels Mais. Deu-gang havde Emigranterne draget gjennem 15 Settle-menter, befolkede med „Jefu Kristi Kirkes sidste Dages hellige", som ikke vilde fælge dem Føde! De drog videre til Paroman, hvor de ikke engang fik komme ind i Byen; de slog Leir ved en liden Bæk i Nærheden og sorsøgte pua at kjøbe Mad, men forgjæves. En .ung Englænder ^ilde gaa ud sor at sælge dem nogleFødevarer, men Biskop Letvis Søn og Raadgiver tvang ham med en dragen Bomiekniv til at afstaa derfra!

Argus retter følgende Spørgsmaal til Brigham: „Hvorfor blev det forbudt disfe Emigranter at reife gjennem Parolvan? De kan befvare det, ligefaavel fom Deres Adjutant George A. Smith, famt Wm. Dame, Oberst for det Regiment, fom kort efter overfaldt de stakkels Emigranter og myrdede dem. Men De svarer ikke, sør De blir nødt derlil! Lad mig da antage, at Paroman var dette Regiments Hovedkvarter, at der var visse militære Foranstaltninger indensor Voldene, som det ikke var klogt at lade Emigranterne ane; thi Mormonernes passive Fiendtlighed skulde snart gaa over til at være aktiv!"

Emigranterne kom saa til Cedar City; her sik de kjøbe 50 Bushels Tiendehvede, men dermed var de kun halvt provianterede sor sin Reise til Calisornien. Dersra fortfatte Folkene fra Arkansas til Jron Creek — ^0 Mile —, hvilket medtog Dage. Det varede 6 Dage for dem at drage fra Jron Creek til Mount Meadotvs — 15 eng. Mile. Denne Langfomhed taler høit om deres forkomne Tilftand.

Jmidlertid havde et Krigsraad, fom blev afholdt i Paroman, og hvor Præsident J. C. Haight ^Mormon-ypperstepræst i Syd-Utah^, Oberst Dame, John D. Lee var tilstede, udstedt en Jndkaldelsesordre til „Nanvoo

Legionen" om at møde bevæbnet. Regimentet organs

feredes i Cedar Eity under Anførfel af Major John D. Lee, og begyndte derfra at forfølge Emigranterne famme Dag, fom disfe forlod Jron Creek. Lee, fom ogfaa var Jndianeragent, indbød „Pjede-Jndianerne" til at ledfage sig, og nu havde han en Styrke, som de stakkels sorkomne Emigranter ei kunde modstaa. Om Morgenen den 1te Septbr. indhentedes Emigranterne, som just havde begyudt sin Dagsreise, ved „Mount Meadoms". Jkke saa snart var de komne et tilstræk-keligt Stykke bort fra den Kilde, de havde været leirede ved om Natten, før ^ Jndianerne gav Jld paa dem. Emigranterne blev faare overraskede; dog de sattede snart Stillingen, og inden saa Minutter stod de færdige til et modigt Forsvar bag en Forskandsning as Vogne, men desværre, sor langt borte sra Vand ! J to Dage holdt de sig ikke destomindre saa tappert, at Lee begyndte at blive urolig. Han sendte derfor Bud til Cedar City efter Forstærkning, hvilken kom til ham den sjerde Dags Morgen.

Den tredie Kampdag kuude Emigranterne ikke længere undvære Vand. Den forfærdeligste Tørst be-røvede dem næsten Forstanden. De kuude se Vaudet, saa nær var det, men Jlden fra Mormonernes Risler hindrede dem Adgangen dertil. De gjorde slere skjæbne-svangre Forsøg paa at komme derhen. Tilsidst haa-^l8

bede de, at der kunde være lidt Medlidenhed tilbage hos Mormouerue, klædte to smaa Piger i hvide Drag-ter og sendte dem afsted til Kilden med et Spand, men — Mormonerne skjød dem ned!

Dagen ester at Forstærkningen var kommen, f am-menkaldte Lee sine Soldater og holdt en Tale til dem, hvori han uuderrettede dem om, at han havde saaet Ordre fra „Hovedkvarteret" til at dræbe hele Emi-grantfelskabet uudtageu Børuene. Ester at John D. Lee havde gjort sine Soldater bekjendt med deu skjæbne-svangre Ordre, samt instrueret dem om, hvorledes det hele skulde udsøres, gik hau uuder Parlamentærflag hen til Emigrauterue og tilbød at beskytte dem, dersom de vilde nedlægge sine Vaaben. Dette Tilbud kom ikke sra snedige, troløse Jndianere, men sra Major Lee, eu Mormou og en af Regjeringens Officerer! Hvad fkulde Emigrauterue gjøre? De var vel ikke befeirede, men de var overaustreugte og halvdøde af Tørste De modtog Tilbudet, sorlod sin lille Forskandsning, nedlagde Vaabneue, gik heu til Lee, som stod tæt ved Kilden og stillede sig under hans Beskyttelse. Nu sore-gik der en Scene, hvis Rædsler Jndbildningen neppe er istand til at sorestille sig.

Major Lee tog disse halvdøde, stakkels Mennesker uuder siu Beskyttelse, hau opstillede øieblikkelig alle Mæud i Linje, lod Kvinderne og Børnene gaa sorud oglod dem nu marchere omtreut en halv Mil henimod Cedar City^ Fra Spidsen as Toget gav han derpaa Besaling til at stanse, og straks ester lød Kommando-raabet: „Giv Fyr!" Deu første Salve affyredes, førend Emigranterne forstod Situationen. De, som endnu levede, udstødte da et hjerteskjærende Skrig og flygtede i alle Retninger, men faa begyndte en Jagt paa Mennesker, som i grænseløs Grusomhed søger sin Lige . . . Saa sulgte en anden Scene, hvori disse

Mormonuhyrer sormelig slagtede de arme kvinder og de voksne Børn. Snart blev alting stille med Und-

tagelse as en hæs Dødsrallen hist og her, Klageskrig sra de overlevende Smaabørn og maaske nogle tunge Suk sra eu eller audeu as Soldaterne, som nu beskuede den gruelige Blodscene omkring dem.

Myrderiet var nu suldsørt, men Rædslerne var ikke endnu slut. Nogle as de mormonske Soldater be-gyndte nu at plyudre de dødes Legemer. Ligene as Mænd og Oldinger, Hustruer og unge Piger blev lig^ gende uden Begravelse, ester at man først under den raaeste Spøg havde berøvet dem alle klædningsstykker! Emigranternes Vogne, Kvæg og øvrige Eiendele blev naturligvis betragtede som god Fangst. Man fø^te alt til Cedar City og folgte det der under den flotte Betegnelfe: „Eiendom taget ved Sebastopol Be-leiring".Besalingen lød vel, at de smaa Børn skulde skaa-ues; meu adskillige omkom i Myrderiet. Kun l7 frel-stes, og de sørtes til Cedar City, hvor de sordeltes mellem de mormonske Familier . . . Siden gjorde et Par as dem nogle Bemærkninger om Myrderiet, hvilke ansaaes sor sarlige, og deres Muud lukkedes sor be-standig.

Flere Oienvidner sortæller sølgende Enkeltheder sra Blodbadet^ Da den sørste Salve var assyret mod Emigranterne, løb en ung Pige hen til Major Lees Søn og bønsaldt ham om Beskyttelse. En menneskelig Følelse vaagnede i ynglingens Bryst ved Synet as den smukke, uuge Pige, og han besluttede at frelfe heude. Meu Faderen sprang øieblikkelig til, tvang sin Søn tilside ved at gribe ham i Halseu og skjød deu unge Pige i Ansigtet

med sin Revolver, saa hun saldt livløs ned for hans Fødder.

Robert Keyes siger i sin Vidnesorklaring : „J 185^ reiste jeg sra Calisornia til Utah. Naaede dertil i Oktober Passerede dengang Mount Meadoms sydvest for Cedar City. Saa to Ligdynger der. Den ene bestod af Kvinder, den anden af Mænd. Ligene var aldeles nøgne De faa ud til at være myrdede. Jeg tænker, at der var 60 eller 70 Lig af Kvinder og Børn. Børnene var i en Alder fra 1 Maaned til Aar Rovfugle havde for det meste opædt de smaaBørn. Paa nogle var Halsen overskaaret, andre havde Knivstik, andre var trufne as Geværkugler. Myrderiet var nylig soregaaet. Ligene havde sandsynligvis ligget der 15—16 Dage. Jeg kom der sorbi den ^den Ok-tober Vi var l1 i Selskab, og 7 gik hen for at fe de dræbte Mænd; jeg gik ikke."

J Aaret 185^, kom Major Earlton paa sin Rcise sra Calisornia til Utah sorbi Stedet med et Kompagni Ryttere. Emigranternes blegede Ben laa der endnu, men denne Ossicer lod dem samle sammen, byg-gede en stor Stendynge og satte et høit Kors paa den. Paa en as Stenene indhuggedes sølgende: „Her ligger Benene as 1^0 Mænd, Kvinder og Børn, som blev myrdede den 10de Septbr. 1857." Paa Korsets Tværstykke blev malet: „Hævnen tilhører mig, jeg vil betale, siger Herren!" Dette Monument blev ødelagt, sørste Gang Brigham besøgte Stedet. En as dem, sont stod ved Brighams Side, har sorlalt, at „Proseten" læste høit Jndskristeu og sagde paa deu koldblodigste Maade til sit Følge, at Indskriften skulde have lydt: „Hævnen tilhører mig, jeg har betalt, siger Herren!"

Med Ret kunde man spørge, efter at have gjen-nemlæst disse skrækkelige Sider, hvad der egentlig drev Mormonerne til denne Grusomhed. Morntonismens egentlige Maal er „Hedningernes Udryddelse" — „Jo-ses Smith eller Sværdet"; men dertil kom, at de havdeat hævne sin Uddrivelse fra Misfouri og Jllinois, famt Mordet paa sin „Proset", og Brigham youug sørgede sor, at deune Pligt altid pressede paa hver Mormon. Tillige skulde Parley P. Pratt hævnes. Pratt blev myrdet i Arkansas Aar 1857 af Mr. Mc. Lean, med hvis Hustru han havde været gift i længere Tid, og fom nu havde lagt en Plan til ogfaa at bort-føre sine tidligere Børn, der boede hos Bedstesorældrene i Louisiana Hun begav sig dertil, soregivende Anger og Fortrydelse, og hun blev troet og tilgivet og vandt snart sine Børns Tillid. Da hun havde faaet dem omvendt til Mormonismen, rømte hun over til Arkan-fas, hvor Pratt ventede for at modtage dem; og der var det, at den forbitrede Fader indhentede dem og skjød Apostelen. Mrs. Mc. Lean var Pratts tredieKone i Polygami. Alt dette i Forbindelse med den Ontstæn-dighed, at den nye Guveruør med Embedsmæud var paa Veien til Utah ledsagede as de Forenede Staters Tropper,

havde paany opflammet Mormonernes Fanatisme og Hævngjerrighed i en srygtelig Grao, og under denne

Ophidselse passerede Emigranttoget gjennem Utah.

J blev 57 as de vigtigste Deltagere ankla-gede sor en Jury i Provo City, men Juryeus Med-lemmer bestod as Mormoner, og intet blev gjort.

Dommer Cradlebough henvendte sig til de Forenede Staters Congress og sremstillede Myrderiets Enkelt-heder. As hans Udtalelser vil vi kun anføre: „Under vort Ophold i Santa Clara fik jeg Besøg af nogle Jndianerhøvdinger, fom gav ^mig sin Beretning om Myrderiet; de tilstod, at nogle as deres Mænd tog Del deri, men ingen Jndianere var tilstede ved Over-saldet. En Høvding ved Navn Jackfon fagde i de andres Nærværelfe, at en hvid Mand kom til deres Leir Dagen før Overfaldet med et Stykke Papir, fom han sagde Brigham ^onng havde sendt, hvilket indeholdt Besaling til dem om at gaa hen og hjælpe til at slaa Emigranterne. Jackson sagde, at alle Mormonerne var malede som Jndianere, endvidere, at Jndianerne sik en Del as Klædningsstykkerne, samt at John D. Lee, Præsis dent Haight og Biskop Highbee var de vigtigste Ledere".

Paa den store Dag skal alt aabenbarer hvordan Lee og hans Hjælpere fik Ordre sra Kirkens Myndig-heder, hvordan de tilbragte hele Natten i Bøn, idet de bad sin Gud at give dem sin Aand, Ledelse og Velsignelse til Hævnens store Værk, som de nn skulde udsøre til hans ^Ere og i hans Navn.

Da Lee kom tilbage til Brigham, sagde denne, al Bærket var Herren velbehageligt, og belønnede Lee, som sør havde l6 Hustruer, med ^ Hustruer til, samt besa-lede, at Sagen maatte holdes strengt hemmelig.

^0 Aar gik hen, sør Retsærdighedens Arm naaede Lee. J l877 maatte han bøde med sit Liv sor UdaademFlere Aar ester Myrderiet tras en amerikansk Lærerinde i Utah tilsældig paa en as Deltagerne. Det var en Tømmermand, som arbeidede sor hende paa et Skolehus. Da han var særdig, sagde han: „Jeg tror, De er en kristen. Tror De, at jeg kan saa Tilgivelse sor Deltagelsen i Mount Meadoms Slagte-riet? Jeg maa sortælle det; Nat som Dag staar det sor mig." Han sortalte hende, hvordan han var en as dem, som sik Besaling til at skyde ned de to smaa, hvidklædte Piger. Den enes bønsaldende Blikke stod altid sor ham. Og saa græd den stærke Mand ved Erindringen om en Udaad, som han ikke havde vovet at negte at udsøre.

Daniterne tæller ogsaa Skandinaver i sin Midte. En svensk Kvinde, som var gist med en Nordmand, fortalte mig følgende: „Altid havde min Mand

ærinder ude om Kvælden og Natten, og altid gik han bevæbnet ud. En Aften sagde han: „Jeg gaar ud

et Oieblik!" Det drøiede lidt, før han kom igjen; bedst, fom jeg ventede, hørte jeg to Skud. Jeg faa ud af Vinduet og faa min Mand komme fra den Kant, Skudene kom, men da jeg spurgte ham, om han havde hørt Skudene, negtede han det. Næste Morgen sandt man Dr. Robertson myrdet" Konen viste mig sin Mands Billede som ung, og det var et vakkert, intelli-gent Ansigt; men denne Bestilling i Kirken havdebragt ham til at se ud som en Djævel, og han var det i Sandhed mod sin Hustru. Det var rystende at høre, hvilke Lidelser hun havde udstaaet med sin Mand, og hvor skammeligt han havde behandlet hende. Fler-koneriet blev ogsaa i dette ægteskab den djævelske Magt, som bragte Eleudighedeu til sin Høide. Da han ester længere Tids Kulde mod sin lovlige Hustru endelig begyndte at røbe sor hende sine Hensigter at ville leve ester sin Religion i Polygami, og hun krastigt satte sig imod, brugte hau alle Midler sor at saa hende asveien. Blandt andet lokkede han hende op til en afsides Mineby i Bjergene, hvor han straks sorlod hende ester sørst at have lagt en djævelsk Plan, hvorved hun skulde salde, og han derved blive istand til at reise en grusom Anklage mod hendes Hun op-dagede dog Anslaget. Under megen timelig Nød, om-given as slere smaa Børn, maatte hun as Mangel paa Midler stanse deroppe, skjønt hendes Mand havde lovet snart at sende dem Reisepenge ned igjen. Jmid-lertid havde han i Hemmelighed været i Endomments-huset med eu uorsk Kvinde, som var rømt sra sin Mand i Norge, havde saa indgaaet Forbindelse med en anden i Utah, og sor at kunne saa indgaa den nye Forbindelse ladet sin Mand indsætte paa et Galehospital ved sormaaende Venners Hjælp. Da den skjændigt bedragne Hustru sik Vished sor siu Mandsforbryderske Forhold, henvendte hun sig til Retten, men uden Resultat, og siden den Tid har hun stræbt og kavet i yderste Fattigdom for sig og sine Børns Underhold, forbandende deu Religion, som har blegnet alle hendes Forhaabninger og har ødelagt hendes hele Livs Lykke.

Utahs Jordbund har drukket manges Blod, og disse haarreifende Historier er blot nogle faa af de mange, som er komne for Offentligheden. Med Vilje har jeg draget dem frem, disse gyseligt mørke Billeder, for om muligt at kunne vise de lutherske kristne herhjemme, hvad Mormonismen er, at den ikke maa regnes til de i en vis Forstand uskadelige falske Religioner, og hvilke Resultater dens Lærdomme giver.

Maatte Jammerraabene derudefra naa hjem til Myndighedernes Øren, maatte de ulykkeliges Taarer falde brændende ned paa deres Hjerter og vække dem, og gid sørgende Fædre og Mødre, arme Kvinder, skuffede Mænd og vildledte Børn kunde staa frem og i Retfærdighedens Navn bede om Lovens Beskyttelse sor Hundreder af vort Lands Sønner og Døtre mod Mormonismens skrækkelige Favntag.

*

IV.

Mormonkirkens verdslige Forhold.

Mormonkirkens Missionsvirksomhed.

„Reis hjem til Skandinavien og fortæl, hvad Mormonismen er, hvordan vi har det, hvad vi har lidt, og hvordan Tusinder lider!“ saa lød Afskedsordene til mig ikke alene fra Landsmænd, men ogsaa fra Amerikanere felv. Ikke let glemmer jeg en yngre, amerikansk Missionærinde derude, som udbrød: „Aa hvor jeg er glad, at De er kommen! Flere Aar har jeg tænkt paa at lære dansk for at reise til det fjerne Land og tale om Mormonismens Løgn og Hedenskab, om jeg muligens kunde faa stanse Udvandringen hertil.“ „Nu slipper jeg for at reise hjem“, sagde en yngre skandinavisk Missionær, paa hvis Ansigt Sjælslidelser allerede har sat dybe Furer, thi han har prøvet Mormonismen, har gaaet gjennem Endowmentshuset med Hustru No. 2 og har gjort dybe Indblik i Elendighederne derude. „Jeg har nu fortalt dig mine Erfaringer, reis hjem og tal derom, og stans ikke, førdu har ved Guds Magt faaet stanse Zionsbrødrenes skjændige, lønlige Arbeide til Fordærvelse for Hundreder og Tusinder af Laudsmænd!“ Jeg gav det Løfte, at jeg skulde gjøre, hvad jeg formaaede for at afsløre Mormonismen i Tale og Skrift, og med dette Løfte paa mig har jeg gaaet til Værket.

Spar Ukrudet, og det gror raskt.

Mormonismens Gudelære har vi gjennemgaaet og fundet, at den er den rædsomste Polytheisme, at den lærer Millioner af Guder og ophøier de usleste Mennesker selv til Guder; vi har dvælt ved Flerkonerilæren, som gjør Kvinden til et blot Husdyr, og som bringer dem til at udbryde: „O, at vi havde en Gud, som ikke saa grusomt nøder os til at lide saaledes i denne Verden for at sikre os Opstandelse, Ophøielse og Herlighed i den næste!“ Deres Histories sorte Blade har skildret for os Fanatismens blodstivnende Ugjerninger.

For 50 Aar siden vilde ingen have troet det muligt, at den lille Sekt, som blev udleet og spottet, skulde naa til at blive en saadan Magt, der har vakt selv de største amerikanske Statsmænds Bekymringer. I Amerika er man vant med, at Sekterne vokser op som Paddehatte og ligesaa snart dør. Man troede, at da Josef Smith begyndte med sin Mormons Bog,var det et Missoster, som inden kort Tid vilde dø Straadød, at intet sornustigt Menneske vilde tro sligt Sammensurium, og mau lod det roligt gaa. Andre sagde, at den nye Lære var en Anomali, som umuligt vilde kunne sorsones med vor oplyste Tid, at Tids-alderens Aand vilde reise sig i sin Vælde og knuse Oudet. Det viste sig suart, at Ondet vokste og slyn-gede Trods mod alt. Saa sagde man, at Ondet maatte bukke under, uaar Civilisationen marcherede vestud; men den lyste op til selve Stillehavskysten, og dog har den ikke sormaaet at lyse op blandt Klippe-bjergene i Utahs Mørke. „Nei, naar Stillehavsbanens uhyre Lokomotiver ruller heuover Sletterne, da vil de knuse Mormonismen under sine Hjul", saa lød det ; . meu saa langt dersra! Lokomotivet har snarere været dens lydige Tjener, og lrosasl drager det Tusinder af „de sidste Dages hellige" til „Bjergenes Kamre", som Utah kaldes. Kan nogen være i Tvivl om, hvem der ^ staar bag dette System? Det 1de Aarhundredes he-denske Assødning har gaaet sin Seiersgang og har hid-til spottet alt, thi selve Mørkets Fyrste staar bag og leder Bevægelsen.

Vi ser et Hav af Bedrag, af Elendighed, af Væm-melighed. Billedet mangler lidt paa Fuldendelsen. Uhyrets Krop fer vi, men vi maa hale det helt frem fra dets Skjulested, og vi maa sølge dets Fangarme,hvordan de saa lumskt søger omkring ester Bytte over hele Verden.

Masserne af Folket i Utah er vildledte, og de maa vække hele vor Medlidenhed; og dog, hvilken slavisk Lydighed og Blindhed hos de ægte Tilhængere^ Der er mange, som paa John Taylors — Kirkens nuværende Præsident ^ Besaling i Fanatismens og Overtroiskhedens Glød vilde gaa i Døden sor sin Religion aldeles paa muhamedansk Vis. Vækkes Med-ynken med de arme forførte, anderledes stiller dog Sagen sig, naar det gjælder Lederne og da fornemme-lig Præsidenten som Kirkens øverste og drivende Kraft. Mormonkirken fom styret af Præfidenten og hans nær-.meste er intet andet end en kolossal politisk og kommerciel Maskine, gjennem hvilken

nogle saa kan have Magt over Tilhængernes Liv og Formue ved stadig at true dem med Udstødelsens og Fordømmelsens Rædsler og ved Løs-terne om sanselige ^ydelser i denne Verden samt et mu-hamedansk Paradis efter Døden, hvis de er tro. Den ubegræufede Magt og Jndflydelfe, fom Præsidenten sor Kirken udøver over Mormonfolket, blir forstaaelig, naar man tænker paa, hvilke Midler han har til sin Raadighed. Oplysende for Læferne vil det være at faa et Jndblik i enkelte af Brigham Youngs Forret-ningsforhold, ligesom det ogsaa vil vække den høieste Forbauselse at se, med hvilken despotisk Jernhaand^han holdt alt, og hvordan hans gridske Pengegjerrighed drev ham til den største Hensynsløshed.

Lidt om Brigham Young.

Præsidenten skal være „trustee in trust“ ɔ: Værge til Forvaltning afs alle Kirkens Indtægter, og Brigham Youngs Stel som saadan er høist interessant. Han var en Forretningsmand paa sin Hals, og han havde sin uhyre Løn. Det var de Aar, da Brigham havde omkring 500 000 Dollars for at være Profet og Seer. Han opgav i Retten engang sin Løn til 40 000 Dollars om Maaneden. Som Forretningsfører for Kirken afgav han aldrig ordentligt Regnskab. I 1852 ordnede han sin Underbalance til Kirken, stor 200 000 Dollars, ved at lade sin Bogholder opføre til hans Kredit 200 000 Dollars for udført Tjeneste, og i 1867 gik det ligedan til med en Underbalance paa 967 000 Dollars. Overalt i Territoriet havde han tilvendt sig de bedste Eiendomme, og hans Pengegridskhed kjendte ingen Grænser. Han var interesseret i forsjellige Jernbaner, Miner og Fabrikker, og hans umaadelige Rigdom faar vi et Begreb om, naar vi hører, at han var den tredie i Indskudenes Størrelse i „Bank of England“, ligesom han ogsaa roste sig af, at han kunde maale sigmed hvilkensomhelst Monark i Europa, hvad For-mue augik.

Havde Brigham young været eu i Virkelighedeu stor Maud, da havde han havt den bedste Anledning i Verden til at vise det. Der har sjelden været et Folk, som har havt den blinde Lydighed mod sine Ledere, som Mormonerne har havt, og Brigham kuude have styret dem, i hvilkeu Retning han ønskede. Han kunde have efterladt fig et udødeligt Ry for sin Om-sorg sor de fattige, gamle og svage; men medens der ikke er et eneste Hospital eller andre Velgjørenheds-anftalter, som er værd at kaldes saa, i Utah, havde han selv sorskaffet fig umaadelige Rigdomme. ^Se I^l^ ^uut. ^iul^ Pg. 665^.

Da Geueral Johustons Hær laa udensor Salt-søstadeu, sagde Brigham til sit Folk, at han havde saaet Aabenbaring om, at intet maatte sælges til Hæ-ren; den skulde udsultes. Om Nætterne lod han dog store Læs af alfkens Varer kjøre ud af Byen og folgte dem til Hæren for egen Regning i dyre Domme. Det gaar fom en morsom Fortælling derude om Brig-ham, at han engang udstedte deu Kundgjørelse til Mormonerne i Territoriet, at det var imod Bibelens Lære at spise Flesk. Grisene blev nu slagtede overalt. Brigham kjøbte imidlertid op i al Stilhed eu Mængde Grise, og da Folket om en Tid begyndte at længes^5

ester Flesk igjen og kjøbte sra „Staterne", sagde han: „Dersom J da endelig vil have Flesk, saa kjøb ikke Hedningernes, men kom til mig. Han havde nu Smaa-grise i Mængde, solgte dem sor 5 Dollars Stykket og gjorde en udmærket Forretning. For at vinde Penge samt sor at tilsredsstille sin og Besolkningens Fornøi-elsessyge byggede Brigham et Theater, som kostede ^00000 Dollars, og som var hans private Eiendom. J Theatret kuude man jevnlig se ham med sine ynd-liugshustruer. Ligesaa lod hau bygge eu ^.II^ll^ som leies ud sor en stor Sum for Natten til felfkabelige Sammenkomster og Danseballer. Mormonerne er i det hele taget meget sor Dans og Selskabelighed, og man er ikke saa nøie paa det, om man ogsaa tager Forsamlingshusene til disse Slags Underholdninger. Lad os blot tænke os et Bedehus herhjemme brugt as-vekslende som Dansehus! Hvilket Ramaskrig det vilde vække over vort Land! — J Førstningen er dette Stel naturligvis modbydeligt for de uykomne, men man lokker dem gradvis ind i det; ifær synes det at være de ledende Mænd magtpaaliggende at saa de gamle med i Dansen. For at stemple Dansemoroen med et religiøst Præg, begynder og slutter man med Bøn!! Brigham young selv var eu god Danser, og dansede almindelig med fem til feks af sine Hustruer ester athave ført op med Amelia eller eu audeu yndlings-hustru.

Stadig har Mormonerne pukket paa, at der ikke kau trines Brændevinsbrænderier i Utah blandt „de hellige". J var

der dog to saadanne i Saltsøstaden, og Eierne gjorde glimrende Forretninger dermed, hvilket nok tyder paa, at „de hellige" lod til at have Skjøn paa Varen. Brigham young havde en sjelden Evne til at snuse op alt, hvorved der var Peuge at tjeue. Brændevinsbrænderierne sristede ham. Han lod, som han var meget harm over, at saadaut kunde sindes i „„^iou^, og sagde til Eierue, at „de skulde vælte sig i Helvede, sordi de sabrikerede deu beruseude Drik, som vilde ødelægge deres Brødre". Som et Slags Souosser for deres Forbrydelfe feudte hau dem paa Mission til Syden. Saa suart de var borte, aabnede han et Bræn-deri selv, i Byraadets Navn og med dets Sanktion nnder Paaskud af, at han vilde regulere Traffikken ved Lov. Saaledes uk han slaa under fig Eneretten til at sabrikere beruseude Drikke, as hvilke der bruges eu uhyre Mængde i Saltsøstaden og gjennem hele Terri-toriet. ^Se ^rkuou I^s^t Pg. 1^.

Man har noget, som man kalder sor Forretnings-kneb, men disse Brighams Handlinger, hvoras der vrim-ler, kan kun benævnes med et endnu mere betegnende

Navn — nemlig Skurkestreger! og dog, hvorsynkvervet var ikke Folket! Mange Tusinder vidste om ham, at han var en Skurk, og dog holdt han dem, som var de fortryllede. Der fortælles om Hugormen, at den, naar den hører Lærken kvidre glad under den solklare Himmel, pleier at rulle sig sammen, rette sit Hoved op mod Himmelen, og med en dæmonisk Magt drage Fuglen nedad; denne flyver uroligt under Dødsangstens Klagetoner i mindre og mindre Kredse altid nærmere Ormens Gab, indtil den faar Dødsbidet. Mormonkirkens Præsident, og da særlig Brigham Young, var denne Hugorm, som drog Tusinder af Ofre ind i sin Vold, og de kuude ikke flygte bort fra det dødbringende Bid.

Mormonkirkens Tiendesystem.

I Nærheden af Profetens Kvartal ligger en Samling af Bygninger, gamle, skumle at se til og ikke bedre, naar man kommer ind i dem. Træffer man til at være udenfor en Formiddag, vil man se en svær Traffik, en hel Mængde Bondekjerrer kjørende ind og ud, fyldte med alle Slags Landprodukter. Disse Bygninger udgjør deu saakaldte „Tiendegaard“. De „hellige“ i Utah og over hele Verden maa betale Tiendedelen as sin Indtægt uden Hensyn til, om de har Evne dertil eller ei. Saaledes maa Arbeideren i Utah, som^8

har Dollars om Dagen, betale 45 Dollars i Ti-ende om Aaret. Man kan gjøre sig et Begreb om de Summer, som paa denne Maade kommer ind til Præ-stedømmet, naar man hører, at i Danmark alene ydedes

i 1857 ^0000 Kroner! Aarlig har kirken omtrent en Million Dollars i Jndtægt ved Tienden og andre

Jndsamlinger. Forretningsmænd betaler ved Aarsflut-ningen med en Bankanvisning, Skomageren syr Sko og betaler paa den Maade, Snedkeren med Møbler. Bonden maa yde Tiendedelen as alt, hvad han avler, sra hver tiende Høstak, til hvert tiende Eg og saa fremdeles. Dernæst sorpligtes man til at give Tiende-delen as sin Tid hver tiende Dags Arbeide eller dens Værd. Derved saar Kirken det meste as sine Arbeider udsørt uden Bekostning, saasom Opsørelsen af dens Templer og Tiendehuse, Anlæg af Veie etc. Arbeider en for Kirken, da faar han aldrig mere end

en liden Brøkdel i kontanter; Resten saar han i de saakaldte „Tiendebilletter", og med disse maa han til

Tiendegaarden og faar paa dem sine Fødemidler og Livssornødenheder. Om nogen vil sælge en saadan „Ordre", som lyder paa en Dollar, faar han høist 75 Cents sor den. Men dette er ikke alt. Man venter, at hver Ny-kommer og Emigrant skal betale Tiendedelen as hele

sin Eiendom, og kirken er jernhaard i dette Krav somi alt andet. Ved Ankomsten til ,^ion blir de troendes Bagage undersøgt as en Biskop og hans Skriver, og Jnventarieliste paa alt blir optaget. Derpaa maa Tiendedelen as alt sendes til „Tiendegaarden", ja selv af Husgeraad, Kjøkkentøi og Klæder. Men har ved-kommende Penge, maa Tienden betales i Kontanter. Man faar en Forestilling om, hvor vidt dette Tiende-system drives ved at læse en Tiendesang, som blev suuget ved et Biskopsmøde og stod ossentliggjort i Kir-kens Organ ^.I^r^t No. 6, 5te Aarg. Vi vil ansøre et Vers i Oversættelse: Kom, Mormoner, lht nu til, mens jeg en Sang sorsøge vil: jeg vælger for

min Tekst saa gjild : „Kom srem, betal nn eders Tiende!" Det er nok ei selvsamme Ord, som i den gamle Vibel staar^ men Malakias, tror jeg, har et Ord, som jnst den retning tar. Det synes, som han fkjældte sandt paa Israels Helgenfløk iblandt, der trængte til at høre grant: „Køm srem, betal nu eders Tiende!"

Kør:

Thi hvis I ønske Lykke vil, vg ønfker at bli fri sør Ild, ja ønsker Helgenglans dertil: „Køm frem, betal nn eders Tiende!"

De troende kriftne har omtrent glemt Tienden^ fom det gamle Testamente paabyder Jsraels Folk^^0

Et Bud om Tiende sindes ikke i det nye Testamente, men det er et Alvorsspørgsmaal til de kristne, om ikke Kjærligheden igjen til ham, som har elsket os sørst, burde kunne gjøre de kristne til Tiendeydere af srivillig Kjærligheds Tvang? Og dog, kan der tales et Ord for den kristnes Tiendeydelse, noget ganske andet blir det, naar vi ser paa Tienden, som Mormonerne giver den. Der lyder det som Præstedømmets urokkelige, jernhaarde Krav, som en Salighedssag af første Rang, og dersor blir den et Aag, som hviler blytungt paa Tilhængerne. Man kan høre om sattige, som mangler alt, og som gjør alt sor at møde Tiendedagen, da de er bange sor at miste sin celestiale Herlighed.

De bedste Artikler, der indbetales som Tiende — Prima Skinke og Kjød, det bedste Smør og Ost osv. — lægges tilside sor det sørste Præsidentskabs Familier øg andre udvalgte, iudtil de har sorsynet sig. Resten veies ud til Haandværkere og Arbeidere Kirkens øverste lever bogstavelig af „Landets Fedme".

Det Svindelsystem, som Kirkens øverste her har vist, har sorplantet sig til Biskoperne rundt omkring, der ikke har givet dem noget ester i Samvittigheds-løshed. Mange Eksempler kunde her ansøres. Da Oberst Johnsson laa med sin Troppestyrke i „Camp Floyd", solgte en Biskop til Osficererne i Leiren alt Tiendesmøret for 50 Cents pr. Pund, paa famnle^41

Tid fom han indbetalte sor det til „Hoved-Tiendekon-toret" ester Beregning af den ftaaende Tiendepris — ^5 Cents pr. Pund.

Folkets Klager ligeoverfor disfe blodige Uretfær-digheder afrystede Kirkeus Myudigheder med et Skul-bertræk. Ved eu Anledning hentydede Kimball i sin Præken til disse Klager, at de ikke kunde saa Smør paa sit Brød. Soln Svar sagde han dem, at hvis deres Brød var haardt og tørt, kunde de „dyppe det i Byeus Bæk".

Præsteskabet og Missionæren eller ^ionsbroderen er som Blodigler paa dem, der har lidt Peuge, og de har brugt alle mulige Kneb. De stakkels „hellige" i Europa har mod at betale Dollar saaet Lov paa en Husgruud i Saltsøstaden, men naar de kom did, sandt de til sin Skusselse, at de maatte betale til Præ-sidenten eller en af hans Apostler sra 100—150 Dollars for en Grund. — En dansk, fom havde kjøbt en Hus-grund paa Afbetaling, kuude ikke klare Termiueu, da hans Huftru blev fyg. Kimball tvaug ham til at gaa fra Huset, og Manden blev nødt til at bo med fin Familie i en Oksevogn hele Vinteren. En Mr. Ten-uant, som boede i Lancashire, England, blev Mormon. Han eiede omkring 70 000 Dollars. Han skulde pluk-kes. Efter vedholdeude Overtalelfer og Forestillinger blev han lokket til at kjøbe et Hus as Brigham sor^0000 Dollars; det var neppe værd 5000 Dollars. De ældste sik lokke sra ham store Pengesummer undere Paaskud as, at han skulde blive Kompagnon med Brigham i Kornmøller, Maskinværksteder o. l. Mr^ Tennant døde paa Sletterne og esterlod Hustru og Baru. Da denne kom til Saltsøstaden, troede hlln, at hun kunde tage ind i sit „nydelige" Hus, men istedet dersor blev hun indlogeret i et Logis, hvor hun fandt fig blottet og sraranet alt. Dette var hende for haardt, og hlln blev sindssvag. Senere gav Brigham hende fom sjerde Hustru til Dauiel Spencer og fuldførte derved den blodige Uret, for hvilken hun engang vil kræve dette Uhyre til Regnskab.

Denne Maade at faa Penge paa undskyldes ikke aleue, men Brigham retsærdiggjorde det aabent! J en af hans Taler lyder det: „Jeg vil lægge en Sag paa eder. En æloste, fom er villig til at præke „Evan-geliet", laauer 1000 Dollars eller 100 af dig, og ingen siger et Ord mod ham, sør han kommer hid. Men har du været her nogle Dage, forfølger du mig i Hælene og fylder mine Oren med Klager mod denne Broder og fpørger mig, hvad han har gjort med dine Penge. Jeg svarer: jeg ved ikke! Saa el^ du førg-modig og ærgrer dig Dagen lang. Hvis en ældste

har laant af dig, og han vil falde fra Mormonismen, da kan du fætte Klemmen paa ham, men hvis han ervillig til at præke „Evangeliet“ uden Pung og Taske, saa vedkommer det ikke dig, hvad han har gjort med de Penge, han laante af dig. Hvis du knurrer mod hin ældste, vil du blive fordømt!“ (Se The Mormon Prophet Pg. 147).

Enoks-Ordenen.

Tiendesystemet var ikke fyldestgjørende for Brigham Youngs umættelige Rovsyge. Derfor oprettede han ifølge en „Aabenbaring“ den saakaldte Enoks-Orden, hvorved man kunde bortskjøde til Kirken hele sin personlige Eiendom. At have kaldt den „Josef Smiths Orden“ eller noget lignende vilde ikke have vakt nogen Begejstring, men ved at forbinde den med Navnet „Enok“ laante man den en ganske anden Glans. Hentydningen til Navnet var klar: de, som „helligede“ sit Gods til Kirken, blev berettigede til Himmelens høieste Salighed. Da Enoks-Ordenen blev oprettet, blev der ikke præket om andet i Tabernaklet og Forsamlingshusene, og mange enfoldige Sjæle „helligede“ for altid alt, hvad de havde, og røvede sine Børn for deres retmæssige Arv. I et ubevogtet „Inspirationens“ Øieblik plumpede Brigham ud med, at Enoks-Ordenen var en ypperlig Hindring mod Frafald. „Bind Kalven hjemme“, sagde han, „og Koen vil sikkert kommetilbage. Lad blot en Mands Eiendom blive „helliget", og den er ikke alene udenfor hans Arvingers Række-vidde, men ogfaa udeufor Givereus, felv om han skulde augre paa det og falde fra „Riget". Han maa forblive

som en Forvalter over kirkens Eiendom eller gaa sin Vei som Tigger." — En Nordmand derude, som havde

været Mormou i ^0 Aar, men nu var en srafalden, fortalte, hvordan der var ^et helt Røre angaaende „Enoks-Ordenen"; Brigham holdt Taler, hvori han fremhævede, ut nu skulde der ikke være uogeu Forskjel mellem sattige og rige, nu skulde alle spise ved det samme Bord, nu skulde alle have alt tilsælles o. s. v. . . Saa skulde der hvert Maaltid komme Jernbanetog, som skulde bringe alle til Bordene, o. l. Tøv . . . Hundreder strømmede til, og de maatte døbes sor at komme ind i Ordenen. Deres „Daabe" sorud var ikke nok; de maatte ogsaa faa Enoks-Ordenens Daab. Naar Daa-ben var udført, maatte man en Dag senere møde srem og lade alle sine Eiendele skrive op. Spørgsmaalene lød: „Har du Eiendom?" „Har du Kjør? Heste? etc." „Hvormange Børn har dn?" „Hvormange

Hustruer?" Saa tog kirken alt, og Mæud, Hustruer og Børu maatte arbeide som Trælle og nøie sig med

den simpleste kost, saa de sormelig sultede ihjæl. Meu Flerhedeu as de „hellige" kunde ikke over^

tales til at betro sig til Præsteskabets Barmhjertighed,og saaledes maatte „Herrens Bestemmelser“ tilintetgjøres. Havde de „hellige“ gaaet ind paa Enoks-Ordenen og overleveret hele sin Eiendom samt sig selv i Brigham Youngs Hænder, vilde Utahs Slaveri været uden Lige i Verdenshistorien! — (Se Rocky Mountain Saints).

Kirken som et Handelsfirma.

Mormonkirkens Opgave er ikke mindst den at skaffe sig Penge. Disse er et af dens største Hjul, hvorpaa den vil rulle seirende frem. Skal Congresmænd i Washington bestikkes, da aabnes Kirkens Bank; skal der for Unionens Præsidenter, vicepræsidenter, Senatorer, Congresmedlemmer, Generaler, Officerer paa deres Reiser gjennem Utah gives Festmaaltider, da paatager Kirken sig gjerne saadanne Udgifter; arresteres en Mormon for grove Forbrydelser mod Landets Love, da betaler Kirken flot for at sikre ham de bedste Sagførere til hans Forsvar. Skal Aviser støttes enten for at forsvare Systemet eller for at fortie det, da aabner Kirken gjerne sin Pung. Vi skjønner da let, at Millionerne trænges for at kunde opretholde Uretfærdigheden og Løgnen. Og Brigham vidste Udveie.

Det havde længe været Lederne en Torn i Øiet, at de „hellige“ handlede med „Hedningerne“. IPrækenerne tordnedes der imod dette, og Vagter stilledes omkring sor at saa vide, hvem as de „hellige", der vovede at handle med dem. Blandt dem, fom færlig led ved dette, var Brødrene Walker, fom havde været Morntoner tidligere, men paa Grund af eu Tvist om Tiendeydelsen var blevne afskaarne sra Kirken. Deres Navne blev nævnte i

Tabernaklet, og de „hellige" olev særlig advaret mod at handle med dem. Brighams Maal var ganske at saa knække dem, men de holdt ham Stangen, idet de erklærede: „Vi har endnu 1^0 000 Dollars, og vi vil holde ud lige til sidste Cent." Stillingen blev ^tilslut saa ubehagelig, at næsten alle ikke-mormonske Kjøbmænd skrev i Forening til Brig-ham ^oung og tilbød Kirken sine Eiendomme og Vare-beholdning til ^5 pCt. under Værdien. Men Brig-ham vilde ikke unde dem saa meget.

Det lykkedes dog ikke ganske at stanse de „helliges" Handel med „Hedningerne"; de i Landdistrikterne boende Mormoner sagde, at de ikke kunde skjelne en Mormon-butik fra eu Hednings, og for at forebygge dette fammenkaldte „Profeten" et stort Møde i Saltsøstaden lOkt. 1868^, hvor det blev vedtaget, at Ordene: liu^ t^ ld^ I^rcl^ „Helliget Herren!" over et altseende Oie skulde males paa ethvert Skilt for Mor-monbutikker, faa at „selv ikke Daareu skulde tage seil"^ Dette Mærke fer man nu rundt omkring i hele Terri-^7

toriet over Butikkerne, ja, for nogle Aar siden kunde man se Tegnet: ^IIoliu^ lo tlt^ I^rcl^ og det altseende Oie over de Steder, hvor Brighams Brændevinsbrænderiers slette Produkt solgtes. ^II^ncl I^ool^ c^u ^rm^ui^m.^. Dog selv dette var ikke nok til at sætte en Stopper sor Handelen med „Hedningerne", hvorsor Proseten undsangede den Plan at sorene alle Mormonkjøbmænd lil en stor gjensidig Handelssorening, ved hvis Hjælp man haabede at blive istand til at kunne „sryse Hed-ningerne ud". Proseteu var bestemt paa al drive sin Plan igjennem ; det var ikke alene „Hedningerne", som der-ved led Tab, men ved sin hensynsløse Fremgangsmaade, ruinerede han, idet han tvang Mormonerne ind i For-aningen, mange as sine egne Troesbrødre. Ester megen Modstand og mange Vanskeligheder lykkedes det ham at saa organisere den saakaldte ^ion^ ^oo^r^li^ ^rc^ulil^ Iu^lilulion^, og Proseten blev Kjøbmand. Rnndt omkring i Distrikterne blev der aabnet Under-afdelinger, og Folket fik Paalæg om at kjøbe sine Varer der. Mønsterbygningen sor delte System er den store Bygning i Saltsøstaden — sire Etager, og omsluttende et halot Kvartal —; den sremhæver sig straks ved sin Størrelse, og over dens Hovedindgang staar paa en stor Plade i sorgylote Bogstaver: ^II^nu^ t^ llt^ I^orcl^ over et altseende Oie. Der soregaar en umaa-delig Omsætning. De fleste as de smaa Kjøbmænd^8

maatte lukke; alle de store led et frygteligt Afbræk i Forretuingeu, men „Profeten" og hans Medinteresfenter i Foretagendet har spundet Silke af det i mange Ret-ninger. „Profeten" Brigham pleiede stundom at gjøre Krav paa, at selv om han ikke havde været en Proset for de „hellige", faa havde han dog været til Profil for dem. lSe I^l^ ^dunt^iu ^iut^ Pg. 6^.

Alle Mormoner er efter sin Religion pligtige til at handle paa disse Butikker. Sæt nu, at eu Sko-mager f. Eks. arbeider hos eu Skotøifabrikant. Jste-detsor at faa fin Ugeløn i Kontanter, maa han tage saakaldte „Storeordres" Anvisninger paa ^oc^lt^ eller Handelsforeningen. Fabrikanten staar nemlig i Forbindelse med denne Jnstitutiou og lover mod gode Procenter at støtte den, hvorfor han paa deuue Maade tvinger sine Folk til at handle der, og disse maa na-turligvis tage Anvisniugerue sor, hvad de lyder paa, og Varerue er vel saa dyre paa som audeu-steds.

Altsammeu tyder hen paa, at Mormonkirkens Myndigheder kuu har som Formaal egen Vinding. Det er det systematiske Bedrag, der gaar gjennem alt, som oftest fremtrædende uuder Fromhedens Dragt, men barmhjertighedsløst til det yderste mod alle, som kommer ind i Kirkens skrækkelige Favntag. Det Penge-beløb, som Arbeidsfolk i de sidste tyve Aar har betaltPræsteskabet gjennem Tieudesondet, Tempelfondet^ Hjælpefondet famt det vedvarende Emigrationsfond^ kan ikke anflaaes til mindre end tyve Millioner Dol-lars! Præftefkabet fortæller, at alt dette gaar til Her-ren, men — Ledernes Pragtbygninger, Brighams Mil-lioner, og deres store Haremer fortæller os noget andet.

Jkke mindst ser vi det skjæudige Svindleri i det saakaldte „vedvarende Emigrationssond". Hen-ugten med dette skal være at hjælpe sattige „hellige" sra Europa og andre Steder til „„^ion". Dette Fond fremkommer ved frivillige Gaver til Kirken med det nævnte Formaal; Kirken la aner faa Pengene ud til fattige Mormouer. Prifen for Tureu til Utah har været 10 eller omtrent 180 Kroner fra Euglaud, og enhver maa forpligte fig til at betale tilbage straks^ efter Ankomsten. Nogle norske i Saltsøstaden fortalte mig, hvordan der blev afkrævet dem 40 Dollars for hver voksen Perfon fom Transportomkostninger over Slet-terne. De troede, at Reifen var betalt lige til

Utah! De havde intet at betale med, og Pengene stod da i nogle Aar mod 10 vEt. Rente til Brigham. De maatte paa denne Vis betale alt i alt ^00 Dollars, skjønt Familien ikke var mere end sire Personer — ^ voksne og ^ Børn! Samtidig med at Kirken pressededisse Blodpenge af dem, led de Mangel, saa at de maatte nøie sig med Klidbrød og lignende.

Mormonkirken har naturligvis altid sørget for at faa Emigranterne over saa billigt som muligt, og derved har den tjent uhyre Summer; og hvad mere er, da Emigrationsfondet kommer ind som Gaver, og Emigranterne maa tilbagebetale Laanet med Renter, saa blir jo Indtægten end større sor Præstedømmet.

Haandkjerrebefordringen.

Før Jernbanen kom, drog de „hellige“ over Sletterne med Oksetog. I Iowa City maatte de almindelig overlevere sine Penge og Værdisager til de „ældste“ — forat de, som der sagdes, kunde være trygge for dem underveis. En Mand, som fulgte dette Raad, overleverede altsammen. Da han senere erindrede, at han havde glemt at kjøbe Tobak sor Reisen, bad han om at faa en Dollar tilbage, men den blev ham negtet. — Det er oprørende, naar man hører følgende, som Mr. C., en svensk, fortalte mig. Han var vuuden for Mormonismen i Sverige, hvor han havde en god Handel og sad med en Eiendom, der var brandtakseret for 25 000 Kroner. Da han var bleven Mormon, blev det paalagt ham, at han maatte til „Zion“ for at blive fuldkommen salige og han stundede bare^51

vester at saa reise, medens Mormonmissionærerne paa-skyndede ham af al Magt. Han betalte Reifen for 10 Familier, da det blev ham paalagt; derhos betalte han for Mormonmissionæren, og endda havde han 15 000 Kroner tilbage. J Liverpool maatte de veksle Pen^ gene paa Mormonkontoret, og der tog de drøie Pro-center. Over Havet havde de et rædsomt Veir, og om-bord paa det elendige Skib døde ^7 Personer as Man-gel paa Næring. Da de kom til Wyoming, maatte de vente der paa Trækokser, som skulde tage dem ud til Saltsøstaden. En af de ældste kom til dem og sagde: „J maa give mig alle eders Penge". De havde en Datter, som hjemme havde lært lidt engelsk, og huu sor-stod det. „Hvad skal vi gjøre nu?" sagde Manden til sin Hustru. Hun raadede ham til at beholde noget tilbage, idet hun paapegte, hvilken daarlig Mad de havde saaet underveis, og meute, at det var godt at have uoget i Reserve over Orkenen. C. gik da heu og kjøbte paa ^ionsbutikken en Ovn til ^7^ Dollars i Guld samt ^ Kjør, som de vilde have med sig. Re-sten besluttede han at betro til „Præstedømmet", trods hans Kones Jndvending, men Tanken paa Ananias og ^aphira skræmte ham. Han gav „Præsidenten" alt og beholdt kuu 4 Dollars. Endelig kom de saa assted paa den Tur, som varede 8 Uger. „Men hvilke Mennesker !" sortsætter han. „Hjemme havde jeg været vant tilstreng Religiøsitet, nu saa jeg noget andet; disse „^ions^ Sønner" bandte og svor, hylte og brølte, naar vi Skan-dinaver Morgen og Aften fang og bad. — Vi havde^ flere Kifter fulde af Klæder etc., men „Kapteinen" for vor Afdeling fagde, at vi ikke lik Lov at tage dem med. Ogsaa Ovnen maatte jeg lade tilbage. Paa den Maade har de tvunget en Mængde til at lade tilbag^ værdisulde Sager; Kirken har da bemægtiget sig dem, og ladet dem hente senere. J Wyoming kom vi under-veir med, at Missionæren havde bedraget mig sor l00 Kroner, da han vekslede Pengene. Skjønt Fyren ei havde været i Utah sør, havde han dog lært Knebet, og han maatte tilstaa, at han havde gjort det samme med andre." Da de endelig kom srem, maatte de kjæmpe med Nød og Fattigdom. As de Penge, fom d^ havde betroet til den ældfte, sik de ingen tilbage.

Alene Brighams bekjendte Gridfkhed efter Magt og Rigdom var Aarsag til, at det sørgelige Haandkjerre-kompagni kom istand, hvorved Mormonkirkens øverste har brændt Skjændselens Mærke endnu dybere paa sig. Det gjaldt nemlig at spare endnu mere as Emigrations-fondet, og derfor udkastede de og antog Planen at faa Haandkjerresystemet igaug, som skulde være en billigere Befordring for de „troende" fattige over Sletterne. Ved denne Ordning blev hver Perfon, Mand som Kvinde, nødt til at drage en Haandkjerre, hvorpaa deres Reise-^ods var lagt, over Sletterne. Der var tre voksne ^m hver Kjerre.

At fortælle om Haandkjerrekompagniet er at for-tælle om de rædfomfte Lidelfer, om den umeuueskeligste Behandling, om Dødens Rædsler. Gribende Skil-driuger er leverede af flere, fom var Lidelsesfæller med de

ulykkelige, meu her vil vi blot meddele, hvad en danfk, fom nu er Apostat, meu dengang havde været en as de indslydelsesrigeste Mormoner i Skandinavien, beretter derom: „Toget bestod as omtrent 500 Per-soner, som brød op sra Leiren ved Joma City den 16de Juui 1856 med ^ Haandkjerrer og 5 Proviant-uogne. Proviauten var beregnet ester en daglig Ration til hver Mand: 1 ^ Hvedemel, ^ Un^e Flesk, ^

Un^er Sukker, ^ Un^er tørrede æbler, ^ Un^e Kasse. lidt The, Soda og Sæbe. Toget blev delt i 5 Asde-

linger; den 5te bestod as ^ Skandinaver. Det var sent paa Efteraaret, faa at mange raadede til at overvintre i Florence — 1000 Mile fra Utah, — meu „Profeten" Kimballs Søn red midt ind i Leiren, holdt eu Tale og irettefatte de lidet troeude, famt lovede, at „halt vilde stoppe den Sne i sin Muud, som de sik under Reisen". Reisen blev da fortfat. De drog frem over Sletterne indtil ^die Septbr. Da begyndte Lidelfen. Eu Nat mistede de næsten alle sine Trækokser, og Enden blev, at en hel Del af Provianten maattelæsses paa Kjerrerne. Det gik nu sent. Den 18d^ Oktbr. faldt den første Sne. Den Dag mødte de ^ Proviantvogne, som var udsendte fra Saltsøstaden sor at hjælpe Toget. Nogle Mormonældste, som havde kjørt sorbi dem paa Veien, havde nemlig givet Beret-ning om deres Tilstand. Den Aften flog de Leir ved liden Flod og uddelte trøstig sin sidste Proviant, i Haab om at de Dagen efter fknlde møde andre Pro-viantvogne fra Saltføftaden. De omtalte drog nem-lig videre til de to sidste Asdelinger.

Rationerne havde allerede i lang Tid været sor-mindskede til lidt Mel om Dagen. Til Hungeren og Tørsten kom dog nu Kulde og Nøgenhed. Da de næste Morgen vaagnede, var Sneen om Natten salden 1 Fod dyb. Proviant og Foder manglede! Tre Dage gik hen, uden at der kom nogen Proviantvogn. Endelig^ kom Hjælpen, men paa langt nær ikke tilstrækkelig. — Det blev nu besluttet at gjøre Jlmarcher. Først kom Børn, Oldinge og syge, der var saapas, at de kunde slæbe sig frem. Saa kom de tohjulede „Helvedesmafkiner",. trukne af udmattede Mænd og Kvinder. Oksevognene sluttede Toget. Denne Reiseorden varede ikke længe, lhi Haandkjerrerne blev snart agterud. En dansk, der under Reisen havde vist sig som en as he stærkeste og kjækkeste, blev angreben af Blodgang, fom nu greb om fig. Han havde ofte trukket siu 14 Aar gamle Datter,^55

naar huu blev træt, paa Haandkjerrem Nu kunde han ikke mere; Konen maatte trække Kjerren. Han tiggede

ynkelig om at faa komme op paa Oksevognen; Kap-teinen negtede først, men ved Trudsler blev hau tvun-gen til at tage ham op. Næste Morgen, da de vaag-nede i Leiren, sandtes 14^ frosne Lig; den omtalte Mand var en af dem. To døde fenere paa Dagen. Sne-profeten Kimball anførte Toget, og her var Følgerne!"

Den danske, som fortæller dette, siger, at han var enfoldig nok til at true Kimball med at klage ham for „Profeteu Brigham"; meu Kimball lo ham kige op i Ausigtet; hau havde uu kastet Hellighedens Masken Fra nu as blev hver Leirplads beteguet med sriske Grave. Eudelig naaede de til lltah, men i en elendig Tilstand. Flere af de andre Afdelinger var om mu-ligt endnu værre stillede. Ak, hvor megen Lidelse! En kjæk uug Maud og haus Hustru var med i eu auden Afdeling. Han blev fyg, men fik ikke komme ind i Sygevognen. Den ftakkels Mand blev værre; ^ han maatte dø. En Morgen, da Toget skulde fæt-tes igaug, kom Kapteinen til den fyge Mands Telt og sagde: „Madam, deres Mand maa dø! lad ham ligge og sortfæt Reifen!" „Hvad!" fagde den hjerteknuste Hustru, „efterlade miu Maud i deune Orken til et Bytte for Ulvene! Nei, faalænge han aander, fkal jeg blive ved hans Leie og dele hans Skjæbne! Forlad^56

os, hvis du kan, thi Præriens vilde Dyr kan ikke være grusommere, eud du har været!"

En Dag, da de nærmede sig sit „Mekka", sagde en gammel, hvidhaaret „hellig" til Kapteinen: „Jeg er nær ved at dø af Mathed; kan jeg faa kjøre lidt?" „Drag, til du dør da, du forbandede!" svarede Uhy-ret. „Aa, vel", sagde den gamle, „jeg vil drage, til jeg dør." Han tog op sit Uhr. — „Et Kvarter til sire! ^ Det vil snartvære forbi. — Ti Minutter til sire! — sire"! og deu gamle saldt om, — han var død.

Men altid har Reisen til Saltsøstaden været for-bunden med Møie og Lidelser for de stakkels sorlokkede Mormonemigranter. Det agtværdige, norske Familiepar M. sortalte, hvordan de havde maattet trave over Sletterne til Saltsøstaden. Der var 6^ Oksevogne og 18 Personer for hver Vogn foruden Bagagen. Manden blev fyg, famt deres ene Barn, og Mrs. M. maatte somme Dage gaa op til ^5 eng. Mile; naar de da om Natten Kl. tolv

endelig slog Leir, da var det for hende at bage Brød til næfte Dag, og almiu-delig blev de ikke færdig før Kl. to. — Kl. fire lød Hornet, og der raabtes over hele Leiren: ^^ u^ llt^ c^ttl^ „Spænd Kvæget for!" Hun maatte samtidig gaa og samle Brænde, og naar der ikke læn-^er sandtes Ved, maatte hun samle Komøg til at koge^57

med. De maatte leve uæsteu støt paa „Vasvælling"; en liden Kop raa Kasse samt ditto Sukker frk de ugent-lig til fire Perfoner; ligefaa fik de lidt Flesk og Mel, men hendes fyge Søn kunde ikke fpife det. Huu maatle engang tigge længe om at faa et lidet Stykke Antilope-kjød til det syge Barn. En Dag, ved Platteflodeu, sandt hun en Skildpadde, og den bar huu paa deu hele Dag, da huu vilde tillave deu til Gutten om Afteueu. En anden Dag mødte huu eu Gut, fom havde fifket nogle Smaafifk. „Giv mig lidt til mit fyge Barn", fagde hun. Hun fik to fmaa Fiske af ham Saa bar hun dem til sin Aksel, og da han saa Fisken, smilte han svagt. „Smiler du, Akseleu miu? Hvorfor er du glad?" spurgte hun ham græ-dende. „Jo, fordi jeg skal saa Fisk", svarede han.

Hun gik saa længe, til hendes Fødder blev sulde af Værk. Da hun ikke aarkede mere, bad hun om at faa komme op i en Oksevogn; huu tiggede længe for-gjæves, men tilslut sik hun Sorgen skulde uu komme til Smerterne; 80 Mil sra Saltsøstaden døde deres

Søn. Altid havde huu trøstet ham med: „Nu kom- ^ mer vi suart til Dalen, Aksel, da skal du saa Mad."

„Ja, Mama, det var en lang Vei", sagde det døds-syge Barn. Hun vilde reise ham op liot, men han sagde: „Aa, Mama, jeg har saa ondt sor Brystet", og derpaa drog det udpinte Legeme det sidste Suk.De troede, at Barnet var død af Hunger og Lidelser under Reisen.

Ved at maatte vade over de svære Floder paadrog Mrs. M. sig en Sygdom, som hun aldrig har kommet sig af. Der blev lovet dem, at stærke Mænd skulde bære dem over paa de dybe Steder, men hun blev ikke baaret. „Ak, hvor jeg har lidt, hvor jeg har grædt!“ udbrød hun tilslut ved Erindringen om alt, idet hun storgræd; „aa, at Gud skulde tillade en saadan Religion at opkomme, som har gjort saa mange ulykkelige!“

Blind Lydighed.

Som før sagt, er Mormonlæren blottet for al kristelig Moral; den har kun det ene Bud: Blind, ubetinget Lydighed mod Profeten og Præstedømmet. Følgende Citat af en Tale, som Brigham holdt om sin Forgjænger, Josef Smith, viser det klart: „Den Lære, som han forkyndte, er alt, hvad jeg ved om Sagen. Fremfør noget mod den, om I kan; — jeg bryr mig ikke det ringeste, om han i andre Ting har handlet som en Djævel. Han har fremsat en Lære, som vil frelse os, naar vi blir i den. Han maa gjerne have drukket sig fuld hver Dag, bedrevet Utugt hver Dag, kjørt Væddeløb og spillet Hazard. Jeg bryr mig ikke derom, thi jeg indbefatter aldrig nogetMenneske i min Tro. Den Lære, han har fremsat, vil frelse os og den ganske Verden. Find Feil i den, om du kan!“ (Deseret News $^{18}/_{11}$ 56). Disse rædsomme Grundsætninger taler klart for sig selv, men vi maa spørge: Kan den samme Kilde give baade sødt og bittert Vand?

Stillingen overfor den verdslige Regjering.

Spørg ude blandt Mængden, hvad der er det forkastelige i Mormonismen, og 9 af 10 vil svare: Flerkoneriet. At der i Mormonbekjendelsen bag Polygamiet er en Dødstrudsel mod Regjeringen, aner faa. Mormonismen har et himmelsk Guds Rige og et jordisk Guds Rige. Dette sidste betyder Mormonfolkets Herredømme i verdslige Sager. Og Mormonledernes Drøm er, at alle Jordens Regjeringer skal underkastes dem. De lærer ligefrem, at hver af Mennesker ordnet Regjering er ulovlig, erklærer, at deres Regjering er bleven given dem direkte fra Himmelen, og at deres Kirkes Præsident og Apostler staar som den almægtiges Viceregenter. En as deres Biskoper skriver: „Vi har den politiske Magt i Idaho, Arizona og Wyoming. Snart vil vi faa den i Colorado, New-Mexico og Montana. De kan tænke Dem, hvilke Resultater en saadan Kirkeorganisation som vor vil bringe.^60

Det er den fuldstæudigste, som Verdeu har seet. Vi har eu anden Fordel Kvindens Stemmeret, thi i Utah stemmer Kvinderne, og de svigter aldrig Kirkens Faner". Guveruør Murray siger: „Ligesom Joses Smith havde sit Liv sorbrudt efter Loveu, da hau proklamerede Beleiringstilftand i Jllinois, saaledes og Brigham, da han proklamerede Beleiringstilftand i Utah og opsor-drede Folket til Modstand mod de Forenede Staters Hær uuder General Johnston." Deu samme Aand gjør sig gjældende hos Kirkens nuværende Hoved, John Taylor. Jdet han taler om de store Møder rundtom i Staterne, der paakræver Congressens Handling over-for Utah, figer han: „Vore Poteter, ^vor Hvede og vort Korn vokser alligevel; de maa bare holde Fingrene borte." Og dette fra Hovedet for en Organifation, fom prifer Forbrydelfen som Dyd og uduævuer til Hæders-pladse dem, som er berygtede for fin Trods mod og Overtrædelse af Loven lII^tucl c^u ^ruuuti^mj.

Dommer J. R. Mc. Bride siger: „Mormonerne har slaaet sig ned i Fastlandets Hjerte, de har ved-holdende trodset Laudets Love og den almindelige Humanitets Lærdomme .... Domstolene var saale-des organiserede og kontrollerede, at de var blot Red-skaber sor Kirkens Magtherredømme og Hjælpere sor dens Hævn . . .

„Den lovgivende Forsamling er blot en organiseret

Erastus Snow, Mørmonapostel.

Geo. A. Smith, Mormonapostel.

^alende havde de fkildret Joses Smith og hans „Syner", og faa vel havde de studeret siu Augrebsplau, at de suart havde et Samfund organiferet uuder Navu af „Jefu Kristi Kirkes sidste Dages hellige". Begeistrin-gen var uhyre. De nydøbte blev velsignede ved Haands-paalæggelse for at modtage „den Hellig Aands Gave" i Forbindelfe med den „profetiske" Udtalelse: „Og du skal leve og fe Kristus igjen komme til Jorden for at regjere med sine hellige" Forældrene srembar sine smaa Børn, sorat de kunde modtage lignende Velsignelser o. s. v.

Hvad der foregik i Kjøbenhavn med Henfyn til Mormonismens Jndførelfe, blev kort efter gjentaget i Aalborg, hvor der ogfaa var en anfelig Baptist-menighed. Dertil sendtes G. P. Dykes, som var den ^as Missionærerne, der besad størst Dannelse i Forbiu-delse med et ualmiudeligt iudtageude ydre Væsen. ^Ester sin Tilbagekomst til Utah sorlod han Mormon-ismens Stadig vandt den „nye Lære" Tilhængere. Willard Snom, der havde esterfulgt siu Broder Erastus ^ Iøfef Smith siger i sin Viøgrasi: „Ieg bad engang inder-lig til Gnd øm at saa vide Tiden før Mennefkens Søns Tilkømmelse, øg jeg hørte en ^øst, søm svarede: „Min Søn Iøses, hvis dn lever, til du blir ^ Aar,^fkal du se Meuuefkens Søns Anfigt^ dersør lad dette være nøk øg uleilige mig ikke med denne Sag." Altsaa skulde ester Mørmønprøsetier denne Vegivenhed sinde Sted i ^l^ll^70

som Missionens Formand, var død. Han blev afsindig. og døde i denne Tilstand paa en Reise sra Kjøben-havn til England. Et haardt Stød for Fremgangen var det, da Polygamilæren blev bekjendt. Rigtignok blev den i Førstningen fremstillet saa mystisk og svæ-vende, at den syntes mere beregnet sor salige Aanden end sanselige Væsener, og dog denne Lære oplod linene paa mange, thi nu saa de klart, hvordan Mis-sionærerne havde saret med Løgn, idet de hidtil paa det bestemteste havde negtet, at Mormonkirken sørte eu saadan Lære.

Allerede i 185^ havde Mormonismen gjort saa-dan Fremgang, at der i Danmark var organiseret seks Konserentser, som hver styredes as eu Præsident. Mormons Bog blev trykt paa dansk, og et Mormon-blad ved Navn „Skandinaviens Stjerne" blev grundlagt. Dette Blad srister nok endnu eu kummerlig Tilværelse. J 188 l udkom et uyt Oplag as Mormons Bog i Størrelse som et almindeligt Nytestamente, hvilket nok-som viser, at Mormonpræstedømmet paa laugt nær har opgivet Missionen i Danmark. Desværre har dette Land givet et Bidrag til Mormouismeu som saa andre, og sremdeles sinder Mormoumissiouæreu hos Dan-

marks mere ubemidlede Klasser eu udmærket Jordbund for sine falske, forkastelige Lærdomme.

Heller ikke Norge har været fparet for disfe Ulve^71

i Faareklæder. J 1851 blev nemlig Mormonismen oversørt til vort Land af en Riisørskipper ved Navn Sven Larsen. Han seilede med sin Jagt mellem Aal-borg og Riisør; i den sørstnævnte By var han bleven omvendt til

Mormonismen og døbt. Da han kom tilbage til Riisør, var del ham om at saa gjøre noget for den nye Lære. J den Anledning fkrev Skippe^ Larsen til Eraftus Snom med Begjæring om at saa nogle ældste over til Norge. ^Eldste John Aanonsen og H. P. Pedersen sra Aalborg blev indviede til denne Mission og drog over. De begyndte straks at præke, og Mormonismen havde god Fremgang; mange troede og blev døbte. Paa enkelte Steder dan-nedes blomstrende Menigheder f. Eks. i Oster-Riisør. Men pludselig kom der Modstand sra Landets Regje^ ring. Loven fordrer nemlig, at alle Dissenter, fom vil virke, først skal indsende en Ansøgning derom til Regjeringen, som da bevilger Ansøgningen, hvis den anser Sekten sor kristelig. „Jesu Kristi Kirkes sidste Dages hellige" havde indsendt en saadan Ansøgning, men Kirkedepartementet sandt Sagen betænkelig og. henvifte den til det theologiske Fakultet. Det drøiede længe, før Fakultetet kom^til uogen endelig Bestemmelse. Da tog Amtmanden i Smaalenene fat paa Sagen og fremtvang en Afgjørelfe. Han lod nemlig Missionæ-rerne fængfle i Fredrikshald — sire danske og tonorske, deriblandt den sør nævnte Slipper Larsen, som havde opgivet sin Skipperstilling for at præke det „nye Evangelium". Amtmanden lod Sagen gaa til Høiefteret, og i Efteraaret 185^ faldt Dommen mod Mormonerne. Jmidlertio havde det theologifke Fakul-tet ogsaa afgivet sin Betænkning, som blandt andet indeholdt den træffende Bemærkning, at „Mormonismen var et politisk System, som gik ud paa at danne et Rige i Riget, en Stat i Staten!" Skjønt altsaa Mor-monismen var en forbudt Religion, greb den dog ^om fig, og mange af de nyvuudne drog omkring for at forkynde „Evangeliet". Hvormange af disfe arme forførte fer ikke nu tilbage paa deu Tid med Sorg og Bitterhed i Hjertet, idet de først sor sent fik Oinene op for Bedrageriet, og trællede og fled for Mormon-kirken, medens de amerikanske ^ionsbrødre levede flot paa deres Bekostning!

J Kristiania organiseredes Mormonsamsuudet Aar 185^. Derfra har Arbeidere gaaet ud over hele Lau-det. For nogle Aar siden var der megen Tale om Mormonerne, thi deres Arbeide gik dengang mere aaben-lyst for fig. Men Mormonmissionærernes Arbeide har ikke stanset; det gaar bare lidt mere lønligt nu, men ^ikke saa vindes. J Utah hørte jeg as en, fom nylig var kommeu tilbage „fra Mission" i Norge, at der i Kristiania skal være en stor Menighed, at Missio-uærer skal arbeide der, at der sindes mange Menig-heder omkring i Landet, samt at Missionen gik bedre her end den havde gaaet paa mange Aar. Paa deres sidste Halvaarskonserents i Okt. 1886, hvortil var srem-mødt tre „^ionsbrødre", som netop var ankomne, blev det oplyst, at Mormonmenigheden i Kristiania den ^de Mai l886 talte i alt .^56 Medlemmer. Den ^4de Oktbr. var der i Menigheden 1 ældste sra ^ion, ^ andre ældste, ^ Præster, 16 Lærere, Diakoner og ordinære Medlemmer. Da talte Menigheden ialt .^61 Medlemmer. Døbte i Kristiania uden ^de Mai var ^8, emigrerede til Utah 1^; udelukkede as Meuig-beden 4. l0 Børn var velsignede. Der var l17 Tiendeydere. En „unge Mænds Forening" var der, samt ell „unge Søstres Forening". De har en Søn-dagsskole med 6^ Børn, ca. 4^0 stadig besøgende hver Søndag. J hele Norge tæller Mormonismen 804 Til-hængere. Siden ^de Mai er der i Norge døbt 4^, emigreret Mormonsamsundet i Norge er i^elt i 8 „Grene", nemlig: Kristianias, Fredrikshald^ Fred-riks stad s, Hedemarkens, Arendals, Trondhjems, Bergeus og Drammens. For Kristianias vedkommende betone-des særlig de lyse Udsigter sor „Evangeliets" Frem-gang — hvilket var en stor Overdrivelse, da det ordi-nære Besøg er omkring 100 hver Søndag i deres Lokale. Ogsaa Trondhjem, hvortil hører Namsos ogidethele alt nord for Trondhjem liggende, kunde faa dette Lov. For Tiden er her 4 Missionærer fra Utah, foruden de norske, som reiser omkring.

Menigheden i Kristiania har sit eget Lokale. En Murmester, som blev lokket ind i Mormonismen, byggede Huset for dem og tilsatte næsten hele sin Formue. Tilslut skulde han naturligvis til „Zion“, og da Hustruen ei vilde følge med, maatte hun høre paa, at Mormonmissionæren raadede Manden til at tage en anden og reise, „thi om hun vilde gaa fordømt, da maatte ikke han“. De havde to flinke Sønner — den ene Skibskaptein, og begge blev Mormoner; men da de havde seet Brighams Rænker og det hele Stel i Saltsøstaden, faldt de fra, og den ene blev en skarp Modstander og udgav en Tid et godt redigeret Blad paa norsk, hvilket afslørede en Mængde af Styggedommen.

Uhindret kan nu Mormonmissionæren gjøre sit ulykkebringende Arbeide, skjønt Lovens Forbud staar der fremdeles. Deres Møder holdes offentligt, de forretter sine Daabshandlinger, forvalter Mormonsakramentet og averterer frækt sine Møder — og Loven tier stille dertil. Mon Sekten er bleven mere kristelig i det sidste? Lad disse Sider give Svaret derpaa. Det theologiske Fakultets Erklæring kan sættes som Motto over Sektens Arbeide

fremdeles.

Mormonmissionærens Fremgangsmaade.

I høi Grad underligt er det, at disse Zionsbrødre har formaaet at synkverve saa mange i vort Land. Siden 1851 har Tusinder draget over til Utah. Skriver deres dragende Magt sig fra deres store Begavelse, deres Fromhed og Selvopofrelse? I Utah nævntes flere af disse Zionsbrødre for mig, og deres Bedrifter under deres Missionsvirksomhed talte just ikke for, at de var Mors bedste Børn. Nuomstunder skal der i Skandinavien være Zionsbrødre, som er dømte as de amerikanske Domstole sor Flerkoneri. Saaledes skal der være en paa Mission i Danmark, der i Utah har 12 Hustruer!

Zionsbroderen søger de fattige. Han kan Stikordene og kjender til, hvordan han skal bringe de enfoldige i Forvirring. For ret at kunne gjøre dette har Missionærerne nu en fuldstændig Dressur, før de sendes ud. Til den Ende maa de lære udenad en Bog — „The Preceptor“ ɔ: Læreren —, hvor der er Indvendinger og Beviser for og imod. Følgende Schema vil vise hvorledes:

Paastande, som maa fastholdes af Mormonmissionæren:
1. Gud Fader er en

Paastande, som Protestanterne gjør, og som maa omstyrtes af Mormonmissionæren:

^76

haandgribelig Person, som har et Legeme etc. Flerkoneri eller patri-

arkalskt ægteskab er sanktioneret og billiget

i Skristen, og dets Praksis har været vel-signet as Gud.

1. Der er blot en levende, sand Gud, evig, uden Legeme, Dele og Liden-skaber etc. Flerkoneri eller patri-

arkalskt ægteskab er ikke sanktioneret og billiget

i Skristen og har al-drig været velsignet as Gud.

Saa følger en hel Mængde af lige og ulige Skrift-steder, fom fkal bevise deres Paastande. — Hver Lære-sats behandler Schemaet.

Og dog i Skandinavien er det ikke disse Utah-folk, fom gjør Arbeidet, thi i Regelen er de ikke reli-giøfe og aandelige, men kun Forretningsfolk. Deres Religiøsitet bestaar næsten bare i de idelig tilbageven-dende Tiltaleord: Søster og Broder. Skjønt l^e stadig fremhæver, at de præker uden Betaling, at de reiser sra Hjem og Slægt for at gjøre Missionsvirksom-heden, og derved søger at faa Skin af „ægte Hyr-der" fremfor Statskirkens „lønnede Sjælesørgere", de er dog ikke saa ganske sri før at forstaa den Kunst at samle Penge. Cm uug dansk, som var paa Mission, skrev til sin gamle Fader i Borelder, at han havde samlet 1l00 Kroner — og det paa ^ Aar! ^ions-

brødrene maa faa Hjælp i de nyvakte, og disfe ordi-neres til Præster. Hvordan maa man ikke ynke dem og det Folk, som bedrages ! Jeg tras mange derude, som uu er srasaldue; de talte med dyb Hjertesorg om deres fordærvelige Arbeide under ^iousbrødrenes An^ visning — og dog mange gjorde det i dyb Tro paa, at det var Sandheden. Skrækkeligt bedrages de, og uaar de kommer derud, hvorheu de med glødende Be-gjær har higet efter at reife, da først saar de Oinene op — og de staar udhulede sor alt. Mau regner, at mere end 50 as l00 salder sra, naar de kommer til Utah!

Mormonmissionæren tager almindelig sat paa Barne-daaben, naar han kommer i Samtale med en „Hed-ning". Han kjender vel til, at Baptisme og al Tidens Løshed oversor denne Grundsats i vor Tro og vor Lære har banet

Veien for Tvivlstanker. Dernæst søger han at vinde Folks Fortrolighed, viser dem deres Præsters Mangler, spørger, om disse gaar i Kristi Fod-spor „udeu Puug og Taske" etc. ... Vi maa huske, at det er især til de sattige og ubemidlede, de heuveuder sig. Har de vuudet deres Tillid, saa begyuder de at tale til dem om det „uye Evaugelium", og det saa glødende og lokkende, at de snart omsnærer dem. Fol-kene begynder nu at saa Drømme og Syuer etc. . . . Spørg eu Mormou, hvorsor hau tror, og hvis hau er^78

ærlig, vil hau svare: „Jeg har havt Vidnesbyrdet!" Hvori bestaar nu dette Viduesbyrd? Jo, netop i en Drøm eller noget lignende. Naar faa Afgjørelfen ved Daaben kommer, kan der atter blive nogen Samvittig-hedsuro ; de har hørt Rygter om Flerkoneri, om Adam fom Gud o. s v. „Er det fandt?" lyder det bekymrede Spørgsmaal fra de vildledte. ^ionsbroderen eller den mere befæstede Mormou vil svare: „Nei, det er Løgn; du skal ikke bryde dig om det; det er Apostater og „Hedninger", som siger det!" Selv om der kommer et Advarselsord til dem fra Slægtninge i Utah, erklæ-res alt ganske srækt sor Apostatløgn.

Saa lyder det til dem: „Du maa til lltah! Der er Jsraels Indsamling!" Ak, hvor mange, som har angret det! hvor mange, som har lidt Skibbrud paa alt ved Mormonismen! hvor megen Lidelse paa Reisen over Sletterne! Vistnok er detsorbimed Okse^ togene nu, da Jernbanen er bleven Forbindelsesledet, men Besordringen derud sker i simpleste Jernbanevogne. En norsk Dame derude, Mrs. Olsen, fortalte mig, llvordau huu havde faaet Afsmag for Morntonismen uetop ombord paa Jernbanetoget til Utah. „De norske og danske var i sine egne Kupeer. Naar det blev mørkt om Astenen, kom de sra den skandinaviske Mis-sion hjemvendende Præsidenter ind i Vognen og under-holdt sig særlig med de unge Piger; der dansedes ogskoiedes hele Kvælden. „Præsidenterne" bespottede og latterliggjorde de lutherske Præster i det gamle Land, idet de for Løiers Skyld viede unge Piger til sig og udtalte Amen over dem." Hnn sagde aabent under-veis: „Ja, er det saa, da skal jeg ikke blive Mormon længe". Da hnn kom til Utah, besøgte en dansk Mis-sionær hende: „Nu, Søster Olsen", sagde han „hvor-dan har du det? det skulde være godt at høre ligeud hvordau". „Jo", sagde huu, „det skal jeg sige: jeg søler det, som jeg er kommen sra Himmelen til Helvede." „Hvad synes du?" sagde hendes Svoger fra San Pete, „er huu ikke bleven fæl?" „Aa, man kan ikke ^dadle^ hende saa meget derfor", sagde deu danske; ^,hun har nu seet noksaa gode Dage hjemme, og her er det ikke saa greit for dem. Bare bun finder fig lidt ljjemme her, vil det blive ^nri^llt^ med hende!" Senere blev hun falvet flere Gange, og der blev ud-talt Velsignelser over hende, men intet har hjulpet, tht hun er stadig kommen længere bort fra Mormonismen. Altid besværedes hun as Spørgsmaalet om Flerkoneriet. .Hjemme hørte hun lidt Nys derom og spurgte Præsi-denten. „Nu vel", sagde hau, ^nlil^rn^ Hed-ningerne eller de kristne^ har ogsaa dette, og skulde ikke vi have større Ret dertil? Naar min sørste Kone dor, saa har jeg Ret til at tage en anden Kone. Jkke sandt?" „Er dette Polygami?" sagde hun da. „Ja",^80

svarede han, „og saa maa du ikke tro, hvad ^llt^ l^ru^ siger; de lyver alt!" — Paa denne Maade gaar^ Missionærerne srem med Løgn sra førft til sidst. — J Utah begyndte hendes Tvivl igjen, thi der saa hun Syn sor Sagen, Mænd med slere Hustruer paa eu

Gang, kirkens øverste med et Snes ! De sagde da til hende: „Søster Olsen, bed nu Gud om, at du maa

faa dine Oine ret opladte for Polygamiet !" „Jeg bad Nat og Dag, bad virkelig !" sagde hun, „men mit Hjerte blev mere sorhærdet mod det. Jeg sagde det til Dia-konerne, men de svarede mig : „Det er Djævelen, som svarer dig paa denne Maade !" „Ja, svarer han mig", sagde hnn, „saa skal jeg stanse at bede derom."

Med Emigranttoget kom sor nogle Aar siden eu ung, svensk Pige derud, ikke mere eud 18 Aar gammel. Huu var bleveu udfeet af ,^iousbroderen for en af Kirkens Apoftlers Harem — en Mand paa 60 Aar. Hun tilstod, at det var en stor ^Ere sor hende, men sagde samtidig, at en ung Landsmand havde under Reisen vundet hendes Hjerte, og at huu skulde ægte ham. Deune Erklæring var nok, mente hun, men man sagde hende, at hun ikke maatte modsætte sig en af Jsraels salvedes ønsker. En Bifkop talte med Brudgommcu, meu uden Refultat. En af de tolvs Vilje maa ikke blive modsagt. Samme Nat blev Pigen tvungen ind i haus Harem; hendes forlovede fandt man næsteMorgen i en dyb Dal i Wahsatch Bjergene vistnok ilive, men lemlæstet. I^ltt ^ruuuli^m

Mange græd, naar de talte om, hvordan de var blevne bedragne. Landet „med Melk og Honning" blev et Lidelsens og Nødens Sted sor dem. Jkke saa kom til mig og sagde: „Hjælp os hjem igjen! Ja, hjælp os ialfald til

Staterne!"

Mormonkirkens Organifation var i 1880 følgende : ^ ypperstepræster, som danner det første Præsidentskab; et Ouorum eller Raad paa Apostler; 48 Embeds-mænd ordinerede som Patriarker, hvilke ogsaa er ypper-stepræster; ^ ^07 Geistlige, som kjendes som ypperste-præster; en præsiderende Biskop og to Raadgivere; en Patriark sor Kirken; 4158 Medlemmer as Syttiere; 10085 ældste; l ^0 Præster; 145^ Lærere og Diakoner. Hele Mormonkirkens Tilhængerantal beløber sig til henved ^00000.

Vi har uævut forud, at 50 af 100, som omvendes til Mormonismen, atter falder fra, naar de kommer ud til ntah. Hvad blir da disfe Apostater? Jo, oste de reneste Fritænkere og Spottere as alt ! Aldrig har jeg as den Slags mødt noget saa rædsomt som derude! Mormonismen blev dem forhadt. De havde med Op-rigtighed klynget fig til den, men slap den, da de saa Bedraget. Og saa? alt kastedes overbord. Nu er de i Regeleu uimodtagelige for al Paavirkning; det ersom har denne skrækkelige Forvrængning as Sandheden gjort Hjertet koldt og dødt for alt. Jeg maatte flere Gange derude tænke paa Synd mod den Hellig Aand under Samtalen med dem. En svensk, hvem jeg talte med en Aften, og som jeg spurgte, om han ikke bad mere, begyndte at lægge ivei med en flydende Bøn, og da han var færdig, skoggerlo han, og Fraaden stod ham i Munden. Mormonismen brænder ud af Hjertet alt. Den kan skabe Fanatikere, men træder Løgnen frem, da blir Hjertet tomt, det blir ødt som det døde Hav.

„Kan nogen fornuftig gaa over til Mormonismen?“ spørger kanske mange. Ikke hvis der er Oprigtighed, og hvis Læren blir aabent fremstillet for dem. Men den skjules, og Bibelen holdes frem, den Bibel, som i Utah næsten ganske slænges tilside for Mormons Bog. Og hvilken lokkende, næsten dæmonisk Magt hos dens Talsmænd! En Søndags Eftermiddag blev jeg alene tilbage med en gammel, graahaaret ældste i det store, uhyggelige Tabernakel. Dørene blev lukkede, og jeg sad der og talte med ham en stiv Time. Han var Amerikaner. Der var en forunderlig Magt i hans Ord, og han forstod at fremstille alt saa besnærende, at jeg kjendte det, som snoede en uhyggelig Slange sig omkring mine Fødder og entrede op om mit Legeme. „Ah“, tænkte jeg. „nu forstaar jeg, hvilken satanisk Magt der ligger paa Bunden af Mormonismen!“**Svensk-luthersk Missionskirke i S^altsøstaden.**

De kristne Kirkers Arbeide.

Det maa siges til de amerikanske Kirkers Ros, at de har gjort, hvad de formaar, blandt de stakkels forførte Folk derude. Presbyterianerne har arbeidet der i 16 Aar og bygget Kirker og Skoler. Den danske Missionær Blohm virker i deres Tjeneste. Ligesaa har Congregationalisterne, Episkopalerne, Methodisterne og Baptisterne virket i flere Aar. Tilsammen er der nu i Utah 22 protestantiske Præster, 24 Kirker, 25 Missionsskoler, 57 Lærere og 2 250 Børn i Skolerne. Og dog hvordan er deres Fremgang! Paa et Møde, hvor alle Methodistpræster var samlede, blev der Spørgsmaal, om nogen kunde nævne et Eksempel paa, at en Mormon direkte var vunden over til Kristendommen. Ingen kunde det. At arbeide paa de gamle Mormoner er som at hugge i Flint. Det er Apostaternes Børn, som Kirkens Arbeide væsentligt rettes paa.

En usigelig Glæde var det for mig at se den svensk-lutherske Kirke i Saltsøstaden. Den blev indviet i Decbr. 1885, og staar der som et Vidnesbyrd om den kristelige Kjærlighed til de forvildede og ulykkelige. Det er, som den raaber til alle Skandinaver: „Kom tilbage! endnu vil Frelseren modtage de forvildede Lam!“ I tre Aar har svenske Præster arbeidet derude, og nu synes Frugterne at vise sig. Menigheden bestaar af omkring 30 Medlemmer. Nylig blev 6 optagne.Den særdeles dygtige og fromme Mand, Pastor Krantz, arbeider utrættelig som Præst, Sjælesørger og som Lærer for de uuge. — „Jeg har ventet i mange Aar paa en luthersk Præst fra Hjemmet“, sagde en alvorlig norsk til mig derude. „Da de sveuske kom, maatte jeg lære svensk, saa glad blev jeg.“ — Den skandinavisk luth. Kirke har Fremtid for sig derude, thi rundt om i Territoriet sukker mange efter Frigjørelse. Flere har grebet Mormonismen gjennem Baptisme og Methodisme som Overgangsstadium, og derfor venter de paa deres Børnelærdom igjen. Jeg hørte en, som sagde: „Dersom en alvorlig norsk eller dansk luthersk Præst kommer til San Pete County, vil han faa Halvdelen af Mormonerne med sig.“ Det var en Mormon, som

sagde det.

Slutning.

„Skal du reise fra os? Kan du ikke stanse herude? Vi trænger dig?“ saa lød det fra mange den sidste Aften, jeg i den svenske Kirke tog Farvel med Forsamlingen. De sad som naglede til Bænkene og vilde ikke gaa.

Den amerikanske Regjering har begyndt at rydde op derude. Polygamister fængsles hver Uge; Kirkens Profet, John Taylor, er skjult, da der er Arrestordre ude mod ham. Den snedige, sødtalende Apostel Geo. O.**J. A. Krantz,**
svensk luthersk Missionspræst.Cannon skal endelig være fakket. Mormonkirkens overvældende Magt skal indskrænkes. Men Maalet er vanskeligt at naa; Arbeidet gaar langsomt, thi der er noget dæmonisk i Mormonismen, som gjør en forfærdelig Modstand. Antikristen har i denne Lære faaet en skrækkelig Forløber, og hvor minder den ikke de troende kristne om, at Tidens Ende nærmer sig! De kristne Kirkers Arbeide rettes paa gjennem Ordets Forkyndelse og Oplysningens Fremme at undergrave det mormonske Præstedømme, saa at Glædens Raab atter kan lyde gjennem disse Dale, og Hjerterne atter kan juble i Frihed. Dog Amerika kræver Hjælp i dets Kamp mod Mormonismen. Det forlanger, at de europæiske Stater, hvor Mormonismen væsentlig hverver sine Tilhængere, skal gjøre noget for at hindre Zionsbrødrenes Arbeide samt Udskibningen til Utah, da Præstedømmets Magt derude stadig henter ny Kraft ved Indvandrerstrømmen.

Hvorlænge skal disse Løgnprofeter taales herhjemme? Tyskland har vist dem nd som „staatsgefahrliche“; paa flere Steder i England vover de ikke at komme; i Frankrig som i de katholske Lande i det hele taget formaar de intet. Det er de skandinaviske Lande, som næst Wales giver den største Tribut til Sorgen og Vederstyggeligheden derude. Maatte vort Lands Kristenfolk endelig vaagne op og se, at det er det skjæreste Hedenskab, — ja værre end det, —som udkolporteres i vort Land ved de mormonske Missionærer! Der paahviler os et Ansvar overfor vore Medmennesker og ikke mindst, naar vi ser, at mangfoldige staar i Fare for at blive Mormonismens Rov. Sandelig, blir Ansvarsfølelsen levende, da vil man ikke længere kunne se gjennem Fingre med Mormonismen, men faa de Midler mod den anvendt, som kan faaes, for at hindre dens Arbeide i vort Hjemland.

Det var et helligt Løfte, jeg gav mine Landsmænd og Venner i Utah, som har drevet mig til at afsløre Mormonismen. Had og Skjældsord af de mere fanatiske Mormoner venter mig som Løn, og de skandinaviske Mormonaviser derude vil spy sine Forbandelser ud over mig.

Men kunude disse Sider være Redskaber til at vække en stærk Opinion herhjemme mod „Zionsbrødrenes“ forargelige Arbeide, samt drive vort troende Folk til alvorlig Bøn for de mange forførte, da vilde Tusinders Glædesraab og Tak fra det fjerne Vesten langt overdøve det Skrig, som Satan vilde reise ved at se sine Befæstninger falde. Den stærke Herre Gud give, at det sande Evangelium snart maatte lyse op blandt Bjergene derude, saa at Fredens Balsom kunde lægges paa de syge og saarede Hjerter og Tusinder kunde faa et levende Haab om Herlighed hos Gud!

F. W. Blohm.
dansk presbyteriansk Missionær.

Mormonkirkens Missionsvirksomhed.

„Reis hjem til Skandinavien og fortæl, hvad Mormonismen er, hvordan vi har det, hvad vi har lidt, og hvordan Tusinder lider!“ saa lød Afskedsordene til mig ikke alene fra Landsmænd, men ogsaa fra Amerikanere felv. Ikke let glemmer jeg en yngre, amerikansk Missionærinde derude, som udbrød: „Aa hvor jeg er glad, at De er

kommen! Flere Aar har jeg tænkt paa at lære dansk for at reise til det fjerne Land og tale om Mormonismens Løgn og Hedenskab, om jeg muligens kunde faa stanse Udvandringen hertil.“ „Nu slipper jeg for at reise hjem“, sagde en yngre skandinavisk Missionær, paa hvis Ansigt Sjælslidelser allerede har sat dybe Furer, thi han har prøvet Mormonismen, har gaaet gjennem Endowmentshuset med Hustru No. 2 og har gjort dybe Indblik i Elendighederne derude. „Jeg har nu fortalt dig mine Erfaringer, reis hjem og tal derom, og stans ikke, førdu har ved Guds Magt faaet stanse Zionsbrødrenes skjændige, lønlige Arbeide til Fordærvelse for Hundreder og Tusinder af Laudsmænd!“ Jeg gav det Løfte, at jeg skulde gjøre, hvad jeg formaaede for at afsløre Mormonismen i Tale og Skrift, og med dette Løfte paa mig har jeg gaaet til Værket.

Spar Ukrudet, og det gror raskt.

Mormonismens Gudelære har vi gjennemgaaet og fundet, at den er den rædsomste Polytheisme, at den lærer Millioner af Guder og ophøier de usleste Mennesker selv til Guder; vi har dvælt ved Flerkonerilæren, som gjør Kvinden til et blot Husdyr, og som bringer dem til at udbryde: „O, at vi havde en Gud, som ikke saa grusomt nøder os til at lide saaledes i denne Verden for at sikre os Opstandelse, Ophøielse og Herlighed i den næste!“ Deres Histories sorte Blade har skildret for os Fanatismens blodstivnende Ugjerninger.

For 50 Aar siden vilde ingen have troet det muligt, at den lille Sekt, som blev udleet og spottet, skulde naa til at blive en saadan Magt, der har vakt selv de største amerikanske Statsmænds Bekymringer. I Amerika er man vant med, at Sekterne vokser op som Paddehatte og ligesaa snart dør. Man troede, at da Josef Smith begyndte med sin Mormons Bog, du har ved Guds Magt faaet stanse Zionsbrødrenes skjændige, lønlige Arbeide til Fordærvelse for Hundreder og Tusinder af Laudsmænd!“ Jeg gav det Løfte, at jeg skulde gjøre, hvad jeg formaaede for at afsløre Mormonismen i Tale og Skrift, og med dette Løfte paa mig har jeg gaaet til Værket.

Spar Ukrudet, og det gror raskt.

Mormonismens Gudelære har vi gjennemgaaet og fundet, at den er den rædsomste Polytheisme, at den lærer Millioner af Guder og ophøier de usleste Mennesker selv til Guder; vi har dvælt ved Flerkonerilæren, som gjør Kvinden til et blot Husdyr, og som bringer dem til at udbryde: „O, at vi havde en Gud, som ikke saa grusomt nøder os til at lide saaledes i denne Verden for at sikre os Opstandelse, Ophøielse og Herlighed i den næste!“ Deres Histories sorte Blade har skildret for os Fanatismens blodstivnende Ugjerninger.

For 50 Aar siden vilde ingen have troet det muligt, at den lille Sekt, som blev udleet og spottet, skulde naa til at blive en saadan Magt, der har vakt selv de største amerikanske Statsmænds Bekymringer. I Amerika er man vant med, at Sekterne vokser op som Paddehatte og ligesaa snart dør. Man troede, at da Josef Smith begyndte med sin Mormons Bog,var det et Missoster, som inden kort Tid vilde dø Straadød, at intet sornustigt Menneske vilde tro sligt Sammensurium, og mau lod det roligt gaa. Andre sagde, at den nye Lære var en Anomali, som umuligt vilde kunne sorsones med vor oplyste Tid, at Tids-alderens Aand vilde reise sig i sin Vælde og knuse Oudet. Det viste sig suart, at Ondet vokste og slyn-gede Trods mod alt. Saa sagde man, at Ondet maatte bukke under, uaar Civilisationen marcherede vestud; men den lyste op til selve Stillehavskysten, og dog har den ikke sormaaet at lyse op blandt Klippe-bjergene i Utahs Mørke. „Nei, naar Stillehavsbanens uhyre Lokomotiver ruller heuover Sletterne, da vil de knuse Mormonismen under sine Hjul", saa lød det ; . meu saa langt dersra! Lokomotivet har snarere været dens lydige Tjener, og lrosasl drager det Tusinder af „de sidste Dages hellige" til „Bjergenes Kamre", som Utah kaldes. Kan nogen være i Tvivl om, hvem der ^ staar bag dette System? Det 1de Aarhundredes he-denske Assødning har gaaet sin Seiersgang og har hid-til spottet alt, thi selve Mørkets Fyrste staar bag og leder Bevægelsen.

Vi ser et Hav af Bedrag, af Elendighed, af Væm-melighed. Billedet mangler lidt paa Fuldendelsen. Uhyrets Krop fer vi, men vi maa hale det helt frem fra dets Skjulested, og vi maa sølge dets Fangarme,hvordan de saa lumskt

søger omkring ester Bytte over hele Verden.

Masserne af Folket i Utah er vildledte, og de maa vække hele vor Medlidenhed; og dog, hvilken slavisk Lydighed og Blindhed hos de ægte Tilhængere^ Der er mange, som paa John Taylors — Kirkens nuværende Præsident ^ Besaling i Fanatismens og Overtroiskhedens Glød vilde gaa i Døden sor sin Religion aldeles paa muhamedansk Vis. Vækkes Med-ynken med de arme forførte, anderledes stiller dog Sagen sig, naar det gjælder Lederne og da fornemme-lig Præsidenten som Kirkens øverste og drivende Kraft. Mormonkirken fom styret af Præfidenten og hans nær-.meste er intet andet end en kolossal politisk og kommerciel Maskine, gjennem hvilken nogle saa kan have Magt over Tilhængernes Liv og Formue ved stadig at true dem med Udstødelsens og Fordømmelsens Rædsler og ved Løs-terne om sanselige ^ydelser i denne Verden samt et mu-hamedansk Paradis efter Døden, hvis de er tro. Den ubegræufede Magt og Jndflydelfe, fom Præsidenten sor Kirken udøver over Mormonfolket, blir forstaaelig, naar man tænker paa, hvilke Midler han har til sin Raadighed. Oplysende for Læferne vil det være at faa et Jndblik i enkelte af Brigham Youngs Forret-ningsforhold, ligesom det ogsaa vil vække den høieste Forbauselse at se, med hvilken despotisk Jernhaand^han holdt alt, og hvordan hans gridske Pengegjerrighed drev ham til den største Hensynsløshed.

Lidt om Brigham Young.

Præsidenten skal være „trustee in trust“ ɔ: Værge til Forvaltning afs alle Kirkens Indtægter, og Brigham Youngs Stel som saadan er høist interessant. Han var en Forretningsmand paa sin Hals, og han havde sin uhyre Løn. Det var de Aar, da Brigham havde omkring 500 000 Dollars for at være Profet og Seer. Han opgav i Retten engang sin Løn til 40 000 Dollars om Maaneden. Som Forretningsfører for Kirken afgav han aldrig ordentligt Regnskab. I 1852 ordnede han sin Underbalance til Kirken, stor 200 000 Dollars, ved at lade sin Bogholder opføre til hans Kredit 200 000 Dollars for udført Tjeneste, og i 1867 gik det ligedan til med en Underbalance paa 967 000 Dollars. Overalt i Territoriet havde han tilvendt sig de bedste Eiendomme, og hans Pengegridskhed kjendte ingen Grænser. Han var interesseret i forsjellige Jernbaner, Miner og Fabrikker, og hans umaadelige Rigdom faar vi et Begreb om, naar vi hører, at han var den tredie i Indskudenes Størrelse i „Bank of England“, ligesom han ogsaa roste sig af, at han kunde maale sig han holdt alt, og hvordan hans gridske Pengegjerrighed drev ham til den største Hensynsløshed.

Lidt om Brigham Young.

Præsidenten skal være „trustee in trust“ ɔ: Værge til Forvaltning afs alle Kirkens Indtægter, og Brigham Youngs Stel som saadan er høist interessant. Han var en Forretningsmand paa sin Hals, og han havde sin uhyre Løn. Det var de Aar, da Brigham havde omkring 500 000 Dollars for at være Profet og Seer. Han opgav i Retten engang sin Løn til 40 000 Dollars om Maaneden. Som Forretningsfører for Kirken afgav han aldrig ordentligt Regnskab. I 1852 ordnede han sin Underbalance til Kirken, stor 200 000 Dollars, ved at lade sin Bogholder opføre til hans Kredit 200 000 Dollars for udført Tjeneste, og i 1867 gik det ligedan til med en Underbalance paa 967 000 Dollars. Overalt i Territoriet havde han tilvendt sig de bedste Eiendomme, og hans Pengegridskhed kjendte ingen Grænser. Han var interesseret i forsjellige Jernbaner, Miner og Fabrikker, og hans umaadelige Rigdom faar vi et Begreb om, naar vi hører, at han var den tredie i Indskudenes Størrelse i „Bank of England“, ligesom han ogsaa roste sig af, at han kunde maale sigmed hvilkensomhelst Monark i Europa, hvad For-mue augik.

Havde Brigham young været eu i Virkelighedeu stor Maud, da havde han havt den bedste Anledning i Verden til at vise det. Der har sjelden været et Folk, som har havt den blinde Lydighed mod sine Ledere, som Mormonerne har havt, og Brigham kuude have styret dem, i hvilkeu Retning han ønskede. Han kunde have efterladt fig et udødeligt Ry for sin Om-sorg sor de fattige, gamle og svage; men medens der ikke er et eneste Hospital eller andre Velgjørenheds-anftalter, som er værd at kaldes saa, i Utah, havde han selv sorskaffet fig umaadelige

Rigdomme. ^Se I^l^ ^uut. ^iul^ Pg. 665^.

Da Geueral Johustons Hær laa udensor Salt-søstadeu, sagde Brigham til sit Folk, at han havde saaet Aabenbaring om, at intet maatte sælges til Hæ-ren; den skulde udsultes. Om Nætterne lod han dog store Læs af alfkens Varer kjøre ud af Byen og folgte dem til Hæren for egen Regning i dyre Domme. Det gaar fom en morsom Fortælling derude om Brig-ham, at han engang udstedte deu Kundgjørelse til Mormonerne i Territoriet, at det var imod Bibelens Lære at spise Flesk. Grisene blev nu slagtede overalt. Brigham kjøbte imidlertid op i al Stilhed eu Mængde Grise, og da Folket om en Tid begyndte at længes^5

ester Flesk igjen og kjøbte sra „Staterne", sagde han: „Dersom J da endelig vil have Flesk, saa kjøb ikke Hedningernes, men kom til mig. Han havde nu Smaa-grise i Mængde, solgte dem sor 5 Dollars Stykket og gjorde en udmærket Forretning. For at vinde Penge samt sor at tilsredsstille sin og Besolkningens Fornøi-elsessyge byggede Brigham et Theater, som kostede ^00000 Dollars, og som var hans private Eiendom. J Theatret kuude man jevnlig se ham med sine ynd-liugshustruer. Ligesaa lod hau bygge eu ^.II^ll^ som leies ud sor en stor Sum for Natten til felfkabelige Sammenkomster og Danseballer. Mormonerne er i det hele taget meget sor Dans og Selskabelighed, og man er ikke saa nøie paa det, om man ogsaa tager Forsamlingshusene til disse Slags Underholdninger. Lad os blot tænke os et Bedehus herhjemme brugt as-vekslende som Dansehus! Hvilket Ramaskrig det vilde vække over vort Land! — J Førstningen er dette Stel naturligvis modbydeligt for de uykomne, men man lokker dem gradvis ind i det; ifær synes det at være de ledende Mænd magtpaaliggende at saa de gamle med i Dansen. For at stemple Dansemoroen med et religiøst Præg, begynder og slutter man med Bøn!! Brigham young selv var eu god Danser, og dansede almindelig med fem til feks af sine Hustruer ester athave ført op med Amelia eller eu audeu yndlings-hustru.

Stadig har Mormonerne pukket paa, at der ikke kau trines Brændevinsbrænderier i Utah blandt „de hellige". J var der dog to saadanne i Saltsøstaden, og Eierne gjorde glimrende Forretninger dermed, hvilket nok tyder paa, at „de hellige" lod til at have Skjøn paa Varen. Brigham young havde en sjelden Evne til at snuse op alt, hvorved der var Peuge at tjeue. Brændevinsbrænderierne sristede ham. Han lod, som han var meget harm over, at saadaut kunde sindes i „,^iou^, og sagde til Eierue, at „de skulde vælte sig i Helvede, sordi de sabrikerede deu beruseude Drik, som vilde ødelægge deres Brødre". Som et Slags Souosser for deres Forbrydelfe feudte hau dem paa Mission til Syden. Saa suart de var borte, aabnede han et Bræn-deri selv, i Byraadets Navn og med dets Sanktion nnder Paaskud af, at han vilde regulere Traffikken ved Lov. Saaledes uk han slaa under fig Eneretten til at sabrikere beruseude Drikke, as hvilke der bruges eu uhyre Mængde i Saltsøstaden og gjennem hele Terri-toriet. ^Se ^rkuou I^s^t Pg. 1^.

Man har noget, som man kalder sor Forretnings-kneb, men disse Brighams Handlinger, hvoras der vrim-ler, kan kun benævnes med et endnu mere betegnende

Navn — nemlig Skurkestreger! og dog, hvorsynkvervet var ikke Folket! Mange Tusinder vidste om ham, at han var en Skurk, og dog holdt han dem, som var de fortryllede. Der fortælles om Hugormen, at den, naar den hører Lærken kvidre glad under den solklare Himmel, pleier at rulle sig sammen, rette sit Hoved op mod Himmelen, og med en dæmonisk Magt drage Fuglen nedad; denne flyver uroligt under Dødsangstens Klagetoner i mindre og mindre Kredse altid nærmere Ormens Gab, indtil den faar Dødsbidet. Mormonkirkens Præsident, og da særlig Brigham Young, var denne Hugorm, som drog Tusinder af Ofre ind i sin Vold, og de kuude ikke flygte bort fra det dødbringende Bid.

Mormonkirkens Tiendesystem.

I Nærheden af Profetens Kvartal ligger en Samling af Bygninger, gamle, skumle at se til og ikke bedre, naar man kommer ind i dem. Træffer man til at være udenfor en Formiddag, vil man se en svær Traffik, en hel Mængde Bondekjerrer kjørende ind og ud, fyldte med alle Slags Landprodukter. Disse Bygninger udgjør deu saakaldte „Tiendegaard“. De „hellige“ i Utah og over hele Verden maa betale Tiendedelen as sin Indtægt uden Hensyn til,

om de har Evne dertil eller ei. Saaledes maa Arbeideren i Utah, som synkvervet var ikke Folket! Mange Tusinder vidste om ham, at han var en Skurk, og dog holdt han dem, som var de fortryllede. Der fortælles om Hugormen, at den, naar den hører Lærken kvidre glad under den solklare Himmel, pleier at rulle sig sammen, rette sit Hoved op mod Himmelen, og med en dæmonisk Magt drage Fuglen nedad; denne flyver uroligt under Dødsangstens Klagetoner i mindre og mindre Kredse altid nærmere Ormens Gab, indtil den faar Dødsbidet. Mormonkirkens Præsident, og da særlig Brigham Young, var denne Hugorm, som drog Tusinder af Ofre ind i sin Vold, og de kuude ikke flygte bort fra det dødbringende Bid.

Mormonkirkens Tiendesystem.

I Nærheden af Profetens Kvartal ligger en Samling af Bygninger, gamle, skumle at se til og ikke bedre, naar man kommer ind i dem. Træffer man til at være udenfor en Formiddag, vil man se en svær Traffik, en hel Mængde Bondekjerrer kjørende ind og ud, fyldte med alle Slags Landprodukter. Disse Bygninger udgjør deu saakaldte „Tiendegaard“. De „hellige“ i Utah og over hele Verden maa betale Tiendedelen as sin Indtægt uden Hensyn til, om de har Evne dertil eller ei. Saaledes maa Arbeideren i Utah, som^8

har Dollars om Dagen, betale 45 Dollars i Ti-ende om Aaret. Man kan gjøre sig et Begreb om de Summer, som paa denne Maade kommer ind til Præ-stedømmet, naar man hører, at i Danmark alene ydedes

i 1857 ^0000 Kroner! Aarlig har kirken omtrent en Million Dollars i Jndtægt ved Tienden og andre

Jndsamlinger. Forretningsmænd betaler ved Aarsflut-ningen med en Bankanvisning, Skomageren syr Sko og betaler paa den Maade, Snedkeren med Møbler. Bonden maa yde Tiendedelen as alt, hvad han avler, sra hver tiende Høstak, til hvert tiende Eg og saa fremdeles. Dernæst sorpligtes man til at give Tiende-delen as sin Tid hver tiende Dags Arbeide eller dens Værd. Derved saar Kirken det meste as sine Arbeider udsørt uden Bekostning, saasom Opsørelsen af dens Templer og Tiendehuse, Anlæg af Veie etc. Arbeider en for Kirken, da faar han aldrig mere end

en liden Brøkdel i kontanter; Resten saar han i de saakaldte „Tiendebilletter", og med disse maa han til

Tiendegaarden og faar paa dem sine Fødemidler og Livssornødenheder. Om nogen vil sælge en saadan „Ordre", som lyder paa en Dollar, faar han høist 75 Cents sor den. Men dette er ikke alt. Man venter, at hver Ny-kommer og Emigrant skal betale Tiendedelen as hele

sin Eiendom, og kirken er jernhaard i dette Krav somi alt andet. Ved Ankomsten til ,^ion blir de troendes Bagage undersøgt as en Biskop og hans Skriver, og Jnventarieliste paa alt blir optaget. Derpaa maa Tiendedelen as alt sendes til „Tiendegaarden", ja selv af Husgeraad, Kjøkkentøi og Klæder. Men har ved-kommende Penge, maa Tienden betales i Kontanter. Man faar en Forestilling om, hvor vidt dette Tiende-system drives ved at læse en Tiendesang, som blev suuget ved et Biskopsmøde og stod ossentliggjort i Kir-kens Organ ^.I^r^t No. 6, 5te Aarg. Vi vil ansøre et Vers i Oversættelse: Kom, Mormoner, lht nu til, mens jeg en Sang sorsøge vil: jeg vælger for min Tekst saa gjild : „Kom srem, betal nn eders Tiende!" Det er nok ei selvsamme Ord, som i den gamle Vibel staar^ men Malakias, tror jeg, har et Ord, som jnst den retning tar. Det synes, som han fkjældte sandt paa Israels Helgenfløk iblandt, der trængte til at høre grant: „Køm srem, betal nu eders Tiende!"

Kør:

Thi hvis I ønske Lykke vil, vg ønfker at bli fri sør Ild, ja ønsker Helgenglans dertil: „Køm frem, betal nn eders Tiende!"

De troende kriftne har omtrent glemt Tienden^ fom det gamle Testamente paabyder Jsraels Folk^^0

Et Bud om Tiende sindes ikke i det nye Testamente, men det er et Alvorsspørgsmaal til de kristne, om ikke Kjærligheden igjen til ham, som har elsket os sørst, burde kunne gjøre de kristne til Tiendeydere af srivillig Kjærligheds Tvang? Og dog, kan der tales et Ord for den kristnes Tiendeydelse, noget ganske andet blir det, naar

vi ser paa Tienden, som Mormonerne giver den. Der lyder det som Præstedømmets urokkelige, jernhaarde Krav, som en Salighedssag af første Rang, og dersor blir den et Aag, som hviler blytungt paa Tilhængerne. Man kan høre om sattige, som mangler alt, og som gjør alt sor at møde Tiendedagen, da de er bange sor at miste sin celestiale Herlighed.

De bedste Artikler, der indbetales som Tiende — Prima Skinke og Kjød, det bedste Smør og Ost osv. — lægges tilside sor det sørste Præsidentskabs Familier øg andre udvalgte, iudtil de har sorsynet sig. Resten veies ud til Haandværkere og Arbeidere Kirkens øverste lever bogstavelig af „Landets Fedme".

Det Svindelsystem, som Kirkens øverste her har vist, har sorplantet sig til Biskoperne rundt omkring, der ikke har givet dem noget ester i Samvittigheds-løshed. Mange Eksempler kunde her ansøres. Da Oberst Johnsson laa med sin Troppestyrke i „Camp Floyd", solgte en Biskop til Osficererne i Leiren alt Tiendesmøret for 50 Cents pr. Pund, paa famnle^41

Tid fom han indbetalte sor det til „Hoved-Tiendekon-toret" ester Beregning af den ftaaende Tiendepris — ^5 Cents pr. Pund.

Folkets Klager ligeoverfor disfe blodige Uretfær-digheder afrystede Kirkeus Myudigheder med et Skul-bertræk. Ved eu Anledning hentydede Kimball i sin Præken til disse Klager, at de ikke kunde saa Smør paa sit Brød. Soln Svar sagde han dem, at hvis deres Brød var haardt og tørt, kunde de „dyppe det i Byeus Bæk".

Præsteskabet og Missionæren eller ^ionsbroderen er som Blodigler paa dem, der har lidt Peuge, og de har brugt alle mulige Kneb. De stakkels „hellige" i Europa har mod at betale Dollar saaet Lov paa en Husgruud i Saltsøstaden, men naar de kom did, sandt de til sin Skusselse, at de maatte betale til Præ-sidenten eller en af hans Apostler sra 100—150 Dollars for en Grund. — En dansk, fom havde kjøbt en Hus-grund paa Afbetaling, kuude ikke klare Termiueu, da hans Huftru blev fyg. Kimball tvaug ham til at gaa fra Huset, og Manden blev nødt til at bo med fin Familie i en Oksevogn hele Vinteren. En Mr. Ten-uant, som boede i Lancashire, England, blev Mormon. Han eiede omkring 70 000 Dollars. Han skulde pluk-kes. Efter vedholdeude Overtalelfer og Forestillinger blev han lokket til at kjøbe et Hus as Brigham sor^0000 Dollars; det var neppe værd 5000 Dollars. De ældste sik lokke sra ham store Pengesummer undere Paaskud as, at han skulde blive Kompagnon med Brigham i Kornmøller, Maskinværksteder o. l. Mr^ Tennant døde paa Sletterne og esterlod Hustru og Baru. Da denne kom til Saltsøstaden, troede hlln, at hun kunde tage ind i sit „nydelige" Hus, men istedet dersor blev hun indlogeret i et Logis, hvor hun fandt fig blottet og sraranet alt. Dette var hende for haardt, og hlln blev sindssvag. Senere gav Brigham hende fom sjerde Hustru til Dauiel Spencer og fuldførte derved den blodige Uret, for hvilken hun engang vil kræve dette Uhyre til Regnskab.

Denne Maade at faa Penge paa undskyldes ikke aleue, men Brigham retsærdiggjorde det aabent! J en af hans Taler lyder det: „Jeg vil lægge en Sag paa eder. En æloste, fom er villig til at præke „Evan-geliet", laauer 1000 Dollars eller 100 af dig, og ingen siger et Ord mod ham, sør han kommer hid. Men har du været her nogle Dage, forfølger du mig i Hælene og fylder mine Oren med Klager mod denne Broder og fpørger mig, hvad han har gjort med dine Penge. Jeg svarer: jeg ved ikke! Saa el^ du førg-modig og ærgrer dig Dagen lang. Hvis en ældste har laant af dig, og han vil falde fra Mormonismen, da kan du fætte Klemmen paa ham, men hvis han ervillig til at præke „Evangeliet“ uden Pung og Taske, saa vedkommer det ikke dig, hvad han har gjort med de Penge, han laante af dig. Hvis du knurrer mod hin ældste, vil du blive fordømt!“ (Se The Mormon Prophet Pg. 147).

Enoks-Ordenen.

Tiendesystemet var ikke fyldestgjørende for Brigham Youngs umættelige Rovsyge. Derfor oprettede han ifølge en „Aabenbaring“ den saakaldte Enoks-Orden, hvorved man kunde bortskjøde til Kirken hele sin personlige Eiendom. At have kaldt den „Josef Smiths Orden“ eller noget lignende vilde ikke have vakt nogen Begejstring, men ved at forbinde den med Navnet „Enok“ laante man den en ganske anden Glans. Hentydningen til Navnet

var klar: de, som „helligede“ sit Gods til Kirken, blev berettigede til Himmelens høieste Salighed. Da Enoks-Ordenen blev oprettet, blev der ikke præket om andet i Tabernaklet og Forsamlingshusene, og mange enfoldige Sjæle „helligede“ for altid alt, hvad de havde, og røvede sine Børn for deres retmæssige Arv. I et ubevogtet „Inspirationens“ Øieblik plumpede Brigham ud med, at Enoks-Ordenen var en ypperlig Hindring mod Frafald. „Bind Kalven hjemme“, sagde han, „og Koen vil sikkert komme villig til at præke „Evangeliet“ uden Pung og Taske, saa vedkommer det ikke dig, hvad han har gjort med de Penge, han laante af dig. Hvis du knurrer mod hin ældste, vil du blive fordømt!“ (Se The Mormon Prophet Pg. 147).

Enoks-Ordenen.

Tiendesystemet var ikke fyldestgjørende for Brigham Youngs umættelige Rovsyge. Derfor oprettede han ifølge en „Aabenbaring“ den saakaldte Enoks-Orden, hvorved man kunde bortskjøde til Kirken hele sin personlige Eiendom. At have kaldt den „Josef Smiths Orden“ eller noget lignende vilde ikke have vakt nogen Begejstring, men ved at forbinde den med Navnet „Enok“ laante man den en ganske anden Glans. Hentydningen til Navnet var klar: de, som „helligede“ sit Gods til Kirken, blev berettigede til Himmelens høieste Salighed. Da Enoks-Ordenen blev oprettet, blev der ikke præket om andet i Tabernaklet og Forsamlingshusene, og mange enfoldige Sjæle „helligede“ for altid alt, hvad de havde, og røvede sine Børn for deres retmæssige Arv. I et ubevogtet „Inspirationens“ Øieblik plumpede Brigham ud med, at Enoks-Ordenen var en ypperlig Hindring mod Frafald. „Bind Kalven hjemme“, sagde han, „og Koen vil sikkert kommetilbage. Lad blot en Mands Eiendom blive „helliget", og den er ikke alene udenfor hans Arvingers Række-vidde, men ogfaa udeufor Givereus, felv om han skulde augre paa det og falde fra „Riget". Han maa forblive

som en Forvalter over kirkens Eiendom eller gaa sin Vei som Tigger." — En Nordmand derude, som havde

været Mormou i ^0 Aar, men nu var en srafalden, fortalte, hvordan der var ^et helt Røre angaaende „Enoks-Ordenen"; Brigham holdt Taler, hvori han fremhævede, ut nu skulde der ikke være uogeu Forskjel mellem sattige og rige, nu skulde alle spise ved det samme Bord, nu skulde alle have alt tilsælles o. s. v. . . Saa skulde der hvert Maaltid komme Jernbanetog, som skulde bringe alle til Bordene, o. l. Tøv . . . Hundreder strømmede til, og de maatte døbes sor at komme ind i Ordenen. Deres „Daabe" sorud var ikke nok; de maatte ogsaa faa Enoks-Ordenens Daab. Naar Daa-ben var udført, maatte man en Dag senere møde srem og lade alle sine Eiendele skrive op. Spørgsmaalene lød: „Har du Eiendom?" „Har du Kjør? Heste? etc." „Hvormange Børn har dn?" „Hvormange

Hustruer?" Saa tog kirken alt, og Mæud, Hustruer og Børu maatte arbeide som Trælle og nøie sig med

den simpleste kost, saa de sormelig sultede ihjæl. Meu Flerhedeu as de „hellige" kunde ikke over^

tales til at betro sig til Præsteskabets Barmhjertighed,og saaledes maatte „Herrens Bestemmelser“ tilintetgjøres. Havde de „hellige“ gaaet ind paa Enoks-Ordenen og overleveret hele sin Eiendom samt sig selv i Brigham Youngs Hænder, vilde Utahs Slaveri været uden Lige i Verdenshistorien! — (Se Rocky Mountain Saints).

Kirken som et Handelsfirma.

Mormonkirkens Opgave er ikke mindst den at skaffe sig Penge. Disse er et af dens største Hjul, hvorpaa den vil rulle seirende frem. Skal Congresmænd i Washington bestikkes, da aabnes Kirkens Bank; skal der for Unionens Præsidenter, vicepræsidenter, Senatorer, Congresmedlemmer, Generaler, Officerer paa deres Reiser gjennem Utah gives Festmaaltider, da paatager Kirken sig gjerne saadanne Udgifter; arresteres en Mormon for grove Forbrydelser mod Landets Love, da betaler Kirken flot for at sikre ham de bedste Sagførere til hans Forsvar. Skal Aviser støttes enten for at forsvare Systemet eller for at fortie det, da aabner Kirken gjerne sin Pung. Vi skjønner da let, at Millionerne trænges for at kunde opretholde Uretfærdigheden og Løgnen. Og Brigham vidste Udveie.

Det havde længe været Lederne en Torn i Øiet, at de „hellige“ handlede med „Hedningerne“. I og saaledes maatte „Herrens Bestemmelser“ tilintetgjøres. Havde de „hellige“ gaaet ind paa Enoks-Ordenen og overleveret hele sin Eiendom samt sig selv i Brigham Youngs Hænder, vilde Utahs Slaveri været uden Lige i Verdenshistorien! — (Se Rocky Mountain Saints).

Kirken som et Handelsfirma.

Mormonkirkens Opgave er ikke mindst den at skaffe sig Penge. Disse er et af dens største Hjul, hvorpaa den vil rulle seirende frem. Skal Congresmænd i Washington bestikkes, da aabnes Kirkens Bank; skal der for Unionens Præsidenter, vicepræsidenter, Senatorer, Congresmedlemmer, Generaler, Officerer paa deres Reiser gjennem Utah gives Festmaaltider, da paatager Kirken sig gjerne saadanne Udgifter; arresteres en Mormon for grove Forbrydelser mod Landets Love, da betaler Kirken flot for at sikre ham de bedste Sagførere til hans Forsvar. Skal Aviser støttes enten for at forsvare Systemet eller for at fortie det, da aabner Kirken gjerne sin Pung. Vi skjønner da let, at Millionerne trænges for at kunde opretholde Uretfærdigheden og Løgnen. Og Brigham vidste Udveie.

Det havde længe været Lederne en Torn i Øiet, at de „hellige“ handlede med „Hedningerne“. IPrækenerne tordnedes der imod dette, og Vagter stilledes omkring sor at saa vide, hvem as de „hellige", der vovede at handle med dem. Blandt dem, fom færlig led ved dette, var Brødrene Walker, fom havde været Morntoner tidligere, men paa Grund af eu Tvist om Tiendeydelsen var blevne afskaarne sra Kirken. Deres Navne blev nævnte i Tabernaklet, og de „hellige" olev særlig advaret mod at handle med dem. Brighams Maal var ganske at saa knække dem, men de holdt ham Stangen, idet de erklærede: „Vi har endnu 1^0 000 Dollars, og vi vil holde ud lige til sidste Cent." Stillingen blev ^tilslut saa ubehagelig, at næsten alle ikke-mormonske Kjøbmænd skrev i Forening til Brig-ham ^oung og tilbød Kirken sine Eiendomme og Vare-beholdning til ^5 pCt. under Værdien. Men Brig-ham vilde ikke unde dem saa meget.

Det lykkedes dog ikke ganske at stanse de „helliges" Handel med „Hedningerne"; de i Landdistrikterne boende Mormoner sagde, at de ikke kunde skjelne en Mormon-butik fra eu Hednings, og for at forebygge dette fammenkaldte „Profeten" et stort Møde i Saltsøstaden lOkt. 1868^, hvor det blev vedtaget, at Ordene: liu^ t^ ld^ I^rcl^ „Helliget Herren!" over et altseende Oie skulde males paa ethvert Skilt for Mor-monbutikker, faa at „selv ikke Daareu skulde tage seil"^ Dette Mærke fer man nu rundt omkring i hele Terri-^7

toriet over Butikkerne, ja, for nogle Aar siden kunde man se Tegnet: ^IIoliu^ lo tlt^ I^rcl^ og det altseende Oie over de Steder, hvor Brighams Brændevinsbrænderiers slette Produkt solgtes. ^II^ncl I^ool^ c^u ^rm^ui^m.^. Dog selv dette var ikke nok til at sætte en Stopper sor Handelen med „Hedningerne", hvorsor Proseten undsangede den Plan at sorene alle Mormonkjøbmænd lil en stor gjensidig Handelssorening, ved hvis Hjælp man haabede at blive istand til at kunne „sryse Hed-ningerne ud". Proseteu var bestemt paa al drive sin Plan igjennem ; det var ikke alene „Hedningerne", som der-ved led Tab, men ved sin hensynsløse Fremgangsmaade, ruinerede han, idet han tvang Mormonerne ind i For-aningen, mange as sine egne Troesbrødre. Ester megen Modstand og mange Vanskeligheder lykkedes det ham at saa organisere den saakaldte ^ion^ ^oo^r^li^ ^rc^ulil^ Iu^lilulion^, og Proseten blev Kjøbmand. Rnndt omkring i Distrikterne blev der aabnet Under-afdelinger, og Folket fik Paalæg om at kjøbe sine Varer der. Mønsterbygningen sor delte System er den store Bygning i Saltsøstaden — sire Etager, og omsluttende et halot Kvartal —; den sremhæver sig straks ved sin Størrelse, og over dens Hovedindgang staar paa en stor Plade i sorgylote Bogstaver: ^II^nu^ t^ llt^ I^orcl^ over et altseende Oie. Der soregaar en umaa-delig Omsætning. De fleste as de smaa Kjøbmænd^8

maatte lukke; alle de store led et frygteligt Afbræk i Forretuingeu, men „Profeten" og hans Medinteresfenter i Foretagendet har spundet Silke af det i mange Ret-ninger. „Profeten" Brigham pleiede stundom at gjøre Krav paa, at selv om han ikke havde været en Proset for de „hellige", faa havde han dog været til Profil for dem. lSe I^l^ ^dunt^iu ^iut^ Pg. 6^.

Alle Mormoner er efter sin Religion pligtige til at handle paa disse Butikker. Sæt nu, at eu Sko-mager f. Eks. arbeider hos eu Skotøifabrikant. Jste-detsor at faa fin Ugeløn i Kontanter, maa han tage saakaldte „Storeordres" Anvisninger paa ^oc^lt^ eller Handelsforeningen. Fabrikanten staar nemlig i Forbindelse med denne Jnstitutiou og lover mod gode Procenter at støtte den, hvorfor han paa deuue Maade tvinger sine Folk til at handle der, og disse maa na-turligvis tage Anvisniugerue sor, hvad de lyder paa, og Varerue er vel saa dyre paa som audeu-steds.

Altsammeu tyder hen paa, at Mormonkirkens Myndigheder kuu har som Formaal egen Vinding. Det er det systematiske Bedrag, der gaar gjennem alt, som oftest fremtrædende uuder Fromhedens Dragt, men barmhjertighedsløst til det yderste mod alle, som kommer ind i Kirkens skrækkelige Favntag. Det Penge-beløb, som Arbeidsfolk i de sidste tyve Aar har betaltPræsteskabet gjennem Tieudesondet, Tempelfondet^ Hjælpefondet famt det vedvarende Emigrationsfond^ kan ikke anflaaes til mindre end tyve Millioner Dol-lars! Præftefkabet fortæller, at alt dette gaar til Her-ren, men — Ledernes Pragtbygninger, Brighams Mil-lioner, og deres store Haremer fortæller os noget andet.

Jkke mindst ser vi det skjæudige Svindleri i det saakaldte „vedvarende Emigrationssond". Hen-ugten med dette skal være at hjælpe sattige „hellige" sra Europa og andre Steder til „„^ion". Dette Fond fremkommer ved frivillige Gaver til Kirken med det nævnte Formaal; Kirken la aner faa Pengene ud til fattige Mormouer. Prifen for Tureu til Utah har været 10 eller omtrent 180 Kroner fra Euglaud, og enhver maa forpligte fig til at betale tilbage straks^ efter Ankomsten. Nogle norske i Saltsøstaden fortalte mig, hvordan der blev afkrævet dem 40 Dollars for hver voksen Perfon fom Transportomkostninger over Slet-terne. De troede, at Reifen var betalt lige til Utah! De havde intet at betale med, og Pengene stod da i nogle Aar mod 10 vEt. Rente til Brigham. De maatte paa denne Vis betale alt i alt ^00 Dollars, skjønt Familien ikke var mere end sire Personer — ^ voksne og ^ Børn! Samtidig med at Kirken pressededisse Blodpenge af dem, led de Mangel, saa at de maatte nøie sig med Klidbrød og lignende.

Mormonkirken har naturligvis altid sørget for at faa Emigranterne over saa billigt som muligt, og derved har den tjent uhyre Summer; og hvad mere er, da Emigrationsfondet kommer ind som Gaver, og Emigranterne maa tilbagebetale Laanet med Renter, saa blir jo Indtægten end større sor Præstedømmet.

Haandkjerrebefordringen.

Før Jernbanen kom, drog de „hellige“ over Sletterne med Oksetog. I Iowa City maatte de almindelig overlevere sine Penge og Værdisager til de „ældste“ — forat de, som der sagdes, kunde være trygge for dem underveis. En Mand, som fulgte dette Raad, overleverede altsammen. Da han senere erindrede, at han havde glemt at kjøbe Tobak sor Reisen, bad han om at faa en Dollar tilbage, men den blev ham negtet. — Det er oprørende, naar man hører følgende, som Mr. C., en svensk, fortalte mig. Han var vuuden for Mormonismen i Sverige, hvor han havde en god Handel og sad med en Eiendom, der var brandtakseret for 25 000 Kroner. Da han var bleven Mormon, blev det paalagt ham, at han maatte til „Zion“ for at blive fuldkommen salige og han stundede bare disse Blodpenge af dem, led de Mangel, saa at de maatte nøie sig med Klidbrød og lignende.

Mormonkirken har naturligvis altid sørget for at faa Emigranterne over saa billigt som muligt, og derved har den tjent uhyre Summer; og hvad mere er, da Emigrationsfondet kommer ind som Gaver, og Emigranterne maa tilbagebetale Laanet med Renter, saa blir jo Indtægten end større sor Præstedømmet.

Haandkjerrebefordringen.

Før Jernbanen kom, drog de „hellige“ over Sletterne med Oksetog. I Iowa City maatte de almindelig overlevere sine Penge og Værdisager til de „ældste“ — forat de, som der sagdes, kunde være trygge for dem underveis. En

Mand, som fulgte dette Raad, overleverede altsammen. Da han senere erindrede, at han havde glemt at kjøbe Tobak sor Reisen, bad han om at faa en Dollar tilbage, men den blev ham negtet. — Det er oprørende, naar man hører følgende, som Mr. C., en svensk, fortalte mig. Han var vuuden for Mormonismen i Sverige, hvor han havde en god Handel og sad med en Eiendom, der var brandtakseret for 25 000 Kroner. Da han var bleven Mormon, blev det paalagt ham, at han maatte til „Zion“ for at blive fuldkommen salige og han stundede bare^51

vester at saa reise, medens Mormonmissionærerne paa-skyndede ham af al Magt. Han betalte Reifen for 10 Familier, da det blev ham paalagt; derhos betalte han for Mormonmissionæren, og endda havde han 15 000 Kroner tilbage. J Liverpool maatte de veksle Pen^ gene paa Mormonkontoret, og der tog de drøie Pro-center. Over Havet havde de et rædsomt Veir, og om-bord paa det elendige Skib døde ^7 Personer as Man-gel paa Næring. Da de kom til Wyoming, maatte de vente der paa Trækokser, som skulde tage dem ud til Saltsøstaden. En af de ældste kom til dem og sagde: „J maa give mig alle eders Penge". De havde en Datter, som hjemme havde lært lidt engelsk, og huu sor-stod det. „Hvad skal vi gjøre nu?" sagde Manden til sin Hustru. Hun raadede ham til at beholde noget tilbage, idet hun paapegte, hvilken daarlig Mad de havde saaet underveis, og meute, at det var godt at have uoget i Reserve over Orkenen. C. gik da heu og kjøbte paa ^ionsbutikken en Ovn til ^7^ Dollars i Guld samt ^ Kjør, som de vilde have med sig. Re-sten besluttede han at betro til „Præstedømmet", trods hans Kones Jndvending, men Tanken paa Ananias og ^aphira skræmte ham. Han gav „Præsidenten" alt og beholdt kuu 4 Dollars. Endelig kom de saa assted paa den Tur, som varede 8 Uger. „Men hvilke Mennesker !" sortsætter han. „Hjemme havde jeg været vant tilstreng Religiøsitet, nu saa jeg noget andet; disse „^ions^ Sønner" bandte og svor, hylte og brølte, naar vi Skan-dinaver Morgen og Aften fang og bad. — Vi havde^ flere Kifter fulde af Klæder etc., men „Kapteinen" for vor Afdeling fagde, at vi ikke lik Lov at tage dem med. Ogsaa Ovnen maatte jeg lade tilbage. Paa den Maade har de tvunget en Mængde til at lade tilbag^ værdisulde Sager; Kirken har da bemægtiget sig dem, og ladet dem hente senere. J Wyoming kom vi under-veir med, at Missionæren havde bedraget mig sor l00 Kroner, da han vekslede Pengene. Skjønt Fyren ei havde været i Utah sør, havde han dog lært Knebet, og han maatte tilstaa, at han havde gjort det samme med andre." Da de endelig kom srem, maatte de kjæmpe med Nød og Fattigdom. As de Penge, fom d^ havde betroet til den ældfte, sik de ingen tilbage.

Alene Brighams bekjendte Gridfkhed efter Magt og Rigdom var Aarsag til, at det sørgelige Haandkjerre-kompagni kom istand, hvorved Mormonkirkens øverste har brændt Skjændselens Mærke endnu dybere paa sig. Det gjaldt nemlig at spare endnu mere as Emigrations-fondet, og derfor udkastede de og antog Planen at faa Haandkjerresystemet igaug, som skulde være en billigere Befordring for de „troende" fattige over Sletterne. Ved denne Ordning blev hver Perfon, Mand som Kvinde, nødt til at drage en Haandkjerre, hvorpaa deres Reise-^ods var lagt, over Sletterne. Der var tre voksne ^m hver Kjerre.

At fortælle om Haandkjerrekompagniet er at for-tælle om de rædfomfte Lidelfer, om den umeuueskeligste Behandling, om Dødens Rædsler. Gribende Skil-driuger er leverede af flere, fom var Lidelsesfæller med de ulykkelige, meu her vil vi blot meddele, hvad en danfk, fom nu er Apostat, meu dengang havde været en as de indslydelsesrigeste Mormoner i Skandinavien, beretter derom: „Toget bestod as omtrent 500 Per-soner, som brød op sra Leiren ved Joma City den 16de Juui 1856 med ^ Haandkjerrer og 5 Proviant-uogne. Proviauten var beregnet ester en daglig Ration til hver Mand: 1 ^ Hvedemel, ^ Un^e Flesk, ^

Un^er Sukker, ^ Un^er tørrede æbler, ^ Un^e Kasse. lidt The, Soda og Sæbe. Toget blev delt i 5 Asde-

linger; den 5te bestod as ^ Skandinaver. Det var sent paa Efteraaret, faa at mange raadede til at overvintre i Florence — 1000 Mile fra Utah, — meu „Profeten" Kimballs Søn red midt ind i Leiren, holdt eu Tale og irettefatte de lidet troeude, famt lovede, at „halt vilde stoppe den Sne i sin Muud, som de sik under Reisen". Reisen blev da fortfat. De drog frem over Sletterne indtil ^die Septbr. Da begyndte Lidelfen. Eu Nat mistede de næsten alle sine Trækokser, og Enden blev, at en hel Del af Provianten maattelæsses paa Kjerrerne. Det gik nu sent. Den 18d^ Oktbr. faldt den første Sne. Den Dag mødte de ^ Proviantvogne, som var udsendte fra Saltsøstaden sor at hjælpe Toget. Nogle Mormonældste, som havde kjørt sorbi dem paa Veien, havde nemlig

givet Beret-ning om deres Tilstand. Den Aften flog de Leir ved liden Flod og uddelte trøstig sin sidste Proviant, i Haab om at de Dagen efter fknlde møde andre Pro-viantvogne fra Saltføftaden. De omtalte drog nem-lig videre til de to sidste Asdelinger.

Rationerne havde allerede i lang Tid været sor-mindskede til lidt Mel om Dagen. Til Hungeren og Tørsten kom dog nu Kulde og Nøgenhed. Da de næste Morgen vaagnede, var Sneen om Natten salden 1 Fod dyb. Proviant og Foder manglede! Tre Dage gik hen, uden at der kom nogen Proviantvogn. Endelig^ kom Hjælpen, men paa langt nær ikke tilstrækkelig. — Det blev nu besluttet at gjøre Jlmarcher. Først kom Børn, Oldinge og syge, der var saapas, at de kunde slæbe sig frem. Saa kom de tohjulede „Helvedesmafkiner",. trukne af udmattede Mænd og Kvinder. Oksevognene sluttede Toget. Denne Reiseorden varede ikke længe, lhi Haandkjerrerne blev snart agterud. En dansk, der under Reisen havde vist sig som en as he stærkeste og kjækkeste, blev angreben af Blodgang, fom nu greb om fig. Han havde ofte trukket siu 14 Aar gamle Datter,^55

naar huu blev træt, paa Haandkjerrem Nu kunde han ikke mere; Konen maatte trække Kjerren. Han tiggede

ynkelig om at faa komme op paa Oksevognen; Kap-teinen negtede først, men ved Trudsler blev hau tvun-gen til at tage ham op. Næste Morgen, da de vaag-nede i Leiren, sandtes 14^ frosne Lig; den omtalte Mand var en af dem. To døde fenere paa Dagen. Sne-profeten Kimball anførte Toget, og her var Følgerne!"

Den danske, som fortæller dette, siger, at han var enfoldig nok til at true Kimball med at klage ham for „Profeteu Brigham"; meu Kimball lo ham kige op i Ausigtet; hau havde uu kastet Hellighedens Masken Fra nu as blev hver Leirplads beteguet med sriske Grave. Eudelig naaede de til lltah, men i en elendig Tilstand. Flere af de andre Afdelinger var om mu-ligt endnu værre stillede. Ak, hvor megen Lidelse! En kjæk uug Maud og haus Hustru var med i eu auden Afdeling. Han blev fyg, men fik ikke komme ind i Sygevognen. Den ftakkels Mand blev værre; ^ han maatte dø. En Morgen, da Toget skulde fæt-tes igaug, kom Kapteinen til den fyge Mands Telt og sagde: „Madam, deres Mand maa dø! lad ham ligge og sortfæt Reifen!" „Hvad!" fagde den hjerteknuste Hustru, „efterlade miu Maud i deune Orken til et Bytte for Ulvene! Nei, faalænge han aander, fkal jeg blive ved hans Leie og dele hans Skjæbne! Forlad^56

os, hvis du kan, thi Præriens vilde Dyr kan ikke være grusommere, eud du har været!"

En Dag, da de nærmede sig sit „Mekka", sagde en gammel, hvidhaaret „hellig" til Kapteinen: „Jeg er nær ved at dø af Mathed; kan jeg faa kjøre lidt?" „Drag, til du dør da, du forbandede!" svarede Uhy-ret. „Aa, vel", sagde den gamle, „jeg vil drage, til jeg dør." Han tog op sit Uhr. — „Et Kvarter til sire! ^ Det vil snartvære forbi. — Ti Minutter til sire! — sire"! og deu gamle saldt om, — han var død.

Men altid har Reisen til Saltsøstaden været for-bunden med Møie og Lidelser for de stakkels sorlokkede Mormonemigranter. Det agtværdige, norske Familiepar M. sortalte, hvordan de havde maattet trave over Sletterne til Saltsøstaden. Der var 6^ Oksevogne og 18 Personer for hver Vogn foruden Bagagen. Manden blev fyg, famt deres ene Barn, og Mrs. M. maatte somme Dage gaa op til ^5 eng. Mile; naar de da om Natten Kl. tolv endelig slog Leir, da var det for hende at bage Brød til næfte Dag, og almiu-delig blev de ikke færdig før Kl. to. — Kl. fire lød Hornet, og der raabtes over hele Leiren: ^^ u^ llt^ c^ttl^ „Spænd Kvæget for!" Hun maatte samtidig gaa og samle Brænde, og naar der ikke læn-^er sandtes Ved, maatte hun samle Komøg til at koge^57

med. De maatte leve uæsteu støt paa „Vasvælling"; en liden Kop raa Kasse samt ditto Sukker frk de ugent-lig til fire Perfoner; ligefaa fik de lidt Flesk og Mel, men hendes fyge Søn kunde ikke fpife det. Huu maatle engang tigge længe om at faa et lidet Stykke Antilope-kjød til det syge Barn. En Dag, ved Platteflodeu, sandt hun en Skildpadde, og den bar huu paa deu hele Dag, da huu vilde tillave deu til Gutten om Afteueu. En anden Dag mødte huu eu Gut, fom havde fifket nogle Smaafifk. „Giv mig lidt til mit fyge Barn", fagde hun. Hun fik to fmaa Fiske af ham Saa bar hun dem til sin Aksel, og da han saa Fisken, smilte han svagt. „Smiler du, Akseleu miu? Hvorfor er du glad?" spurgte hun ham græ-dende. „Jo, fordi jeg skal saa Fisk", svarede han.

Hun gik saa længe, til hendes Fødder blev sulde af Værk. Da hun ikke aarkede mere, bad hun om at faa komme op i en Oksevogn; huu tiggede længe for-gjæves, men tilslut sik hun Sorgen skulde uu komme til Smerterne; 80

Mil sra Saltsøstaden døde deres

Søn. Altid havde huu trøstet ham med: „Nu kom- ^ mer vi suart til Dalen, Aksel, da skal du saa Mad."

„Ja, Mama, det var en lang Vei", sagde det døds-syge Barn. Hun vilde reise ham op liot, men han sagde: „Aa, Mama, jeg har saa ondt sor Brystet", og derpaa drog det udpinte Legeme det sidste Suk.De troede, at Barnet var død af Hunger og Lidelser under Reisen.

Ved at maatte vade over de svære Floder paadrog Mrs. M. sig en Sygdom, som hun aldrig har kommet sig af. Der blev lovet dem, at stærke Mænd skulde bære dem over paa de dybe Steder, men hun blev ikke baaret. „Ak, hvor jeg har lidt, hvor jeg har grædt!“ udbrød hun tilslut ved Erindringen om alt, idet hun storgræd; „aa, at Gud skulde tillade en saadan Religion at opkomme, som har gjort saa mange ulykkelige!“

Blind Lydighed.

Som før sagt, er Mormonlæren blottet for al kristelig Moral; den har kun det ene Bud: Blind, ubetinget Lydighed mod Profeten og Præstedømmet. Følgende Citat af en Tale, som Brigham holdt om sin Forgjænger, Josef Smith, viser det klart: „Den Lære, som han forkyndte, er alt, hvad jeg ved om Sagen. Fremfør noget mod den, om I kan; — jeg bryr mig ikke det ringeste, om han i andre Ting har handlet som en Djævel. Han har fremsat en Lære, som vil frelse os, naar vi blir i den. Han maa gjerne have drukket sig fuld hver Dag, bedrevet Utugt hver Dag, kjørt Væddeløb og spillet Hazard. Jeg bryr mig ikke derom, thi jeg indbefatter aldrig noget
De troede, at Barnet var død af Hunger og Lidelser under Reisen.

Ved at maatte vade over de svære Floder paadrog Mrs. M. sig en Sygdom, som hun aldrig har kommet sig af. Der blev lovet dem, at stærke Mænd skulde bære dem over paa de dybe Steder, men hun blev ikke baaret. „Ak, hvor jeg har lidt, hvor jeg har grædt!“ udbrød hun tilslut ved Erindringen om alt, idet hun storgræd; „aa, at Gud skulde tillade en saadan Religion at opkomme, som har gjort saa mange ulykkelige!“

Blind Lydighed.

Som før sagt, er Mormonlæren blottet for al kristelig Moral; den har kun det ene Bud: Blind, ubetinget Lydighed mod Profeten og Præstedømmet. Følgende Citat af en Tale, som Brigham holdt om sin Forgjænger, Josef Smith, viser det klart: „Den Lære, som han forkyndte, er alt, hvad jeg ved om Sagen. Fremfør noget mod den, om I kan; — jeg bryr mig ikke det ringeste, om han i andre Ting har handlet som en Djævel. Han har fremsat en Lære, som vil frelse os, naar vi blir i den. Han maa gjerne have drukket sig fuld hver Dag, bedrevet Utugt hver Dag, kjørt Væddeløb og spillet Hazard. Jeg bryr mig ikke derom, thi jeg indbefatter aldrig noget
Menneske i min Tro. Den Lære, han har fremsat, vil frelse os og den ganske Verden. Find Feil i den, om du kan!“ (Deseret News $^{18}/_{11}$ 56). Disse rædsomme Grundsætninger taler klart for sig selv, men vi maa spørge: Kan den samme Kilde give baade sødt og bittert Vand?

Stillingen overfor den verdslige Regjering.

Spørg ude blandt Mængden, hvad der er det forkastelige i Mormonismen, og 9 af 10 vil svare: Flerkoneriet. At der i Mormonbekjendelsen bag Polygamiet er en Dødstrudsel mod Regjeringen, aner faa. Mormonismen har et himmelsk Guds Rige og et jordisk Guds Rige. Dette sidste betyder Mormonfolkets Herredømme i verdslige Sager. Og Mormonledernes Drøm er, at alle Jordens Regjeringer skal underkastes dem. De lærer ligefrem, at hver af Mennesker ordnet Regjering er ulovlig, erklærer, at deres Regjering er bleven given dem direkte fra Himmelen, og at deres Kirkes Præsident og Apostler staar som den almægtiges Viceregenter. En as deres Biskoper skriver: „Vi har den politiske Magt i Idaho, Arizona og Wyoming. Snart vil vi faa den i Colorado,

New-Mexico og Montana. De kan tænke Dem, hvilke Resultater en saadan Kirkeorganisation som vor vil bringe. Menneske i min Tro. Den Lære, han har fremsat, vil frelse os og den ganske Verden. Find Feil i den, om du kan!“ (Deseret News $^{18}/_{11}$ 56). Disse rædsomme Grundsætninger taler klart for sig selv, men vi maa spørge: Kan den samme Kilde give baade sødt og bittert Vand?

Stillingen overfor den verdslige Regjering.

Spørg ude blandt Mængden, hvad der er det forkastelige i Mormonismen, og 9 af 10 vil svare: Flerkoneriet. At der i Mormonbekjendelsen bag Polygamiet er en Dødstrudsel mod Regjeringen, aner faa. Mormonismen har et himmelsk Guds Rige og et jordisk Guds Rige. Dette sidste betyder Mormonfolkets Herredømme i verdslige Sager. Og Mormonledernes Drøm er, at alle Jordens Regjeringer skal underkastes dem. De lærer ligefrem, at hver af Mennesker ordnet Regjering er ulovlig, erklærer, at deres Regjering er bleven given dem direkte fra Himmelen, og at deres Kirkes Præsident og Apostler staar som den almægtiges Viceregenter. En as deres Biskoper skriver: „Vi har den politiske Magt i Idaho, Arizona og Wyoming. Snart vil vi faa den i Colorado, New-Mexico og Montana. De kan tænke Dem, hvilke Resultater en saadan Kirkeorganisation som vor vil bringe.^60

Det er den fuldstæudigste, som Verdeu har seet. Vi har eu anden Fordel Kvindens Stemmeret, thi i Utah stemmer Kvinderne, og de svigter aldrig Kirkens Faner". Guveruør Murray siger: „Ligesom Joses Smith havde sit Liv sorbrudt efter Loveu, da hau proklamerede Beleiringstilftand i Jllinois, saaledes og Brigham, da han proklamerede Beleiringstilftand i Utah og opsor-drede Folket til Modstand mod de Forenede Staters Hær uuder General Johnston." Deu samme Aand gjør sig gjældende hos Kirkens nuværende Hoved, John Taylor. Jdet han taler om de store Møder rundtom i Staterne, der paakræver Congressens Handling over-for Utah, figer han: „Vore Poteter, ^vor Hvede og vort Korn vokser alligevel; de maa bare holde Fingrene borte." Og dette fra Hovedet for en Organifation, fom prifer Forbrydelfen som Dyd og uduævuer til Hæders-pladse dem, som er berygtede for fin Trods mod og Overtrædelse af Loven lII^tucl c^u ^ruuuti^mj.

Dommer J. R. Mc. Bride siger: „Mormonerne har slaaet sig ned i Fastlandets Hjerte, de har ved-holdende trodset Laudets Love og den almindelige Humanitets Lærdomme .... Domstolene var saale-des organiserede og kontrollerede, at de var blot Red-skaber sor Kirkens Magtherredømme og Hjælpere sor dens Hævn . . .

„Den lovgivende Forsamling er blot en organiseret

Erastus Snow, Mørmonapostel.

Geo. A. Smith, Mormonapostel.

^alende havde de fkildret Joses Smith og hans „Syner", og faa vel havde de studeret siu Augrebsplau, at de suart havde et Samfund organiferet uuder Navu af „Jefu Kristi Kirkes sidste Dages hellige". Begeistrin-gen var uhyre. De nydøbte blev velsignede ved Haands-paalæggelse for at modtage „den Hellig Aands Gave" i Forbindelfe med den „profetiske" Udtalelse: „Og du skal leve og fe Kristus igjen komme til Jorden for at regjere med sine hellige" Forældrene srembar sine smaa Børn, sorat de kunde modtage lignende Velsignelser o. s. v.

Hvad der foregik i Kjøbenhavn med Henfyn til Mormonismens Jndførelfe, blev kort efter gjentaget i Aalborg, hvor der ogfaa var en anfelig Baptist-menighed. Dertil sendtes G. P. Dykes, som var den ^as Missionærerne, der besad størst Dannelse i Forbiu-delse med et ualmiudeligt iudtageude ydre Væsen. ^Ester sin Tilbagekomst til Utah sorlod han Mormon-ismens Stadig vandt den „nye Lære" Tilhængere. Willard Snom, der havde esterfulgt siu Broder Erastus ^ Iøfef Smith siger i sin Viøgrasi: „Ieg bad engang inder-lig til Gnd øm at saa vide Tiden før Mennefkens Søns Tilkømmelse, øg jeg hørte en ^øst, søm svarede: „Min Søn Iøses, hvis dn lever, til du blir ^ Aar,^fkal du se Meuuefkens Søns Anfigt^ dersør lad dette være nøk øg uleilige mig ikke med denne Sag." Altsaa skulde ester Mørmønprøsetier denne Vegivenhed sinde Sted i ^l^ll^70

som Missionens Formand, var død. Han blev afsindig. og døde i denne Tilstand paa en Reise sra Kjøben-havn til England. Et haardt Stød for Fremgangen var det, da Polygamilæren blev bekjendt. Rigtignok blev den i Førstningen fremstillet saa mystisk og svæ-vende, at den syntes mere beregnet sor salige Aanden end sanselige Væsener, og dog denne Lære oplod linene paa mange, thi nu saa de klart, hvordan Mis-sionærerne havde saret med Løgn, idet de hidtil paa det bestemteste havde negtet, at Mormonkirken sørte eu saadan Lære.

Allerede i 185^ havde Mormonismen gjort saa-dan Fremgang, at der i Danmark var organiseret seks Konserentser, som hver styredes as eu Præsident. Mormons Bog blev trykt paa dansk, og et Mormon-blad ved Navn „Skandinaviens Stjerne" blev grundlagt. Dette Blad srister nok endnu eu kummerlig Tilværelse. J 188 l udkom et uyt Oplag as Mormons Bog i Størrelse som et almindeligt Nytestamente, hvilket nok-som viser, at Mormonpræstedømmet paa laugt nær har opgivet Missionen i Danmark. Desværre har dette Land givet et Bidrag til Mormouismeu som saa andre, og sremdeles sinder Mormoumissiouæreu hos Dan-

marks mere ubemidlede Klasser eu udmærket Jordbund for sine falske, forkastelige Lærdomme.

Heller ikke Norge har været fparet for disfe Ulve^71

i Faareklæder. J 1851 blev nemlig Mormonismen oversørt til vort Land af en Riisørskipper ved Navn Sven Larsen. Han seilede med sin Jagt mellem Aal-borg og Riisør; i den sørstnævnte By var han bleven omvendt til Mormonismen og døbt. Da han kom tilbage til Riisør, var del ham om at saa gjøre noget for den nye Lære. J den Anledning fkrev Skippe^ Larsen til Eraftus Snom med Begjæring om at saa nogle ældste over til Norge. ^Eldste John Aanonsen og H. P. Pedersen sra Aalborg blev indviede til denne Mission og drog over. De begyndte straks at præke, og Mormonismen havde god Fremgang; mange troede og blev døbte. Paa enkelte Steder dan-nedes blomstrende Menigheder f. Eks. i Oster-Riisør. Men pludselig kom der Modstand sra Landets Regje^ ring. Loven fordrer nemlig, at alle Dissenter, fom vil virke, først skal indsende en Ansøgning derom til Regjeringen, som da bevilger Ansøgningen, hvis den anser Sekten sor kristelig. „Jesu Kristi Kirkes sidste Dages hellige" havde indsendt en saadan Ansøgning, men Kirkedepartementet sandt Sagen betænkelig og. henvifte den til det theologiske Fakultet. Det drøiede længe, før Fakultetet kom^til uogen endelig Bestemmelse. Da tog Amtmanden i Smaalenene fat paa Sagen og fremtvang en Afgjørelfe. Han lod nemlig Missionæ-rerne fængfle i Fredrikshald — sire danske og tonorske, deriblandt den sør nævnte Slipper Larsen, som havde opgivet sin Skipperstilling for at præke det „nye Evangelium". Amtmanden lod Sagen gaa til Høiefteret, og i Efteraaret 185^ faldt Dommen mod Mormonerne. Jmidlertio havde det theologifke Fakul-tet ogsaa afgivet sin Betænkning, som blandt andet indeholdt den træffende Bemærkning, at „Mormonismen var et politisk System, som gik ud paa at danne et Rige i Riget, en Stat i Staten!" Skjønt altsaa Mor-monismen var en forbudt Religion, greb den dog ^om fig, og mange af de nyvuudne drog omkring for at forkynde „Evangeliet". Hvormange af disfe arme forførte fer ikke nu tilbage paa deu Tid med Sorg og Bitterhed i Hjertet, idet de først sor sent fik Oinene op for Bedrageriet, og trællede og fled for Mormon-kirken, medens de amerikanske ^ionsbrødre levede flot paa deres Bekostning!

J Kristiania organiseredes Mormonsamsuudet Aar 185^. Derfra har Arbeidere gaaet ud over hele Lau-det. For nogle Aar siden var der megen Tale om Mormonerne, thi deres Arbeide gik dengang mere aaben-lyst for fig. Men Mormonmissionærernes Arbeide har ikke stanset; det gaar bare lidt mere lønligt nu, men ^ikke saa vindes. J Utah hørte jeg as en, fom nylig var kommeu tilbage „fra Mission" i Norge, at der i Kristiania skal være en stor Menighed, at Missio-uærer skal arbeide der, at der sindes mange Menig-heder omkring i Landet, samt at Missionen gik bedre her end den havde gaaet paa mange Aar. Paa deres sidste Halvaarskonserents i Okt. 1886, hvortil var srem-mødt tre „^ionsbrødre", som netop var ankomne, blev det oplyst, at Mormonmenigheden i Kristiania den ^de Mai l886 talte i alt .^56 Medlemmer. Den ^4de Oktbr. var der i Menigheden 1 ældste sra ^ion, ^ andre ældste, ^ Præster, 16 Lærere, Diakoner og ordinære Medlemmer. Da talte Menigheden ialt .^61 Medlemmer. Døbte i Kristiania uden ^de Mai var ^8, emigrerede til Utah 1^; udelukkede as Meuig-beden 4. l0 Børn var velsignede. Der var l17 Tiendeydere. En „unge Mænds Forening" var der, samt ell „unge Søstres Forening". De har en Søn-dagsskole med 6^ Børn, ca. 4^0 stadig besøgende hver Søndag. J hele Norge tæller Mormonismen 804 Til-hængere. Siden ^de Mai er der i Norge døbt 4^, emigreret Mormonsamsundet i Norge er

i^elt i 8 „Grene", nemlig: Kristianias, Fredrikshald^ Fred-riks stad s, Hedemarkens, Arendals, Trondhjems, Bergeus og Drammens. For Kristianias vedkommende betone-des særlig de lyse Udsigter sor „Evangeliets" Frem-gang — hvilket var en stor Overdrivelse, da det ordi-nære Besøg er omkring 100 hver Søndag i deres Lokale. Ogsaa Trondhjem, hvortil hører Namsos ogidethele alt nord for Trondhjem liggende, kunde faa dette Lov. For Tiden er her 4 Missionærer fra Utah, foruden de norske, som reiser omkring.

Menigheden i Kristiania har sit eget Lokale. En Murmester, som blev lokket ind i Mormonismen, byggede Huset for dem og tilsatte næsten hele sin Formue. Tilslut skulde han naturligvis til „Zion", og da Hustruen ei vilde følge med, maatte hun høre paa, at Mormonmissionæren raadede Manden til at tage en anden og reise, „thi om hun vilde gaa fordømt, da maatte ikke han". De havde to flinke Sønner — den ene Skibskaptein, og begge blev Mormoner; men da de havde seet Brighams Rænker og det hele Stel i Saltsøstaden, faldt de fra, og den ene blev en skarp Modstander og udgav en Tid et godt redigeret Blad paa norsk, hvilket afslørede en Mængde af Styggedommen.

Uhindret kan nu Mormonmissionæren gjøre sit ulykkebringende Arbeide, skjønt Lovens Forbud staar der fremdeles. Deres Møder holdes offentligt, de forretter sine Daabshandlinger, forvalter Mormonsakramentet og averterer frækt sine Møder — og Loven tier stille dertil. Mon Sekten er bleven mere kristelig i det sidste? Lad disse Sider give Svaret derpaa. Det theologiske Fakultets Erklæring kan sættes som Motto over Sektens Arbeide fremdeles.

Mormonmissionærens Fremgangsmaade.

I høi Grad underligt er det, at disse Zionsbrødre har formaaet at synkverve saa mange i vort Land. Siden 1851 har Tusinder draget over til Utah. Skriver deres dragende Magt sig fra deres store Begavelse, deres Fromhed og Selvopofrelse? I Utah nævntes flere af disse Zionsbrødre for mig, og deres Bedrifter under deres Missionsvirksomhed talte just ikke for, at de var Mors bedste Børn. Nuomstunder skal der i Skandinavien være Zionsbrødre, som er dømte as de amerikanske Domstole sor Flerkoneri. Saaledes skal der være en paa Mission i Danmark, der i Utah har 12 Hustruer!

Zionsbroderen søger de fattige. Han kan Stikordene og kjender til, hvordan han skal bringe de enfoldige i Forvirring. For ret at kunne gjøre dette har Missionærerne nu en fuldstændig Dressur, før de sendes ud. Til den Ende maa de lære udenad en Bog — „The Preceptor" ɔ: Læreren —, hvor der er Indvendinger og Beviser for og imod. Følgende Schema vil vise hvorledes:

Paastande, som maa fastholdes af Mormonmissionæren:
1. Gud Fader er en

Paastande, som Protestanterne gjør, og som maa omstyrtes af Mormonmissionæren:

^76

haandgribelig Person, som har et Legeme etc. Flerkoneri eller patri-

arkalskt ægteskab er sanktioneret og billiget

i Skristen, og dets Praksis har været vel-signet as Gud.

1. Der er blot en levende, sand Gud, evig, uden Legeme, Dele og Liden-skaber etc. Flerkoneri eller patri-

arkalskt ægteskab er ikke sanktioneret og billiget

i Skristen og har al-drig været velsignet as Gud.

Saa følger en hel Mængde af lige og ulige Skrift-steder, fom fkal bevise deres Paastande. — Hver Lære-sats

behandler Schemaet.

Og dog i Skandinavien er det ikke disse Utah-folk, fom gjør Arbeidet, thi i Regelen er de ikke reli-giøfe og aandelige, men kun Forretningsfolk. Deres Religiøsitet bestaar næsten bare i de idelig tilbageven-dende Tiltaleord: Søster og Broder. Skjønt l^e stadig fremhæver, at de præker uden Betaling, at de reiser sra Hjem og Slægt for at gjøre Missionsvirksom-heden, og derved søger at faa Skin af „ægte Hyr-der" fremfor Statskirkens „lønnede Sjælesørgere", de er dog ikke saa ganske sri før at forstaa den Kunst at samle Penge. Cm uug dansk, som var paa Mission, skrev til sin gamle Fader i Borelder, at han havde samlet 1l00 Kroner — og det paa ^ Aar! ^ions-

brødrene maa faa Hjælp i de nyvakte, og disfe ordi-neres til Præster. Hvordan maa man ikke ynke dem og det Folk, som bedrages ! Jeg tras mange derude, som uu er srasaldue; de talte med dyb Hjertesorg om deres fordærvelige Arbeide under ^iousbrødrenes An^ visning — og dog mange gjorde det i dyb Tro paa, at det var Sandheden. Skrækkeligt bedrages de, og uaar de kommer derud, hvorheu de med glødende Be-gjær har higet efter at reife, da først saar de Oinene op — og de staar udhulede sor alt. Mau regner, at mere end 50 as l00 salder sra, naar de kommer til Utah!

Mormonmissionæren tager almindelig sat paa Barne-daaben, naar han kommer i Samtale med en „Hed-ning". Han kjender vel til, at Baptisme og al Tidens Løshed oversor denne Grundsats i vor Tro og vor Lære har banet Veien for Tvivlstanker. Dernæst søger han at vinde Folks Fortrolighed, viser dem deres Præsters Mangler, spørger, om disse gaar i Kristi Fod-spor „udeu Puug og Taske" etc. ... Vi maa huske, at det er især til de sattige og ubemidlede, de heuveuder sig. Har de vuudet deres Tillid, saa begyuder de at tale til dem om det „uye Evaugelium", og det saa glødende og lokkende, at de snart omsnærer dem. Fol-kene begynder nu at saa Drømme og Syuer etc. . . . Spørg eu Mormou, hvorsor hau tror, og hvis hau er^78

ærlig, vil hau svare: „Jeg har havt Vidnesbyrdet!" Hvori bestaar nu dette Viduesbyrd? Jo, netop i en Drøm eller noget lignende. Naar faa Afgjørelfen ved Daaben kommer, kan der atter blive nogen Samvittig-hedsuro ; de har hørt Rygter om Flerkoneri, om Adam fom Gud o. s v. „Er det fandt?" lyder det bekymrede Spørgsmaal fra de vildledte. ^ionsbroderen eller den mere befæstede Mormou vil svare: „Nei, det er Løgn; du skal ikke bryde dig om det; det er Apostater og „Hedninger", som siger det!" Selv om der kommer et Advarselsord til dem fra Slægtninge i Utah, erklæ-res alt ganske srækt sor Apostatløgn.

Saa lyder det til dem: „Du maa til lltah! Der er Jsraels Indsamling!" Ak, hvor mange, som har angret det! hvor mange, som har lidt Skibbrud paa alt ved Mormonismen! hvor megen Lidelse paa Reisen over Sletterne! Vistnok er detsorbimed Okse^ togene nu, da Jernbanen er bleven Forbindelsesledet, men Besordringen derud sker i simpleste Jernbanevogne. En norsk Dame derude, Mrs. Olsen, fortalte mig, llvordau huu havde faaet Afsmag for Morntonismen uetop ombord paa Jernbanetoget til Utah. „De norske og danske var i sine egne Kupeer. Naar det blev mørkt om Astenen, kom de sra den skandinaviske Mis-sion hjemvendende Præsidenter ind i Vognen og under-holdt sig særlig med de unge Piger; der dansedes ogskoiedes hele Kvælden. „Præsidenterne" bespottede og latterliggjorde de lutherske Præster i det gamle Land, idet de for Løiers Skyld viede unge Piger til sig og udtalte Amen over dem." Hnn sagde aabent under-veis: „Ja, er det saa, da skal jeg ikke blive Mormon længe". Da hnn kom til Utah, besøgte en dansk Mis-sionær hende: „Nu, Søster Olsen", sagde han „hvor-dan har du det? det skulde være godt at høre ligeud hvordau". „Jo", sagde huu, „det skal jeg sige: jeg søler det, som jeg er kommen sra Himmelen til Helvede." „Hvad synes du?" sagde hendes Svoger fra San Pete, „er huu ikke bleven fæl?" „Aa, man kan ikke ^dadle^ hende saa meget derfor", sagde deu danske; ^,hun har nu seet noksaa gode Dage hjemme, og her er det ikke saa greit for dem. Bare bun finder fig lidt ljjemme her, vil det blive ^nri^llt^ med hende!" Senere blev hun falvet flere Gange, og der blev ud-talt Velsignelser over hende, men intet har hjulpet, tht hun er stadig kommen længere bort fra Mormonismen. Altid besværedes hun as Spørgsmaalet om Flerkoneriet. .Hjemme hørte hun lidt Nys derom og spurgte Præsi-denten. „Nu vel", sagde hau, ^nlil^rn^ Hed-ningerne eller de kristne^ har ogsaa dette, og skulde ikke vi have større Ret dertil? Naar min sørste Kone dor, saa har jeg Ret til at tage en anden Kone. Jkke sandt?" „Er dette Polygami?" sagde hun da. „Ja",^80

svarede han, „og saa maa du ikke tro, hvad ^llt^ l^ru^ siger; de lyver alt!" — Paa denne Maade gaar^ Missionærerne srem med Løgn sra førft til sidst. — J Utah begyndte hendes Tvivl igjen, thi der saa hun Syn sor Sagen, Mænd med slere Hustruer paa eu

Gang, kirkens øverste med et Snes ! De sagde da til hende: „Søster Olsen, bed nu Gud om, at du maa

faa dine Oine ret opladte for Polygamiet !" „Jeg bad Nat og Dag, bad virkelig !" sagde hun, „men mit Hjerte blev mere sorhærdet mod det. Jeg sagde det til Dia-konerne, men de svarede mig : „Det er Djævelen, som svarer dig paa denne Maade !" „Ja, svarer han mig", sagde hnn, „saa skal jeg stanse at bede derom."

Med Emigranttoget kom sor nogle Aar siden eu ung, svensk Pige derud, ikke mere eud 18 Aar gammel. Huu var bleveu udfeet af ,^iousbroderen for en af Kirkens Apoftlers Harem — en Mand paa 60 Aar. Hun tilstod, at det var en stor ^Ere sor hende, men sagde samtidig, at en ung Landsmand havde under Reisen vundet hendes Hjerte, og at huu skulde ægte ham. Deune Erklæring var nok, mente hun, men man sagde hende, at hun ikke maatte modsætte sig en af Jsraels salvedes ønsker. En Bifkop talte med Brudgommcu, meu uden Refultat. En af de tolvs Vilje maa ikke blive modsagt. Samme Nat blev Pigen tvungen ind i haus Harem; hendes forlovede fandt man næsteMorgen i en dyb Dal i Wahsatch Bjergene vistnok ilive, men lemlæstet. I^ltt ^ruuuli^m

Mange græd, naar de talte om, hvordan de var blevne bedragne. Landet „med Melk og Honning" blev et Lidelsens og Nødens Sted sor dem. Jkke saa kom til mig og sagde: „Hjælp os hjem igjen! Ja, hjælp os ialfald til Staterne!"

Mormonkirkens Organifation var i 1880 følgende : ^ ypperstepræster, som danner det første Præsidentskab; et Ouorum eller Raad paa Apostler; 48 Embeds-mænd ordinerede som Patriarker, hvilke ogsaa er ypper-stepræster; ^ ^07 Geistlige, som kjendes som ypperste-præster; en præsiderende Biskop og to Raadgivere; en Patriark sor Kirken; 4158 Medlemmer as Syttiere; 10085 ældste; l ^0 Præster; 145^ Lærere og Diakoner. Hele Mormonkirkens Tilhængerantal beløber sig til henved ^00000.

Vi har uævut forud, at 50 af 100, som omvendes til Mormonismen, atter falder fra, naar de kommer ud til ntah. Hvad blir da disfe Apostater? Jo, oste de reneste Fritænkere og Spottere as alt ! Aldrig har jeg as den Slags mødt noget saa rædsomt som derude! Mormonismen blev dem forhadt. De havde med Op-rigtighed klynget fig til den, men slap den, da de saa Bedraget. Og saa? alt kastedes overbord. Nu er de i Regeleu uimodtagelige for al Paavirkning; det ersom har denne skrækkelige Forvrængning as Sandheden gjort Hjertet koldt og dødt for alt. Jeg maatte flere Gange derude tænke paa Synd mod den Hellig Aand under Samtalen med dem. En svensk, hvem jeg talte med en Aften, og som jeg spurgte, om han ikke bad mere, begyndte at lægge ivei med en flydende Bøn, og da han var færdig, skoggerlo han, og Fraaden stod ham i Munden. Mormonismen brænder ud af Hjertet alt. Den kan skabe Fanatikere, men træder Løgnen frem, da blir Hjertet tomt, det blir ødt som det døde Hav.

„Kan nogen fornuftig gaa over til Mormonismen?“ spørger kanske mange. Ikke hvis der er Oprigtighed, og hvis Læren blir aabent fremstillet for dem. Men den skjules, og Bibelen holdes frem, den Bibel, som i Utah næsten ganske slænges tilside for Mormons Bog. Og hvilken lokkende, næsten dæmonisk Magt hos dens Talsmænd! En Søndags Eftermiddag blev jeg alene tilbage med en gammel, graahaaret ældste i det store, uhyggelige Tabernakel. Dørene blev lukkede, og jeg sad der og talte med ham en stiv Time. Han var Amerikaner. Der var en forunderlig Magt i hans Ord, og han forstod at fremstille alt saa besnærende, at jeg kjendte det, som snoede en uhyggelig Slange sig omkring mine Fødder og entrede op om mit Legeme. „Ah“, tænkte jeg. „nu forstaar jeg, hvilken satanisk Magt der ligger paa Bunden af Mormonismen!“ **Svensk-luthersk Missionskirke i S^altsøstaden.**

De kristne Kirkers Arbeide.

Det maa siges til de amerikanske Kirkers Ros, at de har gjort, hvad de formaar, blandt de stakkels forførte Folk derude. Presbyterianerne har arbeidet der i 16 Aar og bygget Kirker og Skoler. Den danske Missionær Blohm

virker i deres Tjeneste. Ligesaa har Congregationalisterne, Episkopalerne, Methodisterne og Baptisterne virket i flere Aar. Tilsammen er der nu i Utah 22 protestantiske Præster, 24 Kirker, 25 Missionsskoler, 57 Lærere og 2 250 Børn i Skolerne. Og dog hvordan er deres Fremgang! Paa et Møde, hvor alle Methodistpræster var samlede, blev der Spørgsmaal, om nogen kunde nævne et Eksempel paa, at en Mormon direkte var vunden over til Kristendommen. Ingen kunde det. At arbeide paa de gamle Mormoner er som at hugge i Flint. Det er Apostaternes Børn, som Kirkens Arbeide væsentligt rettes paa.

En usigelig Glæde var det for mig at se den svensk-lutherske Kirke i Saltsøstaden. Den blev indviet i Decbr. 1885, og staar der som et Vidnesbyrd om den kristelige Kjærlighed til de forvildede og ulykkelige. Det er, som den raaber til alle Skandinaver: „Kom tilbage! endnu vil Frelseren modtage de forvildede Lam!“ I tre Aar har svenske Præster arbeidet derude, og nu synes Frugterne at vise sig. Menigheden bestaar af omkring 30 Medlemmer. Nylig blev 6 optagne.Den særdeles dygtige og fromme Mand, Pastor Krantz, arbeider utrættelig som Præst, Sjælesørger og som Lærer for de uuge. — „Jeg har ventet i mange Aar paa en luthersk Præst fra Hjemmet“, sagde en alvorlig norsk til mig derude. „Da de sveuske kom, maatte jeg lære svensk, saa glad blev jeg.“ — Den skandinavisk luth. Kirke har Fremtid for sig derude, thi rundt om i Territoriet sukker mange efter Frigjørelse. Flere har grebet Mormonismen gjennem Baptisme og Methodisme som Overgangsstadium, og derfor venter de paa deres Børnelærdom igjen. Jeg hørte en, som sagde: „Dersom en alvorlig norsk eller dansk luthersk Præst kommer til San Pete County, vil han faa Halvdelen af Mormonerne med sig.“ Det var en Mormon, som sagde det.

Slutning.

„Skal du reise fra os? Kan du ikke stanse herude? Vi trænger dig?“ saa lød det fra mange den sidste Aften, jeg i den svenske Kirke tog Farvel med Forsamlingen. De sad som naglede til Bænkene og vilde ikke gaa.

Den amerikanske Regjering har begyndt at rydde op derude. Polygamister fængsles hver Uge; Kirkens Profet, John Taylor, er skjult, da der er Arrestordre ude mod ham. Den snedige, sødtalende Apostel Geo. O. Den særdeles dygtige og fromme Mand, Pastor Krantz, arbeider utrættelig som Præst, Sjælesørger og som Lærer for de uuge. — „Jeg har ventet i mange Aar paa en luthersk Præst fra Hjemmet“, sagde en alvorlig norsk til mig derude. „Da de sveuske kom, maatte jeg lære svensk, saa glad blev jeg.“ — Den skandinavisk luth. Kirke har Fremtid for sig derude, thi rundt om i Territoriet sukker mange efter Frigjørelse. Flere har grebet Mormonismen gjennem Baptisme og Methodisme som Overgangsstadium, og derfor venter de paa deres Børnelærdom igjen. Jeg hørte en, som sagde: „Dersom en alvorlig norsk eller dansk luthersk Præst kommer til San Pete County, vil han faa Halvdelen af Mormonerne med sig.“ Det var en Mormon, som sagde det.

Slutning.

„Skal du reise fra os? Kan du ikke stanse herude? Vi trænger dig?“ saa lød det fra mange den sidste Aften, jeg i den svenske Kirke tog Farvel med Forsamlingen. De sad som naglede til Bænkene og vilde ikke gaa.

Den amerikanske Regjering har begyndt at rydde op derude. Polygamister fængsles hver Uge; Kirkens Profet, John Taylor, er skjult, da der er Arrestordre ude mod ham. Den snedige, sødtalende Apostel Geo. O.**J. A. Krantz,**
svensk luthersk Missionspræst.Cannon skal endelig være fakket. Mormonkirkens overvældende Magt skal indskrænkes. Men Maalet er vanskeligt at naa; Arbeidet gaar langsomt, thi der er noget dæmonisk i Mormonismen, som gjør en forfærdelig Modstand. Antikristen har i denne Lære faaet en skrækkelig Forløber, og hvor minder den ikke de troende kristne om, at Tidens Ende nærmer sig! De kristne Kirkers Arbeide rettes paa gjennem Ordets Forkyndelse og Oplysningens Fremme at undergrave det mormonske Præstedømme, saa at Glædens Raab atter kan lyde gjennem disse Dale, og Hjerterne atter kan juble i Frihed. Dog Amerika kræver

Hjælp i dets Kamp mod Mormonismen. Det forlanger, at de europæiske Stater, hvor Mormonismen væsentlig hverver sine Tilhængere, skal gjøre noget for at hindre Zionsbrødrenes Arbeide samt Udskibningen til Utah, da Præstedømmets Magt derude stadig henter ny Kraft ved Indvandrerstrømmen.

Hvorlænge skal disse Løgnprofeter taales herhjemme? Tyskland har vist dem nd som „staatsgefahrliche“; paa flere Steder i England vover de ikke at komme; i Frankrig som i de katholske Lande i det hele taget formaar de intet. Det er de skandinaviske Lande, som næst Wales giver den største Tribut til Sorgen og Vederstyggeligheden derude. Maatte vort Lands Kristenfolk endelig vaagne op og se, at det er det skjæreste Hedenskab, — ja værre end det, —som udkolporteres i vort Land ved de mormonske Missionærer! Der paahviler os et Ansvar overfor vore Medmennesker og ikke mindst, naar vi ser, at mangfoldige staar i Fare for at blive Mormonismens Rov. Sandelig, blir Ansvarsfølelsen levende, da vil man ikke længere kunne se gjennem Fingre med Mormonismen, men faa de Midler mod den anvendt, som kan faaes, for at hindre dens Arbeide i vort Hjemland.

Det var et helligt Løfte, jeg gav mine Landsmænd og Venner i Utah, som har drevet mig til at afsløre Mormonismen. Had og Skjældsord af de mere fanatiske Mormoner venter mig som Løn, og de skandinaviske Mormonaviser derude vil spy sine Forbandelser ud over mig.

Men kunude disse Sider være Redskaber til at vække en stærk Opinion herhjemme mod „Zionsbrødrenes“ forargelige Arbeide, samt drive vort troende Folk til alvorlig Bøn for de mange forførte, da vilde Tusinders Glædesraab og Tak fra det fjerne Vesten langt overdøve det Skrig, som Satan vilde reise ved at se sine Befæstninger falde. Den stærke Herre Gud give, at det sande Evangelium snart maatte lyse op blandt Bjergene derude, saa at Fredens Balsom kunde lægges paa de syge og saarede Hjerter og Tusinder kunde faa et levende Haab om Herlighed hos Gud!

F. W. Blohm.
dansk presbyteriansk Missionær.

Uddrag af Pressens Udtalelser

om

Fra mit Besøg blandt Mormonerne.

Akershus: „Han fortæller os først mørmonismens oprindelse og udvikling for at vise, hvilket væv af løgn øg bedrageri den fra sin første begyndelse har været. Han citerer hyppig af Mormons bog profetens forkyndelse af de åbenbarelser, han har havt, og deraf fremgaar det på det klareste, hvilken forbausende evne Josef Smith havde til at udfinde åbenbarelser for dermed at styrke sin stilling og redde sig ud af de kniber, han ofte var stedt i.

Fremstillingen fremtræder i en meget kvik og letfattelig form få bogen med lethed vil kunne tilegnes af enhver læsekyndig. Vi vil derfor på det varmeste anbefale den til udbredelse.“

Akershus Amtstidende: „Det vil saaledes blive et i alle henseender fuldstændigt billede af mormonismen, saaledes som den i virkeligheden ser ud i sit hjemland. Det er derfor at ønske, at bogen måtte få en stor udbredelse og trænge ind i alle samfundslag. Prisen er i forhold til det smukke udstyr sat så lavt, at det vil blive overtommeligt for enhver at anskaffe sig bogen.“

Dagen: „Dette lader til at skulle blive en meget interessant Bog. Forfatteren, der har været Sømandspræst i New York, har selv gjort en Studiereise til Mormonernes Ziøn for at undersøge Tilstanden blandt vore Landsmænd der, og hvad han fortæller, er dels hvad han selv har seet med egne Øine, dels hvad han har hørt af troværdige Vidner, som har levet blandt Mormonerne i mange Aar. Det tegner saaledes til at blive en meget paalidelig

Beretning om denne underlige Sekt, om hvilken vi alle har hørt saa meget, og som vi dog i Grunden ved saa lidet om.

Bogen er rigt udstyret med Prospekter og Portrætter af Mormonapostle, Mormonprofeter, Mormonfruer, Morderengle og andre mærkelige Personligheder blandt de sidste Dages Hellige.“

Karmsundsposten: „Det vil være af Interesse, ikke alene for Personer, som ere udsatte for Mormonernes Paavirkning, men for ethvert Medlem af den norske missionærende Menighed. Man vil komme til Erkjendelse af, at vort Folk ligesaa vist har Forpligtelse til at samle sig til enigt Arbeide baade hjemme ogude til Mormonismens Bekjæmpelse, som det har Forpligtelse til at drive Missionsvirksombed blandt Jøder og Hedninger, — ja at Forpligtelsen er saameget større, som det for en betydelig Del er vore egne Landsmænd, der aarligaars falder som Offere for Mormonernes afskylige Virksomhed.“

Morgenbladet: „Pastor Mortensen, der i flere Aar har virket som Prest for vore Sømænd i Nemyork, modtog for et Par Aar siden Ansættelse i den indre Missions Tjeneste i Christiania. Før han drog hjem, gjorde han en Tur til Utah, for at se Mormonismen paa nærmeste Hold, efter at have studeret dette Væsen i endel af de Kilder, der i Amerika er let tilgjængelige. Det var hans meget priselige Hensigt at tage Modarbeidelsen af Mormonismen som en væsentlig Del af sin Gjerning i den nye Tjeneste, han overtog i Christiania, og han begyndte ogsaa strax efter sin Ankomst at holde Foredrag om, hvad han maaske bedre end nogen anden her hjemme kjendte til. En populær Fremstilling med fuld Paalidelighed af Mormonismens Oprindelse, Udvikling og Lære samt de ved den fremkaldte Tilstande maa saaledes være velkommen for alle dem, der ere satte til at veilede Sandheden og advare mod Løgnens og Mørkets Væsen. En saadan Fremstilling maa ogsaa, naar den skal ramme sin Hensigt, være af den Beskaffenhed, at den kan blive Almenlæsning. Han forekommer os at have løst Opgaven vel i det foreliggende 1ste Hefte, omfattende Mormonismen i dens Oprindelse, og da navnlig Josef Smiths og hans første Medarbeideres Historie. Vi venter os her meget as Interesse, og Forf.s Flid og alvorlige Kritik er os Borgen for, at vi ikke venter forgjæves.

Bogen ledsages af en stor Del Billeder — mest Portræter, der knude give Anledning til mange Betragtninger.“

Norsk Missionstidende: „Subskriptionsindbydelsen paa Pastor Mortensens Bog om Mormonerne vil vi paa det varmeste anbefale til Missionsvenners Opmærksomhed. Den Skamplet paa vort kristelige Samfund, at Mormonerne skal kunne gjøre Proselyter for sin elendige Tro og Lære her, er saa stor og saa oprørende for al kristelig Samfundsfølelse, at alle Kristne burde være enige om at bekjæmpe dette Proselytmageri paa det kraftigste — ligesom der vel ogsaa burde være Spørgsmaal om at stænge Landet for den Slags Trafik ad Lovgivningens Vei. Denne Bog burde derfor enhver gjøre sit til at udbrede, særlig der, hvor Mormonerne har havt Tilhold.“

Sandefjord Tidende: „Vi har læst dette Hefte med stor Interesse og anbefaler enhver, der nøiere vil lære at kjende M0rm0nernes mange Vildfarelser, at subskribere paa ovennævnte Værk af den kjendte og agtede Sømandspræst Mortensen, der selv har besøgt „Mormonernes Zion“.“

P. T. Mallings Boghandel.